M.S. Pergamino en 4.º bien tratado con 365 f. utiles.

Tractatus de incarnatione.

Rotulado

De incarnatione.

[illegible]

Burgos.

Præloquium ad Auditores, et operis distributio.

Ab æterna hominis prædestinatione, cuius ardua speculatio anno præterito in pœnitendum nobis opus, et molimen adduxit, ad temporalem Dei hominis originem, collium tripter norum, seu prædestinatorum omnium æterni desideratum tanquam ab effectu mirabilius ad eius causam nobilissimam perscrutandam ascendimus: prædestinavit quippe nos Deus, inquit Apostolus, per Iesum Christum in ipsius: per quem non solum nos homines æternæ et Dei felicitati ascriptos, verum æternitatis quandoque originis adeptos, ut nos et Gentium Heroibus antiquitate et nobilitate præferret, per summumque nostram gloriam in Christo vindicatque monebat Clemens Alexandrinus in adhortatione ad Gentes: hoc quoque, aiebat, Verbum, ille Christus: et ut nos olim ab æterno essemus, erat enim in Deo, et ut bene in æternum essemus ea fuit. Nec mirabilis vobis sit, AA, a prædestinationis materia ad Incarnati Verbi contemplationem progressus: a prædestinatione quippe ad æternam vitam semita nulla brevior, nulla felicior: est a vita æterna Christi Domini cognitio, ipso docente, hæc est vita æterna, ut cognoscant te Deum et quem misisti Iesum Christum.

Theologiæ huius de Verbo Incarnato præstantia et certitudo æterno commendatore non eget: in uno quippe Deo homine compendiosa meditatione complectitur quæcumque Scolasticorum studium et doctrinam exercent, sive ad ipsum Maiestatis solium opprimendos radiorum magnitudine oculos attollant, sive ad inferiora demissi membris mortalibus, et peregrinum decretum Dominum reconciliatorem humanæ salutis, et communis gratiæ instauratorem exquirant. Præterea elegantissime

Tullius ille Christianæ eloquentiæ P.r S.us Leo ad ver-
nam p̃fabat: Excedit quidẽ, multumq; supereminet huma-
ni eloquij facultatẽ D.i operis magnitudo: utramq; em sub-
stiq in unũ convenisse personã, nisi fides credat, sermo n̄
explicat: et ideo nunq.m ma deficit laudis, q.a num-
q.m sufficit copia laudatoris. Et vere quidem nisi fi-
des credat, sermo n̄ explicat, cum potius sacra enig-
mata sermone nro capiendis mentibus exponere videa-
mur: lepide igit rogabat Aug.s sermone 27 de tempo-
re: dicite q.s e, et q.d e? Genitor Mariæ natus ex Ma-
ria: Filius David, Dominus David: semen Abrahæ,
qui e ante Abraham: factor terræ factus in terra:
Creator Cœli creatus sub Cœlo, et q.d fœmina authoris
sui Author efficit.

Universam hanc de Deo hoĩe doctrinã,
a qua 3.a suæ Theologiæ p.tem auspicat Doctor Ange-
licus, disputationibus novem more nro, et antiquioris in-
terpretis methodus p̃mentes disting. tradermus. 1.a de conve-
nientia, et necessitate mysterii Incarnatis aget: in qua
de satisfact.e Xpti Domini utilissima sese dabit con-
trov.a: in 2.a cas Incarnatis, finalem sit, seu mo-
tivam, meritoriam, et efficientẽ disquiremus. In examen
fere philosophicam revocabit 3.a p.tes oẽs, tum divisim
tum collectim intrinsece de facto, et de posse constituentes
Incarnatis: unionẽ sit hypostaticã, personã assumentẽ, et
assumptivã, naturã assumptã, et assumptibilẽ, et totũ demũ
ex his partibus resultantẽ. In 4.a de sanctitate, et gratia
Xpti D.i: in 5.a de eius sciã, potentia, alijsq; aliis Xpti
D.i virtutibus disputandis: 6.a impeccabilitatẽ, et libertatẽ:
7.a meritis: 8.a filiationẽ Xpti D.i exponent: 9.a
demũ communicatẽ idiomatis aperiet, aliaq; ad Xpti D.i
perfectionẽ, dignitatẽ et personã pertinentia elucidabit.
Adsis conatibus nris humanitas sacrosancta, dum

mihi' ... succurrunt aurea D. Anselmi verba lib. 1° cur Deus homo seq. de Incarnat.^e doctrinam sic exordientis: Illa non solum utiliora, sed sicut est de speciosa forma prae filiis hominum, sic et est de speciosa ratione super intellectum hominum: unde timeo, ne quemadmodum ego soleo indignari pravis pictoribus, cum ipsum Dominum informi figura pingi video, ita mihi contingat, si tam decoram ... incomto, et contemptibili calamo exarare praesumo.

Disp.° I.

De Convenientia, et necessit.^e Dominicae Incarnat.^is

Q.° I.

Quaenam de titulis conveniens et necessaria fuerit D.^i Verbi Incarnatio.

Cap. I.

Statuit Dominicae Incarnat.^is Convenientia.

Etsi primum de convenientia et necessitate Incarnationis quaestio nobis instituerit, de possibilitate, cognitibilitate ... actibus naturales et exteriores mysterii disputare, rectus disserendi ordo exposcere videbatur: adhuc a proemialibus istis quaestionibus abstinendum cum D. Thoma ducimus, ne illas a primis sectoribus ...ellamus: siquidem ea quae Incarnationis possibilitatem oppugnant, inter agendum de Unione hypostatica existente et possibili, utriusque extremi opportunius elevanda erunt. De cognitibilitate a mysterii ... hic D.^us Thomas nulli eius antiquiores in ...partes excitat 1

difficult. et iure quids: cum enim Incarnat. potiori in se includat Trinitatis cognitionem (exigit quippe mysterij in eo q. 2.a D.a persona sibi p creatam unionem assumpserit in unitate suppositi nam humanam personam, aliis eiusdem individuae nae humanitatis n assumentibus) sit plane in pone tene nali possibilitate Incarnatis ostendere, q. et Trinitatis mysterij ostendat: an a huiuscemodi cognitio competat humanae menti sibi relictis viribus, ad tractatum de Deo Trino pertinet difficultatis decisio: de vi a intellectuali Angelica et c.a supernaturalia cognoscenda y nales actus diximus in ma de Angelis, dictis a nihil superaddendum superpetit.

2 Mysterij ex er nove Scripturae vanim testant et ex antiquis colligunt in controversijs adversus Iudaeos DD Catholici pronunciatis adventus Xpti tempus in Prophetarum Danielis praecertim vaticinijs impletis iq diu ec: de quo eruditissime agit opt. Pererius in Daniels Ic. de disp.ne de septem Hedomadis, et declinate regni Iudaici ad alienos Principes, eversione q urbis Hyerosolimae post Christum, l qq et aliqua deponit ... Iny ... de Incarnat. disp ... in qua quaeri ... utrum D. sit ... factus ...

3 ... convenientia igit Incarnat. ... ... fuerit ipsi Deo ... convenientia ... ... bono ... aut ita secundo ... delectabili, quae ... ... perfectus et summe potius: in hoc enim sensu nihil creatis conveniens Deo ... ipse ... summum et ... eorum ... Beatitudinem ... ... felicitatem ... ... in quo ... et ... ... augmenti ... Nec ... ... et spontaneo ... nali agentis in hoc ... ... n Deo, ... malem

productivo: deinde Deo ... creaturis communicabili conveniente ee incarnatis, sicut et creaturarum productis, extra dubium ee debet: quia quilibet actus 1us conveniens e ... habenti virtutis activae ... dicentis perfectionis; ad Incarnatio, et cuiuslibet creaturae productio, e actus 1us Dei habentis actus 1us communicabilitatis dicentis perfectionis; e quippe actualis communicatio Dei ad Creaturas, quae Incarnatio, et cuiuslibet creaturae productio conveniens e Deo ... creaturis communicabili. Erit quo Incarnatio in suo genere communicatis Deo convenientissima, cum sit strictissima, et summa Dei cum creaturis communicatio, ... per realis et intrinsecae unionis. 4

Secundi quod debet incipienti conveniens ... bono afferente subiecto laudabilitatis, quod sit decens et honestum dubio. Dupliciter a ... intelligi potest: 1°, quia bonum illud conferat subiecto dignitatis laudis, sive ad laudis: 2°, quia manifestet dignitatis laudis a subiecto habita, cuius perfectis manendet, illas gloria et laude ... digna ... In 1a usurpatae certus et e, nihil creati conveniens ee Deo, cum nequeat conferre Deo laudabilitatis, sive dignitatis laudis consistentis in summa Dei ... et perfecti, independenter ab a creatura in ipso Deo reverta et a creatura ... cum creatura nulla bonitas, aut perfectis Deo conferat. 4

In 1a a usurpatae convenientiam docet ... Dei opera, quae tanquam per media ... Dei perfecti manifestant, et reperiunt a creaturis laude. ... ad Rom. ... invisibilia Dei a creatura mundi, per ea quae facta sunt, intellecta conspiciuntur. Incarnatio convenientissima fuit ... Deo. ... in ... : quia Incarnatio ... omnia, quae facta sunt, maximus ... dubio e, specialissime manifestat et commendat Dei attributa et perfecti, 5

illius proxime laudabiles et amabiles reddit: quae specialiter
omnia Deo conveniens fuit. Ars vitae verbi incarnati, tan-
quam opus, et magis inter omnia creata perfectum, maxime manife-
stant, et laude digna proxime reddunt. Sapientia Dei, quae
profundissimi consilii viam invenit, qua e duobus extremis adeo
disiunctis una persona ita resultaret, ut Deus sit vere homo,
et homo vere Deus, quod omnem scientiam et captum humanum superat:
Potentia item, quae fecit in brachio suo, suas velut vires
tes ad tantum opus exerere, quo minus quanta quanta esset
ostenderet: bonitas deinde, qua se Deus summe creaturis com-
municavit: misericordia tandem et pietas, quae hominem, qui
non potuit evertius de mortuum docente Christo ad finem.
... 3° Magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est
in carne. De quo amplo plene sunt sacrae litterae,
plena Doctorum et Patrum volumina, plena aetatis omnium
monumenta.

6 Haec omnia solvens elegantissime S. Damasc.
lib. 3° Fidei orthodoxae c. 1 ubi ait: Incarnationis
mysterium monstrat simul bonitas et iustitia et sapientia
et potentia Dei: bonitas quidem quoniam non despexit propriae plas-
mationis infirmitatem: iustitia vero quoniam hoc victo non alio per se
fecit vinci, tyrannumque non vi eripuit ex morte hominem: sapientia
vero, quoniam invenit difficillimi pretii decentissimam solutionem: potentia
vero infinita, quia nihil maius quam Deum fieri hominem. Dixi me-
rito, inter opera et media ab extra creata, faire Incarnationis
mysterium ad ostentationem et laudem attributorum, et perfectionum Dei:
tamen si loqueremur de donis supernaturalibus et moralibus, certum est,
melius et clarius manifestari horum attributa et perfectiones Dei,
in quo ut unius est et ut trini per visionem beatificam intuit-
iva omnium Divinarum perfectionum, ut sunt in se; verum tamen hoc opus
ad ut medium ab extra adeo nobis ... perfecte ... ,
ac manifestat quam est Incarnatio: Quam quippe ait hoc
videri magnum est sanctitatis argumentum, et visione homo

ll

Deo, cuius efficiat moralit. 2a. illius Iovannis Cum— 6
apparuerit, similes ei erimus, q.a videbimus eum sicuti e. Tu
a parte hoc maximus; q.a per realis hypostaticaque unione sic
vere et realit. D. fit.

Quaerit. 2o. Num Incarnatio conveniens 7
Deo fuerit, et ex supposito peccato Originalis: videt quis
que conveniens, et q.a Dl. Iustitiae ordinis q.d peccatori remit
tat poena debita per peccato; o humano generi erat
debita per peccato privatio donorum oius supernalium, et a
perfectioni Incarnationis: q.o Dm. Incarnari, remittere
q.d poenam per peccato iuste infligendam, conveniens Deo
est, et q.a Dl. iustitiae ordini e. Hanc ob rem forte
canebat Davidus misericordia, et veritas obviaverunt si
bi, ne ipsi Iustitiae Dl. seu iura misericordiae Dl. opera
impedirent; o eorum confestim addicente Dl. illis virtutes,
per Incarnationis mysterium ad inseparabilis concordiam, ut re
dacte:, Iustitia enim et pax osculatae ,,

Praeterea convenientissimum 8
et peccato supposito, fuisse Deo Incarnari Dm. e.
Rt. suffragat.: q.a Incarnatio, et supposito peccati Ori
ginalis e specialissime manifestativa misericordiae, sl. et iu
stitiae Dl. q.o maxime conveniens et decens fuit Deo. Ans.
pt.: q.a per Incarnationem ita subvenitur e summa, hoc sapi
miserae, ut sl. satisfactu sit iuri Dei adversus nos fun
dato in peccato Originali per pretium valoris simplicit.
infiti. Constat hoc: q.a satisfactio Xpti n. so. e opus
misericordiae Dl. subvenientis nobis, o et e actus iustae solu
tionis q.a iustitiae Dm. extinguens illius ius adversus hoes:
cum sit pretium infitum, equale, imo et superabundans, oblatum
Deo per compensatione offensae et iniuriae q.a Dm. per hos pec
catis inductae: q.o utramque virtutem, et pfectus Dl. manifestat
festat misericordiam quidem amandam, iustitiam o timendam, cum ta
ta sit, qui per uno peccato infitiam n. vindicet satisfactis

9 Ad vim obiectionis nanda e maior; re-
mittere quippe potens delicta, peccato, et regi iustitiae contra-
n e: cum possit Deus iuste cedere iure suo adversus peccatores.
certum cum ista iuris cessione recte Deus prudenter satisfaction-
ne iustitiae, cui placet simpliciter infinita compensatio iuris Dei
laesi media Incarnatione per Christum nostrum fideiussorem tribuit.

10 Quaeritur 3° utrum
Dei Verbi Incarnatio conveniens fuerit ex creaturarum ordine?
Dico 1° Ex parte naturae humanae specifice sumptae, id est, ex parte naturae
humanae convenientissima et utilissima fuit Incarnatio. Probatur
dictum: quia per Incarnationem nacta est potentissimum Redemptorem
cuius meritis fuit liberata a peccato, fuit profulgentissima donis
gratiae, et beneficentiae dona comparavit: adde dignitatem supra
speciem Angelicam, quam Verbum non apprehendit sed semen Abra-
hae id apprehendens. Dico 2° Ex parte naturae humanae indi-
viduae, sive ex parte humanitatis assumptae convenientissima fuit
Incarnatio: tum propter summam ipsius propinquitatem ad Deum me-
dia unione hypostatica, tum propter plenitudinem donorum omnium
gratiae et gloriae, quae per inhabitantem Deitatem sibi communi-
cata sunt.

11 Sed dices. Id, per quod aliquis violentiam physicam pa-
titur, non est conveniens patienti; sed per Incarnationem violentiam pas-
sa est humanitas assumpta, non minus ac patitur lapis
in aere pendens, et aqua calida, cum spoliata sit subsistentia
sibi connaturali, ad quam tendebat appetitu innato: ergo Incarnatio conveniens non
est humanitati assumptae.

12 Nego consequentiam maiorem nando minorem. Probatur 1° quia non
patitur violentiam, entitas cuius inclinatio naturalis ad bonum universale ex-
pleta est et si inclinatio naturalis ad bonum particulare impediatur
[illegible] cum bono universali expleta non sit: praevalet quippe in qualibet
entitate appetitus et inclinatio ad bonum universale contra [illegible] et
inclinationem ad bonum particulare: est autem inclinatio bonum naturale
ut indita a Deo agente universali primarius ordinan-

ad bonu universale quam ad particulare: unde si universale
bonu cum particulari incompossibile aliquomodo sit universali
bono adepto, violentia erit quod non patiet, etsi particulari bono
privet: Praeterea cum tantu bonu universi sit humanae
unio et bonu universi sit incarnatio Verbi Dei et cum bo
no hoc incompossibile sit illam pati, quod natura assumpta propriam
retineat subsistentiam sit, nam assumpta violentia non pa
ti, et si particulari sua subsistentia privet. Lapis in ae
re pendens quod ad bonu universale spectaret, constat a quo ipsis eter
nis illis coelestesque (?) coelis et syderum lumen deorsum sua
lumina ut universi bonu convertant, et irrequieta circulate
versent cum suis innatis sibi levitate sursum vergere cona
rent, et in centro quiescere.

Pro e 2º: quia non patit violentiam 13
ens, cujus perfectio nalis non completa per bonu sibi naliter
debitu complet, et supplet per bonu altius in eodem genere
perfectius, et afferens entitati meliora et uberiora dona
eximiasque alias perfectiones quae ut bene notat P. Hurtado dis.
6 sect 1ª appetitus innatus cum sit valde metaphoricus ex
plicandus per elicitum, sicut a cognoscat se donari perfectione
aliqua eximia et superioris longe ordinis, et excellen
tia, ad quam positiva omnis sit carere perfectione inferiori natura
li; plane per appetitus elicitus natural et sibi indebita per
fectio minimi debito perferret. Subrogat quod loco imper
fecte et debite subsistentiae indebita et Divina promissiones
ingente bonorum et perfectionum cumulus ipsi humanitati af
ferens; Et de hic tam et naturale perfectis invenat. La
pidi (?) proprius centri bonu impedit sublimis in aere suis
nec tamen majus ipsi bonu aut perfectionem confert; calor a
que frigiditate nale impedit, nec majus ipsi bonu affert
cum potius illa corrumpere nitat ejusque temperamentu de
bitu expellens: erunt quo plane violente aqua et lapis;
non tamen humanitas per subsistentia Verbi.

14 Dico 3.º creaturis omnibus, sive rerum omnium creata-rum universitati conveniens fuit Dei Verbi Incarnatio. Probatur: quia novus dignitatis et bonitatis titulus in omnes creaturas redundat ex eo quod eam Deus per se assumpserit, et sibi coniunctam fecerit, in qua reliquae omnes res creatae pro suo gradu quodammodo continentur tanquam in earum pulcherrimo compendio; cum talis est natura humana, quae ideo parvus mundus dicitur, quia cum puris spiritibus ratione animae, cum rebus materialibus ratione corporis convenit, et earum operationes naturales in se complectitur et exercet: quod hoc bonitatis augmentum creaturis omnibus ex Incarnatione resultans forte innuavit Paulus ad Ephes. c. 1º scribens: Secundum beneplacitum eius, quod proposuit in eo, in dispensatione plenitudinis temporum instaurare omnia in Christo, quae in coelis, et quae in terra in ipso.

Cap. II

De Incarnationis necessitate

Secundum absolutam, et ex suppositione

15 Circa necessitatem Dominicae Incarnationis quaeritur 1.º num fuerit Deo necessaria saltem necessitate morali, et non libera libertate huic necessitati opposita. Necessitas moralis condistincta est a metaphysica, quae consistit seu in identitate, seu in connexione essentiali extremorum ratione cuius agens sub uno extremo nequeat et divinitus extremi alterius positionem suspendere: sic Deus se intuitive videns nequit amorem sui suspendere, propterea quod ab extremo visionis necessitatur metaphysice ad extremum amoris eliciendum. Condistincta est et a physica necessitate, quae consistit in tali connexione naturali ratione constitutionis naturalis extremorum, ut agens sub uno extremo per nullam potentiam naturalem, licet divinitus possit ab alterius extremi positione suspendi: sic ignis sufficienter applicatus passo apto calefieri, aut comburi, nequit non in illo

Cum, si diuer. illum vel obiure eis in ... aut vel cult odio aut iustro iuvandat. ... denegat ... Ar. 2° moralit necessit 7
utrãq. ... in ... ages ... operari
alium inclinat, ut ... phice et metaphe ... quo ... in ... par
te ... operari ... alterij ... evident ... tantis
motivis ... vero ... his ... nequeat ... exire ... sic
... necessitate morali ad ... et sic in statu
ne ... ad aliud veniale ... longi vitæ tempus, nisi
specialibus grã ... adiut.

... cadere in Dm. necessitas metaphy- 16
sic, vel phice ad Incarnationem ... utraq.
enim ... plenissimum ... Dei, liber-
tatis ad oia opera ad extra ... et ... bene-
volentiæ et misericordiæ Dei in ... Incarnat. decernen-
do ... ipso ad illa metaphe aut phice necessitates eet.
... necessitas vero moralis ... nativa ... et nos
amplexi sumus et ... doceimus in ... de volunt.
in qua Dm. ab oi necessitate ad optimum decernendum absol-
vimus. Videant ibidem ... libertate ... Dei in univer-
sum disputata.

Specialiter a ... et liber ... plenissima 17
Dei ... Incarnat. sit ... nequit inducere in vol-
tem Dei inclinationem tantam, quæ pertingat ad necessitatem mora-
lem boni creati ... excellentis, quo non indiget ..., neq.
... ut perfectissime beatus sit; ... Incarnatio ...
... excellens ... bonum creatum quo non indiget Deus, neq. ut
sit ... ut perfectissime beatus sit, ut constat: nulli ...
... indigus ... illud Psalmi Deus meus es
tu, ... bonorum meorum non eges: quod de persona Xti intel-
ligit ... Psalm. 15. 9. ... hoc constat ex ipsa
ratione necessitatis moralis: inclinatio enim quæ pertinet ad illa
... sive tendens ad bonum utile, impellensq. ad
perfectum, aut Beatitudinis aliquam eius ... insit.

18 1° ro. Quevis necessitans alicuius rei cre-
atae producende et volendae erit aliter effectiva Deo e aliquo ipso
illas absa et ans existendi absque talire, quod Deo summe
independenti et sibi sufficientissimo repugnat quevis impossibilitas
absa et ans existendi absque incarnatione aliquave re crea-
ta conthyus perfecta: quo repugnat Deo quaevis necessitas alicu-
ius rei creatae producendae et volendae effectiva. Nam constat:
quo necessitas ans producendi, et volendi effectiva re creata
e impossibilitas existendi absque praevia eius effectiva illius, quod vali-
lio efficax Dei rei creatae producendae et separabiliter a necessi-
tate decretas sinde impossibilitas existendi absque illa: quo ne-
cessitas decernendi et producendi rem creatam e impossibilitas existen-
di absque illa, saltem pro aliquo suo tempore, quod sustinet
ut patuit.

19 2° ro. Saepius tale intendens, et volens aliquid ut finem
et aliqua ut media, vult media cum eminentia liberter et indifferenter,
non absque illa eorum necessitate: quo media nullatenus necessaria
sunt ad illum finem, et ut necessaria cognoscuntur; quod Deus intendit
et vult se ipsum seu suae bonitatis ut finem manifestans ad extra
Xa illum aeternis 16 universa perfectissimis operatus a
Deo et creaturae conthyus perfectae so sunt media nullatenus
necessaria ad illum finem, cum ad plenitudinem perfectissimae bonitatis
Dei et infinitae suae perfectionis nihil creatum necessarium sit, ut ipse
met Deus beatitudinis plenitudo, et sufficientia: sed ergo vult
Deus creata omnia conthyus perfecta, et quaevis mysterium In-
carnationis cum eminentia liberter et indifferenter, nec ullam necessi-
tatem decernendi patitur necessitatis.

20 Dices: Deus praedicit necessitatem
ex decreto Incarnationis: non enim erit ipse laudandus, si non pau-
lisset bonitatis tantum beneficii, quod verum e, quo Deo non deficiat ali-
qua laudis bonitas: aut deficeret illi aliqua bonitas: laus enim
praesumat bonitatem rei: quo necessario habuisse Incarnationis
decretum: quo Incarnatio aliquomodo Deo necessaria fuit. Ultimo

[illegible] [illegible] probat, quisque D[illegible] necessitas est [illegible] [illegible] 8
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ho
[illegible] redderet, si tantum [illegible] contulisset beneficium.

Diximus igitur merito, 21
[illegible] specialiter laudandum ob decretum incarnationis laudabilitate
extrinseca et gratificativa nostri [illegible] merito: laudabilitate
intrinseca et magnificativa [illegible] merito: si [illegible] tantum
beneficium non contulisset non esset [illegible] [illegible] laudandum: tum
quia non existeret tanta gratitudinis [illegible] [illegible]: tum quia no
bis deficeret illa melior cognitio, quam generavit in nobis de veri
tate D[illegible] [illegible] beneficium [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] tum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] toto [illegible]
infinitae suae bonitatis. Et [illegible] [illegible] [illegible] ob [illegible]
[illegible] [illegible]; quia nobis magis et melius innotuit D[illegible] boni
tas per [illegible]; decretum et executum.

Quaeritur 1º. [illegible] fu 22
erit necessaria [illegible] fieri incarnationem ex suppositione [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullum [illegible] debitum [illegible]
[illegible] rei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libertatem et [illegible] [illegible]
eodem statu ac seclusa suppositione existeret [illegible] [illegible] [illegible] supp°
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad incarnationem [illegible] reliquit in eodem statu
[illegible] et libertatem [illegible] ad incarnationem [illegible] ulla necessitas in
ducat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex suppositione [illegible] [illegible],
creare velit [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 23
de [illegible] [illegible] [illegible] et dignitatis necessariam [illegible],
servatis; [illegible] a eius dignitate et [illegible] excedit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] liberalis et pure gratuitum; [illegible] incarnatio [illegible] supra
dignitatis, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] int[illegible]
[illegible] [illegible]: quod est [illegible].

Quaeritur 2º. an necessaria fuerit [illegible] Incar 23
natio ex suppositione peccati Originalis [illegible] [illegible] [illegible]
et ex eodem [illegible], quod urget: [illegible] [illegible] peccato [illegible]
[illegible] indignitas [illegible] [illegible], nec potuit [illegible] debitum Incarnationis

ex p.te ipsius neq. tanq. orbis conditi p.t peccatu confra-
ctam e. humana na.a tam deteriorisq. conditionis, ut illi
univer. ferrem. D.m, q. ex praevisione peccati multum
pot. incarnationis debitus Incarnationis.

24 Caput. 1.o Utrum D.s

Verbi incarnatio necessario fuerit ex supposit. elevationis hois
ad finem supernale, sit Beatitudine p. media supernalia gra-
tia reo tatiue; na elevatio ma fit p. dona supernalia gra.e qu.
ho conduci ad beatitudinem supernale; h. dona neq. metaphy.
neq. phisica, neq. morale necessitatem inducunt ex. Xpti D.s q.one
q.d elevatio hois ad finem supernale. Ubi p.bat 1.o q.a dona
supernalia sufficientissime fient in solo Deo ac quis eo, in quo
continent independenter ab ex.e Xpti D.i; efficientis sit causa
in ligna motiva in ...tate D.i; q.n membris eande
... ad copiosa et vires liberalis donorum istorum largitionis, al-
so ex ... necessario requirat ... 2.o q.a collatio doni in-
ferioris in rone doni n. inducit necessitatem conferendi donis or-
dinis longe superioris; o dona gra.e q.a ad Beatitudine su-
pernale elevamur, si dona ordinis inferioris in Xpti, sive uni-
onis hypostaticae, quae e. donis ordinis longe superioris, set p.t:
q.a p. dona gra.e, q.a elevamur, hetur so participatio, et
similitudo D.e na.e; p. unione vero hypostatica hetur vere et
realiter ipsius D.e Intrinsece communicata ne creat...

25 Fateor tu,

convenientissima fuisse incarnationem ex praedicta supposit. elevationis;
q.a conveniens maxime e., q.d dona gra.e, q.a ho ad finem supernale
elevat., illisq. adiungit et que si simpliciter summa, et pre-
cipuna int. o.a dona pure creata, cu. illorum finis sit ratio, et
... nullum alius boni p.t creaturae appetere, hean.
potius perfectissimum ... et ... int. o.a quae p.
Dei ... fieri possit ... tale ...: in ipso quippe
habitat ... plenitudo Divinitatis corporaliter, et in illo ... the-
sauri sapientiae et scie Dei absconditi, ut ad Col. scribit Ap.

1.° Nar ex eo mihi probat quod genius maxime e, quod effe- ctibus sublimissimi extra Deum, principium perfectissimum extra Deum illos (?) [illegible] correspondeat et destinet, sicut destinant alie ex cre- atis essentiis supernaturalis.

Querit 5.° Num ad auferendum peccatum hu- mani generis necessaria fuerit Incarnatio? ret. et. negative: quia pluribus aliis modis et mediis poterat Deus peccatum humani generis auferre absque vera Incarnatione: 1.° per condonationem offen- sionis extrinsecam humani generis, ut probabilissima sententia do- cet [illegible] de [illegible]: 2.° per infusionem gratiae sanctificantis, quae in- dependenter ab ex.a Christi Deus infundi poterat, [illegible] dicetamus: 3.° per supernaturalis [illegible] retractationis, [illegible] aut [illegible] caritatis actus, cui Deus committeret suam gratiam, et remissio- nem peccati: et talis actus condigna pro peccato satisfactio non esset: ergo Incarnatio ad hunc finem necessaria simpliciter non fuit. 26

Querit 6.° An fuerit necessaria Dei Incarnatio ex suppositione quod Deus [illegible] satisfactionis condignae, seu aequalis pro peccato lethali tam originali quam personali? satisfa- ctio condigna, seu aequalis pro peccato illa dicitur, qua quamvis sa- tisfaciens ita extinguit [illegible] pro peccato, quod illius bonitas et meritum aequet, aut superet quantitatem malitiae et offensionis [illegible] Deum reperte in peccato: et ita condigne, et aequaliter compenset unius malitiam per alterius bonitatem. [illegible] quaesiti resolutio tota pendet ab ea in materia hac celeber- rima quaestione. Nunc [illegible] pura creatura possit ad aequalitatem et condignitatem suis actibus supernaturalibus meritoriis pro suo [illegible] alieno lethali satisfacere: si enim [illegible] possit pu- ra creatura ad satisfactionem aequalem et condignam necessaria non erit Incarnatio; si non possit, Incarnatio necessaria erit, ex praedicta suppositione satisfactionis condignae a Deo voli- tae, et exacte pro lethalibus culpis in Deum commissis. De- terra quaestione [illegible] examini accingimur. 27

Q. II.

An pura creatura possit Deo pro sua vel aliena culpa lethali condigne ad aequalitatem satisfacere?

Cap. I.

Sententia affirmantium et varia expenduntur.

28 Affirmativa sententia, quam contribuunt Scoto in 3° dist. 15 q. 1. pertinet quoad satisfactionem pro lethali alieno, Almain, Paludano, Caietano, Soto, Medina et aliis quos refert, videtur Granado tract. 1. disp. 1. affirmante, ... de aequivalenti et aequali satisfactione ... [illegible] ... [illegible] ... finita subsistit. Ergo in uno finito saepius replicato, et facta additione sine fine potest attingi aequalitas, imo et excessus in alterius finiti; sed malitia peccati lethalis est finita, et opera satisfactoria purae creaturae possunt augeri sine fine ... [illegible] ... ergo illa potest pervenire ad aequalitatem imo ad excessum malitiae in peccato lethali reperiri.

29 2. Qui reddit quantum abstulit, satisfacit ad aequalitatem ... sed pura creatura diligendo Deum super omnia potest illi reddere quantum abstulit per peccatum lethale, scilicet rationem ultimi finis, et ... in omnes res creaturas, conversionem ab illis et ... ad Deum, quam ... lethale; ergo pura creatura ita diligendo Deum potest ad aequalitatem satisfacere.

30 3. ... et iniuria et ... Dei offensam ad ... aequali satisfactione lethali ... dilectio Dei super omnia ... creaturam ... [illegible]

Aversioni[s] manat q.[uo]d n[on] diligat a Deo, et ex creatur[is] 30
offens[a] Deo, et anxiu[s] ad vindicta[m] q.[ui] p[er] tale diligent[ia] iust[a] esse
aliqua p[ar]te satisfact[io] illata. Et ar[guitur] probat q[uo]d qui satisfat
q.[uo]d extinguit debitu[m] tam. satisfecisse, censet[ur]... valet supra
aliq[uo]d p[ro] quo alteri satisfaciat.

44. Qui facit quantu[m] pot[est] ad nihilum 31
aliu[m] teneri: et ad qualitate[m] satisfacit; q.[uo]d cum[que] h[om]o p[er] actu[m]
trit[ionis] aut charitatis facit quantu[m] pot[est] ad satisfaciendum p[ro] debito:
ergo h[oc] ratio satisfacere ad qualitate[m] pot[est] p[ro] creatura p[ro]
mortali. Min[or] et r[ati]o sequens: maior p[ro]bat[ur]: q[ui]a qui facit quan-
tu[m] pot[est] ad debiti soluti[onem], facit quantu[m] debet: n[on] e[nim] pot[est] ob-
ligari ad id q[uo]d sibi e[st] impossibile: sed qui facit tale ad debiti solu-
tione debiti satisfacit ad qualitate[m] q[uo]d. Q[uia] tenet[ur]... benefi-
cijs a Deo accept[is] debet [con]trari[us] actio, n[on] secus ac p[ro] pec-
catis satisfacere Deo; q[uo]d nulla pura creatura satisfacere a-
dequate obligatione gratitudinis debitori[s] et ita agendo quantu[m] 32
pot[est]: est e[ni]m a[u]t... q[uo]d ut... qui quantu[m] pot[est] obsequi
boni et iust[us] esse videt[ur] ergo non pot[est] satisfacere iuste, et
ad qualit[atem] obligat[ur] satisfaciendo p[ro] mortali si faciat quantu[m]
pot[est] viribus suis.

45. Q[ui]a Deus potest pure creature tantam gratiam
quanta fuit collata Xto D[omi]no in q[uo] ...s, sim... et eorum
q[uo]d Xtus eis satisfecit ad qualitate[m]: q.[uo]d s[ic] in eo eventu posset
pura creatura ad qualitate[m] p[ro] lethali satisfacere. 32

46. Moralis esti- 33
mabilitas obsequij crescit ex bonitate motivi eius, et ex diffi-
cultate obsequentis: n[on] secus ac gravitas offens[ae] crescit ex di-
gnitate p[er]sonae offens[ae] et vilitate offendentis; q.[uo]d bonitas Dei
[con]venit ad act[us] charitatis in e[o]... gra[vitas] q[ua]m a D[e]o offen-
sa p[ro] peccato; et ad... difficultas obsequentis tenet eo e[st] major quo
major e[st] vilitas obsequentis: q[uo]d vilitas creaturae auget eatenus
pro estimabilitate obsequij, sicut dilectionis Dei sup[er] o[mn]ia qua
auget gravitate[m] offensae D[e]i: q.[uo]d ... dilectionis... aequalis

34 et per compensatio pro lethali.

7.^u: sicut se habet premium ad poenam ita se habet meritum ad demeritum; id iustitia postulat. Sed bonitas premii aeterni e maior quam malitia aeterna poenae ut constat docent Sancti agentes de Dei beneficentia suprema remunerando: ergo et bonitas meriti maior quam malitia peccati; ac per compensabilis pro illo e. Probatur: maior e Dei complacentia in bonis operibus meritorijs quam displicentia in peccatis; qui bene operando et exequendo maiorem exhibet Christo complacentiam quam exhibuit displicentiam peccando, et offendendo satisfacit ad aequalitatem et ultra: ergo. Probatur: quia maior effectus ex illa Dei complacentia provenit quam ex ipsa displicentia: maior quippe ex ipsa complacentia provenit praemium gloriae quam provenit ex ipsa displicentia infligendo poenam damni.

35 8.^m: Si lethale e incompensabile ad aequalitatem per opera puri hominis, maxime quia conveniret Christo, cuius honor, iniuria offensa gravis et iniuria stricta e; e hoc totum et competit peccato veniali certissime compensabili per opera pura creaturae: ergo nulla e ratio ad asserendum incompensabilitatem pro lethali.

36 9.^m: Sicut non merere quod maius e, potest mereri quod minus; sed pura creatura per suis operibus ex gratia potest mereri gloriam quae e maius quam remissio peccati lethalis: ergo et potest mereri remissionem lethalis, quod meritum non differt ab aequali satisfactione pro lethali. Cum discursus probat quia magnitudo remissionis peccati lethalis mensuratur ex magnitudine mali inducti per lethale; e malum inductum per lethale minus e quam e bonum inductum per bonitatem gloriae: ergo etc.

37 10. potest homo sub invincibili Dei ignorantia cuiusque legis peccatum lethale omittere volendo ad hominem innocentem occidere; sed tale peccatum ex nullo capite habet malitiam incompensabilem

... supra creatur... potest adequari satisfacere ... aliquo ...

Cap. II.

Praecipua Authorum pro natiua suorum referunt et impugnant.

Natiuae sententiae ... facto agmine adhaerent omnes fere ... nostri ... D. Th. ... art 2° ... Suarez tomo 1° in 3 p. disp. 4 ... disp. 1ª in 3 p. et alios quos citant et sequuntur ... 1° disp. 1ª ... disp. 97 ... Bernal ... Antonius Perez ... et ... Et quidem Patrum authoritate ... satisfacere pro peccato ... alieno exhibendo ... docent nullum ... potuisse offerre pro peccatis et redemptione ... Christi ... in Enchiridio ... mediatorem Dei et hominum ... Videant ... apud ... Suar. et ... citatos ... capita, ut omnia singillatim referre ... et impugnare ... forsan inutile ... celebriora seligam et ... deinceam. 38

... implicitate caput ... moderni ... disp. ... citatis ex infinitate peccati ... in ratione offensae Dei, et finitudine valoris satisfactorii ... creaturae, quam ... et illustrarunt P.P. ... disp. ... et ... disp. ... satisfactio condigna adaequari debet in aestimatione morali ... gravitate offensae, et haec est simpliciter infinita, nulla a pura creatura satisfactio infinita simpliciter in aestimatione morali potest esse, ... deducitur, nulla purae creaturae satisfactio posse esse condigna pro peccato ... Maximus ... de peccatis infinitate simpliciter ... in ratione offensae Dei. 39

reperiri in lethali: propterea ro hec flo nobis funda-
[illegible] probari nequit: illa tn sua [illegible] infirmitate ro-
nis sic ostendo.

40 Et 1° quidē nequeo n mirari D. Thē Di-
scipulos in eius operibus ut iactant versatissimos habe-
fidisse rni. Fateor Dm Thā p implicitate satisfacts
stare ut cstat ex art 2° supra, et q 1; ex infinitate tn
peccati contra ex D. Thē mēa desumi n posse, mihi fit
evens ex ipsius verbis in 4. mag dist 15 q. 1 a art 1°
ad 17: ubi infinitate offense cu infinitate satisfacts a pura
creatura exhibite comparat, et adequari docet: ait em: ad 17
dm, qd sicut offensa habuit infinitate qmdo ex infinitate
D. maiestatis, ita et satisfactio accipit qmdo infinitate ex in-
finitate D. misericordie [illegible] [illegible]
ty reddit, qd ho reddere pot: qo ex mente D. Thē in-
finitas utriusq adequat: qo rone infinitudinis reperte in letha-
li n est illud insuperabile p pure creature satisfacts in qua
similis infinitudo reperit ex at. s. Doctoris. Nulla qo ro hec
e in ista D. Thē p solone firmanda.

41 2° arguo adversarios rone
illis ostendens n repugnare satisfacts pure creature [illegible]
[illegible] lethali peccato [illegible] infinitatis genere
suo infinita simpliciter de offensa gravis Dei. D. ut par-
ticipatus a pura creatura p gratia simpliciter infinitus [illegible]
n communicat in equali modo valore operi satisfactorio pu-
re creature, ac D. ut cognitus p cognitione creata, et
finita communicat gravitate peccato lethali; [illegible]
A. D. ut cognitus p cognitione creata et finita commu-
nicat peccato lethali gravitate simpliciter infinita: qo D.
ut participatus a pura creatura p gratia simpliciter in-
finitus pote communicat operi satisfactorio pure creature va-
lore simpliciter infinitu. Liquet discursus, cuius [illegible]
constant.

42 Probat mari: qa si fra dari valore oper. satis- 12
factorio pure creaturae in rone satisfact., et dari gravitas pecca-
ti lethalis in rone offensae Dei, ut applicet inaequali modo in com-
municat inaequali modo valor oper. satisfactorio ac gravitatis pecca-
to lethali, sicut sic applicat non q ratione sint cara et
in actu supernali charitas et peccato lethali, licet participatu a pura creatura. Sed gratia simpliciter infinita vel
fra dari valore operi satisfactorio in rone satisfacti. et
at cognitus, et cognoscens, sit e fra dari gravitas peccati le-
thali in rone offensae Dei, et aliunde non applicat inaequali
modo operi satisfactorio ac valore satisfacti. ac applicat le-
thali ad rone offensae, imo superiori modo applicat, cum operi
satisfactorio applicet gratia simplici infinita, et peccato ap-
plicet ex cognitione ... qr non communicat inaequali modo va-
lore satisfacti, ac gravitas offensae. Addo ex hujus confir-
matione ... plurimis ... illius creaturae infinita gratia ... a
ctus satisfactorios habituros infinita bonitas et meritum, eo quod pro-
cedant a unio infinite dignificante bona opera, quo ratione infinitudinis reperit in lethali non erit impossibile purae creaturae aequa-
lis satisfactio ex infinitudine bonitatis et meriti reperti in ta-
li opere satisfactorio.

Probat Godoi n° suo 77 corollario 2°: quod 43
licet illius creaturae actus satisfactorius esset infinitus, adhuc si ius
satisfaciendi non posset pro lethali ... talis actus infinitas esset infe-
rioris ordinis ad infinitas offensae lethalis: ... tanti ...
... sui immemoris ... dicasse ... videt; cum
qa recurrit ad inferioritas et superioritas ordinis, quam ipse
pluribus ... impugnasse ostendit a n° suo 10.
... valde patet ... infinitas peccati lethalis in ro-
ne offensae Dei non probare sufficienter impossibile esse purae creaturae
condignam satisfact.

Eximius noster Dr. P. Joan. et Suarez quem duo 44
plures nri DD. et RR. cum Arriaga sequuntur, impossibilitatis

huius rone ita reddit disp. 4 de incarnat. sec. 1. 9o ult peccati lethalis gravitas e in superiori ordine ad q satisfactione purae creaturae: unde quantumcumque hoc augeat, augebit semper in ordine inferiori, neque attingit ordinem illius offensae gravis Dei: hoc a pbat qa offensa crescit ex dignitate personae offensae, qu. Dei; satisfactio a decrescit ex vilitate satisfacientis: 4o quantumcumque satisfactio insit a pura creatura, semper decrescet ex vilitate satisfacientis, et n adaequabit gravitatem offensae, et iniuriae a Dm unde fit, os satisfactus purae creaturae poni sub fra inaequalitatis int satisfact. et grav. offensa Dei, ponit quippe sub inferiorit. satisfactionis, et superioritate offensae: coent omnes et quaecumque excogitabiles puri hois satisfactio inaequalis e aequalitati offensae &c.

45 Fateor, rationem hanc oys quae circumferunt, verosimilem ee: adhuc tn pluribus illis, quos h rone ita egerunt Pris Hurtado, Torres et alii hic arguo 1o et si dignitas personae offensae sit ro, aut fra, ex qua crescat offensa: n tn e fra exclusiva aliarum ex quibus decrescat offensa in estimatione morali; et sic inferioritas aut vilitas satisfacientis sit ro aut fra ex qua decrescat satisfactio, n tn e fra exclusiva aliarum, ex quibus crescat in rone satisfact. obsequii, bonitatis et meriti: ut liquet: alit, et oes offensae Dei eent aequales ex aequali dignitate personae offensae, nempe Dei, et oes crescerent infinite, ex dignitate infinita Dei offensi, nisi aliae darent rones aut fra ex quibus decrescerent in estimatione morali offensae Dei: alit et oia opera satisfactoria creaturae, quae tlia eent aequalia ex inferioritate satisfacientis, nec actus virtutis ex specie sua inaequales eent quoad bonitate et meriti.

46 Hoc modo sic infero: 9o compensabilis e aequalitate offensae gravis Dei satisfactio purae creaturae. Ab ro log: 9a sit fra inferioritatis, ob qua peuit purae creaturae satisfactio,

nequeat adaequare sue dignitatis Dei, sub qua ponit offensa gra-
vis; tn. concursus oium. creaturarum, sub qua ponit, et crescit satisfactio
purae creaturae, pot. adaequari in estimat.e morali concursu oium.
creaturarum, sub qua ponit, et decrescit offensa mortalis Dei; & sic tn. ade-
quet, & superabit in equalitate offensa gravis Dei per satisfact.em
purae creaturae: q.d. Mar. ostat: mar. pbat. 1°: q.a sit sua in-
ferioritas, sub qua ponit, et decrescit moralit. satisfactio, ne-
queat non superari in estimat.e morali a sua superioritate,
sub qua ponit, et crescit moralit. offensa gravis; tn. tot
aliis sub quibus ponit et crescit in estimat.e morali satisfa-
ctio pot. superare in casu estimabilitate suas alias, sub quibus
ponit, et decrescit offensa gravis Dei.

47 Sic bonitas ex obiecto supe-
rat sevissime in actu satisfactorio actus charitatis malitiam
ex obiecto, quam het. actus culpae gravis: Dignitas et magnitudo,
et intensio obsequii sub perfecta cognitione orti ex charitate,
tolerantia sub gravissimorum cruciatuum ne Deus levit of-
fendat, superat longe malitiae offensae Dei ortae ex vehe-
menti passione, cum cognitione imperfecta, et ex aiae infirmitate,
potius quam obstinat.e: q.o concursus oium. creaturarum, sub quibus ponit sa-
tisfactio pot. adaequari in estimat.e morali concursui creaturarum oium.
sub quibus ponit offensa gravis Dei; ita q.d excessus qui rone
dignitatis Dei reperit in lethali offensa, et excessus creaturarum
aliarum qui reperiri pot in actu satisfactorio purae creaturae.
Et quidem non casu, cum non aeque estimabilis sit in rone obsequii
ferventissimus charitatis actus ortus a principio supernali cum perfecta
cognitione de Deo, et gravissimorum cruciatuum tolerantia, ne Deus
offendat, et ut eius nomen et fides exaltet, ac e estima-
bilis in rone offensae Dei culpa lethalis, sive malitia orta ex
vehementi passione, et ex aiae infirmitate cum imperfecta cognitione
Dei, ex quibus capitibus decrescit offensa ut dictum e.

48 2° pbat. mar.
illa posita n° 46: q.o intra concursum oium. creaturarum

sub qua ponit et crescit satisfactio puræ creaturæ dari potest [illegible] ordinis, et æstimationis moralis, ac e [illegible] dignitatis D[ei] sub qua ponitur et crescit offensa gravis Dei: ergo ille sursus æquari poterit [illegible] sub qua ponit offensa gravis Dei. [illegible] ergo intra [illegible] sub qua ponit, et crescit satisfactio, [illegible] excellentia motivi quod habet obsequium puræ creaturæ, et excellentia motivi, quod habet actus Charitatis, est summa, et infinita bonitas Dei, e eiusdem ordinis, et æstimationis moralis, ac e [illegible] dignitatis D[ei], sub qua ponit offensa gravis Dei: ergo etc.

49 [illegible] e, offensa gravis Dei habet superioritatis ordinis [illegible] satisfactionis puræ creaturæ [illegible] et inter [illegible] offensam et satisfacientem nequeat dari æqualitas; inter offensam tamen et obsequium potest dari compensatio [illegible] et [illegible] motivum obsequii, ex quo ad æqualitatem [illegible] offensa potest crescere obsequium in æstimatione morali, attento [illegible] quæ ad utrumque concurrunt. Deinde [illegible] illa [illegible] satisfactio puræ creaturæ ponitur sub [illegible] inæqualitatis quæ sit [illegible] partialis sub qua ponit satisfactio, [illegible] quæ sit [illegible] totalis non: concurrunt enim plures [illegible] quamvis quælibet non reddit [illegible] inæqualitatem satisfactionis offensæ [illegible] partialiter itaque [illegible] excessum compensari possit moraliter inæqualitas illa a partiali [illegible] proveniens.

50 P. Gabriel Vasquez disp. 1 [illegible] et 6 [illegible] docet: 1° posse per actum Charitatis satisfacere puram creaturam pro lethali offensa et macula: 2° eam satisfactionem [illegible] perfectam et æqualem, quia non extinguit omne debitum peccati sine dependentia ab alicuius [illegible] gratuita condonatione. [illegible] quia actus Charitatis non extinguit debitum carendi auxilio efficaci, sub quo ponitur ipse Charitatis actus: unde debitum carendi tali auxilio remittitur [illegible] et [illegible] ipsius actus, quod [illegible] prius quam actus existat [illegible] carentia [illegible]. Sed [illegible] [illegible] satisfacienti pro culpa lethali, [illegible] satis-

faciendo aliqua opera pro lethali debitum reatu ut ea eum aulis n e culpa, et culpa ergo ea cum carentia aulaeo quia aulis tota est lethalis culpa integra manet.

Deinde: quia hoc extinctio debiti totius in regard. perfecta et qualis satisfact. quae debitis illorum remissio. Exemplum sit fur, qui se suo furto astituit debitor non solo restituendi pecuniam, verum et patiendi carcerem dum pecuniam non restituit. si enim fur sciat tempore, se dum detinet in carcere lucrari pecuniae, quam debat debitis, rogaret quod creditor, ut remittat ipsum e carcere liberum, ut possit pecunias lucrari et solvere, ideo impetret et postea pecunias acq. solvat: nunc dicet ipsum non liberare et perfecte satisfecisse pro debito restituendi pecuniam; si restitutio non extinguat, supponat remissum debitum patiendi carceris. Exemplum sit Adami qui suo peccato contraxit debitum carendi redemptore Christo, et tunc nullus dicet, quod Dominus non perfectam perfecte et aequate pro peccato hominis. ut dicti satisfactio extinguebat, supponat gratis remissum debitum carendi Christo redemptore; ideo non obstat perfectam satisfact. liberalis remissio alicuius debiti pro peccato. Alias aliorum rationes praesens non vacat: plures impugnatas reperies apud Patrem Hurtado, Lugo, Bernal, Perez et Aldrete, plures et impugnatas invenies apud Patrem Antonium Perez etc. § de incarnat. disp.

Cap. 3.

Ostenditur peccati infinitas:

Plures distinximus in materia de peccatis, ex toto disp. 62 malitias formales in peccato Theologico, sive in peccato, quod patrat sub dominio et scientia, quod sit aliquomodo; communiter ex his quatuor, sive malitias formales, sive ipsas dixerimus in peccato lethali reperiri, illorum sic certum assignabimus et de illorum impensabilitate per opera pura creaturae cuicumque

in hoc et sequenti ... probaremus: malitia qua sibi aversionis a Deo offensa et fratis [illegible] demeritus, injuria et injustitia contra Deum.

93 Quia quaeritur 1o. Pot una creatura digne et adaequaliter satisfacere pro culpa lethali ... malitia et ipsius aversionis a Deo. Aversio a Deo ... formalis ipsius ... dicit recessum ... hominis a voluntate Dei volentis aut nolentis aliquid fieri: id est faciendo quod Deus non vult fieri aut non faciendo quod Deus praecipit fieri sub peccato gravi, dum haec aversio a Deo et conversio ad creaturas quodammodo praeferendo creaturas Deo sive ut alii ... rem explicent: aversio a Deo reperta in lethali est recessus liber a summo bono, sive ultimo fine hominis, ab eo deviando per amplexus obiecti graviter inhonesti.

94 Affirmat dictus ... digna et aequalis satisfactio pro lethali ... malitiam aversionis a Deo, quae compensat in aestimatione morali omnem deordinationem hominis, et deviationem a fine ultimo repertam in lethali: ... actus perfectae ... et charitatis, quo diligit Deum super omnia, ... creatura ... compensat in aestimatione morali omnem deordinationem hominis, et deviationem a fine ultimo repertam in lethali: ergo actus ... et charitatis est condigna et aequalis satisfactio pro lethali ... malitia et ipsius aversionis a Deo. ... debet: probatur minor: quia ... actus est ... accessus liber hominis ad Deum ... effacit ... aversionis hominis a Deo inductus pro lethali ... effacit ... effective creatura Deo, reparat ... damnum aversionis, quae ... aversio est ... et ... Deum omni bono extra Deum: deinde extinguit in Deo ... rationabilem aversionem, odium quod ... peccatoris: quae omnia ... competunt ... actui ex ... suo solum, et ratione ... sanctificantis quae ... reddit ... justus ... compensat in aestimatione morali, quae ... effacit ... et moralis actus omnem deordinationem hominis, et deviationem a fine ultimo ...

30 arg.

Dices. 2o. Actus perfectus Charit. et adequatio et rectitudo Charit. cum 1a regula lumen honestatis et fine ultimo, quam affective amplectitur quod honestis necessario est ad illius consecutionem et detestatur quod ab eo sequendo efficit avertit, illud bonum omni creato praeferendo: sed talis adequatio praesertim omnem deordinationem repertam in lethali: Ergo 55
quod aversio a Deo est, quae deordinatio consistit in rectitudine, seu deformitate actus cum 1a regula honestatis, et in recessu ab aliquo necessario ad finem ultimi consecutionem, et in amplexu alicuius opositi a fine ultimo retrahendo efficit avertentis, et in prelatione alicuius boni creati, Deum summum bonum pro illo bono deserendo: sed talis actus perfecte et equaliter talis facit pro illa malitia reperta in lethali: Ergo quod perinde aversio a Deo. Vide pro huius argumenti solutione dicta 2o affirmative sine in 2a propositione.

Dices ex P.e Antonio Perez. Contra 1o recessus a Deo per actus boni non potest esse tam perfectus, quam malus est recessus per peccatum lethale: sed nec condigna satisfactio pro lethali: Ergo 2o recessus et aversio efficax et culpabilis a Deo ut ultimo fine, et summo bono meo. 56
Probatur ans. 1o quod recessus a Deo per lethale privat hominem possessione possibili tam activa quam passiva Deitatis; quod impossibile est, quod accessus ad Deum per actus Charitatis acquirat nobis omnem possessionem tam activam quam passivam Deitatis: ergo impossibile est, quod accessus ille sit tam perfectus, quam malus est recessus per lethale. 2o: quod talis recessus per lethale destruat efficacit omnem amicitiam cum Deo, et omne ius amicitiae; sed accessus per Charitatem non est omnis amicitia cum Deo, neque est omne ius amicitiae cum Deo: ergo.

Resp. 1o negando ans. 57
Ad probationem secundo marg.: iste enim recessus per lethale non privat hominem possessione aut iure ad possessionem Dei, quam habet, quae pro illo fit iactura, et spoliatio bonorum, quae habet homo, aut quae

adhibenda het ius n a° eorum que n het: accessus a° ad D^m
y actus Charitatis nobis acquirit, ut ga° suis sicus aut ius ad
illa: activa em possessio, qua in re Dm possidemus e bene
dictio nra fralis, ad qm ius acquirimus y fra quamlibet,
que nos iustos fr reddat, ubi refert Charitatis actus: nos
ieno a passiva, qua Ds nos possidet, acquirit y actus Cha
ritatis perfectus, quo Dm sup oia diligimus, ut ipse Ds
nus n diligitet. I° reo est mors: privat a° possessione Divinitatis
y modus demeriti in actu 1° atio; y mus demerita in actu 1° no.
Distinctio hec amplius inf. 3 et 4 declarabit: [illegible]
sit secunda.

98 Dico 1°. Pot pura creatura exhibere et equalit satisfa
cere Deo y lethali 1° malitia et ipsius offensis Ds gravis in
ipso reversus. E expressa apud Dm Vasquez loco citato. Ante pro
bationis suppono, peccatus ideo dici, et ee stricte offensa fralis Dei,
quia offensa fr adiungit ad iniuria et iniustitia, q° a° e actio, f
omissio rationabilit displicens Deo, eo qd speciali aliquo titulo q°
ipsius sit tibulo vdlt Legislatoris, aut Benefactoris, alio ve quovis
n indulente obligatis iustitie. Hinc e fralitas malitie, que
est in peccato letali. 2° ipsius offensis gravis Dei, here y
tro aut Enotata displicentia Ds q° peccatus et peccatorem p°
Ds Legis violatione.

99 Prob primus pbo dictum. Pot pura creatura exhibe
re Deo obsequium ex se deletivus totius displicentie et odii Ds
ti adversus peccatore q° afferat Deo tantam placentiam, quan
ta est displicentia inducta p lethale: d tale obsequium est
digna et equalis satisfactio y Lethali 1° malitia, et ipsius
offensis Ds in ipso reversus: q° pot pura creatura exhibere Deo
dignam et equalem satisfactionem y Lethali 1° malitia et ipsius of
fensis Ds in ipso reversus. Cons liquet: mir pec pat, necne
gatur pot ab aliquo, qui, q° obsequius tanta Deo afferens placen
tia, quanta fuit displicentia y peccatis inducta, et ex se ae
letivus totius displicentie Ds exhibeat oe ius Ds ad rationabil

odiu adversus peccatore, reparat q. oc damnu, siq. affert Deo displicentiæ q. lethale in rone offensæ Deo intulerat: compensat q. tale obsequium p sua bonitate, et complacendi motivu, q. Deo exhibet malitiæ, et displicendi motivu, q. induxerat lethale. Stat init probanda erit; q. ita proto.

60 Obsequiu moveri efficit Deum ad deponendu oem displicentiæ, et odiu justu adversus peccatore, et ad conferenda tanqm effectus Dei, et amicabilis complacentiæ bona æqualia aut maiora in æstimatne morali, qm sunt mala inducta p lethale, e ex se deletivu totius displicentiæ Dei, et odii adversus peccatores, afferensq. Deo tantu aut maiore complacentiæ, quanta fuit displicentia inducta p lethale; confer ventissimus Charitatis actus, q. Deum puræ creaturæ potis tale obsequiu e, præsertim si ex ipsa Charitate procedat externu et heroicu obsequiu, quo ho ingentes cruciatus, et tormenta distant, et patientissime ferat, ne Deu offendat, et ut ipsius regnu gloria exaltet; q. e spectaculu Deo dignu, et Dei, Angelorumq. gaudiu, et si fas e dicere, admirats excitanu: q. etiam.

61 Confirmat hoc vero notissimo apud Theos axiomate qd vult Ds ultra condignu præmiat justoru opera, et citra condignu punit hou peccata: q. n e minor Dei complacentia q. justus ppt bonitate obsequii, qm displicentia q. peccatoris ppt peccati malitiæ: q. compensare pot displicentia Deo inducta p peccati malitiæ complacentiâ inductâ p bonitate obsequii. Probat ista coa ex 1o. hoc probat: q. Dei complacentia ppt bonitate obsequii e ca collativa præmii; et Dei displicentia ppt malitiæ peccati e ca collativa supplicii; d n e minus ca collativa maris præmii, qm ca collativa miris supplicii: q. n e mir Deo illa complacentia in justi obsequio qm ista Deo displicensia in peccatoris offensa: inclinatur siquidem magis Ds p complacentiæ q. justus ad obsequii præmiu, qm p displicentiæ q. peccatoris ad offensæ supplicium. Vide plurius argt. ratione, aus exposito si p ma Sottica n. 4.

62 Dices. Nulla pura creatura pot offerre Deo motivum complacentiae aequale motivo displicentiae exhibito per offensam mortalem: ergo nec satisfacere ad aequalitatem pro lethali quoad malitiam et ipsius offensae Dei. Probatur ant. Motivum displicentiae exhibitum Deo per peccatum lethale est gravis offensa sumpta ut talis; sed nulla pura creatura offerre pot Deo motivum complacentiae aequale gravi offensae Dei sumptae ut tali: ergo. Probatur min. motivum complacentiae, quod pura Deo offert creatura est suum ipsius obsequium sumptum ut tale; sed obsequium purae creaturae sumptum ut tale non aequale est gravi offensae Dei sumptae ut tali, cum offensa crescat ex maiori dignitate personae offensae supra offensorem, et obsequium decrescat ex maiori inobilitate, et vilitate obsequentis infra offensum: ergo etc.

63 Resp. neg. ant. ad probationem neg. min. ad huius probationem dicendum est quod licet crescat quidem offensa, et motivum ad displicentiam Dei ex maiori dignitate personae Dei offensae; decrescit tamen offensa, et motivum ad Dei displicentiam ex pluribus aliis capitibus, ut ex vehementi passione, ex imperfecta Dei offensi cognitione, ex animi infirmitate, aut fragilitate naturae, et ex eo quod nullum Deo detrimentum afferat offensiva actio quantumvis gravis: crescit et creaturae obsequium et motivum ad Dei complacentiam ex sublimitate motivi formalis, ex intensione ferventis actus dignificati per gratiam, ex difficultate obsequii naturae repugnantia, aliisque capitibus ex quorum omnium concursu fieri pot, quod bonitas obsequii, et motivi placendi Deo oblatum aequale sit malitiae offensae sumptae ut talis et motivo displicendi Deo exhibito per lethale.

64 Dico 3°. Pot pura creatura satisfacere ad aequalitatem pro peccato lethali quoad malitiam et ipsum demeriti in actu 1°. Malitia et ipsum demeriti in actu 1°, est ea indignitas, per quam peccans lethaliter privat, et spoliat in actu 1° donis illis supernaturalibus gratiae, quae conitabant statum antea amicitiae cum Deo. Probatur dicto. Pot pura creatura per obsequium suum

Deo exhibita mereri condigne dona omnia supernaturalia gratiæ, quæ per anum lethale amissa sunt, ita quod per bonitatem obsequii reparet totum damnum privativum, et spoliationem donorum supernaturalium, quod per malitiam lethalis causatum est in actu 1°; ergo tale obsequium esset æqualis satisfactio pro lethali ratione malitiæ et contra demeriti in actu 1°: quod. Minor constat: quia bonitas obsequii, quæ tantundem in actu 1° mereatur, et reparet, quantum in actu 1° malitia lethalis demerita est, et amisit, æqualis procul dubio compensatio est illius malitiæ quoad istud damnum. Maior vero probatur: quia potest pura creatura per obsequia sua mereri de condigno quatuor gradus gratiæ verbi gratia: dato, totidem esse amissos per lethale anum: dato, amissos esse habitus alios supernaturales ad actus meritorios: eosdem posse mereri de condigno iustum per opera supernaturalia dubitari nequit: ergo totum damnum et demeritum compensari, et reparari potest.

Dices. Peccatum lethale demeretur in actu 1° remissionem sui ipsius, et aliorum lethalium; sed nullus puræ creaturæ actus satisfactorius potest mereri in actu 1° remissionem lethalis: ergo neque satisfacere pro lethali ratione malitiæ et contra demeriti in actu 1°. Maior est certa: minor constare videtur ex Trident. sess. 6. de Iustificatione capitibus 6, 7, et 9. — 65

Resp. admittendo maiorem, quæ loquitur de gratia sanctificante habituali, quæ est remissio passiva peccati lethalis, et de actu voluntatis Dei collativo talis gratiæ, qui actus est remissio activa secundum iustam præsentem providentiam, in qua lethale et gratia simul existere nequeunt: distinguo minorem. Nullus puræ creaturæ actus satisfactorius potest mereri in actu 1° remissionem lethalis, quæ sit indistincta ab ipso actu satisfactorio et actu Dei collativo illius, concedo; quæ sit distincta, nego. Nos, qui duplicem intrinsecam omnino formam sanctificantem ponimus, aliam vitalem per modum actus, aliam perfectam charitatis, aliam non vitalem per modum habitus, aliam gratiæ permanentis, seu habitualis, aliam [illegible] in modo diximus posse in actu supernaturali charitatis mereri hanc de condigno, et in actu 1 gratiæ habitualis, et actus — 66

Ad 2um. voatis collativus illius, dicent q. remissionis tq. activae et passivae lethalis; Et requeat mereri aliq. actualis sanctificantis, quae e remissio passiva lethalis peccati, indispta alioquin actu Charitatis, cum requeat se ipsius mereri, neque victus Ad 2um voatis collativus aut destructivus actus Charitatis satisfactorii, cum propositionat ad ipsum.

Neque solutio hic adversat Tridentino loco citato docenti ideo nos dici gratis justificari, quia nihil eorum quae justificationem praecedunt, ipsius justificationis aliquid promeretur; fatemur quippe ipsius justificationis aliquid, quae per actus Charitatis fit, esse gratuitum, et liberatis ablationem maculae lethalis seu remissionem peccati factam gratis a Deo, et fatentur tamen nobis libere immunem, et inhaerentis intrinsece, quam fatentur non meretur aliquid eorum, quae ipsam fatentur praecedunt, ut fides, spes, timor etc.

Cap. 4

Secunda nostrae mentis pars.

Dico 4°. Nequit mera creatura satisfacere ad aequalitatem pro culpa lethali 2^a malitia et ipsius demeriti in actu 1°. Malitia et ipsius demeriti in actu 1° e ea indignitas hominis libera per quam indignus redditur omni praemio et dono supernali homini nobili et dignus amissione et spoliatione omnium donorum nobilium, si ea omnia haberet, itaque ut actu illa omnia amittat quam ut actu illa omnia habet, dignus e amittere si haberet.

69 Probatur solo facile. Ut bonitas et meritum satisfactionis purae creaturae posset ad aequalitatem satisfacere pro lethali 2^a malitia demeriti in actu 1° quam habet, necessarium erat, quod per suos actus posset mereri efficaciter, saltem quantum e ex se, tot dona supernalia possibilia, sive tantum aliquid et aliquid tantum Deitatis participationis, et possessionis, quantum demeret in actu 1° peccatis lethale; hoc e impossibile quia et satisfactio pura

creaturæ æqualis lethali Ξ hanc malitiæ impossibile. Mar- e contra probat min: quodlibet lethale constituit hoc indignum omni gradu amicitiæ D. possibili, et dignum amissione omnis gratiæ, et gloriæ, et participationis D. possibilis, in quocumque gradu perseveret in hoc, nullus puræ creaturæ actus potest constituere hoc dignum omni gradu amicitiæ D. possibili; et acquisitione omnis gratiæ gloriæ et participationis D. possibilis: ergo neque mereri tot dona, et tanta, quot, et quanta demeret in actu 1° lethale.

Mar discur- 70
sus probatur: quia quantalibet gratia ho sit praeditus, aut possit esse sive sit centum, aut mille gradibus et sic in infinitum; lethale constituit ho indignum illius, sive dignum amissione omnium illorum, et graduum omnium gloriæ correspondentium: ita dignum reddit amittendi quo Deitatis possessionem, et participationis possibilis, quam meritis acquirere posset. Min et constat: quia prout quantumque cuilibet actui meritorio puræ creaturæ potest D. designare in præmium determinatos gradus gratiæ et gloriæ, quos ille actus satis compensabit; adhuc impossibile est, quod pura creatura per actus suos acquirat omnes possibiles gradus gratiæ et gloriæ, omnemque possibilem Deitatis participationem; cum Deitas semper sit magis et magis participabilis a creatura per gratiam et gloriam: quaelibet enim participatione Deitatis assignata, major alia potest a Deo communicari: concludit ergo majorem esse indignitatem, et demeritum in actu 1° cujusvis lethalis, quam dignitas et meritum cujusvis puræ creaturæ actus boni: nullus quippe constituere potest hoc dignum tanta gratia et gloria, quanta peccatum lethale constituit indignum: cum gratia, cujus amittendæ peccator est dignus, inseparabilis sit cum gratia cujus obtinendæ dignus est bene operans.

Confirmatur hæc ro 1°. 71
Peccati lethalis demeritum in actu 1° tantum est, quod sit ex se destructivum et acit omnis possibilis amicitiæ cum Deo, et omnis iuris amicitiæ, et quorum donorum amicitiæ, quæ Deus hoc ditare potest: iuste siquidem spoliaret omni amicitiæ gradu, qui concepit ami-

citiam Dei dignissimi amore, et estimat., et elegit inimici
tiæ, ꝙ nullus actus puræ creaturæ tantus meriti e, q. sit lu
crativus oīs poliæ amicitiæ cu Deo, et oīs iuris amici,
cuiusꝗ muneris, et effectorum amicitiæ quo. d. hos ultra, et ultra in in
fitus ditare pot. q.o etc. Prat. 1.o q.a indignitas positiva oīs
poliæ amicitiæ, et possessionis Dei, et dignitas positiva amittendi oēs
gradus polæ amicitiæ Dei, nequit ad æqualitatem compensari, nisi p. posi
tivā dignitatem acquirendi oēs gradus polæ amicitiæ et possessionis Divi,
ꝙ dignitatem hanc n. het, neq. here pot. puræ creaturæ quantu
vis perfectissimus actus: q.o

72 Dices: q.o peccatum lethale e infitum simpliciter
in rone demeriti in actu 1.o, cuius oppositum docuimus in mo
de peccatis disp. 4 n. 56. Pbas cos. q.a eius vis demeri
toria extendit ad amissionē oīs griæ et sanctitatis poliæ; ꝙ gra
griā et sanctitas poliæ infita simpliciter e: q.o demeret in a
ctu 1.o griā simpliciter infitam: q.o infitum simpliciter in gene
re demeriti e.

73 Deo nando illatum: ad pbatum concesso syllogysmo pro
cos. subsillatum: et roe q.a n sumit q.d meriti aut deme
riti in actu 1.o ex tro qui excludit p meritum aut deme
ritum in actu 1.o; alit et quilibet charitatis actus supnalis
eet infiti meriti in actu 1.o cu eius vis meritoria tan
ta sit ut 1. p. ipsum, 2. p. griā habitualem potens sit exclu
dere oēs gradus inimicitiæ Dei poliæ, et oīs poliæ lethalis
malitiæ: oīs a inimicitia Dei polia, et oīa polia lethalia
infita. 2. Resp. q.d ad demeritum in actu 1.o simpliciter
infitum, q.d peccatum includat fr et intrinsece, aut p. perfecta
æquivalentiam infitas malitias distas int se quarum quælibet in
actu 1.o demereat detractos gradus griæ et sanctitatis se ex
cedentes sine tro; nullum a lethale infitas malitias int
se distas neq. fr neq. p. perfectam æquivalentiam cohibet:
sicut neq. meritum puræ creaturæ includit fr aut æqui
valenter infitas bonitates morales int se distas, quarum

quilibet mereat in actu 1º. detrator gradus grip et glie 19
ver excedentes sine tro, et ita infinitus non e in actu 1º.
[illegible] Dico 5º Re- 74
quirit pura creatura satisfacere ad equalitatem pro lethali quum
malitia et ratio iniuria gravis Dei, et iniustitie personalis. Habet
enim peccatum theologicum malitiam et rationem iniurie contra Deum, quia
ledit Deum dominij ius: ledit a Deum dominij ius, per trans-
gressionem cuiusvis precepti Dei, quia sit contra ius, quod habet Deus
titulo dominij in creaturas, ut honoret ab illis per adim-
pletionem cuiuslibet precepti: unde peccator dicitur Deum inhono-
rare, quia per peccatum quilibet denegat honorationem aliquam hominis sive
obsequium aliquod Deo illud titulo dominij exigenti, et percipienti, itaque
quia facere aliquid contra voluntatem preceptivam Dei Domini et Prin-
cipis coram ipso Deo domino, et principe, e auferre ab il-
lo, vel saltem diminuere aliquid cadens sub dominio Dei, scilicet ho-
norem et reverentiam ipsi debitam: nam enim nescit esse irreveren-
tia, dehonoratio quam Dei ipso inspiciente illius preceptum violare:
unde deducitur peccatum lethale 1º malitiam et rationem iniurie Dei
hore nostro et violato ius Dei dominij graviter lesum.
[illegible] Notamus hic 79
e, quod ut censeat satisfactio equalis aut maior pro iniuria
maxime e considerandum, quo pervenerit lesio Dei iuris fa-
cta per iniuriam inhonorativam, et quo perveniat compensatio Dei
iuris lesi facta a satisfaciente per obsequium honorati-
vum: pervenit iniuria inhonorativa hominis lethaliter peccan-
tis usque ad violationem seu lesionem gravem summi iuris Dei
honorare, et amore dignissimi, et potentis titulo dominij
exigere ab hoc maiora et maiora obsequia honorativa
sine tro: pervenit obsequium honorativum puri hominis satisfa-
cientis [illegible] usque ad honorationem Dei per actum charitatis
vere simpliciter finitum et longe minus obsequio quod potest Deus a peccatore
exigere titulo dominij propter iniuriam et inhonorationem gravem ipsi illatam:
cum obsequium, quod potest a Deo exigi titulo dominij, et iuris sui graviter

tum sit simpliciter infinitū; obsequiū q' finitū sit: unde D.'
obligari hoc ipso iniuria gravi ipsi irrogata ad amorē ut duo
vg. pot iure obligare ad amorē ut octo, et ut centū, et ut mil
le, et sic in infinitū: q.o a' sit contentū D.' amore ut unū ad re
missionē iniuriæ gravis, hoc fit p indulgentiā, et cessionē iuris
q.d hēt ad maius, et maius in infinitū amorē et obsequiū exigen
dum.

76 Hinc ig ita argumentor. Nullū puræ creaturæ opus pot ~~[illegible]~~ ad æqualitatē satis
facere iuri D.o dominij graviter læso p peccatū lethale: q.o
neq satisfacere ad æqualitatē p lethali iniuriæ operū et malitiā
iniuriæ gravis Dei. Liquet cōa, pbat anj: nullū puræ crea
turæ opus pot extinguere totū ius dominij D.' graviter læsum
ad exigendā et percipiendā satisfactionē et obsequiū honorativū,
p iniuria illata: q.o n pot ad æqualitatē satisfacere iuri D.'
dominij graviter læso p lethale. Pbat anj: Nullū pu
ræ creaturæ opus pot ee talū, quo maius aliud, et maius
in infinitū n possit ius D.' graviter læsum exigere et percipe
re in satisfactionē et obsequiū honorativū p iniuria illata:
q.o nullū pot extinguere totū ius Dominij D.' graviter læsum.
Cōa hoc liquet: q.a dū pot ius psonæ iniuriatæ ad ma
iora et maiora obsequia obligare in satisfactionē resultā
tivā ius oē læsum extinctū nē, n illi ad æqualitatē satisfa
ctū: extincto em iure, obsequium aliud in satisfactionē
exigi n pot.

77 Pbat q.o anj: q.a D.' rone summum suæ domi
nij, et dignitatē hēt in oīa possibilia peccatoris obsequia ius
quo possit illa exigere in satisfactionē, et obsequiū hono
rativū p iniuria gravi; d nullū puræ creaturæ obsequium
tale ē, quo maius aliud et maius in infinitū possibile n sit:
q.o nullū tale ē, quo maius aliud, et maius in infinitū
n possit ius D.um graviter læsum exigere. Maior sta
re debet: cū D.um ius graviter læsum sit summum int oīa

iura X^a dignit^s Dei, et sit propre infinite honorabilis, et a se sola digne et adequate honorabilis et amabilis: extendi 20
q^a pot ad oia hoi petita obsequia exigenda in satisfact^s et honorativis obsequiis p iniuria gravi, sicut extendit ad infligendas eternas poenas sensus, et damni.

Hinc scludit 1°, q^d 78
q^do D^s exigit ab hoc peccatore in actu, sive in exercitio amoris supnalis, aliudve obsequiis honorativis ut unius, aut ut quatuor p gravis iniuriae remissione, cedit in actu iuri dominii, q^d het ad exigendo alia obsequia maiora, et maiore in infinitis: quando a cedit iuri ad amplius exigendis p satisfacte opus et obsequiis infinitis equalis satisfactio n e ut liquet. Scludit 2°, nullus gnitus intensus, et ab infinita gria pcedentis charitatis actus adequari posse iuri D^o gravis p Lethale, extinguendo velit oes iis Dei iniuriati in actiones et obsequia peccatoris: q^a adhuc iis hoc pot a creatura exigere actus aliarum virtutum, eas in oes poles illi actus exigendos ptendat.

Cap. 9.

In quam doctr traditae adhibet solutio argumentis.

Ad 1^m dm: finitus in quantitate stinua, aut discreta, et in intensione saepius replicatus posse equare, imo et excedere alteris infinitis eiusdem rami; sic a finitus in pfecte aut malitia, nisi utraque finitus eamdem sue pfectus, aut malitiae mensurae uniformit heat: sic intensio cognionis nab^ium 1. actus supnalis fidei n equat pfect^s visionis Beatae remisse ut unius: sic multitudo, et magnitudo irrationalium sine fine nunquam pvenit ad equalitatis eius pfect^s unius hois ierre q^o e, q^d utrumque extremum subeat uniformit eamdem mensuram pfectus aut malitiae: ut evideret in partibus ablatis ex aliqua finito saepius replicatis: peccatis ais Lethale in rene iniuriae ... et obsequiis pure creaturae ibi se heit ut sparati tanta ad iis ... finitis q^a e utriusque mensura cois; Lethale e ... gravis illius, obsequiis a quas pure cre -

atione, nec extinctio iuris illius: nisi primus supernale hoc posset, qui
se mensura sui demeriti, et meriti, tanti non haberet, ut ethi
se posset primus in actu 1° demereatur, nullus purus creatu
ræ obsequium ac posset primus mereatur in actu 1°, neg. 2°.

Ad 2m dico
bene illo probari posse condigna satisfacti pro lethali, 2m quia
versio gravis est ab ultimo fine, quo oïs deordinatio et deviatio
hois a fine ultimo per actus perfecte contritionis, et charitatis compen
sari ad æqualitatem potest, reddendo Deo, aut quasi restituendo
quod ablatum videatur per lethale; iniuria a priori ablata
tenenda est, ut iuris leni, et inextinguibilis, seu inadæ
quabilis per purae creaturae opera; ut sit pro demerito in actu 1°
tenenda est non remissa, cuius amittendi dignus reddit peccator per
lethale.

81 Ad 3m asseram illa æquitas urgenter extendi posse satisfa
ctis pro lethali 1m ipsius et malitiæ offensæ gravis Dei, non
2m ipsius iniuriæ: unde disquo pro posse mari obsequium ex se
destructivi iniuriæ per adæquationis, et extinctio totius iuris ad exigen
dum aliud obsequium, est æqualis satisfactio pro iniuria lethali, con
do; pro admissa cessione iuris Dei, aut per oppositum utrique cum
lethali non. Etenim bene posset deleri peccatum et iniuria gra
vis Dei per actus charitatis sicut etiam per gratiæ habitualis visionis
quod Beatæ, manente adhuc iure Dei ad exigenda alia obse
quia post iniuriæ deletæ: neque ad delendam iniuriæ sufficit, quod
Deus in actu charitatis, aut huius gratiæ deponat odium, et
cedat iuri, sive amittat ius ad odium rationabile adversus
peccatorem: ad satisfacti autem requiritur adæquatio et extinctio iuris
Deo leni quod peccatori obsequentur, post Deus tale odium, etiam
ad illud deponere quin fiat adæquatio, et extinctio talis iuris, ergo
etc.

82 Ad 4m. Illa est absolute maior: quia qui centum abstulit, et tan
tum potest reddere viginti, non dicitur ad æqualitatem restituisse, red
dendo viginti; licet ad nihil amplius teneatur, cum faciat quan
tum potest et debet ad solutionem debiti: deinde nullus est hoc quod Deum

obsequij, quo maius aliud l. intensione, l. extensione prestare n. possit ho, et exigere iure D.: p nullū q° facit quantū pot. Ad. offrans disparitas: quod gratiarū actio debita beneficijs respicit seu exigit pcertim aīi submissionē et gratitudinē q° benefactorē: unde gras agens quantas pot. satisfacit obligat. cū deprimat aīum sub missiis et gratis: satisfactio aū ad equalitē p iniuria respicit, et exigit pcertim extinctē totius iuris psonē iniuriate ad amplius exigendis ppt excellentia obsequij.

Ad 5.um admitto mar. loquendo de gra habituali et sanctitate creata, et acessa mīri, no cog. Ro e: q° ex dignitate Xti D. psonali, et D.° et n. ex gra creata pvenit, q° illius satisfactio tum ppmereat in actu 1° de premij pote, tum extinguat ius de D.um Pessis ad amplius q° exigendis in satisfactē iniuriē sibi p lethale illatē ppt excellentia obsequij a tanta psona exhibiti. 83

Ad 6.um dm. illo bene impugnari ronē impolitatis pcitē ex dignitē psonē offensē et vilitate satisfacientis, ut nos supra pstitimus: illo aū et bene pbari politatē pensatis p morale estimabilitatē, et efficaciē actus Charitatis pfectē p lethali 1° malitias et optus aversionis a Deo, offensē fralis Dei, et demeriti in actu 1°; n a 1° malitias et optus demeriti in actu 1°, et iniuriē: n. em. habet tantā estimabilitē moralē, ut de pote pmij, et q° Deitatis possessionē mereri possit, aut de ius D.um ad peccatoris obsequia exigenda ppt sue bonitatē extinquere. 84

Ad 7.um disquenda e mar: submittenda q° pparatio de pmio et poena in actu 2° cū merito et demerito in actu 1°; n. a cū merito et demerito in actu 1°. mar quippe e malitia poenē consistentis in amissione n. so eterni pmij, in quocūq gradu sit: d et oīs iuris poli, et pexistentis in subto ad eternū pmij, et oīs amicitiē cū Deo q° bonitas eterni pmij in detrato gradu, et iuris ad aliq° m 2° amicitiē, et pmij eterni: mar q° malitia demeriti in actu 1°, 85

am̃ het lethale, et cui correspondet max malitia, compit bonitas merenti cuiusvis puræ creaturæ, cui correspondet bonitas præmii. Deinde min vera de positivo pœnæ, qd dicit æternā pœnam, nega de positivo et privativo qd dicit. Ceterum contrarium de dictis, et reliqua n infirmat.

86 Probat dm lethale n ideo ill compensabile ee a pura creatura, pœnæ quā communit Deus, eiusqꝫ quod voati, offensaqꝫ frali Deo e, qꝫ prt gravis malitia demeriti in actu 1º, amicitiæ het et quā iniuria gravis; o Dnum neutiquam quant veniali: unde neqꝫ destruit effecit es ite actus 1º oem pulem amicitiæ cum Deo, neqꝫ bonum ali qd in actu 1º demeret, qd per bonum opus facile reparari n possit, neqꝫ ita gravat Lædit Dnum dominus ius, qd posset Dnus rationabiliter et iure prt eius ius levit lesus maius et maius in infinitum obsequium honorativum exigere; aliter per levi iniuria grave onus imponeret, imo ita levit lædit ius Dum, ut levis et satisfactio, et obsequium honorativum sufficiens videatur ad æquales compensates leges siquidem amicitiæ postulant, qd facilit deponat indignatio adversus amicus levit iniurantes, præsertim si amicus offensor se submittat offenso, et ex vero aii dolore veniam petet, et in iniuriæ vindictam se ipsum puniat.

87 Ad 9um duplicit resp pot: 1º admittendo cum pluribus, posse puræ creaturæ mereri remissionem lethalis slm aliena, et rōnem superius a nobis insinuata, et pprium mando tn, tale meritum ee æquale satisfactiō pro iniuria gravi Dei: quā ad meritum condignum so requir pporcio quædam int meritum et pmium, ut dr Geometrica; quæ pporcio cum remissione lethalis pot reperiri in actu fer ventissimo Charitatis quā Dm tn quidem so de se considerato et sub circumstantiis promissionis, et liberalitatis Dei, ut dr de condignitate nostrorum operum ru Beatitudinis superna lis; ad æquale tn satisfact pro iniuria gravi Deo illata, requr

taly adequatio ex iure Dº gravit lesio, ut exquirit et obsequij exhibiti excellentia extinguat et Dominum amplius quam exigeret insatisfacta iniuria. 22

2º verò pot contra alias pria, remittens letha- 88
lis, licet rone sui sit minus bonum hoi, quam infusio gratiae et gloriae, cum non reddat hoc fr filius Dei adoptivus, neque Beatus, uti reddunt ista fere; nihilominus heret magis rone primi, pp magnam et positivam indignitatem, difficultatem, et resistentiam, quam opponit lethale adversus Dei benignitatem, au- get quippe rone primis indignitas et resistentia reddens dif- ficilius eius remissionem, etsi primus non sit tantae utilitatis 2us ve, quamtus e, aliud facilius donabile, quam gratia concessa hoi 89
innocenti.

Ad 1º dico, de illo peccato non esse germ. quandoques 89
em fere Theologos, stat illud esse compensabile ad aequa- litatem per opera purae creaturae, cum non sit formalis aver- sio a Deo, nec offensa et iniuria formalis Dei, neque eternam poenam mereat, ut in ma de peccatis docuimus.

Ad 94. fine 90
oppones ex Rip. disp. 97 sect. 1º. adversus 4º nostrum dictum, infern. nostra sna duo absurda. 1º non posse satisfieri a pura creatura pro veniali 1º rone demeri- ti in actu 1º qa hic pro veniale demeret unionem hypo- staticam, quam mereri non pot ho per actus charitatis amplius excelli- simus. 2º. Satisfactio Xpti Dº non posset aequalis demerito peccati ori- ginalis in actu 1º, nisi demeret in actu 1º oem redemptorem, sive oem unionem hypostaticam et auxilia gratiae ad op. actus satisfacientes pro Originali; sed Xpti satisfactio non potuit mereri oem unionem hypostaticam et auxilia gratiae ad ipsa satisfactionis necessaria: ergo etto.

Resp. ad 1º, neando id infer- 91
ri: ad probatum no, hoc pro veniale demereri, rigorose loquendo unionem hypostaticam neg. ...e qa sicut sub meritis non cadit prius meriti sive id cuius ex necessaria regio ex pte actus ad meritis,

ita sub demerity n cadit id, cujus carentia nessario regr ex pte actus 1i ad peccaty seu demerity; ꝯ carentia uniony hypostaticę nessario regr ex pte actus 1i ad peccaty veniale: ę quippe unio hypostatica impedimenty essale peccati inauferibile ꝑ ipsy peccaty ut ꝯstat, cy hens uniony hypostaticę ab intrinsico peccare n posit, nec uniony dimovere ꝑ peccaty, ut agentes de impeccabilitate Xpti Di supponunt coit DD.
go carentia uniony hypostaticę nequit cadere sub demeritum peccati venialy; ę quippe implicatio posse auferri uniony hypostaticę in poena peccati ꝯmissi sub carentia nessaria uniony hypostaticę.

92 Ad 17, qd tangit difficultatę de sufficientia et ꝯdignitate satisfacty Xpti Di ꝑ totius humani generis peccaty, qe proxima discutiendam, et ab ipso Rsp. solvendam, reo, nando, illud absurdum inferri: ad ꝓbatę omisso mari dicam mirem: ꝯ Xpti satisfactio n potuit mereri oem Redemptore, sive oem uniony hypostaticę ꝓpt defum ęqualitaty moraly cy sa unione hypostatica, no mirę, ꝓpt dependentię essalem ab aliqua unione hypostatica ad ipsę satisfactę ꝑsupposita, ꝯdo: etenim ut satisfactio Xpti Di n fuisset ęqualy demerito peccati originaly, requirebat qd n posset oem uniony hypostaticę mereri defu ęqualitaty cy tanto pmio; habuit tn; qa mereri potuit uniony hypostaticę Patris, et Spiritus Si: unio n Patris cy humanitę ejusde ęstimabilitaty ę cy unione Verbi ad humanitę; n tn potuit mereri suę, sive Verbi ad humanitę unione, qa satisfactio Xpti uniony Verbi ad humanitatę essalit ꝑsupponit tanqm sui prius dignificatiny; prius a meriti sub merity cadere n pot. Xa communiory suę.

Q. 3a

Num satisfactio Xpti Di fuerit ex se ꝯdigna, sufficiens, et ęqualy ꝑ totius humani generis peccaty?

Cap. I.

Proponit questionis sensus, duplexque modus, et affirmativa asserit

Cum statuerimus impossibilitatem aliae, et simpliciter talis purae creaturae ad condignam pro lethali satisfactionem, restat decernere, num satisfactio a Xpto Domino exhibita condigna, aequalis, et sufficiens ex se fuerit ad humani generis redemptionem: ut tandem stabilita maneat necessitas dominicae Incarnationis ad satisfactionem condignam pro peccatis hominum exhibendam. Dixi ex se, sive in actu 1° sufficiens, et condigna: non enim hic agit de condignitate, et sufficientia, sive efficacitate in actu 2°, quae tunc datur, quando satisfactio posita reipsa et iure obligat creditorem ad illam acceptandam, debitumque totius redimendum, totumque eius in debitore extinguendum, quod pertinet ad rigorem iustitiae, de quo articulo postmodum disputabit; sed de condignitate in actu 1° quae tunc datur, quando satisfactio ex sui valore intrinseco, et aestimabilitate morali, ita adaequat debitum peccati, ut illud esse, et esse eius creditoris valeat extinguere, et non creditor illam ex iustitia acceptare non teneat. 93 95

Supponit ad generalem intentum Catholicos, Xptum satisfecisse condigne, et aequaliter pro hominibus peccatis non solum quoad eorum culpam, sed et quoad poenam illis debitam. Primum constat ex Epistola Pauli ad Titum 6 2°. dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate: et ex 1ª Epistola D. Petri c. 1: Non auro et argento redempti estis, sed pretioso sanguine agni immaculati: ex quibus et aliis apud P. Suarez disp. 4 sec. 3° constat, Xptum verum esse verum redemptorem, et non solum corporum, ut de Messia impie sentiunt Iudaei: item contra Pelagium, et alios, Xptum ab originali, et peccati, daemonisque servitute nos liberasse. Primum quoad poenam constat ex illis Isaiae 53 vere languores nostros ipse tulit, et dolores ipse portavit: et ex illis Psalmi 68 quae non rapui, tunc exsolvebam: neque propterea colligendum, consistere nullam nobis hominibus satisfactionem necessariam esse pro culpis et culpa— 94

rum poenis, cum ipse pro utrisque satisfecerit Xpus; quia non obtulit
Xpus pro nobis suas satisfact[ione]s, nras excludendo; imo noluit,
quod sua satisfactio adultis prodesset, nisi et ipsi suas exhibe
rent, supplente Dei satisfacti[oni]s superabundantia humanam impossibi
litatem.

95 Q[uaeri]t[ur] igit[ur] e[t] an satisfactio Xpti Deo condigna, et equalis
ex se, et ab intrinseco fuerit, et non ab extrinseco, scilicet ex Dei
acceptatione, quia voluit Deus illam ut condignam et equalem accepta
re. Negat Scotus in 3° dist[inctio]e 19 et 20 satisfact[ioni] Xpi
condignitatem, et equalitatem cum remissione peccatorum, et solum illam
condit ex Dei acceptatione, qua Deus voluit illa opera sibi offer
ri, et promisit se remissurum propter illa hominum peccata. Sequun
tur Scotum Dur. Gabriel, Medina, Philippus Faber, et Sco
tistae alij, quos citat Ill. Godoi disp. 4 § 1. Affirmat D[ivus]
Thomas hic q. 1ª art 2°, et alibi, Xpti satisfact[ion]em suffi
cientem, et condignam ex se fuisse pro omnibus consideratam ex intrinseco
suo valore, et nullo attento pacto aut acceptat[ion]e Dei. Do
ctori Angelico subscribunt omnes familiae suae DD., quos re
fert, et sequitur citatus Godoi. Hoc et nostratibus co
mmuniter cum Suario, et Vasquio iure profert,

96 Et probat. 1° ex illis
Apostoli ad Rom. 5: Sed non sicut delictum, ita et donum:
si enim unius delicto multi mortui sunt, multo magis gratia
et donum in gratia unius hominis Jesuchristi in plures abun
davit. In quibus profert Apostolo satisfactio Xpti
ex valore ad redimendum genus humanum malitiae peccati Adami
ad illud perdendum; non autem excederet, nisi ex se et ab intrinseco haberet
condignitatem et equalitatem ad redemptionem, et remissionem peccati.
Item Apostolus commendans magnitudinem pretij, quo redempti su
mus, ait 1ª ad Cor. c. 6: empti enim estis pretio magno;
sed non commendaret pretij magnitudinem, si inequale ex se, et
ab intrinseco esset ad humani generis redemptionem: quia fuit
valoris et condignitatis ex se et ab intrinseco sufficientis.

97 1° pbat maxime ẜclo affirmativa ex coi Patrum sensu statuentium necessitatem Dominici Incarnationis ad satisf. pro humani generis peccatis: quia nullus alius pt hos Dm potuerat condignus offerre ptiy, ut loqr Dus Basilius in Ps 28: etenim si satisfactio Xpti n a se intrinsece, sed ab extrinseco ex Dei accep tatione equalis et condigna eet pro hoy peccatis, minime necessa ria eet Di Incarnatio ad satisfact. equalem exhibendam: et ro e manifesta: quia ho purus sive nudus, ut loqr ibidem Basilius, posset optime satisfact. hoc modo condignam Deo ex hibere pro hoy peccatis: posset quippe Ds acceptare ut equalem, et sufficientem puri hoy satisfact.; Lt. Ly se et in actu 1° n eet equalis: ergo ad exhibendam condignam et equalem ab extrin seco et ex Di acceptatione satisfact. necessaria n fuit Incar natio. Nec pro sufficientia meritorum Xpti elegans, celebreque illud prohibuisset testimonium Clemens 7us in extravagant. uni genitus: ubi perspicue ait, Xptum Dominum suis meritis acquisi visse infinitum thesaurum hominibus: nec formidandum ee quod exhau riat. L minuat ppt infinita merita Xpti, cuius quidem una gutta sanguinis ppt unionem ad Verbum pro redemptione totius humani generis sufficeisset. Ecce sufficientie ronem, slt ppt unionem ad Verbum, n ppt Diam acceptat. 74

2° pbat rone a prio 98
ri ẜclo. Opera satisfactoria Xpti Domini Ly se ab intrin seco, et seclusa Dei acceptatione, adequant Ly moralem sug esti mabilitatem oem gravitatem et malitiam offense et iniurie irroga te Deo pro hoy peccata: ergo Xpti Di satisfactio Ly se et ab intrinseco e condigna, et equalis pro hoy peccatis. Coal: quet; ans pbat: oes fre ex qqm Xa moralem estimat. pensat gravitas et malitia offense et iniurie irrogate Deo pro hoy peccata, adequant, imo et superant a fr., ergo pensant, et dignificant opera satisfactoria Xpti Di: quia hec Ly se et ab intrinseco ad minus adequant Ly moralem estimat. oem gravitatem et malitiam offense et iniurie Deo

p peccata hoium irrogatę. Pbat ãj: qª pcipua fra alijs plane opensabilibus relictis ex qua pensat, analiza tur gravitas offensę, et iniurię Deo irrogatę, e dignitas psonę Di offensę, et iniuriatę; ō pcipua fra alijs relictis ex qua pensant, et dignificant opera satisfactoria Xpti Domini, e dignitas psonę Di satisfacientis, et merentis, qª quidē ñ excedit a dignitate psonę Di offensę, nec minus potens e ad valorandū, et dignificandū sui satisfactū, qª
99 psona offensa ad gravificandū offensū, et iniuriā sui: qº etc.
Hec rōx
pria ãra amplius firmat. Opus satisfactorium ex se, et ab intrinco deletivum totius offensę, et iniurię, extinctivum qª totius iuris adversus peccatores, e ex se, et ab intrinco condigna, et equalis satisfactiō p offensa, et iniuria; ō tale e opus satisfactorium Xpti Domini: qº ex se, et ab intrinco e equalis satisfactiō p quavis offensa, et iniuria Dei. Pbat mir: qª opus satisfactorium Xpti Domini e ex se et ex sua rōne frali obsequium honorativum Dei, polius oium sum̄um, qd exigere et accipere posit Ds titulo iuris Di dominij gravit lesi: deinde e obsequium oblatum Deo p remissione peccatorum a psona summe grata Deo, et dignissima ex se, cuius oīs rōas expleat; ō obsequium summe gratę Deo et ex se dignissime, cuius oīs rōas expleat oblatum p remissione peccatorum, e ex se, et ab intrinco deletivum oīs offensę, et inimicitię Di, seu aversionis eius ī peccatores: et obsequium ex se et rōne sua oium totius summum, qd Ds titulo sui dominij gravit lesi exigere, et accipere pot, e ex se extinctivum totius iuris Di
100 ad exigendū satisfactū a peccatore: qº etc.
Fando ab absurdo et pari
tate nequeo ñ arguere ḡ oppositā sni. 1º absurdo quidē: qª satisfactiō p peccatis, quę in genere satisfactionis p e ex se et ab intrinco condigna, et equalis p peccato, e ex se

et ab intrinco imperfecta in genere satisfactis; ergo Xpti Dni satis factio non fuit ex se, et ab intrinco imperfecta in genere satisfactionis; alias non prædicaretur a Sacra S. et Patribus pretiosa, et maximis virtutibus ad inducendum hominibus vitam et libertatem quam Adami peccatum ad servitutem et mortem inducendam; ergo fuit ex se, et ab intrinco æqualis, et condigna pro peccato. Tandem constat: nam qui contrahens debitum ut centum, et solvens quinquaginta liberat a debito, eo quod creditor illa quinquaginta acceptat ut centum, non dicitur perfecte, sed imperfecte solvisse. Sed pariter est: quia opera satisfactoria Xpti Dni ex se et ab intrinco, et non ex acceptatione Dei habent bonitatem et honestatem suam: quia ex se et ab intrinco habent suum valorem estimabilitatemque moralem, et non ex acceptatione Dei: quia et condignitatem competentem ipsis ratione personæ, cuius sunt; sed condignitas ipsis competens ratione personæ cuius sunt, est æqualitas meriti cum eo quod promeretur, æqualitas obsequii honorativi cum eo, et summo iure ad honorationem exigendam pro iniuria inhonorativa; quare etc.

10 Si tamen negaverim quod et docuerit P. Suarez hic disputatione 4 sect 2. requiri ad condignitatem in actu 1o. satisfactionis Xpti Dni pro hominum peccatis voluntatem Dei constituentis Xpum Dominum caput ceterorum hominum, et fideiussorem pro debitis illorum, ut sit illius satisfactio fiat hominum propria, et eorum nomine: deserviatque ad reconciliationem illorum cum Deo; et ratio est: quia nequit esse satisfactio ex se condigna ad extinguendum debitum peccatorum, nisi fiat opus satisfactorium eius nomine, illiusque propria aliquomodo sit: qualiter sit, si fiat a fideiussore ut tali; sed hoc non aliter fieri potest nisi per voluntatem Dei constituentis Xpum caput morale hominum, et fideiussorem pro illorum debitis in ordine ad satisfactionem illorum nomine præstandam: quare talis Dei voluntas omnino requiritur. Sed hoc longe alienum est a mente Scotistarum.

Cap. 2um.

Difficultates oppositum elevant.

101 Opones 1°. Xpi satisfecit condigne pro hominibus ut Deus ho

quod fieret Deus homo, non habuit ex propriis meritis, sed ex Dei mi

sericordia, et ordinatione: ergo Xpti Domini satisfactio non fuit condign

ex se et ex propriis meritis, sed ex Dei misericordia, et ordi

natione. Consequentia ex arguto, tollit condignitatem meritis hominis iusti, cum

status iustitiae habuerit non ex propriis meritis, sed ex Dei miseri

cordia, et ordinatione, ut sit media inter iustificante, et digni

ficante ipsius opera mereret. Resp. igitur concessis mari et mi

ri, nando conseq.: quoniam condignitas satisfactionis Xpti Domini provenit

ex eo quod sit opus Dei hominis: sicut condignitas operis meritorii

hominis iusti provenit ex eo quod sit opus hominis iusti et grati Deo: si

cut quod sit gratia Dei sit, et misericordia, conferre iustitiam et

sanctitatem homini peccatori tamen ex supposito quod illa habeat, opus

hominis iusti condignitatem habet ex scad primis: quod sibi contingit in

operibus Xpti Domini ex se habentibus condignitatem ad satisfacien

dum pro peccatis hominis. Et quod Deus fieret homo, misericordia sit

Dei et ordinatio in hunc satisfactionis finem.

103 Opones 2°. Xpti Domini sa

tisfactio, attentis omnibus illius circumstantiis, et respectibus ad pro

prium Verbi, fuit finita quoniam realiter fuit dependens a pro

prio, sit humanitate, et naturae huius debitum fuit infinitum

sum extensive: nam infiniti homines ex Adamo procreabiles: ergo

non fuit ex se condigna et aequalis pro peccatis, et debito to

tius humani generis. Et 2° condignitas eius provenit ex accepta

tione Dei extrinseca, quamvis circumstantia Verbi tribuerit sa

tisfactioni Xpti Domini congruitatem quamdam maiorem, ut acceptaret, ac

si esset infinita, et aequalis pro infinito debito.

104 Resp. argumento huic, quo dicunt

Scotus, dd maiorem. Xpti Domini satisfactio fuit finita physice

et entitative, concedo; secundum moralem aestimabilitatem illius, nego.

Etenim ad considerationem physicam spectat, attendere principium physicum a quo

vitaliter procedit actus, ut illius physica, et entitativa finitudo dedi

catur: ad aestimabilitatem tamen moralem actus et obsequii pensandum

attendit ipsiusque personae a qua provenit, et excellentiae ac dignitatis illius. In ex una vero opus supernale elicitum a peccatore attrito vel, et idem opus elicitum a iusto: huius quippe opus habet condignitatem meriti, gratiae, et gloriae, non vero opus illius. Sic ergo opera Christi Domini prout infinitae dignitatis, et excellentiae: sicut a independens est ab acceptatione Dei, quo sint operae eius Dei, ita est independens ab extrinseca acceptatione Dei, prout habeant ex se condignitatem ad omne praemium, et ad omne debitum pro offensis nostris infinitorum contractum solvendum.

Opponens 3°. Non posset Christus Dominus pro suis peccatis condigne satisfacere, casu quo peccaret: ergo neque pro aliorum peccatis. Consequentia liquet: quia non minus satisfactio requiritur pro peccato alterius quam pro proprio. Antecedens vero probatur: quia tunc non esset opus satisfactorium Christi Domini aeque Deo gratum ac nunc est. 105

Respondeo 1° negando antecedens, pro casu, quo adhuc post peccatum permaneret unio hypostatica: quia tunc persona eiusdem excellentia refunderet in morali aestimatione condignitatis et sufficientiae ex se operibus satisfactoriis Christi Domini aequalis malitiae, et iniuriae contra Deum, ut ex quo praecedenti potest colligi. 2° respondeo omisso antecedente negando consequentiam: ratio est: quia in hypothesi peccati proprii retineretur unio hypostatica, sed non si ..., non posset pro suo satisfacere, sed quia proprium Christi peccatum esset altioris malitiae et ordinis, quam est peccatum quodvis purae creaturae; sed quia non adeo dignum et gratum Deo evaderet opus Christi peccatoris, quam innocentis. Si ..., non posset amplius elicere operationes procedentes a Deo hoc: ergo non posset condigne pro suo peccato satisfacere. De facto autem opera satisfactoria Christi fuerunt Dei hominis, et dignissima, gratissimaque Deo: ergo licet in illa hypothesi pro suo satisfacere non posset peccato, de facto pro nostris condigne satisfecit. 106

Opponens 4. Si quis impleret centum duos Deos, et unum aliis gravius iniuriaret, satisfactio Christi Domini ad summum adaequaret gravitatem iniuriae irrogatae uni Deo ab altero 107

Deo, quam gravitas iniuriae irrogatae Deo a creatura e non gravitate iniuriae irrogatae Deo ab altero Deo crescit quippe gravitas iniuriae ex vilitate, et distantia personae iniuriantis cum iniuriato: ergo satisfactio Christi non adaequat gravitatem iniuriae irrogatae Deo a pura creatura. Itemdum aliqui suppositis ista tamquam continentis hypotesim tr. implicatoriam fallunt: quia suppositio non est tr., sed tantum illative implicatoria: non enim est suppositio de Deo non Deo, sed de Deo peccante; licet Deus peccans inferat esse Deus non Deus: quod quidem verum est: alias omnes suppositiones impossibiles tamquam inutiles ad rerum causas indagandas reiiciendae erunt: ex omnibus quippe infertur contradictionis implicatio.

108 Praeterea ideo promissa maior manderet minus. 1.º quia cresceret et gravitas iniuriae irrogatae Deo ab altero Deo ratione perfectioris cognitionis, quam haberet Deus iniurians de iniuriato Deo: esset enim clarissima et comprehensiva dignitatis personae iniuriatae, et gravitatis iniuriae, ceterum quod refunderet maius ex hoc titulo gravitatis suae iniuriae, quam refundit cognitio imperfecta, et inadaequata Dei iniuriae irrogatae Deo a pura creatura. 2.º quia esset maius demeritum iniuriae irrogatae Deo ab altero Deo, quam demeritum iniuriae irrogatae Deo a pura creatura: namque demereret Deitatem ab ipso Deo iniuriante per identitatem possessam: sicut pater nobilis propter suas delicta nobilitatem demeret; nulli enim a purae creaturae iniuriantis Deum offensa demeret tantum bonum quantum est Deitas per identitatem possessa; sed solo demeret deitatem participatam extrinsece possessam.

109 Opponens 3. Gravitas offensae purae creaturae contra Deum crescit ex duplici capite, scilicet ex dignitate personae offensae, et ex vilitate offendentis; sed satisfactio Christi Domini satisfactio solo crescit ex uno capite scilicet ex dignitate personae satisfacientis: non autem ex parte illius cui fit satisfactio: ergo gravitas offensae purae creaturae contra Deum maior est valore satisfactionis Christi Domini.

110 Reo 9cessa mai. dol mi[ri]s: satisfactio Xpti D[i] so crescit ex unico c[apite] adequante in sua magnitudine, et estimat[ione] mora[li] duplex illud caput, ex quo crescit gravitas offense a pura creatura irrogate, 2do mi[ri]s: ex unico c[apite] n. adequante, no mi[ri]s. Unicus magnitudinis, et excellentie caput pot equare plura alia capita augmenti, et magnitudinis alterius generis: ut perliquet in Pontifi[ci]a dignitate: dignitas g[o] p[er]sone D[ei] satisfacientis et adequat dignitate[m] p[er]sone D[ei] offense, ut 9stat, et adequat [...] vilitatis, et inferioritatis creature offendentis re Dei offensi, ut pbat: g[o] inferioritas, et inequalitas pure creature cu Dei offensi n e maior equalitate Dei hois satisfacientis cu Deo offenso, cui satisfit; sicut enim inequalitas, et inferioritas pure creature cu Dei e infinita et summa, ita summa, et infinita e equalitas p[er]sone satisfacientis cu Deo offenso: g[o] unicum illud caput ex quo Xpti satisfactio crescit, adequat magnitudine et excellentia sua duplex illud, ex quo crescit offensa.

Oppones 6 offensa pure creature irrogat Deo, ut D[us] e et satisfactio Xpti pvenit a Verbo n ut D[us] e ut ho e; at qui D[us] ut ho n 9municat satisfactioni Xpti tantu valorem quantu gravitatis 9municat offense sue D[us] ut D[us]: g[o] valor satisfactorius intrinsecus operum Xpti D[i] n adequat in morali estimat[ion]e gravitate peccati lethalis. Mai quoad 1a p[ar]tem 9stat: quoad 2a pbat: g[o] humanitas e prius qua operis Xpti D[i] Verbi a prius q[uo]d. Mir a pbat: g[o] D[us] ut D[us], qui e offensa f[ormaliter] gravificans, maius e dignitatis, q[ua]m D[us] ut ho, qui e f[orm]a dignificans, et valorans satisfact[ion]e. 111

Ret dol mai. quoad 1a p[ar]tem: satisfactio Xpti 1a elicientia vitalis pvenit a Verbo n ut D[us] e ut ho e, 2do mai: [...] valoris, et estimabilitatis moralis illius no mai. Deinde mir distinguenda e, et nanda, si fiat reduplicatio, ut fieri debet supra p[er]sona D[ivina]m dignificante Xpti D[i] satisfact[ion]e, 9cedenda a[utem] e, si fiat so reduplicatio supra humanitate: et nanda e cora. Etenim in satisfact[ion]e Xpti D[i] duo 9sideranda su: 112

sit entitas, seu subst.a vitalis actus, et valor moralis seu malitas illius: 1.a [illegible] consideratus provenit ab humanitate ut prod.e vitalis elicitiva illius. 2.a secunda provenit a Verbo ut Deo dignificante, et communicante Xpti Di satisfactioni valorem simpliciter infinitum 2.a dignitate sua dignificantis. Hinc est quod satisfactio Xpti provenit, et imbibit ab humanitate ut producente vitaliter entitatem, et substantiam actus, et a persona Di ut forma se ipsa dignificante et valorante actus: unde forma valorans satisfactionis non est nisi eius dignitatis, quam forma assensus gratificans.

113 Oppones 1.o Non potuit Xpus equales gratias Deo agere pro beneficiis in humanitate receptis: ergo 2.a Aris, Diis, Parentibus, et Magistris non potest reddi equale aut equivalens: deinde 2.a D.um Thom. ad compensationem beneficii ex gratitudine perfecta requiritur rependere benefactori plus aliquid, quam quod accepit ab illo est; ut beneficium gratis acceptum compenset aliud gratis redditum, et non ex obligatione gratitudinis: Xpus autem non potuit Deo reddere equale, neque plus quam accepit: quoquidem ut ipse Xpus ait, quod dedit mihi Pater omnibus maius est: ergo neque potuit Xpus pro hominibus peccatis condignum ex se et equivalentem reddere satisfactionem. Multa meditant DD. ut expediant difficultatem istam Durandi, quas videri apud Godoi disp. 4 § 4.

114 Resp. dupliciter: 1.o nando cum P. Suarez disp. 4 sect. 2.a recte explicante Arist. in re de puris creaturis, non vero de persona increata, que pro beneficiis in humanitate acceptis potest utique equale, et equivalens reddere, quia propter infinitam suam dignitatem qua gaudet, potest utique reddere Deo opera que sint in estimatione morali tanti pretii et valoris in genere moris, quanti sunt beneficia in humanitate accepta in genere physico: opera enim satisfactoria Xpti Di sunt tante estimabilitatis moralis in genere moris, quante est unio hypostatica in genere physico: cum dignitas physica persone sit fundamentum dignitatis moralis actus ab ipso procedentis, et dignificatis. Nec hic inferas cum Docto Re unionem hypostaticam fore compensationem sui in Xpti opus

eet equalis compensatio pro beneficio unionis collatae humanitati; quia licet Xpti opus habeat suum valorem, et estimationem in genere moris ratione ipsius unionis hypostaticae; hoc non tollit, quod ipsius estimabilitas in genere moris sit equivalens compensatio estimabilitati unionis in genere phisico; sicut licet actus Charitatis habeat suam estimabilitatem moralem ab auxilio gratiae, habitu Charitatis, et libertate eo actus, sub quo procedit elicit, adhuc in estimatione morali, sive in genere moris equivalens compensatio, seu gratitudo estimabilitati auxilii, habitus, et libertatis in genere phisico, et equalis gratiarum actio, seu gratitudo pro beneficio accepto a Deo in collatione auxilii, habitus, et libertatis.

Reo 1° omisso antecedenti nando cons: nego 115
enim infert ex impotentia Xpti Domini ad equales gratias agendas pro beneficiis ab humanitate acceptis impossibilitas ad equalem satisfactionem pro offensa. Et ratio potest esse 1°; quia beneficium ab humanitate acceptum in persona Verbi pro unione reale ipsi unitae longe, et infinite maius bonum, et donum est; quam est malum repertum in qualibet offensa contra Deum: quo licet satisfacere non posset pro longe maiori, et infinito dono accepto, satisfacere posset pro offensa, quae est minus, et finitum malum. 2°: quia quodlibet meritum Xpti est novum beneficium humanitati factum; sed nullum meritum est gratiarum actio pro se ipso: quo nullum meritum Xpti equalis gratiarum actio potest esse pro beneficiis ab humanitate acceptis: meritum a Xpto non est novum debitum ex peccato contractum: quo poterit Xpus pro debito peccatorum humani generis ad equalitatem satisfacere; licet non posset pro debito gratitudinis satisfacere reddendo equale pro beneficiis in humanitate acceptis.

Q. 4.

Utrum satisfactio Xpti Domini pro hominis peccatis fuerit superabundans ex se, et ab intrinseco?

Satisfactionem Xpti Domini pro peccatis humani generis ex se et ab intrinseco suo valore superabundantem fuisse, sive maximo in estimatione morali excessu superasse gravitatem peccatorum omnium 116

p. qq oblata fuit satis, sumit et a priori pbat nobis qui nuvicamus satisfacti Xpti Di fuisse ex se et ab intrinseco in fiti simpliciter valoris et meriti, ut qe prima statuimus, et peccatis lethale eis nulla ipsius malitia ee infitis simpliciter in genere moris ut in ma de peccatis docuimus: ng valor satisfactis simpliciter in genere moris infitus supabundans e ad gravitatem peccati simpliciter fiti in genere moris, Adhuc tn singulares alie rones pt eunde n ss p sclone affirmativa, que n attigent peculiarem sua cta finitudine lethalis.

117 1o ro ex Scriptura sumit: et pcertim ex illis Pli ad Ro 5 Ubi abundavit delictis, supabundavit et gra. Et redemptionis, Xt illud Ps 129 Copiosa apud eum redemptio. Deinde ex illis Isai 40 suscepit de manu Di duplicia p oibus peccatis suis. Huc mire respicit sive lamentis illud, sive votis apud Job c 6 ex Persona Xpti Xo Patrus ex positione: utinq appenderent peccata, que ing merui: et calamitas qm patior in statera! quasi arena maris hec gravior appareret ... Patrus estimonia ... illud ... in ... ad Rom, ... si ... pt debita decem ... moris in carcere ... veniat a alius qui ... solvat illis nummos, et innumera auri talenta ... vinctis ... indicat: ita nobisq facti e. ... oibus satis ... quido colligit Xpti fuisse satisfacti ex se et ab intrinseco supabundante p ... peccatis, et ... ab extrinseca acceptate Dei: ... tatio em creditoris nequit addere supabundantiq satisfacti si illa ex se et ab intrinseco n heat; Et illa scligna ex novo favore posset efficere, ut in solute realis debiti ... ris cernit.

118 2o ro ... na valorans satisfacti Xpti Di tribuit illi mare estimabilitate moralis, qm fra gravificans offensiq lethalis ... Dm: ... Valor satisfacti Xpti Di excedit in estimatione morali gravitate offensis Di: qo e supabundans satisfactio

p illa. Liquent. cons. probat ans. 1.° q.a forma valorans satisfa- 118
ctis Xpti D.i e dignitas persone D.s, ut in se e, intrinse constitu-
ens valores satisfactorius operus ipsius: forma enim, p quam persona
satisfaciens, et merens e digna et grata Deo, e forma, p quam
ipsius opera ss intrinse et constitutive meritoria, et satisfactoria et
condigna premio: d forma gravificans offensas lethales contra Deum n e D.i
Iuris, sed ut cognitus imperfecta et limitate a creatura, ne
d intrinse constituens offensas, d ut mens obtis, aut subtis morale
offense: g.o forma valorans Xpti D.i satisfactis tribuit illi ma-
rem estimabilites morales, quam forma gravificans offensas Dei. Pt
hoc cons.: g.a persona D.a, ut in se e, et ut intrinse constitu-
ens valores satisfactis, mares estimabilitates confert suo operi, q.m
D.s concurrens ne 7 se d ut cognitus et ut obtis extrinsecus ad of-
fensas tribuit offensas.
7.° probat idem ans. q.a forma valorans satisfa- 119
ctis Xpti D.i e unio phica, stm mediata Verbi cum operibus
satisfactoriis ab humanitate Xpti elicitis: et forma gravificans offen-
sas Dei e ad summum quedam moralis, et impropria unio offensis
cum Deo offenso; d unio phica et realis Verbi cum operibus Xpti
D.i mares estimabilitates morales confert illis, quam unio moralis, et
impropria offense cum Deo: forma enim perfectiori modo unita per-
fectiores prestat effectum: unde valor fundatus in unione phica
cum Deo mar e in estimatione morali, quam gravitas sc. funda-
ta in unione morali, impropria, et methaphorica cum Deo:
g.o etta.
3.a ro sit. Opera satisfactoria Xpti D.i ss opera perso- 120
nentis intrinse dignitatis superabundantis ne remissione peccatorum
ominium: g.o hent intrinse superabundantiam ne illius. Cons. liquet; sicut
enim opera meritoria persone hentis intrinse condignitatem ad premium
ss condigna premii, ita opera satisfactoria persone hentis intrinse
dignitatis superabundantis ne remissionem culpe, ss intrinse superabundan-
tia ne illius. Atqui verum est: g.o ss opera persone D.s ut talis,
et conjuncte a quavis forma creata, d opera persone D.s ut talis

habent intrinsecae dignitatis superabundantis respectu reliquorum peccatorum
existentis in carentia ossis D.i adversus peccatum in dono
creato gratiae: g.o etc.

121 Pro 4.° sit ex Ant.° Perez: opera satisfactoria
Xpti habent ex se et ab intrinseco vim inducendi in Deo majorem
complacentiam quam displicentiam inducere possunt in Deo peccata letha-
lia: g.o est superabundans satisfactio compensanda offensa quavis
lethali. Liquet ex supradictis cons.; ans. probat.: quia opera
personae magis gratae et placentis Deo quam ipsi displicet of-
fensa quaevis: opera personae magis gratae et placentis Deo quam
ipsi displicere potest offensa quaevis, habet ab intrinseco vim in-
ducendi in Deo majorem complacentiam quam displicentiam inducere
possunt lethalia: g.o. Min. probat.: quia ex majori complacentia in persona
recte colligitur, ceteris paribus, major in ejus obsequiis et operibus
complacentia. Major probat.: quia persona D.i, cujus sunt illa opera, adeo
placet Deo, ut D.s necessario amet efficaciter ejus exsistentiam; offensa vero quaevis
non adeo displicet Deo, ut necessario amet D.s efficaciter ejus ca-
rentiam; ad summum inefficaci desiderio illius carentiam, nam cum
peccata de ipsa existant sub permissione D.i: g.o etc.

122 5.° tandem probatur.
satisfactio Xpti D.i longe excedit ius D.i dominii gravitate excessus
per iniuriam inhonorativam Dei: g.o superabundanter satisfacit iuri D.o
gravitate excessus per iniurias hominis. Cons. liquet; ans. probat.: quia vis
cujus satisfactoria Xpti D.i est obsequium summe honorativum Dei,
quo persona infinite divina honoret, se ipsam tradidit et summe ex
tota dignitate deminuit, et humiliavit Deo in compensationem in-
iuriarum ab hominibus irrogatarum, Apostolus illud ad Ephesios: tradidit se
metipsum pro nobis: et ad Philip.: humiliavit semetipsum fa-
ctus obediens usque ad mortem: in quo commendat traditio et
humiliatio non humanitatis in abstracto, sed Xpti Dei hominis
in concreto, sicut praecipue includentis infinitae Verbi maiestatis
ut in se etc.

123 Inde D.s Ambros. ho. 7. ad supradicta Ap.i verba in

quit: quantu habuit celsitudinis ratione Divinitatis, tantu humilitationis vicissim subijt: ac si diceret, existimatio supreme 30
ei Dei celsitudinis fuit estimabilis humiliatio, qua Xpus semet
ipsum pro hominibus humiliavit: quo ipsius satisfactorius Xpti Dei honorativus Dei summe, et humiliativus personae infinite digne
exaltatae, et honore superabundavit ex se ad satisfaciendum
iuri Dei gravit offenso per iniuria hominum, ad illud quod extinguendum pe
nitus; cum quaelibet Xpti humiliatio facta Deo, et in remis
sione peccatorum oblata, sit tantae estimabilitatis, quantae est excel
lentiae deitas, et persona offerens: ius a Deum graviter offensum
non adeo in estimatione morali sedit, quantu in estimatione morali
humiliat Xpus, et per ipsius humiliationem honorat Deus. Deinde sub
infero: quo satisfactio Xpti, quae complectitur per modum collectionis omnia
opera satisfactoria Xpti, longe excedit ius Deum graviter offensum,
sive plus solvit, quam quod ius Deum graviter offensum poterat exi
gere pro iniuria soluta, si satisfactio pure equalis posset esse ut
infra dicemus: quo fuit superabundans respectu gravitatis iniuriae, et
iuris acquisiti a Deo in hominis consequentia per peccatum letha
le.

Insurges 2o. 1o. Si satisfactio Xpti superabundans esset respectu iniuriae 124
et offensae lethalis irrogatae Deus illam in compensationem exigeret: persona
enim iniuriata non nisi irrogatae potest in compensationem iniuriae exi
gere superabundantem satisfactionem: quo non est. Ideo narrando ...: id
quod addit, verum est, quando potest esse satisfactio pure equalis iniuriae
gravi Dei: nulla autem est possibilis pure equalis, neque exhibita a pu
ra creatura est, cum exhibita a Xpto est maior: cum quo
Deus ius habeat ad equalem satisfactionem exigendam, et sola Xpti satis
factio possit esse equalis, et excedens, potest Deus iure exigere supera
bundantem Xpti satisfactionem: quo non est possibilis equalitas sine excessu.

Insurges 2o. Illa 125
satisfactio potest esse superabundans, qua quaevis alia minor est inequ
qualis, et insufficiens; sed quaevis alia satisfactio minor satisfactione
Xpti fuit inequalis et insufficiens pro offensa lethali: quo istius

factio Xpti non potuit esse superabundans. Mar probat: qa si ad solvendum centum quælibet alia minor solutio inæqualis est, verbi gratia solutio nonaginta novem, et sic de aliis infra, centum videtur quod solutio ut centum non superabundet, sed solo sufficiat.

126 Pret similit dad marg: nulla satisfactio etiam, si solus sit satisfactio pure æqualis pro debito, ut in exemplo allato solutis pro debito ut centum, dato marg; si impolis sit, non. Eterim quævis solis satisfactio pro malitia lethali fit prestanda a pura creatura fit a Deo hoc: quomodocumque præstet, nequit esse pure æqualis pro lethali: quia si a pura creatura præstet, est inæqualis pro defectu, quia minor est, et insufficiens ad debitum, et ius Dominum extinguendum: si a Deo hoc præstet, est inæqualis pro excessu, quia maior est debito et iure. Deo gravit Leno, cum plus honoret Deum pro quamvis humiliationem hominis Dei exaltoris dignissimi, quam inhonoret pro lethale: poterit ergo esse superabundans satisfactio, quo quævis alia minor inæqualis et insufficiens est.

127 Insurges 3º. Ab eadem forma, a qua sumit valor satisfactionis Xpti Dei, sumit gravitas offensæ, et iniuriæ lethalis, scilicet a Divinitate: ergo Xpti satisfactio solo potest esse æqualis, et non superabundans vi gravitatis offensæ. Distinguo ans.: ab eadem forma etiam æqualit applicata, nego ans.; inæqualit applicata concedo. Ea dem quidem est Divinitas; ceterum ab eadem forma perfectioni, et intimiori modo applicata perfectior eius formalis præstat, ut n. 119 demonstravimus: Deitas et sanctificat Deum, et sanctificat humanitate Xpti Deo unitam: et quamvis forma eadem sit, ratione inæqualis applicationis, scilicet, per identitatis, et per unionis physicæ, Deum esse sanctum constituit, humanitatem autem sanctam per participationem. Ita Deitas unita moralit, et affective cum puro hoc iusto per charitatis actum, dignificat eius opera; magis autem dignificat opera Xpti Dei, quia est physice et realit unita humanitati Xpti. Similit ergo, Deitas per realem unionem scilicet mediatam unit operibus satisfactoriis Xpti Dei: dignificat ergo magis, quam gravificat nostra offensa, cui solo per moralem quandam et metaphoricam unionem

Instas et infers: gº sim. p iniurijs, et cruciatibus Xpto Dº a Judeis inflictis n fuit superabundans Xpti satisfactio. Probat illat: gº illis iniuriis et cruciatus vg verbera alape etta pquali unriebant cu deitate, seu psona Verbi Dⁱ, q qm subsistit humanitas Xpti; ac opera Xpti Dⁱ satisfactoria: gº equalis gravitatis eent iniurie ille, ac valoris fuit Xpti satisfactio: gº hec superabundans cu illarum n fuit. Neo nando illationem. 128

Ad probat distinguo ans: iniurie ille etta pquali unriebant cu Dei tabe ac opera satis... Xpti 2ª phica entitate, sive 2º fra phice denoantis, ??do; 2ª morales fras moralit denoantes et ostituentes illa opera in rone iniurie et satisfacts, no.

Explico hoc 129

Alape, tormenta verbera aliiqª externi ictus in hoc cu Xpti Dⁱ actu satisfactorio conveniunt, gº 2ª sua entitate, et qualitate phice stant p subito humanitate Verbo phice, et imnte unita, proindeqª mediata unione cu Psona Verbi: differunt tn valde quoad morales fras moralit denoantes, et ostituentes verbera et alapas in rone iniurie, et Xpti opera in rone meriti et satisfacts: gº fra denoans ictus externos iniuriosos, seu tribuens morale denoaone fralis iniurie gravis, e actus voatis internus iniuriantis positus sub libertate et cognione iniuriati, et gravitatis iniurie: neqª enim externus ictus p se, fr e iniuriosus, ni si sub his fris ponat: iste a fra n uniunt phice humanitati Xpti Dⁱ: fra e denoans Xpti Dⁱ opus meritorium, et satisfactorium, sive tribuens morale denoaone, et valore meriti et satisfactionis e, pt psona Verbi actus liber voatis Xpti Dⁱ offerentis suu opus in satisfactione p hois offensis qui actus phice humanitati unit: gº fre morales denoantes et ostituentes alapam in rone iniurie, et opus Xpti in rone satisfact n equalit uniunt humanitati Xpti Dⁱ, nec Deitati. Unde colliges, alapas Xpto infixas magis fuisse Xpti ut satisfactorias, qm ut iniuriosas: qª ut iniuriosa so hebat Xptus ut subis phisicus ictus

n vero ut subty fre denanty merebit alapa irrionorq; satysfactoria tn habuit Xpty ut subty phicy tum acty sive icty fre denoanty alapam satysfactoriq, que fra fuit actus voaty Xpti Di alapa acceptanty, et offerenty Deo in peccati satysfacty.

130 Instaregy 4. Offensa, que sit destructio Dei, plus displicet Deo qm satysfactio Xpti Di; d mors Xpto illata fuit offensa que e destructio Dei; cy tme illius vere sit qd Ds moriatur: plus displicet Deo, qm satysfactio Xpti: q hec n fuite supa dans p illa offensa. Abatur probat: qa offensa, que e destructio Dei, tanty Deo displicet, qnty Deo placet essalis bonitas Dei: d essaly bonitas Dei plus Deo placet qm satysfactio Xpti, ut e certy: Ds em e nessitaty ad amore, et ex q sue bonitaty, et n ad amore, et ex q satysfacty Xpti: qo. Confirmat: qui occideret Xpty sub errore, qd destruebat ipsu Dm Verbi pprium, ty peccaty committeret, ac si realit destrueret ipsu Dm Verbi pprium: qo n e mir malitia in affectu, qm cetm in re realit posito; d si Verbi pprum qt realit destrueret, Xpti satysfactio n eet supabundany pro huius peccati: n em haberet, mire gravitaty hoc peccaty, qm satysfactio Xpti: qo Xpti

131 Di satysfactio n e supabundany p omnibus peccaty. Ret dyst maiore: offensa, que sit destructio Dei fr in se ipso, omitto, do nec ad offraone ream: denoative in humanite accepta, et p idiomaty comunicatq, no. Probatio necdum evincit, offensa que sit destructio fr in se ipso, tanty Deo displiceret quanty Deo placet ipsius essalis bonitas ut in responsione ad Sm ons videbimus: multo qo minus evincit offensa, que sit destructio Dei so denoative, et p idiomaty comunicatq, quis e fr destructio humanity hypostatice unite Deo, tanty displicere, quanty placet Deo ipsius essaly bonitas, coent qd magy displiceret qm placet Xpti Di satysfactio.

132 Ad confirmationem omissa mari, non miror: quia in ea hypotesi destructio illa personae Dei vel intentata, vel in effectu per impositis impossibilis sequuta, patraret sub cognitione finita, et limitata ex cuius dignitatis illius personae Dei, et non adequante tota personae destructae dignitatis: et inde tale peccatum non haberet tantum gravitatis, quanta est dignitas personae Dei destructae, vel in effectu, vel in affectu; adeoque adhuc esset superabundans respectu illius peccati satisfactio Christi. Diximus in materia de peccatis agentes de cognitione, et advertentia requisita ad peccatum mortale, adeo plena, et perfecta deliberationis, et advertentiae ad illud requiri, ut obiectum gravitate peccaminosum propositum per cognitionem imperfectam, semiplenamque advertentiae ut dicitur quae refunderet malitiam gravem in actum, qui esset amplexus illius obiecti sub imperfecta illa, et semiplena advertentia: quae doctrina ad rem presentem, aliasque difficultates maxime prae oculis habenda est; scilicet nemini committere culpam nisi iuxta mensuram cognitionis, sub qua illam amplectitur, et sibi facit voluntarie imputabilem. 31

Quaestio 9.

Utrum opera Christi Domini habuerint ex se insitum simpliciter valorem in ratione satisfactionis et meriti?

Cap. I.

Doctorum sententiae, et pro nostro sensu observanda praecurrunt.

Nant Christi Domini operibus valorem ex se et ab intrinseco simpliciter insitum, seu insitam aestimabilitatem moralem (de qua plerumque est controversia, non vero de entitate physica illorum, quae plane finita est, ut supra indicavimus cum sint actus creati a voluntate humana Christi Domini vitaliter producti) tam in ordine ad praemium sub ratione meriti, quam in ordine ad compensandas offensas, et iniurias habitas contra Deum sub ratione satisfactionis, Scotus in 3° dist. 19, et 20. Gabriel ibidem quaestione unica littera B, et Scotistae omnes. Dedunt eiusmodi valorem Christi Domini operibus Divus Thomas hic quaestione 1. art. 2° ad 2, quem omnes Thomistae apud Dominum Godoi disp. 3. § 1° 133

sequunt. Item ex nris Pr Suarez disp. 4 sect. 4
Vasquez disp. 6 Conin, Amicus, Prus Hurt, Bernal
Alderete, Arriaga, Esparza, et alij com. Scio Pm
dinalis de Lugo disp. 6 docuisse, merita Xpti Dei
infiniti valoris simpliciter; n tn ee simpliciter infinita in
rone meriti: y qua doctra citat Pm Theodorus Sel
tanus de satisfacte Xpti sectione 11. Sed vocale dis
dium hoc ee arbitror, de quo postmodum: sicut et vocalis
e questio, quae plures distinet, an valor satisfactionis Xpti
dicendus sit ens ronis cum Vasquio, an ens morale cum
curio, an extrinseca denoac cum alijs?

134 Authoritates maximus hui
affirmative sontentiae conciliant com eius AA ex verbis Clementis
in extravaganti unigenitus, quae nos dedimus supra n 97.
in qua infinita ee merita Xpti ppt eius unione ad Verbum
sponte insinuat: pcludit q. familiaris Scotistis evasio de
Da acceptate p causalis illius ppt eius unione ad Verbum
ut nos ibidem notavimus. Adiungit et Patrum authoritas
pdictus infinitatis meritorum Xpti commendantium: int quos expressius
visus e Loqui Dus Anselmus Lib 1 cur Ds ho C 14
ubi ait: tantum bonum, et tam amabile pot plusqm in infinitum
sufficere ad solvendum id qd debet p peccatis totius mundi.
Authoritates aliarum plene 11 paginae apud citatos Suarium
et Vasquium, et apud Pm Rainaudus de Deo hoc Lib 3
sect. 1a.

135 Plures p sectione hac firmanda rones, et infinitatis fun
damenta posuerunt DD. Et quidem facile n e radices, ex
qua infinitus iste valor in satisfact. et merita Xpti de
rivandus sit solidus invenire. Conabimur firmiores quaerere a
liarum ronum impugnationibus ptmissis. Ara go sectio, et sna in
universum e, opera Xpti Di ee simpliciter infinita quoad va
loris, et estimabilitatis moralis tum in rone meriti in ordine
ad pmium, tum in rone satisfactionis in ordine ad compensandum le

bitum p peccatis totius humani generis contractis. Opus simpliciter infinitum in ratione meriti illud dicimus, quod tale ex se, et ab intrinseco est, cui nullum sit finitum premium assignabile, quod illius valorem et estimabilitatem adequet, et nullum infinitum, quod illius valorem excedat: in ratione vero satisfactionis illud opus dicimus simpliciter infinitum, quod tale est ex se, et ab intrinseco ex sua estimabilitate et valore, ut nulla sit assignabilis offensa, aut iniuria Dei maior, et maior tam extensive, quam intensive per quam non sit condigna satisfactio, et nulla sit quantumvis infinita per qua compensanda insufficiens ab intrinseco, et inequalis sit.

Sub hoc sensu conclusio nostra procedit, et pro illius intelligentia prenoto 1°, non esse quaestionem de infinitate operis Christi Domini, quae desumatur ex obiecto, et circumstantia intensionis actus meritorii: tum quia obiectum infinitum attactum per actum meritorium non communicat infinitatem simpliciter tali merito, ut in actibus pure creature constat apud omnes: tum quia si possibilis sit in Christo Domino actus infinite intensus, et possibilis erit in pura creatura; erit quoque equalis circa infinitudinem eorum, et diffusa prorsus a quaestione de valore operis Christi, quae praecertim tendit, ut inquirat, tunc ex illa speciali ratione, quod valet ut opera Christi, sive Dei hominis, habeant valorem simpliciter infinitum. 136

Prenoto 2: constat non versari esse quaestionem, an infinitum valorem in ratione meriti et satisfactionis habuerint opera Christi Domini ratione obiecti Deo oblati a Christo Domino in satisfactionem, et obsequium: quia Christus se ipsum obtulit hostiam Patri pro hominis redemptione: nam quoad obiectum Deo oblatum eodem modo Christum equaliter se gesserunt Christus, et Deipara: Christus seipsum Deo obtulit, et Deipara filium suum Christum obtulit Deo pro redemptione hominum obtinenda. Ex hoc quoque capite nihil est speciale quod circa oblationem seipsius a Christo factam inquiri posset, quod non inquiri posset circa oblationem a Deipara factam, quae infinita moraliter ex predicto esse non censet. 137

Unde prenoto, nec nostrae assertionis et difficultatis esse de infinito valore operum Christi Domini ratione infinit 138

sanctitatis creatæ, aut quia habitualis infinita-
lis ut in Xto D. gratia habitualis infinite intensa, posset
erit in pura creatura; consequenter puræ creaturæ opus infinitatis
simpliciter tale in ratione meriti, et satisfactionis obtinebit, si ex illa
æ illa obtineant opera Xpti D. et nihil speciale erit in
operibus Xpti D. quatenus Dei hominis. Quærendum ergo, an infinita-
tem habeant ex forma aliqua non communi operibus puræ creaturæ, aut
sit forma adeo specialis, et excellens, ut opera Xpti dignificans
in illa tantum valoris, et æstimabilitatis transfundat, quod ad in-
finitatem simpliciter faciat assurgere. Quo in sensu affirmativa
est nostra resolutio

Cap. II.

Nostræ sententiæ affirmativæ fundamentum ponit, et ab impedientibus difficultatibus expedit.

139 Patroni pro infinitate hac fundamentum iure reponunt fere omnes in Deo in infinitate dignitatis personæ Dei, merentis, et satisfacientis, quod opera elicita ab humanitate subsistente subsistentia Verbi in unitate personæ: quia cum major est dignitas personæ merentis, et satisfacientis, eo est major, cæteris paribus valor meritorius, et satisfactorius meriti, et satisfactionis ab ipsa procedentis: ut in humanis cernitur in obsequiis, et satisfactionibus a persona regia positis: cum ergo personæ Xpti D. dignitas infinita simpliciter plane sit, cum sit persona Dei hominis, inferri videtur infinitum simpliciter esse valorem meritorium et satisfactorium operum Xpti D.

140 Huiusmodi tamen fundamentum nisi aliis adminiculis fulciatur, non satis firmum. Nisi enim supponat crescere meriti, et satisfactionis valorem arithmetice ut aiunt, sive proportione numeri ad numerum ex commensuratione magnitudinis, et dignitatis, seu perfectionis existentis in persona, a qua procedit meritum et satisfactio, sed tantum crescere valorem geometrice, ut aiunt, cum proportione majoris dignitatis ad majus premium. Nequit inferri ex infinita simpliciter dignitate personæ satisfacientis resultare in eius opere valorem simpliciter infinitum. 19 de

augmento arithmetico, itaqᵈ valor opery sit ex se in ordine ad pmiū ante excellentiæ, et magnitudinis, quantæ e psona a qua pcedit merity, cōt n admittit ab Authoribꝫ; imo tanqᵐ absurda reiicit sma doctory ex mari grā habituali crescere merity, et valorē operis arithmetica pportione, sive numerū ad numery, ut videri pot apud PP. Lugo, et Albrete hic et apud alios in ma de merito: sequeret quippe, hoē sanctissimū, et pluribꝫ grīæ gradibꝫ ornatū, dū remississimū actū charitatis eliceret, aut attritiōis, totā pristinā grā duplicaret, et plus pmiī acquireret illo momento p illū actū, qm toto vitæ tempore p intensissimos actus acquisiverat. Unde sicut n valet: hic actū e elicitū a psona digna ut quatuor: gᵒ het valorē ut quatuor in rōne meriti, seu cdignitatē ad pmiū ut quatuor: ita neqꝫ valebit ex vi fræ: hoc opus e elicitū a psona simplicit infinite digna: gᵒ het valorē simplicit infinitū in rōne meriti, sive cdignitatē ad pmiū simplicit infinitū.

Tꝫ 9ᵒ de augmento geometrico tenendū e cū coī Doctorū in ma de merito, sit crescere valorē meriti, et satisfactiōis geometrice ex mari dignitᵉ, aut grā habituali psonæ merentis, cēteris paribꝫ: ita gᵒ maius pmiū pmereat psona digna et grata ut octo, qm psona digna et grata ut quatuor p actus eiusdē spēi et intensionis ab utraqꝫ psona elicitos: gᵈ pbat 1ᵒ: gᵃ dignitas psonæ apud Dm sive sīt heat p modū excellentiæ psonæ, sive p grā habitualē, elevat opera supnalia ad merendū aliqꝫ pmiū gᵈ absqꝫ illa n mereret, ut apud oēs e certū in actu supnali hoīs iusti, cuius valor auget a grā habituali, et cequivalet pmiō cui n equivalet similis actus elicitus a n iusto: gᵒ maior dignitas psonæ apud Dm maiorqꝫ grā habitualis elevat opera supnalia cēteris paribꝫ ad maius pmiū merendū, qm absqꝫ illa mereret. 141

2ᵒ: gᵃ dignitas et grā apud Dm cstituit ut fra intrinseca valorē operis meritorii, et satisfactorii; ab eius quippe fra qua hō Deo gratus e, et dignus glia ut hereditate eius 142

opera sunt grata Deo et digna alia ut cond: q^d deducit ex Trid^o sess. 6. c. 7; ubi agens de gra sanctificante ait, illa ee cq̄ fralē nrē iustificat^s, sine qua bona opera nullo pacto grata, et meritoria ee possent: g^o ea dignit^e et gria crescente crescit cēteris paribus valor operis meritorii et satisfactorii: q^dlibet enim 9cretum cēteris paribus auget crescente qualibet p^te ipsi intrinsece 9stituente, q^a qualibet p^s 24 se tota 9tinet in suo toto, unde de qualibet addictione facta in p^te fiet addictio in toto; sicut q^dlibet situs reddit maius qualibet addictione ubi facta, si cētera sint paria, nullaq^e aliunde fiat equalis diminutio.

143 de augmento Geometrico meriti et satisfact^s ex maiori dignitate prone operantis, obiicit cont, inde sequi processum in infinitum in meritis et eius p̄mio: q^a prima eliciens meritum redderet dignior, q^m antea erat, p gria acceptam in p̄mium meriti: g^o si ea maiore dignitate operantis cresceret valor operis, deberet ... dem opus q^d de novo augeret ex nova dignitate operantis novum p̄mium 9ferri: d hoc novo p̄mio cresceret et dignitas operantis: g^o novum aliud p̄mium 9ferri debet ppt istam novam dignitatis operantis: et sic in infinitum.

144 ... nandus e, sequi talem processum; g^o n 9fert ad augmentum meriti huius iust^i ea dignitas, et gria, que denuo advenit post actum posterioritate p̄mii ad meritum; d so ea, que antecedit, et independent^r a merito p̄existit. Et huius ro theologica, et moralis e: q^a dignitas, et gria operantis, que n exercet, et impendit operi meritorio, nullum illi valorem addit: etenim in ordine ad Deum nequit moralit^r equalit^r se habere talentum otiosum et repositum in sudario, ac talentum operosum, et datum ad mensam, ut 9stat ex parabolis Xpti D^i Matt 25 et Luc 19; d augmentum dignitatis et grie collatum in p̄mium meriti nullo exercet causalitatem in meritum neque impendit operi ppt q^d dat: g^o nequit valorem aliquem merito superaddere.

145 ... Ne ... adhuc

ad intelligentia huius augmenti heometrici derivati in valore operis meritorij; et satisfactorij ex dignitate personae merentis, et satisfacientis, praemium est quod correspondet operi propter dignitatem personae debere esse proporcionatum dignitati praemium, ita quod comparatum facta ad personam merentis praemium quod offert neque reputet magnum, et excedens dignitatem personae, neque parvum, exiguum, aut fere nihil; sed sufficiens, et moraliter proporcionatum: sic si Marquio, aut Dux plus praemij promerentes in praelio, quam caeteris paribus gregarius miles, ratione duplici sua dignitatis tantum sit arithmetice de novo merendo quarta in iuris obtinerit; adhuc tamen non satisfiet valori operis in militia a Duce exercente gestum in ratione dignitatis Ducatus ex qua augmentum valoris et meriti habent eius opera, et desineret in praemium annuum centum ducatorum tributum, aut in D. Jacobi militia purpureo ense insignitus: describat: quia quantitas ad personam ducali dignitate fulgentis, parvum, exiguum, et fere nihil reputatur tale praemium: proportio quoque praemij cum dignitate personae remunerandae servanda est: quoniam praemium et honoris qualitatem personae honorandae, et remunerandae respiciunt. 35

Sancte ut augmentum istud valoris et meriti ex dignitate personae subsistat, supponendum omnino est talem valorem non habere aliunde unde decrescat et limitetur. Probatur... quia dignitas personae merentis et satisfacientis non est tota adaequata constituens valorem operis: constituit quippe et ex bonitate, sive honestate morali ipsius: quod ratione huius partialis potest decrescere valor meritorius et satisfactorius operis: quod ut valor operis simpliciter infinitetur ex infinita simpliciter dignitate operantis, non debet valor operis ratione alterius partis constituentis valorem decrescere et limitari. Confirmatur ratione: quia sicut ex dignitate personae offensae crescat offensa, ita quod offensa caeteris paribus major sit, quo dignior fuerit persona offensa; adhuc offensa gravis non contrahit infinitatem simpliciter ex infinita dignitate Dei, quod offensa decrescit et limitatur ex alijs capitibus, sicut ex imperfecta cognitione, et ex animi fragilitate, passione etc. quia sicut ex dignitate personae 146

infite crescat valor operis, n elevabit ad infinitus simplicit
sz si aliunde limitet: sicut limitaret leve mendatiu ex
ritate me, et si eliceret sub cognitione infite intensa Dei
tibentis mendatiu.

147 Stare jxst tens ? Cardinalis de Lugo
disp 6 sec. 2 n. 24 docuit ut supra insinuavimus, merit
tu Xpti n ee infitu simplicit in rone operis meritorii, ... n
valoris ad adeqd pmiu excogitabile: tum qa pot dari aliud me
ritu Xpti pfectius ex mari sti bonitate, et excellentia opis
hentis ex se mares vim ad movendu Dm; tum qa meritu Xpti
intrince includit aliqm ptes limitatis et fitis, sit operatis h
nestis tale, ut posit ee alia melior; quare erit meritu in
fitu ex uno ?, sit ex dignitate psone; n ex utroqz: et
ceent n simplicit et in oi genere; d ... q et in aliquo ge
nere: qd sicut, inquit hic author, accidit in peccato et hali
qd n e simplicit infitu in rone offense, tu qa n e tale ut
n sit aliud gravius peccatu tu et qa limitat intrince ex a
liqua pte ipsu intrince pstituente in rone peccati et offense, sit
ex cognitione et advertentia que fita e.

148 Cetera author iste fallit imprimis
in eo qd asserit sit meritu Xpti n ee simplicit infitu, q
unu Xpti meritu e alio maius in rone meriti: nullu em Xpti
meritu tale e ut posit ee aliud maius intensive, sive otinens ma
iorem vim movendi ad pmiu rone sui valoris; alioqui neqz eet Xpti
meritu simplicit infitu in rone valoris, ut admittit Lugo; pot tn
unu Xpti meritu ee maius alio extensive: qa sit qvis heat vim
merendi oe pmiu yole adhuc qdo actus e honestior ex specie sua
sortit novu titulu ad pmerendu illud idem pmiu: sicut plures actus eius
de speciei ceent in Xpto maius meritu extensive, n at intensive. Cu
ius ro a priori e: qa ad nullu excogitabile pmiu pot elevari meri
tu Xpti rone sue honestatis moralis, eo qd n heat vim moven
di rone psone Dni, a quo pvenit: cu ptendat ex hoc titulo

ad se p̄mij pole: g° maior vis motiva ad p̄miu in nullo Xpti merito reperiri pot.

Deinde paritas illa de peccato lethali nulla e: tu qa nullu lethale meret oem poena pols, nec dat aliqd tale, ut n sit pole aliud, qd magis poena mereat: tu qa Dus pro na offensa n constituit intrinse et ex re gravitatis offensi, d ut co gnita: ppterea qd afinita cognione limitat offensa; persona a Dna satis faciens intrinse et ex tota sua dignitate constituit valore meriti et satysfacti: concludit g° meritu Xpti n here, unde limitet in rone meriti et satysfacti: qa qd aliqua Xpti operatio honesta talis sit, ut possit ee alia melior ex specie sua in rone bonitatis moralis; n facit, qd possit ee alia melior in rone meriti: p inde q n minuit infitate meriti, qm ex prona infita accipit, nec tollit, qd tota prone dignitas quanta e, intrinse constituat meritu, et q ne illius prone qdlibet fitu p̄mij parvu, exiguu, et ppe nihil reputet. Vide qd ret idem Lugo loco citato n 16. 149

Cap. 3.

Ex funto jacto snae nostrae ducunt probationes.

Argtor. 1° a rone ex ppositis. Illud opus e simplicit infitu in rone meriti et satysfacti, cui nullu e assignabile fitu p̄mij maius et maius sine tro, qd illius valore et estimabilitate adequet, et cui nulla sit assignabilis offensa mar et mar sine tro, qua n sit condigna compensatio: sic se het opus satysfactoriu Xpti Di: go e simplicit infitu in rone meriti et satysfacti. Mar constat: g° illud e simplicit infitu in rone meriti cui tru in ordine ad p̄miu assignari n pot: ide dico de satysfacte simplicit infita d opus, cui nullu e assignabile fitu p̄mij maius et maius sine tro qd illius valore adequet, tale e, cui tru in ordine ad p̄miu assignari n pot: g°. Probat igit mir: opus satysfactoriu Xpti Di tale e ex se et ab intrinco, cui nullu e assignabile fitu p̄mij maius et maius sine tro qd adequet fra intrinse constituents valore, et estimabilitate illius: 150

qᵒ tale e, cui nullus sit assignabile finitum premium maius et maius sine termino, quod illius valorem, et estimabilitatem adequet. Liquet consequentia: antecedens probatur: quia nullum est assignabile finitum premium maius, et maius sine termino quod adequat dignitatem Dei personae; sed dignitas Dei personae est, quae intrinsece constituens valorem et estimabilitatem meriti, et satisfactionis Christi Domini, ut constat ex n. 142: quoniam etc.

151 Arguitur 1ᵒ. Obsequium satisfactorium positum a persona ratione cuius quodlibet excogitabile finitum premium parvum, exiguum et fere nihil reputatur est infinitum simpliciter in ratione meriti, et satisfactionis; sed tale est opus satisfactorium Christi Domini: quoniam est simpliciter infinitum in ratione meriti et satisfactionis. Minor constat: quia opus satisfactorium Christi est obsequium positum a persona Dei; sed ratione personae Dei quodvis excogitabile finitum premium reputatur parvum, exiguum, et fere nihil: quoniam etc. Maior autem probatur: quia obsequium satisfactorium positum a persona ratione cuius quodvis excogitabile finitum premium parvum, et fere nihil est, non compensat sufficienter et condigne per quodvis excogitabile finitum premium, cum non sit proportionatum, neque correspondeat dignitati personae remunerantis, ad quam debet attendi, ut premium censeatur magnum, aut parvum; nam meritum magnum affert magnum premium operanti: debet quoniam esse magnum et non parvum ratione personae operantis, ut supra notabamus n. 144; sed obsequium satisfactorium, et meritorium, quod non compensat sufficienter et condigne per quodvis excogitabile finitum premium est simpliciter infinitum in ratione meriti et satisfactionis: quoniam etc.

152 Urget haec ratio: quia non solum quodvis excogitabile finitum premium, sed et quodvis excogitabile infinitum premium extra Deum est parvum, exiguum et fere nihil ratione Dei personae merentis, et satisfacientis, ut constat: quodvis enim infinitum premium excogitabile extra Deum non est Deus, imo est infinite distans a Deo; sed obsequium satisfactorium et meritorium positum a persona ratione cuius quodvis excogitabile infinitum premium extra Deum est parvum, exiguum et fere nihil infiniti simpliciter valoris est tum in ratione meriti tum in ratione satisfactionis: quoniam etc.

153 Donat hoc optima, et perspicua explicatione Card. de Lugo

hic n.° sub 15: etenim considerato Xti se opere, q.o fuit sug bonitate moralis, et honestate qua gaudet, et quo placet Deo estimatur dignus magno premio, attendi debet ad dignitatem persone operantis, ut discernat, quale futurum sit magnum premium: idequiquie premium e magnum ru unius persone, q.d n magnum, q.d parvum estimat ru alterius: sic idemet actus bonus, qui rone sue bonitatis moralis meret magnum premium, si ponat ab hoc existente in pura na inferret illi premium nale, q.d ru illius hois in illo statu existentis eet magnum; ponitur a a hoc iusto et grato Deo p grã, et iustitia supnalis inferret illi eternum glie premium, q.o ru illius hois, qui filius Dei adoptivus e, n eet magnum premium, q.d n eet eternum, et supnale: tandem si a Christo D.o ponat infert illi premium infinitum; q.o ru persone, que e filius Dei nalis, et proterea infinite excellentie et dignitatis, n e magnum premium q.d finitum fuerit: dignitas quippe filii nalis magis superat filii adoptivi dignitatem, q.m filius adoptivus superat hoe existentem in pura na: hi enim distant finite int se, filius a Dei nalis distat infinite a filio adoptivo: g.o valor operis Xpti D.i infinitus simpliciter e in vi illativa premii oi poli, et excogitabili: cui comparative ad personam D.i nullum superexcedens premium sit; imo nullum, q.d parvum et exiguum n reputet.

Arg.tur 3.o Meritum inferens ex q sui premii vi infinita, et essalit in impedibili coenunciatum intrinseca perfectis, quominus consequat premium sibi correspondens het valorem simpliciter infinitum in rone meriti et satisfactionis, si p debito offense compensando offerat; s.d q.vis meritum satisfactorium Xpti D.i infert ex q sui premii vi infinita, et essalit in impedibili, et p debito humane offense compensando offert: g.o het valorem simpliciter infinitum in rone meriti, et satisfactionis. Mar. constare debet: g.o q.vis meriti inferens ex q sui premii e valor meriti: g.o meritum habens vim infinitam, et inimpedibilem essalit illativam premii, het valorem simpliciter infinitum in rone meriti. Pbat g.o min: q.vis meritum satisfactorium Xpti D.i infert ex q sui premii vi illa, qua gaudet fora intrinsece constituens meritum ad inferendum ex q premii; cuius 154

ad inferendu exq p̄mij quo gaudet fra intrinse ostituens meritum Xpti Di e infita, et essalit inimpedibilis ob magnitudinem sup̄ffectus: g°.

155 Mai ex tris ostat: mir ominus mihi pt: g° vis illa ad inferendu exq sui p̄mij e dignitas pione Di merentis et satisfacientis, que infita e, et ideo inimpeditibilis, quominus nequeat p̄mio merito correspondens: sicut enim fieri nequit, qd otemnat hic ho Xps, quin otemnat divinitas Verbi intrinse Xptus ostituentis, ita fieri nequit, qd otemnat meritus huius hois Xpti qn otemnat dignitas eius, que e indita a Deitate, et que Xpi merity intrinse ostituit; ā meritus, cuius vis inferens exq sui p̄mij impediri pot, et dimitti absq p̄mio, eo ipso otemnit: g° cu iis tus deitatis sit intrinse inhonestus et turpis, neqd repugnet qd intrinse inhonestus, infert qd repugnet, qd Di impedire possit vim illativa sui p̄mij qm hent merita Xpti, aut illa dimittere absq p̄mio sibi sequenti; hocq ob magnitudinem infita dignitatis intrinse incluse in ipso merito, ut dictus e.

156 Ex dictis deducit in 10 infitus valor intensivus operis Xpti Di, quem pcertim pbant argta supra facta; et valor infitus extensive in actu 1°: cuius re e: q° poterat Xps Di p ɔpensate cuiuslibet sui meriti exigere qlibet p̄mius maius, et maius in infitus, qn excederet dignitate sui meriti, que dignitas erat eade cu dignite infita Deitatis: g° erat in actu 1° extensive infitus cuiuslibet meriti valor. In actu ā 1° ille valor infitus ex pte actus 1i restringit ex intensione et vote Xpti Di ad p̄mius fitus et determinatu; ad illud volit, qd xa huius pvidentie status Xps obtinuit. Qd explicat optime ex° Oipoe, que fate pateus ex pte actus 1i in infitus determinat in actu 1° ex libera Dei volite ad determinati at fitus numerus Creaturarum, et specierum, qui in hoc universo pducitus, et pducendus e. Equiparat enim optime vis meritoria Xpti Di cu Oipoe, ss phica activitate; et sicut hanc in ma de Oipoe diximus simpliciter infitus, g° p vim sibi intrinsecus, et essalit inimpedibilis pot effectus pfectiores, et pfectiores sine tro pducere: ita meritus

Xpti Di infity simpliciter in genere moy, qa vim et fra ubi intrineq het equalits, et condignitate cy pmio meri et meri sine tro. ut supra arguebamus.

Cap. 4.

Duplici quaesito respondet.

Cum dixerimus, ab increata fra, sive ab infita dignite Dei psong derivari valorg simpliciter infity in rone meriti et satysfactij in opera Xpti Di, queres a nobis 1°. An iste valor deribet a sola psonalitate Verbi fr siderata, que sola immte univit humanitati; an vero a tota psona Verbi ut includente Deitate, et oes alias Deitatis pfectes; A sola psonalite derivari valorg, et dignificari opera Xpti Di docuit Pr Vazquez: alij a sola sanctitate infita Verbi. Dm nobis, dignificari opera Xpti Di, in illa q) derivari valorg simpliciter infity a tota psona Verbi ut includente oes deitatis pfectes. 197

Pro dicti e: qa id oe qd currit ad dignificanda psong merentis, currit et ad dignificanda eius opera meritoria, sive ad refundendy valorg, et estimabilits moralg in opera talis psone; d n sola psonalitas Verbi, neq sola Verbi sanctitas (et idem de quavis pfecte Verbi ut fr dyta ab alijs) currit ad dignificandg psong Xpti Di merentis; d tota psona Verbi ut includens Deitate, et oes Deitatis pfecteg: qa hoc pacto currit ad opera Xpti Di dignificanda, seu ad refundendy in illa valorg, et estimabilits moralg. Mar pt qmqd stat in psona regia in quo qqd ad psong regis dignificandq currit ut pprius dignitatis regis, currit et ad refundendy valorg in eius opera meritoria; adhuc pbat: qa qqd currit ad dignificanda psong merentis e dignitas psong merentis; dignitas psone merentis currit ad dignificanda eius opera go etc. Mar d syllogismi prioris stat et: qa psona Xpti Di n solo ho, d Di e, et qua Di e, Omnipotens, sanctus, immensus et eternus e: go n solo dignificat a psonalitate cui immte univit humanitas, et ideo ho e, d et a Deitate, cui identificat 198

et qua D's, et ab aliis pfectionibus a quibus alios effus sortitur, in quantum persona Xpti D'e.

159 Quæres 1°. In quo genere concurrat infinita Verbi persona ad dignificanda opera meritoria Xpti Di, seu ad transfundendum in illa valorem infinitum, seu infinitam æstimabilitatem moralem? dixerunt aliqui apud Lugo et Alderete concurrere in genere obiecti, sive refundi valorem in opera Xpti Di infinita dignitate Verbi ut cognita, seu obiective se habente ad opera Xpti: quia Xpus sua dignitate agnoscens voluit se humiliare pro hominum redemptione. Sed reiiciunt merito: quia de facto opus hominis iusti dignificat per gratiam habitualem, et si homo iustus ignoret suam gratiam habitualem; imo et si iudicet, se non esse in statu gratiæ: unde gratia dignificat ut cognita, seu ut obiective concurrens: quo et fortiori dignificans opus meritorium Xpti Di non requiritur, quod concurrat ut cognita.

160 Alii 2° dixerunt, concurrere infinitam Verbi personam in genere effectivo per peculiarem influxum activum personæ Verbi in opera Xpti Di, et ratione cuius influxus derivari valorem infinitum in Xpti Di merita satisfactoria. Sed absque fundamento excogitatus est iste peculiaris influxus personalitatis Verbi in Xpti Di opera a quodam Francisco de Albra [?], cuius meminit Pr Alderete hic: quia omnia opera ad extra, sive creata conveniunt [?] toti Trinitati, ut constat ex Conciliis Toletanis 6 et 11: ubi sæpe dicitur, inseparabilia esse opera Trinitatis; et ex Lateranensi sub Innocentio 3 ubi dicitur Filius Dei a tota Trinitate communiter Incarnatus. Et quemadmodum sicut opera hominis iusti dignificantur a gratia habituali, et si ipsa non sit principium effective influens in illa, ex veriori sententia, ita Xpti Di opera absque illo peculiari activo influxu dignificari possunt a persona Verbi.

161 3 alii, quos secutus videtur Pr Vasquez hic disp 5 cap 3, docuerunt, dignitatem operum Xpti Di derivari ex eo quod Xpti actus meritorii et satisfactorii erant theandrici, sive deivirilis, quia una-

et cuius actio erat Dei, virique operatio, sive ab hum.a et D.o voate Xpti procedens. sed dissonat iste loquendi modus int. Catholicos, apud quos constat apud Monotelitas in Xpto D.o ee duas distinctas, et impermixtas operationes, aliquas proprias voatis D., aliquas voatis humanae proprias; nullas a conflatas, sive mixtas ex D.o, et hum.a, quae in hoc sensu dicat. Theandrica, seu Deivirilis; per communicationem tn idiomatum dicunt theandricae seu Deivirilis tq operationes quae non propriae voatis D., quam quae non hum. voatis propriae: g.o hoc nihil e aliud, q.m ee opus humanitatis unitae Deo, aut operatio Dei uniti humanitati: sicut g.o certus e, humanam voatem nullum influxum here in volitiones D.os, et n. volitiones D. dicant ee hominis, verumque sit per praedictam communicationem; hominem infinite velle, et comprehensive amare Deitatem; ita certus e, D.a voatem nullum influxum, praeter generalem here in volitiones meritorias Xpti D.i, et n. istas dicunt ee Dei per communicationem idiomatum: nihil g.o speciale het iste modus, nisi vocis, compulsus catholicis ingerentes, Cc.a q.d punctum vide Arrig.m hic disp 8 sect 6.

Dm g.o persona Verbi concurrere ad dignificanda Xpti opera in genere causae formalis, sive per modum primi formalis, quae per sui unionem ad humanitatem fr constituit Xptum, sive hominem D.m cum ipsa humanitate; proindeque refunderet valorem in Xpti opera, qua per sui formalem exhibitionem constituit personam Xpti cuius dignitas et excellentia ad ipsius opera immediate transfunditur illorum valorem intrinsece, et ... constituendo. In eodem genere causae formalis concurrit dignitas regia ad dignificanda Regis opera, et gratia habitualis ad opera iusti dignificanda: quia sicut regia maiestas per sui formalem exhibitionem constituit Regem illam personam cui exhibet, dignumque maiestimare et honorare supra ceteros, qui Reges non sunt, et consequenter eius opera, et quaed illius personae propria e, plurimi estimant vg vita Regis, obsequium, q.m si ecent hominis privati, et quia gratia habitualis, quae x.a communionem sing. n.e huius operationum, constituit per modum causae formalis seu per sui exhibitionem hominem illum iustum cuius ro a priori e: g.o in eo genere concurrit dignitas personae

162

ad dignificanda opera, in quo concurrit ad dignificandam personam ius 11; o dignitas personae concurrit in genere causae formalis ad dignificandas personas cuius 11 opera: 3º in eodem genere causae concurrit ad dignificanda personae opera: ergo Verbi persona concurrit in genere causae formalis ad dignificanda Xpti opera: cum in hoc genere causae formalis concurrat per sui exhibitionem ad constituendum cum humanitate personam unam sive Deum hominem.

163 Addendum cum P.e Suario, et concurrere Verbi personam ad dignificanda Xpti opera per modum principii efficientis ut quo, quae cum humanitate constituit unum suppositum nempe Xptum: cum ergo actiones conveniant a supposito ut principio efficienti quod, sic actus humanitatis convenire a persona Dei ut principio efficienti quod. Ratio a priori ius est quia dignitas personae Verbi concurrit ad dignificanda opera Xpti in eo genere, in quo persona Verbi ad illa concurrit; o persona Verbi concurrit ad opera Xpti causae per modum principii quod: ergo dignitas personae Verbi concurrit ad dignificanda Xpti opera per modum principii quod. Hoc speciali de titulo dicitur actiones humanitatis cum qua unum suppositum constituebat Verbum esse proprias specialiter Verbi, et a ... specialiter procedentes qua ratione neque a Patre, nec a Spiritu Sancto procedebant, quia neque Pater, nec Spiritus Sanctus constituebant unum suppositum cum humanitate unde Verbum dicitur ablutisse discipulorum pedes, crucifixum esse mortuum etc. Quod quia hanc explicationem tot Doctores inter vendum ... arata ... solvet.

Cap. 9.

Scotistarum diluit fundamenta.

164 Arguunt I.º Scotistae. Nihil est simpliciter infinitum praeter Deum; o valor satisfactorius operum Xpti Domini non est Deus: ergo non est simpliciter infinitum. Confirmatur: Meritum Xpti Domini fuit bonum finitum, tum bonitate morali quae desumitur ex specie, et obiecto actus, tum bonitate phisica, cum principium illius phisice productivum fuerit quod finitum est humanitas Xpti: ergo non fuit infinitum in ratione meriti et satisfactionis. 2.º: quia valor operum Xpti Domini non est tantus quanta est bonitas et dignitas Dei personae, non mirum: hoc absurdum est: si ita dicat, infert, valorem ipsorum finitum esse, quia infinito nihil potest maius ...

n. ... satisfactio Xpti Di meritoria fuit tam acceptabilis, quam volitio ipsius Verbi; Dn: Lis nequit dari; alias per volitis sua inere, atque mereretur Verbum: si Lis dicatur, infert, volitis Xpti Di non fuisse infinite acceptabilis, et consequenter neque infinite meritoria; quod infinito nequit maius dari. Non inconveniens videret quis, si negaret minus, et assereret valorem operis Xpti Di esse Dm, sive ipsumet personalis Verbi Di dignitatis. Sed quia hic respondendi mus videtur confundere funtis phici denominationis moralis cum ipsa denominatione, qualis est valor meritorius fundatus in dignitate phica personae merentis; ideo via haec aliis relicta.

Reo dicte maris: nihil est simpliciter infinitis in genere phico, pt Dm, conce maris in genere moris, no. Valor meritoris ut premonui, est quid morale sive quedam apud prudentes estimabilitas operis fundata in aliquo phico. ut dr de valore monetae, qui est estimabilitas illius orta seu fundata tanquam in funto phico, tum in entitate phica monetae, tum in lege principis a quo funtis phicis derivat valor, seu estimabilitas in monetam: siliter in opera satisfactoria Xpti Di a dignitate infinita personae Verbi cuius propria sunt tanquam a funto phico derivat estimabilitas et valor infinitus, seu infinitudo valoris moralis: est quippe infinite estimabile opus in infinita Dei persona tanquam in funto phico cui valoris fundatus. Ad 19 contra ons omisso ant. no conseq: quia meritis et satisfactio non solum sumit sua bonitatem ex obiecto et principio phice productivo ut quo id et suum valorem, et estimabilitatem ex dignitate personae operantis: obsequium enim et humiliatio, obedientiaque maris estimabilitatem moralem, laudabilitatemque het, quo a digniori persona ponit: estimabilius enim quidem apud prudentes, quod persona regia se plebeio submittat, caputque detegat, quam si persona non regia, quia Rex magis sua dignitas submittat, et ex mari dignitate personae submissa mar in submissione valor, et estimabilitas derivat. 165

Ad 19 39 quod contra raonem pari omittendis est, slt mis esse valorem operis Xpti Di bonitate phica 166

et dignit. Dni psone, cu n admittamus augmentu arithmeti. meriti ex dignite psone merentis; ceteru ee tantu p[illegible] laris, ut nullu sitis finitus, et et infitus extra Dm unit. equalis [illegible] tio illius ut gratus maret. Deinde volitis meritoriis Xpti n ee [illegible] acceptabile am [illegible] volitio fatemur; ceteru talis e, ut heat immediate illatio sua finis carentis, et exalit immediate, ut supra diximus, p[illegible] qui e volitio psone infite, diane, ut qq vult, fit ea rone qui vult, et psone exalit in contemptibilis infertis [illegible] tantis vim quam aptis inferendi finis, quanta haberet volitio [illegible] bi si meritoria eet. Oris infitus nequit maius alio infito simplicit in psectl entitativa; oris a infitus simplicit in psect. entitativa, quale e, qq Dm realit e, pot ee maius alio [illegible] fito, qd tale sit [illegible] moralem estimabilitate ut alio denti [illegible] quale e Xpti meritus.

167 Arguunt 1o. Id, qd cstat ex duabus partibus, quaru una e infita, et si alia infita sit, nc simplicit infitus: ut cstat in corpore, cuius longitudo eet infita, altitudo vo fita, q n eet infitus simplicit in genere quantitatis, Sa tisfactio Xpti Di cstat ex valore desumpto ex gria habituali ex obto, intentione, et aliis circunstantiis, qui valor fitus, et limitatus e: qo et valor a psona desumptus sit infitus, ipsa satisfactio infita simplicit n e. Cfrmat id, qd dependet ex pluribus cis, quaru aliqua fita e, n e simplicit infitus et si alie sint infite; s Valor satisfactionis operu Xpti Di dependet a pluribus cis fitis, ut humanitate gria habituali, obto, et intentione actus: qo et si dependeat ab aliqua infita, ut psona Verbi n e infitus simplicit. Secu qd [illegible] veant aqua Dm Godor' disp. e 3o §3o. et qd veat ipse [illegible] ntate longe positus, et ad quasqs emmentiales cotinentias [illegible] finitatis, ire infitus cfugiens.

168 Dignio maius id, qd cstat, etto n e simplicit infitus, si infitas ab utraq pte indibilit oriat, omni maius; si infitas n oriat indibilit abutraq pte, no. Si plur,

denoiaones, quetentes ... iuncto ex pluribus partibus, quae ab oibus indibilit. oriunt: sic in exº allato infitas simplicit. in oi genere dimentionis, et quantitatis, indibilit. a longitudine, latitudine, et profunditate provenit: sic indefectibilitas compositi alicui' diuncto orit. indibilit. ab oibus sui partibus: pindeq. iunctus ex Deo et creatura indefectibile simplicit. n e.

Alij vero ri de- 169
noiaones, quae n oriunt indibilit. ab oibus iunctis partibus: sic in casu adducto virga infite longa actu et simplicit. talis erit, et si latitudo, qua constat, fita sit, et lt singulae partes ulnares, quas constat, fitae sint: sic ho abse, et simplicit. corporeus, et generatus dr, et n ab oibus partibus componentibus diunctis hoc: Di ho infite simplicit. dignitatis, et estimabilitatis e, lt humanitas fita sit in dignite et estimabilitate: silit in satisfacte Xpti infitas abse simplicit talis valoris n orit ab oibus indibilit. partibus, quas constat: nec nos auerimus valore satisfactis desumptis a gria creata habituali, ab obto, intensione, et alijs circunstantijs ee infitis; d. totus valore ut realit ponit; ee simplicit infitus rone valoris a psona Dº satisfaciente desumpti: gº ad infinitates simplicit tales in valore operum refundendas n reqr, qd infitas ab oibus partibus valore constituentibus proveniat; d sufficit, qd proveniat ab una, lt a dignitate psonis, ut contingit in pmissis humanis, in quas maioritas respectiva ad psonas operante n provenit indibilit. ab oibus prjs operis, d ultimo, et lx a superiori dignitate pro re pmianda: idq gº accidit in infinitate operis Xpti Di. Ad confirmaonis silit rendis e distincte maris ad primus argus dato.

Arguunt 3º
a paritate multiplici. 1º. lt ex dignitate psonis offensae crescat, ceteris paribus, gravitas offensae; n tn resultat offensa simplicit infita; tametsi psona offensa sit infita simplicit: gº lt ex dignitate psonae psonis operantis crescat, ceteris paribus, valor meriti, n resultat meritus simplicit infitus, tametsi psona operans sit in- 170

infita simpliciter. 2°. Adeo infita dignitas Dei offensi non refundit in peccatum gravitatem simpliciter infitam, quia cognitio intercedens est fita; et unio hypostatica intercedens inter personam Dei infitam, et humanitatem, operaque Xpti Domini est fita; ergo persona Domini infita non refundet in opera Xpti valorem simpliciter infitum.

171 3°. Et obiectum infitum posset de se refundere infitatem actui attingenti ipsum, sed principium quo elicitivum actus finitum sit, limitat influxum obiecti, impedit, quod obiectum actui suam infinitatem communicet: ergo Et persona infita Xpti satisfaciens posset de se refundere infinitatem suo actui satisfactorio, impediret ad eam communicandam ratione humanitatis, quae est principium quo elicitivum illius, et fita est. 4°. Ratio Libere quae in satisfactione Xpti Domini est finita: ergo et ratio meritorii: antecedens patet quia potentia libera humanitatis Xpti Domini est finita et consequenter omnia ipsius substantiva. Consequentia vero probat: quia non minus est ratio Libere, quam ratio meritorii in satisfactione Xpti, cum ratio liberi includat essentialiter rationem actus meritoria. 5°. Dignitas ut actio ratione originis ut actio residens in hoc iusto non elevat illius opus ad valorem ut actio, neque dignificat illud ad praemium ut actio: ergo dignitas infita ratione personae Dei residens in Xpto Domino non elevat ad valorem infitum illius satisfactionem, neque illum dignificat ad praemium infitum.

172 Ad 1um est disparitas quia persona offensa se habet ad offensam per modum obiecti, cuius munus est, refundere malitiam in actum offensivum secundum mensuram cognitionis, nam per cognitionem perfectiori, aut imperfectiori personae offensae est maior, aut minor: sicut habet et, nullam malitiam refundere deficiente omnino cognitione personae: at vero gratia iusti, aut dignitas personae operantis non refundunt valorem in opus per modum obiecti, sive quatenus cognoscunt, sed immediate per modum causae formalis, ut supra dictum est: inde fit, quod persona Verbi non habeat unde limitet quominus elevet suum opus ad rationem meriti simpliciter infiti. Addo quod si requirat, ut requiri videtur aliquibus, quod dignitas personae concurrat ut cognita ad refundendum valorem in suum opus, persona Verbi

pr cognione et sui infita qui infita dignit agnoscebat, pinde q
potuit in obstante mediate cognione, infiti valore refundere in opera
humanitatis.

173 Ad 19 disque mare. ideo etsi gr cognio intercedens e
fita, finitate pcisse phica, no: finitate inoali, et coent improp
cionata in linea inoali, ut ccurrat D. ad offensa 2s totam
sua dignits in rone obti, odo mare. mire et disque; d et u
nio hypostatica ne finita, et impporcionata ut psona Do c
currat ad sua opus 2s tota sua dignitate in rone suppos
ti, et prius q operantis no; e finita et pporcionata ut Do
psona ita ccurrat, odo. Etenim q cognio sit fita in suo
genere, s.t inoali facit, qd id qd ccurrit, ut cognitus ad of
fensa ccurrat xa mensura cognionis, seu finito modo; facit
et, q si obtus est infitus, ipsa sit impporcionata, inepta q ut
illa intercedente obtus infitus obtire ccursus sua tota infini
tate actui cmunicet; unio vero hypostatica, st phice ita e,
adhuc aptissima et pporcionatissima e, ut illa intercedente, prono
Verbi vere et realit cstituat eius na hu unus suppositus q vere
et realit D. et ho e: pinde q aptissima, ut opera illius sup
positi sint opera Dei hois, coent q infiti valoris eis a sup
posito infite digno pcedant: cognioni q fite obstat eius fi
nitudo inoalis, ques impedit obtivu ccursu psone infite ut talis ad
offensa: unioni a fite in obstat eius finitudo phica, q n
impedit ccursu pximu cc fralis, sive q sui exhibits realem
ad cstituendu et dignificandu psona operante, eius q operac.

Ad 39 illis 174
exhibenda est disparitas; q ta obtus, qm dignitas psone cmu
nicant valore actui eo modo, quo ad illu ccurrunt; obtus q ccu
rrit fito modo si prius quo elicitiris actus fitus sit; ccurrit em
n p ma cc fralis, d p ma obti, sive ut cognitus; prius quo eli
citivus actus si fitus sit, fito modo tangit, seu cognoscit obtu in
fitus, cert q obtivus ccursus, qui pitat ab obto infito, finitus e
rit, et insufficiens ad infitate actui cmunicanda; dignitas tn

11 psonae ocurrit p modum causae fractus, et p sua exhibitionis opera quae dignificat: occurrit quo insito modo dignitas insita personae, quae ocurrit p se ipsa intrinsece constituendo personam operantem insitae ac quasi seu ocurrit Xo modum suae dignitatis, quae in ita e. Nota Xa moralis estimationis, longe plus ad valorem et dignitatem operis
cam dignitatis operantis quam in operis obiecti: nec enim tanti estimat obsequia facta Regi, quam facta a Rege: hoc enim regis, non vero illud: Xpti operationes theandricas, et deiviriles dicunt Patribus, et maximi estimant; illae vero quae so respiciunt ut obiectum non sunt, nec dicunt theandricas, nec tanti estimant nulla quo ex obiecto meriti ad personam operantis meritoriae fieri pot paritas.
175 — Ad 1um descendo anti, no cog. Ad probationem dico aequivoca: minus pt ro liberae, quam ro meritoriae quoad extensionem, do; quoad perfectionem, et valorem, nego. Nam aequivoce minus pt ro animalis, quam ro hominis quoad extensionem: negat enim ee ho sine animali; ceterum magis quoad perfectionem pt ro hominis quam ro animalis, quia constituit hominem aliqua perfectio non inclusa in rone animalis. Sic et ro liberae non minus pt, quam ro meritoriae vel satisfact. Do quoad extensionem, quia requirit ee ro meritoriae sine rone liberae; ceterum quoad valorem magis pt ro meritoriae, quam liberae, quia constituit actiones meritorias Xpti aliquo perfectio, scilicet dignitas insita Verbi, quae perfectio non includit in rone liberae: quod idem e ac asserere libertatis operis non constitui p dignitatem personae, meritum vero operis p dignitatem personae constitui.
176 ~~[illegible]~~ Ad 3um dico int dignitatem operis rone gratiae, et sanctitatis creatae, et dignitatem operis rone personae operantis id ee conforme, quod sicut neutra sola dignificat opus ad premium arithmetice equale dignitati operantis, ut diximus n 140: in eo tn Xa dicta n 145 e disparitas int hominem iustum, et dignum dignitate ut octo gratiae ut octo, et hominem Dm sive Xptum dignum dignitate insita psonali, quod quilibet gradus gratiae, qui conferat in premium operis

ppt dignit^s hui^s iusti ut recto, et digni dignit^e gr^ie ut recto n^t pporcionat^s dignitati p^sone, sive puri hoi^s merent^s: q^a et si sit gr^ia p^stita virtutibus inferior gradualit gr^ia p^sexistenti in puro hoe, pot tn ee, et e^e ei aequalit aequalis: contg^s e q^d magnus, et supnale nu p^sonae create supnalit operant^s, et merent^s; ceteru^s nu p^sonae xpti D^i nullus e p^snius finit^s, imo neq^ finit^s extra D^m, q^d sit infinit^s ei^s dignitati pporcionat^s; imo q^dvis exiguus parvus, et fere nihil reputat. e a de rone p^snius, q^d parative ad p^sonam remunerandam n^ sit exiguu^s, et nullius fere p^stis. Vide supra dicta n 151, et 152.

Argument 4°. Sp^sonalitas 171

Verbi dignificat opera humanitatis assumptae, q^ia sanctificat ipsam humanit^s; sed sanctificat humanit^s finite: g^o eius opera dignificat finite: g^o eorum valor finitus e. R^o No. maior: q^a Verbi p^sonalitas n^ dignificat mediate tantu^s opera humanitatis, q^ia humanit^s dignificat, et sanctificat, d^ immte, tum q^a e immus illorum princ^s quod, tum q^a in genere causae formalis stituit intrinsece valorem meritorium operum xpti: dignificat quippe opera, q^ia p sui exhibit^s stituit cum humanit^e p^sonam xpti infinite dignam. Addo, nonne admitti maiorem, si si q^ia sanctificat humanit^s, sic significet sanctificat^s humanitatis aliquomodo priorem dignificat^e operum, sive q^d ea sanctificatio sit p^srequisita ad operum dignificat^s; n vero debet admitti, q^ia signat mediatam tantum operum dignificat^s.

Cap. 6

Residuum arg^t p^s satisfit.

Argument 5: Si merita xpti D^i essent infiniti valoris rone D^e p^sonae, oia xpti merita eent aequalis valoris, et unum n eet melius alio; hoc e falsum: g^o. Pbat maior. g^o merita xpti D^i respiciunt inaequales virtutes, inaequalesq^ intensiones hent; d merita respicientia inaequales virtutes, et hentia inaequales intensiones, st inaequalis valoris, et unum e melius alio: g^o. Pbat: q^a hinc sequeret, n fuisse maioris valoris in xpto actus abluendi pedes discipulorum, q^m actus misericordiae et charitatis p^s suos

179 Rñe ostendo maior quoad 1ª ptem, et dcl. quia

1ª, et unus n. est melius alio rone bonitatis moralis, quā

sumit ex obto. sp.ᶜ et intensione actus meritorii, ne; rone valoris

qui desumit ex dignitate psonæ merentis, odo. Etenim ut sepe dixi

mus in opere meritorio attendenda e bonitas moralis actus desum

ta ex obto tam frali, qm mali, et valor, quem het p ordinem

ad psonā merentē. Si bonitas moralis ex obto pcise attendat

et pscindat a psona Dᵃ merente, certus mihi e, merita

Dᵗ tq rone obti fralis, qm rone malis obti inæqualia ee, et

unus melius alio: melior em e ex obto frali charitatis ac

gᵒ Dm qm misericordie gᵒ pximus; et ex obto mali mo

or e vitas pfundendi vitā in horis redemptis, qm vitas pfun

di unā guttā sanguinis. qᵈ si attendat valor, quem Xpti

Dᵗ merita hent p rum ad psonā merentē, æqualia s

ss oia: nq oia æqualit dignificat, et elevat ad dignitatem

ois pmii polis: nec e absqᵈ, qᵈ unus rone sui bonitatis moralis pmere

at, qᵈ n pmereat aliud minus bonitatis moralis rone dignitatis

psonæ. Et hinc ad pbats minus pt responsio, eadēq ad confirmae

distinctio adhibenda e.

180 Arguunt 6ᵒ. Merita Xpti Dᵗ n habuerunt

vim inducendi maius pmiū, qm qᵈ de facto induxerint; indux

runt quippe tantū pmiū, qntū ipsis debebat; aliās Dᵗ n eet iustus

remunerator, ō iniustus psolvendo minus, qm deberet: ō pmium

de facto inductus f merita Xpti Dᵗ fuit fitus, et ostratus

suppmant oes: gᵒ vis meritoria Xpti ad inducendū pmiū fuit fi

ta: gᵒ et ipsa merita fita fuerint. Cfrat 1ᵒ. ceterius me

ritus Xpti Dᵗ fuisset infiti valoris, qui mereret pmiū infitum

ō pmiū infitū impdeē: gᵒ. Cfrat 2ᵒ: si qlibet Xpti me

tus eet infite meritorius, qlibet exhauriret totū pretē pmiū: gᵒ

sus 1us actus meritorius Xpti eet pmio affectus; reliqui a me

nerent irremunerati, et irremunerabiles. 3ᵒ: si Xpti opera sin

infiti valoris: gᵒ f singula meruit vm salutē: gᵒ n fuit necessū Xpti

passionē expectare ad horum redemptionē.

181 Ret dd marg: merita Xpti Di n habuerunt in actu 1o vim inducendi maius pmij, qmqd induxerint de facto, cdo; in actu 1o, no. Vide notata a nobis no 196. Pbat enim bene argts n fuisse infita, et indebita in actu 1o ad qdvis pmia extensive, d restricta, et debita a Xpto Do ad illa debita et fita pmia, que acty acquisivit: applicuit qd cx ribus specia lit p illis pmijs obtinendis, cy posset maiora et maiora exigere et oibus horibus aulia effacia ad merity finale, et pdestinats oiy hoy in actu 1o ymereri: sicut noluit Xps acceptari a Deo sua merita in satisfacts nrorum peccatorum, et poenarum correspondentiy, independent a nra qualicumq satisfacte. Ex quo liquet, Dm iniusty remuneratory n egisse, cy so ex iusticia debeat id, qd ex vrate merenty in pmiy exigit; lt merity aliunde maiorij pmij in actu 1o digny sit. 44

Ad 19 ptraone dd marg: eatenus merity Xpti etc, qus mereret pmiy infity actu et catice tale, no; in pra, seu sincatice tale, cdo. Deinde mnis distinguo; d pmiy in pra, seu sincatice infity impole e, no; in actu, et catice infity, omitto: nam marg quoad merity pmij infiti in actu et catice taly; n qa illud repute impole, nec qa illud n mereat in actu 1o qdvis Xpti Di merity; d qa p se nessarij n e nessitate metpha et frali, ut merity sit valoris simplicit, et catice infiti, qo mereat pmiy infity in actu et catice tale; cy sufficiat, qd mereat pmiy infity in pra, seu sincatice tale, qus merity tale sit, ut nully sit pole pmiy finity, quo maius aliud, et maius sine tro n mereat: hoc pmiy erit infity sincatice, et merity catice infity: cuius ro alibi insignuata e: qa ca in se otinens, et ex se potens p virtuts sibi intrinsq, et onale ponere effus mares et mares in pfecte sine tro, e simplicit et catice infita in eo genere in quo e ca. lt n sit polis effus ponitus in actu, et catice infitus quoad pfects. 182

Ad 2 9 distinguo marg: n ostabit etc. 183

exhauriret in actu 1° totu pole pmiu, no; in actu 1°, subdisquo exhaustibilitate sufficienti, 2do; exhaustibilitate exclusiva, nam certe nim in actu 1° pmeruit Xpus D' operibus suis pmiu Xo ratis, ordinatis ab suis, et pactis, seu conventionis cu Deo: Xpus g°, qui pro salute hoi, benigne orbis ad illu adducentibus se totu Patri obtulit, oes g suas actiones ab instanti Incarnationis usq ad voluntaria morte, in qua consummatu fuit Xpti meritu, ita apud se decrevit, et cu Deo pactu init, ut oes ipsius actus idem pmiu indubilit in actu 1° obtinerent, oesq il obtulit pro salute hoi, cu posset unico actu, unicaq gutta sanguinis effusa, totu pmiu obtineret: n g° aliqs Xpti actus irremuneratu in actu 1° remansit, neq in actu 1° irremunerabilis remansit, cu unu meritu alterius vim meritoria eiusd pmii n extinqueret.

184 Ad 3m ex dictis prime dd° e illatio: g° pro singula merita meruit nra salute in actu 1°, 2do; in actu 1°, no. Verum e, plura Xpti merita n ee maris valoris intensive, et in actu 1°, qm singula; qteris n merent singula de facto et in actu 1°, quantu poss in actu 1°, g° n n oblata pro nra salute seorsim, s il cu aliis: unde necess fuit, Xpti morte expectare ad hoi redemptione: g° Xpus eam potiminu obtulit pro redemptione, noluitq illa obtinere, nisi mortis sue ptio intercedente.

185 **Arguunt 7°: Ut Xpti meritu eet valoris simplicit infiniti pmereri debebat oe pmiu pole; s hoc n pmeret: g°. Min pro b: sufficient remuneratet Xpti meritum pro eo pmiu tribuent alteri humanitati unio hypostatica alicuius psone sanctissime Trinitatis: cu tanti valoris eet illa unio, quanti e unio ipsius Xpti ex qua pvenit infinitus valor suoru operu: g° illud Xpti meritu sub remuneratu n sieret condignitatis ad aliud pmiu: g° n meren t oe pmiu pole. Patet cons: g° adhuc restarent plura alia pmia, vg plures alie uniones hypostatice poles, plura grie dona, remissio peccatoru etc. Confrat: Unu actu Charitatis quo

summissionis Xpti Dei sufficienter corresponderet ut praemium alterius actus charitatis aut summissionis personae Patris Incarnati quo vis meritoria unius actus Xpti Dei exhauriret et rependeret ad aequalitatem per alterius Dei personae Incarnatae aequale opus: ita quod nihil ultra illo Xpti actu exigi posset ut juste et ad aequalitatem remuneratus dicatur; quod illud Patris Incarnati opus correspondens ut praemium Xpti operi non esset de praemium pro illo: quod etc. Diversimode sentiunt DD. circa hunc, ut videri potest apud PP. Lugo, Aldrete, et Suarez.

Reo concessa ma- 186
iori negando minorem: ad probationem non ... ad huius probationem dico, unionem hypostaticam Xpti concurrere ut quo ad dignificanda opera Xpti Dei, personam autem Dei ut quod; cum persona autem remunerando, et dignificante opera Xpti Dei mensurari debet magnitudo praemii: nam cum illo quod concurrit ut quo: certum autem est, non esse tanti valoris unionem hypostaticam creatam, quanti est Dei persona increata satisfaciens et dignificans Xpti Dei opera: neque obstat, quod per unionem hypostaticam daret Deus suam naturam, et personalitatem non creatam in praemium: nam et in patria se ipsum totum dat Deus Beatis in praemium nec tamen dat illis praemium simpliciter infinitum: quia valde se dat finito modo, quoniam participat a creaturis per visionem: unde sicut huiusmodi visio non adaequat valorem operis Xpti, quia non adaequaret maiestatem, et dignitatem personae cui daret, ita neque unio hypostatica.

Hoc fundat in illo principio, 187
quod bene tangit Lugo numero suo 22, scilicet, quod alio modo consideratur Deitas ut donum humanitatis, ac Deitas ut dignificans opera Xpti Dei: nam Deitas ut donum humanitatis non communicat humanitati infinito modo, sed finito, seu per unionem aliquam realiter distinctam a Deitate; Deitas autem ut dignificans opera Xpti comparatur cum persona Xpti operantis ad cuius dignitatem debet attendi in praemiis remuneratione; personae autem Xpti non communicat Deitas per unionem, sed per identitatem, et summo, et infinito modo, cum persona Xpti realiter et per identitatem sit Deus: unde constat, quare communicatio per unionem, aut visionem limitet Deitatem in ratione doni; non autem limitet illam in ratione dignificantis Xpti

opera. Quasdam opponunt instantias. R. aliqui, 2° verissima ista
tutis, quas facile solvunt, si advertatur, concursus ornarius ad digni
ficanda infinite Xpti opera esse ut quo, sive per modum formae modalis
concursum a Deitatis et personae Verbi esse ut quae, et per modum formae cuius
a qua denoao simpliciter provenit.

188 Ad rationes disquo mor: sufficient
in actu 1° no: sufficient in actu 1° subdisquo: si ad nullam
aliud praemium obtinendum obtulisset Xpus suum illud opus, concedo; si ad
aliud praemium obtinendum illud suum opus obtulisset, no. Etenim
aequalis valoris esset actus aeterni Patris incarnati, ac actu Filii in
carnati; non in aequalis esset in ratione praemii; quia praemium ut tale non
cedit in honorem, et in utilitatem personae praemiatae: dignitas autem personae
sic merentis iure exigit, quod in praemium ipsi cedat quod vult
et ea ratione qua vult: item iure exigit, quod cedat praemium,
si non in propria utilitate intrinsece, et stricte sumpta, saltem in uti
litate illorum pro quibus fideiussore, et pro quibus satisfacit: alit si atte
deret solum ad valorem actus collati in praemium, qui sit aequalis cum actu
meritorio sequeretur unum actum ipsi ut quatuor compensari sufficienter
si in praemium illi conferret a Deo alius actus eiusdem rationis; sic
quidem esset laborem labore praemiare contra rationem praemii de cuius
conceptu est commutare laborem cum requie: neque unum ieiunium esset con
dum praemium alterius ieiunii: neque apud Dominum aliosque Dominum optimum re
muneratorem labor diurnus in eius vinea compensat pro altero labo
re diurno in eadem, sed per denarium.

189 Confirmant 3° arguunt aliqui dupli
ci casu proposito. 1us sit: supponamus, dari alterum Xptum constantem
ex humanitate unita personalitati Patris, qui Xpus applicet suum
egregium opus pro obtinenda gratis sanitate: tunc si alius Xpus appli
cet suum aliud opus ut non concedat priori Xpto quod petit, meritum
istius Xpti habebit efficaciam impediendi vim operis alterius Xpti,
si 1um: quod meritum prioris Xpti est impedibile. Si 2um: quod meritum
posterioris Xpti non est valoris simpliciter infiniti, cum det aliquid ob
tinere de condigno non posset. 2us casus sit. Supponamus Xptum

eliceira actus exalit supponentis revelatis de voate Dei denegandi ipsi Xpto aliqd pmij; d talis n posset de condigno mereri pmiu illud, cu ex essa sua supponat, n ee condendus illud pmium: qa n quilibet actus meritorius Xpti Di e valoris simpliciter infiniti, cu pole sit pmiu, q ex na sua pmereri n posset alius Xpti actus.

(Ad 1m dico, in illo casu plane apud me impoli (qa ut bene notat Sparza hic, n adeo inclinerent duae illae ne deificatae, ut invicem sibi repugnarent, intendente altera sanitatis aegroti, insito ad id ex habito pstio, altera renuente, et volente fam honestus onatus impedire) meritum illius Xpti applicantis suu opiu, ut n condat priori Xpto alius aegroti, qm petit ac impeditivus vim operis alterius Xpti illa petentis: cuius ro e: qa perfectio propria illius duplicis ne deificatae iure exigeret, qd ita amicabiliter, et unanimiter operarentur, et vellent, ut utraq apud se decerneret, qd eventus accideret Xa nutus ne intendentis meliora, et honestiora; qd fieret, l sic in se sacrificando, l deferendo in iudicij electis qs dare exitum et applicatis suoru meritoru. Adde, hoc argtus eande vim here, sive merita Xpti Di sint infiniti valoris, sive n: na positis duobus Xptis opposita petentibus eade e diffas, et nullius meritum sit infinitus, d utriusq finitum: cur em Xpus A magis merebitur, qd Xpus B nexa vdiat? n qa ex impedite equalis l equale infinitus, aut infinitus meritorius valor deducit.

Ad 2m casum dico, illum actus posse supponere revelatis de voate Dei denegandi Xpto aliqd pmiu. qa voas Dei dependeat a voate libera Xpti de n petendo illud pmiu; n a si voas Dei ponat independeris a Xpti libera voate de illo pmio n petendo: qa implicat in Deo voas denegandi Xpto aliqd pmiu ant ad voatem Xpti de illo n petendo; alias contemni posset a Deo meritus Xpti pmiu aliqd petentis: in quo casu actus ille de condigno mereret in actu 1o pmius illud, qd n condit; et illud in actu 1o n mereat, qa Xpus

190

10

191

debere valuit suum meritum applicare pro illo premio obtinen-
do: unde non obtineri tale premium de quo non solendo suppon-
it in Deo voas, non e defectu meriti in actu 1°, de debi-
oblationis Christi Domini pro illo premio obtinendo; eaquippe oblat-
non deficiente minime daret ex parte Dei predicta dene-
gandi premium vias.

Q.° 6ª

Nunc Christus Dominus pro peccatis hominum ad rigorem iustitiae satisfecerit.

Cap. 1um.

Triplex questionis sensus exponitur, et referuntur sententiae.

192 In celebri hac et gravissima difficultate plurima promi-
scent AA, quae nisi aliunde supponant, longissimas nobis facerent
controversias. Ut ea ut qualitercumque brevitate absolvat, dispositum est
ponendus e triplex questionis sensus. 1us e: an pro satisfactionis
Christi Domini pro peccatis, et debitis hominum oblatis manserit Deus ex iusti-
tia obligatus ad remissionem peccatorum dandam: ita quod iniuste a-
gereret Deus, iniuriamque faceret Christo Domino, si illa satisfacte pro-
ta peccata hominum non remitteret, quia ratione suae satisfactionis natum
in Christo ius creditoris adversus Deum ad remissionem obtinendam, cui
iuri contraveniret Deus, si illam denegaret. Hoc ius ex iustitiae commutat-
ivae quae pro pretio operis satisfactorii reddit peccatorum remissionem, quod sensu
pertinet ad opera Christi Domini sub ratione meriti.

193 2us sensus e an Christus ...
suis operibus satisfecerit pro debito alicuius, aut obligatione iusti-
tiae, quam homo peccans contraxerit; quia sicut homo peccans fuerit fac-
tus debitor ex iustitia erga Deum, eo quod pro peccatis commiserit stricte
iustitiam contra Deum, contraxerit quod obligationem ex iustitia ad satisfactionem
exhibendam. Et pro hoc debito, et obligatione iustitiae satisfecerit
Christus totum debitum extinguendo. Hic et sensus pertinet ad iustitiam com-
mutativam, qua dato pretio aequali debito, debitum iure extinguitur
et et pertinet ad Christi Domini opera sub ratione satisfactionis.

sensus e: an Xus iba p. suis laboribus satisfecerit, et extinxerit
ius iustitiæ vindicativæ, quod habebat Deus ut iudex ad puniendos
homines pro peccatis, quatenus Xpus suis laboribus et meritis poenali-
bus ad æqualitatem compensaverit debitum poenæ, quod per peccata con-
traxerunt homines et ad quam infligendam ius iustitiæ habebat Deus?
et hic sensus pertinet ad iustitiam vindicativam, et ad Xpti
opera sub ratione satisfactionis.

Triplici hoc sub sensu expendenda 194
singillatim nobis est quæstio, circa quam duplex præcertim circumfertur sen-
tentia. 1.ª affirmat satisfactionem Xpti pro peccatis hominum fuisse ex toto
rigore iustitiæ. Ita plures Scotistæ, Scoti et Thomistæ ali-
quos apud Bern. disp. 83 ex nostris Pater Vasquez pluribus
in locis, præcertim in 3 p. tertium disp. 1 § et 9 Mo-
lina, Lessius, Arrubal, Torres, Beccanus, Coninck, Mera-
tius, Gaspar Hurt., Ber. disp. 7, et alii apud Lugo quos
ipse affirmat sequi disp. 3.ª per totam. Et docent secundum 3.º
et cum ipso Bern. non pauca satisfecisse Xptum ex rigore iusti-
tiæ pro aliquibus hominum peccatis, iis videlicet, quæ non stricte in-
iuria sunt Deo, quia honorem et famam Dei violant, ut
in blasphemia, idololatria etc. indicat quippe non omnia
peccata esse contra iustitiam Dei. Huic et parti annume-
randi sunt, qui docuerunt apud eundem Ber. loco citato
satisfecisse Xptum ex rigore iustitiæ pro hominum peccatis pa-
tratis post ipsius Incarnationem, non autem pro iis quæ ante [illegible]
Incarnationem patrata sunt.

2.ª sententia affirmat: ita docent 195
communiter reliqui Thomistæ, eius discipuli apud Godoi hic disp. 9, et
ex nostris Suarez hic disp. 4 sect. 9 et 6, et ipse alibi
bi. Valentia, Belarminus, Tamn.. Gran.. Dominus Hurt.
hic disp. 12 Arriaga, Antonius Perez, Carton to
1.º disp. 44 Aldrete disp. 14 de Incarnatione et alii
quam plures apud hos.

Maximi authoritatis sunt hæc affra- 196

tiva sua apud Sacras Litteras, et pᵉˢ in qq͞o ipsis-
sime insignuat Aplus ex pfecta iustitia p hoi peccat-
satisfecisse: qᵈ expresse videt Plus 1ᵃ ad Corinth
1ᵒ his verbis loquens de Xpto Dᵒ: qui factus e nob
sapientia, iustitia, sanctificatio, et redemptio. Deni-
ad Rom. 3ᵒ ait, quem pposuit Dˢ ppitiatione
fide in sanguine ipsius ad ostentione iustitie sue. e
et alia explicant pᵉˢ de vera, et rigorosa iustitia in-
cedente in satisfacte Xpti; ppterea doct Aug. Lib 13 de
trinitate, Diabolus n pote, d iustitia superatus fuisse a X
q et indicant ad illa Ps. iustitia et pax osculate st, dum vi-
dant in mysterio Incarnatis Dei sapientia, qua ita miseri-
die, et iustitie Ds consultus e, ut eius misericordie qua redem
iustitiam pfectissima preferret. Vide in rem hanc n 6ᵒ li-
clypis verba Damascen. et illa pcertim: iustitia vero mani-
quonia hoc victo n alid qm hoc fecit vincere tirannus, n
vi eripuit ex morte hoem. Audi et elegans Dᵗ Leonis te-
stimonium sermone 1ᵒ de nativitate: in quo conflictus nobis in-
to magno, et mirabili equitatis iure certatus e: idest pfecta
iure certavit Xps, et iure iustitiaq nos redemit a hoste;
n in sua maiestate, d in nra ogredit humilitate.

Cap. 1um

Resolutio affirmativa quoad 1um qs sensum
nobis pbat.

197 1ᵃ Scdo nt. Satisfactio Xpti Dᵒ fuit ex rigore iustitie
1 opera Xpti Dˢ obligatus ex iustitia rigorosa mansit D
remissione peccatorum, alia pmia oferenda p qq͞o obtinen
posita et oblata st. Illi e 1us qs sensus: ad scdous a
pbats pnoto, Dm n posse ad alid efficiendum abe obligari, n
si intercedente ipsius libera vnte qua se obligare velit, vn
pmissione l pacto: cuius ro e qᵃ supremo rerum oium Domino
nulla pot oriri obligatio alid efficiendi, nisi a se ipso: cu
apud ipsum sit pfectissimum, et plenissimum rerum oium dominium

covent q. ad solvendum iustitiam gratiam aut alia propter ipsorum merita, nequit obligari, nisi promissio Dei aut pactum intercesserit. Sed tum Deum, et Christum Dominum intercessisse promissionem et pactum remittendi hominibus peccata, gratiam, gloriamque largiendi sub conditione suae satisfactionis constat ex Sacra Scriptura Isaiae 53 si posuerit pro peccato animam suam videbit semen longaevum, et voluntas Domini in manu eius diriget: et infra iniquitates eorum ipse portavit, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, ideo dispertiat ei plurimos: et Ps. 2°: postula a me, et dabo tibi gentes hereditatem tuam, et possessionem tuam terminos terrae. Quae omnia frequenter capiunt Patres de pacto, et promissione remissionis peccatorum, et collationis donorum gratiae et gloriae propter Christi merita et mortem.

198 Hoc supposito probatur solo urgenti fundamento ex Patre Suarez. Posita Christi Domini satisfactione nequit Deus negare Christo remissionem peccati citra iniuriam Christi: ergo Christi Domini satisfactione posita manet Deus ex iustitia obligatus ad remissionem peccati. Consequentia liquet: probatur antecedens: posita Christi Domini satisfactione posita est a Christo Domino conditio onerosa, sub qua promissa fuit Christo remissio peccati; sed posita a Christo Domino conditione onerosa, sub qua Deus promisit Christo remissionem peccati, nequit Deus negare Christo remissionem peccati citra iniuriam Christi: ergo etc. Maior constat ex testimoniis Sacrae Scripturae adductis, et communi theologorum sensu. Minor autem probatur: quia posita inter homines conditione onerosa, sub qua promittit aliquid, promissor tenetur ex rigorosa iustitia ad promissum, ut constans est theologorum moralium sententia in contractu quolibet, si praesertim non afferat conditio turpem nec aliunde lege aliqua irritetur contractus; imo et aliqui docent, et si onerosa conditio sit res turpis, ut virginis defloratio, oriri obligationem ex iustitia eam ducendi, si sub promissione matrimonii conditio posita fuit, ut communiter docent theologi et iuristae apud Lugo, et Diastillo de iustitia, et iure.

199 Declarat hoc, qd licet accedente pacto et promis-
ne oriat obligatio ex iustitia rigorosa de promissoris, posita conditione
onerosa; et si secluso pacto nulla det obligatio ex iustitia
inter hoes. 1° id cernit in contractu emptionis, et venditio-
nis: ex vi huius obligat ille qui contractus init, non solo ex fide-
litate, sed et ex iustitia stare pactis, et promissis, posita con-
ditione onerosa, qr potest iure ab illis resilire non interce-
dente libera cessione alterius contrahentis. 2° cernit in
obsequio et famulatu, quo plures hoes inferioris ordinis
et editioris alios principes, iudices aut supremos honoris co-
euntes comitant, aut domi existentibus ad fores, et ante cubi-
culis adsunt: qd quidem obsequium, si nullo intercedente
mercedis pacto ponat, ad nullam mercedem obligat Principes
aut iudices ex iustitia; obligat autem ex iustitia rigorosa, si
intercesserit. 3° cernit in operario vinea, cuius labor positus
in vinea cultu non obligat ex iustitia vinea dominus ad mer-
cedem solvendam, nisi conventione intercedente; qd si haec inter-
cessit non solo ex fidelitate, sed ex iustitia resultat obligatio iuxta
illud Christi Di, tolle qd tuum est, et vade.

200 Urget, et exforat haec
in meritis puri hois apud Deum. Posito puri hois merito
condigno sub pacto, et Dei promissione de eo remunerando,
manet Deus obligatus ex propria et rigorosa iustitia ad illud re-
munerandum, ita qd citra puri hois iniuriam non posset Deus pre-
mium denegare: ergo et posita Christi Di condigno, et meri-
toria satisfactione pro remissione peccati sub pacto, et Dei promis-
sione de illo remittendo, manet Deus obligatus ex propria et
rigorosa iustitia ad illud remittendum, ita qd citra Christi in-
iuriam non posset Deus remissionem denegare. Liquet cons; ans autem
frequentissime docet a Theologis maxime notis in mat de
merito, ut videri pot ibi apud P. Mm. Oviedo, et apud Lupi
disp. 83 de ente supnali, et probat mihi efficacit a ratione
qa conditio onerosa posita sub pacto et promissione reddit

tributus debita, vel ex mera liberalit.e retribuentis, aut fidelit.e promittentis, dat quod ius, et actus ponenti conditionis ad rem promissam, tamquam suam exigenda: quod speciale habet onerosa conditio, et condicta a non onerosa: quo debita ex propria, et rigorosa iustitia. Liberalitas quippe et fidelitas promittentis stare pot. cum condi-tio ponenda sit onerosa, et cum sit condigno mercede promisso. resultat quo diversa obligatio ex onerosa conditione posita, sub qua promissa e merces.

Ab authoritate á maxime probat. ans. ... 201
Lud, videlicet ex illis Pauli ad Timotheum 4º reposita e mihi corona iustitiae, quam reddet mihi Deus iustus iudex: ad quae Bernardus lib. 1º de gratia et libero arbitrio: promissus quidem ex misericordia, sed ex iustitia persolvendus: iustus quippe e, ut reddat Deus quod debet: debitor [...] ex iustitia constituit Deus, positis hominis meritis sub misericordi Dei promissione. Deinde perspicue iustitia ista exposita sit Christus Dominus Matth. 20 in parabola Patris familias operarios ad vineam conducentis, et mercedes solventis: quae a Patribus et interpretibus omnibus exponit de Deo promissis suis iustorum labores compensante: pacta quippe fuit cum illis conventio, et pactus de denario diurno retribuendo in laboris mercedem, quae et merces iustitiae dr, et quod iustus fuerit dabo vobis: deinde condit.e onerosa laboris posita dixit uni eorum Pater familias solvens denarium, tolle, quod tuum e, et vade non facio tibi iniuriam. in qua plane denotat, posito labore, denarium promissum esse suum, sed operarii, idest ad illud ferendum acquisitivit ius proprium iustitiae eius: nec fieri ipsi iniuria cum promissus denarius solvit, alias faciendam, si promissus denarius posito labore, qui e conditio onerosa, non solveret: in quem sensum dixit Augustinus: si tibi debebatur merces reddita, non gratia donata.

Cap. 3.

Speciales rationes pro obligatione Dei ex iustitia ad Christi Domini merita remune-randa

202 Dedimus praecedenti ex Suarez, quod cum e meritis Xpti D. et n. hominis ad inducendum in Deo obligationem iustitiae in illorum remunerationem suppeditent, tamen nobis due non omittendae rationes, quae id specialiter de Xpti D. meritis, seu speciali de titulo evident. probant.

1a. Deus habet rigorosam obligationem iuris naturalis ad conferendum Xpto in praemium suorum meritorum quidquid ipse voluerit sibi conferri: ergo Deus obligatur ex speciali obligatione iustitiae ad Xpti D. merita remuneranda: ergo actio Xpti sub ratione meritoria fuit ex rigore iustitiae. Liquent cons. ad ant. probationem suppono rigorosam obligationem iuris naturalis, ut distinguitur ab obligatione iuris positivi, non fundari in aliquo accidenti superveniente rei, et substantiae illius, cui aliquid debet, vg. in lege positiva, in promissione, in habitu superaddito, ut est gratiae sanctificantis, ratione cuius debet homini gloria ex Dei et liberali Dei elevatione hominis ad gloriam, et statum supernaturalem; sed in ipsa rerum substantia et natura: sic obligatio iustitiae, qua tenemur non occidere proximum, et illi extreme indigenti succurrere, rigorosa obligatio iuris naturalis quia fundatur in ipsa natura, et substantia tua, et proximi, procedit quod non a iure aliquo positivo, sed ipsa ordinatione rei: sic et eodem iure D. humanum ad filii sustentationem obligatur ex iustitia.

203 Modo probatur ant.: Deus habet obligationem conferendi Xpto D. in praemium suorum meritorum quidquid ipse voluerit sibi conferri fundatam in ipsa substantia, et natura Xpti veri Dei et hominis merentis, et in ipsa substantia et natura Dei praemiantis; sed obligatio fundata in ipsa substantia et natura Xpti merentis et Dei praemiantis est rigorosa obligatio iuris naturalis: ergo Deus habet rigorosam obligationem iuris naturalis ad quodcumque sibi Xpus voluerit praemium conferendum. Liquet cons.: Minor ex prime dictis est certa. Maior autem facile probatur: quia impossibile est, voluntatem D. Xpti et eius humanam absque et effectus voluntatem inter se discordare; alioquin dignitas Xpti D. aliquid volentis voluntate sua humana non esset infinita et infiniti simpliciter valoris eius meritum: ergo Deus habet obligationem volendi conferre Xpto in praemium quidquid ipsi sibi

tem, efficaciter voluerit fundatq in natura et substantia ipsius redimentis, et in natura et substantia Dei non potentis cum efficaci et abrae Christi Dei voluntate discordare.

Hinc est quod ex Dionysio 204
Doctrina Dei, qui omnia fortiter et suaviter disponit ad humani generis redemptionis medium Domini Incarnati elegerit tanquam magis admodum naturis rerum: in hoc enim medio, et relucet obligatio ex iustitia, et naturalitas huius obligationis: obligatio reddidit infallibilis, seu fortiter exequendus redemptionis: naturalitas autem obligationis reddidit eam suavis: elegit quod Deus Incarnatus ferme ex quo, sine ulla alia Liberalitate ultra Liberalitatis productionis unionis hypostaticae resultat in Christo vero Deo et hoc dignitas obligans Deum ut faciat quod humana voluntate abre et efficaciter velit: quae obligatio, cum non nitatur promissioni, aut accidenti superaddito substantiae et naturae Christi non est obligatio iuris positive, sed naturalis, neque impedit obligationis iuris naturalis decensus liber Dei in productione Christi, seu unionis hypostaticae: quia obligatio iuris naturalis non excludit decensus ante, et necessarius ad productionis substantiae et naturae, cui debitum est aliquo iure naturali, sed 10 decensus supervenientis: quia Christus humanus liberus ante decensus voluntatem productam filii; et tamen ipsius obligatio in filios est iuris naturalis.

2a ro desu- 205
mit ex primo supra a nobis tacto n. 154 circa contemptibilitates essentiales, quod ratione sue naturae, sue ex insitae dignitatis debet persona Christi, et meritum Christi Dei: ut contra ipsius illud in rem praesentem deserviat, supponendum est, cum habet naturam realem, ubi quis 1 Deus, 1 imago specialis Dei est, hanc ius naturale, ne contemnat, dummodo propter ipsius demeritum aut imperfectionis contemptibilis non reddat: quod ius magis et maius erit pro maiori dignitate et perfectione naturae: eo a iure legis 10 committit iniustitia et iniuria, vindex dat obligationis naturalis ex iustitia rigorosa ad non contemnendum dignitatis personae realis, quae 1 per demeritum, 1 imperfectionis contemptibilis non reddat. Hinc ig argumentor.

206 Meritum personae exaltae incontemptibilis obligat Deum ex rigorosa
tia ad praemii remunerationem; sed satisfactio Christi Domini est meritum p
exaltae incontemptibilis: ergo obligat Deum ex rigorosa iustitia ad
remunerationem. Consequentia liquet: nam certissima est, cum satisfactio Christi
meritum personae Dei, in quam impositum est, quod cadat demeritum, ad
perfectio, quominus reddat contemptibilis. Maior ergo probatur: Meritum
personae exaltae incontemptibilis obligat Deum ex rigorosa iustitia
non contemnendum illud: ergo obligat ad praemii remunerationem. Antecedens
liquet: ergo si merito negetur praemii remuneratio, meritum conte
mnitur, et parvi habetur: quod enim aliud est contemni meritum, et pa
rvi haberi, quam relinqui absque praemio: ergo meritum ex iustitia
rigorosa obligans Deum ne contemnatur a Deo, obligat Deum
eodem rigore iustitiae ad remunerandum illud praemio. Probatur ergo
meritum personae exaltae incontemptibilis obligat Deum ex rigorosa
iustitia ad non contemnendam personam merentem: ergo obligat ad
laudem non contemnendum. Probatur consequentia: ergo illud contemnere, esset con
temnere dignitatem personae merentis, ex qua meritum suum valorem,
estimabilitatem accipit: ut enim supra notavimus, contemnere me
ritum est contemnere dignitatem, et valorem meriti; sed dignitas et
valor meriti intrinsece constituitur ex dignitate personae merentis; ergo
contemnere meritum, esset contemnere dignitatem personae merentis.
207 Minor vero mani
festa est: quia posito merito personae exaltae incontemptibilis obli
gat Deum ex rigorosa iustitia ad non contemnendam personam exa
ltae incontemptibilis, et habentis summam perfectionem pure iustam
contemnat, et habentis summam repugnantiam cum imperfectione et
merito, quo contemptibilis redderet. Hinc oritur efficacia n
ostri discursus. Quia obligatio non contemnendi personam non contemptibi
lem ex demerito, aut imperfectione, est obligatio rigorosae iustitiae
ut Theologi omnes morales de iustitia et iure agentes de obligatione
de iustitiae docent fama proximi non laedendi; sed posito Christi merito
obligatio ex iustitia non contemnendi personam Dominum merentis: ergo
conferendi praemium: cum ratio praemii esset contemptus dignitatis et

taly ꝑonę merenti.

Cap. 4.

Occurrit difficultatibus D.a doctram statutam insurgentibus.

1.a diffas reaq gravissima, qm adducunt P.P. Car. de Lugo et alii, sic ꝑponit: Implicat, qd D.s nary remissionę peccati, ꝑmij ve alicui Xpto d.o merenti, faciat Xpto rigorosę iniurię: g.o implicat qd Xpti D. valy actio obliget D.m ad remissionę peccati ex rigorosa iustitia. Siquit cons. ꝑbat ans: D.s e ꝑfectissimus D.s remissionis peccati, et cuiusdy alterius ꝑmij: s.d implicat q.o is qui e ꝑfectissimus D.s alicuius rei, illą negando faciat rigorosę iniurię: cy dominiy sit ius ad utendy re sua, illą dando, aut negando citra iniurię alterius: g.o etc. Ɔfrat 1.o ex Sciis: ꝑoni nationę ꝑmij sine iniuria alterius, e ꝑoni natę ꝑmij ab hente dominiy talis nationis; s.d adhuc posito pacto et ꝑmissione de ɔferendo ꝑmio et posito Xpti merito, si ꝑ impossile poneret a Deo natio ꝑmij poneret ab hente dominiy taly nationis: g.o poneret natio absqą iniuria Xpti: g.o implicat qd D.s ꝑmereat ꝑfecte D.s ꝑmij, et sit n. possit absqą iniuria Xpti ponere ꝑmij nationę. Ɔfrat 2.o: independent a pacto oneroso, si de t ꝑmissio Dei de ɔferenda alicui glia e impaly retentio glię, n minus qm posito pacto oneroso; d independent a pacto posita D.o sola ꝑmissione de ɔferendo glia retentio glię n e iniustitia; d so infidelitas, aut inɔstantia: g.o si posito pacto oneroso et merito retentio glię e iniustitia, signy e, cerainuisse in Deo dominiy et potestas, qm ant hebat D.s ad retinenią glię. 208

Cibor ꝑrius ꝑtis adverse fautores de Cessione D.i dominij pluribus insinuant a nris Doctoribus, quory raoes supra adducunt Lugo et Aldrete, ille dissolvere conatus, iste ɔstringere intendens: et quids qd n. sit ɔa ꝑfectissimus Dei dominiy obligari ex rigorosa iustitia ad remissionę peccati posita ɔtr.e onerosa 209

vg satisfact^e xnti D^i, sub qua p[er]missa e x^uto reminis
cati ostendi pot, 1°: q^a ra ētiva et essaly D^i dominij p[er]
fectissimi in eo ꝯsistit qd D^s abre et simpliciter, et ante
oem suppositis Deo liberis, possit uti rebus oibus ut pote
absq iniuria cuiusq alterius; ꝯ qd in sensu ꝯposito aliu[m]
ponis Deo libere n possit D^s uti re aliqua absq iniu[ria]
alterius n tollit qd D^s abre et simpliciter, et ante
os suppositis Deo liberis possit uti rebus oibus absq iniuria cu
iusq alterius: g^o neq tollit rem essaly, et ētivum D^i do
minij perfectissimi. Minor constat: q^a sicut qd in sensu ꝯpo[sito]
exc Pri nequeat D^s uti natione exc Pri illo ponend[o]
n tollit qd D^s abre et simpliciter, et ante ad oem [sup]
positis Deo liberis possit uti natione exc Pri illo pon[en]
do absq iniuria, ita in nro casu.

210 Neq dicas, abdicari a D^o
dominium in rem, et n manere tam perfectum Dominium si
cut antea, ut ret Lugo, qd nequit narri res absq inju[ria]
alterius: g^o sicut n abdicat a Deo libertas ad nation[em]
ponendo eo qd nequeat in sensu ꝯposito exc Pri ponere [na]
tionem Pri ita neq abdicat a Deo, neq minuit p[er]fe
ctus Dei dominium in gliam vg, eo qd nequeat in sensu ꝯpo
sito cum pacto libero Dei de danda glia, et ꝯdite o
pera posita, ponere nationem ali absq iniuria p[re]miarij: et ro [est]
usq e: g^o sicut libertas Dei essaly etc. exq Pri n e ad ꝯponen
dum exq Pri cum natione Pri, ita dominium perfectissimum Dei ad [ob]
tendum gliam absq iniuria alterius n e ad ꝯponendum pactum de glia
danda, et ꝯditionem operum cum natione glie absq iniuria alte[ri]
us: sicut neq qs dicet, ee ꝯtra perfectissimum Dei dominium [in]
extrema unionis, qd posita unione nequeat D^s n ponere ext[re]
ma, aut n posse destruere. Unionis ex supposite decreti lib[e]
ri et efficacis unionis n destruendi: g^o sicut nunqm habuit D^s
libertas ad destructionem Unionis in sensu ꝯposito decreti de illo n
destruendo absq ꝯtradictione, neq ad carentiam extremorum ponendam

in sensu exposito ex unione, ita neque habuit D. unquam dominium ad denegandum absque iniuria in sensu exposito pacti de alia offerenda sub conditione onerosa, et conditionis onerosae positae. 92

Praeterea 211

stabilitur: ergo non est contra perfectissimum Dei dominium non posse uti iure suo ad aliquid efficiendum citra iniuriam hominis, ex suppositione alicuius liberae suae determinationis, aut dispositionis: ergo neque est contra idem Dei dominium non posse uti iure suo ad remissionem peccatorum negandam, citra iniuriam Christi, ex suppositione alicuius liberae suae dispositionis: ergo quod ex suppositione Dominicae Incarnationis libere positae a Deo, et ex suppositione libera Deo promissionis de remittendo peccato, posita Christi satisfactione, et ex suppositione libera et Deo satisfactionis Christi re ipsa existentis, nequeat D. citra iniuriam Christi remissionem peccati denegare, minime est contra perfectissimum Dei dominium. Sequens consequentia probatur: ergo non est contra perfectissimum Dei dominium non posse uti suo iure gravitatis offensae adversus hominem offendentem ex suppositione suae liberae condonationis peccati, ut est verum: sicut enim ratione peccati acquirat Deo verum iustitiae ius adversus hominem, quo uti potest citra iniuriam hominis tamen posita peccati condonatione, ita extinguit tale ius, ut nequeat D. illo uti citra iniuriam hominis, ut constat: ergo condonato peccato homo non manet peccator; quod adversus hominem non peccatorem nequit D. uti iure offensae absque iniuria hominis: ergo non est contra Dominium Divinum, uti non posse suo iure rigorosae iustitiae absque alterius iniuria, ex suppositione aliqua Deo libera.

Ratio a priori huius et primo 212

iuria haec est quia sicut D. libere, et vi condonationis extinguerent in se tale ius offensae; unde libere simpliciter manebat obligatus ex iustitia ad non utendum iure illo, et hoc absque diminutione D. dominii: similiter in nostro casu, ratione liberi decreti de Incarnatione ponenda, et ratione pacti libere initi cum Christo de remissione peccati concedenda, et ratione ex satisfactionis Christi Deo oblatae libere, extinxit D. libere in se ius quod ad denegandam remissionem

peccati apud se habebat, et ad retinendum gloriam: et hoc absque diminutione ulla Dei dominii undequaque perfectissimi permanentis.

213 Hinc ad argumenta contrariorum in contrarium remittendo absolute argumentum ut iacet: ad probationem certa maiorem, distinguo minorem; implicat quod is, qui est perfectissimus dominus alicuius rei, illam remittendo faciat rigorosam iniuriam, simpliciter, et ante ad omnem suppositionem iuris liberam, concedo minorem; dependenter ab aliqua suppositione iuris libera, nego minorem. Ad id quod additur, fateor, dominium esse ius ad utendum re sua, illam cedendo, abnegando citra iniuriam alterius absolute, et simpliciter loquendo, et dependenter a quavis suppositione, non autem in sensu composito cuiusvis suppositionis, ut patet in quam pluribus contractibus; et quemadmodum sicut est contra libertatem perfectissimam Dei necessitas non ponendi nationem extremorum ex suppositione unionis positae, ita neque est contra perfectissimum Dei dominium obligatio non ponendi nationem remissionis peccati, aut alterius praemii ex suppositione liberae Dei decretionis de Incarnatione, et promissionis fundantis, posita conditione onerosa, ius rigorosum iustitiae ad tale praemium merentis cedendum.

214 Ad 2.m confirmationem distinguo maiorem. Poni nationem praemii sine iniuria alterius, est poni ab habente dominium talis nationis nullatenus impeditum impedimento sibi libero, et inducente obligationem iustitiae, concedo maiorem; ab habente dominium impeditum impedimento sibi libero, et inducente obligationem iustitiae, nego maiorem: similiter distinguendo minorem, et consequentia neganda. Etenim fateri debet ex ea sua doctrina . . . Dominus Rip. quod si promissa gloria, Deus gloriam negaret, poneret nationem ab habente libertatem negandi gloriam absque infidelitate; et tamen promissa gloria, Deus pro impotente illam negaret, poneret nationem cum infidelitate: ergo poni nationem gloriae sine infidelitate, non est poni ab habente libertatem ponendi illam: ergo similiter poni nationem gloriae absque iniuria alterius non est utcumque poni ab habente dominium talis nationis: sicut ergo libertas, quam habet Deus ad ponendam nationem gloriae absque infidelitate non debet esse impedita per impedimentum sibi liberum, vel promissionem inducentem obligationem fidelitatis; ita

dominiy q^d het D^s ad ponendq natione pmij absq iniuria alterius n debet ee impeditu impedimento ipsi Deo libero, et inducente obligats iustitie, qualia sunt Incarnatio Verbi, pmissio et conditio onerosa meritorum Xpti.

Ad 2^m confraone dcesso maiori, et minori, neat cona: ro e perspicua: q^a dominiy q^d ant hebat D^s ad retensione glie erat dominiy ante oem suam detraone liberg pmittendi, et paciscendi cu hoibus sub conditione onerosa, q^d n evanescit, posita pmissione, pacto, et condite onerosa; n erat dominiy ad retensione glie, coniungendo retensione glie cu pmissione, pacto, et conditione onerosa: unde n evanescit dominiy q^d nunqm fuit; d manet dominiy ante, q^d semp fuit. sit hoc exo libertatis De iq insinuato: q^d cum D^s posito amore Pri libero, n posit absq contradict^e componere amore Pri cu carentia amoris Pri n probat, evanuisse in Deo libert^s, q^m ant hebat ad carentiq amoris Pri ponendq: q^a nunqm in Deo extitit libertas ad utrusq contradictory coniungendy; sit ant habuerit D^s pfecta libert^s ponendi tale carentiq, q^m libert^s semp het, et amore posito libere: ita sit q^d n posit D^s citra iniuriq hoy componere meritu condignu, seu conditione onerosq, sub qua e initus pactu de conferendaglia, cu natione glie, n arguit evanuisse in Deo dominiy, q^d ant hebat ad ponendq natione glie: q^a nunqm in Deo extitit Dominiy ad utrusq hoc coniungendy; sit ant habuerit dominiy ponendi tale natione, q^d Dominiy semp conservat et condite onerosa posita. 215

Instas. Ante pactu, et condits onerosq posita hebat D^s dominiy cca gliq Vg vi cuius poterat D^s nareq gliq sine iniuria, d post pactu et conditione onerosq n het D^s dominiy cca gliq, vi cuius illq absq iniuria narre posit: q^a post pactu, et conditione onerosq n manet in Deo dominiy ide q^d ant hebat. Confrat hoc et explicat in contractu humano: q^a sit venditor posit abse et simpliciter, et ant impedire contractum 216

tn posito ɔtractu venditionis equi, venditor n manet D. equi
sꝫ D. abre et simplicit, et ant posit impedire ex9 ɔmunic
pacti, et meriti Xpti D., tn hi̇s obus positis n ꝑmanet
D. ꝑmij.

217 Ad instantiã reo dd mirs: ꝙ post pactũ, et ɔditionẽ oner
n het D. dominiũ ca aliq qd ant hebat, no; n het do
niũ, qd ant n hebat, omitto. Etenim et post pactũ, et ɔ
tionẽ onerosã het D. dominiũ qd ant hebat, sꝫ ad ne
dã abre et simpliciter aliam sine iniuria ant ad oem ne
tionẽ sibi liberã fundantẽ obligatẽ iustitiæ; n tn het Dominiũ q
qm habuit, sꝫ negandi ex pacto, et ɔditione onerosa nationẽ p
sine iniuria.

218 Ad ɔtraõnẽ ɔcessa anti, no ɔeq. ro disparitatis e: qa sꝫ ve
ditor posit abre, n ɔtrahendo impedire ex9 ɔtractũ, tn ɔtract
posito n het potestatẽ ꝓximã impediendi obligatẽ iustitiæ, quæ re
tat posita ɔdite onerosa, sub qua ɔtractus initus fuit; qa n
potestẽ ꝓximã impediendi ipsã ɔditionẽ onerosã: D. a adhuc ɔtra
posito pot impedire ꝓxime ex9 ɔditionis onerosæ, sꝫ meriti
Di: ea a rone, qua D. impedire pot ex9 ɔditionis, sub qua ob
gat, pot impedire obligatẽ, quæ posita ɔdite resultat: unde a
huc ɔtractu posito dat in Deo quia semp e in actuali exercitio
suæ libertatis liberrima, et ꝓxima potestas impediendi ꝑ
ꝑmiũ Xpti, et meriti Xpti, ex9 hoĩs, Baptismi, et meriti
ꝑsonalis hoĩs, sub qq9 ɔditionibus ꝓmissa e remissio pecca
ꝓindeq negare liberrime pot citra iniuriã Xpti ꝑmiũ, i
rone, qua impedire pot ex9 meriti Xpti Di, sub qua ɔdi
tione ꝑmiũ ex iustitia debet. Venditor a equi, ɔtractu ꝑter
n het ꝓximã libertẽ impediendi ex9 ɔditionis; ꝓindeq n
posita transfert dominiũ equi in Emptorẽ, et n manet D
miniũ equi, qa n manet ex potestẽ ꝓximã impediendi obli
gatẽ iustitiæ, quæ posita ɔdite resultat

Cap. 9.

Alijs difficultatibus satisfit.

Dⁱ, ut nos ipsi premonuimus, nequit obligari nisi ex sua libera promissione et pacto; ḋ obligatio que orit ex libera promissione et pacto, n e iustitie, ḋ fidelitatis: go Dⁱ obligari nequit ex iustitia; ḋ so ex fidelitate. Ɔfrat 1º: Opera, que obligant ex iustitia, obligant independent a pacto: go ubi nulla si opera obligantia Dm independent a pacto, nulla si obligantia Dm ex iustitia. 2º Dⁱ semp, et in quovis casu, et suppositione pot exigere a creaturis obsequia, ut ostendant gratitudinem sua p beneficiis acceptis, et sine onere retributionis: go sive det sive n det pactis, nulla erit in Deo obligatio ex iustitia ad retributs.

Reo omissa 'mari', dd 220

misp: obligatio, que orit ex libera promissione, et pacto oneroso, posita ɔdit, n e iustitie, no: ex pacto n oneroso, omitto. Vide dicta n 200. Ea igit, obligatio Dei e ex duplici virtute, iustitie slt et fidelitatis: sicut obligatio filij ad n occidendum Patrem e ex virtute iustitie, et pietatis; et obligatio sponse Deo sacre ad n adulterandum e ex virtutibus iustitie, religionis et castitatis. Ad 1a ɔfraone distinguo ans: opera, que obligant ex iustitia, seu iure nali, obligant independent a pacto, ɔdo; que obligat ex iustitia, aut iure positivo, subdistinguo: obligant independent a pacto ante opera, no: independent a pacto subsequente opera, ɔdo. Pactum ans opera sepe inducit obligats iustitie, positis operibus, ut pluribus exemplis supra monstravimus: qm obligats n inducunt opera, si independent ab anti pacto ponerent. In Xpto a speciali rone, et titulo iuris nalis resultat et obligatio iustitie independent a pacto anti; qa independent a pacto et promissione supervenienti pductⁱ Xpti dat in Xpto ius nale fundatum in ipsius na et substia ut qqd Xps vellet sibi ɔferri in premium suorum operum ɔferat: cui iuri si ɔtraveniret Dⁱ iniuria Xpto irrogaret.

Ad 2a ɔfraone, no ans, pot particula illa in quovis casu et suppositione: qa lt Dⁱ ante ai oem. casus, 221

et suppositis suę libertis voluerit decernere non remunerare ... alicuius obsequia; quod illa omnia in gratitudine accipere, ... gere; eaque irremunerata relinquere absque iniuria. tamen ex ... posito quod Deus decreverit et promiserit, ut in hac providentia decreverit, et promiserit hominis obsequia gloriae praemio remunerare, non ... quit illa accipere absque retributionis onere, et irremunera-ta relinquere, nisi vel mutabilis et inconstantis, vel im... et foedifragus, vel sui immemor Deum fingere absque irreverentia liceat.

222 Instas: si Deus decerneret, promitteretque non punire peccatorem illumque postea puniret, tunc ageret contra fidelitatem, non contra iustitiam: ergo etiam si Deus decreverit, promiserit quod iustorum obsequia praemio remunerare, si postea illa irremunerata relinqueret ... geret contra fidelitatem, non vero contra iustitiam. Distinguo antecedens: si ... cisse promitteret non punire, promissione simplici, absque condonatione peccati, concedo antecedens; si promitteret promissione includente condonationem peccati nego antecedens: si enim promissio non puniendi includeret remissionem peccati quoad omne suum debitum, esset ... iustitiam, et non solum contra fidelitatem, hominem illum punire ... posita condonatione peccati quoad omne suum debitum ~~esset absque ... et ... contra fidelitatem ... ...~~ homo non debet luere pro peccato: quod contra iustitiam est poenas inferre ei, qui ... luere non debet: ergo. Sicut si promissio gloriae esset simplex non includeret pactum et contractum onerosum, solum esset contra fidelitatem negatio gloriae: si tamen includat, uti includit contractum onerosum, contra iustitiam: ergo intercedente oneroso contractu non acquirunt Deo creaturarum opera omnino gratis et liberaliter, quod sub ... et iure adversus Deum acquisito ad gloriae retributionem.

223 3º dissolvitur. Deus ... potest se privare dominio alicuius rei creatae; atque se privaret dominio gloriae vero si illam deberet creaturae ex iustitia ergo nequit illi ex iustitia gloriam debere. Probatur minor: id ... debet ex iustitia creaturae, est suum ipsius creaturae; quod ...

suy ipsius creaturę, n pot ee alieny, qui e suy: et pallium qd e Pri, qui e Petri, nequit ee Pli: go si deberet D' ex iustitia creaturę gliq, illo n eet Dei coent qd privaret dominio illius. Urat: nemo ex iustitia debet alteri usum sui dominij: d collatio glię e usus divini dominij: go Ds nequit debere creaturę ex iustitia collatā glię. Mir et coa Istant: mar vero pbat go retento dominio rei nemo obligat ad donatā rei suę ex iustitia d ex alia virtute.

Ret ꝯcedendo ma- 224
rē, et nando mirē: ad pbatā distinguo marē: qd debet ex iustitia creaturę, e suy ipsius creaturę p translatā dominij, no; e suu p ius ad illud, ꝯcdo: minorem subdistinguo: d qd e suy ipsius creaturę p translatā dominij, n pot ee alieny, ꝯcdo: qd e suy p ius ad illud, n pot ee alieny, no. Qdo pallius e Pri, Prus e dominus pallij in solidū pceptivus utilitatis: unde nequit ee Pli ut pceptivi utilitatis, omni p translatā dominij: in nro a casu glia debita ex iustitia creaturę e sua ipsius creaturę, n p dominiy in solidū, qd in creaturā transferat a Deo, d p ius ad gliā pceptivus utilitatis, subordinatū, tn dominio Dei in solidū, qd sibi ad ꝯferendā gliā: et vocat in solidū: qa excludit qduy ius et dominiy n subordinatū ipsi Deo.

Ad ꝯfraonē sla ingrimis e mar: go 225
pdigus e dominus suarū pecuniarū et tn ex iustitia debet usū rectū, et n pdigus suarū pecuniarū; ut enim usus pdigus suarū pecuniarū n sit iniustitia ꝯa alterū hoē, e tn iniustitia ꝯa Dm, cu sit peccatū theologicū; et oe peccatū theologicū sit iniuria, et iniustitia ꝯa Dm. Deinde distinguo marē: nemo ex iustitia debet alteri usū sui dominij collativi utilitatis, no; usū sui dominij pceptivi utilitatis, omitto: mirē subdistinguo: d collatio glię e usus Di dominij collativi utilitatis, ꝯcdo e usus Di dominij pceptivi utilitatis, no. Equidē ho hoi nequit ex iustitia debere usū sui dominij qd utrisq e Pl' eiusdē generis

sit perceptivus utilitatis; potest tamen, si Deus sit alterius generis; atque ita homo suarum actionum dominio perceptivo utilitatis potest debere ex iustitia sui dominii Deo domino actionum hominis non perceptivo, sed collativo utilitatis: et e converso Deus dominus non perceptivus, sed collativus utilitatis ex iustitia debere homini collatis gratiis, sive usus sui dominii collativi utilitatis: homini, inquam, habenti dominium, et ius perceptivum utilitatis ex suis ... nibus operibus resultantis.

226 4a difficultas. Ut detur mera iustitia commutativa, requiritur, quod detur aliquid quod utile et nocivum, ita quod accipiens percipiat lucrum et commodum, et amittat aliquid de rebus suis, quod sit aequivalens lucro accepto; ... portet utrumque aequale lucrum et damnum; sed inter Deum et homines non potest utrinque utile et nocivum modo dicto: ergo inter Deum et homines ... nulla esse potest mera iustitia commutativa. Sed inprimis falsum est, ... in contractu mutui, in quo, nisi accedat usura, non datur utrinque utile ... ex parte mutuatarii, cui bonum est mutuum: deinde distinguo maiorem: ... quod detur aliquid utrinque utile et nocivum, secundum utilitatem, et nocumentum extrinsecum, et improprie tale, concedo; intrinsecum, et proprie tale, nego. Etenim in hoc sensu, et in re ista meriti, et praemii ... ne potest inter Deum et homines dari mera iustitia commutativa ... utrinque dari potest utilitas, et nocumentum, quia homini potest esse utile praemium promissum, et nociva ratio praemii; Deo autem utile est utilitate extrinseca meritum et obsequium creaturae, et illius carentia ... cumento nociva. Generaliter tamen ad istam iustitiam commutativam sufficit secundum aequalitas inter datum et acceptum sit inter meritum, et praemium.

Cap. 6um.

Quaestio quoad 1um indicatum sensum affirmative resolvitur.

227 1us quaestionis sensus hic erat. An sit Christus per opera sua satisfecerit ex rigore iustitiae pro hominum debitis et peccatis, ... debita solvenda ex iustitia tenebantur homines? qui sensus ... ad opera Christi Dei sub ratione satisfactionis independenter a ... rito: potest quaestio dupliciter exponi: 1o: an Christus per sua opera

ita ad iustitiæ rigorem satisfecerit, ut extinxerit totum debitum hominis debitoris pro peccato, totumque ius Dei creditoris et offensi ad exigendum ab hoc satisfactionem aliquam pro peccato, et ad servandum aversionem ab hoc Christi peccatum. 1º: an Christus per sua opera ad rigorem iustitiæ satisfecit pro peccatis hominum quæ sunt peccata hentium stricte, et proprie iniuriæ, et iniustitiæ, 2º quomodo qui supplex servus sibene daderet, unde diversum est: potest enim satisfactio esse ex iustitia pro aliquo debito, quod non sit contractum ex iniustitia aliquam adversus creditorem commissam: satisfactio enim quæ fit pro debito pecuniario ex mutuo est ex rigore iustitiæ; nec tamen satisfactio ista extinguit debitum ex iniuria, aut iniustitia contractum. Ad utrumque ergo sensu affirmativa est resolutio nostra.

Quoad 1um probatur dico 1º. satisfactio Christi 228
Domini fuit intrinsece æqualis et condigna pro hominum peccatis: ergo fuit ex toto rigore iustitiæ, ac ad rigorem iustitiæ sequi extinquere totum hominum debitum totumque ius Divinum adversus ipsum. Ant. patet ex tota quæst. 3ª. probatur con.: quia si satisfactio Christi non fuisset ex toto rigore iustitiæ, sive intrinsece sufficiens ad extinquendum totum debitum hominis, totumque ius Dei non fuisset intrinsece æqualis et condigna pro hominum peccatis: quod fuit. Probo cons.: quia tota æqualitas, et condignitas intrinseca satisfactionis pro hominum peccatis in eo consistit, quod satisfactio sit compensativa totius debiti et consequenter extinctiva totius iuris adversus debitorem; ergo si satisfactio Christi non esset ex toto rigore iustitiæ, seu intrinsece sufficiens ad extinquendum totum hominum debitum, totumque ius Dei, non esset intrinsece compensativa totius debiti, nec extinctiva totius iuris adversus debitorem: ergo si satisfactio Christi non esset ex toto rigore iustitiæ, et intrinsece sufficiens ad extinquendum totum debitum hominis, totumque ius Dei, non esset intrinsece æqualis et condigna pro hominum peccatis.

Mar ex his mihi constat: quia æqualitas, et 229
condignitas intrinseca satisfactionis pro debito affert essalit: quod compenset, et reddat tantum, quantum est debitum, et reparet totum damnum, et resarciat ius læsum tantum, quantum læsum est: si enim totum

n extinguat debitu, et creditoris ius, poterit iure creditor plus exigere, donec illi condigne, et adæqualiter satisfiat: sed totu debitu, totuq creditoris ius extinctu n e, condigne et æqualiter satisfactu n e. Maior â et constat: quia si satisfactio n fuisset ex toto rigore iustitiæ, adhuc creditor posset iure exigere, ut sibi fieret tota illa satisfactio, q̃m rigor iustitiæ petit; d si Deus creditor posset iure exigere maior satisfactu, Christi satisfactio cet intrinsece compensativa totius debiti, nequ extinctiva Dei iuris adversus hoc: g.o e ex toto rigore iustitiæ.

230 ... Hæc confirmat satisfactio e ex toto rigore iustitiæ, sufficiensq extinguere totu debitu debitoris, et totu creditoris ius, quæ tense intrinsece extinguere in debitore totu obligatum solvendi, et in creditore totu ius exigendi; d satisfactio condigna et æqualis intrinsece pro peccatis, et debitis hoi e intrinsece potens extinguere in hoc debitore totu obligatum solvendi et in Deo creditore totu ius exigendi: g.o satisfactio intrinsece æqualis, et condigna pro peccato hoi e ex toto rigore iustitiæ, sufficiensq extinguere totu debitu debitoris, et totu creditoris ius. Maior constat: quia totus iustitiæ rigor eo tendit ut pro adæquatam satisfactionem cum obligatione debitoris ad solvendu, et cum iure creditoris ad exigendu satisfactum, extinguat in debitore tota obligationem solvendi, et in creditore totu exigendi ius. Minor certissima e: q.a si ponat satisfactio æqualis, ponit adæquatio satisfactus cum obligatione debitoris ad solvendu et cum iure creditoris ad exigendu: g.o si ponat satisfactio æqualis, ponit satisfactio potens intrinsece extinguere debitoris obligatum, et totu creditoris ius: g.o ponit satisfactio ex rigore iustitiæ.

231 2.o probat solo enervando funditu adversariorum, qui, lt fateant æqualitate, imo et superabundantiam

satysfacty Xpti p hoy peccaty; illi tn' nunc rone pprie, et rigore justitie q.a Ds remisit aliqd de iure suo, Xpti Di satysfact vn remissione peccatory acceptando, et dedendo hoibus Xpty redemptorem ex liberali, et misericordi gria. Argitor q.o 1.o et pbo, gria illa n obstare rigori justitie in satysfacte exhibita, pbo, inquam, ex.o a me adducto supra n. 51 de fure illo in carcere iniecto, cui Lt gria fiat, n' e carcere liberet creditore, ut cparet pecunias et solvat; adhuc illa gria n tollit qd postmody pecunias eas, quas debet solvere, ex rigore justitie satysfaciat, et restituat: q.o gria ory facta hoi in eo, qd libere, et misericordit Ds voluerit Xpti merita in satysfacte p hoy peccati admittere, nullo pacto obstat, quominus Xpti Di satysfactio sit ex toto rigore justitie.

Argitur 2.o: tota gria hoi facta circa Xpti satysfacte p hoc in eo sistit, qd hoi debitori qui n erat solvendo, cederet Xps ut fideiussor ad satysfaciendy; d qd debitori cdat fideiussor, eo qd debitor n e solvendo, n tollit a satysfacte vera rone justitie rigorem: q.o predicta gria n tollit a satysfacte Xpti Di, qd sit ex rigorosa justitia. Maior e certa: mir vero pbat: q.a leges frequentissime cdunt debitoribus fideiussores, quominus solvant, qdo [illegible] solvendo defecerint: et tn fideiussores ex rigorosa justitia satysfaciunt: q.o. Et huius ro a priori e: q.a cu fideiussor in se assumat alterius debita, et sua faciat cam alterius, equali rigore justitie servat, qdo fit satysfactio a fideiussore agente debitoris vices, acqdo fit ab ipso debitore: si em fideiussor eet verus debitor et p se tanta satysfacte poneret quanta hic et nunc p alieno debito ponit, vere satysfaceret ex rigore justitie; equiparat ey solutio p alieno debito, ac si ppriy realit eet, cy rone fideiussioni factu sit moralit ppriy: unde ex rigore justitie in utroq casu solveret.

233 Dices ex Card.le L. de Lugo: actus, quo voluit Christus nobis satisfacere et extinguere huius debitum nequit dici iustitiae, sed vel misericordiae, vel charitatis, vel alterius virtutis. Probat: quia iustitia non movet aliquem ad solvendum alienum debitum, sed proprium: hoc enim quod est pro alio solvere, potius ad misericordiam pertinet, cuius proprium motivum est, sublevare alterius miseriam, et indigentiam. Declarat sic: quia iustitia est sicut virtutibus, quarum obiecta movent respective ad proprium subiectum, si circa aliud subiectum versentur actus, ad alteram expectant virtutem; sic poenitentia est virtus movens ad dolorem de peccato proprio; dolor autem de peccato alieno non est poenitentiae, sed charitatis, aut misericordiae: sic et temperantia et abstinentia movent ad proprios motus cohibendos; non autem alienos: aliter deberet abstinens, et temperans, qui alienos inordinatos motus cohibere contendit, cohibet.

234 Resp. negando ans.: ad probationem dico quoad propositionem: iustitia non movet aliquem ad solvendum debitum alienum, quod fecit moraliter proprium ratione fideiussionis, nego; quod non fecit moraliter proprium ratione fideiussionis, concedo. Caritatis misericordia fuit, et non iustitia, quod assumeret Christus munus fideiussoris pro hominibus debitoribus solvendo, faciendo suum moraliter ratione praedicti muneris debitum alienum; assumpto tamen, seu acceptato eo munere, debuit ratione iustitiae debuit ille quo pro hominibus debitum voluit satisfacere. Ad confirmationem dico quod ad iustitiam rigorosam sufficit, quod eius et subiectum sit moraliter proprium; licet ad alias virtutes ex speciali ratione requirat, quod obiectum, et subiectum sit physice, et realiter proprium: debitumque alienum factum est moraliter proprium fideiussoris, et fideiussor factus est moraliter debitor ex iustitia debiti: quo in sensu dicit Apostolus, qui peccatum non novit, pro nobis peccatum fecit, idest, nostrum pro peccatis nostris debitum suum proprium misericorditer fecit, et satisfecit, ac si ipse peccasset.

235 Quoad 2um difficultatis praesentis, an scilicet Christus satisfecerit ex rigore iustitiae

peccato, quo peccatum Theologicum est, et quod sit formalis offensa Dei, vera et rigorosa iniuria, et iniustitia contra Deum, affirmative nobis reddendum est, qui in materia de peccatis docuimus, maliti[a]m utique inesse omni peccato Theologico: cuius doctrinae fundamenta breviter indicanda censuimus. Et 1° per omne peccatum Theologicum laedit ius Dei titulo dominii exigentis, et praecipientis obsequium aliquod ipsi titulo dominii debitum, quod laesio iuris Dei dominii est iniuria et iniustitia contra Deum: ergo. Maior, et consequentia constant: maior probat: quia per omne peccatum negat libere a peccatore obsequium aliquod Deo illud titulo dominii exigenti, et praecipienti: per peccatum quippe omissionis negat peccator libere Deo omissionem aliquam, quam per praeceptum negativum exigit ab hoc titulo dominii in obsequium: et per peccatum omissionis negat peccator libere Deo actionem aliquam, quam in obsequium exigit Deus ab hoc per praeceptum affirmativum titulo dominii: quod negare libere obsequium Deo illud titulo dominii exigenti, et praecipienti, est laedere ius Dei titulo dominii exigentis obsequium: ergo. Minor probatur: quia servus stricte ex iustitia obligatus habet ad obediendum Domino rationabiliter imperanti, et non obediens libere obligationis iustitiae transgreditur, cum faciat contra ius Domini: sed verus, et proprius servus Dei est: ergo stricte ex iustitia obligatus habet ad obediendum Deo rationabiliter imperanti, et non obediens libere obligationis iustitiae transgreditur, et violat ius Dei et domini.

Obiicit P. L. de Lugo 236
hic, Deum non praecipere hominibus ut dominus, sive dominii titulo; sed ut legislatorem et superiorem, sive titulo iurisdictionis; unde non obligat suis praeceptis ex iustitia, sed ex obedientiae obsequio, nec se gerit cum hominibus ut servis, sed ut subditis: sic mancipium Domini sui praeceptorum acceptis publicis, et civilibus non obediens iniustitiam non committit, sed inobedientiam: quia Dominus in talibus praeceptis non imperat illi ut Dominus, sive titulo dominii, sed ut superior, sive titulo iurisdictionis. Sed contra 1°: quia Deum titulo dominii, sive ut Dominum sua praecepta hominibus intimare, constat ex pluribus Scripturae locis, in quibus cum Deus praecepta aliquot hominibus iniungit, haec forma, et tenore verborum utitur, haec dicit Dominus

hec D. D. inquit, et Deuteronomi 6° dr custodi praecepta Dei tui: dilliges D^m D^m tuum: D^m D^m tuum adorabis et soli servies: et Luc 17 cum feceritis omnia quae praecepta sunt dicite servi inutiles sumus.

237 Da 2°. qa in constat cepisse D^m in hec ad praecipiendum hoibus titulo dominii: ad quod praecipit com e praecipere titulo dominii, et standum e pro Dei iure. Da qa in Deo titulus iurisdictionis n e separabilis a titulo dominii sicut in humanis: neque enim excogitari pot, quare Deo [illegible] titulus iurisdictionis ad praecipiendum, nisi qa absolutissimus turgeris e D^s: unde pt disparitas ad exemplum adductum D° [illegible] qa [illegible] memoriis: in hoc quippe n ideo [illegible] titulus iurisdictionis in servis, qa D^s illius e: [illegible] dominii titulo iurisdictionis titulus [illegible]; eo qd in [illegible] praeisse in dominio: inde e, qd cum n obedit praeceptis [illegible] et [illegible] alijs n servis inobediens e, et n iniustus [illegible] gredit praeceptis [illegible] titulo iurisdictionis impositis. Da 4°. [illegible] [illegible] vere supponat subditos, quorum aliqui servi illius [illegible] vero n item, inde fit, qd cum [illegible] omnibus praecipit [illegible] praecipere sub titulo com omnibus, slt iurisdictionis: unde servi [illegible] transgredientes iniusti [illegible] n [illegible], [illegible] inobedientes; cum a [illegible] hoes Dei subditos n dent aliqui, qui servi n sint, [illegible] ex quo colligat, D^m n praecipere illis titulo dominii quo oes ad obediendum ex iustitia obliget.

238 2^a fantus sumit ex [illegible] 1° oe peccatum theologicum auferat, aut privat ali[illegible] deris sub vero, et proprio dominio Dei. Et formatur ita oe peccatum theologicum aufert a Deo obsequium aliquod ipsi [illegible] bitum pro eo tempore, quo illi debebat, et ab illo exigebat; [illegible] quum illud cadit sub vero, et proprio dominio Dei: qa pro oe [illegible] tum theologicum aufert aliqd cadens sub dominio Dei. [illegible] obsequium qdlibet iure debitum Deo, et [illegible] praeceptum e bonum [illegible] [illegible] Dei quo privat D^s ut dominus, quoties a [illegible]

habet. — ... et ..., ad qd exigendum het D' verum domi- 59
nij ..., cadit sub vero dominio dei. Hoc ...: ... facere ali-
qd ... Dei D', et Principij coram ipso e. ... auferre, aut
diminuere aliqd cadens sub dominio Dei, sit honore et reveren-
tia illi debita dominij titulo; ... peccatum Theologicum sit
aliqd ... Dei D' et Principij coram ipso; q. e. tta.

Dices ... 239

Lugo. hoc peccans non semper intendere auferre, ... minuere aliqd
cadens sub dominio Dei, sit obsequium, reverentia et honore
Deo debitum. Sed ... non requir ad contrahendam malitiam
stricte iniuriae, et iniustitiae: ut patet in occidente alium in tem-
plo, aut coram Rege ... ex intentione vindictae, et non in-
tendendo irreverentiam Dei, vel Regis, et in auferente ... ali-
enam ppter ... voluptatis, non vero intendente ... ...
alienum: cuius ...: ... contrahendam malitiam aliqm non requir illa
intendere, sed illam ... et sub cognitione illius sumere.

... 240

rei, aut bonorum alterius invito rationabiliter domino, e iniustitia stri-
cta ...; sed in omni peccato Theologico datur usus rei, et
bonorum Dei invito rationabiliter Deo: ergo et datur iniustitia stri-
cta ... sicut ...: ... ..., e quisque
... Domini, qui habet ut ..., qui alter sua re, ... domi-
utat, ipso rationabiliter displicente. ...: ... in omni pecca-
to Theologico datur usus, sive exercitium ... et libertatis
quae res et bonum Dei e, ipso Deo rationabiliter displicente: cum
quisque peccans peccato Theologico utitur, sive abutitur libertate
sua ... Dei, quae e omnium D'.

Sed ... Lugo, usus rei ali- 241
enae et bonorum Dei, sit creaturarum, aut ... libertatis
ad peccatum non esse iniustitiam strictam ..., qa D' in talibus
... e invitus, ut D' rei, sed ut superior hominis. Sed ... qa inin-
telligibile e, qd D' sit invitus ... usus rei suae, et non sit in-
vitus ut D'; sed in omni peccato Theologico e Deus invitus ... usum

rei suę: g° in oi peccato theologico e invitus ...
pbat: q° ee invitus cc^a usus rei suę, e displicere ... et
tionabilit in usu rei q° sua e: ... hoc e ee invitus ...
fr rei e: g° etta.

Cap. 7.

In ... doctre nrę examinant ... ad rigore iustitię coit requisitę.

242 Al leve sne nre rony pondus accrescet, si ostendamus nullu satisfacti xpti Di defuisse ex conditionibus, quę tanqm necessarię requirite ad rigore iustitię comutativę coit exigunt: q° melius ... mus si illas oes, ut ab adversarys pponunt, suis argumentis ... medio pferamus. 1a conditio e, q° sit ad alteru: nemo quippe sibi satisfacit, cu nemo sibi debeat: q° et docuit ... Ethicoru ce 1°: d satisfactio xpti Di nec ad alteru, cu sit ... ipse a xps Di n e alter Di: g° defecit in satisfacte xpti ... ditio hęc altereitatis int satisfaciente, et creditore ad rigore iustitię requisite. Sed rogo, meritu, obedientia, charitas, et religio nonne requirunt et ee ad alteru? g° xps Di satisfaciens nec exercuit meritu, neq obedientię, neq charitatis, neq religionis ... Dm cu n sit alter Di: n g° pbat hęc ro xptu n satisfecisse ex rigore iustitię, e ex nulla satisfecisse virtute: g° ... tiugn ... plures alię rones, et condites, quę pponunt, ut ... ... stabit.

243 Dm g° requiri ad rigore iustitię, q° satisfacti sit ad alteru altereitate rei, sive p distinctis naturaru ... et facultatis libere, ... quas dat iuris diversitas; ... q° sit ad alteru altereitate suppositi, aut ... : unde ... hęc diversitas desit, dummodo det, uti dat in Xpto Di ... tereitas, et distinctio naturaru, et liberaru facultatis dat ... versitas iuris sufficiens ad rigore iustitię. q° videt certu ... duabus nris creatis unitis in unitate ..., quaru una, et ... rię inferiores deberi, et satisfacere ex iustitia posset.

244 ... 2a Conditio ...

gore iustitiae, ac satisfactio n fiat ex bonis creditoris, id est, quae cadunt actualiter sub dominio creditoris: unde dr, qd debet ee ad alterius iure et dominio: qa iustitia ee nequit int duos, quorum sit idem dominium in re; ad quorum alter diversum ius et dominium heat a dominio, et iure alterius: ideoq in Patre et filius n emancipatus nequit ee stricta iustitia circa rem familiarem: qa filius n het in rem familiarem dominium distinctum a dominio Patris; ad satisfactio Xpti Di, ut proteg creaturae bonis Dei creditoris, et cadentis sub actuali dominio Dei a quo quaevis actio creata essentialiter dependet: go defecit satisfacti Xpti Di conditio haec.

Probat 1o: qa si Petrus apud se haberet depositos centum aureos Pli, et furatus fuisset equum a Plo, n satisfaceret ex rigore iustitiae pro furto, si redderet Plo centum illos aureos, quos apud se depositos hebat: qa solutio e ex bonis creditoris, quae sub illius dominio cadunt; atqui Xpus D[s] reddens Deo pro satisfact pro peccatis reddit Deo id, qd bonum Dei e, et qd sub Dei dominio cadit: go. 2o: Xpus Ds qua ho servus Dei e, eius q humanitas sub actuali Dei servitute semper e: go Xpti Di opera nascebant et ex tali conditione servituti, xa legem partus ce de rei vindicatione, ubi dr, explorati iuris e, ancillae partus sequi matris conditionis: unde formatur ro: nihil pot deberi ex iustitia ancillae suo Dno pro partus servi, quem illi peperit, eo qd filius ancillae nascit sub actuali servitute Matris: ad oia opera Xpti Di nascuntur sub actuali servitute humanitatis Xpti: go nihil ex iustitia pot deberi Xpto Dno pro eius opera. Destruit et conditio haec rationis meriti in satisfact Xpti Di; imo et probat contra certum dogma fidei, nullam ppriis ex virtute ulla vera ac ppria satisfact exhibere potuisse Deo Xptum Dm. 245

Reo, ad rigorem iustitiae tunc requiri, qd satisfactio n fiat ex bonis creditoris, qdo dominium creditoris circa bona, ex quibus fit satisfactio, e incompatibile cum dominio satisfacienti circa bona ex quibus fit satisfactio: tunc enim satisfaciens 246

satysfaceret ex alieno, et n ex suo, n a requiri, q° satisfa-
ctio n fiat ex bonis Creditoris q^do dominiu creditoris cc^a
illa bona compatibile e cu dominio satysfacientis cc^a eadem bona
ng tunc satysfacientis vere, et in rigore satysfaceret ex suis bonis
certu e a, qd dominiu q^d het Ds in opera satysfa-
ctionis Xti n e incompatibile cu dominio q^d het ipse libe-
ra cc^a eas opera: si quidem diversa longe rone na-
nis Dei q^o actes liberas creatas e dominiu phicu excellen-
ne cuius nulla creatura pot unqm independenter a ...
ymmiia Dei; dominiu a creaturis libere creatis q^a suas actiones
dominiu morale libertatis rone cuius pot ponere, et n ponere
actus: e a huc creatis equalis dominiu subordinatus domini-
qu het Ds suis creatis libertatis impedire, et pot se gerere
de respective ad Deu n e creata voas domina in solidu suo-
ru actionu, n ipsius dominiu e subordinatu dominio Do.
q° incompatibilia int se duo ista dominia uti si Xo veriore quod
duo dominia in solidu duplicis creaturae cc^a eamdem rem. Prae-
247 terea illa solutio ad rigorem iustitiae int hos requirita.

In fra

Ad maior: neg q^d satysfactio n fiat ex bonis creditoris, quae
dunt sub dominio creditoris incompatibili cu dominio debitoris cc^a ea-
dem bona, Ds do, compatibili cu dominio debitoris cc^a illa, n...
Erit q° satisfactio Xpti ad altery iure, et dominio cu sit de-
Dr ... dominiu phicu excellentiss q^a Xpti satysfactis, divers-
us a dominio morali libertis prospectivo utilitatis q^a het
Xpti q^a actes suas et compatibile cu isto. Filius familias
mancipatus n het dominiu in bona Patris vivente P...
deo contractus iustitiae intercedere nequit int filiu et
bona Patris uti posset intercedere si filius eet emancipatus
sive extra patria potestatem, aut si filius haberet bona castrensia
aut quasi castrentia. Equiparat... creatura libera quoad
suas actes liberas n Deo filio emancipato qu Patri ...
docent Pr Suarez, et alij hic. Ad 1m confirm. ...

ex dictis solutio: q. enim verum, q. Petrus n satisfaciat ex rigo
re iustitie propter furtum equi, si rone depositi nullum dominium he
bat circa illos centum aureos, q. reddit Paulo, qui erat illorum D.
in solidum, sive dominio incompatibili cum dominio Petri circa eosdem. 248

Ad 1um confir
mationis ecesso entimemate dupliciter verti pot: 1o, filius ancille n
nasci sub dominio matris ancille; c. 2o sub dominio alio et
in solidum domini ancille: unde nihil ex iustitia debet ma
tri filius servi partus; opus a satisfactoris Xpti nascit
sub dominio Xpti: et in hoc sensu nenda e. maior syllogis
mi. 2o verti pot cum aliis, exemplo q. ancilla sit sui iuris in
sobole procuranda, pot quippe pro sua libera voluntate fructus illos
suo domino afferre, et n afferre, sic erit intercedere pa
ctum int. ipsum et dominum de mercede aliqua ipsi retribuenda
si fructus, seu filios ipsi afferat: quo in casu obligabit ex
iustitia obligatus ancille, ut fructus seu filii sub matris servitute
et sub servitute conditione nascant; int. Deum a. et creaturas pactum
rile intercedere pot. et in hoc sensu dd.a erit maior predicti syllogismi.

3o solutio
249
ad rigorem iustitie e, q. satisfactio constituat equalitatem arithmeticam seu
moralem int. datum et acceptum, int. debitum, et solutum, int. abla
tum, et restitutum; s. satisfactio Xpti Dei n fuit arithmetice, qua
si offensis, s. infinite superabundans, et excedens gravitate offense:
go n fuit ex toto rigore iustitie. Ita arguit acerrime P.
Bernal qui viam sibi ab excessu satisfactionis Xpti Dei ad desit.
rigoris iustitie in ipsa; urget q. argumentum, et explicat: go si Petrus
vg debeat Paulo quingentos aureos, et n aliter solvere velit, q.
illi dando adamantem mille aureis estimatum, excessus iste n obstat
rigori iustitie commutative, q. valor adamantis pot dividi in duas
medietates, alia quingentorum aureorum, que sit iusta et equalis solutio
debiti, altera aliorum quingentorum, qui ex superabundantia, et liberali
tate donentur; satisfactio a Xpti n e capax huius partitionis, q.
rone sue infinitatis, sit pro multitudine verbi ipsum constituentis, nec virtuali, nec

rone non pot separari aliq, qd sit arithmetice equale to offerip, d qqd assumet, et repareet, in sibe maris ... pot hunc excessu deferedt a rigore iustitie.

290 Satis hoc argt. solvit, si dicamus ad rigorē iustitie in satisfactione requiri ad minus equalitatē arithmeticā, n vero excludi excessum soluti separatim ad debitū: et distinguat ma. regr. qd satisfactio constituat perire et deleté equalitatē arithmeticā, n constituat slm, sive ad minus talē equalitatē, sed: et rigor iustitie requirit: qd rigor iustitie eo tendat, ut reparet damnū illatū, seu ut debitū plene solvat, regr. qd slm equalitas reperiat, n vero regr. debeat et exaltet, qd nego ... cu tn excessu n impediat reparatio damni totiū, ... plenā solutionē debiti soluti, n impediet rigorē iustitie.

291 Neri et ex sparsa equalitate inter datū et acceptū requisita ... tiq commutativa in eo consistere qd neuter commutantiū aliquid aut minus dare, aut accipere iure debeat. Adjicit qd satisfactio Xpti hec equalitas et eius valor extensive in actu ... mus, et vine mensuralis primis, que de facto in actu ... lata ... ipsa. Et enim valor ille fuerit et intensive et in actu ... superabundans et infinitus, id n obstat rigorē iustitie commutativē, que solū respicit equalitatē iuris ita ... trā partē quam iuris suppetit ac aliqd amplius.

292 2º solvitur e... satisfactio n fiat ex bonis suis de titulo debitis creditori, d satisfactio Xpi Dni facta e ex bonis titulis ... pluribus Deo creditori debitis. 1º Maior hoc probat ... dependenti a debito peccati qd in se Xpi assumpserat, ... debat Xps qdlibet sui obsequiū Deo vine creationis, ... nuq innumerabiliū beneficiorū, et specialiter Xpi Dni debebat Deo qqd ... nobis prohibit rone precepti sibi impositi, ... id ... pstaret. Deinde qd in Xpti satisfacte erat ...

tum estimabile, erat Divinitas dignitas infinita, quae e maxime propria Dei, et debita Deo p identitate. Deri pot insuper, q.° eadz acte pot satisfieri multiplici obligati, iustitie, et aliarumq; virtutus: si enim solvas centum aureos, quos debes creditori q.a te beneficio, constituto q. in gravissima necessitate, et solutis tibi praecipiat superior, satisfacies individua eadz acte obligationibus iustitie, gratitudinis, charitatis, misericordie, et obedientie. Solvit q.° n. satisfacte Xpti fieri potuit. Dignitas divinitatis apta fuit propria humanitatis media unione quoad ea utilitas, quae inde poterit resultare: fuit quippe illa unio gratia facta humanitati ut ei, cui utilitas resultantis; ut cet propria, et debita Deo divinitas p identitate. et in hoc sensu nanda e ab re mar.

Deinde dysquit post. satisfactio n debet ee ex bonis alio de titulo debitis creditori, q.° aliter si tituli cadunt supra diversa mg debita, Dico; q.° diversi tituli cadunt supra eamdz mg, r.no. etenim si ratione domus locatis debes illi centum, et rone equi venditi alios centum debes eidz, n satisfacies, si reddas illi centum tantum: q.a diversi illi tituli cadunt supra diversam mg et supra diversos centum; si in rone multiplicis beneficii ecclesiastici teneris ex iustitia ad officium Divinum recitandum, satisfacis multiplici obligationi, si semel in die officium Divinum recites, q.a multiplex ille titulus supra eamdz mg cadit ubi cadit et supra eadz Xpti actus multiplex ille titulus assignatus. 263

G.a solutio e, q.d satisfactio fiat ab eo ipso, qui damnum intulit, honorsve sprevit; ct Xpti Dei satisfactio n fuit facta ab illo, qui damnum intulit, et Deum honoris sprevit: q.° Mar probat: q.a in offensis e ius proprium personale adversus ipsius offensore: q.° huic iuri requirit satisfieri ex iustitia, et satisfactio fiat ab alio qm ab offensore. Resp. in hac disp.e a nobis dictum e, sufficere ad rigorem iustitie commutativa, 264

mno et condicativa, q.° satisfit ... ab alio qm ab offensore

dummodo ille alius pact[illegible] sit moraliter idem cum offerente

conversione et pacto cum offerente admittente alium ut [illegible]

assumente in se alterius [illegible], ubi assumpsit Xpus. Unde [illegible]

mar. satisfactio debet fieri ab eo ipso e[illegible], qui damnum [illegible]

[illegible]it, et honorem debit vos ab ipso illo moraliter, ideo [illegible]

quod sl. fiat ab ipso eodem, l. ab alio illius nomine operante [illegible]

pactis cum creditore.

255 6º bonis aditio ad rigorem iustitie e., q^d n. [illegible]

in gratia creditoris satisfactio, et q^d n. fiat de bonis ab ipso cre-

ditore datis debitori: d. Xpi Di satisfactio, et fundat in gratia

creditoris, et fit de bonis ab ipso Deo creditore datis Xpo

Dicam 19. mani. parte, q^d n. fundet in gratia creditoris [illegible]

ti plus aliorum debiti, [illegible], ideo: q^d n. fundet in gratia cre-

ditoris admittentis alium in fideiussorem, nos hoc enim n. [illegible]

re aliquem pretium debiti, d. transferre debitum unius personae in

aliam dicta n. 232.

256 Disquenda est e mar. [illegible] 19 plus; et q^d

fiat de bonis a creditore datis debitori, si donatus fuit

sint propria debitoris nos; si n. sint facta propria debitoris,

mitto. [illegible] quidem [illegible] creditor donare donatione rigorosa,

debitori agrum, eo fine, ut ex eius fructibus [illegible] debitor

[illegible] ipsi creditori satisfaciat: et tunc [illegible] solvens ex rigore

iustitie satisfaciet. Sibi q^d l. gratiose [illegible] conveniunt uni

hypostaticae; et talibus satisfactoriis Xpi, qui [illegible] illius fructus,

[illegible]ne, ut illis satisfaciat [illegible] peccatis, satisfaciet ex rigore iu-

stitie, quia isti fructus, sive ista bona vere erant propria [illegible]

et sub dominio [illegible] horum: unde satisfecit de suis.

Cap. 4.

De questionis sensu rei, et absolute dictis.

257 [illegible]

[illegible] q^d expositus hic erat, an sit Xpus Di suis operibus

sub ratione satispassionis satisfecerit pro horum peccatis ex rigore iu-

stitie vindicativae: ita q^d attentis huius iustitie legibus, et nul[illegible]

qui Dei interveniente gratia extinxerit ac jus Dei ex peccatis ortus ad hoc ad puniendos ipsos per se peccata. Sic communiter Ber. et Lugo cum aliis dixi 3a sect. 10; illustrative tamen nobis modus est cum Suarez, Molina, et Aldrete hic. Pro quo supponendus est, Deum quatenus est persona offensa per peccata hominis habere jus privatum, et personale, ut sibi fiat satisfactio, et quatenus est universalis creaturarum judex, habere jus publicum ad vindictam sumendam de peccatoribus: poena quae imposita a judice, et a reo sustenta, si aequalis sit delicto, erit satispassio ex justitia vindicativa, quae exercet active a judice imponente poenam, et passive a reo illam sustinente. Sciendum deinde, Deum judicis sequitur delicta, et iniquitates omnium hominum in Christo Domino tanquam in fidejussore ut de illis omnium in Christi Domini persona vindictam sumeret, contra illud Isaias, posuit in eo iniquitates omnium nostrum, vere languores ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit.

His suppositis probatur facile a[ssertio] ... exsolvere poenam peccati aequalem, imo, et excedentem gravitatem peccati a legitimo judice impositam in peccati punitionem, est satisfacere ex toto rigore justitiae vindicativae; sed Christus Dominus laboribus, et passione sua exsolvit poenam peccatorum humani generis aequalem, imo excedentem gravitatem peccatorum omnium, a Deo legitimo judice impositam in eorumdem peccatorum punitionem; ergo Christus Dominus laboribus et passione sua satisfecit pro peccatis hominum ex toto rigore justitiae vindicativae. Sequitur stijcursus; cujus major patet ex ipsa notione justitiae vindicativae, ad quam ut supponimus, requiritur quod judex poenam imponat aequalem delicto, et quod reus, aut gerens personam rei poenam peccati patiatur. Minor constat etiam, Christus passione et laboribus suis sustinuit poenam a nobis peccatoribus subeundam, ita id volente, et statuente Deo legitimo judice. Quod autem passio Christi Domini longe superaverit poenam debitam pro nostro peccato constat, et deducitur ex aestimabilitate poenae, humiliationis, et mortis ratione personae patientis, et humilitate ignominiosae mortis crucis.

Neque momenti est, quod opponit Lugo docens, quod satisfactio Christi

289

factio fuerit rigorosa quoad qualitatẽ, et dignitatẽ poenę debitę peccatis; non tamen fuit rigorosa quoad modũ satisfactiõis, quod indi-
guit gratia aliqua liberali Dei: quamvis enim inquit, aliquis pro de-
linquente offerat paratus ad subeundam poenã, non sic equalẽ
[illegible]; non tamen habet satis rigori iustitię, nisi iudex gratiore velit illam
[illegible] alienam acceptare loco poenę personę delinquentis; accedente [illegible]
Iudicis acceptatione [illegible] punit delictũ quoad quantitatẽ poenę ex ri-
260 gore iustitię; non tamen quoad modũ executionis illius.

Hęc, inquã, momenti
est: constat enim ex supra dictis, gratiã antę factã personę debi-
tori seu delinquenti, in eo quod ipsi detur fideiussor pro solvenda [illegible]
non impedire rigorem iustitię vindicativę, neque quoad substã, neque quoad
modũ executionis illius: neque enim rigor iustitię vindicativę [illegible]
git, quod executio poenę fiat in propria persona delinquentis, [illegible]
aliena persona poenã sustinens est eque chara, et amabilis: [illegible]
enim potest malũ alienę personę servire loco poenę personę pecca-
tis: ut accidit, quando David fuit punitus a Deo morte filii:
et narrat de Zeleuco, qui, ne violaret rigor iustitię, et legẽ
imponentis amissionẽ utriusque oculi adulteris, cum eius filius adulter
inventus esset, voluit unũ filio, alterũ sibi erui oculũ, ut [illegible]
ei oculo eruto duplici personę maxime coniunctę, rigori iustitię satis-
fieret: persona quoque Christi nobis coniunctissima facta est, tanquam [illegible]
membrũ, nobisque maxime chara, adeo quod nobis [illegible], ut [illegible]
dolores plurimis a nobis fiant, quam ipsi nostri: unde Christus [illegible]
nobis passus esse, perinde moraliter est, ac si nos ipsi eius dolores, [illegible]
poenas sustinuissemus.

Disp. II.

De causis Dominicae Incarnationis meritoria sit, finali, et effeciente.

Q.° I.

Nunc ex p.te Xpti D.i pole fuerit meritis aliq. Incarnatis: tam quoad substia, q.m quoad eius circumstantias?

Cap. I.

Notanda quaedam et inde pponunt.

Incarnationis Dominicae cas exploraturi a meritoria exordium faci- 1
mus, et int oes ad Xptu Dum, cuius merita simpliciter infiti valo-
rus ee ppugnavimus, peiusus pientis difficultatis examen svertimus, et
rogamus, nunc sibimetipsi unionis hypostaticæ, sive sue Incarnatis
aliquomodo mereri potuerit? Dixi statim, et sulto sibimetipsi: nã
Xa pria insignuata dispe pcedenti n.° 92, et 189 nobis certus e, pos-
se Xptu Dum mereri de cdigno Incarnats alterius Dis psons quoad
eius substiae, et et unionis psonalitatis Verbi ad alterã natura cre-
atã: cu opera Xpti Di sint infite dignificata, et meritoria ois pmis
posis nec ullus excogitabile sit, q.d excedat valore meritorij Xpti: g.° si
Xpus Ds sua merita applicaret ad unione aliq hypostatica Dis ipso
ne cu na creata pmerendam, eam cdigne pmeruisset. Idem iu-
dico dm de merito cdigno aie Xpti D.i cc.a unionis corporis cu
Verbo, in casu n rugnanti, quo sit prius tempore, aut na assume-
ret a Verbo D.° aia, q.m corpus.

Dixi et an mereri potuerit? si em 2
potuit, nescio, qua rone ostendi posit, de facto n meruisse Xptu
sue unionis hypostaticæ? dignius em mihi de Xpto D.° vident
loqui, qui docent, Xptu Dum habuisse de facto ex meritis quod
cus dons, q.d reipsa habuit; eo ipso, q.d illud de poti mereri po-
tuisset: magis quippe gloriosus Xpto e, here dons ex meritis, q.m
sine meritis, dummodo illud here ex meritis n rugnet: ideo qd
de facto infita intensive gria habituale ex meritis Xpti ponunt
in aia Xpti, quotquot intensione infita gria pplem iudicant:

si em oponi unqm pot sine ɔtradictᵉ politas meriti in Xpto unione hypostaticæ, dignitas Xpti plane exigit, qᵈ de facto sit, et si nessy sit, legem aliqm naturæ veræ accommodatam intere. Quapt qqᵈ diximus de pôli, p facto nobis habebit coit ab oibus Theologis, et Ecclesiæ Patribus apud Aldrete 24 sec 1ᵃ videndis insignuet, Xptus Quum de facto n mer sue unione hypostaticæ quoad eius substig. et 1ᵘᵐ ee.

3 Ad difficultat senty faciliore intelligentiæ pmitto, n posse ee int Catholicos de merito humanitys Xpti ɔi antecedente tempore ipsiq Incarn. Ostat quippe fide ɔᵃ, Xpti humanitate n extitisse in vero na us tempore, qm uniret Verbo, ɔᵃ Photiny somniante, Xptus prius extitisse purus hoe, et deinde suis operibus meruisse suæ one ad Verbum; et ɔᵃ Originis dicents siliᵗ Xpti aiq prius tempore fuisse creata, qm unita Verbo.

4 Si â in ɔtroūs adducat de tale meritũ Incarnatiy ante tempore exq Incarnatiy idem e, ac rogare, num purus ho possit de ɔdigno, aut de ɔgruo Incarnatiᵉ mereri?? in qua qᵉ certa et coi e sna nativa quoad ritũ ɔdignũ: et qo a priori e; qᵒ nullũ puræ creaturæ meritũ here pporcione, et æqualitatæ valoris ay unione hypostatica p pmis ɔferenda: nullũ quippe tale e, aut ee pot, qᵈ mereat qᵈ ho sit phice, et realit Dᵉ, et hoc tanqm pmiũ æqu puri hois operi: sicut em Dᵉ ho e bonũ dignitatis simplicit ita requit pporcionate correspondere, nisi merito pmiæ infite simpl t digne. A posteriori et pbat: qᵃ neq totã suæ integrã destinatũ passivã pot ho purus de ɔdigno mereri, neq 1ᵃ grã, ɔstat apud Theos ɔᵃ Semipelagianos, et nos diximus in ma de destinate: qᵒ neq unione hypostaticæ p qm phice et realit het Dᵉ, et n so inoalit, aut affective, uti p Beatitudine et grã het.

5 Ppt eamdæ ronæ et excludo ut pôle meritũ ɔgruũ puri hois ad Incarnatiᵉ, si vox meritũ in rigore scolastico usurpet, et n p

mera aptitudine, et disposit. sive nali, sive supnali ad magnu a-
liqd Dei beneficiu accipiendu: qa meritu congruu alicuius doni sup-
nalis e illud, cui ppt sui honestate quodadmodo ex congruentia,
et decentia quada convenit, q. rependat illud pmiu; ita qd istud
pmiu ponat a pte rei dependent ab illo merito cu dependentia
a priori ab illo tanqm a ca; atqui nullu e opus pure hois o-
pus, cui ppt sui honestate, quantacunq sit conveniat, ut p
illo tantu pmiu, sit ho Ds rependat: infita quippe dista int
meritu et pmiu aufert et congruitate, et convenientia quominus u-
nu intuitu alterius in reru na ponat: qo ettc. Videri poss quoad
rem hanc de merito congruo pure hois ca unione hypostati-
cam PP Bernal, et Rainaudus locis infra citandis

Precipua qo dif- 6
fas an sit Xpti Di humanitas mereri de condigno, aut de co-
gruo potuerit Incarnatus, s in ipso Incarnatus instanti p actu
aliquem priorem na unione hypostatica, que in eode reali
instanti posita e s. cu actu, s in tempore sequenti Incar-
natus, qu ppt merita subsequentia Incarnatus pagi potuerit
Incarnatio, quasi hec eet anticipata meritoru solutio. Loquor
de Xpti Di humanitate, n a de Xpto Do p 1o qa sensu: et
ro dcisionis huius e: qa Xps Ds nequit ullo modo intelligi prior
prioritate ne ru unionis hypostatice cu illa fr includat: qo
nequit intelligi Xps Ds heres meritu prius prioritate ne ad
ipsa unione hypostatica: sit qo intelligi posit Xpti humani-
tas prior ea prioritate ru unionis; n tn Xps Ds.

Multiplex e autho- 7
ru sna quoad utrumq insignuatu difficultatis punctu. Nant po-
tuisse humanitate Xpti ullo pacto pmereri Incarnationem,
neq in ipso reali instanti, quo uniebat Verbo, neq p opera subse-
quentia Incarnatus executs PPs Vasquez disp 21, Lugo, Bernal
disp 17, Albrete disp 25, Contenson, et alii, quos annumerat Pr Rai-
naudus de Deo hoe Lib 3 sec 2 sclonem ipsa maxime illustrans ex
Do Aug. tr 82 in Ioannes, et ex Do Tha hic q. 2o art. 11.

P. Suarez distinguens decretum intentivum ab executivo Incarnationis docet hic disp. 10 sect. 3a et 4 non potuisse humanitatem Christi mereri decretum intentivum Incarnationis, neque per merita priora natura ipsa unione, neque per merita futura, et tempore posteriora, potuisse tamen per utraque merita decretum executivum Incarnationis promereri, quia Deus ante omnem meritorum Christi praevisionem effacit intenderit existentiam Christi: cujus ratione talis decreti, ipse esset Christus intentus futurus, Deus quod praeviderit in signo posteriori Christi Domini merita propter illa potuit executionem Incarnationis decernere. Fere ab ista Suarez non recedunt Patres flurt. disp. 27, Lorin disput. 5, et Arriaga disp. 26 citans Caietanum hic ad art. 11 q. 2.

Cap. II.

Resolutio negativa quoad Incarnationem substantiam nobis offert:

8 Sit 1a conclusio. (...) de via Dei absoluta potuit humanitas Christi Domini mereri suam unionem hypostaticam per opera priora natura ipsa unione et simul in eodem instanti reali posita cum ipsa unione. Scholastici hanc diversis modis explicant, et probant Doctores, quorum plerique supponentes hypostaticam unionem esse principium necessarium meriti humanitatis Christi Domini rationem ducunt ex eo quod nequeat principium meriti esse praemium meriti; ideo inferunt tum ex ratione ipsa principii meriti, quod ex ratione talis est necessarius ad existentiam et carentiam praemii, cum sit indifferens in via sufficienti libertatis meriti, ad existentiam et carentiam meriti, a quo praemium ut tale existentia dependet; sed implicat quod principium meriti sit indifferens existentia et carentia sui ipsius; aliter posset sine sui existentia existere; implicat quod principium necessarium meriti sit praemium meriti. Tum ratione praemii, quod essentialiter dicit augmentum bonorum propriorum merentis. Unio autem hypostatica nequit dicere augmentum bonorum Christi, cum nihil addat super bona possessa a Christo merente; habet quippe Christus merens hypostaticam unionem: ergo haec nequit habere rationem praemii.

9 Sed iste discurrendi modus (...) mihi placere non potest ergo quod omittit celebrem difficultatem in materia de merito, nunc sit principium meriti possit carere

sub merito, in qua affirmativa sententia oppugnatur a pluribus optime notis theologis, quos citat, et sequitur P. Oviedo tract. de merito contro-versia 1 apud quem hec et alia soluta videbis, supponit, unionem ipsam esse prius omnino et antecedenter necessarium ad meritum humanitatis Christi Domini; quod suppositum plane est contra sensum quorum, et difficultatis pruriens: quis enim dubitet repugnare quod detur meritum prius natura unione hypostatica, si unio hypostatica supponatur ut prius necessarium ante naturam meriti? unde illi oppositum docent, ponere debent, posse aliam unionem hypostaticam esse posteriorem natura merito humanitatis Christi Domini, et sub hac posterioritate naturae cum simultate reali potuisse esse premium meriti. Et ut iudicium discursus istius defectus ex eo nascitur, quod non distinguunt Doctores isti inter meritum Christi Domini ut tale, et meritum humanitatis Christi Domini uti distinximus nos supra n. 6.

Praeterea aliter nobis probanda est ratio 1°: nequit humanitas Christi Domini mereri unionem hypostaticam per opera, quae non dignificantur intrinsece a persona Verbi, sed opera humanitatis Christi Domini priora natura ipsa unione non dignificantur intrinsece a persona Verbi: ergo per opera priora natura unione hypostatica nequit humanitas Christi illam promereri. Maior discursus liquet: quia nequit humanitas Christi mereri unionem hypostaticam per opera pure humanitatis, ut apud omnes constat defectu formae intrinsece dignificantis, et elevantis eiusmodi opera ad tantum premium promerendum. Minor igitur probatur: opera humanitatis Christi Domini priora natura unione hypostatica non intelliguntur procedere ab humanitate unita personae Verbi; sed opera, quae non intelliguntur procedere ab humanitate unita personae Verbi, non dignificantur intrinsece a persona Verbi: ergo. Maior constat: quia in illo priori naturae non intelligitur unio humanitatis ad personam Verbi: ergo opera sub illa prioritate procedentia ab humanitate non intelliguntur procedere ab humanitate unita personae Verbi. Minor etiam patet: quia opera, quae non intelliguntur procedere ab humanitate unita personae Verbi, sunt opera, ad quae non intelligitur persona Verbi intrinsece concurrens per modum formae dignificantis: ergo non opera, quae non intelliguntur dignificari a persona 10

Verbi alias intelligeret dignificatio sine fra dignificante

11 Probat
ro 1°. In illo priori naturae ad unionem hypostaticam intelli
t. opera humanitatis habere totam suam condignitatem in ratione meri
quod in illo priori non intelligitur persona Verbi unita humanitati
ergo opera in illo priori non intelliguntur habere suam dignitatem
persona Verbi. Maior constat: quia in illo priori etiam adversarii
intelligunt illa opera habere totam suam vim inductivam, et
tivam praemii, sicut unionis hypostaticae; sed vis inductiva, et
praemii est tota dignitas operis in ratione meriti: ergo. 2°. opus h
nitatis Christi Domini in priori naturae ad unionem non habet maiorem condignitatem
ratione meriti, quam si non esset simul tempore cum unione; sed si n
simul tempore cum unione non haberet condignitatem a persona Verbi
in illo priori naturae ad unionem non habet condignitatem a persona V
Verbo maior: quia in priori naturae ad unionem habet suam condignitatem
in ratione meriti independenter ab unione: sed opera, quae habent
condignitatem in ratione meriti independenter ab unione, non habent
rem condignitatem in ratione meriti, quam si non essent simul tempore
unione: ergo.

12 Probatur 3° et explicatur hoc exemplo a Theologis omnibus
cepto, et ad rem nostram valde apposito. Actus contritionis, quo
se peccator disponit ad gratiam habitualem in eodem instanti
ali cum actu simul existentem et infusam, non dignificat actum
tis in ratione meriti: et ratio a priori est absurdum, et
in infinitum, qui argueret hoc est: quia licet actus ille simul tem
existat cum gratia habituali intelligitur elicitus in priori
ante gratiam, seu independenter a gratia: non enim dat gr
ut eliciat actum sive ut concurrat ad actum; sed quia supponit
priori naturae actum elicitum vel aliquas causas. ergo opus humanita
tis prius natura unione licet in eodem instanti reali existat
cum unione non dignificabit ab unione, neque a persona Ver
bi cum intelligatur elicitus absque unione ullo modo ad opus
concurrente.

13 1° ꝓbat nobis 3clo, evertendo fundm adversariorum ex P. Suarez dicentibus, q° posito decreto intentivo Xpti, et meritorum Xpti: iq ipsius merita si infallibilit futura ordine intensionis: unde Xpus haec merita offerre pot Dº in execut° ipsius unionis hypostaticae tanqm pmiis talis meritorum. Impugnavi in materia de cpleste ordine hunc executis, et intensionis ꝑ volitis Dº cdytas: modo ꝑ respienti alit fundm illud everto, et 3clonem ꝓbo. Ut Dº offerre posit in execut° unionis hypostaticae tanqm pmiis meritorum Xpti debent pvideri haec merita abse futura ante decretum executivum Incarnatis, seu unionis hypostaticae; d ante decretum executivum Incarnatis nequeunt haec merita pvideri abse futura: g° nequit Dº offerre in execut° unionis hypostaticae tanqm pmium meritorum Xpti.

14 Mar stat apud Theos oes: meritum quip, pe n movet ad pmiis nisi ut abse existens, aut extiturum: merita quippe pssie hentia futurits 3ditionata rorum meriti n hent, nec diana si pmio, ut 2a Semipelagianos clamant cum Aug° Catholici oes: deinde, cum sint illa meritor ca illius decreti pvideri debent in signo anteriori ad decretum executivum Incarnatis. ꝓbat g° mir: qa nequeunt pvideri Xpti merita abse futura antequam pvideat Xpus abse futurus, seu Incarnatio abse futura; d nequit pvideri Xpus abse futurus, seu Incarnatio abse futura ante decretum executivum Incarnatis: g° nequeunt pvideri Xpti merita abse futura ante decretum executivum Incarnatis: sicut em merita Xpti abse futura supponunt sui cq abse futurum nempe Xptum, ita et supponunt decretum executivum Xpti, sive Incarnatis. Ab absurdo formatur eadem ro: qa sequeret, qd decretum executivum supponeret se ipsum: qa decretum supponit Incarnatis ipsius abse futurum, cum supponat futurits absq meritorum Xpti, et cum heat illud decretum ex absa pvisione meritorum Xpti; d decretum supponens futurits absq meritorum Xpti et Incarnatis supponit decretum executivum Incarnatis: g° supponeret se ipsum: Implicat g° qd decretum executivum Incarnatis heat ex Xpti meritis.

15 Sit 1º ccl.º neq. de pot. abs.a potuit humanitas Xpti D.i promereri unionem hypostaticam quoad substantiam, et 1.um illius esse per opera subsequentia tempore ipsam unionem. Probat. ex dictis facile. Ccl.º Nulla opera humanitatis poss. et de pot. absa promereri unionem hypostaticam nisi quae intelligant intrinsece dignificata a persona Verbi unita humanitati; sed per opera quae intelligant dignificata intrinsece a persona Verbi nequit humanitas Xpti D.i promereri unionem hypostaticam quoad substantiam, et 1.um esse: ergo per nulla opera, consequenter neque per opera subsequentia tempore unionem potest humanitas Xpti D.i unionem hypostaticam promereri quoad substantiam, et 1.um esse illius. Maior liquet ex supra dictis. Minor probat.: quia opera, quae intelligantur intrinsece dignificata a persona Verbi per opera quae nequeunt esse dependens a priori ex.a unionis hypostaticae quoad 1.um esse: cum persona Verbi ut intrinsece dignificans opera humanitatis includat essentialiter unionem hypostaticam; sed opera, quae nequeunt esse dependens a priori ex.a unionis hypostaticae quoad 1.um illius esse nequeunt promereri unionem quoad 1.um illius esse: ergo etc. Minor constat: quia ex.a primi e dependens a priori a meritis.

16 Confirmat. haec ro: quia nequit esse primus meriti id, ad cuius ex.m meritis non e motivum; sed opus meritorium humanitatis Xpti D.i non unionis nequit esse motivum ad ex.m unionis quoad 1.um esse: ergo ex.a unionis quoad 1.um illius esse nequit esse primus operis humanitatis Xpti D.i. Maior constat ratione meriti, quod movet ad ex.m primus tanquam finis meriti. Minor probat.: quia nequit esse medium ad ex.m unionis quoad 1.um esse id, quod intrinsece includit, et praesupponit ex.m unionis per 1.º esse medium enim finis nequit esse, quod praesupponit necessario existentem, et necessarium finis; sed opus meritorium humanitatis Xpti D.i includit et praesupponit ex.m unionis per 1.º esse: ergo etc.

Cap. 3.

Solvuntur obiecta

17 Obicit. 1º. Potuit humanitas Xpti D.i in priori naturae ad unionem

hypostaticæ elicere perfectissimum Charitatis actum: ergo potuit unionem hypostaticam de condigno promereri. Probatur consequentia: quia humanitas in priori illo naturæ ad unionem hypostaticam habet realiter unionem cum persona Verbi: sicut quando causa est in priori naturæ ad effectum habet realiter effectum; ergo humanitas habens realiter unionem cum persona Verbi potest de condigno mereri præmium quodlibet excogitabile: ergo et unionem ipsam. Confirmatur: quia Patres, et Interpretes exponentes verba illa Ps 44 dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem, propterea unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ, communiter intelligunt nomine unctionis istius unionem hypostaticam; ergo propterea quia dilexit, sive propter dilectionis meritum collata fuit humanitati Christi Domini unio cum persona Verbi: quod idem signari videtur per verba illa Apoc. Dignus est agnus qui occisus est accipere virtutem, et Divinitatem, in quo dignitas accipiendi Divinitatem, sive unionem cum Divinitate, videtur attribui morti Christi Domini, quod dictum a nobis in 1ª conclusione.

Respondeo concedendo 18

antecedens, et negando consequentiam: ad probationem dico negando maiorem: humanitas certe habet realiter unionem hypostaticam cum independentia ab illa in ratione merendi, concedo; cum dependentia ab illa in ratione merendi, nego. Similiter causa pro priori naturæ præsupposita ad effectum habet in eodem instanti realem effectum; ceterum cum independentia ab effectu in ratione causandi; non enim effectus ad se ipsum causandum concurrit: similiter neque unio ad dignificandum opera meritoria priora natura in ratione meriti concurrit: non enim dat ut ponat meritum, sed quod positum supponit. Vide dicta n. 11, et 12. Ad confirmationem, Respondeo dicito cum Aug.º in Psalmum illum, ibi non signari causam meritoriam per particulam propterea, sed finalem: ac si dicat Deus; in hunc finem unxi te unctione, quæ est gratia unionis, ut dilligeres iustitiam, odioque haberes iniquitatem, ut re ipsa fecisti. Respondeo dic cum Athanasio orat.ª 1ª contra Arianos per unctionem, ibi intelligi manifestationem filiationis Dei factam in Jordane. Loci Apocalyptici expositio communis est de dignitate accipiendi celebritatem suæ virtutis et Divinitatis post mortem agni, quæ celebritas in Cœlis et in terra post Christi mortem subsequuta est.

19 Obicit 2°. Xpti Di humanitas potuit mereri continuat, seu servat unionis hypostaticae: 9° et 19 illius productionem. Pbat cons: q° cum unio hypostatica sit eadem, ideo donum humanitatis, si haec potuit unionis servat mereri, potuit et mereri 19 illius product. Cfrat: potuit Xpus D. alterius Dei personae Incarnat pmereri, ut nos pmisimus: q° et suam. Pbat cons. aequale donum, et eiusdem aestimabilitatis e alterius Dei personae, ac sui ipsius Incarnatio.

20 Admitto libent anti cum Pe Aldrete 23 sect 4, cuius doctr. ro e: q° servatio unionis hypostaticae e novum beneficium, et donum humanitatis, qd propter merita Xpti, sive humanitatis unitae Verbo, et a persona Verbi in esse dignificata obtineri pot, et re ipsa obtentum esse autumo. Ratio discriminis ro e: q° ad servat unionis supponi Xpus D. constitutus, et humanitas sub unione ad Verbum in esse dignificans ipsius opera; ad 19 vero product unionis negat hoc supponi: unde meritum existens p instanti obtinere pot servat unionis p instanti B, et alijs: sicut et meritum ... hominis existens sub gratia in uno instanti pot pmereri servat eiusdem gratiae p alijs instantibus: hoc a potius ad circumstantias Incarnat, eiusque durat, qm ad ipsius substantiam, et 1um esse pertinet. Eadem disparitatis ro cfraoni applicanda e: q° ad unionem alterius personae pot supponi Xpus D. constitutus, et ipsius opera dignificata unione ad Verbum; non vero ad sui ipsius unionem.

21 Obicit 3°. Potuit Deus intuitu solutionis, et pensationis exhibendae a Xpto D°, p bona opera conferre illius humanitati unionem hypostaticam; d eiusmodi collatio esset propter merita futura: q° unio hypostatica potuit esse praemium meritorum subsequentium; qd e contra 19 nram conclusionem. Minor pbat: q° eius collatio non e omino gratis, d intuitu meritorum. Qd cfrat ex pluribus: 1° ex° Principis, qui militi equum et arma conferret cum obligatione, ut haec dona postmodum militando mereat. 2°, illius cui tradit vinea, cuius pretium postea ex eius fructibus persolvat

dij e. Ita arguunt, qui volunt, ee collatã Xpti Dº. C^mo
ns hypostaticã ppt merita futura: gº et ꝯfrant in pdestᵉ ad gliã ut
compque It sit ante pvia merita tn postmodũ in execute ppt merita
ꝯfert gliã: gº It pdestinatio, seu decretũ intentivũ uniendi hypostatice
humanitã Verbo, sit ante pvia humanitatũ merita poterit postmodũ ꝯfer
ri humanit^a unio ppt ipsius merita.

Rñeo dd marẽ, in qua, et in miri 22
et latet equivocatio. potuit D' intuitu solutis, et ꝯpensatũ exhiben
dã p bona opera, ꝯferre humaniti unionẽ tanqm mediũ necessariũ ad
talia opera, et ad talẽ solutẽ, ꝯdo marẽ: tanqm finẽ ꝯsequendũ p ta-
lia opera, no marẽ. Minẽ prbt dijque: d eiusmodi collatio eet ppt
merita futura tanqm mediũ ad talia merita futura, ꝯdo; tanqm
finũ ꝯsequendũ p talia opera futura, no. Minũ pbatio et dijque-
da ꝯsᵗ: talũ collatio n e oino gratũ, d intuitu meritorũ ut finũ
ꝯsequeni i media unione, ꝯdo; intuitu meritorũ ut mediũ ad unionẽ
ꝯsequendã, no. Explico hoc in auxilio griẽ collato hoi a Deo intuitu
boni operũ exhibendi ab hoc medio auxilio, gº nec ipsi adversariũ fate
bunt cadere sub meritũ boni operũ ad qd eliciendũ ꝯfert: auxiliũ tale
ꝯfert a Deo ut mediũ necessariũ ad ponendũ opus, ppt qd ponendũ ꝯ-
fert; n a tanqm finũ ꝯsequendũ p bonũ opus tanqm p mediũ: unde
auxiliũ n e pmiũ, qa n ꝯfert, qº positũ e opus; d e mediũ oino li-
beralit et gratũ datũ ut ponat opus bonũ. Sic se het unio hyposta-
tica, qm potuit D' ꝯferre humaniti ut mediũ necessariũ ad finẽ
meritorũ Xpti, quorũ intuitu ꝯfert; n a ut finẽ ꝯsequendũ p me-
rita Xpti: unde nequit unio here ronẽ pmiũ, cũ nequeat here ronẽ
finũ ꝯsequendi p merita Xpti tanqm p mediũ.

Exempla in ꝯfraconẽ alla- 23
ta so pbant, posse aliqd tribui, aut vendi credito, sub obligatẽ
solutũ, et ꝯpensatũ; d hoc n e ex meritũ futurũ, d ex liberalitẽ
tribuentũ, et vendentũ sub obligatẽ futurẽ solutũ, et hoc pacto n ne-
gabit a nobis, Dm ant, d liberalit oino, et n ex meritis, tri-
buisse humaniti Xpti unionẽ hypostaticã sub obligatẽ solvendi in futu-
rũ p bona opera tantũ beneficium: qd n arguit col-

lats fuisse ex merity tanqm meritory pmiy; d fuisse liberal collats dominium alia dona mereret: qd illustrat exº auxilij tribut hoi cu oblagite actus ad quem urget Dy preceptis quo actu solvat beneficiy Dy collaty hoi p auxiliy.

24 Charitas pdesty hoi ad glia ut corona urget: qº adhuc pstermisso ordine illo decretory in negotio pdest quet in re nra disparitas: etenim merita duxtory ut talia ad n supponunt essalit glia collata, neq decreto intentivo, aut executivo decreta: ast merita humanitys ru Unionis hypostaticae, qus de condigno, aut de congruo merita, ccª tale pmiy, supponunt Sit ipsa unione decreta, et in execute collata: neq em absq one here posi condignits, nedy congruitate ad tale pmiy: qº latia glie ponit ee ex merity pmiiy; n tn collatio unionis hypostaticae.

Cap. 4um.

Quid dicendum de merito Xpti Di. quoad circumstantias Incarnationis?

29 Incarnatio, seu unio hypostatica n so het cptus sui essales, subtia sua, d et cptus accidentales, qui dicunt illius circumstantias tales ss circumstantiae loci temporis et stirpis, quae comitant et sy ee unionis hypostaticae: sit qd in hoc Loco in hoc tempore, hac stirpe, sit Abrahe, facta fuerit Domina Incarnatio. Rom qº nunc circumstantias istas mereri voluerit Xpti Di humanitas, merity pprie et rigorose tale? et affirmativa multy placuit Doctoribus cu cano, Molina, et alijs, qqs adherere videt Pr Contonus tomo 1º q 47. Nativa docent Suarius, Vasquius, Lugo, Pres Hurt, ca et alij. Noby hic pbant Doctores qqs cy asserimus id re re, loquendo ut pmonui de pprio, et rigoroso theologice merito dicenda qe sequenti ccª merity antiquorum Patrum ratione circumstantiarum.

26 Ro huius cclonis a priori mihi hec e: qº implicat, qd merity humanitaty Xpti mereat pmiy aliqd deltraty, nisi ipsu merity p ri ad pmiy intelligat, seu pvideat abe existens, et movens ad ta

præmii collatus; ergo implicat, quod meritum Xpti Dei intelligat, seu prævide-
at absolute existens ꝑ priori ad tales circumstantias unionis hypostaticæ
movens Deum ad eam ponendam; ergo implicat quod meritum Xpti mereatur ut
præmium tales circumstantias unionis hypostaticæ. Maior certa: meri-
tum quippe ut tale non habet vim inductivam præmii nisi ut absolute
existens, ut autem moveat ad præmium prævideri debet vis inductiva meriti
in ordine ad præmium. Probatur ergo minor: implicat, quod meritum Xpti
Dei prævideat absolute existens quin supponat existens suum determinatum principium
nempe hunc determinatum Xpum: ergo nequit prævideri absolute existens Xpti me-
ritum ꝑ priori ad illas circumstantias. Probatur antecedens: ergo meritum absolute
existens et prævisum a Deo ut absolute existens extra omnes suas causas est me-
ritum determinatum: ergo supponit suum determinatum principium, scilicet hunc determinatum
Xpum cuius sunt determinata merita. Consequentia ergo probatur: quia hoc ipso quod me-
ritum Xpti Dei supponat existens suum determinatum principium, nempe hunc determina-
tum Xpum, supponit circumstantias, quæ comitantur necessario conexionem cum
determinati principii, scilicet determinatam durationem, determinatum ubi, determinatamque stirpem:
alioqui prævideri posset a Deo hic determinate Xpus ut absolute existens, et ut
causa determinata meriti, quin prævideret circumstantias istas temporis, loci
et stirpis, sub quibus hic determinatus Xpus de facto existit in rerum natura: ergo
neque meritum ipsum Xpti potest prævideri absolute et determinate existens ꝑ pri-
ori ad illas circumstantias: ergo nequit illas mereri.
Explicatur hoc et dete- 27
gitur occasio hallucinationis, quæ aliquorum ingenia in oppositam sententiam di-
straxit. Etenim ut optime notat Dr Esparza hic, licet excogita-
ri possit conformiter ad utramque sententiam, quod videat Xpus indeterminatum quoad cir-
cumstantias temporis, loci et stirpis ex vi divini decreti quoad
has circumstantias disiunctivi, sed quoad determinati quoad existentiam incarnatum,
et meritorum Xpti antequam prævideant determinate illæ circumstantiæ: pin-
deque istas posse esse præmium meritorum Xpti, quæ vi primi decreti praevide-
rentur tamen tota. hæc dispositio rerum, et præcisionum nostrarum evanescit, cum ventum
fuerit ad realitatem obiectivam Xpti, et meritorum eius: hoc est, cum videret
Deus absolute efficiens actum quo tales circumstantias promeruisse dicitur; quia tunc
ꝑ priori non antequam mereatur et velit sibi tale præmium conferri,

supponit ij hers detratg durati, detraty ubi et detraty stirpe nec pot nisi absurdissime admitti. Xpty cogitans de eliciendo acty meritorio n advertere p priori ne ubi nq. gentiy aut quo seculo viveret, qm matre, quos pavos habuerit, atq curasset de hij circunstantijs ut obtinendi p suy merity.

28 Dices. Unio hypostatica sub hijs 9ceptiby et circunstantijs accidentaliby n e nessariy priy oy meriti Xpti: q° unio sub ijs 9ceptiby pot ee prnij alicuj meriti Xpti. Pbat 9na: q° so excludit a rone prij id q d e nessariy prium meriti. Ans et pbat: q a unio ut existeny in instanti A n e nessariy priy meriti existenty in instanti B: q a si in hoc instanti B inciperet ee, unio hypostatica dignificaret tam opera elicita a Xpto Do et si n extitisset nec dignificasset in tpore anti: q° ids dm de alijs accidentaliby 9ditiby, et circunstantijs excogitabiliby in hypostatica unione.

29 Hoc arguty, q d p[illegible] doctiy D r p[illegible] 3 a ipsy, posset Xpti Di opera subsequentia tempore ex 9 unioy hypostatice mereri ex 9 ante unioy hypostatice, uy ex a ans n sit priy nessariy meriti tempore subsequenty. Reo igit dd mare: unio hypostatica sub ijs detrate 9ditiby, et circunstantijs accidentaliby n e nessariy priy, oy meriti Xpti indetrati, 9do; n e prium nessariu oy meriti Xpti detrati, et abre existenty et prnii, no.

30 Equide rone nra dijungente bene possumy 9siderare merity Xpti Di indetrate sub unione pscindente rone nra a circunstantijs tempory, ubi, stirpy; Ceteri si obtive 9sideret merity Xpti ut abre et detrate existeny n pot tale merity ab ijs circunstantijs pscindere: merity quippe detraty n exsistit abre, nec 9videt abre et detrate existeny a Da et 9phensiva cognione, nisi a detrata ca, detraty affecta circunstantijs: q° unio hypostatica circunstantijs illy detraty affecta e prium nessariy huiy detrati meriti. Nec antis pbatio 9ficit: qa sit unio hypostatica ut existeny in instanti A n sit nessariy priy meriti existenty in instanti B; tn ut existeny in

instanti B e necessarij prij meriti de trati exytenty, et pvisi ut exytentij in instanti B, et ut efficiens hanc de trata, et singulare humanits Xpti Di e necessarij prij meriti de trati huius detrate humanitaty Xpti: go circumstantijs temporu, et stirpi necessarie, ut exystat hoc detratu meritu Xpti, necessario prusupponunt existentia et pvisia, ut exystat, et pvideat detratu Xpti meritu: gd neq realit existeret, neq a Deo abre existeny pvideri potui[t] si sub hijs circumstantijs.

Dices itery. Antiqui PP. p grã illis scessa pst Xpti merita futura mereri potuerunt circumstantias istas Incarnatis: go et potuit Xpi Dus slm pst merita ipsius futura has circumstantias pmereri. Examen difficultaty, qm ans importat, qz sequenti remittit. Pro coenty veritate dico, neq p merita Xpti futura post Incarnats has circumstantias pmereri potuisse. Na rogo: l Ds pvidit illa merita futura ee reipsa, et detrate futura post Incarnats, l n pvidit? si n pvidit; n pvidit merita, ut si detrate, et in se existentia p detrata sua drã tempory, gd absurdy e: si pvidit: go pvidit poni tale merity sub ijs circumstantijs prusupposity, sit unionij exytenty, ubi, tempory, et stirpy: go n potuit Ds ex pvisione taly meriti exytenty post Incarnats sub hijs circumstantijs prusupposity moveri ad illary 19 posits: go p merita futura, sive subsequentia tempore Incarnats n potuit humanitas Xpti Di pmereri pdictas circumstantias. 31

Q. II.

An potuerint Sti PP. mereri Incarnatis circumstantias, et B. V. Maria Dei Maternits?

Cap. I.

Native respondetur 1e quaestionis pti:

Diximus, et pbavimus, qz pcedenty initio repugnare, tam condignu, qm congruu meritu in pura creatura rei Incarnatis, seu unionis hypostaticae quoad substia, et 1s ee illius: restat inquirendum, nunc int Sanctory Patrum opera, et vota illa Deo inspirante, 32

acepta, quae Dm pro huius mysterii execut^e vocavant, et clamant emitte Dne agnum dominatorem terrae, apud Isaiam c. 16 et apud alibi, extiterit meritum aliquod Incarnationis tam quoad varietas circumstantias, sit mysterii accelerati, quod attinet ad tempus, et ... nis, nativitatisque ipsi Dni Locus, quod pertinet ad ubi, et quod Christi ... ne pervenerit ex Semine Davidis, et tribu Juda, quod expectat ad formam.

33 Quoad vero hanc contrae ... affirmans meritum de congruo in ... rum circumstantiarum Incarnationis, illius oportet exponendum modos diversos ... vit Pater Contonus disp^e citata: const a ea doctrina probat ... signata in ipsis sacrae scripturae locis, in quibus accidunt ... redemptoris adventu a sanctis Patribus apud Dominum fundebant: Isaias rorate Coeli desuper, et Nubes pluant iustum; aperiatur terra, et germinet Salvatorem: et 64 utinam dirumperes Coelos, et descenderes: Psalmus 104 visita nos Domine in salutari tuo. Dicet ... orationes illas, Deo movente acceptas, et ... a sanctis Patribus ... tas, et inutiles, uti procul dubio forent, si nulla vi ... gauderent ... meritoria rei postulatae, neque quoad substantiam, neque quoad circumstantias: praeterea, cum possint sancti Patres, et purae aliae creaturae mereri Beatitudinem supernalem, quae est intrinseca, et omnium maior foelicitas, potuerunt et ... mereri extrinsecas foelicitates, quales sunt rerum ... circumstantiae illae Incarnationis, qui enim promereri potest quod maius est, potest utique mereri quod est minus in eodem genere: quare ... meritum circumstantiarum concedendum est sanctis Patribus.

34 Accedit vero: quod illae circumstantiae, sive partes accidentales Incarnationis longe inferius ... ... sunt, quam ipsa hypostatica unio quoad substantiam, quod licet mereri non potuerint propter dicta non inde arguitur non potuisse circumstantias illas promereri. Declarat hoc: nam licet nullus ... mereri, aut impetrare possit a Rege, quod Rex veniat simpliciter ... Cordubam; tamen ex suppositione quod Rex Cordubam venturus sit mereri et impetrari poterit primarius aliquis Vir ut hoc potius quam illo die ingrediatur urbem, et quod in suas potius quam in alias

domy hospitij ea divertat: sic enim n meret adventu Regis simpliciter, d illas circumstantias longe inferioris ordinis adventu isto. Hoc facto videtur Abraham meruisse aliquid de semine, q Xps ab ipso haberet originem, ex a promissione illa Dei, benedicentur in semine tuo omnes gentes, q obedisti voci meae. Genesis 22.

35 Sed ita, et alia n temperant vim difficultatis praesentis, quae ante oculos versat: q quaecumque merita habuerunt antiqui Patres, habuerunt ex meritis Xpi praevisis, seu ex gratia ipsis ad merendum collata intuitu meritorum Xpi prioris: q n potuerunt neque Incarnationem, neque illius circumstantias vigorose promereri. Ars. c. cesty, et cum omnibus Catholicis admittimus. Ea vero probat: q omnia merita Sanctorum Patrum proveniunt a meritis Xpi, sive a gratia quam promeruit illis suis meritis Xpus: q prior aliquo modo existunt obiective, et detracto merito Xpi, quam omnia et quaecumque Sanctorum Patrum merita quoad prior nec existit obiective et detracto opere Xpi: cum prius existere debeat quam mereri: q nequeunt Patrum merita mereri circumstantias Incarnationis. Stat sibi ea: q mereri has circumstantias, e mereri, q producatur et existat Xpus in hoc tempore, in hoc loco, et ex tali stirpe, d nequit hoc mereri meritis ad q praesupponitur prior exa obiective, et detracto Xpi suis circumstantiis affecta, et extra omnes suas causas posita. q e ttt.

36 Nec propterea erant inutiles, et vanae preces illae Sanctorum Patrum, q Si in illis non petierant Mysterium Incarnationis, ut impetrarent illud quam certo sciebant esse futurum; nec mysterij acceleratione, cum scirent tempus esse immutabiliter praedefinitum; adhuc tamen vota illa, preces fundebant, ut ostenderent affectus suos, et desiderium q Xpus, et ut fidem in Xpum corroborarent. Nec urgeri valet argumentum a merito magis primi ad minus primi meritum: q unum cadere pot sub meritum, altero n cadente: sic gratia habitualis magis donum e auxilio gratiae praevenienti, et hoc sub meritum ad quod praevenit n cadit; cadit autem habitualis gratia: q ad gratiae receptionem pot meritum habere rationem medij, et nec prioritatis; n tamen ad auxilij praevenientis

collatis: ptq mq n si in eode genere foelicitas beatitudinis supnalis ac foelicitas incarnatis: qa haec e ordinis increati; illa vero ordinis pure creati; nec oes foelicitates extrincas beatitudinis supnalis pot mereri, qui beatitudinis meret: glorificatio em Btorum, quorum societate foelicitant hoes, extra meritis hois cadit, sicut et aliorum hois aeterna salus.

37 Ratio proposita n 34 n urget: qa ex eo qd benefi seu donis sit longe inferius alio, n infert, illud cadere sub me ut prime dicebamus: et multominus infert, si nec maius cadit meritis: et ro e, qa utrumq donis pot physicom ad meritis: unde minus, neq maius beneficiis cadet sub meritis. Exemplis humanis beneplacit pone sub meritis viri in republica primaris, et nobilitate cadere, qd apud ipsis Rex hospitii ca divertat: qa non ppon Regi pcatore pces viri huius, anteqm apud ipsis, aliumve aliquem ele verit Rex detrate divertere, si tn pces iste suppponant p primo decretis Regis immutabile divertendi apud ipsis, aliumve aliquem detrate, oi merebunt tale regis apud ipsis diversione merito qa ad rone primis regis, qo ponat a pte rei dependent a mer dependentia a priori ut sepe diximus. Locus Genesis exponendus de merito dispositivo ad recipiendis beneficiis incarnatis dominice semine Abrahe de quo merito hic n pauca statim dicenda.

38 Q ome ime, qu bimembris e, clariori intelligentia omnio notandis duxi, vocis istius meritis ambique admodis solere usurpari apud Sacros Scriptores et scolasticos: 1o late p dispositive acquisita actibus honestis et pnalibus ad magnis aliqd accipiendis beneficiis munique pstandis stricte et theologice p actu supnali cui condignis, aut congruis ut rependat aliqd primis, ita qo istud ponat a pte rei depen derit ab actu meritorio ex dependentia a priori, et utrumq exi heat contingentis indivisiq ut sit, l n sit, fundatis in libertate elicientis actus meritorii, ut illum eliciat, aut n eliciat: in priori sensu idm. ab Ecclesia in orate de beata Virgine, p qm meruimus authorem vite suscipere; et in orate B. Anne dr, collatis

illi ee orig, ut genitricj unigeniti filij Dei Mater effici mereret:
et et de ipsa culpa originali dr, foelix culpa, que talem, ac tan-
tq meruit here Redemptore; idest, foelices nos hoes, qui occa-
sione culpe meruimus merito dispositivo ad tantq Redemptoris
hendi pparari: quoties go reperiat apud PP et RR vox meritq
ica Incarnatq, aut illius circumstantias intelligendi ii loqui de
merito dispositivo; sive de disposite morali supnali agruenti ad
recipienda specialia dona et beneficia Dei, que portmodo 9fe-
runt creature sic merenti, sive sic disposite.

Diximus go 1o, anti- 39
quos PP habuisse in circumstantiam Incarnatq meritq dispo-
sitiuq, sive dispositq morale supnale ad illam circumstantiam bene-
ficij recipiendq. Ro huius ... e, qa fti PP veteris testamen-
ti ea morq sanctitate et ea fide in Xpty pditi ii, qua 9gruebat
fore pditos illos, ex quorq stirpe Verbq assumpturq erat carne, et quo-
rq domos, provincias q ortu suo erat illustraturq: go habuerint me-
rita dispositiva, sive dispositq morale supnale 9gruente ad recipi-
endq tanti beneficij. Hoc 9frant testimonia Sacre Scripture illud
meritq pesse dispositivq indicantia; 9frat idipsq pfectio, et u-
niversalis ordo Dl providentie disponentq media 9gruentia ad
fine; ad 9gruens erat ista dispositio moralis, sive istud meritq
dispositivq Sanctorq Patrq in ordine ad tanti beneficij susci-
piendq: go habuerint istq dispositq morale 9gruente donq Dei reci-
piendq.

Diximus 2o. Antiqui PP nec habuerunt, nec here po- 40
tuerunt meritq pprie, et theologice tale inductivq, et causa-
tivq sui tri, ita ut go electio Loci, temporq, et pgenito-
rq, in quo, et quo, et ex qqq natq e Xpus fuerit pmiq
illorq meritorq dependens ab eorq ex Xa 24 sensq et Sen-
tq meriti theologici supra indicatq no 38. Ita hanc cla-
rissime tradidisse videt Dq Aug to 4o 83 questionq ex novo
testamento, ubi docens venisse Xpq tempore opportunissimo ait
id circo tunc venit, qo debuit venire voatq suq ronq sequentq

41 n meritorum; neque si merita proprie dicta convenire n debuit;

Probat consecu-

tio rone iam indicata, et apud me irrefragabili. Antiqui PP, et oes in universum ante Xpum fideles habuerunt gra ad merendum merito supernali collatam ex meritis Xpti prae[visis] n minus quam reliqui Sti PP, et fideles Xpto posteriores; ergo Xpi Dni provisum e merenti independenter a meritis anti- quorum Patrum; ergo Xpti Dni merita fuere priora quam meri- ta illorum. Modo sic: atqui Xpus Dnus neque mereri potuit, neque potuit praevideri absque merenti, nisi ut existe- rentem na descendentem a suis progenitoribus, et in aliquo determinato loco, et tempore determinato: cum repugnet quemquam mere- ri et mereri, aut n dici pronibus extra eas suas causas, aut non determinatum ad hunc locum, et ad hoc tempus; ergo circumstantiae illae stirpis, loci, et temporis fuere priores na tum in in provisione Dei, quam merita antiquorum Patrum, ab hisque inde- pendentes, n minus quam ipsa Incarnatis substantia; ita ut ista cir- cumstantiae caderent sub meritis Sanctorum Patrum vice versa an- eret; merita Sanctorum Patrum fuisse priora in provisione Dei quam illas circumstantias, cum mutua dependentia, et independen- dentia prioritate, et posterioritate, quam in eodem genere om- na Phia detestari debet.

42 Ab hac ratione pot revocata in memoriam notatione illa quam cum Pe Esparza supra fecimus n 27. in eo ipso quod videret, et provideat Xpus absque eliciens actus, quo mereat Sanctis Patribus gratiam ad promerendas illas Incarnationis circumstantias supponit Xpus absque existens, hereque determinatus duo determinatus ubi, determinataque stirpem; ergo independenter, et ante eiusmodi Sanctorum Patrum merita supponebant illae circumstantiae; ergo non po- tuerunt illas impetrare, et mereri proprio et rigoroso merito, a quo ex...a primis dependerent e a priori.

43 A paritate et urgentius desumi- ta ex coi, et certo Catholicorum Doctorum sensu confirmat

dicty: qa sicut nequit ho actu nale mereri et de cgruo gr̃ iq supnale quoad entitatē et subtiq ita nec mereri de cgruo pot illiq circumstantias vq mays intensionē griē, l acce-leratē illiq: ac sicut Ssti P nullis suis meritis xa rersiōs tria et miuriois, potuerunt adhuc de cgruo pmereri Incarnat. Xti D quoad subtiq, ita neqē illius circumstantias de cgruo mereri potuerunt. Ptmi hi cora: qa n minus distant circumstantiē ptinentes ad subtiq et exq. Xpti Di ab oi merito pure creaturæ, qm distant circumstan-tiē ptinentes ad exq, et entitatē doni supnalis pure creati ab oi me-rito, et actu pure nali.

Cap. II.

Ex pdictis 1a pars difficultatis resolvit.

1a difficultas pte facile e, ex dictis expedita 29: in qua aliud e quærere, utrq B V M Maternitē meruerit, et aliud, nunc me-ruerit copiosū illum gratiarū et pfectionū cumulū quo disponebat, ut eet digna Mater Dei: Lt em hoc 14, verq slm ex pte und-sit, ut statim videbimus, adhuc 14 n infert: n em qui me-ret dispositiones morales ad aliqm frq, meret eo ipso forma, qdo int hanc et illas n e infallibilis cnexio, aut slm nalis exigentia. Dicimus ee certū cstansqē apud oes meruisse B V M slm ex pte, sive 14 aliqm ipsius ptem cumuli illius gratiarū, et donorū, quo disponebat antea tpibq sue tempore, ut eet digna et decentissima Matr Dei, qd Lt habuit aliqua ex his donis liberalit a Deo, et nullis ipsius Virginis meritis pcedentibus, vq pservatē ab Originali macula, et griq illiq habitualē intensissimā, qm a 1o cceptionis instanti habuit, tribusqē aliis tunc infu-sis; habuit et et alia dona pedita in pmiis suorū merito-rq nobilisq. slt illorū actuq fidei, charitatis, et humilitatis, qq in dies griq et sanctitas adauxit; quo in sensu asserint Alii Damascenus serm de Assumptne: singularis eius sanctitas et gria sic pmeruit, qd subreptione Dei singulari iudicata e digna

49

Hic que ꝯmunius probant habuisse B. V. ... nitis dispositivis ad Maternitatis Dei, tanquam maximis ... nis, et beneficii recipiendo, Xᵃ eundis sensis, ... quem ... meritis Patribus decernimus, ut circumstantias Incarnatis ... habuerit dispositis moralis ... tanto dono ... nati Verbi ex suis visceribus recipiendo. ... difficultas ... puncto e, nunc donis ipsis Maternitatis, sive quod eet ... nalis Mater Dei, potuerit mereri merito proprie, et ... gire tali condigno, aut congruo: et quidem condignis meritis ... cis ex illo inferret meminisse de condigno Verbi Incarnatis, sive ... fieret ex ipsa, ho: una meritis pure creaturis fieret equalis cis ex a Dei hominis quod e bonis ordinis Dei entitative. Meriti

44 gnis ccᵃ Maternitatis concedunt Virgini P. Suarez, ... Lugo, Bernal, Aldrete, Contorius, Godoi, et ... nant Lorca, Alvaratius, Vradingus, Esparza, et alii apud ... Franciscus

46 Suarez hic disp 10 sect 8 ut inveniat modis, quo B. V. potuerit ... Maternitatis promereri, cis ... meritis habuerit V. Maria ex Xpti ... meritis, ... priori presupositis, recurrit ad ordinis illis, diversitatis ... tensionis, et executis, docet quod merita, et ex quo Xpti ... ut in inten- sione fuisse prium meriti B. Virginis; ut in executᵉ ... fuisse prius meriti B. Virginis. Insurgunt ... hunc modum illi ipsi qui ... favent: ... sepe a nobis dicta ... ta n movent ad ... nisi ut ... existentia: quod ... vent nisi ut executioni mandata, sive ut ... extra ... prima: quod nequit B. V. ex meritis Xpti mereri, quod sit in exec- mater Xpti; alit prius mereret Xpu, quod re ipsa, et in exec- existeret. Et ... Marie meritis supponit in executᵉ meritis ... Xpti eius ..., ut ex Xpti meritis ... Marie ... ad merendis.

47 Dixerunt ex ... pauci sequuti ... 19 ... de ... disp 39 Xpti ... humanitatis ... fuisse in ... Incarnatis instanti ... totali, ...

Deo independenter a Virgine, per quam actus existeret absque Christi meruit gratia Virginis, et quam ipsa non meruit, ut in eodem instanti realiter produceret. 2º Christus per actus alios totaliter fieret quod eius Maternitate sua et sancto destitueret, facto videtur contra mentem Patrum statuentium in 5ª sinodo Generali duas tantum in Christo generationes, alteram ab aeterno divinitus ex Patre sine Matre, alteram in tempore humanitus ex Matre sine Patre. Ergo hanc admittens aliqua generatio, quae neque sit ex Patre neque ex Matre, et addit 3º generatio Christi. Deinde ex ea infertur, Mariam Virginem fuisse Matrem Christi per actus aliquos non maius, neque ad Christi generationem producentes, quod extravagantes eius actiones liberalis maius non sit Matrina filii neque ad filii generationem necessaria. Tandem hoc sua suppositione Christus habere existentiam independenter ab actu B. Virginis, quod non dedit Christo B. Virgo, et simpliciter, sicut Matres aliae praestant quod filiis suis eius actu Virginis suspensa, adhuc existeret simpliciter Christus.

His, et aliis decretoris modis, quos meditantur per sua ipsa DD. 48
praemissis, quorum ex dictis a nobis, et dicendis facile impugnare poteris. Sit 2º dico nostra cum D. Tho. 3 p. q. 2 a. 11 ad 3. Nullo suo merito proprie et Theologice tali potuit B. Virgo M. mereri Dei Maternitatem, neque quoad Maternitatis substantiam, neque quoad sui applicationem. Hoc est, neque potuit mereri quod sibi applicaret Maternitas Dei, quae aliunde supposita et futura, ut quidam RR. loquuntur. Probatur omni solo efficacia. Quodlibet B. Virginis meritum in ordine ad Maternitatem Dei ut tale supponit exaltationem et priorem electionem Virginis B. in Matrem Dei; ergo nullo suo merito mereri potuit Maternitatem Dei, neque quoad substantiam, neque quoad sui applicationem. Probatur consequentia, quia si mereret Maternitatem, mereret electionem Deiparam in Matrem Dei, cum tamen non supponeret illam ut priorem ad eius meritum. Probatur 1º antecedens: quodlibet B. Virginis meritum in ordine ad Maternitatem Dei ut tale supponit exaltationem et priorem collationem gratiae, et priorem electionem in Matrem Dei, et supponit electionem B. Virginis in Matrem Dei.

Pbat anq: qa qlibet meritu B. V. in ordine ad Maternit ut tale e exalit dytu a quolibet alio q n sit meritu in ordine ad Maternit ut tale: d meritu qd sit dytu a quolibet alio, qd n sit in ordine ad Maternit ut tale suppon exalit priori ne collat gria ppria electis in Matre Dei; alias enim n poterit dici se meritu diametri fuisse in ordine ad Maternit Dei obtinendu simul actu L; mi qa merita ad Dei Maternit ut talia suppo exalit grig ad merendu collatu, que sit ppria rone elect Dei Matre: qa ett.

90 Explicat hoc: ideo quri iure pot, nun B. V. meruerit, qd Mater Dei eet, aut qd sibi Maternit Dei applicaret, qa tantu pcesit in B. Virgine ad quodlibet suu meritu gratiaru actualiu et habitualiu cumulus, ut iure dubitari posit, nume ipsius meritu tot fri dignificantibus ornat et estitutu obtinere slm de igno potuerit donu Maternit qd de alijs ponis creatu n querit; atqui ille gratiaru cumulus quo ante oe suu meritu preventa fuit ppriu fuit roni electe in Matre Dei: qo meritu qlibet B. Marie sub illo cumulo gratiaru prevenientiu positu supponit electe ipsius in Matre qo n potuit p actus suos sequentes mereri, ut diceretur in Matre Dei; cu meritu qlibet ad tale Maternitatis donu promerendu assumpt supponere debeat odignificatu a gratiaru cumulo pprio rone electe in Matre Dei.

91 Pbat 2o Jelo: Quodlibet B. V. meritu suppon Xpti vir et aliae slm in Dei visione existente et applicante sua merita ad obtinendu illu gratiaru cumulu, quo veriba e Beatissima V. ante oe suu meritu: cu oe suu meritu habuerit ex gria Xpti, sive ex meritis Xpti alte... qo qlibet B. V. meritu supponit Dei Maternitate sibi applicata, et oe gratiaru cumulu, quo pventa e ut eligna Mater existeret. Anq dbat: qa ille cumulus grie quo preventa e Virgo Maria ante oe suu meritu, fuit ex me

rity Xpti applicantis, sua merita, illo gratiarum cumulo Matri obtinentis: quo quodlibet meritum posterius illo gratiarum cumulo supponit et merita Xpti applicata, et ipsum Xpistum applicantem realiter existentem simpliciter in Deo et absque provisione Dei: ....? quodlibet meritum supponens vere et realiter existentem Filium et applicantem sua merita Matri, ut Mater Dei digna existeret, supponit illum electum in Dei Matrem, cuius Filius ut talis Maternitatem supponat, aut involvat. Et hinc maxime emendat ille gratiarum cumulus ab instanti conceptionis existens in Deipara: quia etenim electa fuit ante omnia sua merita in Dei Matrem, ideo specialissime ipsi applicata sunt Xpti Filii merita, quo mirum ab instanti conceptionis, sive a primo suae creationis instanti Digna Dei Mater existeret. — 76

Dices. Etiam si supponi debeat Xpus realiter existens simpliciter in provisione Dei ante omnia B. V. merita, post in ipsa mereri Maternitatem Dei .... accidentalis illius applicatis conceptis: quod probat omnino: quia ante merita ipsa supponi debet primum meritorum .... necessario ad ipsorum meritorum existentia, ... necessario, Xpus qui Filius huius detrahe B. Mariae non est primum necessarium ad ex .... meritorum ipsius Virginis, ... qui est Deus homo, aut qui Filius alicuius Matris: ergo potest praesupponi Xpus qui Deus homo, et Filius alicuius .... existens in provisione Dei ante merita B. Mariae, et si non praesupponat existens .... Filius huius detrahe B. Mariae ante illius B. V. Merita. — 92

Ad dicta ad istud argumentum in 30 ex qua plane infert, quod detrahe Xpti merita .... ut efficientia .... singularis, et detrahe humanitatis ex Matre assumpta, supponunt et detrahe Matre: .... ad probatum necessaria .... Xpus qui Filius huius detrahe Virginis non est principium necessarium ad ex .... meritorum detrahe ex applicatae specialis meritorum Xpti ut digna eius Mater existeret, ... ad ex .... meritorum indetrahe, et independentium ab speciali applicatione meritorum Xpti. — 93

85 ut digna illius Mat existeret, odo mirz. Etenim merita debata ut digna Dei Mat existeret Maria mesionunt se applicatz meritos Xpi ad obtinendu cumulu illu gratiaru ante oe suy meritu praevisa e ut digna Dei Mat existeret q. supponit electam in Dei Matre, et Xpty q. sic eius predestinatu et prius sic applicantu specialit illi sua merita in Dei Matris honore illuz redit: nag aliaqui merita sua n nascerent ex speciali illo gratiaru cumulo, quem ex meritis Xpti ipsi ut eius electe Matri specialit applicatis habuit B. V. Maria ante oe suy merita.

Q.o 3.a

An ca motiva, seu finalis adequata psentis decreti Incarnatis fuerit peccati Originalis, et actualis remedium?

Cap. 1um

Pmonent quedam, et sna pferunt.

94 Video, et ipse miror, stt mei, scolasticos Magistros de Metap. questionibus benemeritos, psentis disputandi materia ardore maximo ... entes, et in sensus abstrusus Dei cognoscendi audentes: hos dus ... album cor Dei rimandu accedentes intueor, ipsos saepe fugere ... tatis Dm merito. Ingenue fateor reluctantu adhibere calamu et mente in gem hanc illus Authoru de ipsa agentiu dignitate et snaru opinione celebri q.m rei difficultate Metaphu ... dandi: tota enim structura et spes ea incertum respicit ut ... Xpultis illeri statuat, nunc det; ... n det de facto in ... decretis Incarnatis independent a peccato Adami. sive an ... Incarnatis decretu, q.d ult de facto existit in Deo acceptu et ... tu sit a Deo ex unica et p.pua intensione remedii peccati, ita q. si ho n peccasset Incarnatio Verbi Di n eet facta in rerum na, ex intensione, sive ex vi decreti psentis et actr existentis in Deo circa Incarnatis?

95 Haec a mente mea alienu iudico Dr. ctoris Angelicus, qui lecte 4 ad Caput 17 Epis 1 D. Pli ad ...

ait: questio ista n. e. magnę Authoritatis; quia D.s ordinavit fa-
cienda ea q.d res ipsę faciendę erant, et nescimus q.d ordinasset
si n. prævidisset peccatum. Eadem fere inculcat verba idem S.tus D.r de
veritate q.e 29 art 4 ubi de q.e ista loquitur tanquam de re apud
ipsum prorsus incerta: et in 3.o dist.e et q.e 1. art. 3: refert argumenta
utriusque partis adversae, defendens problematice tam asserentes et negantem,
cum pro neutra det convincens argumentum. Ex quo reiecto, et exploso
apud nos maneat sensus alius incertior sub quo agitari posset q.e
ista ab aliquo: an sit ... de facto n. sit in Deo decretum ex
vi cuius veniret Incarnatum Dei Verbum, sive n. peccante; adhuc tamen
dum sit venturus Christus ex vi alterius decreti q.d tunc haberet D.s
circa Incarnationem Verbi. reiciendus, inquam, est sensus hic: quis enim
citra temeritatem statuere, et scire pot., q.d tunc decerneret D.s; sive
an haberet, vel n. haberet D.s decretum aliud, vi cuius veniret Ver-
bum Incarnatum; si n. praevidisset hoc peccatum?

Ad rei qualiscumque difficultatem propo- 96
nendam pnobo, sive negantes, et dicentes, Christum D.m n. venturum, n.isi homo
n. peccasset eo maxime fulciri fundamento, q.d in sacris Litteris frequentis-
sime se proponat remedium peccati, ut finis et causa motiva Incarnationis;
caeterum quia assertio unius finis propositi cum alio n. pugnat, neque infert
alterius finis exclusionem: et cum intentio remedii peccati n. sit ex
natura sua incompossibilis cum intentione aliorum finium; n. satis colligitur ex
testimoniis illis sacrae Scripturae n. adfuisse aliud praeterea motivum se
solo sufficiens ad Incarnationem exigendam, et n. ... daret motivum re-
medii peccati: praeterquam quod contrariae oppositae partis Doctores probant et colligunt ex S.
Scriptura, remedium peccati n. fuisse unicum, et adaequatum motivum, nec
ipsum absolute, et simpliciter finem Incarnationis, ut postmodum videbi-
mus: cum igitur ex Sacris Litteris imo et a rationibus et congruentiis
eruantur pro utraque parte fundamenta anceps haeret ingenium, quonam in al-
teram contradictionis partem recumbat.

Nec praeterea numerosum testimonia aliquas- 97
serentium, Christum neque venturum sive n. peccante carnem pro-
babilissima explicatione: talia n. quae circumferunt ex D. Aug.o tum

ser. 8. de verbis Apostoli ubi ait: si homo non perijsset, filius hominis non venisset: et ser. 9 ibidem nulla causa fuit veniendi Christo Domino, nisi peccatores salvos facere: tum tract. 49 in Joannem: si homines peccatores Deus non amaret, de caelo ad terras non descenderet: tum concione 2a. in Ps. 36: si tu, o homo, non dimitteres Deum, non fieret propter te Deus homo. Accedit Divus Irenaeus adversus haereses c. 14 ubi haec habet: si enim non haberet caro salvari, nequaquam filius Dei caro factus esset et si non haberet sanguis iustorum inquiri, nequaquam sanguinem habuisset Deus. Denique Divus Athanasius ser. 3 contra Arianos inquit, non egit propter se ipsum, sed propter nostram salutem, et ut vivi reciperent et omnes ex mortuis excitarent: Advertit.

98 Nihilominus, quia haec probabilissima explicatio, quam patrum tradunt affirmative ... Patres loquuntur de adventu Christi, qualis de facto fuit, scilicet in carne passibili, et ad redimendum nos per suam mortem: idque ut ingenerent apud fideles eximium gratitudinis affectum, quoad Christi passionem et mortem, amoremque quoad Deum adeo nobiscum misericordem. Unde non probat, non venturum absolute Christum ex vi alterius decreti independentis a peccato, quod de facto existat in Deo; sed non venturum ut passibilem, qualis de facto fuit, nec debile est per explicationem ... sunt, quod eius Divus Thomas, Sanctus Bonaventura, Alexander de Ales, Albertus Magnus, et Scotus in ... et Patrum scriptis fuerint ... satissimi prioribus illis testimonijs, quae nos producimus, adhuc ... DD. Angelicus et Seraphicus dixerint, oppositam de adventu ... eius esse probabilem, reliquam vero probabiliorem, et absolute veram quod ... dicerent, nisi indicassent, maxime eius fundamentum ... eum sensum, qui modo adhibitus est.

99 Adde in rei confirmationem ex ... hic quaestione 17, nihil apud Sanctos Patres esse communius quam quod humanum genus non fuisset liberatum a peccato, nisi Deus incarnatus non fuisset, et pro illo mortuus, et quod dona gratiae collata sint hominibus solum propter merita Christi, dicente Augustino lib. 13 de Trinitate c. 18 ... tanta Dei dona, et siqua alia ..., nisi verbum fieret caro nulla

erient, et tn liquit D. Thō. asserere q.e 24 ... 39 p. tem art 4 ad 34: si Xptus n. fuisset Incarnatus D. p̄ordinasset hoēsalvari p. alia eq. q.o in re nra. Licebit et accipere D. Dum testimonia in sensu restricto adventus Xpti in carne passibili, et ut medici, et Redemptoris, n. a. in sensu absoluto adventus: sicut p̄stat in hoc casu Dūs Thas cca hos saluts, et donorū gr̄ie collats. 18

Accedit et p. utraq opposita opinione magno Dum dissentientiu authoritas: p̄te em affirmante Xptus adventurū, hoc n peccante, ex vi p̄sentis decreti independentis a p̄ud ipsos a peccato, et remedio peccati, militant p̄t citatos Scotus in 3.o dist. 7.a q.e 3 et dist 19 q.e unica, Magistru mānu, et Albertus Magnus, Alaies, Gabriel, et Laterinus de Xpti veritate lib 1.o quos et alios referunt, et sequunt, Faber, Rada, Smising, et Scotistæ alij: subscribunt huic p̄ti ex nostratibus P.r Suarez hic disp. e 5 sec 5 q.r Salmeron to 15 sup. D. Pauli epistolas, P.r Ruiz hic disp 13 sec 12; in qm et sing post utrinq p̄tis fundam. librata, et soluta tandē p̄vendere videt P.r Eisama hic disp e 17 § penultimo; ex huius affirmativæ sne Authoribus alij unicuso de facto existens in Deo decretū Incarnatūs admittunt, cuius principale obiu motivu sit Incarnatio ipsa p̄pt suam excellentiam, aliquem finē a peccato independentē: secundariu vero et conditionalē sit peccati remediu: alij duo admittunt decreta p̄sentia, seu existentia in Deo, quorū unū sit primū ab alio independens, aliud p̄pt mysterij excellentiā, aliud p̄pt peccati remediū. 60

At p̄te negante, utraq opposita docente Xptus Dūs minime venturū ex vi p̄sentis decreti, hoc n peccante, consequent nullū existere in Deo decretū Incarnatūs independent a peccato Adami viciuis; hoc n peccante Xptus adve venirret, stat D. Thō. hic q.e 1.a art 3.o dis art; quorū asserti Celt martiurr 61

Incarnatis Verbi futurg ex vi pierty decreti, hoc non peccante, magis assentiendum videt: quod ipse asserit scolastice loquuty. 3° mary dyte 1. q. 1a art 3°, et q. 29 de Veritate a. 4 ad 3, et 1a ad Thim. 6e 1° Lect 4: quem sequuntur fere omnes antiqui, et recentes Thomistae, Carrerius, Ferrara, Caietanus, Medina, Nazarius, Alvarez, Cabrera, Araujo, aliique quos citat, et sequitur Dominus Godoi hic disp. 8. Accedunt ex nostris P.P. Vasquez hic disp. 10 c. 4, Arriaga disp. 28 Meratius disp. 9, Cardinalis de Lugo disp. Granados tract. 3 disp. 1. Bernal disp. 16, Amicus disp. Con. disp. 4 Aldrete disp. 17 Contenson to 2 disp. 4, consentiunt frequentes RR.

Cap. II:

Sententiam nostram aperimus, et primam illius partem probamus.

62 Et in controversia hac media incedenti via difficile inveniri ponit, cum tota apud scolasticos ut praemonui, disputanda materia sit, hoc controversia verset, num det an non det de facto in Deo decretum vi cuius veniret Christus hoc non peccante; adhuc eam elegimus opinandi semitam, quae Scripturis, Conciliis, et Patribus utrimque contradictis parti faventibus, legitimam expositionem, reverenter quod explicatam nobis subministret, uti postulat observantissimus in Scriptura, et in P.P. sapientissimus Suarius. Et ab illius tamen exponendi modo aliquantulum deflectere videamur triplici conclusione totam nostram mentem complectimur, et aperimus. 1a sit dat in Deo decretum absolutum et effax actu existens, cuius vi Christus veniret, hoc non peccante. 2a non dat in Deo decretum, vi cuius venerit Christus independenter a peccato. 3a decretum praesens, vi cuius venit Christus non habuit pro fine, et motivo completo adequato remedium peccati.

63 Explico praemissas istas, ex quibus totidem deducuntur conclusiones. Deus ante opus praevisionis absque peccato videns per scientiam simplicis intelligentiae possibile excellentiam Christi Dei bonitate, et perfectio

superantis ceteras res, res extra Deum, nolq plenitudine gratiae, et donorum, qua caput electorum ipsi fluxeret, ex quo ut magna gratiarum et donorum in electos et reliquos alios derivaret; intendit, et decrevit abre et simpliciter ex q Xpti grtia prius; ita q ipse Xpus pro re ipsius fuerit causa finalis et motiva primaria huius decreti Incarnatis, primaria inquam, infra Deum, quia cum suorum operum ad extra e primarius, et universalissimus finis, dicente Apo. oia ppt semetipsum operatus e D., ut diximus in ma de Vrtate Dei. Intentus ergo e Xpus 1° et principaliter gria sua, et secundaria ppt alias cas fines extra Xptum, scilicet ppt bona grie et glie ofexenda Anglis et hoibus p Xptum. Hanc Xpti praeminentiam supra oia alia bona creata fuisse ca motiva intentionis, seu decreti Di ca ex q Xpti, maxime suadet Ap. ad Colossenses 1: ipse e caput corporis ecclesie, qui e prius, primogenitus ex mortuis, ut sit in oibus ipse primatum tenens: qa in ipso placuit oem plenitudinem inhabitare, et p eum reconciliare oia in ipsum. Quem locum iterum ad illam nre oclonis illustrationem adducemus.

Deinde postq 64

D. decrevit abrem ex q Xpti ex Virgine Matre, ex q ingenerari Anglorum, et hoium in quos derivaret ista grie plenitudo residens in Xpto: ex eo enim oes accepimus propterea dixit Ap., oia vestra sunt, vos a Xpti Xpus a Dei; cstituit D. Adamum caput morale hoium sub eo pacto de transfusione grie, aut maculae originalis in posteros, eo modo, quo se gereret sub imposito precepto, a quo pacto Mariam iq electam in Matrem exclusit: vidit in signo sequenti D. Adamum abire peccaturum reliquosq posteros suo peccato infectos, decrevit q decreto alio abro, et effaci volunt intrinseca dicto a 1° Incarnatis Verbi in carne passibili 1° ppt excellentiam Xpti, et meritorum eius in carne passibili futurorum: 2° ppt ofexenda hoibus p Xptum in carne passibili merentis dona grie, q sunt pfectiva, et sanctificativa hoium, et q sunt medicinalia, et reparativa peccati; ita qd reparatio, seu liberatio a peccato, que e partialis finis decreti ad sanctificatis et adoptis filiorum

tangm ad finē ulteriorē, et principaliꝰ intentū refert (?) cū Apostolo dicentē ad Galatas 4: Xpūs fuisse intentū, p̄finitū a Deo, ut eos qui sub Lege erant redimeret, ut adoptionē filiorū reciperemus.

65 Ponimus 2º in Deo duplex decretū incarnatiōnis decretū pienz, et actu existens in Deo, aliud ... ce dictū, et quorū quodlibet existere sol poterat in Deo, alio deficiente. Xa ... de actu Dei libero, in ma ... opositū: 1º decretū ante p̄visionē peccati quo eiusdem absolute placuit veniret Xus largiens suis merentes Angelis, et hominibus, et aliis, et si Adamus non peccasset. 2º aliud sub p̄visionē absque peccati, quo cum venit Xus, non solum propter remediū ... sed et propter ipsius Xi eminentissima p̄fectionē, et propter dona gratiae ... cum conferenda. 1º fuit independens a peccato, non vero 2º: 1º quo cum venisset Xus, et hoc non peccante; 2º e quo cum ven... terū non venit adequate quo ipsius 1º decreti; ergo quo utriusque decre... sentis, et actu existentis in Deo; 2º eo quo Xus absolute venerit, ... talis, sive in peccati remedium venerit, currit ad illius ex quo ... decretum sit et decretum eius ex quo absolute decerneret: et decretum ... in carne passibili ipsius remedium peccati decerneret, unde quo ... creti absolute veniret non peccante Adamo et quo utriusque venit Adamo peccante.

66 Ergo 1ª p̄positio nostra haec erat: datur in Deo decretum absolutum et efficax actu existens, quo cum absolute Xus veniret, non peccante: ex qua deducitur haec 2ª: Incarnatio Verbi ... fieret ex vi sentis decreti et si Adamus non peccasset ... ea motiva alterius decreti Dei sentis ... Incarnationē in remedium peccati. Probatur 1ª, et rationes deductae 1º. Datur Deo decretum absolutum et efficax intendens ex 9 Xpti ante ... p̄visionē hominis absolute peccaturi; ergo quo talis decreti veniret ... et hoc non peccante: 2º datur in Deo decretum absolutum, et ... actu existens et sentis, quo cum Xus veniret, hoc ... te. Major constat: 2º quo decreti absoluti et efficacis de ex a X...

independenti a previsione peccati, quale e illud, qd conjiceret a Deo
ante oem previsiones hois abre peccaturi, veniret Xps, sive pec-
caret, sive n peccaret ho: n em deficeret motivu adaequatu
decreti absi, et effacis, adhuc n peccante hoe. Mar qo pbat:
qa dat in Deo decretu absolutu et effax decernenz ex9 Xpti
gria ipsius, et ppt ipsu decerneni ex9 creaturaru, qqq communi-
carent dona grie p Xptu, tanqm ppt fine caput qd hois et
Anglorum; d tale decretu e intendenz ex9 Xpti ante oem pvi-
siones hois abre peccaturi: qo.

Cclir syllogismi constat: qa previsio hois ab- 67
re peccaturi supponit decretu de exa hois: unde decretu de exo
hois e ante previsiones absq de peccato ipsius: n em pot previderi
abre peccaturus, nisi sit abre existens, nec pot previderi abre exi-
stens, nisi supponat decretu absolutu de eius exo. Pbat qo
mar ex apertissimis Pli verbis ad Col 1 adductis n 63:
ex qqq constat Xptu Dnum ee a Deo intentu, et decretu ppt
sui pfectos. ut caput Ecclesie, ut pris totius grie ut primo-
genitus int oes mortales, et int oia primatu tenentes creata; pri-
usqm decernit. ut hens in se oiu donorum plenitudine, deinde ut
p eu derivarent dona grie in ceteros oes: qo dat in Deo decretu
de exa Xpti gria ipsius, et ppt ipsu de exa aliorm qqq dona
grie communicarent, et int quos primatu teneret.

2o eade mar pbat- 68
ex eode Plo ad Rom 8 ubi dr Xptus ee pfinitus, ut sit
primogenitus in multis fratribus, et ad Col 1o dr Xps primo
genitus ois creature: que nequeunt intelligi de Xpto ut Deo, d
ut hoe; qa ut Ds n e primogenitus, d unigenitus a Pe; nec
de Xpto rone reals ipsius pductis, rone qm posterior fuit aliis
creaturis et fratribus: qo intelligenda s de primogenitura Xpti
rone ordinats et decretu Dei decernentis Xptu ut caput, pris,
et fine, ppt quem decrevit ex9 reliquoru fratru, qqq tan-
qm primogenitus alimenta grie, et donoru largiret ex ipsius ple-
nitudine. 3o n minus clare idem pbat ex eodem Apo:

Ad Heb 1° ubi dr: decebat enim eum, ppt quem oia, et p quem oia
qui multos filios in gliam adduxerat, authorem salutis eorum p passiones
summari: ubi priora verba, in quibus Xus ponit adducendos filios in
finalis glorificandos, maxime pro re hac notanda veniunt: nempe
ora a Deo 1° decreto de adventu in carne passibili pertinere
adducenda. 4° idq explant illa Proverbiorum 8 Ds possedit me in
(sive, ut alij legunt, initijs) viarum suarum, antequam quidquam faceret
a princ: et illa Ecclesiastici ab initio, et ante secula creata sum
nequeunt ribe intelligi, nisi de Xpto, eius creato in mente D
vel in Dº decreto decernente Xpti exm ante oes alios creatos
69 Confirmant,
maxime illustrant rem hanc PPum authoritates. Audiat Aug
lib 13 de glia Trinitatis c 26: religiose e dm, reverenter
diendus, qa ppt hunc hoem Xptum sit, glia, et honore coronan
Ds oia creavit: qo hic ho Xps ca finalis fuit creandi
d ca finalis, et pintendit ad media, et ppt se intendit, et
ipsa intendunt, et decernunt media: qo. Deinde Dus Cyrillus A
lexandrinus lib 9° Thezauri c° 8 ait: fundat ante nos D
et in ipso nos oes superedificamur: idq ante initium mundi in
pscia Dei, ut eius ordine Dº benedictio maledictis antecederet,
damnatis in morte vitæ pollicitatio, servitute Diaboli adoptio
libertas: qo Xps e ante oes hoes benedicendos, et adoptandos fu
tus, sive decretus Dª ordinat et ppt ipsum hoes benedicendi
et adoptandi fundati ss, sive decreti in Dª ordinatº:
de alijs omnibus, Dus Ireneus lib 3° c 33 inquit, qd
futurum ccª filius Dei humani generis dispositis ipse metipse
creator oium Verbum pformaverat, pdestinante Deo illum hoes anal
ut ab spirituali salvaret. cum enim pexisteret salvans, oporte
bat et fieri qd salvaret: qo Xus Dº ut salvans pexti
in mente Dª seu in Dº decreto, et dispositae ad reliquos
salvandos: qo ut finis ppt quem hoes fierent, et salvarentur,
70 Probat 1° devi
Dat in Deo decretum effax, et absolutum de exª Xpti operbent

eminentissime dignitati Xpti, et correspondens specialissime amabilitati Xpti, et dilectioni complacentiae Dei qua Xptus prae caeteris omnibus infra Deum: ergo hoc decretum est tale, quod cuius veniret Xpus, et hoc non peccante: ergo datur in Deo decretum efficax et absolutum, quod cuius veniret Xpus, et hoc non peccante. Maior constare debet: quia Deus non potest inordinate affici quoad obiecta amabilia ita quod magis quae minus bona afficiatur, et minus ad meliora: correspondere ergo debet modus quo Deus afficit quoad obiecta eorum amabilitati, dignitati, et excellentiae; itaque afficiatur modo competenti dignitati obiecti: constat autem Xptum Dominum esse specialissime dilectum a Deo prae caeteris omnibus infra Deum, contra illud Matt 3o Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui. | 81

Probatur quoque minor syllogismi. Decretum absolutum et efficax de existentia Xpti competens eminentissime dignitati Xpti, et correspondens specialissime amabilitati Xpti, et dilectioni complacentiae Dei qua Xptus prae caeteris omnibus, est affectus efficax existentiae Xpti primo et principaliter propter seipsum, suique bonitatem, et excellentiam, et non propter aliud infra Xptum, in quod ut medium ordinet, et decernat; sed affectus efficax existentiae Xpti Dei primo et principaliter propter suam bonitatem, et excellentiam, et non propter aliud infra Xptum in quod ut medium ordinet, est tale decretum, quod cuius veniret Xpus Deus, et hoc non peccante: ergo illud decretum est tale. Maior constat: quia si decretum efficax de existentia Xpti non esset talis affectus efficax existentiae Xpti primo et principaliter propter seipsum, sed propter aliud infra Xptum non esset competens dignitati, et amabilitati Xpti, quae longe dignior, et superior est, quavis alia bonitate infra Deum: ergo affectus efficax de existentia Xpti ipsius dignitati, et amabilitati competens debet esse primo et principaliter propter ipsum, et propter aliud infra Xptum, nisi ut Xpto subordinatum, tanquam proximo illius affectus fini; sed et si homo non peccasset, daret motivum adaequatum decreti efficacis de existentia Xpti propter seipsum: ergo daret decretum efficax de existentia Xpti, quod cuius veniret Xpus | 71

Cap. 3

Secunda pars nostrae sententiae proponitur, et probatur.

72 2º p[ro]b[atur] n[ost]ra s[ente]ntia duplici d[is]tinct[a] p[ro]p[ositi]one: 1ª e[st]: n[on] d[a]-
t in Deo decretu[m], ex vi cuius adequate et ab[solut]e venerit X[ristu]s [in]-
dependent[er] a peccato. Ex qua duplex ista [con]cl[usi]o deducit[ur]: 1ª:
si ho[mo] n[on] peccasset, X[ristu]s D[ominu]s n[on] veniret ex vi p[rae]s[e]ntis decreti, ex vi
adequate et ab[solut]e venit. 2º: remediu[m] peccati fuit ca[usa] motiva
tiendo ab adequata et inadequata, primaria et secundaria) [ab]so[lute]
creti p[rae]s[e]ntis, vi cuius X[ristu]s ab[solut]e venit. Harum p[ro]p[ositi]onu[m], et [con]clusio-
nu[m] ro, et intelligentia p[ro] meliori illaru[m] capt[u] petenda e[st] ex
supra n[umer]is 64 et 69 quæ circo recolenda su[n]t.

73 X[ristu]s, et [con]clus[io]nes p[ro]bant
t in Deo decretu[m] ex vi cuius adequate et ab[solut]e venerit X[ristu]s [in]
decretu[m] ex vi cuius adequate et ab[solut]e de facto venit; d[ictu]m decretu[m]
cuius adequate et ab[solut]e venit de facto X[ristu]s e[st] dependens a peccato
visione peccati: g[ratia] n[on] dat[ur] in Deo decretu[m], ex vi cuius adequate et
te venerit X[ristu]s, independent[er] a peccato et p[rae]visione peccati
[con]stat: q[uia] si daret[ur] in Deo decretu[m] aliud absolutu[m], et efficax a[nte]
nat[ura]s ut decretu[m], ex vi cuius adequate, et ab[solut]e de facto ven[it]
daret[ur] in Deo aliq[uo]d decretu[m] absolutu[m] et efficax carens effectu, e[st]
stratu[m]. Probat[ur] 2º min[o]r. Decretu[m] ex vi cuius adequate et ab[solut]e
facto venit X[ristu]s e[st] decretu[m], vi cuius venit passibilis, et redem[ptor]
n[am] e[st] decretu[m], vi cuius venit eo modo, quo de facto venit, in
carne passibili, et ut Redemptor p[er] morte[m] crucis; d[ictu]m decretu[m]
venit passibilis et Redemptor X[ristu]s e[st] dependens a pecca[to]
visione peccati ut apud Theologos o[mn]es [con]stat: g[ratia] etc.

74 Si e[ni]m aliq[ui]s ob
inquit [divus] Aug[ustinus] lib. 1 de peccatoru[m] meritis et remissione
initio, apparet, X[ristu]m D[ominu]m in carne venisse, ac forma servi a[cceptam]
factu[m] obedientem usq[ue] ad morte[m] crucis, nisi ut hac dispensatione mi[se]-
ricordissima o[mn]es, q[uo]s tanq[ua]m membra in suo corpore [con]stitutos
e[sset], ad capessendu[m] regnu[m] coeloru[m] vivificaret, salvos faceret, liberaret,
redimeret, illuminaret. Huc mire faciant Apostoli verba ad [Hebr.]
2º prolata a nobis n. 68: decebat e[ni]m, eum, p[ro]pt[er] quem
et p[er] quem o[mn]ia, authore[m] salutis eoru[m] p[er] passione[m] [con]summari.

expediebat eis, qui per decretum aliud praedestinatus est caput, et finis omnium, postea praevisa hominis infirmitate decrevit authorem salutis seu medicum, et Redemptorem hominum per passionem, sive in carne passibili. 82

Huc et respiciunt omnia illa Scripturae testimonia, in quibus exprimit remedium peccati finem, et motivum huius decreti praesentis, ob cuius Christus venit de facto et passibilis, et redemptor fuit. Venit enim filius hominis quaerere, et salvum facere, quod perierat: Joan. 4° Misit filium suum propitiationem pro peccatis nostris: ad Rom 3°. Quem proposuit Deus propitiationem per remissionem praecedentium delictorum. Ad Gal. 4. Misit Deus filium suum factum ex muliere, factum sub lege ut eos qui sub lege erant, redimeret. Et in Symbolo dicitur, et credendum proponitur, qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de coelis et Incarnatus est. 75

Ultimus Dicimus nostrae partis 76

2a propositio ista ex decreto praesenti Incarnationis, ob cuius abre et adequate venit Christus non habuit pro fine, et motivo unico, et adequato remedium peccati. Probatur huius et praesentis, et secundi conclusionis recolendum est, quae citatis numeris 64 et 69 notata relinquimus. Probatur secundo 1a quia decretum praesens ob cuius abre et adequate venit Christus ut passibilis, et redemptor intendat fructum fines, et motiva sui operatus, seu actus Incarnativi omnia, et singula bona quae ex illa proveniunt ex suo ordine et gradu dignitatis, et bonitatis, quem unumquodque bonum in se obtinet: dex decreto praesenti Incarnationis non solum provenit bonum remedii peccati, sed plura alia bona habita in se ordine, gradusque diversis bonitatis, et perfectionis: quo decretum praesens Incarnationis ob cuius adequate et abre venit Christus, habuit pro fine et motivo sui operatus, sive actus Incarnativi plura alia bona praeter remedium peccati: ergo hoc non fuit unicum, et adequatum illius motivum.

Illa consequentia probatur: quia nihil bonum casu, et praeter intentionem Dei provenit ex operibus Dei, cuius voluntas intentiva, et decretiva bonorum, et amorem eorum illorum 77

stat in illo [contra] measura bonitatis, amabilitatis, et perfectionis ipsorum
quod illud Deus decreti intendit; seu per fine et motivo habet eius opera-
tionis, sive actionis Incarnativae omnia et singula bona, quae ex
ipso proveniunt [contra] praeminentiae et dignitatis ipsorum. ...
g...mi, ut quod maxime constare omnibus debet inductione facta probat 1o
ex ipsa Christi Domini passibilitate, et redemptione, quae est bonum dignitatis
excellentia, et bonitate omnibus alijs infra Deum praeeminens, proveni-
ex illo Dei decreto, vi cuius absolute et adequate venit Christus, qui ex
Apostolus intentus est ex Deo placeritia in ipso, ut in eo inhabi-
taret omnis plenitudo gratiae, et per ipsum reconciliarentur omnia in Deo
sive intentus est 1o et principaliter gratia ipsius, et et ut per eum
adhiberet peccati remedium, quo homines peccatores Deo reconciliaret

78 2o
propter remedium peccati provenerunt et ex decreto illo, et actione incarna-
tiva plura alia bona pure creata sunt dona gratiae Christi collata per eum
et quae ante peccatum primis Parentibus infusa sunt: quae dona neutiquam
propter remedium, et medicinam peccati intenta sunt: deinde neque dona
gratiae medicinalia inducit decretum Dei de Incarnatione Verbi, pertinet
necessaria erant ad remedium, exclusionemque peccati, et quia aliquod
plus bonum afferunt ultra exclusionem peccati [contra] illud Joannis 10
ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant: Ubi vita est
remedium peccati, et exclusio mortis; abundantia autem est aliquid ex-
tra praemium remedium peccati, et exclusionem mortis....

79 3o: quia in remedio pecca-
ti duo veniunt consideranda: 1us, quod est pure exclusivum mali, 2us
quod est inductivum boni positivi independenter ab exclusione mali: cum
bonum per se appetibile sit, et si nullum praecedat malum excludendum, eius
inductio appeti optime possit propter se dona gratiae tametsi nullum praece-
dat peccatum, quod per ipsa excludendum sit: quia dona gratiae non solo sunt
intenta sunt a Deo ex vi praesentis decreti Incarnationis, vi cuius absolute
et adequate venit Christus, quae exclusiva mali sunt peccati, et puri
illius remedium, et quae inductiva boni independenter ab exclusione
mali, et quae perfectiva sanctificativaque generis humani: quia remedium

peccati n fuit uniu, et adequaty infra ?m pientij decreti incarnatis,
vi cuius venit de facto Xps abrē et adequate.

Hic rogabis 1°: nunc supposito 80
qd remedium peccati fuerit ca finalis et motiva decreti pientij ex
vi cuius abre et adequate venit, fuerit illius pcipua ca finalis, et
motiva remedium originalis, an vero actualis, sive psonalis peccatorum
remedium? supponunt oes n so originalis, sed et actualis, et psonalis
remedium fuisse pientij decreti motivu, et insinuari psidue videt,
pt testimonia alia ab Apostolo ad Gal. 2 ubi ait: in fide
vivo filij Dei, qui dilexit me, et tradidit semetipsum p me:
docuitq fideles ita unusquisq debere apud se magni facere Xpti
adventu et satisfacti, ac si pro uniuscuiusq solius remedio exhibita fuis-
set; unde colligit [illegible] n so venisse Xptu ut Redemptore, et passu
ppt remedium originalis, qd e malu orbis coe, sed et ppt remedium
actualis et psonalis, quae s particularia singulorum mala.

Dubitat 2° de motivo 81
pcipuo: et resolutio ex utriusq peccati, seu mali na, et remedij bo-
nitate desumenda e: originale quide e malu totius comunitatis; p-
sonale vero e singularis mali: unde remedium originalis e maius abre
bonu, et beneficiu, qm remedium psonalis: bonu quippe comunitatis p-
ponderat particulari bono, ut ait Ars 1° Ethicorum c 2°; sed maius bonu
et ppponderans pcipue intendit a rectissima vote Dei: ergo remedium o-
riginalis ob universalitate damni principalius intendit a pienti decre-
to Incarnatis.

Rogabis 2°. Nunc Adamo n peccate, peccantibus tn a- 82
liquibus posterorum peccato psonali, veniret Xps ex vi decreti pientis
vi cuius abre, et adequate venit? reo n venturum: eo, ut pbatum e,
decretu pens habuerit p fine et motivo remedium originalis. Sed
iterum rogas; an veniret vi alterius decreti, qd in illo casu existeret
in Deo ppt remedium actualis, seu psonalis peccatorum? res e incer-
ta: iudico tn, si coniectura duci nobis liceat, n venturum Xptu
in illo casu ppt remedium actualis, adhuc ex vi alterius decreti:
ro mihi e: qr ablato peccato originali n deficeret totu genus huma-

ny a fine supnali, et stabi gris. multo g pauciora fuissent peccata actualia: manerent q plures hoes, qui fine supnalj carerent, et si Xus in peccati remedium n venisset: sicut pecty Angelorum quorum peccatum totum genus Angelicum n infecit; imo plures multo pstiterunt in gratia: ypindeque Xpus ins Angelici, et originalis peccati remedium n venit ex sufficienti decreti lt venerit ut illis dona gratie et glie ex plenitudine sua conferret.

Cap. 4.

Argts contra 1am nre sntiam. et solong exhibet soluti

Argues 1°, ne quis desideret, ex authoritate, et sensu com. Ecclesie que in antiquo himno B. Virginis canebat: n abhorres peccatores sine quibus nunquam fores tanto digna filio: et in benedicte Cerei paschalis canit: necessarium Ade peccatum, quod Xpi morte deletum e: o felix culpa, que talem tantum meruit here Redemptorem: in quo quasi plaudit peccato tanquam iuri, et necessarie occasioni, seu motivo ex Xpi. Huc et adducendi se offerunt oia illa sacre scripture et Patrum testimonia in quo exprimit Xptus n venturum hoe n peccante Xa illud Xpi Di n: n opus valentibus medico; d male habentibus. Patribus a supra adductis n ... addendus e iure Sus Leo Magnus ser 3° de Pentecoste ubi inquit si enim ho ad imagin, et similitudin Dei factus in sue honore permansisset, nec diabolica fraude deceptus a lege sibi pposita p ... concupiscentiis deviasset, creator mundi creatura n fieret.

84 Et ro id ofrat 1°: q° cessante fine operis; d finis Incarnatis unice nobis in scripturis ... sibus e remedium peccati: q° cessante peccati remedio, aut nullus esset eius, hoe n peccante, cessasset opus Incarnatis. Iterea ... credere, Xptus Dominus n fuisse venturus in carne, nisi in opportunitate sue exaltatis sup oia, et ut heret nn sup oe nomen ... postulante summa eius dignitate, et excellentia; d neutrum heret secluso peccato: g°. Maior cstat, minor pbat: q a secluso peccato Xpus subijsset mortem p gloriam et exaltatis sua et nomen sup oe nomen ... sequutus e dicente Apostolo ad Philip 2 factus e obediens usque ad mortem mortem a crucis: ppt quod et Ds exaltavit illum, et donavit ...

nn, q^d e suy oe nn. 84

Ret: Ecclesiasticos illos acentus, et affectus manifeste 85
referri erga Xpty ut passibile et mortale humano generi p passione
remediy afferente: neq enim Xpus Dus, si impassibilis veniret, vitae
puerilis angustias, detentionemq novemensiy in utero Virginis pateret;
nec ex illius visceribus ing, et dispositos corporis passibilis deduceret.
Deinde certissima cstat, qd Adae peccatum n fuit necessarium ad qualem-
cumq vitam, et exm Xpti, sed ad eius mortem et passionem: peccati enim foe-
licitas ea fuit, ut eet occasio Redemptionis; n a Authoris grae 1as
se: cstat et Xpty n venturum ut medicus suis vulneribus vulnera nra
curare, nisi peccatum existeret. Scriptura, et SS, ut plurimum n
qq in sensu restricto de Xpti adventu in carne passibili exponi debent:
loquunt enim stilo dogmatico, et ut commendent, et stabiliant ne-
cessitatem redemptionis, et mortis Xpti, ut a peccato liberaremur.

Ad 19 p rationem dis- 86
quo maior: cessante unico et adequato fine operis cessat opus, cedo ma-
ior; cessante inadequato fine operis, cessat opus subdistinguo, cessat opus
vi intentionis aut decreti respicientis illum finem, cedo; cessat opus et
vi alterius intentionis, aut decreti n respicientis illum finem, nego. Dein-
de min au: nanda e abse, et ut iacet, cum et alij fines Incar-
natis in sacra Scriptura assignent pt remedium peccati: l
distinguenda e de Incarnate abse et simpliciter sumpta, et de
Incarnate restricte, et in carne passibili accepta. Quidem Xpus n
veniret ex vi decreti, vi cuius de facto abse et adequate venit cessan-
te fine remedij peccati, qd sbn inadequatus motivum illius e; veniret
tn vi 1^i decreti independentis prius a peccato. Ad 2^q nego maior: ad
probats, dico, Xpty Dy assequutum p mortem Crucis specialitem qmdam laudis,
et exaltatis celebritatem pt maior dilectis, qm apud homes redemptor ob-
tinuit; n tn exaltatem, et nnus prerogativas quoad substm: quam hanc
necessario hebat rone dignitatis sup personam: existere a optime poterat Xpus
Dus absq hac specialitate celebritatis accidentalis p mortem assequutam: et hec
e cois Apostolici dicti interpretatio.

Arques 1°. Nungm Ds pmittit aliqd malum, 87

nisi inde eliceret aliquod maius bonum, d permisit peccatum primi hominis, et totius
generis humani: ergo inde maius bonum elicuit, quod si peccatum non extitisset
d eiusmodi bonum aliud esse non potuit, nisi Dei Verbi Incarnatio: ergo
non fuit decreta ante praevisum Adami peccatum, d ex praevisione illius,
inde assumpta occasione, confirmatur. quia si Deus decrevisset Incarnationem
propter excellentiam mysterij, illam decrevisset cum natura Angelica, et non
humana: perfectior enim est natura Angelica; d non ita decrevit; ergo
se hominum amore, et misericordia assumpsit naturam humanam dicente
Apostolo, nusquam Angelos apprehendit; d semen Abrahae apprehendit. 4.º
si propter Christi perfectionem, et excellentiam, et propter universi bonum, Ange-
losque glorificandos decrevisset Deus Incarnationem, non esset ratio ulla
illam ad novissima tempora distulisset; distulit tamen, quia cum in re-
medium peccati veniebat, oportuit ad maius beneficij commendationem
88 homines suam ipsorum miseriam, et peccati damna experti essent.

Res ordendo totum
syllogismum, et dd minorem subsumptam: d eiusmodi bonum esse nisi Dei
Verbi Incarnatio absolute, et simpliciter talis, nego minorem, nisi Dei Ver-
bi Incarnatio in carne passibili, et ut redemptoris, concedo. Hoc fuit
bonum illud maximum, quod occasione assumpta ex peccato provenit. Dico
Incarnatio Christi in carne passibili, et tota nostra redemptio fuit
libera Christo Deo, in cuius voluntate fuit acceptare munus redemp-
toris: ergo decretum Dei latum occasione peccati nequivit esse de illo, quod
relinquebat libertati Christi Dei d de Incarnatione ipsa, ut sic,
quoad substantiam. Sed confirmo. quia et occasione peccati primalis fuit
decrevit Deus bonum poenitentiae; et bonum hoc relinquat libe-
ri hominis poenitentis: ergo et voluntati Christi Dei relicta sit acceptatio
muneris Redemptoris hoc bonum oriri post occasione peccati Ada-
mi absolute praevisi: praesertim cum scientia media de acceptatione libera Christi
Dei praecesisset in Deo

89 Ad 1.um confirmationem nego maiorem: nam et excellentia mysterij fue-
rit inter omnia obiectiva motiva infra Deum praecipuum, et eminentius, et Dei
ipse ut manifestandus, et communicandus in Incarnatione Verbi creaturis
omnibus, et laudibus ab omnibus cumulandus fuit decretum motivum; meliorem

á modo manifestat, et communicat Ds, creaturis oibus p assump- 89
tionem nae humanae, q^m si assumpsisset Angelicam; invisibilia quippe
re Dei, ut aiebat Plus a creatura mundi p ea, quae facta sunt,
intellecta conspiciunt: et iterum: magnum hoc e pietatis sacramentum
q^d manifestatum e in carne. Carnis q^o, et nae humanae assump-
tio melior e ad manifestandas creaturis oibus rationalibus Dei
perfectiones, reportandasq ab oibus laudes, q^m Angelicae. Ad 2^m
fateor, q^d si de facto venisset Xps vi decreti, vi cuius abre, et
adequate venit, ob mysterij excellentiam, nulla nobis obstaret dila
tionis causa; cum tn venerit in peccati remedium ex vi decreti, vi cuius
abre, et adequate venit, exposcuit dilatio juxta rones in argto alla
tas.

Argues 3. si existeret in Deo decretum absolutum et effax, vi cuius ve- 90
niret Xps et hoc n peccante, vi illius veniret necessario Xps, l impassibi-
lis, l passibilis; s^d vi illius decreti neutro modo veniret: q^o vi illius n
veniret: q^o n datur in Deo tale decretum. Mai constat, cum arbitro
in extremo passibilitatis, et impassibilitatis abstrahere n possit Xpti
adventus in carne. Probatur m^r: q^a inprimis hoc n pecca-
te, n veniret Xps passibilis, ut apud oes constat: cur enim tunc
pateretur Xps? deinde neque veniret ex vi decreti praesentis impassi-
bilis; q^d probatur. q^a decretum praesens et existens in Deo e illud, vi
cuius Xps venit; s^d decretum vi cuius Xps venit e decretum vi cuius
venit passibilis: q^o n veniret impassibilis ex vi praesentis decreti. Prae-
terea, si ex vi praesentis decreti veniret impassibilis hoc n peccan-
te et hoc peccate veniret impassibilis, cum hoc peccante vene-
rit ex vi praesentis decreti.

Ornat, et explicat ro hanc: Praesens de- 91
cretum absolutum et effax existens in Deo vi cuius veniret Xps, l
decernit Incarnati Verbi sub passibilitate, l sub impassibilitate?
si 1^m: semper ac exerceat hoc decretum exerceri debet sub passibi-
litate Xpti: atq adeo donec Verbum fiat ho ex vi talis decreti
ponet passibilis, cum tale decretum sit infrustrabile circa oe id q^d decer-
nit; sed vi decreti praesentis nequit poni passibilis nisi decendent a peccato:

q° decretu pieri vi cuius veniret Xpus e dependens a peccato.
2° semper ac tale decretu exerceat exerceri debet sub impassibilitate
et adeo Incarnatio Verbi fiat hoc vi huius decreti debet poni sub
passibilitate: atqui n e positus Xpus sub impassibilitate q. frustra
e divinu decretu efficax, et tale decretu n dat in Deo existere
et pieri.

92 Hoc argu maxime pungit eos Adv. qui adere renuunt in Deo duplex pieri decretu efficax Incarnatis vitae distu, quorum unu n dependeat ab alio qd tamen nrus modus discurrendi admitti debet. Et ro e: qa qui intendit in aliquo opere aliquem finem independent ab alio nesse e, qd heat aliq intensionem illi alii fini, pcertim qdo intensiones sunt inseparabiles a finibus et ipsas intentis: repugnat quippe fines ee independent intentos, et n ee independent hitas intensiones finis, quae n essent inseparabiles a finibus: sunt a Dei intensiones efficaces essent inseparabiles a finibus et ipsas intentis, ut pote quae n essent infrustrabiles atqui Ds in opere Incarnatis intendit plures fines, quorum unu intendit independent ab alio: intendit quippe Incarnatis substantia sui, et independent a peccato; deinde intendit dona gratiae Angelis, et hominibus collata, quae separari potuerunt a remedio peccati q° nesse e qd heat Ds cca opus Incarnatis pl q° decrevit remedium peccati decreta plura cum plures fines intenderit in dependent a peccato. Adde: 1us nrus decretu ee indiferens te, ut cum 2° iungatur: q° e ex inseparabile a 2°; pinde distu vitae a 2°, cum n sit 1us indiferens, ut secu pe iungat.

93 Reo iait ad argu Add marg: vi existeret ett. vi illius veniret Xpus et passionis, et impassibilis illo p° decreto detrante passibilitatem, et impassibilitatem Xpti na marg; alio 1° detrante passibilitatem impassibilitatem Xpti 2do marg. Marg et distinguo: d vi illius decreti ne utro modo veniret adequate, scio neutro modo veniret inadequate, nego. Etenim 1us illud decretu decernens ex q Xpti quoad substantia ante praevisionem peccati, et ante praevisionem carentiae peccati, fuit ex sua indiferens

diungeret cum decreto detrante Xpti passibilitatem post praevisionem peccati uti de facto diunctum est, sicut diungeret cum decreto detrante Xpti impassibilitatem post praevisionem carentiae peccati. 1ᵘ hoc, ut diungeret si succederet praevisio carentiae peccati, sicut peccati praevisio successit. 2ᵘ quamvis in suppositione Xpti quoad substantiam veniret ex vi 1ⁱ decreti, non tamen illius adaequate in neutra suppositione: neque in suppositione praevisionis peccati veniret Xps adaequate ex vi utriusque decreti, uti de facto venit; vi scilicet 1ⁱ decernentis Xptum quoad substantiam et vi 2ⁱ decernentis Xptum ut passibilem: in suppositione à praevisionis carentiae peccati veniret Xps adaequate ex vi 1ⁱ decreti decernentis Xptum quoad substantiam et etiam vi 2ⁱ decernentis Xptum ut impassibilem, quod decretum eo modo non datur, daretur in illa suppositione praevisionis carentiae peccati.

Hinc ad difficultatem dico, decretum hoc praesens absolutum et efficax vi cuius inadaequate veniret Xps homine non peccante, nec decrevisse Incarnationem Verbi sub passibilitate, nec sub impassibilitate; sed esse, et fuisse non sua indifferens, ut diungeret cum altero decernente Incarnationem sub passibilitate, aut sub impassibilitate, consequenter praevisionem de peccato, aut de carentia peccati: nec inde imminet decreti illius frustratio; quia verum vi illius poneret Incarnationem Xpti quoad substantiam quae illius obiectum decretum, sive diungeret cum alio decreto detrante Xpti passibilitatem, sive cum alio decreto Xpti impassibilitatem detrante. 94

Arguit 4 illustrissimus Godoi ttt. 1. disp. 8 § 2, qui postquam sua sua ex Sacra Scriptura stabilivit, ad Scotistarum solutionem deveniens, probat à ratione, decretum praesens Incarnationis quo decretum, et intentum est Xps ut caput et finis Angelorum, et hominum ordinis supernaturalis gratiae, esse ante praevisionem peccati, et esse connexum cum peccato, et decreto permissivo peccati; ac inde non venturum Xptum ex vi praesentis decreti homine non peccante. Arguit igitur: sicut non obstante quod Xpus Christus intentus venit an praesentis decreti ut finis et caput hominum, adhuc fuit intentus ut caput hominum per derivationem gratiae 95

adoptivæ, ita eo non obstante potuit intendi ut caput hom. p. de-
gratiæ redemptivæ, et remissivæ peccati; d. Xpus ut caput hom. p. de-
gratiæ remissivæ peccati habet connexionem cum peccato: quod non obstante q...
intentus sit Xpus ut caput hom. et Salvator, potuit ... illud decr...
decerni Xpus non solum ut connexus cum existentia hom., quorum derivanda...
gratia adoptionis, sed et cum peccato, et illius futuritione, ut hom. de-
bet gratia remissiva peccati.

96 Confirmat, et explicat. Non obstante, quod ... sint media pro gratiæ adoptivæ conficiendæ potuit Xpus ante ... intendi ut hom. caput pro derivatis gratiæ adoptivæ decreto cum futuritione connexo: quod non obstante quod peccatum sit medium pro gratiæ redemptivæ, remissivæque determinandæ, potuit Xpus ante permissionem, et remissionem peccati intendi ut caput hom. pro derivatis gratiæ remissivæ decreto cum peccati futuritione connexo.

97 Adeo manendo ab re mare: ... omne de decreto intendente Xpum ut caput hom. pro derivatis redemptivæ, et remissivæ peccati connexo cum existentia ... peccati ... absq. peccati permissione: ... om. et ... ... et manda ... : disparitas, p. utroque ... et decreto ... ... in ma. de potestate: quod decretum Xpi ut capitis hom. derivatis gratiæ adoptivæ non affert, aut infert ex vi sua intensionis ... connexionem ant. cum existentia, aut futuritione absq. hom., et gratiæ adoptivæ, ... hom., gratiæque absq. futuritis, et exis: quæ quidem dota cum decreto connexa optime potest Deus amare, intendere, et pro se causare; ... tn. ante permissionem peccati, quod sit decretum efficax Xpi ut capitis hom. pro derivatis gratiæ redemptivæ, et remissivæ peccati affert, aut infert vi sua intensionis ... connexionem ant. cum existentia et futuritione absq. peccati, sine quo gratia redemptivæ ut talis stare nequit; intentio à Deo antecedens exis, et futuritis absq. peccati, et connexio cum illo repugnat Deo: repugnat quippe, Deum existentiam peccati decretare, intendere, amare, et pro se causare: ex quo fit, quod admisso, ut et ... ... Godoi admittit, decreto efficaci de Incarnatione ... existente, et præcedente futuritis absq. peccati, bene inferat, tale decretum ...

ee inexy cy exa peccati' aequinde vi taly decreti futurg ee Incarnatg peccato n existente. 87

Sed instat Godoi no suo 49. Ex eo qd Xpi 98
Dy decernat effacit ut redemptm ante pvisione, et decrety pmissivy peccati n seqr, qd D velit, d 2o qd pmittat peccaty; d ex pmissione peccati n seqr Dm intendere, aut p se causare peccaty: go. Plat mar 1o: go ex decreto illo effaci Xpti ut Redemptorj so infert illa voas in Deo, qus reqr ex pte illius, ut peccaty existat; d ut peccaty existat, n reqr ex pte Dei voas positiva, qua Ds velit peccaty, d 2o pmissiva: go 1o: n minus onectit voas create defectibily actu existens cy politate peccati, qm Xpi intentus ut Redemptor cy futurite abra peccati; et tn ex decreto effaci Do trato ad exq voaty create defectibily n seqr in Deo amor politaty peccati aut oplacentia in illa: go ex onexione Xpti ut redemptorj cy futurite abra peccati n infert in Deo amor futurity peccati aut oplacentia in illa.

Urat 1o hoc 99
ro. Xpi ut existens Redemptor redempte actuali n minus onectit cy pterite peccati, qm ut futurus Redemptor onectit cy futurite peccati; d ex eo qd Ds velit exq Xpti ut actualit redimenty n seqr Dm positive velle pteritg peccati: go ex onexione redemptg futurg cy futurite abra peccati n seqr, Dm volentg effaci Xptg ut redemptorg futurg velle positive futuritg peccati. Urat 2o. Non minus onectit cy futurite peccati decrety pmissivg illius, qm decrety effax Xpti ut Redemptorj; et tn ex eo qd Ds velit peccaty pmittere ante pvisiong abq peccati n seqr, Dm velle exq, aut futuritg peccati. go ex eo qd decrety effax Xpti ut redemptorj onectat cy exa et futurite peccati, huius pvisiong pcedat, n seqr, Dm velle positive peccaty, et ee cam illius. 3o. Intensio effax Xpti ut Redemptorj pcedens abq pvisiong peccati n e virtualis amor futurity peccati: go ex hac intensione n seqr, Dm volituy fr alia voate exq, et futuritg peccati tanqm mediy sine quo n pot finj

existere. ita liquet: probat argumentum: voluntas inefficax Christi redemptoris non est inefficax virtualis amor futuritionis peccati; nec complacentia in Christo quatenus Redemptore est virtualis complacentia in peccato: ergo efficax intentio Christi ut redemptoris est amor efficax virtualis peccati.

100 Argumentum hoc cum suis confirmationibus facile ex dictis in materia praedestinationis solvitur: ex iis enim quae ibi iactis servit pro nunc responsio ad 1am eius probationem. disquae maior: si intelligit veram, quae requirit, ut peccatum existat quasi medium per se necessarium ad existentiam Christi ut Redemptoris, concedo: ut peccatum per se, et simpliciter existat, nego. Ad hoc sufficit permissio, seu voluntas permissiva peccati, a peccatum existat ut medium per se necessarium ad existentiam huius effectus, scilicet Christi ut Redemptoris requiritur voluntas decretativa, et electiva ut medium per se necessarium et utilis ad obtinendum finem per intentionem intrinsecus, et intentionalis intentionis. Ad 1am probationem concessa maiore et minori nego consequentiam: liquet disparitas: quia tum connexionis causalis atque defectibilis nempe futuritas peccati aliunde supponitur, non requiritur, quod intendat aut amet a Deo, eo quod amet et intendat ex voluntate creata per decretum Dei efficax, sicut peccato aliunde supposito existente potest Deus intendere poenitentiam absque amore peccati quae est tum connexionis poenitentiae; tum a morte Christi ut Redemptoris futuri. sed futuritio et existentia peccati supponitur aliunde ad decretum antecedens Christi ut Redemptoris: ergo non est necesse, quod talis futuritio et existentia peccati intendat et amet virtute decreti.

101 Ad 2am confirmationem concessa et maiori et minori eadem per omnia disparitas applicanda est: quia praeteritio peccati quamvis necessaria Christus ut actualiter redimentis supponitur, ita ad actualem redemptionem futuritio a peccati non supponitur ad decretum Christi ut Redemptoris futuri ante peccati praevisionem absque. Ergo quae miror quod futuritio peccati teneat intendere Deus vi huius decreti; non ei alterius rationis vel alterius. Ad 2am nego maiorem: quia decretum permissivum peccati 2us affectus quem dicitur ex parte Dei, si affectus

88

Dq ꝯferendi auxiliu sufficiens ad vitandu peccatu, qd reijciaret prava hois detraone n' vitabit: itaq minime dr daret ad exq peccati, q' peccare n impediat peccati exq. Egimus de hoc decreto permissivo peccati in ma de ꝑdrate div[ina] ꝗe 4 a n 113: ubi diximus, illationes peccati n dari ex vi decreti collativi auxilii, et permissivi peccati; q' ex vi connexi ex scia media de n' evitatie peccati sub illo auxilio, et ex decreto ꝯferendi tale auxilium: unde illo e verus detraons liberu voluntas prius p scia media: proinde decretu n tat illius detraone ad peccatum, q' illa supponit, et mere permittit: n em movet Ds ab inefficacia auxilii prius ad talis animi collatis; aliaq illius inefficacia, sive connexis illius cu peccato intenderet, et amaret.

Ad 3m ꝯtraons 102

no ans: ad probats ꝯcessio anti quoad utiq rui ut nat eva. Disparitas e: qa volitio inefficax Xpti ut redemptoris n connectit cu exa Xpti ut Redemptoris neq infert exq illius, qd necessario requir ut existat Xps ut Redemptor, et n supponit aliunde positus; q' e ꝯditionata quoq et remissa ꝯplacentia in Xpto ut Redemptore, si aliunde existat ma destruenda p redemptis, scilicet peccatu; minime tn detraons ad abq exq Xpti et peccati: ubi detrat decretu ans, et n supponens aliunde existentis maam destruenda p redemptis. Sicut ꝯplacentia in Xpto qs redemptore actuali n e nedu virtualis ꝯplacentia in peccato: qa istud abne existens supponit et prvidet ut accidit in ꝯplacentia Dna qa hos actualit poenitentes et ꝯtritos de peccatis suis abq ꝯplacentia in peccatis, amor, a efficax ꝯstitutionis, et Redemptionis ait ad positis peccati prius e sim virtualis amor, et intensio ex peccati nedu aliunde positi: cu ad ins illius amoris exa peccati n du positi, prius necessaria sit.

Cap. 5

Adversus 2am resolutionis nrae partem oppositis argumentis satisfit.

Adversus 1a de long 103

a n° 76 ꝑ sorita ex ꝓbatis nullus occurrere potest [illegible]
a divergat ex ipsius sensu, et explicate fuerit dissen-
terit. Q° 37 tu dicens n° 86 indicatus ab authoritate
1° opponi pot Aug. verbis a nobis recitatis n° 14: [illegible]
n aliq ob eq venire Xpus in carne passibili, nisi ob reme-
dium peccati [illegible] unius, et adequatus motiv[illegible]
decreti, vel cuius [illegible], et adequate venit Xpus. Ceterum [illegible]
agebat de peccato originali illud inferendo ex ipso [illegible]
facta ꝑ posteris Adami et parvulis [illegible]
adventus Xpi [illegible] generi humano [illegible] remedio peccati
originalis, q [illegible] motivis int [illegible] creata [illegible]
ꝑ universalitatis magis mali et magis urgens ad decre-
incarnatis in carne passibili, n a excludit particulares alias
fines ultra remedium peccati, qui [illegible] n a eo urgerent ad de-
cretum de Xpo ut passibili [illegible] ꝑ illud intenti [illegible]

104 Arguunt [illegible]

maximi mysterii [illegible] praestantissimum [illegible] mysterii
Incarnatis [illegible] omnium maximum post mysterium Trinitatis: g [illegible]
primus mysterii Incarnatis debuit [illegible] qui e praestantissimus
transiens Trinitatis, qui e ipse [illegible] remedium peccati [illegible]
praestantissimus, finis infra [illegible] g° remedium peccati [illegible]
est unicus finis mysterii Incarnatis. Liquet syllogismus
a [illegible] probat [illegible] g° remedium peccati [illegible] et
ꝑ dona gratiae et aliae quae sunt maxima bona inter omnia
creata, et quorum privatio inducta erat ꝑ peccatum:
g° peccatum [illegible] e malum omnium maximum, et [illegible]
dens totius [illegible]: et remedium maximi mali e maxi-
mum bonum, et quis pertinet ad bonum communitatis e bonorum
divinissimum, ut [illegible] Ethicorum: g° [illegible]
e difficilius opus, eo e nobilius, et praestantius, magis mani-
festat virtutem [illegible] remedium peccati e opus [illegible] diffi-
cilimum: g° e opus [illegible] nobilissimum, et praestantissimum [illegible]
experientia, [illegible] probat [illegible] efficit reliqua aliqua [illegible]

existente idonea dispositione ex parte subiecti, et nulla preexistente dispositione contraria atque adeo absque difficultate quod peccatum est unicum impedimentum donorum, et operum Dei, ut potest quod unice avertit eum a benefaciendo: quo reddit difficillimum opus remedium peccati.

Ideo ad argumentum 105

admittendo totum syllogismum, et dicendo minorem remedium peccati esse praestantissimum finium intra purae creaturam; omitto; absolute, et simpliciter inter omnes fines mysterii Incarnationis non, et nec ergo quod non ex eo quod inter fines purae creaturae remedium peccati sit nobilissimum, sequitur finem unicum: ex eo enim Christi per se intenta fuit principalium; ipsa a non esse finis purae creaturae: inter quare a creatore fines sit quidem remedium peccati causa finalis propria, non tamen unica, et adaequata ut supra vidimus, Ad 2m probatur antecedens propositionis: remedium peccati sit prior et immediate per dona gratiae intenta ipsius doni gratiae, quod sit purum remedium peccati non; intentum et quod sit perfectiva, et sanctificativa naturae independenter a remedio peccati solo.

Ad 2m probatur concessa maiori dis- 106

tinguo minorem quod remedium maximi mali est maximum bonum, secundum perfectionem, et purum rationis remedii non; sub aliis et rationibus independentes a remedio solo: diximus supra, in ipso remedio peccati considerandum esse et vim exclusivam mali, et vim inductivam boni independenter ab exclusione mali: intendit quippe, et per se appetit sanitatem corporis, et gratia animae, et nulla praecedat aegritudo, nullumque peccatum, quae excludant talia bona: habent quoque dona gratiae esse medicinalia, et reparativa peccati, esse perfectiva, et elevativa hominis in adoptionem filiorum Dei. Ad 3m fateor, difficilius opus magis commendare et aestimabilius reddere virtutem suae causae, quae difficultas obtinendi boni auget illius aestimabilitatem: et quidem difficultas quam peccatum obiciebat beneficentiae Dei in ordine ad opus incarnationis, quamvis maxima erat, non tamen non tollit, dari in hoc difficili opere ultra remedio peccati plures alias bonitates, ut varum

remedij peccati, quas intenderit D[s] in decreto, pro quo ipse et adequate venit Xpus.

Q.[o] 4.[a]

Quaenam fuerit ca efficiens Incarnat[is]?

Cap. I.

Expugnat q. pure creatura sit ca principalis efficiens incarnat[is].

107 Incarnat[is] nomine intelligit hic ro fralis illa, media qua Deus unitus e humanitati, sive carne sibi copulavit, et sumpsit in unitate suppositi: ea a ro fralis procul dubio est unio hypostatica Verbi cum na humana, unde q. actio efficient productiva unionis hypostaticae dr actio Incarnationis sive unitiva. Rogat 4o de ca rriali, a qua efficienter provenit, aut provenire pot haec unio media actione ca Incarnativa: et quidem ab oibus supponit totam Trinitatem se ca efficientem principalem Incarnat[is], abstrahendo ab adequata, inadequata, exclusiva, et sufficienti: idque constat ex Concilijs Lateranensi sub Martino I[o], et Toletano undecimo: e quippe opera ad extra absolute toti Trinitati coi indivisibiliter procedens vere Dm eam principalem huius divinae inter oia supernalia maxime extra dubium debet ee quomodocumque Xa varias suas explicet Philosophia ro et opus ex principalis.

108 Dubitat[ur] de ca principali creata nunc sit det aut possit sit pura creatura, quae tamquam principalis unionis hypostaticae efficienter producere, nat cum coi sententia Doctor dixi, 11 n. 145 pre hac rone dubium q. unione hypostatica factum e, ut Xps in quantum ho sit filius naturalis Dei: d solus D[s] pot principaliter filium Dei naturalem producere: 9o solus D[s] pot efficienter principaliter hypostaticam unionem causare, d nec [illegible], nec vim veram agnosco: etenim in re maxi valde dubia, mir facile dixeri pot: et oedi de filio filij Dei nalis [illegible] increatis modis aeternae generat[is], qua aliquid rei producit ut terminus fralis productionis, et nari [illegible]

filij Dei nalis ly creatus nomine creaturae generalis, quam aliud
quod creatus vere producatur, sit tamen totalis productio, repugnat quippe,
aliqua creata produci filius Dei nalis ly quoad sua principia, sed
tamen ly unione sui cum humanitate.

Alij probare conclusionem istam volent 109
ex repugnantia creaturae, quae sit substantia aliqua miralis, ad productionem principium
unionis hypostaticae, eo quod substantia aliqua supernalis productio sit ut causa prin-
cipali. Sed ut post dicemus in nostra probatione hic substantia supernalis
aliqua; hoc vero probari nobis non potest. Praeterea non videre non sufficit
ad productionem principalem unionis hypostaticae, quae est substantia modalis su-
pernalis creata, aliqua substantia modalis supernalis creata.

Alij tamen communia 110
nia ipsis ex propria principia dicunt, ut causa principalis alicuius effectus
suo generi quod sit tantae perfectionis quantae est effectus resultans,
et quia habet naturalem virtutem producendi effectum; sed nulla pura creatura
tantae perfectionis potest esse quantae est effectus resultans ex unione hy-
postatica producta, sit ergo hoc; neque habere potest naturalis virtutis produ-
cendi nunc eorum; 2º. et confirmant: quia principalis causa effectus superna-
lis nequit non esse entitas supernalis; quia principalis causa effectus veri Dei ne-
quit non esse entitas veri Dei.

Sed hoc vero bene probat intellectus de causa princi- 111
pali adaequata, non vero de causa principali inadaequata; quia neque enim
alia est tantae perfectionis, quantae est effectus resultans, sit vel videatur alia
ca: neque in naturalibus species impressa tantae perfectionis est quantae est actus
intellectus: et tamen numeri et species sunt principales suorum effectuum:
neque intellectus creatus habet naturalem virtutem producendi visionem beatificam
dub aliquis supernalis sibi et tamen in nostra intellectus est ultimus
ad ubi causa principalis: Sed 2º. id utrumque ad causam adaequatam princi-
palem requiratur non tamen ad inadaequatam principalem; et creatura
pura non sit tantae perfectionis quantae est effectus resultans ex unione
hypostatica. Sed secundo dicimus neque admittimus habet naturalem virtutem, non inde
infertur non esse puram creaturam saltem ut causam principalem inadaequatam
saltem efficientem unionis hypostaticam.

112 Ostenda q° nobis e ex aliis ipsis declarari tam adequatam qm inadequatam ca principale creatam efficientis hypostaticae unionis excludat. Ea dr si efformat: Illa nq ca principalis neq adequata neq inadequata alicuius effus quae non continet perfectionem p se requisitam ab effu ad eius productionem specificum illius ee; s nulla pura creatura continet perfectionem p se requisitam ab unione hypostatica tamquam specificum illius ee; ergo nulla pura creatura pot ee ca principalis adequata aut inadequata unionis hypostaticae. Maior q legimi fundat in ei ratio aut signo ex quo ca principalis effus agnoscenda: tum quia ipsi tribuit effus: tum quia procreat eius effum tamquam illius proprium finem: tum quia illius in quo se indigeat effus: ex illa a nullo continere perfectionem p se requisitam ab effu ad eius productionem tamquam illius specificum ee non e ipsius effus tribui possunt, nec cuius influxu p se indigeat effus, q e proporcionata proporcione virtutis effus vel aequalis, aut maioris perfectionis cum illo: ergo tale ens nullo modo ca principalis effus ee

113 illius q° illa legimi probat. Nullo pura creatura continet perfectionem aliquam p se requisitam ab effu totali resultante necessario p productionem unionis hypostaticae tamquam specificum illius ee: ergo neq continet perfectionem aliquam p se requisitam ab unione hypostatica ad eius productionem tamquam specificum illius ee. Liquet con: q° si contineret perfectionem p se requisitam ab unione, p inde eet illius ca principalis, et contineret perfectionem p se requisitam ab effu totali resultante necessario media unione vel illius ca principalis: ut hoc in hoc hoem principaliter generante, p inde continente perfectionem virtutis p se requisitam ab generibus q° hoc generat principaliter unionem ex qua resultat necessario hoc genitus tamquam effus totalis, continet perfectionem virtutis p se requisitam ad productionem unionis. Et hoc neq unionem neq hoem generet: q° si non contineat perfectionem p se requisitam ab effu totali necessario resultante ex unione, neq continebit perfectionem p se ab unione requisitam.

114 Probatur 2ª pars ant. Nulla pura creatura ex sua fa-
cilitate aliqua per se requisita effectus entitative proportionaliter est, ...
quod entitative proportionaliter est ... vere unione cum alio extremo in-
cludente, quod effectus totalis resultans ex ... unionis hypostaticae
est ... illius esse entitative proportionaliter est, sive ... vere et
... proportionaliter hoc. Minor et consequentia ... probatur: quia nulla
entitas infinite improportionata cum effectu ... specificus illius esse obtinet fa-
cilitatem aliquam per se requisitam ... quo ... pura creatura est
infinite improportionata cum effectu entitative proportionaliter, ... specifi-
cus illius esse: ergo nulla pura creatura obtinet facilitatem aliquam per
se requisitam ad effectum entitative proportionaliter. ... probatur: quia a-
lias ... esset infinite improportionata entitas cum effectu ... facilitatis
virtutis per se requisitae ... obtineret ... Minor et con-
sequentia ... magis quam ... improportionata est ... creatura cum
effectu entitative proportionaliter ... aqua cum ... sanctificante
aut cum ...

Nec valet ... a causa morali ad efficientem principalem; 115
quia cum illa ... dat esse unione hypostatica ... aut sub-
stentet unionem, non requirit ex parte illius facilitas aliqua virtutis pro-
portionata aut proportionabilis cum effectu; ut patet in ... causa
causa moralis ... et ... et quod mere passive ... se
se habet, ideo proportionem virtutis aut perfectionem non requirunt ...
... quae ... alia causa efficienti principali et adaequatae in vere
... ponuntur. Unde dari potest causa moralis adaequata creata in ge-
nere passivo ... unionis hypostaticae quae est ... humanitatis ...
a causa principali activa adaequata, aut inadaequata creata.

Dices 1º. In- 116
tellectus creatus est entitative improportionatus cum visione beatifica ... -
nali ... specificus illius esse, et ... illa efficient ... prin-
cipalis ... cum lumine gloriae: ergo licet pura creatura sit entitative
improportionata cum effectu resultante ex unione hypostatica poterit
tamen per elevationem illa ut causa principalis efficiens causare. Probo
deinde maiorem: intellectus creatus est entitative improportionatus omnino et tota-

si improportione cum visione beatifica ut specifice illius, non
[illegible] inadaequata, seu adaequati improportione, ideo. Etenim intel-
lectus creatus est ordinis naturalis, et visio supernaturalis ordinis,
tamen dicunt formalitatem vitae formalis intellectivae ut quod [illegible]
se requirit ex parte sui ad visio beatifica: unde [illegible]
rit ad visionem producendam [illegible] cum lumine gloriae [illegible]
[illegible] se petitur ab effectu [illegible] illius [illegible] universalis [illegible]
[illegible] improportionem suam cum visione beatifica ut specifice [illegible]
tamen adaequatam: unde indiget luminis elevante, quae causa [illegible]
ejusdem rationem ab intellectu non excludit.

117 Instabis: ergo si creatura elevetur a Deo
per virtutem supernaturalem ipsi intrinsecam et superadditam ad producendam unio-
nem hypostaticam conjunctum ex utraque erit causa principalis efficiens
unionis hypostaticae: sicut conjunctum ex intellectu elevato et lumine [illegible]
trinae elevante est causa principalis visionis: ergo tale conjunctum est causa ad-
aequate creata, sive pura creatura: ergo potest esse pura creatura causa
principalis efficiens unionis hypostaticae. Nego consequentiam et rationem: quia tale
conjunctum adhuc est infinite improportionatum cum effectu entitative personalit[illegible]
unde neque creatura elevata, neque virtus elevans intrinsece con-
curret ut principalis causa ut instrumentalis, et sic elevata a Deo ma-
nente adaequate improportione propria adaequati cum effectu: conjunctum vero
ex intellectu et lumine est proportionatum cum visione conveniente [illegible]
cione inadaequate a singulis partibus: ponit quippe intellectus pro-
portionem vitalitatis intellectivae, et lumen ponit proportionem supernatu-
ralis: et ex utroque resultat adaequata proportio, et virtus per se ad
effectum vitalem supernaturalem ut sic specifice requisita.

118 Dices tertio
Admissa potentia creata principali visionis beatificae, debet
admitti potentia causa creata principalis unionis hypostaticae: sed haec non
debet admitti: ergo et ista. Probatur major: quia visio beatifica est
modo unionis cum Deo: ergo. Nego majorem, cujus falsitas ex illius
probatione colligitur: quia ex illa unione intentionali per visionem non re-
sultat tamquam effectus quod homo unitur, et per consequens Deus [illegible]

[illegible] unionis hypostaticae, quae non est ultra, et entitative [illegible] est effectus creatus, et entitative creatus, adaequate finitus, nec infinite improportionatus cum virtute pure creaturae; [illegible] est effectus entitative increatus Deus, et infinitus, continet infinite improportionatus virtuti cuiusvis purae creaturae.

Cap. II.

Non repugnat, imo de facto datur causa creata instrumentalis efficiens incarnationis.

Causam efficientem instrumentalem esse illam in doctrina diximus, quae adeo improportionata est cum effectu [illegible] specifice illius esse, ut nullo continent [illegible] [illegible] se requisita ad eius effectum, ad cuius productionem efficienter concurrit: sic aqua elementaris ad gratiae sanctificantis productionem concurreret in Baptismo: sic calor ad ignis productionem [illegible] cum alio igne instrumentaliter efficienter concurrit [illegible] mea [illegible], aliaque occurrentia [illegible] productionem. Huiusmodi concursum seu influxum esse instrumentalis in unionis hypostaticae non repugnare esse pure creatae docent communiter, et vere [illegible] cum Doctoribus Suarez de Incarnatione disp. 10; et oppositum videtur docuisse Doctor Vasquez disp. 29. 119

Quo non repugnantiae mihi [illegible] ex [illegible] causae instrumentalis [illegible] considerata. Etenim causa instrumentalis non requirit proportionem ullam cum effectu, neque aequalitatem perfectionis cum illo; imo requirit quod debita proportio causae efficientis cum effectu ponatur a causa principali, quae adaequate, et [illegible] se [illegible] sufficiens est effectum ponere; ipso instrumentali causa nullo [illegible] sui continente formaliter [illegible] se requisita ab effectu ad eius exigentiam; [illegible] potest Deus elevare causam pure creatam ad productionem instrumentalem entis, cum quo proportionem, neque aequalitatem perfectionis habeat [illegible] specifice illius esse, ponente Deo tamquam causa principali totam proportionem requisitam ex parte causae efficientis, ut accideret in aqua elevata ad producendam gratiam sanctificantem; aut [illegible]: quod potuerit Deus causam pure creatam elevare ad productionem instrumentalem unionis hypostaticae, in quo nullum momentum [illegible] occurrit. 120

De facto autem B. Mariam ut instrumentalem causam elevatam fuisse a Deo principali agen- 121

te ad unionem hypostaticam productus fuerit, probabilissimum mihi est, et ita audacius defendo cum P.e Suario citata disp.e 10 primo et doctissimo P.e Iacobo Granado, de Incarnat.e ... P.e Guadingo, aliisque doctis Recentioribus tum Beticae, tum aliarum provinciae, quos subiisse nunc carpere velle videtur D. ... dicta disp. ... n.o ultimo ait: quod à a nonnullis Recentioribus additur de facto B. Virginem instrusit physice unionem humanitatis ad Verbum causasse absque urgenti fundamento asserit. Datur tamen pro sententia nostra urgentia fundamenta: et primum quidem ab auctoritate veterum magnum: affert plura Patrum testimonia pro ... Granado ex quo huc transferri possent: D. ... Sermone 82 ait: per hoc, et mulieris caro creata est de Paradiso Virgine à ... iuncta est Deo: non à iuncta esset ... nisi a Virgine producta physice esset iunctio, sive unio carnis cum Deo. Idque eiusdem fere verbis luculenter exponit D. ... Bern. hom. 4 supra missus est: D. ... hom 1.a de B. Virgine docet ipsius Iuvice Dominicae Incarnationis mysterium.

122 Maria à ex theologica ...

... nostra robur accipit: pro qua formanda suppono ex fide B. Virginem fuisse veram et propriam Christi, sive Dei hominis Matrem, ex innumeris Sacrae Scripturae locis quae id praedicunt, et quae filius hominis Christus probet: constat ex Concilijs contra Nestorium, et Eutichen: constat ex Symbolo Niceno, ubi Christus natus ex Maria Virgine ponitur: constat ex Ecclesia passim docente ... nobis vere Deum, et hominem genuisse, et nos per ipsius authorem vitae suscepisse. Suppono et ex fide Christum Dominum esse ... tate ex personalitate Divina, natura Divina et humana inter se ... unitis constantibus, sive ... dum sit, Christum esse entitatem compositam ex partibus, sive non, de quo infra; vere siquidem est Deus homo per realem unionem personae ... cum humanitate.

123 Efformatur modo ...

Theologica. B. Virgo Maria fuit vera, et propria Mater, seu genitrix Christi Dei per veram sit, et propriam actionem generativam

Dei hoīs: g.º B. V. Maria verū et phīcu influxu ce efficien-
tis pstitit in unione hypostatica: n pstitit influxu cē princi-
pis efficientis in unione, ut pxime dictū: g.º instantū. Cons d-
stat ex fide: pbat pōa: g.ª nequit B. V. dici generare ve-
re, et pprie totū illud, q.d e Dē ho, nisi vere et pprie pducat u-
nione Dei cū humanitate vi cuius resultat totū illud q.d e Dē ho:
g.º verū et phīcū influxu cē efficientis pstitit in unione hypostatica.
Ans hoc pbat 1.º: q.ª n dr aliqua cā, vere et pprie ge-
nerare aliqd totū nisi p vera actē generativā pducat id. quo
posito necessario, et inevitabiliter resultat totū genitū; sed nisi B. Virgo
pducat p verā actē generativā unionē hypostaticā n pducet id, quo
posito necessario et inevitabiliter resultat totū genitū, sct Dē ho:
g.º nisi pducat unionē hypostaticā, nequit dici vere et pprie gene-
rare totū illud genitū, q.d e Dē ho. Mar pstat: g.º neqz
Dē pducens p creationē aīā, et mām hoīs dr vere et pprie hoē
generare; sed ho, qui p actē generativā pducit unionē int aīam,
et corpus: neqz pducens corpus et albedinē dr vere et pprie pdu-
cere albū, nisi pducat unionē int subiectū et albedinē.

2.º pbat idē ans: 124

q.ª si B. V. n pduceret phīce unionē hypostaticā, solū pduce-
ret p generatē Xpti humanitatē: sed si solū pduceret p ge-
neratē Xpti humanitatē, n posset dici generasse vere et pprie
totū illud genitū, q.d e Dē ho: g.º. Mar pstat, pbat mir: g.ª si
solū pduceret p generatē Xpti humanitatē, neqz poneret actē
unitivā Verbi cū humanitate, neqz aliqd pnexū cū acte unitiva
Verbi cū humanitate: sed si neqz poneret actē unitivā Verbi
cū humanitate, neqz aliqd pnexū cū acte unitiva Verbi cū hu-
manitate n posset dici generasse totū illud genitū, q.d e Dē
ho: g.º etc. Mar pstat quando pq ut pt ex dictis: 2.ª pro-
batur: q.ª actio productiva humanitatis stare potuit q.n
poneret in reru na actio unitiva Verbi cū humanitate,
ut apud oēs in confesso e: g.º B. Virgo solū ponens actē productivā
humanitatis n poneret aliqd pnexū cū acte unitiva Verbi

cu humanitate, neque physice unionem, neque mentione

Minor vero probatur

129 quia non generat vere, et proprie totum illud genitum quod est Deus homo causa, cuius non super actum producitur accidens est, quod resultet totum illud genitum quod est Deus homo; sed si B. Virgo neque poneret actum unitivum Verbi cum humanitate, neque aliquid unionem cum actu unitivo Verbi cum humanitate esset talis causa, cuius vi super actionem producitur esset, quod resultaret totum illud genitum, quod est Deus homo: quia non generasset vere et proprie totum illud genitum quod est Deus homo. Minor probatur ex independentia omnimoda, quam habet actio unitiva Verbi cum humanitate ab actu Virginis productiva humanitatis. Maior vero evidens est: quia non ponit vere, et proprie totum ut totum est, causa, cuius actio non postulat, quod resultet totum ut totum est, et cuius actu posito, contingens prorsus est quod ponat, resultet vel totum, aut non resultet.

126 Confirmatur hoc adversus adversarios: quia si sufficeret in B. Virgine immediatum concursum ad humanitatem producendam, quominus vera, et propria Christi Dei hominis genitrix esset, esset B. Virgo causa principalis effectus totalis resultantis ex unione hypostatica, sive Dei hominis; atqui causa ipsa non est, neque potest esse talis causa principalis: quia immediatus concursus in humanitatem, sive in unionem inter utramque, et corpus Christi non sufficit in B. Virgine quominus vera et propria genitrix sit totius geniti, quod est Deus homo. Probatur maior: quia si sufficeret ille immediatus concursus ad humanitatem producendam quominus Dei [illegible] vera genitrix esset, esset causa Dei hominis, quia per immediatum illum concursum est causa humanitatis; sed per immediatum illum concursum in humanitatem est B. Virgo causa principalis humanitatis, ut certum in omnibus aliis Matribus principaliter humanitatem filiorum producentibus: quia per illum immediatum concursum esset causa principalis totius geniti, quod est Christus, sive Deus homo. Minor quia sufficiens est ille immediatus concursus in humanitatem quae tanquam a causa principali provenit a B. Virgine, sed alius requiritur in unionem ipsius hypostaticae ad quem a Deo ut a causa principali elevet.

127 Sed arguo 3° ex veritate Doctor. dijs. 12 n° suo 94
8. Iudaei Xtum crucifigentes Xptiade, Deicidae, q. dicunt,
et si unionem humanitatis ad Verbum utique n. destruxerint, et hoc
q° unionem aiae ad corpus dissolverint, destruxerintque humanitatem
Deo Verbo coniunctam: q° parit ut B. Virgo Xtum Deum hominem vere ge-
nuisse dicatur, sufficit q° concurrerit ad producendam unionem aiae Xti cum
corpore, sive ad formationem humanitatis, et si n. produxerit unionem huma-
nitatis ad Verbum. Instat etiamnet. Instrationis concursus in unione hypo-
staticam potuit et communicari lapidi, si ipsius fuit B. Virgini; et
cursus potens lapidi competere n. et B. Virgine Xpti seu Dei
hominis Matrem constituere: q° praedictus concursus omnino impertinens, ut B. Vir-
go Xpti, seu Dei hominis Mater vere et proprie dicatur, et sit. Quan-
ta hic premere spellimur.
Resp. 1° negando ant. cuius implicatio, Philoso- 128
phi agnoscent: implicat quippe extremum, cum quo exalit mediante
unione, destrui, et n. destrui unionem, ut que est entitas modalis mere de-
bitis extremis exalit affixa; sed extremum unionis hypostaticae est hu-
manitas Xpti: q° implicat hanc destrui, et n. destrui unionem
hypostaticam: quomodo q° Iudaei Xtum crucifigentes destruxerunt huma-
nitatem, et unionem humanitatis ad Verbum n. destruxerunt. Iterum rogo
Doctores istos: Iudaei Xptum crucifigentes nonne destruxerunt unionem
aiae Xpti cum corpore Xpti? fatebitur, cum Xptum in triduanum hoc mor-
tuum esse teneat credere: q° et destruxerunt unionem hypostaticam,
cum ipsa unio inter aiam et corpus Xpti fuerit extremum unionis
hypostaticae; assumpsit quippe Verbum n. solo aiam, et corpus Xpti, sed et
ipsorum substantialem unionem informem substantialem: q° in triduo mortis
Xpti Deo unio aiae hypostatica unione Verbum cum aia, et cor-
pore separatis. Resp. 2° omisso ant. negando cons.; liquet dispa-
ritas in Phia: q° ad destruendam entitatem plurium extremorum
durantis, sufficit extremum aliquod destruere n. vero ad producendam et
generandam, nisi sit extremum, ex cuius existentia necessario sequitur ex-
istentia generati: ut patet in humano composito, destructa q° aiae
forma unione inter aiam, et corpus Xpti, destruitur aliquo, deficiente

necessario deficit ens totius geniti, quod est Christus, sive Deus homo, illo
vero unione producta a B. Virgine non ponitur aliquid quo
posito necessario ponitur ens totius geniti, quod est Deus homo.

129 Ad instantiam
subit pot. dupliciter resp.: 1° nando maior, cum lapidi nequeat
competere generatio vitalis, et intrinsecalis, ubi pot. B. Virgini compete-
re. 2° resp. omissa maiori, nando minor: quia concursus physicus
duplicis agentis pot. constituere, et denotare diversimode agen-
tia iuxta illorum capacitatem: ab hitu, et pona vitali, idque non con-
cursus in effectum provenit, et diversas denominationes constituit, et probe
a Deo, et a Matre nati idem concursus in prolem producen-
dam [illegible], qui natus Matris inesse matris constituit, non autem Dei
inesse Patris naturalis: quod 1° minus quod concursus physicus intrinsecalis
in unione hypostatica potens competere lapidi constituat B.
Virginem veram Christi Matrem, non ab ipsa ponat, et ratione talis
concursus resultet totus genitus, quod est vere filius B. Virginis.

130 Singularitas
complexus ingerit contra hanc solutionem, quod ex illa videat inferri
B. Virginem meruisse hypostaticam unionem, quae vitalis actionis ponit
cum enim tales actus, et maternitatem meruerit, videtur meruisse
et unionem, quae ratione talis connexionis necessario ponitur ante [illegible]
ginis posita. Nobis autem, qui electionem B. Virginis in Dei Matrem
supra omnia ipsius Virginis merita reponimus, nullus obex ite[illegible]
rimus autumare evenit, neque [illegible] Mariam meruisse actus istos [illegible]
[illegible], ad quem ponendum ante omnia ipsius merita abire prius electionem

Q. 5.

Quinam sit terminus formalis ad quem actus Incarnativus.

131 Actio Incarnativa, sive unitiva humanitatis ad Verbi per-
sonam, est quam producit efficienter unionem Verbi cum humanitate,
media qua Verbum carnem sibi copulavit, et homo factus est: [illegible]
actiones istas esse distinctas ab actione productiva humanitatis per ge-
nerationem, quae tracta est ad unionem inter animam et corpus Christi

producendo, et ab actu creativo animae Christi Domini supponit contra, et vere: tum quia actio Incarnativa tendit ad unionem inter Verbum, et humanitatem producendam, est eductiva, praesupponens subiectum ex cuius potentia educit, quod est humanitas: tum quia convenit a Deo, ut a causa principali, humanitas vero producit per actum principalem et creat in potentia causare principaliter unionem hypostaticam: tum denique quia productio unionis, et independentia formae productionis diversas actiones iuxta doctrinam receptam Philosophiae: ita independens est actio productiva humanitatis ab actu Incarnativo, ut possit produci humanitas, quin Verbo unire.

Rogatur 2. quinam sit terminus formalis ad quem, per quem distinguitur a termino totali huius actus efficientis producentis unionem hypostaticam sive Incarnationis passivae. Controversiam sane quam istam minime vivimus, nisi apud Thomistas celebriorem habere, et in ipsorum theatro primaria ret: de ista quaestione quam duodecimam instituit Dominus Godoi, qui 132
1° numero suo 13 docet, terminum formalem actus Incarnativi esse humanitatem ut Domino Verbo unitam sive ut reduplicante unionem, ut dicitur, vel humanitatem ipsam tamquam terminum formalem; quod est idem ac dicere ipsam humanitatem unitam specificative esse terminum formalem Incarnationis, ut actio est; non vero ipsam unionem hypostaticam unientem. [illegible] P. M. Vasquez disp. 49 c. 6 Incarnationis.
2° Araujo, Alvarez, Thomas. 1° apud ipsos docent Caietanus, Alvarez et noster Valentia, terminum formalem actus Incarnativi esse personalitatem Verbi unitam humanitati unione ut dicitur se tenente. 3° Scotus, Durandus, et alii, quos citat, et sequitur P. Suarez disp. 8 sec. 3; contra quos nostri DD asserunt terminum formalem huius actus esse unionem hypostaticam. P. Card. de Lugo cum aliis disp. 11 sec. 1 distinguit in actu Incarnativo tribus assumptionis, suppositalitatis, et productionis, et horum ipsius diversitate diversos terminos formales assignat; ceterum cum recipua difficultas sit de termino formali Incarnationis, ut actio seu productio, in hac Scoti et Suarez nobis verum magis coincidit.

133 Probat[ur] nostr[a] 1.ª 3.ª p[ar]s ra[tio]ne: Terminus formalis actionis Incarnativae est ille, qui ra[tio]ne sui immediate producit et terminat actus, et ra[tio]ne cuius terminus totalis denominatur productus et terminans actus: sed sola unio hypostatica ra[tio]ne sui immediate producitur et terminat actus Incarnativus, et ra[tio]ne illius terminus totalis denominatur productus et terminans Incarnativus: ergo sola unio hypostatica est terminus formalis actus Incarnativi. Maior, et consequentia liquent. Maior m[ani]f[est]e ... constat: ergo sicut ille est terminus formalis actioni generativae, qui ra[tio]ne sui immediate generatur, et terminat actus generativus, et ra[tio]ne cuius ... denominatur genitus, et terminans actus generativus, et sicut obiectum formale motivum amoris est illud, quod ra[tio]ne sui immediate amatur, et terminat amorem, et ra[tio]ne cuius alia amantur, et terminant amorem: et sicut terminus formalis visionis coloris est color, qui ra[tio]ne sui immediate ... et terminat actum visionis, et ra[tio]ne cuius ... denominatur visus ... terminans actus visionis et c[etera]. ita terminus formalis actionis Incarnativae ille debet esse, et dici, qui ra[tio]ne sui immediate pro illa actione ... et ra[tio]ne cuius totus denominatur productus, et terminans actus.

134 1.º Illud ...

totali productio, alicuius actus, ille est terminus formalis, qui constituit terminum totalem in esse producti per illam actionem: sed in Christo Domino qui est terminus totalis productus per actus Incarnativus, sola unio hypostatica est id, quod constituit Christum Dominum in esse producti per actus Incarnativus: ergo totali per actus Incarnativus producto sola unio est terminus formalis actionis Incarnativae. Maior constat, nec negatur ab adversariis ... vero probatur: solum potest constituere terminum totalem in esse producti per Incarnativum id, quod vere realiter, et formaliter producitur, seu causatur ... cient[er] per actus Incarnativus; sed in Christo Domino, qui est terminus totalis productus per actus Incarnativus sola unio hypostatica est quod vere realiter, et formaliter producitur causatur efficienter per actus Incarnativus: ergo in Christo Domino, qui est terminus totalis productus per actus Incarnativus, sola unio hypostatica est id, quod constituit Christum Dominum in esse producti per actus Incarnativus: ergo sola unio hypostatica potest esse terminus formalis actus Incarnativi.

139 3°. in tro totali producto per aliquem actus ille e terminus formalis actus, qui est posterior actione, et simul natura cum actione: id enim, quod praecedit naturâ actus, et ad illum praesupponitur actus, sed non terminus; et terminus totalis productus per actus praecedere posset et praesupponi ad actus; sed in Christo Domino, qui est terminus totalis productus per actionem Incarnativam, sola unio hypostatica est id, quod est posterius actione Incarnativa, et simul natura cum tali actione: quod Consequentia probatur: quia neque Verbi personalitas, neque ipsa humanitas, possunt esse posteriores [illegible], aut simul natura cum actione Incarnativa, cum supponantur ad actionem Incarnativam tanquam extrema unionis, et quidem humanitas tanquam subjectum eductum et subsistentiae vi alterius actus existens: personalitas autem Verbi tanquam actionis unius cum a tota Trinitate indivisibiliter conservat: ergo sola superest unio hypostatica, quae possit esse in tro totali posterior, aut simul natura cum actione Incarnativa: ergo sola unio superest, quae sit terminus formalis actus Incarnativae.

4° tandem. In tro totali producto per aliquem actus ille e terminus formalis actionis, qui talis se habet comparative ad actus per formalis dependentiam ab illa, ut actione posita necessario ponat, et non posita actione non existat; sed in tro totali per actus Incarnativam producto, qui est Christus Dominus, sola unio hypostatica talis se habet comparative ad actus Incarnativam per formalis dependentiam ab illa, ut actione Incarnativa posita ponat unio, et actione Incarnativa non posita non existat unio: ergo. Minor constat: quia in tro totali, nempe Christo Domino, personalitas Verbi non ita se habet ad actus Incarnativam per formalis dependentiam ab illa ut actione Incarnativa non posita non existat personalitas Verbi, neque humanitas Christi dependet per ad [illegible] ob actione Incarnativa, cum adhuc ista non posita, existere optime posset humanitas vi suae adaequatae actionis prius inconnexae cum actione Incarnativa. Consequentia vero minus est evidens: quia in tro totali producto per aliquem actus ille e terminus formalis actus, qui unicus est extremum essentialis illius connexionis, quam habet actio 136

cy tro suo frali y illo producto; d sa ici qd talit se ha
qo
quantive ad actf y trali dependentia ab illa, ut actu posito
nessario ponat, et n posita actu n existat, e tale ex
my rone sui: qo etl.

137 Arguit y sua sna citatus Godoi: terms
si alicuius acty e fra try totalis illo trate istituens
humanitas ut unita Verbo istituit tamqm fra try totalis
Incarnativi, unione so ut sedite ad istitutis try totaly
hente: qo humanitas ut unita Verbo e try fraly acty
native unione ingrediente ut sedite. Alii et coa e legit
Mar discursus ybat: nq try fraly quo alicuius acty e
rone cuius try totalis, qui trat tals actf; d rone numeris
melius pot trare, qm rone illius, qd ad eius istitutis
fra sparat: qo etl, qd ut fra try totalis qui alicuius
istituit e try fraly quo tri taly acty. Alii h
mi ybat: nq try totaly qui actionis Incarnative e
el factus ho d huius decreti fra e humanitas Verbo
unione so ut sedite ingrediente ad illius istitutis: qo humanitas
ut unita e fra istituens try totalis actionis Incarnative
unione ut sedite se hente.

138 Plura inycent in rone hac plusqm
sa: n abiq mare: Cuius falsitas f ex eo mihi demonstra
t, qd inde sequeret aiq ralis, qui e fra istituens tr
rantis ut try totalis actionis generativa, et eductiva, ee
fralis actionis generative, et eductive. Hoc, alii decerant
coe Thomista; urgent: qa try fraly acty generative e ill
ne cuius toty denomat genitus, d rone aie ralis y creati
nequit ho genitus denomari: qo. Deinde: actus specifice distincti
t: a try fralibus specifice distinctis, qa hany prinas: d in h
e try totaly actio generativa, et eductiva unionis specifice
qui ab actu creativa aie ralis: qo illarum tri frales si sp
ce disti; d aia ralis e try fralis acty creativi: qo try f
acty generative specifice distinctus e ab aia rali. Tandem: act

producens animam rationalem, et unionem illius ad corpus esse specifice distincta ab actione eo producente unionem animae rationalis ad corpus: [97]
ergo actio eo producens unionem animae rationalis ad corpus non habet suo termino formali animam rationalem. Consequentia constat: probatur antecedens: quia ad 1am actio haberet pro termino formali animam rationalem: ad 2am negari illam
pro termino formali habere: alias eundem formalem terminum specifice haberet utraque actio; nec esset verum, actiones specifice distinguuntur, seu admitti necesse specificari a terminis formalibus specifice distinctis ut docent communiter.

Ad maiorem probationis, concessa maiori, nego minorem, cuius opposita ex maiori non potius infertur: si enim terminus formalis quo alicuius actionis, ille est, ratione cuius terminus qui tractat talis actionis, terminus quo ratione sui debet illius actionis trahere; sed contra terminus totalis qui constituens non trahat ratione sui illius actionis productivae unionis; sed unio ipsa, ratione cuius terminus generatus denotatur vi illius actionis productivae unionis, et non vi actionis productivae formae: ergo terminus totalis qui, melius sit trahere actionis ratione unionis, quam ratione formae constituentis, et specificantis terminus totalis qui. [139]
Deinde illa est minor in syllogismi: quia non sola humanitas ut unita Verbo se habet ut forma constituens, et specificans terminus totalis sit Christus Deus: cum Christus Deus, ut quod est ex specifica sua distinctione vere creatur, et formaliter Deus homo, non solo constituatur specifice humanitate, sed et Divinitate, et personalitate Verbi utraque natura trahente. Illum et est, unionem hypostaticam se habere ut complementum ad constitutionem termini totalis, sit Christi Dei: cum, licet sit pars modalis, sit vere pars constitutiva termini totalis: sicut et unio humani compositi, qua perire, et forma deficiente, deficeret forma constitutiva: praeterea termini pro allata in argumento admitti probatur illa et est. Mitto alia in Philosophia absurda, quorum defectu argumentum penitus claudicat.

Terminus formalis alicuius actionis est id, quod dat esse primario intentum per actionem; sed esse quod dat personalitas Verbi, nempe subsistens Deus, est, quod primario intendit per actionem Incarnationis; non autem esse humanum [140] Arguo 2a sententia arguens ex ipsius ...

qd ab humanitate distat: go personalitas Verbi ut humanitatis [illegible]
e terms formalis actus incarnativi. Minor probat: qa hoc ee ter-
mine humanitatis subsistere per personalitatem Verbi, e magis [illegible]
primus qm ee hoc: go hoc ee, qd dat subsistentia Verbi [illegible]
pe subsistens Dei e qd primario per actus incarnativus [illegible]
tendit.

141 Res ad maiorem; terms formalis actus e id, qd dat ee pri-
mario intentus per actus, si id per tales actus vtr producat [illegible]
sui, et rone sui trat actus, concedo; si per tales actus n producat
vtr rone sui, nego. Constat hoc nobis in generatione hominis, [illegible]
et debet in oibus in generatione Verbi, in qua licet id qd dat
primario intentus per generationis Paternae sit filiatio, Da [illegible]
in se personalitate Verbi producta et n Da improducta,
huc ita Da n e terms formalis actus generativi Patris; quia
Da per tales actus vtr n producit rone sui nec rone [illegible]
trat actus generativus; e tn personalitas Verbi terms formalis ge-
nerationis Paternae, qa per tales actus vtr et rone sui produ-
citur, trat qd actus paternus: Ita go subsistens Dei [illegible]
mario intentus, et principalius, qm ee humanus, tn [illegible]
subsistens Dei, seu subsistentia Verbi n producat vtr rone
sui per actus incarnativus n e illius formalis terms.

Disp.° 3.

De partibus intrinsecis de facto et de possibili constituentibus mysterium Incarnationis tum divisim tum collective consideratis.

Q.° I.

Nunc Hypostatica Unio ab utroque extremo sit realiter distincta, quid sit et quotuplex.

Cap. I.

Affirmative respondet priori quaestionis parti.

1 Diximus in praecedentibus actum Incarnationis, sive unitivum efficientem producere unionem hypostaticam, et hanc esse illius terminum formalem. Probamus modo, nunc ab utroque extremo, quod physice realiter recedit distincta realiter sit? supponit quod veritatis fide certum sit naturam humanam fuisse vere, et realiter, et physice unitam Verbo Divino: ita quod unio haec non sit mere moralis, intentionalis aut affectiva unio cum Deo, qualem meditabat Nestorius duas in Christo Domino personas distinctas admittens; sed sit verus, physicus, et realis nexus per quem ex pluribus physice distinctis unum compositum per se resultat. Haec veritas adversus eundem Nestorium definita est praesertim in Concilio Ephesino: ubi postquam decrevit credendum Christum esse verum Deum et verum hominem, haec habent circa unionem anathematismo 3°: Si quis in uno Christo post unionem dividit hypostases, easque ea tantum ratione inter se coniunctas quae est secundum dignitatem, sive auctoritatem et potestatem, et non eo potius concursu, qui est secundum naturam et physicam unionem, anathema sit. Idem Christiani consensus exprimit ecclesia in Symbolo Sancti Athanasii: sicut anima rationalis, et caro unus est homo, ita Deus et homo unus est Christus: id est Christus est unus Deus homo medio unione physica et reali inter humanitatem et Verbum Divinum, sicut homo est unus, sive unum compositum media unione physica et reali inter animam et corpus.

2 Circa quod quadruplex potissimum sententia est. Prima ratione distinguit unionem hypostaticam ab extremis suis, humanitate scilicet, et Verbo Divino

docet quod hec extrema se ipsis immediate uniri absque nexu realiter distincto. Ita ex antiquis Maior, Greg. Ariminensis, et Occama, quos ex thomistis sequuntur Caiet., Alvarez, et Nazarius relati a Do Godoi disp. 44 no suo 2o: pro qua et citat noster Valentiam cuius iudicium in hac parte infra examinabimus, sicut et sensum P. Quadros, qui etiam pro hac parte citari potest. 2a sententia affirmat, et est Discipulis Di Thomae, et doctorum quos refert, et sequitur Illustrissimus Godoi n. 3: huic subscribunt omnes fere nostri cum P. Suarez disp. 8, Vasquez disp. 18, Hurt, Lugo, Aldrete, et aliis.

3 Verissima tamen 2a affirmativa, quam probo indicando pro summa rerum capita. 1o: id quod potest non existere realiter aliis realiter existentibus distinguitur ab illis realiter; sed unio hypostatica potest non existere realiter suis extremis realiter existentibus, nempe Verbo et humanitate Christi Di: possunt quippe illa existere loco et tempore quo uniantur, et pro hoc quod ante tempore ad unionem cum Verbo produceret humanitas, et pro hoc quod humanitas assumpta dimitteret a Verbo: ergo unio hypostatica realiter distinguitur a suis extremis. 2o: id quod est ratio formalis uniendi distinguitur realiter ab eo quod est indifferens ad unionem et carentiam unionis; sed unio hypostatica est ratio formalis uniendi utrumque suum extremum, et utrumque suum extremum est formaliter indifferens ad unionem et carentiam unionis: ergo distinguitur realiter ab utroque suo extremo. Maior constat: quia ratio formalis uniendi nequit esse formaliter indifferens ad seipsam, ita quod possit esse absque se ipsa. Minor: quia tam Verbum, quam humanitas possunt realiter absque unione et cum unione existere; ergo quod extrema indifferenter unibilia, indigent quod determinetur formali sive unione, ut unum postulant.

4 3o. Unio hypostatica tamquam actus productivus quam nequit trahere ipsius extrema: ergo realiter a suis extremis distinguitur. Patet consequentia: quia si aliquid ex ipsius extremis identificaretur cum unione trahere posset actus unionis productivus: praesertim cum ipsa unio hy-

probativa nt qd creatus, et qqd cy ipsa identificatus in casu productus realis sit: qd notandus sit actu generativa Dei Verbi, qm trat tt Verbi personalitas, in eam posit trare ra Dei atq implicabilis. Atq quoad extremus personalitatis Verbi divinae, cy hec nequeat trare actus creatus a tota Trinitate indivisibilit convenientes; d so increatus, et aeternus Patri generatus: quoad extremus humanitatis probat: qa unio hypostatica trat actus producti- vus qua posita necessario, et essentialit ponit ho Ds; d humanitas necessarit trare actus productivus qua posita necessario et essentialit ponit- ur ho Ds: qd et illud probat 1o: qa humanitas Xti e essentialit indifferens, ut ipsa posita ponat ho Ds. pst quippe existere n unita Verbo: e quippe eius ens et ne specifice cy aliis humanitatibus. 2o: qa si ponet trare actus, qua posita necessario et essentialit ponit ho Ds, deberet ipsi essentialit unio hypostatica, et esset ipsi essentialis personalitas Verbi: qa vi sue actus productivus connecteret cy unione sui ad personas Verbi: daret d substantia supernaturalis creata, cui eet debita vi sue productus, et ex d unio cy persona Verbi, qd ut alibi diximus implicatorius e; cy ra potens essentialit trari personalite Verbi sit ra, et entitate sua ra Ds.

4o. Ds decernens mysterius Incarnationis aliqd aliud voluit, et decrevit pt coexistentiq utriusq extremi; hoc aliqd aliud nihil e pt unionq: qo hec e aliqd distinctus ab utriusq extremi coexistentia. Pb maior: nq Ds n so decrevit illa extrema s existere, d existere unita, eo ipso qd Incarnatus decrevit; s existere unita, aliqd aliud e pt coexistentiq utriusq extremi, ut pt: nq potuit Ds decernere coexq utriusq extremi, qn decerneret, coexisterent unita: sicut decrevit coexistentiq Spiritus Sti et humanitatis, qn decreveri, coexisterent unita: e a ex illius decreti ce Incarnatus unio, qm n decerneret Ds, si non decrevisset Incarnatus et si utriusq extremi coexq decrevisset. 5

5o. Actio Incarnativa e vera et realis actio, qm Verbus Caro factus e: vorq 6

operatio ad extra, per quam tota trinitas dicitur inseparabiliter opera-
ta mysterium Incarnationis Christi, illa est Deus; et vera et realis a-
ctio, per quam Verbum caro factum est, non est actio per quam fit Ver-
bum, neque actio per quam fit caro, sive humanitas: ergo est actio
per quam Verbum fit unitum carni, et caro fit unita Verbo. Proban-
do sic: ergo est actio per quam fit aliquid a Verbo et humanita-
te realiter distinctum. Probatur consequentia: quia actio quae non est actio per quam fiat
Verbum, neque actio per quam fiat humanitas, est actio per quam fit
aliquid, quod neque est Verbum neque est humanitas: nec datur actio per
tro: quod hoc aliquid aliud esse potest, quam unio carnis ad Ver-
bum per quam Verbum fiat unitum carni, et caro unita Verbo.

Cap. II.

Levibus quibusdam obiectionibus occurrit.

Obiicies I.

7 Deus est de se indifferens ut velit, aut nolit uniri huma-
nitati; et tamen constituitur determinate volens uniri per aliquid a se
distinctum: ergo licet Verbum Dei sit de se indifferens ut uniat
vel non uniat humanitati, potest constitui in tempore determinate uni-
tum per aliquid a se realiter distinctum. Confirmatur 1°. Imperfectio esset
in Deo velle uniri humanitati per aliquid a se distinctum: ergo
imperfectio esset in Deo, uniri humanitati per aliquid a se
distinctum. Confirmatur 2°. Verbum Dei per semetipsum immediate
cit, et substentat humanitatem: ergo per semetipsum immediate
tur humanitati: ergo absque unione distincta, media qua unia-

8 Respondetur pri-
mimus negando consequentiam: disparitatis ratio multiplex est: 1°. Deum vel-
le uniri humanitati est operatio ad intra, sive actus im-
manens et vitalis Dei; Deum vero uniri humanitati,
opus ad extra, et transiens. 2°: Deum velle uniri hu-
manitati est actus increatus, quo Deus vult; Deum autem uniri hu-
manitati, est actus creatus, quod Deus vult. 3°: Deum
velle uniri est actus Dei liber, per quem determinate indiferentia Dei

tur ad voleri, et intrey; unri a humanitati, e detrare hu-
manitati indria ad unione, et carentia unionis; ergo non sup-
infinitati conit. Ad detrare ad aliq. volendi p. abso lin-
dis; nequit hu. humanit. indria ad unione et carentia u-
nionis detrari, nisi p aliqd. superaddit., qd. in ipsa humanitate
pduat. Ad 1. vero, ratione pceso ante, nat. ea, perpue
yet rone prime adducta in 2a. dignitate. Ad 2. ra-
one, 2. distinguo an: feri, Dei semelipsi immte ut 1.
ppri. humanit. Dei; et sub. ne.

Obiicies 2o. duo aliqua extre- 9
ma ee unita, que poterant n ee unita, n requir. diver-
sa res, sed sf. extrema diverso modo se heant adinvicem:
go ut Verbum, et humanitas sint invice unita, n conven-
tibate superaddita extremi. Pat. qd. e indiferens ut sit
dexter, sinister, vel alterius, vel detraie absolute dextrum
re illius, nulla facta adiecte, aut in utroq. aut in eorum al-
tero: go id qd. e indiferens ut sit unitus, aut n unitus alte-
ri poterit detrari ut sit illi unitus nulla facta adiecte, sin
utroq. l in altero.

Reo nando an.: n ille modus diversus 10
se hendi adinvicem extrema unita, que poterant n ee unita,
e diversa res, sive aliqd. superaddit.; et ro mihi evens e:
qa nequit dari transitus ab uno statu contradictionis ad contra-
dictorium p id ptime, qd coe e utriq. statui: go nequit dari
transitus a statu n unionis int. duo extrema ad statum unionis
ptim. p utriq. extremum: cum utriq. extremum coe qd sit utriq. sta-
tui: go aliqd aliud distinctum superaddi debet, ut extrema diverso
modo se heant adinvicem unita, ac se heant n unita. Ad.
fraon. ne an.: q. indiferens ut sit dexter, nequit ee detrari,
et sit dexter. Pt: qa indiferens ut sit dexter, vel existe-
re sine detraone, ut sit dexter; q. n pot existere sine se;
ergo ipsi indiferens ut sit dexter nequit ee idem ac detrao ut sit
dexter: debet go ipsi detrao ee aliqd superaddit., sit modus, aut

pientia ... alterius, ... utrumque: quod idest ...
de detractione, et sit unitus alteri, id, quod est indifferens ...
nitus aut non unitus sit cum altero.

11 Obiicies 3°. Personalitas ...
ta per ipsa unit non potest alio modo ... superaddito quia
personalitas ... alio modo ... extremo
unit humanitati. Consequentia liquet: quia personalitas ...
vices subsistentiae, seu personalitatis creatae. ... vero
personalitas creata est modus ... non poterit et de ...
existere ... natura; ergo unio est modus ..., unit
se ipsa ... alio modo superaddito: ergo.

12 Et si ... omitteret ... quod
est ... ad Verbi personalitatem, quia ista non sit modus ...
humanitati, et ... et personalitatis creatae ...
pleat aut gerat vices ... Admitte ... est ... ...
omittimus, quod Personalitas creata sit modus, et non res ...
distinguitur ... modus ... formalis est uni...
... formali uniendi, non; est modus, qui sit ...
... subsistendi aut personandi et ... ; non
se ... modus est, unit unio per ipsa sua extrema ...
est ... formalis uniendi modus quod ... formalis uniendi ...
se ipso non unit ... formali uniendi ista indiget ...
... obiectis, quae ... ex substantia ... unionis ...
et ex immutabilitate intrinseca Verbi inde ... in quo
remittimus alias expendenda.

Cap. 3.

Quid aliud ad ... quod ... reant ... et reneat.

13 Examinanda restat ... quo ... quod sit ...
unio hypostatica ... et cum plures negent esse aliquid creatum
superadditum extremis, et ... actus Incarnationis productus, videndum ...
primus est, in quo ... hypostatica unio ...
Valentia in 3 p. ... disp. 1 ... quod ... Verbum ... humanam

p volitione Dam accedente sola circumstantia temporis p qua volita e Incarnatio: unde absq aliquo ad extra phisice producto Verbum Dei phisice unit humanitati ad unum suppositum constituendum; porro qd accedente tempore p volitio Dei rone applicat humanitatem Verbo, et Verbum humanitati, nulla alia rone frali uniendi hujus extremi superaddita. C hic modus discurrendi affinis e illi, quem tum in Phia, tum in ma de Scientia impugnavimus cc rerum productis p creatis D tanqm p rone frali agendi: ceterum et hic modus discurrendi cc productis verus sustineri non sit, cc estus fraies, denominesque phicas demum in rebus resultantes minime pot admitti.

18 1°: qa volitio Dei, ut supra arguebamus decernens Verbi Incarnatis p tali tempore a liqd aliud obtus creatus vult, quo posito ponat Incarnatio Verbi sit coexistentia Verbi et humanitatis in tali determinato tempore: D hoc aliud obtus creatus nullus e aliud qm ro fralis uniendi hec extrema: go ro fralis uniendi hec extrema obtus creatus e: go n e ipsa Dei volitio. C. Maior probat: qa pot coexistere humanitas et Verbum in tali determinato tempore et decretum de tali coexistentia, qn det Verbi Incarnatio: potuit quippe D utriusq coexistentia p tali tempore determinato decernere, qn Incarnatus decerneret: deinde hoc obtus n e ipsa volitio Dei decernens; n em ipsius hec obto, qdo Incarnatus vult: go e aliqd obtus creatus a vol. Dei, et ab utriusq extremi coex in tali determinato tempore distinctus.

19 2°: D volitio Dei ...

volutit coexi ... et humanitas ... Dei p determinato tempore; et tn n voluit Incarnatus dominus ...: n ralis volendi Incarnatus Verbi n e ro fralis volendi coexq Verbi cum humanitate p tali determinato tempore. D go ... volitio Dei eet ro fralis uniendi ... p ... qd velit humanitatem ee unitis Verbo, et volitio Dei eet ro fralis dealbandi, et calefaciendi, p ... qd velit D subiectum ee albus, aut calidus, absq calore, et absq albedine

ne; hoc a plane implicat: cum implicet dari effectus haberi absque ... ; ... a contrario non est ea formalis dealbandi, calefaciendi ... ; alit implicaret ipsum dari, et non dari extremum ...

16 dingis subtilis, et pericui ingenii vir de ... de humanitate dubio ... nostram plura omisit circa influxum physicum ... formas corporeas, proprium esse mali, et distinctum ab influxu ... entis ... docet ..., dari in Verbo ... humanitatis ... speciale quemdam influxum malis sustentativum, qui, ablatis ... ctionibus, et aliis influxui mali, quos materia praestat corporeas, ... subtus accidenti inexistenti ... . unionem ... sistere in eiusmodi influxu sustentativo, et ... mali ... dat intima praesentia, et indistantia utriusque extremi ... Dei immensitatis, ... speciale illum malis influxum sustentationis. ... ad cogitatis ... tum quia hinc ... infert absurdum, tum quia melius sic explicant ... qui a ... Patribus de ... Verbo, et humanitate unitis ... cunt: ... tanti molimini ... , et ... ; ... funto: illud in Phia determinavimus, de influxu ... cum malis ... in formas corporeas impugnavimus.

17 Sed adhuc hoc ... ne ... formas admissio illum neque dari in Verbo ... humanitatis neque posse esse unionem Verbi cum humanitate ... de ... est: quia influxus malis est influxus effectivus ... qui ... et recipit, aut sustentat a ea ... malis influente; ... nequit admitti influxum effectivum ... cialis, et proprius ... Verbi in humanitatem; cum omnis influxus ... fectivus ad extra sit indivisibilis a tota Trinitate: ergo nequit admitti influxum malis Verbi in humanitatem. Hec ... fra ... , cum impugnanda succedat ... uniones ... om ... hypostaticam in influxu activo ... humanitatis ... ciliari ... personalitatis Verbi ... : quia influxus malis aut ... ... malis proprius Verbi in humanitatis ... nequit ...

facte: g° nequit Dº Verbo deb. Dbat: ans: qª influxus qua mali e proprius, aut quasi subti tri in quem mali influit; ro subti, aut quasi subti ne humanitatis nequit alicujus se de demudari: gº.

18 Cº: qª ee Verbi mali, aut quasi mali influens in humanitas, e humanitatis produci dependent a Verbo tanqm a ca mali illius; d implicat humanitas ita produci: gº implicat Verbum ita influere. Mar dstat: qª influxus ce mali in fra facit fra produci dependent ab influente tanqm a ca mali. Min vero pbat: qª implicat aliq rals Xpti Di, que p creationem produxit et mq 19 corporis xpti Di, que et p creationem produxit produci dependent ab aliquo tanqm a ca mali illarum. Modo sic: hec extrema sunt et utr uniunt Verbo Dei, et tn n producunt dependent a Verbo tanqm a ca mali: gº n influit in illa extrema Verbum p modum ce mali: gº n e ipsa unio, p qm haec extrema sic uniunt Verbo, ac influxus mali Verbi in hec extrema.

19 4º: qª si influxus mali, me 4 in fras corporeas n e unio me cum fri, quare influxus mali Verbi in humanitas erit unio Verbi cum humanitate? Deinde si influxus effectivus Opus cum toti Trinitati in humanitatis n e unio Verbi cum humanitate, quare influxus mali, et specialis Verbi in humanitas e unio Verbi cum humanitate? Dices qª influxus Opus 10 e ad clandum ee humanitati; influxus a Verbi e ad dandum ee humanitati in Verbo. Urges. Ergo humanitas in Verbo affert ex parte aliquid distinct et ee humanitatis, l n? si affert; hoc aliqd aliud e unio humanitatis cum Verbo; si n affert, et influxus effectivus Operis toti Trinitati rat ad dandum ee humanitati, an sit unio humanitatis cum Verbo: gº etc.

20 3º Pº Carnal. disp 12 sect 1ª docet Unionem hypostaticam consistere in actu productivo humanitatis, sive in aggregato trium actionum, p quas humanitas in instanti Incarnationis suum ee habuit: ita d productio aie Xpti Dni:

fuerit ipsius actio unio cum Verbo, et actio conservativa non [illegible]
rit et eiusdem unio cum Verbo, et productio unionis [illegible]
matis inter eas et eorum quia esset unio ipsius cum eo[illegible]
dem. Et hac sententia [illegible] late [illegible], et Patrum auth[illegible]
illustrat, citat antiquos plures, et ex nostris [illegible] Valen[illegible]
Hidino, et [illegible] Lemus. Contra Bernal agit [illegible]
tum tota [illegible]: ubi veterum authoritates [illegible] Patrum
et neotericorum, quas pro se adduceret Bernal expungit et [illegible]
21 dicitur sic: hoc praetermisso, nobis a nova impugnat [illegible]
1º: actio
productiva humanitatis nequit identificari cum unione hypo[illegible]
ca: ergo hoc nequit consistere in agregato actionis per quas humanit[illegible]
fuit: probo ant. si actio productiva humanitatis identi[illegible]
cum unione hypostatica deberet humanitati vi sui [illegible]
sonalitas contra illam trans[illegible] quod implicat hoc cum implicet n[illegible]
bere deberi quod personalitate vi sui productionis: nam enim cum [illegible]
trari personalitate [illegible], planeque non datur: ergo implicat [illegible]
actio productiva humanitatis identificet cum hypostatica unio[illegible]
qua vi sui productionis deberet humanitati extremus unionis [illegible]
xioni quod [illegible] cum extremis uniendis entis, quae unio e[illegible]
tremus hoc est personalitas Verbi humanitatis trans: quod est [illegible]. 2º:
actio productiva humanitatis provenit indivisibiliter a triplici persona [illegible]
nam ubi [illegible] est productio alicuius effectus ad extra; quod actio indi[illegible]
a triplici persona provenieus nequit esse formalis unio [illegible]
cum humanitate: ergo. Probatur min 1º: quia unio formalis Verbi
humanitate est Verbo propria, et aliis personis non competens
cum; quod actio humanitatis productiva a triplici persona indi[illegible]
provenieus non est Verbo propria, quod potius aliis personis [illegible]
petens, et cum: ergo nequit esse formalis unio Verbi cum human[illegible]
tate: ergo unio hypostatica in tali actione productiva humanitatis
consistere nequit. 2º: quia si actio indivisibilis a tota Trinitate
provenieus esset formalis unio Verbi cum humanitate esset et [illegible]
ipsius unio triplicis personae, sicut est formalis actio triplicis personae

Cu[m] p[ro]cessim Triplex D[ivin]a p[er]sona sit extremu[m] unibile humanit[at]i

eius Xpti D[omi]ni. 22

2.° et p[re]cipue impugnat: q[ui]a actio p[ro]ductiva humani-
tatis e[st] entitative nalis; s[e]d actio p[ro]ductiva humanitatis, qua[e] sit et unio
hypostatica humanitatis ad Verbu[m], n[on] eet entitative nalis, s[e]d superna-
lis, ut d[icitu]r c[ontra]rium: q[uo] actio p[ro]ductiva humanitatis n[on] e[st] s[ic] unio hypostat-
tica humanitatis ad Verbu[m]. Maior p[ro]bat: q[ui]a t[ermin]us p[ro]ductus est e-
entitative nalis sit ipsa humanitas, et eius p[ro]ductio substa[nti]a n[on] p[ro]-
t[ra]gredit[ur] vires agentis nalis; sic miris miraculosus sit ratione in-
stantanes formatis corporis Organici Xpti D[omi]ni: ubi cont... et vere de
de resurrexione mortuoru[m], qu[ae] e[st] reproductio entitative nalis et sup-
nalis tantu[m] quoad m[odu]m. Nec dicas accidens Eucharisticu[m] ee en-
titate nalis, et tn conservari p[er] actu[m] entitative supernalis: E quip-
pe manifesta disparitas: cu[m] talis conservatio sit entitative crea-
tio, sive conservatio accidentis extra ee subiectu[m], cuius p[ro]ductio exce-
dit quoad suu[m] subiectu[m] nalis agentis vires. 23

R[espondeo] 4: q[ui]a si idem eet
actio humanitatis p[ro]ductiva et unio hypostatica vi illius actus so
poneret in rerum na[tur]a humanitas Xpti D[omi]ni: ergo illa actio n[on] pos-
set ee actio Incarnativa: q[uo] actio illa nequit ee s[ic] unio Identi-
tat[is]: q[ui]a vi illius actus so ponit in rerum na[tur]a, q[uo]d vi illius p[ro]-
ducit[ur]: s[ed] vi illius so p[ro]ducit[ur] Xpti humanitas: q[uo] vi illius a-
ctionis so poneret in rerum na[tur]a Xpti humanitas. Sa[e]p[e] co[n]p[ro]bat:
q[ui]a nequit ee actio Incarnativa illa, vi cuius so ponit[ur] in re-
rum na[tur]a humanitas: 1°: q[ui]a p[ote]st poni in rerum na[tur]a humanitas q[uin]
ponat[ur] unita Verbo. 2°: q[ui]a actio Incarnativa illa e[st], vi cuius
ponit[ur] humanitas unita Verbo; s[e]d poni humanitatis unitae Verbo a-
liq[ui]d aliud dicit q[ua]m poni humanitatis in rerum na[tur]a: q[uo] ee actus,
vi cuius so ponit[ur] humanitas in rerum na[tur]a, n[on] e[st] ee actus Incar-
nativus. Co[n]f[irm]at[ur] hoc: q[ui]a in mysterio Incarnat[ionis], n[on] so sit q[uo]d
humanitas sit in rerum na[tur]a, s[e]d sit q[uo]d sit unita Verbo; s[e]d vi actus
p[ro]ductivi humanitatis sit, q[uo]d humanitas existat ut t[ermin]us actus:
q[uo] vi actus p[ro]ductivi humanitatis unitae Verbo sit q[uo]d humanitas

sit unita Verbo, ita qd unio sit trus actus: aliter n. fieret
vel actus incarnativus qd eet unita Verbo. Et antea posset albitu[r]
thore eodem iure dici, actus dealbandi n. distingui ab albedine
cui asserit actus uniendi et incarnandi n. distingui ab unione
24 et incarnatione passiva, confundent qd actus ex suis trus [illegible]
1o [illegible]

Bernal, Lugo, Aldrete et Godoy. Fert doctrina D. [illegible]
Carolus Franciscus de Abra. Unionem hypostaticam tribuere [illegible]
influxu quodam activo proprio, et speciali solius Verbi Dei in hum[a]-
nitate, dei cuius influxus Verbum Dei effective reddit humanitatem
dependentem a subsisto. Sed plaustus hoc iure Theologorum omnium
sollicuit, et censuram solet incurri, cum Dei mente Unionem est
trium abstrahat influxu activum ad extra proprium; et specialis alicuius
personae ratione proprietatis relativae et n. ex aliis rone [illegible]
nobis eorum sibi Unione: qd [illegible] fluminum eet et temere [illegible]
[illegible] usque ad evidentiam probat Bernal dicens et seu [illegible]
inprimis probant docet in Concilio Lateranensi sub Innocentio
3o c. Firmiter de summa Trinitate, ubi postquam dr, tres D[ei]
personas ee substantiales coequales, coomnipotentes, coaeternas,
[illegible] universorum principium, et creatores de filio Dei addit, a tota
Trinitate coit incarnatum, ex Maria semper Virgine Spiritus [illegible]
cooperante [illegible] verus homo factus, coit a ee incarnatus [illegible]
e aliud, qm actus [illegible] qm filius incarnatus e, iuxta [illegible]
toti Trinitati. Deinde in Concilio Toletano 11 dr: Incarn[ationem]
Filii Dei tota Trinitas operasse credenda e, qa inseparab[ilia]
sunt opera Trinitatis, solus tn Filius [illegible] servi accepit in [illegible]
[illegible] gularitate personae.
25 Adducit hic loquendi modus, [illegible] quo inseparab[i]-
lia et coia ee toti Trinitati opera ad extra docet [illegible]
verbis illis Christi Domini Joannis 5: n. pot filius a se facere quid-
quam nisi qd viderit Patrem facientem: quaecumque enim ille fecerit, haec et fil[ius]
similiter facit: ex quibus formatur argumentum Theologicum: omnis influxus a[c]-
tivus in humanitate e operatio ad extra, et omnis operatio ad extra [illegible]

e cui toti Trinitati et non speciali Verbi: ergo cui influxus acti-
vus in humanitate e cui toti Trinitati et non speciali Verbi. Probatur maior: ille
influxus Verbi in humanitatem est aliqua operatio ad extra;
sed omnis operatio ad extra est indivisa, et cui toti Trinitati: ergo ille
influxus Verbi in humanitatem est indivisus, et cui toti Trinitati.
Deinde: 26

si vis activa et influxiva ad extra adesset alicui Divinae personae
seorsim ab aliis ratione proprietatis relativae et non essentiae perfectae
omnibus communis interest ... denique esse triplicem vim activam in-
triplicem Divinae personae: consequens est dari in Deo tres Omnipotentes
contra fidem Catholicam in Symbolo Sancti Athanasii. 2°. Ista
vis activa est omnis facultatis activa, sed non ... essentiae: ergo ...
... multiplicat ... in ... Divinis personis, cum Omnipotentia nihil sit a-
liud, quam Divina vis activa facultatis omnis ... erit vis acti-
va imperfecta, et finita in ratione virtutis activae, consequenter
a Deo releganda. 27

Tandem nihil omnino affert hic influxus activus Ver-
bi ad explicationem mysterii, et plurima evertit: quia influere Verbum spe-
cialiter in humanitatem non est reddere humanitatem a subiecto indepen-
dentem: quia mea humanitas est a subiecto independens quin in illam in-
fluat specialiter Verbum: id enim fiet humanitas effective ab Omnipotentia, et
a Trinitate. 2°. Ista humanitas credit per influxum effecti-
vum Omnipotentiae effective independens a subiecto; nec tamen ideo unitur Omnipotentiae:
ergo nec ... humanitas unietur Verbo per hoc simile quod reddat
effective independens a subiecto per influxum activum Verbi. 3°. uniri
est unum cum alio in se, unum influere active in aliud, ut est e-
vero: ergo Verbum uniri humanitati requirit potius consistere in eo quod
Verbum influat active in humanitatem. 4°. Influxus iste habere de-
bet terminum, quaero producat quem terminum habet? si dicas habere pro
humanitatem; et tota Trinitas habet pro suo influxu humanitatem,
nec tamen illi unitur: si sit aliquid aliud ab humanitate ad cuius
humanitas specialiter ... et non unita Verbo nisi aliquid aliud
erit unio hypostatica.

Cap. 4.

Aliorum placita refutant, et nry cc.a 1 et 3 p.tem q.y ponit, et pbat.

28 Grabiel in 3 mag dyt 1a q.e 1 p curus sna et citat Durandus in 3 dyt 6 docet, Vnionem hypostaticam ee qualitatem q.dq accidentalis, abs, et punalis, qm vocat gratia Vnionis; probat abuta sna Durandus D. Bernal dug 44 sec. 3 et ma to ouids q.a Durandus io asserit, dixit ee unitu humanit. ee ty stingent, et accidentalit deveniens Verbo, et humanitas in qua nimis docet: gratie quae hic e fore accidentalis: p quo scias accidens aliud ee Logy, aliud ee phicy: hoc e fra Phica ee entitativy ita inheren alteri ut ad illius q.litat, et p. ctione subis n requirat, nec cy illo totu aliqd p se unu accidens vero Logy, q.d hinaent advenit, pari tot de alio l. Ly suy ee entitativy q.d subsle sit, et p se ordinatu ad aliqd totu p se stituendu: sic accidit in Vnione hypostatica sic et ee vestitu e accidens Logy nu Pri, q.d dr hitus cognitus a Deo: Et cognio Dei, et vestitu sint Ly suu ee entitativy q.d subsle: e q.o in hoc sensu Vnio hypostatica accidens Logy, phice tn q.d subsle, et p se ordinat ad aliqd totu p se stituendu.

29 impugnat q.o Grabielis sna 1.o q.a q.d e de essa sponte subsly nequit ee qualas accidentalis, q.d hypostatica e de essa sponte subsly nempe Xpli Di qui e unu ens p se ex extremis subsliby int se unitis resultans: q.o hypostatica nequit ee qualas accidentalis. 1.o: Vnio hypostatica e qr, fralis, media qua ex pluribus resultat aliqd subsist unu d ro fralis, media qua ex pluribus re, itat aliqd subsist unu nequit ee qualas accidentalis: q.o pbat mir q.a ro fralis media q ex pluriby resultat aliud subslit unu, e eoru ambas; d unitas media qua resultat aliqd subslit unu nequit ee qualas accidentalis; alit n eet id q.d resultat subslit unu, d accidentalit unu, ut in acervo lapidu stat: q.o etc. 3.o: Xps Dus ut tra

e ens per se et non per accidens: quod id per quod e tale ens nequit
ee accidens, seu qualis. sed e tale ens per Unionem hypostaticam:
ergo haec nequit ee accidens, aut qualis. 4°. Xpi Dñus constitutus
ex persona Verbi, et humanitate unitis, non minus e ens per se,
et substant. unum, quam homo constitutus ex aia rali et corpore inter
se unitis, iuxta illud Symboli S.ti Athanasij: sicut aia ralis,
et caro unus e homo, etc.; atqui homo e ens per se et substant.
unum ratione Unionis inter utrumque extremum, quae sit substantia et
non accidens, seu qualis: ergo etc.

Scotistae comm. citant [illegible] docente C... 30
Unionem hypostaticam ee relationem realem extrinsecus advenientem, quae tribuit Scoto in
3° dist. 1a q. 1a. Haec sna ut iacet, mihi non displicet, dum probat
[illegible] neque, referri formaliter ad invicem Verbum, et humanitatem, ratione Unio-
nis hypostaticae quae e forma referendi: quia sna mea propria illa e relatio
[illegible] ut [illegible] a [illegible] cum [illegible] formalis referendi sunt ad
terminum non essentialis sunto: sic ea in actu 1° refert transit ad suum
[illegible] quam formalis referendi sunt, quod e [illegible] ad terminum, quae e effectus essen-
tialis ipsi sunto: e quippe ipsa virtus productiva [illegible] formalis quod refert
ea in actu 1° ad effectum: quam formalis referendi e actio, quae non e essen-
tialis sunto, sive [illegible]: sed Verbum Dei, et humanitas invicem referuntur [illegible]
media Unione hypostatica, quae e [illegible] formalis referendi et non essentialis neque
utrique, neque alteri ex extremis: [illegible] Unio hypostatica e relatio realis me-
dia qua Verbum ut terminans refert ad humanitatem, quam terminat, et huma-
nitas ut terminata ad Personam terminantem: utrumque enim extremum hoc [illegible]
[illegible] het ad aliud. Notandum tamen, quod [illegible] Unio hypostatica sit re-
latio realis utriusque extremi ad invicem: e tamen relatio transiens [illegible] ad u-
trumque extremum, cum respiciat ratione sui [illegible] sive [illegible] sibi essentialem
utrumque extremum, quod essentialiter [illegible] humanitas sit ut subiectum, et Verbum
ut terminus intrinsecus.

Impugnandi tamen [illegible] Scotistae asserentes relationem hanc formalis 31
[illegible] accidens: si enim loquerentur de accidente [illegible] sustinendi erant;
[illegible] tamen loquuntur de accidenti physico, et quoad entitatem tali sustineri non possunt.
Etenim Felix Scotista, et [illegible] Dei. tom. de Incarnatione [illegible] dif-
ficulter [illegible] aperte asserit relationem istam ee accidens, et nullo modo [illegible]

ee substia. Et voce tenus appellanda sit Unio substs; ... proomte Verbi, que substiae: item Scotistae alii, quos citat, Rada, docent, ee accidens ptinens ad predicamentum habitus. ... qo ii ex dictis ... Gabrielis ... specialit a displicet ... quendo alterius Scotistae Castillo asserentis Unionem hypostaticam ee praedicamento habitus contra illud Pli ad Ephe. et habitu inventus ... in quo metaphoricus dicendi modus ad realem ... humanam male transtulit; etenim accidens ... quod apud Logos dr habitus e in veste, ... in vestito ... si Unio hypostatica eet accidens habitus n eet in humanitate, qua metaphorice dr vestitus Verbi, Verbo qd humanitate vestitus: tales et loquendi modus a rigore exulare iussit merito ... has hic qe 2a art 6 ubi ait ... fert dicere qd Verbum Dei unitus e hoi Xpto ... inhabitatis sicut in ... ut dicebat Nestorius, et dicere qd unitus fuit Verbum Dei hoi indutatis sicut vestimento.

32 Dm qo nobis e Unionem hypostaticam ee ... supernale ... et ... humanitatis cum Verbo in unitate ... sive ut resultet unus ... substantia duplici ... Dea ... et humana ... hic qe I art ... et cum ipso ... quos citat, et ... Suarez, Vasquez, ... Arriaga ... et alii apud ... Ee modus distat ex ... ten alii unionibus ... et affixione ... extremis ... debilitatis adeo diminuta, et dependente, extremorum aliquo deficiente ... in ... in afferere extrema: in hoc ... modalis ... Phis ... Ee substia, probatus e supra ... Ee ... nulli e dubium, cum nulli substie, seu ... creatae ... specialit ... cum nulli ... debent substia ... unionibus ... extrem... ad unum ... Reliqua ex ipso ... et unionis hypostaticae munere ...

33 In ... examinandus ... quomodo ... sit Unio hypostatica ... int humanitatem

hyp. cum alt. unica, qua carnis et humanitas Verbo et Verbum humanitati, humanitas uti de unione ... sequitur et ... verbis consentiunt, et vere DD.: an duplex, una qua Verbum humanitati uniat, et altera qua humanitas Verbo, ut communiter in Philosophia ... unionem insparabilem dicuntur. Unio ... est ... DD., et ... Suarez disp. ... 4 ... disp. 21, Lugo disp. 11. ... quos ... disp. ... tata ... suo ... docet, Verbum ... uniri humanitati intrinsece ... enitatis, ut gerentis munus unionis, ac inde ... Verbi unione, distinctam ab illa qua humanitas ... Sed istius authoris doctrina neque ... neque vera est. Ad rem ... nunc unio hypostatica, quae ab utroque extremo distincta ... sit duplex entitas modalis, alia quae Verbum uniat humanitati, alia, quae humanitatis uniat Verbo ... unio ... Verbo ... ab utroque extremo ... respondeat quaestioni ... unio hypostatica distincta ... ab utroque extremo, sit duplex entitas modalis, alia quae sit unio humanitatis ad Verbum, alia quae sit Verbi ad humanitatem.

Praeterea neque 34

vera est ... unionem humanitatis ad Verbum reddit Verbum ... intrinsece ... humanitatis et intrinsece ho... unio ... Verbum ... reddit intrinsece ... humanitatis et intrinsece ho... e unio Verbi ad humanitatem ... unio humanitatis ad Verbum e unio Verbi ad humanitatem ... ad incarnationem ... alia unio ... distincta ab illa ... humanitatis Verbo unit ... ex ... Verbi, sive distincta sive ... Verbo ... et ... sequuntur. Probatur aperte ... implicat ... unionem intellectam et reddi humanitatis unitam intrinsece Verbo, et ... Verbo ... intelligatur, et reddat Verbum intrinsece unitum humanitati intrinsece ... humanitatis ... intrinsece ho... unionem humanitatis ad Verbum intelligit et reddit humanitatem intrinsece unitam Verbo et ...

trinice a Verbo: q° vi unionis humanitatis ad Verbum, intelli
t, et reddit Verbum intrinsece unitum humanitati intri
trans humanitatis, et intrinsece hominem. At hoc ipsum in intellectu
cognitione implicat: prius intelligat, et verum cognosc
dictum, tamen cum intelligat, et
unio cum cognito.
aliis in materia tamen sterminis, intrinsece unionis
unionem inter Verbum, et humanitatem afficientem.

35 Sed opponit Godoi, tom. vers

sus sine dicto hoc. Verbum Dei est intrinsece unitum humanitati
est intrinsece, et extrinsece homo neque ex verbo et humanitate
per se resultaret: unio ex parte humanitatis se tenens non afficit
Verbum Dei intrinsece: q° Verbum Dei unitum fuit humanitati per unionem
intrinsecus, unionis identificatus et esset idem ab unione qua hum
anitas Verbo unitur: q° ipsa entitas Verbi munus unionis exerc

36 Sed fruitur

manet, et se ipsum destruit: q° Verbum Dei non est intrinsece huma
nitati unitum neque est intrinsece homo per se, et sola unione identi
ficata: q° aliqua alia unio distincta Verbi dicta erat, ut sit
intrinsece humanitati intrinsece homo. Sed haec alia unio ab ipso
distincta non afficit Verbum intrinsece: q° Verbum Dei non est intrinsece homo per
se intrinsece homo per unionem aliquam non afficientem intrinsece
sit: q° non potest stare unio ipsi Verbo identificata, et humanitas
humanitas Christi D. quin Deus Verbum sit intrinsece humanitati unitum
intrinsece homo, ut est certum: q° unio identificata cum Verbo suffi
non est, ut resultet in Verbo denominatio intrinsece uniti humanitati
et intrinsece hominis: alia q° unio ex parte humanitatis
nens requiritur, ut resultet illa denominatio: si q° haec unio
nens ex parte humanitatis insufficiens est q° non afficit intrinse
ce Verbum, plane non erit Verbum intrinsece unitum humanitati, cum
neque unio se tenens ex parte Verbi sufficiens sit quo
illa denominatio resultet, ut vidimus. Praeterea ad argumentum
omnis: unio ex parte humanitatis se tenens non afficit Verbum

Dij intrinsece tanquam illius subiectum physicum, vel tanquam illius extrinsecum essentiale, seu terminus ut dicitur, quod non est certum: nam inferius quaestione separata examinabimus. Nº 1

37 Et quod humanitas complemento rogabis, num unio hypostatica comparative ad extrema Verbum, scilicet, et humanitatem, neque esse dicimus, sit absolute physice indivisibilis ex humanitate [illegible] per eamdem suam entitatem cum illo nectens, sit physice divisibilis, sit quod sit aggregatus ex pluribus partialibus unionibus, quarum una Verbum animae, et quarum aliam Verbum corpori Christi, et demum per aliam Verbum unionem intraeat inter animam et corpus [illegible] dependens ex priore conclusione a qua alia inferenda, nam ille Verbum Dij assumpserit humanitatem, in quo quoad partes illius ambas et quoad modalem: de qua affirmative nobis manifestum est, ea supposita, rendimus [illegible] quod est, utraque unionis genus indivisibilis sit, et physice divisibilis [illegible] esse cum in neutro appareat contradictio.

38 De facto tamen iudico, amentius [illegible] iudice [illegible] [illegible] quae tum multo grauius explicat quomodo in triduo mortis permanserit unio hypostatica animae et corporis Christi Dei cum Verbo: si enim indivisibilis [illegible] unio Verbi cum triplici humanitatis parte, cum per modalis inter animam et [illegible] corpus vere, et [illegible] in morte [illegible] deficeret, infert plane unionem hypostaticam indivisibilem et deficere cum deficerit extremum aliquod cum quo exalit connectebat, dicta unio indivisibilis erat et unio Verbi cum anima et corpore Christi Dei, quo unio [illegible] Verbi cum anima et corpore Christi Dei vere et [illegible] defuisset. Sed de unione vere et [illegible] deficiente non potest commode dici, quod permanserit, ergo cum substituta sit alia unio dicta Verbi cum anima et corpore [illegible] non est vere et proprie quod permanserit: quo commodius exponitur permansisset hoc, quod [illegible] partialis unio cum triplici humanitatis parte in mysterio [illegible] [illegible].

Quaestio II.

An, et quomodo Unio hypostatica sit intrinseca, vel extrinseca ipsi Verbo.

Cap. I.

Ratio dubitandi, et multiplex opinandi modus proponitur.

39 ... [illegible] ... et ... mysterii ...
[illegible] maxime ... q[uam] merito ...
esse ... [illegible] ... unio hypostatica ...
certum ... dicta ... extremo, et entes modales ...
et extrinseca, intrinseca Verbo D[ivin]o q[uo]d negetur humanitati ...
ca ... Verbi Dei esse intrinsece ... neq[ue] intrinsece ...
manitati ... intrinsece ... significat ... a parte extra
bo oriat[ur] ... intrinseca Verbo; unio hypostatica ...
dia qua Verbum fit homo; fit quippe ... unionis ...
et ... communicat[ur] humanitati illius ... d[icitu]r extrinseca
Verbi ... denominare ... intrinsece homo, sive ...
... communicat ... humanitati illius ...
... unio media quae ex ... resultat ... vere ...
... et intrinsece ... requirit ... alicui extremorum extrinseca ...
... illa ... unitas; ... unionis sit extrinseca alicui ex
tremi ... fiet ... aliquid intrinsece unum, sive illa ...
... subsistit et intrinsece unum, ... unione hypostatica
sultat ex pluribus unum ... se vere ... et intrinsece
... Dei: ... requirit esse extrinseca Verbo, q[uo]d est alterum ...

40 ... dicat ... unionem hypostaticam esse intrinsecam D[ivin]o Verbo, ...
... Verbum ... unionem hypostaticam mutabilem intrinsece esse ...
q[uia] ... intrinsece mutari, est aliter se habere intrinsece, q[uam] ...
... unionis hypostatica intrinseca Verbo ... Verbum aliter se habet ...
... quam antea; siquidem ... unionem ... intrinsece ...
ante unionem non ... intrinsece ... unionem intrinsecam ...
caret intrinsece Verbum Dei ... Verbum ...
esse ... humanae est aliter se habere ... et physice ... unitum ...
... intrinsece ... humanae est aliter se habere intrinsece ...
ce mutari; ... Verbum ... unionem hypostaticam ...
unit ... humanae ... aliter se habet ... physice ...
... intrinsece: ... aliter ... se habet intrinsece ... unum Verbum
et physice, ... intrinsece, est intrinsece physice, ... mutari. 3[tio] ...

ly Dy uniret vtr et phice nae humanae o unione, ut ex-
tremo intrinseco Verby converteret in hoem, et ho in Verby:
hoc eet Verby mutari intrinsece: ergo. Probat maior illatio: ergo
Verby fieret ho et ho fieret Verby d n p identitatem ut
ut constat: ergo conversione o omnis conversio mutatio e: q.d. Ito.

Pro 1º incom- 41
possibilitas unionis hypostaticae dictis ab utroque extremo maxime suadeny haec:
ra velle deberet taly unio recipi in psona Verbi tanquam in subito phi-
illius, q. aliqa mutatio intrinseca Verbi evenire n pot. Id a probat
ra n alia de ea deberet recipi in humanitate, nisi quia omnis
subtily illius illi analit. efficax; d et e nec subtily ru psone Ver-
bi illius analit. efficax: quia et in psona Verbi deberet recipi. 2º:
n alia rone respicit unio hypostatica humanitate Verbi; q. re-
spicit humanitate d respicit humanitate ut subtily: q. et respicit ut
subty Verby. Probat mar: n alia rone respicit unio hy-
postatica humanitate nisi q e esse unio illius cy psona Verbi;
illa e esse unio illius cy psona Verbi e et unio psonae Ver-
bi cy humanitate. id quippe ratissime e ee unione humanitatis
cy Verbo, et ee unione Verbi cy humanitate: q n alia rone
respicit Verby in humanitate. Quare quo rec. uienda est unio
hypostatica in humanitate, et n in Verbo, q. eadem modo eadem-
que rone respicit ac respicit humanitatem.

Haec ppt insuperabily 42
merito. enia e eximiys ingeniis diffy ista: in qua n pauci re-
centiores Theologi rere ausi si Unione hypostaticaon e extrinseca
Verbo, sed sibi humanitati intrinseca; et sic mutatione Verbi ex
parte Verbi vitare: distinguunt quippe plures denoiones reales
phice rebus absq illarum mutatione ut denoiones cogniti et visi adversa-
ant denoes obiq absq intrinseca illarum mutatione. Et hoc placito citatus Ddo
Cho Cornava Pasquino Servio, et aliis, stat aperte Pony de Sarra
dispe 15 de Incarnat § 4 docens, humanitas uniri intrinsece
Verbo Do, n a Verby Dy humanitati. In hanc mq velint
nolint venire coguntur illi cy Gonoi citato et verecto quam nº

... adstruentes duplicem unionem aliam increatam, qua Verbum intrinsece unitur humanitati, creatam aliam qua humanitas intrinsece unitur Verbo ... docere tenentur, si cum aiunt unionem humanitatis ad Verbum esse intrinsecam humanitati, et extrinsecam Verbo, ideoque Verbum non mutatur ... cum non mutetur per unionem, ad quod ... indistincte ... intrinsece humanitati.

43 Reliqui Theologi communiter unionem hypostaticam esse intrinsecam, et extrinsecam appellandam Verbo Divino statim docent, qui videri possunt apud Eminentissimum de Lugo disputatione 12, et apud Arriaga disputatione 31, et ... disputatione 4. Inter hos tamen Doctores subjecit dicendum esse frequentiores plures cum Patre Suarez disputatione 8 sectione 4, quem imitatur ... dicunt appellandam esse unionem hypostaticam aliquo modo intrinsecam Divino ... sed esse mediam inter intrinsecam et extrinsecam quasi Verbo Divino subintrinseca, et intrinseca terminative: hoc est ... unio terminat, et terminat ad Verbum ... intrinsece Verbi, non tamen recipitur in Verbo ... in subjecto. Hoc ipsum alii explicant asserentes unionem hypostaticam esse quidem intrinsecam utrique suo extremo, diverso tamen modo utrumque respicere: respicit quippe humanitatem ut subjectum; Verbum a Deo ut purum terminum: unde inferunt quod unione hypostatica mutari humanitatem intrinsece, non tamen Verbum Divinum: quia solum subjectum mutatur intrinsece, non autem quod purum est unionis terminus: quia ad intrinsecam mutationem necessarium est, quod id, quod dicitur mutari, habeat in se aliquid intrinsecum quod antea non habebat, et necessarium est, quod recipiat aliquid et sit subjectum illius; quod purum terminus est, non habet in se aliquid intrinsecum, quod antea non habebat; quod non mutatur intrinsece ... non mutatur intrinsece per actionem qua agit, nisi sit illius subjectum.

44 Rogati a quo ... humanitas recipiat unionem ut subjectum, non autem Verbum, est ... se habeat ut purum terminum unionis, reddunt id esse, quia Verbum Divinum ... unione sicut perficit humanitatem; et quia ... ut subjectum ... imperfectione; nihil enim recipit nisi in aliqua alterius ... aut imperfectione: cum autem Verbum Divinum omnino completum sit; humanitas vero incompleta, ideo recipit unionem et non Verbum: unde inferunt

nq humanq integrq et cpletq, et absq ulla impfectione subi exiteris n posse Verbo Dº uniri; une ā invicē unio quæ cuq extrema, quorq uny ilm sit, sblit imptēty

Cap. 2.

Prima pars nre sne ex alieny impugnat. deducit. — 49

Dm nobis e 1º q a S.D. I sne unieq tanty adlmente uniorq int Verby et humanitq: Unio hypostatica requirit ee extrinca Verbo Dº. Pbat 1º: requirit ee extrinca Verbo Dº ro fraly reddery, et ostituery Verby intrince hop; Unio hypostatica e ro fraly reddery, et ostituery Verby Dq intrince hop: gº requirit ee extrinca Verbo Dº. Discursu mar pbat: qa ro fraly alicuius effus fraly, seu denoaoq ea rone se het ad subty, aut quam subty denoaonq, qua se het ad denoaonq, et quo subty denoat: unde si denoao e intrinca, et ro fraly denoat intrince, intrinca subto e; et si extrince denoat, extrinca illi e: cuiq ro in omnia ea e: gº ro fraly denoandi requirit intrince denoaonq, q m n het unde a fra extrinca requirit intrinca denoao pvenire. Minr aū pbat: Ro fraly reddery, et ostituery Verby intrince hop e ro fraly uniery pronaliter Verbi cq na humana, et ro fraly uniery pronalitr Verbi cq na humana e unio hypostatica: gº illa e ro fraly reddery, et ostituery Verby intrince hop. Minr pbat: cmor certissima e, ga ro fraly reddery, et ostituery Verby intrince hop ne identitas Verbi cq humanitte: sicut ro fraly reddery et ostituery Verby intrince Dm e identitas Verbi cq deitate: gº e intrince hop p uniorq, tanqm p fram uniente Verby cq humanitate.

2º pbat ... Unio hypostatica reddit Verby Dq ita intriny et intriny humanitatis, ut cq humanitte ostituat eny unq vere et intrince ung, et nrq ostituat; gº qd reddit Verby ita intriny, et intriny humanitati, ut cq illa ostituat eny vere et intrince unq, et nrq ostituat, n e gº extriny, d gº intriny Verbo — 48

9°. Alter arguit: qr sicut Unio informativa reddit [illegible] intrinsece, et intrinsece conjunct ut cum illo constituat eum vere et intrinsece q° e ho, ita se hꝫ unio hypostatica ut Verbum cum humanitate constituat unum vere et intrinsece unum, q° e Xpus. Tunc: q° id q° reddit Verbum ita intimum, et intrinsecum humanitati ut cum illa constituat eum vere et intrinsece unum [illegible] vera et intrinseca utriusque extremi [illegible] unum non e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mente intrinsecum: atqui vera et intrinseca utriusque extremi unio q° extrinseca [illegible] intrinseca utrique extremo: d° e q° intrinseca minime extrinseca [illegible] [illegible].

47 3°. Unio hypostatica ita reddit Verbum unitum humanitati et exigit et [illegible] sui exigit ubicumque una sit existat etiam Verbum, et humanitas in eodem [illegible] [illegible] [illegible] reddit: sed Verbum unitum humanitati [illegible] exigit, q° ubicumque una sit existat etiam Verbum humanitas in eodem omnino loco [illegible] utrique extremo intrinseca: q° unio hypostatica [illegible] utrique extremo intrinseca [illegible] bo D°. Discursus iste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hypostaticae plene et realiter [illegible] extrema unum q° [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] ab unione [illegible] [illegible] cognito et amantis cum amato [illegible] [illegible] physica [illegible]: etenim unio moralis [illegible] cognito [illegible] exigit, et [illegible] sua exigit [illegible] denominare cognoscentem [illegible] cognitum ut [illegible] sua [illegible] exigit q° [illegible] existat [illegible] et metaphorice [illegible] [illegible] [illegible] q° [illegible] existat vere et in eodem communi loco [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

48 [illegible] unio [illegible] qr exigit [illegible] q° [illegible] [illegible] sint [illegible] in eodem omnino loco, [illegible] [illegible] sint [illegible] [illegible] loco [illegible] q° sint quoad locum [illegible] [illegible] [illegible], qn [illegible] spatium [illegible] corpore intermedio occupatum [illegible] unio a hypostatica [illegible] exigit et q° eius extrema [illegible]

prevalit . . . . . . viny continentia sint . . . in eodem unionis loco, et
q . . in eodem unionis loco ipsa sibi intima et . . . . . . concentra-
sint; hoc . . inintelligibile e, q . unio sit . . . extrema in-
tima; q° etc. Discursus noster extrinseca videbitur cuicumque
et naturam Unionis hypostaticæ expendenti, eiusq. q. discrimen ab
unionibus aliis: denique n. pauca infra dabimus. Sna . . .
duplicis unionis adstruentis, docentisq., unionem humanitatis ad Verbum
eeextrinsecam Verbo satis impugnata manet ex dictis a nobis n° 34
et 36.

49 Sed dices: Dei immutabilitas n. . . excludit . . . mutat. in-
eo . . . . . q. Ds sit . . . , aut . . . . . . excludit mu-
tat . . . . q. m Ds modo habeat intrinsecus . . . q. antea n. ha-
bat, alit poterit denuo . . . Ds in tempore intelligeret, et vo-
leret . intellect. et volit. intrinsec . . si Unio hypostatica est
intrinseca Verbo; Verbum modo heret . . . intrinsecus q. antea
n. habebat, nempe ee intrinsece unitum humanitati: q° Dei im-
mutabilitas excludit intrinsecus Verbo. . . . . Verbum Dei complem
intrinseca . . . : q° unionem hypostaticæ ee Dei Verbo intrinseca
. . . . cons: q° . Unione intrinseca compleret intrin
. . . . et . . . q. complem intrinsece e here intrinse
. . . . et quo ant carebat;
. . . . Unio hypostatica heret intrinsece Verbum ipsa Unionem
. . . here . . . , et quo ant carebat; q° . . unionem hypostaticam
. . Verbo intrinseca compleret intrinsece Verbum. 1°: posita Uni-
one hypostatica intrinseca Verbo D° n. . . . Dei Verbum va-
cuum intrinseca capacitatis ad unionem intrinsecam . ante Unionem
intrinsecam habebat Verbum Dei vacuum intrinseca capacitatis ad u-
nionem intrinsecam: q° posita Unione hypostatica intrinseca Verbo
Verbum . . . . quoad intrinsecum suæ capacitatis se het, et non
. . mutat. 3°: q° . . in Deo . . intrinseca capacitas
ad unionem creatam intrinsecam . . . absque periculo intrinsecæ mutatis, nul-
la ratione negari poterit Deo intrinseca sibi unio cum acte creativa Angeli
et . . . . . mundi.

Deo dd mag. Dª immutabilitas etc., d etc. dit ex mutatis, g. am Dᵘ heat praty intrinsq. qᵈ antea n hab. intrinsq. y identitate, 9do mag; praty intrinsq. y unionis ... unionis, qm non recipere. I media qua reciperet, aut ... ret 9do; intrinsq. y unionis, qm neq recipieret, neq media reciperet, aut reciperet no. Etenim here y identitatis ... intrinsq. qᵈ antea n hebat, cq immutet yem meriny ... ret, neq in Deo, neq in creatura evenire pot aliqᵈ ... ebenati mutate. Deinde here y unionis praty intrinsq. ... n, sity triplicit accipere pot: I unione se tenente ... se ipsa infinite ... I y my comis praty recipiendi informandi, ... my ... detrumi tabit intrinsq. exp... mi indrig ad uny. aliqᵈ y se vistituendy cq alio extremo, ... sabit exigat qᵈ ubiejq ipsa sit, sit ... utrojq extrem... eorq unionis ... I modo humanitas Xti Dⁱ y unionis ... statieq intrince in ipsa recepty het praty intrinsq., qua carere... rat, et ppt suq ingulerionis et ... mutat ... 1º modo se het unice int ... et ... : ... se het unis hypostatica cq utroq suo extremo, ut sequenti ... ply exprimemy; hoc a ... 3º modo here ... y unionis ... cq mutatis n arguit, de quo et postmody itery. Deinde ... dique sint ... si Uniō hypostatica eet intrinca Verbo, Verby ... do heret praty intrinsq. y identitate I y unionis, qm aut ... heret aut media qua reciperet I reciperet no; intrinsq. y ... q, qm neq reciperet, neq media ipsa reciperet aut recip... 9do.

91 Ad 1ᵃ 9traonis ... na ... : ad huius ... no ... ty: at eiy conq. dicuo, ... sit ... intrince e here ... ce aliqᵈ, a here ... Verby y identitate I y Unionis ... ut ... reciniat, I media qua reciperat, aut reciniat ... alit; no. ... varie loquendo, ... perfectis ... carebat antea: ... unionis; I y mody ... recepti... I y mody medi, quo ... reciniat aut reciniat.

ut sit in utroq extremo connexio phisice media unione informanti. 92

Ad 2.9 dicendum

q. posita Unione intrinseca, Verbum non habet vacuum intrinsecum capacitatis
unionis per complementum proprie tale, et perfectionis vacuitatis perfe-
ctionis et complementi; quo per complementum improprie tale et perfectionis
vacuitatis perfectibilis et complebilis, nego. Id est capacitas illa quam
habet Verbum Dei ad Unionem non est per aliquam vacuitatem alicuius perfe-
ctionis, qua adveniente perficiat, et ideo illa vacuitas, de qua nunc
concedo Unioni a se ipsa tollere valet, et quam nullius Verbi vacuitatis,
perfectionis replet, aut tollit: haec capacitas est improprie complem.
Unionis quia convenit, dicit augmentum perfectionis, quo vacuum erat
eius impletur intrinsece, et qua eius vacuitas perfectionis tollitur, qua u-
nionis a Verbo intrinseca neque tollit vacuitas perfectionis, quae dat
in Verbo, neque aliud est in Verbo augmentum perfectionis. Ad 3 (quam
actus creationis Ethnic, et productionis mundi esse ad extra, com-
parat transeuntes et vitales neque immanentes Deo: unde
quod convenire debet istis actionibus unio cum agente convenit
a Unio Verbo cum humanitate; quia per et per sui extrinsecis
humanitati sit intrinseca. ...

Ex Authoribus ergo illi imprimis 93
non placent, neque rei difficultatem evacuant, qui docent Unionem hy-
postaticam esse Verbo Dei subiective extrinsecam quod exploratum est omnibus, et ter-
minative intrinsecam, in quo non satisfaciunt. Nam mihi est quod et cognitio
intuitiva obiecti est intrinseca terminative obiecto; et tamen non est absolute et sim-
pliciter intrinseca obiecto, imo absolute extrinseca: ergo esse Unionem hypostaticam
eius intrinsecam terminative Verbo Dei sufficiens non est, ut dicat et
sit absolute intrinseca Verbo Dei. ... et ceterum placent. Manet ex
horum Authorum ratione probat: quia esse Unionem hypostaticam intrinsecam
terminative Verbo Dei, est tractare ad Verbum ergo intrinsecum Verbi, et reddere
Verbum terminum intrinsecum illius; atqui cognitio intuitiva obiecti tract. ad obiectum 27
intrinsecum obiecti, reddit ad obiectum terminum intrinsecum cognitionis, habet quippe connexionem
talem connexionem intrinsecam et essentialem, ut obiecto deficiente cognitio intui-
tiva statim deficeret, cum connexionem non habeat ..., cum non tamen extrinseco

sq loco extrinso: g° ett. Ce g° unionq trali e intrinq aliqd aliud addat, aut subintelligat e addity diminuenq rigorosq denotanq Unionq intrinsce. Pterea: n bene ar... non pbat, unionq intrinq ee Verbo, et humanitati, q... unit ea, intrinq sui ey humanitate, et humanitas ey in trinq sui ey Verbo: hoc em pbat, intrinq Verbi entitatq ... n humanitati; n tam pbat ee intrinq Verbo unionq hy postaticq, sive frq aliqm mediam quam entitas intrinca Verbi ... humanitati.

94 Qui docent Verbq Dj p unionq intrinq n mutari, q° e illius pura frq, n° a subly, n satisfaciunt: q° ... et rigorose loquendo mutari intrinsce, n e recipere aliq ut subly: g° q Verbq Dj n sit Unionq hypostaticq subly ... pbat n mutari p Unionq sibi intrinq. Pbat Iamq minor; q° mutari intrinsce e alit se here intrinsce, ... antea; a pot intelligi et stare q alit se here intrin ac antea, qn reciviat aliqd ut subly: g° mutari intrinsce e frq et rigorose loquendo recipere aliq ut subly. Cfir... pat: 1°: q° si D° in tempore inciperet velle p suamm... litatq, alit intrinsce se heret in tempore, et mutaretq, recineret aliqd ut subly. 2° q° si fra subly in instanti existat extra ee subly et in instanti recipiat in subly ... dabit ex parte subli intrinca mutatio, atenq ex parte ... seat a n informando intrinsce ad informandq intrinsce, ... tm creatio ... ex ... intrinq: q° stat mut... intrinsce ee n recipere ut subly.

95 De ... Hurtado docent Verb... Dj n ee unionu subly ... ; nec deterierat ... ome valde dubiq et immutat ... contra ... subli, et intrinq mutatis ... se heat si em derao accidentia ... nostra, ... ey illy ... hel subly ... ita se heat ...

... frigore, a ... calore, et ... carentia utriusque quam ...: modo ...: ... aer ... a calido in frigidum ... utriusque qualitatis subiectum ... intrinsece ... melius neque ... se habeat sub una qualitate, ac sub ... perficiat ... verbum Dei neque perficiat ... deterioret ... unionis ... Unionis subiectum neque intrinsece mutari ... Unionis.

Cap. ...

Secundus nostre ... verosimilius difficultas ... invenit expeditio.

... hypostatica ... Verbo Dei ... ex dictis precedentibus capitibus ... difficultatis ... et ... exponatur quo pacto Unio ista sit ... intrinseca ... Verbum ... se habeat intrinsece, quomodo ... subiectum illius ... Unionis humanitatem ... ineffabili ... utrumque ... copulavit ... et ... quamvis non sit mutatum Verbum ... membra veste induta mutant ut ... Aug. ... 83 questionum q. 73 in quibus ita loquitur ... Apostoli ... ut denotaret ... Verbo humanitatem ... unionis assumptum, sicut extrinsece vestis corpori aut membris inductus, ut explicaret nullo ratione ... Verbum mutatum ... assumpta humanitate ... persone. 96

... faciliorem ... suppono 1°, Verbum Dei ratione sue immensitatis sive ... entitate esse ... et existens physice, et ... et non ... nulla sit ... creatura in cuius ... ce non ... immensitatis; imo ... intra ... non sit Deus, et quae intra ... esse intra ... intra Deum ... 98

97

absque intrinseca Dei mutat. ; hoc enim petit ista creatura produceat et incipiat esse, incipit. Deus est intra creaturam per suam immensitatem; ergo si illa creat in rerum natura, et ratione sua exigentia, quae sibi Deus sit in eodem loco, in quo illa est, tamen quod non Verbum Divinum in sui statu non esset, neque esset in determinato aliquo loco ratione entitatis, sive in rerum natura ponit, quod non ideo Verbum est intrinsece, cum ratione illius entitatis de novo in rerum natura ponitur se habeat intrinsece. Verbum existens enim in eodem illius entitatis antea se habeat ratione suae immensitatis.

58 2° suppono, unionem hypostaticam et unionem unionem quae sit unionem physicam et realem ab unione intentionali, et unione spirituali esse ... ne cuius extrema sunt inseparabilia ... ab unione in rerum natura unionem ... tales unionem ... in sua qualitate existat, quod extrema sint ... in ... et intus se ... intima ... cum ... unum ... dictarum ab alio sive ab alterius extremi loco, quam unionem acquirit. Sicut quod non ... unio sit extremum ... sua existentia loco, ubi ista est; tum enim pertinet ad ... sive loci intrinseci ... est ... qui ... sua alligat ... ad ... rerum ... quod ipsa unio ...

59 ... unionem quae ubicumque sit ... extremum ... in ... et ... deinde neque ... quod ubique ... extremum unionis, ubi sit ratione unionis hypostaticae ... sit hoc ... in ... Verbo Divino, quod ... unionem ... extremum ... ratione suae immensitatis ... ubique ... hypostatica ... certum, ... unitum ... non unitum ... esse ... extremum unionis, esset ... neque unio ... acquirit qualitatem; et ... unio ...

[illegible] seu [illegible] primaeuly extrem [illegible]
[illegible] in eadem [illegible] sint, [illegible] et [illegible]
[illegible] nec [illegible] [illegible]
[illegible] ex ipsa [illegible] utrique [illegible]
[illegible] extrem [illegible]
occupat.

[illegible] utriusque unionis [illegible] hypostatica [illegible] et [illegible]
[illegible] ex nonnullis qui rem [illegible]
[illegible] inveni [illegible] Cardinalis
[illegible]
[illegible] distinctissime videtur [illegible]
[illegible]
[illegible] unionis hypostaticae [illegible] nec [illegible]
[illegible] Deo [illegible] modum [illegible]
[illegible]
[illegible] unionem extrinsecam [illegible]
[illegible]
[illegible] cognito. Ex [illegible] duplici
[illegible] unionis hypostaticae ac intrinsece Verbo
[illegible] ostendat.

[illegible] sic [illegible]

[illegible] et [illegible] duplici extremi [illegible]
extremis [illegible] et [illegible] unionis
[illegible] utrique extremo intrinseca seu intima [illegible] extre-
mis [illegible] sese intrinsece et intime [illegible] valde [illegible]
Unionis seu vinculi extrinseci [illegible] atque unio hyposta-
tica [illegible] utriusque [illegible] et [illegible]
[illegible] intrinseca [illegible] suo extremo [illegible] Verbo [illegible]
[illegible] intrinsece [illegible]
[illegible] unionem intrinsecam, et extrinsecam [illegible]
[illegible] Bernardus [illegible]
[illegible] unionis [illegible]
[illegible] utrique extremo intrinseca [illegible] et [illegible]

[illegible] q. in in eodem loco [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] inseparabiliter quam ipsum exaltat exigentiam [illegible] quam [illegible]
unionem [illegible] [illegible] exaltat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut quodlibet intra [illegible] sit intrinsece [illegible]
unio hypostatica non aliter facit, quod quolibet externum [illegible]
[illegible] [illegible] vi sua [illegible] postulat, quod utrumque sit in eodem [illegible]
quo [illegible] hoc postulat intrinsece [illegible] [illegible] ad aliquid [illegible]

61 — [illegible] ex immutabilitate Verbi per unionem hypostaticam [illegible]
[illegible] intrinsece [illegible] ex [illegible] non [illegible] [illegible] vi unionis
[illegible] [illegible] in eorum [illegible] [illegible] exaltat et vi sua exigentiae
[illegible] [illegible] et [illegible] sit in eodem unionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] humanitatis [illegible]
[illegible] [illegible] titulo creato et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit in eodem [illegible] et [illegible]
[illegible] aliquam mutationem intrinsecam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unionis hypostaticae [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ce, quam [illegible] [illegible] posito [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] immutabilis
[illegible] [illegible] in eodem unionis, et humanitatis loco in quo modo [illegible]
unionis titulus [illegible] aliquam intrinsecam Verbi mutationem [illegible]
tale [illegible] exaltat exigentiam.

62 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ne [illegible] immutabilitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Verbo intrinsece [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per unionem hypostaticam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Verbo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et intrinsecam [illegible] [illegible] immutabilitatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] creaturis, cuius in Loco potest existere Deus [illegible] ce, nec [illegible] ipsis ce: [illegible] [illegible] alit se habet intrinsece Verbum ex eo humanitas [illegible] producta potest existere sine vinculi, seu [illegible] [illegible] Verbum in ipsa, et ipsa in Verbo est.

[illegible] dubitandi [illegible].

Ad [illegible] [illegible] [illegible] ad rem dubitandi [illegible] [illegible] nobis [illegible] [illegible] [illegible] dubitienda, et [illegible] difficultate [illegible] [illegible] ad [illegible] admittere [illegible] intrinsece [illegible] [illegible] alit se habere intrinsece, [illegible]; [illegible] [illegible] hypostatica Verbo intrinseca Verbum se habere alit intrinsece [illegible] [illegible] [illegible] fateor Verbum Dei [illegible] unionis [illegible] [illegible] humanitati, [illegible] ante [illegible] [illegible] intrinsece [illegible] humanitatis [illegible] hoc [illegible] sufficit ut Verbum Dei alit se habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intrinsece Verbum [illegible] [illegible] modum alit intrinsece se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creatur [illegible] intrinsecus [illegible] [illegible].

At hoc [illegible] Deus immensitatis [illegible] existere [illegible] 65
[illegible] Dei [illegible] intra quolibet creatum [illegible] [illegible] [illegible] humanitate [illegible] [illegible] unione [illegible] Verbum Dei [illegible] [illegible] et est intrinsece et intrinsece [illegible] humanitate [illegible] sive intrinsece [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] in Deo intrinsece [illegible] immensitatis [illegible] ex [illegible] humanitatis [illegible] [illegible] [illegible] intrinsece se habere [illegible] sive [illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] intrinsece Deus [illegible] [illegible] [illegible] creatur [illegible] [illegible] intrinsece et [illegible] humanitatis [illegible] Deo [illegible] Deo [illegible] mutatis [illegible] [illegible] existere in sua [illegible] et [illegible] sua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et create [illegible]

[illegible] et intrin. humanit. [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] externus, [illegible] [illegible] [illegible] seu [illegible]
et humanitas in [illegible] [illegible] in [illegible] unionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intrinsece [illegible] [illegible]
et mere [illegible]

[illegible] [illegible] ne [illegible] [illegible] alit. se [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] unionis realis et [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] intrinsece [illegible] humanit.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] in [illegible]
te creata [illegible] unione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et humanitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mutatio in [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humanitas, seu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] immensitas intra [illegible]
[illegible] [illegible] nec [illegible] unionis [illegible] intrinsece [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] unio, aut humanitas, [illegible] ubiq. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unionis [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mutat. intrinsece [illegible] intrinse
[illegible] realis faciendo [illegible] [illegible] maneat, aut transferat
[illegible] [illegible] [illegible] unio aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] verus ho, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et ideo in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] humanitas [illegible] unionis [illegible] [illegible]

[illegible] rem dubitandi rco [illegible] ee animptz influent, unione
verbo intrin. recipiend. ee in psona verbi; unio em hypostatica,
q. [illegible] unio intim. utriq. extremo [illegible] supra [illegible]
abstrahentz ab intrin. et extrin., q. extrema intrinsec.
et cu unione conveniant in esse unionz [illegible]; hic a [illegible]
[illegible] offert, q. in utroq. extremo debeat [illegible] recipi unio.

[illegible] humanit. [illegible] no [illegible]: n. enim ex eo [illegible], q. unio
[illegible] duplici extremi debet in utroq. extremo [illegible]
[illegible] recipi: neq. ex hoc pelit ex [illegible]
in [illegible] unione [illegible] q. n. recipit in u-
troq. puncto imo q. [illegible] [illegible] est in [illegible]
[illegible] puncti [illegible] neq. id [illegible] specialiter
[illegible] hypostatica, aut informatio q. [illegible] ita [illegible]
[illegible] exigit q. extrem. ita [illegible] sint intima,
et intrinseca, ut [illegible] in eorz unione [illegible]. 69

Ad [illegible] [illegible]

[illegible], et [illegible] respicit unio hypostatica psonā verbi, ac
humanitatz neq. enim respicit solū humanitatē, q.
[illegible] unio illius cū psona verbi, neq. [illegible] humanitas
unionz extremz, et [illegible] alia [illegible] specialz [illegible]
[illegible], et dependentiā ab humanitate, quaz a verbi [illegible]
ex illoq. [illegible] resultat humanitas [illegible] unione [illegible]
psonz verbi. [illegible] etenim unio hypostatica respicit
[illegible] tanqm extremū [illegible] et [illegible] aliud, et [illegible]
et [illegible] ab alio, humanitas [illegible] respicit tanqm extre-
[illegible] et [illegible] ab alio, et [illegible]
[illegible] uni extremo recipiendi [illegible]
[illegible] ab alio recipit [illegible] extremo recipiente [illegible]
[illegible] ab alio [illegible] sit [illegible]
[illegible] indigeat: [illegible] [illegible]
n [illegible] recipi, [illegible]
[illegible] recipiend. [illegible] effic[illegible]

vero efficientis eo respicit ut extremum [illegible]
tem perfectis [illegible] unio hypostatica e humanitatis
formalis [illegible] perfectis et completione a Verbo [illegible]
et in [illegible]; n [illegible] e Verbo [illegible] n [illegible]
perfectis et completione ab humanitate [illegible]
nitate tanquam in subiecto, et n in Verbo.

10 [illegible] unio hypostatica
[illegible] humanitatis tanquam extremum cum quo [illegible]
[illegible], et [illegible] inseparabilitas [illegible]
[illegible] cum Verbo æternum [illegible] n het unio ad humanitatem
ut [illegible] e, et ponit humanitas ponat, et sit unio
a [illegible] het unio ad Verbum Dei, ut [illegible]
[illegible] Verbum Dei ponat et sit unio; [illegible] trahit
humanitatis, n [illegible] Verbum; [illegible] subiectum e [illegible]
[illegible] trahit [illegible] intercedenti a [illegible]
[illegible] subiectum [illegible] e [illegible] humanitas, et n Verbum, [illegible]
subiectum e unionis hypostaticæ. [illegible] verum [illegible]
[illegible] cum D. [illegible] de [illegible], [illegible] sacramentum [illegible]
[illegible] Christi, et [illegible] in accidentibus n vero in corpore
[illegible] et ponunt accidentia, ibi e et ponit [illegible]
[illegible] Christi D. corpus ibi e unio illius cum accidentibus

2º Q.

An unio hypostatica [illegible] et [illegible]
[illegible] Verbi [illegible] absolutum et relativum illius?

Cap. I.

Quæstionis sensus, et [illegible] proponuntur.

11 [illegible] sub [illegible], in idem tamen cadentibus, [illegible]
[illegible] unionis hypostaticæ [illegible]
[illegible] et relatis [illegible] illius; [illegible]
[illegible] Divinum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

in contentus non sit? Xtus quem servus veritatem et integre
professus, a Eutichen in Xpto duas esse integras na-
turas et inpermixtas, Dei scilicet et humanam, quod probatur ex
Scriptura, locis quae Xtum verum Deum et verum hominem ex-
ponunt, Calcedonensi et d. synodo Generali Lateranensi sub Marti-
no I, et Lateranensi sub Innocentio III, multisque aliis quae
adversus Severum et alios illos haereticos, qui cum illo
non admittebat distinctas post unionem hypostaticam animam in Xpto
naturas, sed Dei et proinde unicam, quamvis confectam Xpti, Dei
et divinitatis esse passam et mortuam, asserebat. 12

Nestorius ille Xtus qui ... verum ... regnat
... facta sit ... Verbi ... ex Verbi unione
cum humana natura ... substantialiter
Xtus Catholicus ... in ipso ... Nestorius ...
Xpto duas ... ut ... ponerent ... alteram
Verbi alteram hominis ... naturae ... unionem
... Verbi cum humanitate ... admittebat moralem etiam
ex ... in affectu et concordia ... hu-
manitatis ... persona humana Xpti ... Dei,
... Verbi, unde asserebat Xptum non esse vere Deum, quod
... Virginem non esse Matrem Dei, ... Matrem hominis Dei

... 13
... inter Catholicos quae ... persona Verbi, quae
... humanitatis assumpsit, et quae ... Deus ...
... solius filii ... vere ...
... et assumit ... hypostatica unione in
... unione hypostatica
... personalis et relativae proprietatis ... ,
... et ... proprietatis ... aliis
... unione hypostatica ... communibus ...
... et ... 14
... sua nat., aliquid absolutum et tribus ... esse ...

unionis hypostaticae, sed modus relativus, et personalis ab alio, et cum dicis eo in unitis, in tali unione, ut Suarez disp. Vasq. disp. 26, Becanus disp. Amicus, Bernal, Lugo, ... et centum alii ... citantes. Dicis ... art. 1, et ... in 3 ... 1 d. 7: videtur ... doctoribus ... contra ... in ... ... disp. ... ... in ... tate ... in unitate. ... in ... e filius ... similiter.

78 ... Antiquus ... absolutus et ... tam in unitate et ... hypostaticae. Ita Durandus in 3 disp. ... q. 1, et ... in 3 disp. ... q. unica art. 1 ... 4 ... aliquid facto in substantia ... in ... alia ... In eo differunt, quod Durandus vult ... facta in substantia ... primarium, et facta in ... secundarium; cuius oppositum ... Capreolus in hanc ... Gabriel et ... nales ... eadem ... ex ... apud ... et ... ... humana ... absolutum et ...

Cap. 2.

... ratio ... nobis.

... hypostatica in ... trat ... ... ita ut ... et in unitate ... ab unione ... id quod ... cat ... absolutus, quam ... relativus, quod ... mortat, exclusus modo ... et in unitate unionis ... relationibus et ... et 3 ... paulo ... ubi ... longe diversa a ... Durando, et ... nullo modo ... ex ... ex ... doctrina ... mysterium Incarnationis ...

-tineat ... Aliceratur ... p° suo ... 1ª acceptio
-nes, n hac sn recte defendi posse 1°, pertz ... ex
-ncantiz, n iz, ... aut ... 2°, Unionz facta fuis-
n in na, sive n in unitate ne ... in-flexili prona, et sub-
-sistentia, ut que due ... sna Durandi censura inuret ...
... sna subeijdz terminz a ... Recentior ... inge-
... alii Beliz nri et Romane Provi ... Mag
... cuiz scripta et vota ... una nobis ... tulit:
... Adhere ... sec 2° ... suo 12 ... auerit ng
... immediate ee unitz humanitati, qa int ... nam, et ... sed
-hereat ... frabis ... menda ... sec 4, et 5 ... rugn
-e immediate unionz inter ng Dj et humanz ... ad utrqz
-doreat ... quive sensu expendere ... vacat.

... Ura solo pbat 1°

... ab authoritate: qa cor ... et ... Patrz
... in Xpo Dº nai, Dj ... et humanz ee unitaz ng
... incarnatz: assumptam carnem ... sauciex ...
... teste adductz Damascen ... Athanatis et Cyrilli te-
-stimonijs Exiz Dr ... dij ... de incarnate ...
Dmentario ad art 2ª, a 4 5 ... pts ...
fraliz, et immediz Unionz hijpostatice n e sola ... ponalitaz
et Dª ... sive integra Persona ... e ... immediz ...
-mediate ... Unionz hypo ... pbat hoc ... 1° ... theo
-logica rone: qa ut verificet ... ee unitz ... huma
-na ... incarnatz n sufficit, qd Personalitaz ...
... identificata nā Dª tret inmite, ut ... unionz ...
... a sola na Dª debet ee ... fraliz ... unionz hypo
... et immediz immediate ... Pbat anz: qa in ... n
-sufficit ut verificet ... aliqd de na Dª qd verifice-
-t de sola ponalitate ... eij qua eidentificat ...
... n sufficit, ut verificet de na Dª ...
-ficet ... ponalitate ... que sola ... ,
... Dj: ... n sufficit ut verificet ... Dº

[illegible] filij [illegible] a [illegible], q[illegible] identificet [illegible]
[illegible] a Pe: ac q[illegible] identificet D[illegible]a na[illegible] cu[illegible]
[illegible] tante immte et [illegible] Unione hypostatica [illegible]
[illegible]ricet [illegible] D[illegible] ce[illegible] incarnati.

78 2° pbat [illegible] ex [illegible]
q[illegible]a na D[illegible]a et p[illegible]onalitas [illegible] disjunguent [illegible]
[illegible] verba [illegible] unin [illegible] unin humanitati [illegible]
[illegible]ficaret [illegible] deprone [illegible] c[illegible] disjunguent
D[illegible] q[illegible]d [illegible] uniret humanitati [illegible]
[illegible]ant et [illegible] [illegible]
[illegible] relatio[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] q[illegible] [illegible] uniret [illegible]
immte [illegible] humanitati [illegible] debet [illegible]
identificata cu[illegible] p[illegible]onalitate et [illegible]
[illegible] immte [illegible] humanitati [illegible]
[illegible]tali et imm[illegible] unione hypostatica [illegible]
[illegible]lt et relativ[illegible] quem [illegible].

79 [illegible] probat [illegible] hec: q[illegible] ideo di[illegible]
[illegible] p[illegible]one Patri[illegible] [illegible] utraq[illegible] [illegible] absolut[illegible] [illegible]
[illegible] pdue[illegible] immte, et [illegible]
[illegible] Patri [illegible] disjunguent [illegible]
[illegible] sicut disjunguent [illegible]
[illegible] D[illegible]a et p[illegible]onalita[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] na [illegible]
[illegible] in ordine [illegible]
[illegible] unin [illegible] sicut [illegible]
[illegible] tali unione hypostatica [illegible]
[illegible] na D[illegible] et [illegible]
[illegible] formalit[illegible] et immte, in quo [illegible]
carnati[illegible].

80 3° pbat philosophica rone [illegible] cum [illegible] D[illegible]a [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de ista [illegible] [illegible] [illegible] incarnatus, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de alia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na Dei hoc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], na Dea [illegible] Verbi [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in hoc de quo [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible], quia [illegible] [illegible] [illegible]
dicunt abre de ara [illegible].

Dicet aliquis [illegible] denotative de [illegible] [illegible]
[illegible] unius [illegible] dr et [illegible] de [illegible] quarte [illegible] n [illegible]
[illegible] illa, ut [illegible] in psona Verbi [illegible] [illegible]
[illegible] in hoc, cuius ara [illegible] [illegible] a [illegible]. Sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod dr de sola psona [illegible]
unius partis [illegible] [illegible], n dr abre de na Dei
[illegible] hoc n [illegible] [illegible] a psonalitate Verbi: et [illegible] in hoc
[illegible] ee genitus quod de sola Verbi psona dr: et [illegible]
de sola psona Verbi rone unius partis [illegible] [illegible] n dr
abre de na Deo: [illegible] hoc [illegible] ee incarnatus [illegible] de sola
psona Verbi; So quippe Verbum Caro [illegible] [illegible] hoc [illegible]
ee incarnatus de sola Verbi psona dr rone [illegible]
[illegible] [illegible] psonalitatis n dicet abre de na Deo, [illegible]
[illegible], [illegible] na Dea n [illegible] [illegible] a psonalitate
Verbi [illegible] dr de [illegible] de integra psona Verbi rone [illegible]
[illegible], et n denotative rone unius partis.

Probat nobis 1° [illegible] 82
[illegible] Xptus Deus e totus [illegible] vere et [illegible] [illegible] ex duplici
[illegible] na Dea [illegible] et humana, et unica Verbi psonalitate [illegible]
[illegible] e una psona vere et [illegible] [illegible] ex duabus [illegible] ut
[illegible] e scolasticorum doctrina [illegible] Suarez [illegible] [illegible]
[illegible], et Patrum testimonia in [illegible] hanc [illegible] et [illegible]

Verbo [illegible] Generali [illegible] [illegible]
tenus et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] subst. dicimus [illegible]
[illegible] ne sint [illegible] [illegible] Dei [illegible]
[illegible] de [illegible]
nat^e Divinitatis et humanitatis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
63 supra [illegible]
[illegible] unio [illegible]
ne [illegible] et [illegible] unitat [illegible]
et [illegible] negat [illegible]
[illegible] totius [illegible] divinitatis [illegible]
[illegible] unio [illegible] inter se [illegible]
[illegible] humana [illegible] vere et proprie [illegible] totius [illegible]
[illegible] debeant uniri inter se [illegible] et [illegible] negat [illegible]
vera et propria [illegible] totius [illegible] totius [illegible] divinitatis [illegible]
[illegible] et propria unio partium inter se [illegible] unio [illegible]
[illegible] vera et propria unio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] totius [illegible] et vere [illegible]
[illegible] con[illegible]
ne [illegible] totius [illegible] quia [illegible] totius [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] altera [illegible] componente [illegible] totius [illegible]
[illegible] extremum [illegible] sive [illegible]
[illegible] altera [illegible] componente et [illegible]
[illegible] extrem[illegible] et [illegible]

... totus ... et immediate ... et immediate extrema ... a ... Hec ... sicut ... et ... unus ... ex ... et ... dicit immedi. et ... ex Deitate et ... immediate et ... utriusque ... unione. 89

... ex ... humanitati ... et ... immediate ... abstractive ... humanitati ... immediate et ... humanitati ... Deitatem ... et ... immediate ... ex ... ex ... Deitatem ... humanitati ... et ... et ... humanitati ... reale ... et ... humanitatem ... et immediate ... humanitati ... et immediate ... et ... humanitati ... immediate ... Verbi ...

Cap.

... 96

... dr ... magna ... authoritatis ...

fidei Verbu[m] habet incarnatio quatenus huius filii Dei [illegible]
[illegible] [illegible] filii in [illegible] [illegible] tamen autem [illegible]
[illegible]
terminati [illegible] sic arguitur [illegible] [illegible] [illegible]
una D[ivin]a e[st] aliquo modo propria filio, et ista singularitas [illegible]
ista personalitate filii [illegible] una D[ivin]a dicta facta e[st] [illegible], [illegible]
filii [illegible] et immediate [illegible] soli personalitati. Atque et [illegible]
[illegible] a personalitate filii e[st] [illegible] propria; ergo tota personalitas
[illegible]

87 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] propria filii [illegible] a [illegible] unione [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible] filii [illegible]
[illegible] filii et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et personalitas [illegible] [illegible] e[st] [illegible] una [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] constituente propria et [illegible] filii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] personalitatis
[illegible] [illegible] [illegible] et tota et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] filii [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] propria [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et Spiritus [illegible]

88 Arguitur 2°, et instat [illegible] [illegible] [illegible]
D[ivin]a ut constituens personam Verbi esset immediate et [illegible]
[illegible] unionis, [illegible] [illegible] ut constituens personam [illegible]
[illegible] et [illegible] unionis hypostaticae, et [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] e[st] filii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
incarnatione [illegible] [illegible] [illegible] ut constituens
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] pot in [illegible] ...ionis fr, et immediate [illegible] productiv [illegible] quod pot in [illegible] [illegible] quo solut [illegible] cognoscens. [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... productiva.

89 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ...

[illegible] efficientis; etenim producere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et n [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] tres [illegible] [illegible] [illegible] ... non [illegible] producere, quia [illegible] ... producant [illegible] in natura [illegible] [illegible] et [illegible] ... n [illegible] tres [illegible] [illegible] [illegible] constituant. Praeterea [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible] componere [illegible], quia [illegible] ... [illegible] nat [illegible] [illegible], [illegible] productio [illegible] ... tres [illegible] personae [illegible] producant: quod difficultatis [illegible] in ad [illegible] [illegible] [illegible] fi et immediate trare [illegible] hypostaticus [illegible] ... [illegible], quia alia [illegible] persona ita [illegible] [illegible] ... ad extra non [illegible] quam [illegible] [illegible] producant [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible] unum [illegible] [illegible] ... [illegible] ponere [illegible] ce [illegible] quatenus [illegible] [illegible] persona [illegible] [illegible] producere [illegible] ad extra [illegible] [illegible] quatenus [illegible] ... [illegible] [illegible] sit [illegible].

90 [illegible] in [illegible] [illegible] hypostatica [illegible] [illegible] ... tota trinitas, [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible] tota trinitas dicere incarnatus [illegible] ad alia [illegible] [illegible] [illegible]: tota trinitas [illegible] aliam denominationem [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Trinitas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
alicuia parti eorum, et rone alicuius [illegible]
prompt Dis duabiis [illegible] ille [illegible] relationis. [illegible]
realis que dat [illegible] ng. [illegible] et personalitas [illegible]
unitur [illegible] in se [illegible] e ac personalitas [illegible]
[illegible], et identice ad ng, dicat [illegible]
dm eet de tota Trinit. [illegible] Cum cata [illegible]
et [illegible] in nac [illegible] pt identitatem realem cu tribus

[illegible] del ang: n traret ad aliqd cor [illegible]
Trinitat. cor, [illegible] dicoret tota Trinitas Incarnata, [illegible]
ret ad aliqd cor acrebire et ut [illegible] singul-
[illegible] ne ang. [illegible] in modo illud cor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] n het [illegible] na ut abstractive et [illegible]
[illegible] [illegible] coj [illegible] ut [illegible] [illegible]
n [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] n [illegible]
[illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible]
re [illegible] Incarnat [illegible] [illegible] immediate
[illegible] na, ideoqi [illegible] et [illegible]

[illegible] ang [illegible] ne corj: [illegible] [illegible] ang [illegible]
[illegible] ratione alicuius corj tota Trinitatis [illegible]
[illegible] indivisibilit. [illegible] alicuius corj et alicuius
Verbo [illegible] [illegible] Imag [illegible] Patris [illegible]
[illegible] [illegible] corj, et rone personalis [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] I [illegible]
[illegible] an reale vear [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad hoc [illegible] [illegible] n [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] identit[illegible] minime [illegible] verificaret [illegible]
[illegible] in eodem [illegible] in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] n. 19 cum [illegible]
[illegible] [illegible] incarnat[illegible] e [illegible] incarnat[illegible] diceret [illegible]
[illegible] na D[illegible] [illegible] identitatem realem cum [illegible] personali
[illegible] q[illegible] e sola [illegible] persona [illegible] ratione unionis [illegible]
[illegible] personalitas n [illegible] [illegible] de [illegible] D[illegible], et si [illegible]
[illegible] [illegible] identificet [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] requirit [illegible] 13
[illegible] ratione n[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex
[illegible] requirit [illegible] talis unio [illegible] [illegible] [illegible]
una na cum [illegible] heresim [illegible] [illegible] [illegible] utriusque
[illegible] talis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fierent una
[illegible] [illegible] ex duabus na talis unio [illegible] ne
[illegible] [illegible] q[illegible] ex duabus na [illegible] [illegible] ne
[illegible] na resultat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] una na ; [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quatuor
elementis unionis resultat una [illegible] na [illegible] na [illegible]
[illegible] ex corpore resultat [illegible] [illegible] una [illegible] [illegible]
[illegible] 14
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex duabus [illegible]
[illegible] [illegible] imperfecta [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] una na [illegible] ex duabus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] potentia [illegible] se subsistere no. [illegible] [illegible] ne
[illegible] [illegible] unitate ne [illegible] [illegible] [illegible] inadaequate
[illegible] potentia [illegible] subsistere [illegible] [illegible] in na [illegible]
ex [illegible] et corpore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unitate
[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adaequate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

in mixto si rep adequatu est plus intelligi... in mixto, ..., in genere ... ...
Exºlo Dº ... ...
et potentiae ... subsisten ...

An ... ... Verbi

... naturalis ... ...
... ...

22 ... admittimus in praecedentibus ... et ... ...
... ... in integro Verbi ... ...
..., ita ... ...
... Dj, ... unionem ... ...
... ..., et ... Dj ...
... unionis ... ..., ... relationis et
... tres ... ... unionis.

... invenio ...
... ... unionis; sive det sive n det ...
... ... antiquos aliquos Magistros, ...
Vasquez ..., quos citat, et sequ ... ...
... ... unionem, admittit in ...
... ..., et ... ..., tali subsistentia ...
..., Durandus, Caietanus, Medina, ...
..., ... Dj ... ...
3, ... corpore; ... personalitate ... intelly...
... intelligere ... assumentis ... ...
P. Suarez ... 15 de Incarnatione sect ...; et ...
... admittit in Deo subsistentias ... ...
... ... Dj, ..., et ...
... ... unionem ... ..., quin ...
... et ... ...
... unionem sive det, sive n det in Deo ...
... ... Arriaga ... 14 sect 4, ...
sect 1ª ... ... et Valentia et alios, qui ...

Deo subsistentis absq. repugn. Atq. DD. frequenter sequuntur DD. in eandem sententiam absque [illegible] [illegible] dictis Omnem [illegible] absque subsistentia relativa [illegible] liber [illegible] admittentis.

Sed dico 1.º et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pluribus authoritatibus D. Tho. D. Albanensis et aliorum Patrum firmare [illegible] P.º Albiete loco citato [illegible]. Deinde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quas probabilissime [illegible] [illegible] [illegible] DD. in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patrocinium convenient D. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] licet [illegible] [illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible] [illegible] pro[illegible] intellig. [illegible] D.ª posse assumere, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seclusa [illegible] personalitate [illegible] DD. [illegible] [illegible] Et admittat [illegible], seclusa [illegible] intellig. [illegible] [illegible] [illegible] Divinarum [illegible] [illegible] DD. assumere [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] supponit D. [illegible] intelligeret [illegible] [illegible] [illegible] vaga [illegible] aliqua personalitate abstrahendo [illegible] [illegible] [illegible] 27

Deinde ita [illegible] Angelus D. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assumere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] pot. ei [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] colorum, [illegible] [illegible] videri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellig. [illegible] [illegible] [illegible] pot. [illegible] [illegible] et ex.º adducto in [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] Albiete sect. 4 citata [illegible] 6. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. Tho. [illegible] [illegible] assumere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] colorum [illegible] [illegible] [illegible] deducit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellig. [illegible] [illegible] pot. [illegible] [illegible] [illegible] assumere [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] assumere, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] respondet Angelicus D. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] personas, et [illegible] [illegible] intellig. pluribus DD. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pot. 28

Ligm personalitis q^a Deitas petit sej identificare D^m, et
petat personalitate [illegible] hendo et indisponibile propriam
in seipsa respectu sui verum Dominium et pro hanc non
Ligi, q^d animal nq humanam rone sue subsistentie
libatis.

99 Nobis vero [illegible] ostenendum supplicit e ex pri-
cip^s q^e [illegible] 1° fundat in doctrina adversariorum [illegible]
omnis tali inme tota similis diceret [illegible]
identitatem [illegible] cum tota trinitate [illegible]
[illegible] identitati [illegible] personalitatis [illegible]
Incarnationi et q^a [illegible] [illegible] et [illegible] in
[illegible] Dei person [illegible] tres ee Incarnatas
arguo.

100 1° Implicat q^d natura [illegible] et [illegible]
unione [illegible] na humana, [illegible] tres [illegible]
[illegible] implicat [illegible] person Incarnatas [illegible]
personalitates [illegible] et [illegible] unionem cum na humana
implicat q^d na [illegible] [illegible] et [illegible] sat [illegible]
cum na humana [illegible] personalitates [illegible] et
eiusmodi unionem [illegible] discursus, [illegible]
cat q^d tres [illegible] person dicant, et sint Incarnatas
eiusmodi unione [illegible] et q^d totus illud q^d
eiusmodi unione resultant; sicut implicat nq [illegible]
carnatas [illegible] unione tratu [illegible], et [illegible] personas
[illegible], [illegible] na [illegible] et [illegible] tota q^d
modi unionem resultare, nempe Xptus, [illegible] implicat q^d tres
per[illegible] [illegible] ut q^d totus illud, q^d eiusmodi unione
resultaret [illegible] et [illegible] trent eiusmodi unionem
[illegible] q^a [illegible] ut q^a [illegible] aliq^d
e [illegible] ut q^d [illegible] et [illegible] totus [illegible]
[illegible] et [illegible] sive [illegible] implicat
[illegible] ut q^d [illegible] et [illegible] totus, sive e extremis [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] trent eiusmodi [illegible]

[illegible] implic[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] illa [illegible]
resultaret [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eorum [illegible]
[illegible], [illegible] ipso [illegible] dicta [illegible] unione [illegible] verificari
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] inter [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] unio [illegible] humanae [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
humanitati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tribus [illegible] [illegible] quod implicat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] identitatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veritmaro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] verificat [illegible]
[illegible]: [illegible] identitate eandem [illegible] [illegible] [illegible] tribus [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible] tres [illegible] [illegible] [illegible] eandem
naturam humanam assumere.

[illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible] assumunt
[illegible] [illegible] humanam [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assumere eandem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eandem humanitatem [illegible]
[illegible] sive una sive trina, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] 32 sect. 6. Affirmant [illegible] cum Angelico [illegible]
[illegible] 3 art. 6 hanc [illegible] sequuntur [illegible] [illegible]

cy duendo hic dijs 13 sect 2, Aquino dijs 39 [illegible]

38 Bernal dijs 24. Utramq; sng. problematica

defendit P. Aldrete dijs 43, [illegible] et [illegible] [illegible]

dijs 25. P. Amicus [illegible] 14, non posse [illegible]

[illegible] [illegible] ab una Dina persona [illegible]

2 q. posse, [illegible] quelibet Dina persona [illegible] tret [illegible]

103

[illegible] at [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] humana [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible]

104 [illegible]

[illegible] humana [illegible] [illegible]

[illegible] sive [illegible] [illegible] et [illegible]

subsistere [illegible] subsistentia aliena [illegible]

subsistere [illegible] plures [illegible] aliena et [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] subsistere [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

ny eet infinita;) [illegible] [illegible] ; probat [illegible] ; q.a [illegible]
[illegible] tribus Dij [illegible] ; ergo ; q.d. sit [illegible]
q.a si una et eade na humana poniat subsistere p
sistentias [illegible] infinitas; q.o est infinita. Ifirmat
humana [illegible] pro [illegible] subsistentia requirit pr
fieri [illegible] [illegible] q.o sub [illegible] seu p
sistentiam Verbi requirit [illegible] est subsistere p
Patris nec Spiritus S.ti ; probat [illegible] [illegible]
sive in [illegible] suppositis [illegible] subsistere cu natione
ad [illegible] suppositis ; q.o nq subsistere in [illegible] supposito
illo sistere [illegible] natione, [illegible] ad alij [illegible]
pluribus suppositis subsistit.

118 Disquo [illegible] : si una, et eadem
na [illegible] eet in tribus personis [illegible] [illegible] ide
[illegible] int se [illegible] [illegible] infinita, [illegible] ; si eet [illegible]
[illegible] unione, nego. Et est infinita [illegible] na [illegible]
[illegible] na [illegible] identitate in tribus suppositis [illegible]
na [illegible] quemadmodum [illegible] in tribus personis [illegible] 19 [illegible]
na [illegible], [illegible] cu [illegible] [illegible] subsistentia
stentia [illegible] infinitas subsistere [illegible] divinis [illegible]
q.o ee infinita in genere entis seu pfectis, nego: in genere
[illegible] ; omitto. [illegible] requirit [illegible] ma [illegible] dici infi
genere receptivo, idest: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] obedientialis [illegible] [illegible] numeri [illegible] [illegible]
aut [illegible] recipiendi. Ad 2.m disquo [illegible] ; requirit [illegible]
[illegible] supernaturali, nego. de quo articulo inferius. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ; et [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible].

119 Obijcies 4.o [illegible] implicat
humana ultimo [illegible] personalitate Patris, [illegible] ultimo
[illegible] personalitate Filij, aut Spiritus S.ti [illegible] [illegible]
si assumerent eandem na humana, eade na humana [illegible]
ultimo [illegible] personalitate Patris [illegible] ultimo [illegible] personali

[illegible] 109

[illegible] 110

[illegible] 111

[illegible]

[illegible] : [illegible] hoc, et [illegible] resultare. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] quo [illegible] [illegible] Dº [illegible] ; Leo [illegible]
[illegible] in Verbo [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] suppositis, dicere in Verbo [illegible] et
[illegible]. [illegible] hujus [illegible] Deitas, humanit[as] [illegible]
[illegible] [illegible] Dei, et hoc sub [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible], et hoc, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Dei [illegible] [illegible] et trans[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], et in [illegible] [illegible] [illegible] personalitas [illegible]
[illegible] [illegible] sub [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e, et [illegible] [illegible] tres [illegible].

[illegible] supponi [illegible] [illegible]
quit resultare [illegible] [illegible] hoc, ubi [illegible] [illegible] triplex [illegible]
[illegible] hoc sub [illegible] [illegible] et [illegible] hoc,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; in casu [illegible] [illegible]
[illegible] triplex [illegible] [illegible] [illegible] hoc sub [illegible]
[illegible] [illegible] in Verbo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] triplex, [illegible] [illegible] [illegible] humanam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] triplex [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] ex dictis : [illegible] [illegible] ex [illegible] doctrina [illegible]
[illegible] [illegible], aut [illegible] [illegible] ut [illegible], aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ideo in his [illegible]
[illegible] e [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
e [illegible] [illegible] [illegible], in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
his [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]; et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

dr a d. ptis Scinbus, et Theologis obus: ilbus n
... ho ... na. numeris q̃o n assumunt ...
mane, dit in Xpto esset duo ...
... ... quo ... sed ...
... trinit. triplicat ... hus ...
q.o ... significatus ... D. q.o ide e utriusq
... Verbus ex eoq ... Verbus D. n mu...
... Et eadq Deitas omni in tribus ... q
in recto afferat pluralitas personarum ...
... impedit ipso Deitas quoq e ... essalit ...
...

... ad multiplicatis quidi ... rega
tatio ... n impedirt multiplicatis ... immultiplic
itatis. Deinde quælibet singularis humanitas e
sit immultiplicabilis, q.o ... in ... afferet in ...
one ... pluralitas personarum ... pluralitatis ...
ide qd ... hoc ... humanitas
juncta ... que ... essalit ... immultiplicabilis
... q.o Et humanitas ... ex se multiplicabilis ...
... n multiplicata q.o Et ... hum...
te evaderent tres homines, ...
mente n tres ... ... quads ...
Patribus Verbum ... hos, ... humanus: q
assumpsit hanc ... ... alienas ...
... humanitate assumpsit illas ... ... n ho...
humanus assumpsit ...

606

Hum una; et eadem Verbi Di persona pos...
plures sibi ... humanas assumere
et qualis ... illa unione
resultent ho.

121 Quaerend ... ptern ... affirmativa ... cibus triplici ...
... placuit ... expsit Angelicus Mag.r hic q. 3 art 1 ...

[illegible] personæ [illegible] 24 unitas, quæ e[st] [illegible] unionis si
[illegible] sua personalitas, quæ e[st] [illegible] unionis [illegible] persona
[illegible] humanam quam assumpsit [illegible] aliquam [illegible] humanam
[illegible] et [illegible] generales non repugnantia ex [illegible]
[illegible] consequunt[ur] ex infinitate [illegible] Verbi: [illegible]
[illegible] naturas [illegible] [illegible] hoc, quod [illegible]
[illegible] quod possit plures [illegible] trahere. [illegible]
[illegible] trahere non [illegible] nequit [illegible]
[illegible] alia non persona [illegible] quod illa [illegible]
[illegible] neque e[st] [illegible] alia non [illegible] species [illegible]
[illegible] unione: [illegible] Verbi [illegible]
[illegible] possit [illegible] alienas trahere, sive ejusdem sive diversæ
speciei [illegible] Angelicam, et humanam.

Ad 2 [illegible] difficultati [illegible] 116
[illegible] int[illegible] disputatio; [illegible] casu quo uno
[illegible] persona plures humanitates [illegible] assumeret, unus [illegible]
[illegible] resultaret. [illegible] maxime [illegible] in re hac, qui ad
[illegible] sinere [illegible] e Patri Suarez disp. 13 [illegible]
[illegible] 3. [illegible] plane docuit [illegible]
[illegible] 2 art 7 [illegible] docere [illegible]
[illegible] ex [illegible] disp. 25
[illegible] de Incarnat. [illegible] sec 7, [illegible]
[illegible] disp. [illegible] ex Scotistis suffragantes [illegible],
et [illegible] Complutenses [illegible] Scotus vetereas [illegible] in eo [illegible]
[illegible] resultare videt et [illegible] docere [illegible]
[illegible] 24. qui sequunt[ur] [illegible] Thomistæ [illegible]
[illegible] retractavent [illegible] eamdem amplectunt[ur] [illegible]
[illegible] disp 13 [illegible]
[illegible] sec 3. [illegible] disp 37 sec 7 [illegible] de
[illegible] et [illegible] Albertus
disp 44. [illegible] numerus nihil ex [illegible] docent [illegible]
[illegible] humani [illegible]. 118

tata, et stabilita q° anti' videt coent dm, in cas
zelony resultare plures hoes, nq tn prong. Pbat zelony
19 q^tº. Quotiescq3 plurificat ytr re fraty et q^ditativa
in ee hoy allata in recto p tny zerely ho. plurificant
hoey; ꝯ in casu nre zelony plurificant ytr re fraty et q^di
tativa hoy in ee hoy allata in recto p tny zerely ho,
in casu nre zelony plurificant ytr hoey. q° resultant
plures hoy. Mar ꝯstat a paritate prone Dj, que plurifi
cat ytr in Diviny, q^a plurificat ytr re fraty q^ditativa
prone allata in recto p tny zerey prone, ylt subsistente.
Min pbat q^a in casu nre zelony plurificat humanity
et em trey ytr dictz humanitatey assumptz at eadz
humanity re fraty et q^ditativa hoy in
allata in recto p tny zerely ho. q°. Hec mir a
Deitaty mini', q^a Deitas affecta in recto p
rely Dj, q^a re fraty et q^ditativa. Dz a
multiplicat Dj ytr q^a Deitay ytr re multipli
ltr multiplicent ytr prone allatz in obliquo a tr Dj.
si humanity ytr multiplicat, multiplicat ytr hoey, ltr n
tiplicet personalitay allata in obliquo a tr ho.

130 1° a priori
pbat zelo. Ibi si plures humanitatey vere et
subsistentey dant vere et ytr plures hoey; ꝯ in casu
nre zelony dant plures humanitatey vere et subsi
stentey; q° in casu nre zelony dant vere et ytr plures
hoey. Mir et cōa sequela pbat Mar: q^a hu
manitay subsistens, sive trata p subsistentiay: sicut Dei
tay subsistens sive trata p subsistentiay; et sicut
Dj, q^a una e Deitay subsistens, sive trata p subsi
stentiay; ꝯ in nre zelony casu dant vere et ytr plu
res humanitatey subsistentey, sive tratz p subsistentiay;
q° dant vere et ytr plures hoey.
Ꝯfrat hoc a

mysterio [illegible] [illegible] personalitatis [illegible]

[illegible] humanae [illegible] humanitatis [illegible]

[illegible] humanae [illegible]

[illegible] personalitatis [illegible]

[illegible] personalitate [illegible]

[illegible] si vere [illegible] duratio [illegible]

[illegible] esset [illegible] sive persona [illegible]

[illegible]

[illegible] personalitate [illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible] personalitatis [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] persona [illegible]

[illegible] est [illegible] a [illegible] persona pure; humanitatis [illegible]

[illegible] ei addit persona. Et [illegible] a [illegible]

[illegible] tr persona [illegible] plurificat [illegible] tr

e persona [illegible] persona e

tus [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

123 [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humanitate [illegible]
alia humanitate [illegible] in recto subsist. et [illegible]
[illegible] e [illegible] Verbum e unum [illegible] ho. [illegible]
[illegible] [illegible] accidit unita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Quae [illegible]
[illegible] e [illegible], nec [illegible] [illegible] alias [illegible]

124 [illegible] [illegible] obscura videtur [illegible]. Theo. verus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] sive [illegible] Verbum [illegible] [illegible], sive e [illegible]
[illegible] in recto [illegible] [illegible]
[illegible] e Verbum [illegible] secundum [illegible]
[illegible] et ut [illegible] humanitatis [illegible] e [illegible]
[illegible] resultans ex Verbo et [illegible] humanitate [illegible]
[illegible] [illegible] subsist. et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e [illegible] [illegible] e [illegible] et humana [illegible]
ea subsistentia Verbi, accidit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plures sunt, et unus [illegible] et una
subsistentia Verbi, accipiendo [illegible] [illegible]
[illegible] e, [illegible] ad [illegible] et [illegible] a nobis [illegible]
[illegible] ea [illegible] hoc, plures [illegible] subsist.
erit [illegible] Catholicus ex mysterio [illegible]
sumptus in [illegible] frequent. [illegible] subst. affert [illegible]
[illegible] seu afferens personalitas in recto

[illegible] [illegible]

125 [illegible] persona Verbi [illegible] [illegible]
[illegible] persona Verbi [illegible] e [illegible] personalitas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Albert [illegible]

[illegible]

n vero ... subsistit ... homo ... non ...
int ... tri[?] persona Verbi, et rectus tri[?] homo ...
personae ... sufficit ... inter rectus tri[?] personae ...
tri[?] persona ... humana ... aliud est a recto tri[?] homo
... quo illa persona hoc pacto: persona Verbi est homo
na Verbi persona est humana, sive ... na ...
sonalis ... homo ... Verbi, ita ex ...
homo personalis est persona Verbi sive ... subsistens
est persona Verbi ... ita hec humanitas ... subsistit
Verbi.

127 Ad ... personae ... vere dicitur Verbum Dei
homo est, persona ... humana, ita vere dicitur
Deus est homo ... subsistens ... Verbum Dei est
... exaltatus vere ... Verbum ... humanitas
... ceterum non ... de ...
... exaltatus homo. Liquidum ... ex ...
... in idem ... ex ...
... dictum ...

Utrum natura humana propriam retineret subsistentiam cum
unita fuit a Verbo Dei.

Cap. 1.

... et ... subsistentiae creatae
... fuerunt.

... facile ... certe ...
... in ... quae ... indicant
... seu ... in creatis ... naturam ...
... Cerinon ... subsistentia: quippe ...
... naturam humanam assumi ad unionem cum Verbo ...
... ad Verbum ... imitantis ... discipulus ...
... Quaecumque ... de Incarnatione ...
... quae ... [illegible] ...
... [illegible] ...

quorum alios [illegible] [illegible] erens [illegible]. Vasq. Valentia [illegible] Alvarez [illegible] Suarez [illegible] Cardinalis de [illegible], [illegible] collectis [illegible] valde [illegible] ex [illegible] Patrib. et Theologicis et philosophicis [illegible] [illegible] in Metaphy. disp. [illegible] ubi [illegible] creata statuimus esse [illegible] positivum [illegible], et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] se [illegible] doctrina aliis aliquas [illegible] facultates [illegible] in [illegible] tum in [illegible] celebri [illegible] collegimus et modo [illegible] vestris [illegible] [illegible].

[illegible] in una subsistentia [illegible] positivo re [illegible], ut [illegible] et veritati [illegible] [illegible] [illegible] de re [illegible] authoritate [illegible] [illegible], ut post Suarez [illegible] Theolog. [illegible] [illegible], [illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible] sacra [illegible] ex diversis [illegible] plagis [illegible] ut [illegible] humana unita [illegible] sive [illegible] Omnino [illegible] in [illegible] unione [illegible] [illegible] in [illegible] prima [illegible]

Præterea [illegible] authoritate [illegible] Patrum [illegible] [illegible] Vasquez et [illegible] ut colligant subsistentia creata esse [illegible] positivum et in [illegible] [illegible] [illegible] Patrum [illegible] [illegible] [illegible] subsistentia unitas Carnis: deinde canone [illegible] definiunt post unionem manere duas [illegible] in Christo [illegible] unica [illegible] humana esse [illegible] subsistentia [illegible] [illegible] subsistentia creata. [illegible] frustranea [illegible] definitio canonis [illegible] [illegible] luce privari [illegible] manere tenebras frustranea [illegible] [illegible] ostendit aerem esse [illegible] luce privatum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] manifeste.

130 Sed dicunt [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], ideo [illegible] humana [illegible] subsistere [illegible] [illegible]

[illegible] Verbo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in negat[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sicut et ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calor [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Deo [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] caloris, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quorum [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] retineat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] subsistentia [illegible] retinere [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse subsistentia [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] caloris esse [illegible] [illegible]

131 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc de subsistentia

[illegible] in positivo ita. Manere potest [illegible] creata [illegible]

[illegible] subsistentia [illegible] et [illegible] maneat [illegible] [illegible] [illegible]

aliud subsistens [illegible] subsistentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] et negat[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Angel[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] subsistens [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] dicito quare hoc implicat [illegible] ad [illegible]

[illegible], et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manere [illegible]

[illegible] subsistens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ad aliud [illegible] subsistens [illegible]

Unde ad implicaret, [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] completa subsistit [illegible] Angel[illegible] [illegible]

[illegible] ex duabus subsistentiis completis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ista [illegible] adversariorum qui [illegible] de facto ex na[illegible] 131
[illegible], cum nihil [illegible] deficit supplendum per unionem a
[illegible] ex ipso Deo Verbo ei se [illegible] uny per se, sic Christus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humana subs
[illegible] in [illegible] [illegible] humana subsistenti in Verbo [illegible]
[illegible] subsistentia, quae [illegible] [illegible] complementum subsistens
de facto [illegible] humana subsistenti in Verbo deficit
subsistentia [illegible] [illegible] [illegible] humanae.

2° arguitur ex. 132
[illegible] humanitas, in quo [illegible] [illegible] [illegible] humana Christi
[illegible] aliquod subsistentia [illegible] [illegible] Christi [illegible]
[illegible] Verbi [illegible] in [illegible] humanitas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et humana [illegible]
[illegible] intelligi [illegible] [illegible] humanitatis subsistentia [illegible]
[illegible] [illegible] suppositum, ita [illegible]. [illegible] speciale, et [illegible]
amisit [illegible] Christi [illegible] unionem ad Ver[illegible]
[illegible] unionem ad humanitatem sive aliquid [illegible]
[illegible] [illegible] humana [illegible] unionem ad
Verbum [illegible] unionem ad humanitatem, ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] humana Christi amisit
[illegible] [illegible] [illegible] Verbum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc speciale, et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] aliquo
[illegible] aut [illegible] [illegible] ente [illegible], sicut [illegible]
[illegible] eum [illegible] [illegible] [illegible] media unione hypostatica
[illegible] Christus [illegible] media [illegible] unione [illegible] Verbum
humanitatem [illegible] illud [illegible] [illegible] amisit, sive
[illegible] humanitas [illegible] unionem ad Verbum, [illegible] amisit
[illegible] Verbum [illegible] [illegible] aliqua unione seu [illegible]
[illegible] alio ente [illegible]: [illegible] illud speciale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humana [illegible]
[illegible] alio ente [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 19

[illegible] intelligit [illegible]

[illegible]

vere [illegible]

[illegible] humanae [illegible]

[illegible]

sapientia [illegible] hoc [illegible] intelliga[illegible]

[illegible]

[illegible] avent, et [illegible]

Non libet [illegible] illustrarunt [illegible]

[illegible] instituto [illegible]

[illegible] naturae [illegible]

[illegible]

[illegible] naturae [illegible]

[illegible]

Cap. [illegible]

[illegible] et [illegible]

maxime [illegible]

[illegible]

[illegible] hic [illegible] 14 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] subst. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex hab. D. [illegible]
[illegible] retineat. [illegible] eadem na. humana [illegible] persona
subsistens assumi potest a persona D. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negens [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] et altera [illegible] altera. neque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex
subst., neque [illegible] [illegible] [illegible] subsistentis [illegible], et non
exigat essent[illegible] ex [illegible] alterius subst. a ratione [illegible]
[illegible].

Eadem D. na. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] repugnat, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subsistere [illegible] et
[illegible] na. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliena [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] circumscriptis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliq. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] D. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

Opponit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] D. [illegible] [illegible] [illegible] D.
[illegible] [illegible] ideo [illegible] in [illegible] D. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] nulla est [illegible] [illegible]
[illegible] sufficiens [illegible] [illegible] [illegible] intelligere [illegible]
[illegible] [illegible] subsistendi [illegible] D. [illegible] illa [illegible] hoc erat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] substa. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] posset [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] subsistentiam [illegible]

139 [illegible]

[illegible] ad [illegible] [illegible]

[illegible] tuetur recte ex [illegible]

[illegible] permansive in [illegible] [illegible]

[illegible] m de [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] 10 [illegible] ego [illegible]

[illegible] [illegible] filius tui qui [illegible]

[illegible] [illegible] si [illegible]

[illegible]

140 [illegible]

[illegible]

[illegible] incommunicabilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] communicaret [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] subsistentias [illegible]

141 [illegible]

[illegible]

[illegible] xr [illegible] [illegible] Druxi [illegible] 123

[illegible] complementis sunt [illegible] dicito [illegible] alys tran

[illegible] nulla in tran [illegible] implicat: n enim implica

[illegible] n aut [illegible] alio [illegible] diversas subsistentias [illegible] existere inse

[illegible] alia [illegible] subsistentia positiva tran: et [illegible] in alio

[illegible] subsistentia tran

[illegible] 19 [illegible] ad [illegible] [illegible] 147

[illegible] ultimus alius [illegible] indigent [illegible] alterius [illegible] ultimus

exclusivus [illegible] alterius no. [illegible] no [illegible]: ut [illegible]

[illegible] [illegible] manet [illegible] et [illegible]

[illegible] seu [illegible] communicatus et communicatu [illegible] et

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manet [illegible]

[illegible] [illegible] seu supposito [illegible]

[illegible] communicabus alteri [illegible]

[illegible] communicat n [illegible] de [illegible]

[illegible] alteri supposito communicabilis [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] alioquin [illegible] [illegible]

[illegible] principijs [illegible] ex [illegible] argumento

[illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] aliquo [illegible] alys [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tran [illegible]

[illegible] 47. [illegible] dependet ab alio dependenti

[illegible] causalis n potest [illegible] plura [illegible] dependere

[illegible] in nullo genere [illegible]

subsistentia [illegible] [illegible] [illegible]

subsistentiis [illegible] tran [illegible]

[illegible] subsistentia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] continet subsistentias [illegible] creat [illegible]

[illegible] supplere [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] creata [illegible]

[illegible] tran [illegible] plane [illegible]

ectus.

144 Ad 3m dubium reo, dico esse dubium mane. 1°: cum propria personalitate adaequat adaequate sufficienti [illegible] exclusiva, quae 1° adaequat [illegible] per nalis odio [illegible] bechalis, no. Ad 2m et dubium reo: 1° manco mane nibi verissima de pluribus adaequatis [illegible] efficientibus tibus ut plures .. sive per diversas [illegible] act [illegible] plice producendis. 2° omissi mane, modo omnis [illegible] in [illegible] genere [illegible] dependeat na a propria subsistenti tiendo [illegible] me latet. [illegible] dependet [illegible] illa a [illegible] complemento ex quo [illegible] constituit. Ad 3m admittendo causalitatem de [illegible] subrogat [illegible] 1°; [illegible] de subrogat actuali in actu 2°: [illegible] stante personalitate propria, implicat subrogatio [illegible] in [illegible] ; subrogatio [illegible] 1° [illegible] no.

2a

Utrum quaelibet na creata sit assumptibilis a Verbo Dei.

145 Ad hanc quaestionem plura [illegible] plura [illegible] Quaerit q° 1° utrum Verbum Dei assumere omnem na[turam] in unitate [illegible], seu assumpsit hunc [illegible] in 3° c. 5 1 art 1° eo dubius [illegible] subsistentia [illegible] at [illegible] na: cum [illegible] subsistentia nequeat assumi, nec [illegible] poterit na Angelica. sed [illegible] infirmus e, et [illegible] Scholasticorum, et Patrum sensui [illegible] subsistentia creata; [illegible] Theologorum [illegible] e [illegible] quae maxime [illegible] ex illis [illegible] numquam Angelos apprehendit, sed semen Abrahae apprehendit: ubi dicat [illegible] in [illegible] hoc [illegible] Dm beneficium [illegible] eligeret et [illegible] Angelica [illegible] n. vero Angelicam [illegible] gd sane [illegible] na Angelica assumi n. possit a Verbo. Deinde: sicut [illegible] deficit [illegible] subsistentiis [illegible] assumenda, [illegible] et [illegible] n potentia [illegible] subsistentiis Angelicis illius [illegible] assum[illegible]

a [illegible] mis, imo maris [illegible] ad unionem cum Verbo,
[illegible] Angelica [illegible] [illegible] tandem quia in triduo mortis
unita fuit anima separata Verbo Dei; ergo et potest illi uniri
[illegible] Angelica [illegible] et [illegible].

Dicunt 2°. Animam irrationalem [illegible] 146
[illegible] Dei [illegible] sic [illegible] erat cum anti-
quis [illegible] Patribus. Probat. [illegible] in Phis. disp. 7. [illegible] 7; [illegible]
AB nonnullis RR. verissima tamen e affirmativa nostra,
Dei [illegible], et duos com. amplectuntur Theologi [illegible]
[illegible]; quia in hoc nihil ostendit repugnantiam at [illegible]
2°; quia in triduo mortis unius primarius Verbo Dei cor
[illegible] [illegible] ergo potest Verbum assumere [illegible] aliquid incapax
[illegible] unionis; ergo et corpus mortuum [illegible] ergo et corpus
assumendo [illegible] [illegible] ergo [illegible] sanguis
e. corpore [illegible] unitus fuit Verbo Dei, tam
[illegible] non [illegible] irralis plane e.

Sed dices 1°. Nequit [illegible] creata 147
ad unionem cum Deo, nisi prius [illegible] [illegible] gratiam, quae na-
tura [illegible] dispositionem per gratiam: [illegible] incapax sanctitatis et
beatitudinis ergo nequit assumi ad unionem cum Deo. Probat: natura irra.
e [illegible] capax gratiae, et visionis beatae: ergo neque unionis hyposta-
ticae [illegible] ergo unio hypostatica cum Deo e maxima perfectio:
[illegible] ee capax maxime perfectionis [illegible] quod minus e incapax.

Nego maiorem: nam 148
adhuc in [illegible] Christi Dei [illegible] fuit gratia habitualis [illegible]
[illegible] unionis imo ad unionem [illegible] ut [illegible] subsequuta
[illegible]. Ad confirmationem omissa antecedente nego consequentiam quia ca
[illegible] ad unionem cum Verbo [illegible] non sub[illegible] ex [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] subsistentiis [illegible]
[illegible] [illegible] intellectualis [illegible] [illegible] e [illegible]
et actus vitalis [illegible]. Addo [illegible] unio [illegible] nequeat
[illegible] communicare sanctitatem, [illegible] sanctitas dicit [illegible]
ad bene, et [illegible] operandum, sive ad [illegible] opera [illegible]

soluti adaequatum [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] metaphysicalis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] satis digna est.

149 Dices iterum: esse [illegible] est [illegible]
[illegible] esse supernale, quale est esse unitum [illegible]
[illegible] [illegible] operans supernaliter, [illegible]
Dei; [illegible] non [illegible] est incapax [illegible]
[illegible]: ergo est incapax esse illius supernalis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quale, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] difficilima videtur.

150 Resp. add. maxime: esse [illegible]
est [illegible] operari omitto esse subsistentis non [illegible]
requiritur in est [illegible] quo operationis [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] esse capaces supernalis operationis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicant illas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] effectuum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] miraculosa [illegible]
[illegible] forte et [illegible] ad mysterii Incarnationis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de mari aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nihilo [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illatis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

xl. ... tribuo ... subsist ... creari ... cum ... major ...
... qui ... esse ... nat ... naturale ...
... fruitus ... non ... applicante ...
... requirat subsistentiam ... in ... Deo ...
... in quantum non ... alio ... prelio
... acquirit

... subsistentia ... effectus ... aliquius ... et ... incapax
... primarii ... personalitatis ... incapax ...
... primarius ... humanitatis ... capacitas ...
... cum incapax ... ad ... primarii ... et ...
... sunt ... incapax ... quantitatis
... accidentia ... requirit ... effectus ... formalis
... vero ... effectus
... effectus formalis primarius personalitatis est reddere
... subsistentia ... cum illa
... incapax ... personalitas ... subsistentiae
... incapax effectus formalis primarii ... subsistentiae ... formalis
... formalis ... personalitas
... effectus formalis ... communicatio
... tribuerit ... et ... ; ...
... et ... personalitas esse subsistentis
... et ... illa ... tribueret ...
... distribuere ... illa personalitas ... manifesta ...

... hoc ... et ... ; illi
... supplendo [illegible] ... terminationibus ...
... capacitas ... igitur ... non ...
... huius ... effectus formalis primarius ... persona
... reddere ... in ... et ... in ... intrinsecus
... subsistentia personalis ... cum illa ...
... in ... et ... quo

si non capax sit talis denominationis, ideo; si sit [illegible]
[illegible] certis in Christo camque per diversis subiectis [illegible]
tis applicatur diversos effectus formales primarios tribuere
[illegible] diversa [illegible] capacitate: denominationis quique [illegible]
[illegible] quodlibet [illegible]
[illegible] effectus formales [illegible]
[illegible] [illegible] in actu [illegible]
[illegible]
[illegible] personalitas in eo [illegible]
[illegible] [illegible] formaliter [illegible]
quodlibet aliis [illegible] extra [illegible]
[illegible] traheret; neque [illegible] denominaret subiectum
[illegible] non vero [illegible] incapax [illegible]
[illegible] denominationis sive effectus formalis.

[illegible]
dignum [illegible] tribueret illi [illegible] unionem realem, [illegible]
[illegible] denominationem formalem, non ideo, in eo casu [illegible]
[illegible] personalitas uniret [illegible]
[illegible] tribueret illi [illegible] denominationem formalem [illegible]
[illegible] subiecti incapacitas: sic [illegible]
[illegible] communicat [illegible] denominationem [illegible]
illi et [illegible] tribuit [illegible] eo [illegible] capax [illegible]
[illegible] informata [illegible]

[illegible] [illegible] aliis [illegible]
[illegible] [illegible] hypostatica [illegible]
[illegible] ex qua [illegible]
[illegible] resultet persona [illegible] et [illegible]
certis [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] unionem [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] subiectis [illegible] et realis [illegible]

[illegible] [illegible] formalit[illegible] q[illegible] in quo 3º sequi affro 195
[illegible] Cornico hic disp 2ª sect 1ª Bernal disp [illegible], eta
[illegible] ea unio vera et realis, q[illegible] [illegible] accidens unitur
Verbo Dº ut extremo, sed p[illegible] tro [illegible]. [illegible]
neq[illegible] ex tali unione infert [illegible] subsistentiae physicae ac
[illegible], nec extra ac subsistere existere accidens [illegible] g[illegible]
accidens [illegible] actus [illegible] subsistentia independentis [illegible]
[illegible] [illegible] Verbum ut extremum; et [illegible]
accidens ut subsistens.

Et [illegible] q[illegible] et Verbum, et accidens phi 196
ambo [illegible] n[illegible] [illegible] int se [illegible] ut subsistens
[illegible] sive ut actus et [illegible] sufficit, q[illegible] [illegible] ut
sustentans et non sustentabilis; ut pt. in unione hypo
existente, [illegible] Verbum sustentat humanitatem sive [illegible]
[illegible] [illegible] creatae [illegible] tri subsistentia, et [illegible]
subsistentiae creatae q[illegible] [illegible] subsistentia et [illegible], neq[illegible] tam
actus et po[illegible] [illegible] Verbum, et humanitas: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] unire [illegible] supplendo [illegible] subsis
[illegible] sustentandi; [illegible] n quoad [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] humanitas existentiae ex Verbo,
[illegible] Verbo [illegible] exs creatae quoad [illegible] existentiae
quoad [illegible] inhaerendi; sicut et de [illegible] [illegible] Dº
[illegible] Beatorum [illegible] munere [illegible] [illegible] expressionis, seu
beatis [illegible] [illegible]

Sed dices ex [illegible] Ex uni[illegible] 197
necessario e. q[illegible] resultet aliquid unum; d ex accidente et Verbo
[illegible] unionis nequit resultare aliquid unum: [illegible] talis unio
[illegible] [illegible] [illegible] unio [illegible] realis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unitas [illegible] [illegible]; q[illegible] ex accidente,
Verbo [illegible] [illegible] nequit resultare aliquid unum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] resultat [illegible] [illegible] accidens

de Verbo, etc. accidentalis [illegible] in [illegible]
tive intrinsece [illegible] sentalibus et [illegible] Existentiis [illegible]
[illegible] sustentationem intrinsecam [illegible] quo [illegible] accidentalis
[illegible] subsistentia: sicut [illegible] supplet Verbum [illegible]
[illegible] sustentationem [illegible] huius

158 [illegible] Quaeritur [illegible]
substantiis partialibus [illegible] Deo unum et [illegible]
stentiae [illegible] e [illegible] de partibus physicis essentialibus
et [illegible] de partibus integralibus [illegible] Oratio,
[illegible] supponit [illegible] fide certum [illegible] separatis
[illegible] Verbo [illegible] manentes [illegible]
[illegible] mortis [illegible] quod et [illegible]
[illegible] quaeritur [illegible] partibus unitis [illegible]
[illegible] ponit a [illegible] assumptis
[illegible] hanc [illegible] paginas [illegible]
ex [illegible] doctore [illegible] Suario [illegible] 14 [illegible]
[illegible].

159 [illegible] sive physica sive integralis
[illegible] partes unitae [illegible]
[illegible] assumptis [illegible]
[illegible] totius [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] totius [illegible] Advertendum
in eo [illegible] Verbum [illegible] denegandum [illegible], aut
neque [illegible] caput [illegible]
[illegible] neque denotat [illegible] a tota integratione, neque [illegible]
[illegible] integra [illegible]

160 [illegible] Dat [illegible] 1° [illegible]
[illegible] subsistentibus [illegible] 1°
[illegible] exigit [illegible]
1° [illegible] subsistit [illegible] subsistentia [illegible]
[illegible] et [illegible] cum [illegible]
[illegible] assumpta [illegible]

[illegible] ... vero [illegible] bat [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] remanet [illegible] unita Verbo [illegible]
[illegible] subsistentia quo[illegible] ratione sui, et ratione [illegible]
[illegible] immediate et ratione [illegible] subsi[illegible]
Verbo, ablata unione ex [illegible] quae [illegible] [illegible]
[illegible] ex Verbo. [illegible] ratione sui et ratione sui
[illegible] Unionis ex subsistentia Verbi [illegible] ratione,
[illegible] subsistentia Unionis [illegible] subsistentiae Verbi [illegible],
ratione sui [illegible] subsistentia [illegible] esse [illegible] aliud
[illegible] effectu [illegible]
[illegible] subsistentia [illegible],
[illegible] ut in [illegible]
[illegible] assumptus [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] subsistentiae Verbi subsistere [illegible]
[illegible] subsistentia [illegible] subsistentia [illegible]
separatus [illegible] ratione unitus Verbo, et ad [illegible] subsistentiae
[illegible] creatae [illegible]
[illegible] subsistentiae subsistentiae [illegible] subsistentia conjuncta [illegible]
[illegible].

L[illegible] 9.

Utrum persona creata [illegible] in unitatem suppositi.

[illegible] suppositi [illegible] 161
[illegible] natura creata [illegible] creata [illegible]
[illegible] unitatis [illegible]
[illegible] Verbi [illegible] in unitatis [illegible] humana [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] subsistentia [illegible]
[illegible] alteri [illegible]
[illegible] ordinet [illegible]
[illegible] 162
[illegible]

[illegible] fere [illegible] [illegible] citat [illegible] Godoi [illegible] 47
suo [illegible] et [illegible] et [illegible]
certamine, [illegible] de Incarnat. [illegible] 1
ex [illegible] dictione et [illegible]
disp. [illegible] 4 [illegible] singulis, [illegible] de Lugo disp.
[illegible] 1 [illegible] dub. [illegible] aliis [illegible]. Eamd.
[illegible] sus [illegible] de [illegible] sententia [illegible] amplect[illegible]
[illegible] [illegible]. Affirmativa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] loco citato [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] scriptis [illegible] in 3° [illegible] disp.
[illegible] Cajtille de Incar. disp. 6 q. 6 ex [illegible]
[illegible] Malvenda de Antichr. [illegible] 1 c. 7, et
[illegible] [illegible] [illegible] disp. [illegible] de peccatis
[illegible] de Mendoza [illegible], et [illegible] tum
[illegible] tum [illegible], Martinez [illegible] disp. 16 sec. 1
[illegible] disp. 1 sect. 2 [illegible]

163 [illegible] Affirmativa [illegible] veriorem existimo, [illegible]
[illegible] Bernal [illegible] [illegible] probat authoritate Patrum plurim[illegible]
[illegible] indicarunt, ut testis [illegible] Hieron. Ep. 12
et in [illegible], et in proemio [illegible] Malachiæ, [illegible]
[illegible], Malachiæ, et [illegible] Baptistam [illegible] Angelos
[illegible], [illegible] [illegible] referens, et [illegible] [illegible] Hieron.
[illegible] illos [illegible] [illegible] [illegible] ductu [illegible]
[illegible] colligi [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] prædictæ Incarnationis [illegible] [illegible]
[illegible] est sufficiens [illegible] sacra [illegible] ad asserendum [illegible]
[illegible] ee [illegible].

164 Probat [illegible] [illegible] 2a ratio [illegible] [illegible]
ex [illegible] non creatis [illegible] [illegible], [illegible] subsistentia
[illegible] [illegible] subsistentia [illegible] [illegible] creat[illegible]
[illegible] [illegible]; [illegible] ex natura [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] probat [illegible] quoad [illegible] [illegible] de facto [illegible] [illegible]

... unita hypostatice ex persona ... subsistentia creata
... infinite ... ex ... creata ... unita
hypostatica ex persona ... subsistentia ... gratia ...
... a Verbo ... Quod 29 ...
... subsistentia angelica ... semel unita ...
... illaq ... tamq ... unionis ...
... illaq supernaturalis ... et ...
... subsistentia ... subsistentia creata
... infinitatis in transo ... ex ... are ...
... naturalis ... aeternitatis et ... sicut aeternitatis
... quo talis tractio ... esset ... subsistentia
... creata ... creata ... tali tractio
... aliene ...

Sed arguit 1° ... ex ... 161
... ad 24 ... sicut ... prima ...
... infinitatis ... ea ... natura ...
... 24 subsistentia ... 1° ...
... aliena ... in linea ...
... ex illa mente ... creata et ...
... ... docere ...
... illa naturam ... supra ...
... propter ... infinitatis ...
... naturam ... unitate creata ...
... summa ... et ...
... aliena ... proprie ...
... infinitas ... creata ...
... ad ... aliena ... persona
... summe supernaturalis ...
... aliena ... naturaret
... 166
... et ... aliena ...
... creata ...
... aliena ... et ...

rone proprie [illegible] c[illegible] bonum [illegible] [illegible] at requiri[illegible] [illegible] [illegible] e [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullo modo [illegible] [illegible] creatae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quare [illegible] [illegible] sequeret [illegible] supernatu[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] [illegible] exercitio no; [illegible] [illegible] nullo elevatio[illegible] [illegible] [illegible] intrinseca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc in Christo [illegible] [illegible] quae ita [illegible] in [illegible] [illegible], ut nulla indigeat elevatione facta quoad [illegible] recipiendi unionem, et [illegible] seu causandi in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] supernaturaliter [illegible] active [illegible] [illegible] causando [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] supernaturaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] elevatis in genere [illegible] [illegible] supernaturalis [illegible] [illegible] [illegible] agentis supernatural[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in subsistentia creata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sive [illegible] virtute agentis [illegible] active [illegible] ad [illegible] [illegible] sive [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ponendo.

16 Probatur [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] persona [illegible] de se subsistere in [illegible] [illegible] in subsistendo infinita; [illegible] [illegible] persona creata in [illegible] [illegible] infinita: ergo [illegible] persona creata [illegible] se [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] sit, et aliena subsistere. Probatur [illegible] persona [illegible] de se subsistere in [illegible] [illegible] [illegible] subsistere in infinitis; [illegible] subsistentia [illegible] in infinitis [illegible] [illegible] esse in subsistendo infinita: ergo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facit, nec [illegible] facit [illegible] naturam [illegible] [illegible] subsistentia quaedam [illegible] [illegible], et subsistentia [illegible] [illegible] infinitis in [illegible] subsistentia [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible], et [illegible]

subsistentie potentia [illegible] in [illegible] subsistere necessario [illegible] 139
... terminativa et substantativa [illegible] omnis infinita
quantum ex se [illegible] effective [illegible] infinite
in omni virtute [illegible] sed plane [illegible]
poterat [illegible] quippe [illegible] proponit
... unionem [illegible] pluribus [illegible]
dicens quod Scotus admittit, et [illegible] sunt gravium.
[illegible] igitur 168
... potentia de [illegible] et [illegible]
agentis supremi active [illegible] in duabus
... in subsistendo infinita [illegible] potentia [illegible]
... et [illegible] virtute agentis supremi active exercita.
Et quidem [illegible] subsistentia [illegible]
in [illegible] subsistere [illegible] infinita in [illegible] aut [illegible]
[illegible] non aliquam [illegible] tantum [illegible]
[illegible] effective [illegible] ita
[illegible] intensive [illegible] titulus
[illegible] infinita [illegible] in subsistendo et [illegible]
duplicis creatis non [illegible] inde [illegible]
[illegible] clarior est [illegible]
Scotus [illegible] de virtute productiva quae infinita [illegible],
effective [illegible] incipeat virtus supremi
agentis [illegible] in producendo [illegible]
[illegible] agentis [illegible] infinitus [illegible]
[illegible]
Arguunt [illegible] subsisten 1..
[illegible] creatis [illegible] unius [illegible] nequit
[illegible] modificare alterum [illegible] subsistentia primaria
nequit afficere aut modificare [illegible] alienam [illegible]
reddere subsistentem. [illegible]
Metaphysica [illegible] ex [illegible] modi: [illegible]
[illegible] modificantes [illegible] corpus aut extrema [illegible]
[illegible] afficere [illegible] esset [illegible]

sum extremum retorquet ab illo … ann[?]
ipsum. Gm. Suarez quod et … veritate, si …
… et tn … si traheret aliter … occurrit asserendo … qui … se ipsa affigat … aut extremo suo nequeat … affigi alteri extremo alieno accipiendo … illud … entitate modificare et trahere … pot tn … q: qd esse inquit, inquit … Bernal … q… modus … et … re ipsa … subito …
… unionis affirmat alieno subito illud … g… de subsistentia creata … modus sit … pot, et dici qd et … se ipsa affigat, … trahit … modificet, et … aliena.

110 Sed certe quid nimium in ais inducere … mutatis ista modorum in entitate absolute, nec unio actus … rem, nec unionem unam … aliqua extremum alienum … parte que … alligatis … essalis … detrahitis … esse … deferi … evertit, destruitur … generis, unitandi … Praeterea … aliam … modalis subsistentie creatae … hic … solutis. Facile tn, ea … negativum … creato … Metaphr … defendimus cum Hurt. … eventi … sunto … adstruendo essalis dependentia … entitatis ab alia … in subsistentia creata … essalis, et … rei talis essalis … creata absoluta … qd quidem … Incarnatis … subsistens … subsistentia … modo … intelligerent … increata … illud … subsistens …

et quo plures numerioni ... in ... ...

... ...

Hinc sola et tota humanitas assumpta fuerit
a Verbo ... unione hypostatica

113 Certum ... ... vere et realiter humanitas
vera ... assumpta ... non esset vere et
... in ... ... D. perfecta
... ... Conversionem
... in ... ... in D...
et ... ... Ecclesia ...
... ... veritate ... ...
... ... suppositum
aut subsistentia ... ...
... ... humanitas ... ...
... ... et ... ...
... ... statuunt. Et ...
signat ... ... sive sit propria ... aliena
... signat ... humanum suppositum ... ...
id est ... ex ... ...
... ... subsistentia propria aut aliena subsistentia
... ... Nestorius dualitate ...
... in ... definit ... ... Praeterea
... ... dicitur: sicut anima rationalis et caro unus
ita D. et homo unus est ... ... vere D.
et homo vere ... unus ... ...
D.

114 Sed ... ... D. ... quos referi ...
... ... sequenti ... filius ... hominem assumere
Etenim vox ista ... indifferent et ... ...
ad significanda ... ...
... ... aqua
... ignea et aquea ... Catholici ...
... ... assumptione hominis ... ...

[illegible] assumentis humani Xⁱ [illegible] fide: ig. [illegible] int. ma
[illegible] eius obtinuit [illegible] [illegible] 24 se [illegible] sumpta
hac voce [illegible] in tertio vero, [illegible]
[illegible] et [illegible] signa: [illegible] [illegible]
fide sit [illegible] persona a Verbo assumpta, [illegible]
[illegible] persona [illegible] persona [illegible], ig. [illegible]
[illegible] assumpsisse hoc et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exhumare [illegible] de
[illegible] Commentarijs [illegible] [illegible] ad [illegible] Dⁱ Aug.
civitate Dei integris commentariis [illegible] cap 17. in [illegible]
[illegible] ibiq. conat defendere [illegible] vere, [illegible] persone [illegible]
Verbo Dei assumentis hoc.

Dubitat [illegible] int. scholasticos [illegible] hu- 17
manitatis assumptae, an et unio int. eorum, et [illegible]:
[illegible] humanitatis [illegible] immediate assumptam a Verbo
affirmative [illegible] [illegible] Doctorum: et [illegible] humanitas separata
[illegible] fuit immediate et [illegible] [illegible] unice integra
[illegible] Verbo uniendo [illegible] unice [illegible] et integra
[illegible] eius [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] immediate et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Verbo uniendo [illegible] [illegible] ex fide docente
[illegible] vere et proprie assumptiue [illegible] [illegible]
unice [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vere et proprie
[illegible] ex unica [illegible] [illegible] [illegible] totus [illegible]
[illegible] sic: [illegible] aliqua humanitas [illegible]
[illegible] int. [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. Deinde
[illegible] non existente neque [illegible] neque intelligitur [illegible] integre et
existens adequate [illegible] [illegible], quo [illegible] [illegible]
[illegible] huius integre [illegible] [illegible] assumpta [illegible]
unio int. [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] quo
existente neque [illegible] neque intelligitur huius integre et adequa-
te existens [illegible] [illegible]: [illegible] id quo [illegible] [illegible] in
[illegible] neque [illegible] huius integre [illegible] adequate assumpta [illegible]

quate evali q̃ ut intelligat et sit huius integre ... quia assumpta a, ideo p̃ ... evali debet assumi ... unione ... unio int ... corpus.

176 (Hoc) obstat verbum coi eoe asserens ... semel assumpsit Verbum numquam dimisit ... tunc carne ... et corpore ... vere destructa fuit ... illa assumpta. Nec inquam hoc obstat ... ipsa humanitas ... in ... mori ... sit eius in triduo mortis destructa fuerit vere ... re ... mortuus fuit Xus inquam ho, sive huius ... vere mortua et destructa fuit. Sed ... q° ... Verbum Dei postquam factum est ho numquam mansit ... eius vera ... et eius vero corpore ...

177 ... ostendit

et ... totalitatis assumptionis ... veri sanguinis ... ... fuerit ... immediate et ... Verb ... ... error ... posse ... vero ... 15 sect ... ... et ... gravissima testimonia ... et ... Vasquez ... a ... ... sanguinis a Verbo D° ... ee ... immediate ... ex ... et ... valde ... 6 in extravaganti ... de ... ... poenitentiis ... in ara ... nostri ... sanguinis ... unione ... Verbum ... ... dicebat ... corpore sanguinis ... ... de ... sanguine ... omnis modica gutta ... Verbo ... huius ... unionis

178 ... ex mysterio ... in quo ...

[illegible] speciebus panis sit et vini per concomitantiam: adest [illegible] 142.
speciebus panis per concomitantiam [illegible]
[illegible] fuit ex vi verborum [illegible] corpus meum:
[illegible] adest sub speciebus vini per concomitantiam [illegible]
[illegible] cum sanguine, qui fuit ex vi verborum, hic
[illegible] meus. Præterea de [illegible] sacramento docens, et in
[illegible] Joannis 6. caro mea vere est cibus,
[illegible] qui manducat [illegible]
[illegible] sanguinem in me manet, et ego in illo: [illegible]
[illegible] persona verbi manere in [illegible]
[illegible] libente eius sanguinis: atqui manet [illegible]
[illegible] Christi carne, [illegible] unionem [illegible]
[illegible] persona verbi in [illegible] Christi [illegible]
[illegible] verbi cum sanguine Christi. [illegible]

[illegible] et [illegible] 179
[illegible] assumptione immediata reliquorum humorum ad [illegible]
[illegible], et [illegible] humani Christi [illegible]
[illegible] partibus [illegible] corporis expectant [illegible]
[illegible], dentibus [illegible]: quia ea omnia sumpsit immediate et
[illegible] quae [illegible] pertinent, et [illegible] sub hac
corporis humani abre [illegible] sub hac voce abre [illegible]
[illegible] in se substantia [illegible] corporis humani [illegible]
omnes humores et [illegible] ad [illegible] et integrita[illegible]
[illegible] perfectis [illegible] Deinde [illegible] assump[illegible]
[illegible] tunc [illegible] hujus assumptionis
sumeret [illegible] et [illegible] et [illegible], et in
[illegible] perfecte et [illegible] omnes [illegible]
[illegible] assumpsit
[illegible] Ver
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

sci, sedere, obstari, esurire, sitire etc. in qua forma
hoc ostendit: Igitur quo fuit immuta haec, omnis com
180 assumptio ad Redemptionem generis et etc.

Nec obstat,
quia, Capilli, ungues, et similia non informent immut
rabi: qua sive informent sive non, ea quo quantitas
... ...
... ... et perfectis integratis corporis humani
... ...
... Christi Domini. Nec item obstat axioma quo ...
... numquam non dimittit, multas de ... ...
... ... Verbo Domino: quia ... ...
loco citato et plures partes corporis ... ...
Dominus decursu mortalis vitae. Cumque quo dimisit Verbum
... partes ... quam integrales non hae perfectae, ...
... non amiserunt ... ...
... ... dimittere corpus ... vivit homo. Et
enim dum vivit plures eius partes variant, et dimittuntur ...
eo quod plures desinunt esse partes corporis humani ...
... ... et diminuitur corpus.

§. II.

An hoc Christi Domini existat per existentiam Verbi Divini

Cap. I.

... ...

... ... existimant, Divus Thomas hic quo 17
de Christi Domino ... agit, unicam tantum esse ...
existentiam, ... sicut unica ...
... ... omnes agnoscimus ...
... Christi Domini existere per existentiam Verbi Divini, sicut per
... subsistentiam subsistit ... ... Capreolus,
Caietanus, et alios apud ... Alvarez de Incarna-
tione ... Ex ... ...

hic [illegible]. Est duplex in Xpto D° ex^a; sicut et duplex [illegible] distan. altera creata, increata altera, fatentur [illegible] nant, [illegible] D^i humanitas existere per ex^a Verbi D^i; [illegible] proprie et creata [illegible] e aliq^d [illegible] actu, et alre alia^o ex [illegible] ex existens. [illegible] ita [illegible] docere a D. [illegible] [illegible] unione Verbi Incarnati demonstrare conat. Paludanus in 3° dist. 13 q° 3; q^d et [illegible] Suarez [illegible] 181

[illegible] [illegible] cos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] philosophici et metaphy [illegible] identitate realis int [illegible] et ex^a [illegible] et [illegible] [illegible] ex [illegible], et metapha [illegible] ad [illegible] Theologi [illegible] quid [illegible] [illegible], et ultro donantes [illegible] ex^am ab [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ex^a creata, et [illegible] huma [illegible] a [illegible] [illegible] in Xpto D° [illegible] ee [illegible] [illegible] [illegible] placent, [illegible] Theologi [illegible] [illegible] ducimus. 182

[illegible] [illegible] D. Tho. hic q° 17 citata art 1° 183 [illegible] [illegible] [illegible] q^d [illegible] in Xpto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] duo, que [illegible] [illegible] ad [illegible] in [illegible] [illegible]. Ex [illegible] [illegible] arguit; [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] ad [illegible] in Xpto D° [illegible] [illegible] in Xpto D° e [illegible] ex^a [illegible]: [illegible] in Xpto e duplex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et e actu, et [illegible] tale: [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible]; imo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]; at [illegible] [illegible] [illegible]; ee [illegible] ad [illegible], et ad hypostasim: ad hypostasim sicut ad id q^d het ee: ad [illegible] a sicut ad id quo aliq^d het ee: [illegible] liquet, ee sive [illegible] [illegible] ad [illegible]: et ee sive existere [illegible], quo hypostasis het ee sive existere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex^a [illegible] [illegible] ex^a [illegible] ad [illegible] duplex in Xpto D° [illegible] [illegible]. Ex quo amplius urge

ꝗ ng: ideo enim in Xpto Dno dant^r duę voluntates et duo in
intellig., et vol. ptinent ad nam: cum â na
in Xpto sit duplex intellig. et voluntas in Xpto reperiri
debet: quo ex consensu ptinet ad nam, necessario in
duplex e, duplex etiam ex ra in Xpo Dno esse
debet.

2° pbatur sclo: ... gloria et ... dat^r in mister
... sive in Xpo Dno ... ex duabus
... actualibus et ... duę ... reales, actuales, et
dicunt ... dit^r duas ... distinctas: ... duę ... creata,
increata dant^r in Xpo Dno ... humanitas ...
... exq ... humanitas
... ex ... existerent ... actualitas ...
sive ex ... humane ... esse ... esse
... creata ... et increata. ... pbat^r ...
... reales actuales, et ... dicunt ... duas
... et actualitates ... quarum una n sit alia ...
sit ... dare in ... duę realitates, et actualita
tes ..., quarum una n sit alia dicunt ... ...
exq ... distinctas; ... enim ... actualitas ... sive ...
quo na ... abre et in actu 2° ... actu ...
... actuale: quod ...

Urgetur hęc ro: quia si unica ... quod ex ...
... in Xpto Dno ... caro ... sua existeret ... hu
na in Xpto Dno n distinguerent ... reales
actuales ... confunderent: quod n e unica
duplex ... Dna ...
... esset una ... in ... actualis ... distinctio
... reales et actuales ... unica ex ...
Xpto Dno unica esset utriusque ... actualitas ...
... actualitas ... unitas ...
actualitas ... na esse ... in ... actualis ... sicut ...
e ... increata ex ... in ...

[illegible] et Dei; et ideo non tres existentiae neque tres [illegible]; sed existens et unus Deus [illegible]. 144

Deinde: si natura humana Christi [illegible] 186
[illegible] non exq, natura humana [illegible] existens non distingueret a
Deo prout existente; sed si natura humana prout existens non distingueret
natura Deo prout existente humana prout e [illegible]
[illegible] abre aliquid non distingueret a natura [illegible] prout e aliquid
[illegible] abre aliquid; ergo non essent duae non [illegible] distinctae, prout si
[illegible], seu abre aliquid; essent quod non distinguerentur, prout si
[illegible], et non [illegible]. [illegible] probatur ergo si natura humana existe
[illegible] non exq, natura humana prout existens identificaret cum
Deo prout existente: cum utraque per eandem exq existeret: si
[illegible] et filius, si [illegible], et [illegible] per eandem Deitatem, et
non [illegible] identificant prout [illegible] et prout existens si.

[illegible] 2.1
[illegible], Christi Dei [illegible] existeret per exq abrq [illegible] cum tribus
[illegible] per exq [illegible] [illegible] [illegible] propria, et specialis:
[illegible] dicat ga [illegible] e ergo [illegible]. [illegible] probatur: ga si dicat
[illegible] existere per abrq [illegible] exq, que [illegible] [illegible]
non [illegible] arguit ergo non subsistentialiter ut distincte e a [illegible]
[illegible] ergo ubi si duae non subsistentiae [illegible] ubi si
Christo Deo [illegible] duae, ex [illegible] quorum [illegible]
humanitati Christi Dei sua [illegible] in Christo exa propria [illegible]
[illegible]: ergo [illegible] Patrus, et [illegible] [illegible] a, que
si non [illegible], ut natura distinguit a supposito [illegible]
[illegible] Christi Dei sub unione ad Verbum. Si dicat existe
humanitatis per exq relationis propria, et specialis [illegible] in
[illegible]: ergo [illegible] personis ut inter se [illegible] distinctis [illegible] sua
[illegible], et relativa exa [illegible]: ergo [illegible] Christi [illegible] ut
inter se [illegible] distinctis [illegible] sua propria exa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: ga [illegible] [illegible] exq abrq non [illegible]
[illegible] tribus [illegible] [illegible] ergo [illegible]
[illegible] [illegible] distincte inter se: unde [illegible]

ss ... illae entitates actu [illegible] dist., tot et ... actu [illegible] dist.; ... in Christo ... duae ... sunt ... se dist., sive duae entitates actu ... int. se dist. ... debent ... in Christo ... duas ex. actu ... se dist. ... actualit. dist. ... Tandem

... humanitas Christi ... producit actione sua ... ista ab actione productiva ... q.o humanitas Christi ... existit ex ... creata et non ... increata ... Verbi ... certum ... humanitas Christi ... existit ... id, q. ... actioni suae productivae, ... id q.d ... existentiae ... productiva ... increata ... Verbi ex ... q.o ... illa actione creata producitur: q.o ... increata ... creata existit ... humanitas ... Probatur minor: q.a humanitas Christi ... existit ... id, q. ... ens actuale aliquod ... tale extra ... suas causas; ... id, quo humanitas ... ens actuale et aliquod ... tale extra ... suas causas ... actioni suae productivae, quae actio ... id quo humanitas effective ... ens actuale, et aliquod ... tale, et q. ... extra suas causas ... q.o ... nulla actio creata ... ven ... et realis ... ponat extra causas aliquod esse, sive existere actuale ... q.o actio productiva humanitatis ... ad ponendum extra causas existere actuale humanitatis q.o existere actuale humanitatis ... actionis productivae humanitatis; ... creata Verbi requirit esse ... actioni productivae humanitatis q.o ... increata Verbi ... esse existere actuale humanitatis. Omitto absurda ... ex ... ut probant ... Suarez, et alii.

Cap. 2.

... Thomistae occurrunt.

... citata docentis, in Christo ... tantum ... esse; ... ut ... probant ... unum ex q.

synodo Generali ait 11 in qua hec de humanit
ex. est in ipso, sit in Verbo non in se, habuit ex
illa aliqua verba, quae referunt sti PP. presertim Da
mascenus, Leo et Fulgentius. Sed authoritas Di Thomae ibi supra
loqui de esse personalitatis, quod quidem unum est, et ideo Christus
dicitur unus ens non simplex sed compositum ex duplici esse natu-
ralis et unico esse personali. Constat hoc ex ipso sto Doctore, qui ibi
art 1o in solut. ad 1 ait quod esse huius non est
esse: ubi plane non loquitur de esse existentiae, alias existentia
non esse existentia humana, sed loquitur de esse personalitatis, ut ibi
duplex esse ex additis, ut in ipso art plane quod
unus tantum esse in Christo ponitur, loquitur de esse personali,
de esse personalitatis, ex qua ex duabus naturis resultat
unus Christus. Ad rationes dico, Concilium id solum exprimere in-
tendisse, quod sit in nullo instanti reali prius extitisse in se
humanitatem quam esset unita Verbo Dei.

Sed instat Alvarez adver- 190
sus Suarez 1o quia existere in aliquo, est existere per
existentiam illius, seu dependenter ab illius existentia; sicut accidentia exi-
stere dicuntur in subiecto, quia ab illius existentia dependent: quod cum
Concilium humanitatem non in se ipsa, sed in Verbo extitisse, infertur
existere per existentiam Verbi. 2o quia si humanitas Christi Dei ha-
beret propriam existentiam, per quam esset in Verbo, illa esset sine exa
humanitatis neque haberet rationem inexistentiae; inexisten-
tia quippe accidentium prima: sed humanitas Christi Dei nequit habere
existentiam per quam sit in Verbo.

191
Sed 1y nat arg, quod et sedis est
Thomistis in primo materia, qui ponunt, et existunt dependenter
a materia 1a, in quo tamquam in subiecto existunt [illegible]
tamen dependenter existunt, et tamen illa non existunt per
materiam; imo potius ex ipsa materia existit per existentiam. Ergo exi-
stere sit in aliquo, est quidem existere dependenter ab illo,
non tamen existere per illius existentiam. Humanitas Christi existit in

Verbo, q^a do[minat]... in sibi et ... ex ... vande ...
ducit ... n ... ipsius ex[istentia] exigit ... I ... omitto ma[jorem]
et distinguo min[orem]: inexistentia in alio tamen in subto ...
accidentis, propria Cedo; inexistentia in alio tamen in supposito,
E ... exa Xpti inexistentia, quis ita habet exq Xpi, sive
hum..., ut illa n habeat ad existendum per se ... in se, sive
in proprio supposito creato ... existendo in Verbo ...
192 alieno, et ... creato supposito ... unione ... ad subsistentiam

Argumentum
Si Xpti D[omi]ni sua propria exq haberet ... [illegible]
bilis ... subsistentia Verbi; d hoc impliciat: ... Aliter probat: q
exa e ultimus ... et illius ultima actualitas: q^o n ...
ulterius ... per alius actualitatis. Pt ... ; q^a id ...
valit ... actus, ... e exa nequit ee ulterius ...
reducibile ad actus; alias id, q^d e ... actus, eet
Concessa mai[ore], ... min[orem]: ad probat. distinguo maior: exa
... ne ... entitativo, ... et actuali, ... in
genere, no. Unde id ... e ... actus entitativus, et ...
... ne ... natura e aliq^d actu et ... valet
in alio genere ... ad actus, ... subsistendi operandi
sicut in ... ultimus actus ...
hunc ... pora ad suas, et ... operates.

193 Arguunt 3. Si huius Xpi
D[omi]ni existeret per exq ... ab exa Verbi humanitas, et
... eent duo entia in actu ... ex duobus entibus in actu
n potest resultare unus per se; q^o si huius existeret
propria exq ex ista et Verbo n posset resultare Xpus
qui e unus per se. Movent ... stomachus voces iste
... utique uti solent Phi in Phia, et abuti in
... Distinguo maior: si huius ... eent duo entia in
actu entitativo et ... Cedo in actu ... et ...
no. ... distinguo. E quid[em] Verbi ...
in entitativo actu ... ; et inde quod ... [illegible]

existit subsistit, et in se subsistat personalit; humanitas vero 546
Et n̄ est in actu ... et existendi, n tn ē in
ultima ... subsistendi adequata, completa: unde interveniente
vero unione subsli int utrumque extremum resultare pot unus
ī se, qd ē Xus Dus humanitate, et Verbo unitis ...

Argument 4°. 194

Si Xti Di humanitas gauderet propria exa, et dista ab exa Verbi,
Xus Dus heret duo ee subsist in actu: s; n heret duo ee
subsist in actu Xus Dus eet duo entia substantialia in ...
qd ē ... cos ... Scolasticorum cum Do Tha hic, et videt et ...
ga. symbolo Di Athanasij in quo dr Xus unus ...
Cōprat. ... Xti Di subsistit in Verbo p subsistentiam Verbi,
... existit in Verbo p. exa Verbi. ... Xti
huma, est Xus heret duo ee subsist in actu int se n
unita, nec unus eet phice compositus cōstituentia, nō: heret duo
ee subsist in actu int se unita, et unus eet phice compositus
cōstituentia, ... Deinde ... qa Xus ... ee phice ...
posit, qd ex duplici ... subst media subst unione ...
... unite ... duo ee ... actu: qa hoc ...
... entia inunita ex quo resultat aliqd vere ...
... Dicit ... Xus Dus unus n rone unitatis ... aut ex ...
rone unionis compositis int Verbum et humanitas, et rone
unitatis suppositi.

... ... nat ... : sicut enim ex uni- 199
tate suppositi in Xto n infert unitas ... , ita neq ...
... exa. E. qa ro ... , qd Verbum Di assumpsit huma-
nitas ... unitas suppositi ... ; unde ... erat
... suppositum Di subsisteret huma, et qd ... exa propria exi
... ... et ... actualit ... in Xto: ...
... ... et ... suppositio:
exa ... propria ... et ... a supposito: unde
requir ... subsistere ... ; exa
stit a n ... suppositu, qd n ē ... existens ... exa

qua na . aliq actu, et abe tale q a se, et n: ass
to pot.

196 ... q^a ex nra sna sequeret ... B ... fore dicenda eg ... ipsietate ... Dei ... sc ... humanitaty ... et ... illiq ... q^o ... illo ... huay ... Di heret ... ex q illa acciperet a ... aire ... act^s productiva: q^o tny fraty illiq acty eet ... re creaty: q^o n eet B Virgo Mater Dei ... Mater ... ee creati; q^o ... illiq acty ... q^a ... ex q ... huay, q^m assum ... ante a m intelligeret ... q^o ... eet ... intelligeret ... ty et cpletty toty Matry ... in ... q^o illiq ... productiva n attingeret vere et proprie ... Dey ... sc ... humanity ... q^o n ... ey ... Mater Dei.

197 Resp. ... marg: ad 1q pbat^s ... et 1° coa ... 2°: et quide neque ... hoc ... ex eo q^d B Virgo ... ex ... q^d het huay ... infert n ... Matre Dei ... id inferet ... q^o ... ee ... q^d het ... q^d ... ee ... ee pure ... ee ex^s, q^d ... Di huay het ... tny ... productive ... B Virgine ... tny ... sive ... no ... Di ... sicut ... tny ... actionis generative ... a ... totaly ... vere et proprie ... et ... 2q pbat^s ... anti ... coa: illa prioritas ... ad Maternitas Dei ... nunq ... verificari pot ... ee ... Matre Dei ... vere et ... vere et ... ey ... intelligit ee Matry ... in B Virgine ... et ...

[illegible]ffucy, dy n intellig̃at ee Matri [illegible]

Q.° 12

Utrũ Xp̃s Dñ sit cũ ꝑsonis cuiꝰ Dñ ꝑsona dicenda sit simplex,

Ꝺposita rꝫcht.

Difficultatẽ hanc ad [illegible] loquendi [illegible] viriꝰ e plurimis: omittendã tn̄ n̄ e iure existimant uti quę ad fidei dogmata oprimenda valde ꝯducit: ꝑterea int Theoꝫ cele[illegible] e docentibꝰ, ulerisq Xp̃i ꝑsona neq ee neq di[illegible] simplicit vere at [illegible] ꝯposita: Hij favere vid[illegible] Dñs [illegible] in 3° dist. 6 q. 2 art 3 Scotꝰ, [illegible] Durandꝰ, Caietanꝰ et alij; ee tn̄ et vere dici [illegible] Xp̃i Dñi ꝯpositã, Doctorũ cũ scholasticorũ [illegible] [illegible] sna [illegible] qua [illegible] [illegible] [illegible] iure quidẽ [illegible] Dꝰ Thoꝰ hic q. 2 art 4 in cor[illegible] sub art. Ꝑsona sive hypostasis Xp̃i duplicit pot. [illegible] uno modo [illegible] illud q. e in se, et sic e omnio [illegible]x, sicut et na Verbi; alio modo [illegible] ꝑsone, [illegible] ad q̃m ꝑtinet subsistere in aliqua na, et [illegible] hoc Xp̃i subsistit in duabꝰ nis unde [illegible] sit [illegible] unꝰ [illegible] [illegible] [illegible] tn̄ ibi alia et alia ro subsistendi et sic dicit[illegible] ꝯposita, in quantũ unꝰ in duabꝰ subsistit 198

Atq ducti [illegible]

[illegible] Verbũ dupliciter Theologi [illegible] statꝰ in quo [illegible] pot ꝯsiderari: [illegible] quẽ ab æterno habuit ante unionẽ humanitatis qui dr statꝰ subsistentię [illegible] se; in quo sim[illegible] [illegible] eius e; [illegible] tme [illegible] aut. [illegible] ꝯposita ex na [illegible] ꝑsonalitate. [illegible] q. ꝑsona [illegible] ex ꝑsonalitate, [illegible] [illegible] e et [illegible] [illegible] [illegible] ꝯsibat [illegible] statꝰ e unionis cũ huma[illegible] in quo [illegible] ꝑsona Verbi ut ꝯstituens cũ na hum[illegible] Xp̃i in quo ꝑcedit q. e resolutio Doctorũ affirmativa, q̃m plures [illegible] ee definitũ in ꝯcilio ꝯstantinopolitano act. [illegible] can. 4 hec hent: qui n̄ ꝯfitet unitã Dei Verbi ad carnẽ [illegible] 199

ma ral. et intellectual. 2.a compositionis sive 2.a subsistentiae substanti[a] Pp. docuerunt, et ideo unus eius subsistentia compositio e. Quis non Verbum Christum anathema sit; et can. 7o dicit: het duas nat. ex qua e compositus: et in Synodo 6a generali act. 4 sub fine dr: Confitemur et unum Christum ex duabus compositum quorum natura hent - PP. praesertim [illegible]
200 scenus et Athanasius, Nobis itaque dicta aperienda erunt.

Dico 1o Christus e. ens abs. et simpliciter compositum. Sed hac conclusione ne e. qui iure possit dissentire probat Christus. Deus e ens constans persona integra Verbi et humanitate int. se rlr. p. veras et cq. unione unitis; d. ens sit extremum ita compositum e. ens ab. simpliciter compositum ergo. Ma. fide constat: alit Christus n. esset verus Deus et verus ho. Mi. probat: quia ens constat duabus entitatibus rlr. int. se distis et unitis e abe et simpliciter compositum nec pot dici ullo modo simplex rlr; d. ens constans integra persona Verbi et humanitate physica unione unitis ens constans duabus entitatibus rlr. int. se distis, et unitis e. abs et simpliciter compositum. Deinde: posita unione diversorum ad aliquid unum constituendum dat compositio vera et simpliciter talis; s. d. in Christo Do. ponit unio diversorum, sc. Verbi Di et hum. ad aliquod unum constituendum, sc. unum Christum Deum: ergo in Christo Do. dat compositio vera et simpliciter talis: ergo et compositum ens et simpliciter tale.

201 Sed dices ex Durando: compositum dicit componentes; atqui neque persona Verbi neque humanitas ce. pies componentes: ergo neque Christus ex illis resultans pot. esse aut dici ens compositum. Probat mi: quia pars e entitas natura lis p se ordinata ad constituend. totum; d. neque Verbum Di unit neque na hum. e entitates partiales p se [illegible] ate ad constituendum [illegible] aliud cum se sint entia completa: ergo [illegible] ubi [illegible] n. e. propria compositio: d. in Xsto Do [illegible] propria compositio: probat mi: quia propria [illegible] seu [illegible]

imperfectus, et incomplementum.

Pro nunc ... marg ... partis ... divino ...
... ex inadinata ... totius ordinat
indigentis aut exigentia, seu ... ipsius, et ... illo.
... partis aliquid totius ... vere et proprie ...
... entis incomplementum ... aut ...
exigentiae, aut indigentiae intrinsecae ... : esse enim ...
nentis nihil est aliud ... loquendo quam esse entitatis constituen
tis ... cum alio ... aliquod ens sive ... aliquam media
unione aliquomodo ... entitatem ... sive ut clarius ...
... esse ... nihil est aliud quam esse aliquid intrinsecum alicuius
... esse ... : ... a parte ... quod entis sive ...
... rationalitate ... constituere ... aliam cum alia entitate
media unione: quo pacto ... Verbi Dei, quam ...
... ad Christum constituendum, et ... vere ...
sint ... Christi Dei ... et ... Dei ... ex ...
... Atque ... ad ... responsio.

Dico 2°. Christus

... loquendo ... persona composita, sive persona Christi Dei est abso
simpliciter composita. Probatur: ... id quod resultat ex pluribus par
... inter se unitis est ... simpliciter compositum, ...
quod resultat ex Verbo et humanitate ...
Christi ... una Christi persona: ergo una Christi persona est
... ergo simpliciter compositum ... constat: ... et ... Ver
bum et humanitas ... ad constituendum
unum ... ad ... unum ... in ...
... subsistentis. ... hoc 1°: ... persona Christi
... est vere et proprie Deus et homo; ... est Deus et homo
compositus, seu constitutus ... : ergo est persona
composita, seu constituta ex duplici natura: ergo ... persona simpli
... composita. 2°. ... Christus Deus ... persona ... inclu
... : ergo ... una persona ...
... : ergo Christus Deus est una persona ... Dei ...

personalitate Dei, et humana neque inter se sunt distinctae et unitae; ergo persona constans ex Verbi personalitate neque Dea et humana [illegible] inter se distinctis et unitis non est persona [illegible] [illegible] neque [illegible] [illegible] personalitate Verbi nec non [illegible]; ergo una persona indivisa [illegible]: ergo est una persona composita, sive [illegible] autem attributa [illegible] [illegible] [illegible] inter [illegible] [illegible] et [illegible].

204 Sed dices [illegible] persona Christi [illegible] dicitur incomposita [illegible] Verbi [illegible] [illegible] de hac nequit dici quod sit composita, ut est certum: ergo de persona Christi nequit dici quod sit composita. [illegible] 1°: quia in [illegible] [illegible] [illegible] dicitur [illegible] in recto [illegible]: at si in hac propositione persona Christi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de sola personalitate Verbi atqui [illegible] est sit pro personalitate Verbi et composita [illegible] [illegible] personalitate Dea et natura humana [illegible] et illa pro persona Christi composita ex personalitate Dea et natura humana. 2°: Verbum [illegible] recte praedicatur de persona Christi: recte enim dicitur persona Christi [illegible] Verbum: atqui de Verbo [illegible] nequit dici quod sit compositum: ergo de persona Christi [illegible] [illegible]. 3° illa persona quae [illegible] [illegible] in Christo ex compositione sive unione Verbi cum natura non est alia a persona Dei quae antea erat; atqui persona Dea quae antea erat non erat composita: ergo persona quae [illegible] compositione resultat composita erit. 4° si Verbi Dei persona [illegible] incarnationis esset composita [illegible] humanitate et subsistentia Verbi esset et [illegible] persona temporalis et creata: consequens est absurdum cum Verbi persona sit Dea aeterna et increata: ergo. [illegible] illud: quia idem omnino est [illegible] persona composita ex humanitate, ac [illegible] [illegible] [illegible] temporalis et creata.

205 [illegible] cum suis [illegible] [illegible] bene notante [illegible] Arriaga [illegible] [illegible] 28 n. [illegible] communis est [illegible] [illegible] seu compositis in quibus una [illegible] [illegible] quae [illegible] in recto quo non [illegible] vere

albus ee sporitus accidentale ex ... et albedine re-
sultans; Et ... in recto ... quoad ... so
... sive ... et albedine sive ... in obliquo. Nec
... mari ... de persona ... accepta
... id ... q^d dicit in recto, nequit dici q^d int ... q
... persona Xpti accepta ... q^d dicit in recto, et in obliquo
Sicut enim ex ... allata in recto quoad ... et exal-
... allata in obliquo int se unitis resultat verus ... q^d di-
... ex ... allata in recto quoad ... et
humanitate in obliquo allata int se unitis resultat verus ...
... q^d e ... et ... persona Xpti D^i.

Ad 19 ... in ... 206
... dr de solo recto ... ex parte subti so af-
... recty ... se ... q^do ex parte ... affert rectu ut
... obliquo subobliquo: dr de solo recto subti ... no;
... sed et obliquo, solo. Etenim in hac predicatione albus
dulce est con ... ... signare ...
... albedinis sit subtu ... n enim ... e ...
... dulce; neq subtu e dulce q ... e: unde so affert
... subti recty ... se ... in hac ... albus e ...
... n ... ex parte subti, so recty ... se ... n enim ...
... q^d subtus, q^d ... e ... q^d he
... subtu ... et albedo int se unitis faciunt
... sit ... in hac predicatione persona Xpti e
... recty, sive personalitas ... se ... dut
... hug: et sic diximus ex ... verbi,
... recty ... in ... et ... u-
... int se ... unitis resultaret una persona ...
... personalite ei humanit ... extrema ...
... et ... (faciunt, sit ... una Xpti
persona.

Ad 2.9 ... de Verbo D^o ... 207
... dici q^d int ... de Verbo D^o ut Inca-

nato, sive statu unitionis non miris. Et cum ... quo dicimus incarnatus manere Xpti... sonq ... et de Dº Verbo ut incarnato ... dici ... hoc pacto ostat Verbo Dº et carne ... nihil de persona Verbi ... se negunt div... dr ... de persona Xpti, qua persona Xpti ... subsistere in ... unione cum humanitate ex ... unione ... in Xpto ... illa persona ... alia ... et ... dicit persona in recto ... alia reduplicative ... dici persona ... in recto, ... in obliquo, ... na Pris ... ante cognitionem ad ipsum ... non erat cognita; ... eadem ... persona Pris ante cognitionem, ... cognitionem ... post cognitionem ad ipsum ... non erat ... ta ... quidem syllogismus in ... arguit ... persona ... specificative, et ... se ad personam reduplicative, sive ... transit cognitionem ... in ... argumenti ...

208

... Probat ...

... ad probat, ... esse personam hum... et ... esse personam ... cum humanitate, aut subsistens in na hum..., esse personam ... personalitate ... porali et creata ... persona hum... dicit in recto personalitatem ... in Xpto personalitas non ... hum... et creata; solum ... catholice ... persona ... esse hum..., quantum ad munus ... et ... munus ... persona hum...

Disp. 4a

De Sanctitate et gratia Christi Domini

Quaestio 1a

Utrum humanitas Christi Domini sanctificetur per sanctitatem, et gratiam increatam?

Cap. 1.

Affirmativa probatur authoritate, et ratione probat.

Sanctitatis et gratiae sanctificantis nomine, quae differt a gratia actuali [illegible] sanctificatione, quae consistit in auxiliis, et inspirationibus supernaturalibus ad actus salutares [illegible], intelligimus [illegible] formam supernaturalem permanentem, quae reddit subjectum liberum, mundumque a peccato, gratum, et diligibile a Deo vero [illegible] et amicitiae amore, et in aeterna beatitudine [illegible], [illegible] ad honeste operandum, quantum requiritur ut [illegible] det [illegible], et tandem dignum ad merendum apud Deum, et ad [illegible] sua opera supernaturalia pro se, [illegible] aliis. [illegible] in sanctitate, et gratia agnoscunt communiter Theologi [illegible], et justificatione [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible] Dei. 1.

Rogatur ergo in tota hac disp., an, et a qua forma [illegible] communicent [illegible], sive humanitati Christi Domini, et in primis quaeritur, nunc eo penitus, quod Christi Domini humanitas uniatur personalitati Dei Verbi reddatur formaliter sancta per ipsummet increatam Verbi sanctitatem, quae dicitur sanctitas substantialis, et gratia unionis? [illegible] Deo tres ponunt [illegible] formae, et sanctitates substantiales, et increatas, [illegible] [illegible] Verbi [illegible], ut a natura distincta, ipsa Deitas ut distincta a personalitatibus, et ipsa sanctitas attributalis si forte ea detur in Deo: sed in praesenti [illegible] rogamus, num ex vi unionis communicetur humanitati aliqua increata sanctitas sive conveniat ad hanc, sive ab illa gratia sanctificante increata de quo in quaestione sequenti. 2.

3 1° in qe [illegible] e nativo quoad [illegible]
humanitas Xpti Dni [illegible] et sanctitate increata, [illegible]
habituali creata sanctificari [illegible]. Et [illegible], humanitatem [illegible]
nionis ad Verbum [illegible] specialiter adorat, et cultu dign[illegible]
ma citat [illegible] Amaga disp. 29 sect 1° [illegible]
in 3° disp. 13 [illegible] eumdem Thom[illegible] affratis [illegible] adduc[illegible]
P. Hurt disp. 47 [illegible] affratis [illegible] ee [illegible]
[illegible]: [illegible] de hoc sit, nativo [illegible] amplectunt[illegible]
[illegible] subtilis in [illegible] disp. 2 qe 1, et disp.
12 qe unica [illegible] sequunt faber in 3 [illegible]
28 Castillo de Incarnatione disp 11 qe 2, [illegible]
de incarnatione c. 11 difficultate 1a qui [illegible] citant [illegible]
[illegible] et Zaludanu, atq Dun Bonav[illegible], qui [illegible] Dr in
disp. 13 [illegible] [illegible] in Xpto Do necessaria gra habitualis [illegible]
[illegible] et [illegible]

4 2a et [illegible] aliis Doctoribus [illegible]
[illegible] e docet [illegible] Xpti [illegible] humanitas immediate et [illegible] sancti-
ficari sanctitate [illegible] increata. Pro hac citat [illegible]
pluribus in [illegible] [illegible] qe 7 art 11 et qe 8
[illegible] sequunt Angelicus [illegible] quos citat, et imitat
[illegible] disp [illegible], ex [illegible] ordo [illegible] adherent [illegible]
[illegible] Vasquez disp 41 Granado, Lugo, Bernal, Aldre-
tonton, utroq Hurt, et aliis [illegible], et apud Amaga loco ci-
to. [illegible] affratis [illegible] ingeniosus [illegible]
37 qe 2 de gra Xpti Di, ubi ab opposita [illegible]
[illegible].

5 Probat nostra affratio [illegible] 1° ab authoritate [illegible]
tur[illegible], ex qua celebre illud [illegible] 44 unxi[t]
te [illegible] Ds Ds tuus oleo laetitiae p[rae] consortibus tuis: unxionis a [illegible]
sanctificationis signam nemo e qui nesciat: [illegible] in Verbo [illegible]
[illegible] unxionis, sive sanctificationis humanitatis [illegible]
[illegible] factus [illegible] ipsumet Divinitas Verbi tanqm [illegible]
[illegible], qm exponit [illegible] Ds [illegible] Nazianzenus [illegible]

mentis Theologus orat. de fide [illegible]: Deus [illegible]
[illegible] cum humanitas Divinitati unxit, ut [illegible] ret [illegible]
[illegible]. Et orat. 42 [illegible] a [illegible] Deus [illegible] modo ipsi Divi
nit. [illegible] praesentia; et ipsi humanitas Divinitate unctus, seu
[illegible]: ita [illegible] Gregorius orat. 30 loquens de Christi nomine [illegible]
[illegible] desumit, [illegible] Christus dr. ipsi Divinitas; ea enim humanitatis un
[illegible] e: n operatione [illegible] Christi sanctificans, [illegible] totius ungentis
[illegible] cuius h[illegible] [illegible] et id quod ungit, homo vocet, et [illegible] un
it Deus sit. in quo maxime notanda sunt verba illa: n ope
ratione, ut in aliis Christis sanctificans; idest n sanctificat Christi Divi
[illegible] aliis [illegible] et sancti [illegible] sanctitate illius [illegible] seu
[illegible] sanctitatis communicatio, [illegible] ipsa realis communicatio Divini
tatis [illegible] unctionis, seu sanctificantis ipsi Christi huma
nitati [illegible] et [illegible] de Divinitate [illegible] asserens:
unctam fuit invisibili Deo [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible]

Deinde ex
[illegible] c. 1. apud quem Angelus Gabriel ad B. Virginem ait
[illegible] ex te sanctus vocabit filius Dei: [illegible] verba expendens
[illegible] Bernardus ho. 4 super missus est [illegible]. ponit [illegible]
[illegible] illud [illegible] Virgo [illegible] sancti [illegible]
[illegible] et [illegible] spiritus sanctificatis et [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] dicendo [illegible]
[illegible] lib. 4 [illegible] Spiritus [illegible] ubi [illegible] hec: no
[illegible] sed [illegible] ex te sanctus; [illegible] sanctus: eterim multi
[illegible] sancti [illegible] sanctitati [illegible], [illegible] e sanctus [illegible]
[illegible] qua [illegible] sanctificant: [illegible] sanctus e iste sanctus sanct
[illegible] n in debito [illegible] [illegible] sanctitas accidens
[illegible], [illegible] [illegible] sancta virgo incarnata de [illegible].
[illegible]. E [illegible] [illegible] [illegible] sit Christus Deus. [illegible] etiam
Nativitate [illegible] sanctitate [illegible] accidentali qualitate
[illegible] quo [illegible] hoc dicunt et [illegible] sanct[illegible]
[illegible] [illegible], et [illegible] filius Dei: [illegible] Christi [illegible] sanctificatu
[illegible] et [illegible] Verbo [illegible], cui iungit et in unitate

supponit^r enim

1 Existit et hoc excellentia sanctitatis Xpti D^i [illegible]
increata a D^o P^lo ad Hebreos I ubi ait tanto melior Angelis
effectus quanto differentius p^ illis nomen hereditavit: cui enim
dixit aliq^do, Filius meus es tu, ego hodie genui te? et rursus ego
ero illi in Patrem, et ipse erit mihi in filium. Si enim ex natu-
rale filiatio [illegible] et [illegible] hereditatis provenit [illegible] et [illegible], ex [illegible]
[illegible] oritur diversitas sanctitatis [illegible] in quantus ho-
[illegible] natus Dei seu filius filiatione [illegible] et increata, et [illegible]
[illegible] e sanctus sanctitate [illegible] et increata.

2 Nec omittendus auctori-
tas [illegible] afferunt [illegible] certissim[illegible] humanitatem
Xpti D^i dici deificatam. [illegible] Constantinopolitanum
[illegible] Generale act^e [illegible] et Florentinum [illegible] sess. ultima in-
struct^e Armenorum ita loquuntur de Xpti humanitate [illegible]
sanctissima et immaculata eius caro Deificata e, et n[illegible]
te; [illegible] in proprio suo statu, et [illegible] permansit ita et [illegible]
[illegible] Deificata [illegible] salvata e [illegible] magnus [illegible] Dei
Gregorius dicentis: [illegible] illius [illegible], q^d in salvatione intellectus
[illegible] Deo, ut pote Deificatus totus. Deificatur [illegible]
p. ipsum Verbum D[illegible] unitus q^a et sanctificat[illegible] p ip-
sum Verbum [illegible] gratia increata ipsi unita. [illegible] enim et
[illegible] [illegible] e ex mente [illegible] enim [illegible]
humanitatis [illegible] filius n̄ e [illegible] peccatum, [illegible]
[illegible] e [illegible] deificata tota, n̄ e [illegible]
peccati: q^o sanctificat [illegible] p Deificatus: sive het [illegible]
[illegible] peccato, [illegible] sit [illegible] sanctitas.

3 Adducendi et [illegible] p [illegible]
[illegible] PP. [illegible] humanitatem Xpti
reddi [illegible] p unionem ad Verbum. D^us Athanasius [illegible] de In-
carnatione ait: [illegible] enim [illegible] erat [illegible] instabilitas
unitate [illegible] Verbo D^o [illegible] subjecta [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] et, ut [illegible]

ita suscepta nullo in se modo mali posset admitteret ... in Enchiridio c. 40 impeccabilitas, et quia Christo [illegible] ex
unione hypostatica sic exprimit: haec [illegible] exordio ne sua ...
cepit, Verbo Dei copulatus esse in homine, usque [illegible] unitatem
sive esset filius Dei qui filius hominis, et filius hominis, qui
Dei [illegible] in hac susceptione fieret [illegible] ipso
illi [illegible] quo nullum peccatum posset admittere. Ergo
[illegible] impeccabilitas ista qua humana suscepta reddit impecca-
susceptione ad Verbum est impeccabilitas Dei, et increata, [illegible]
[illegible] [illegible] qua filius Dei et filius [illegible] et quae nullum
[illegible] posset admittere; impeccabilitas ista propria [illegible]
summa increata, et perfectissima sanctitas quae [illegible]
susceptione, sive unione ad Verbum reddit impeccabilem [illegible]
[illegible] Dei et increata Verbi reddit et [illegible] sancta sanc-
Dei, et increata Verbi.

Tunc probat [illegible] 1°. [illegible] 10

[illegible] [illegible] hypostatica unione unitis reddit [illegible]
[illegible] munda ab omni peccato, quae ex [illegible] longe
Dei Verbum, quia gratia [illegible]: reddit perfectissime gra-
[illegible] ab ipsius specialissime [illegible] et in aeterna bea-
[illegible] acceptabilis: reddit recte disposita ad honestas, summa
et meritorias operationes, et [illegible] particeps [illegible] reddit [illegible]
[illegible] unione ad Verbum participat humanitas ipsius Verbi
[illegible] Dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est vera sanctitas humanitatis [illegible] Verbi
[illegible] hypostatica unione est vera sanctitas huma-
[illegible]. Sed Verbum est aliquid increatum; [illegible] increatum
humanitatis sanctitas [illegible] increata [illegible]
[illegible] Siquidem [illegible] [illegible] ex his mihi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humanitatis
[illegible] [illegible] et [illegible] gratia [illegible] [illegible] quae excel-
[illegible] longe [illegible] in ipso Dei Verbo [illegible]
[illegible] humanitatis [illegible] [illegible] Verbum Dei [illegible]

[illegible]

11 [illegible] ro. [illegible] habitualis n. [illegible] de ca [illegible]

[illegible] sanctificans [illegible] per unionem communicat [illegible] ipsa [illegible] a peccato et [illegible] in [illegible] adeo [illegible] et [illegible] ut [illegible] Deo [illegible] hominis [illegible] ad beatitudinem supernalem et [illegible] sit [illegible] honeste et meritorie [illegible] illaque [illegible] participium [illegible] nullus [illegible] gratia habitualis [illegible] aliis [illegible] excogitet [illegible] attribuat [illegible] sanctificanti [illegible] cui [illegible] unionis, sed [illegible] excellentiori titulo [illegible] haec [illegible] nullus enim est qui [illegible] humanitati [illegible] per unionem [illegible] ab omni peccato, beatitudinis supernalis [illegible] infusis ad honeste et meritorie operandum [illegible]

12 [illegible] sanctificatio unita subito capaci [illegible] sanctitati reddit subito [illegible] sanctitate [illegible] unita [illegible] aut [illegible] humanitati capaci [illegible] sanctitas [illegible] sancta sanctitate increata [illegible] unita. [illegible] sanctitate [illegible] unita [illegible] personali [illegible] capaci [illegible] personalitati seu personationi [illegible] reddit subito personali aut subsistentiam personali [illegible] ita unita [illegible] aut quasi [illegible] increata [illegible] Dei personalitate. humanitati capaci [illegible] subitaneis reddit [illegible] personata personalitate [illegible] seu subsistentiam [illegible] subsistentia increata [illegible] et [illegible] Christi Deus est subito [illegible] sanctificans ut [illegible] aliis [illegible] Deus [illegible] aut [illegible] in [illegible] [illegible] est [illegible] increata sanctitas [illegible] [illegible] reddit [illegible]

[illegible]

[illegible]

3tio a varitate [illegible] servavit ingenia [illegible]

[illegible]

[illegible] sancty [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

occurret [illegible]

[illegible]

invicem.

Quoad reliquas alias perfectiones [illegible] quibus

[illegible] sit mensio [illegible] e. dispari [illegible] aeterni [illegible]

est idem intelligere actualiter ac habere humanitatem

[illegible] per unionem intellectus [illegible] ad actualiter [illegible]

[illegible] infinitae [illegible]

[illegible] esse immensum

aeternum esse omnipotentem, ac habere humanitatem [illegible]

[illegible] immensitatem, aeternitatem, et omnipotentiam [illegible]

Ut aliquis [illegible] sit immensus requiritur, quod [illegible] immensum

[illegible] existendi ubicumque immensitas ipsa sit [illegible]

[illegible] unio [illegible] immensi [illegible]

[illegible] unio [illegible]

[illegible] detrahat [illegible]

sit [illegible] extremum [illegible]

unio, sit utrumque extremum in eadem unione [illegible]

quod immensita[illegible] humanitas [illegible]

[illegible] immediate [illegible] nequit detrahere

[illegible] immensitas [illegible]

[illegible] detrahat immensitas [illegible] existendi ubicumque ipsa

hypostatica sit [illegible] ente immenso [illegible]

[illegible] unio, ut [illegible] alio immenso [illegible]

sit.

16\. Deinde ut [illegible] aliquid sit aeternum requiritur, quod [illegible] aeternitas

[illegible] existendi et durandi [illegible]

[illegible] absque [illegible]

[illegible] existendi et durandi [illegible]

[illegible]

[illegible] nequit esse unio hypostatica [illegible] aeternitatis

[illegible] aeternitas [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

non, q̃a in superiori stare ... sed inferiori: ... ea, ...
n inferiori viveri q̃a ... potest ... viventis ... reali...
tio q̃a Deus e ... inferior ... sanctitas gratia ...
Et sanctitas gratiae ... potest ... Dei ...
et in ... ad ... Narrando ...
ad ... potest ... et ea nati: cum ...
q̃a St ex illa unione n resultaret ho, qui est filius ...
...n resultaret ho, qui est ... sanctus a ... personalitate ...
q̃a ratione talis personalitatis unitae ho ille est ...
ne, cui ... iungeret in unitate ... et est heres ...
supernaturalis.

Quartus ... Dei ... potest ... personalitas ...
... non est ... adhuc unita humanitas ...
eret ... filius Dei ... adoptivus ... variae ...
... Xpi ut ... naturalis ... ho ille ...
tanquam ... : est ... humanitas ... unice ...
Deo; et ... est ... humanitas ...
ac de facto Xps ut ho ... adoptivus: q̃a ho ille
humanitas ... spiritus ... unicam ... heres ...
... supernaturalis et ... Dei ... summo ... illa ...
mitteret in ... Dei, n obstante ... extraneus
in ... extraneus in na ...
... ut in illo ... daret ... et ... qua ho ...
Deus ... spiritus ... filius Dei ...
... q̃a ... adoptivus ... filius Dei potest ...
... Deo ... et ... in ...
Deo ... spiritus ... in ...
... Dei ... potest ... : sicut de facto ...
... humanitati unita ... in quibus ho ...

filius natus totius Trinitatis: contra probabile Theologorum sing: quae tamen ... dicitur Verbum, in quo Verbum est Filius natus totius Trinitatis; ... solius Patris: verius non est: quia Verbum in quo Verbum non procedit a tota Trinitate, sed a solo Patre; tamen in quo homo fecit non a solo ... a tota Trinitate, sed ab indivisibili.

Arguitur 3°. Si Divini Verbi personalitas esset 4
gratia sanctitas, etiam participatio creata personalitatis divinae esset gratia sanctitas; sed hoc non est: ergo neque divina personalitas. Minor probatur: nam ... creata non est gratia sanctitas ut patet; et tamen est creata participatio divinae personalitatis. Probatur ergo maior: quia participatio creata sanctitatis divinae est gratia sanctitas: ergo participatio creata divinae personalitatis esset gratia sanctitas, si divina personalitas esset gratia sanctitas. Probatur hoc consequens: quia si personalitas divina esset gratia sanctitas, participatio creata divinae personalitatis esset participatio divinae sanctitatis: sed participatio creata divinae sanctitatis est gratia sanctitas: ergo. Probatur: nam actus charitatis perfectae et ... gratia sanctitas, quia est participatio divini amoris, quo se ipsum Deus amat; et quia ... amor quo se ipsum ... est gratia sanctitas, ideo ... quia divina ... est gratia sanctitas: ergo similiter creata participatio personalitatis ... sanctitas, si divina personalitas gratia sanctitas sit.

Respondeo negando maiorem: et participatio creata divinae personalitatis esset gratia sanctitas si esset participatio ... personalitatis secundum speciem ipsius divinae personalitatis, ... nego: si esset participatio divinae personalitatis secundum genus ipsius personalitatis, ... ipsa est, nego maiorem. Divina personalitas non est gratia sanctitas secundum genus ipsius personalitatis sive ... subsistentiae talis; sed secundum speciem ipsius personalitatis divinae, secundum quam ... dicitur participari ... divina non ... in gratia sanctitas est ... non ... participat ... aliqua divina quae gratia sanctitas est ut illius creata participatio sanctitas gratia sit; ut ... in ... productiva creata participatio ... est, et in amore naturali creato ... quia participatio ... est amoris, quo Deus se ipsum amat; ... participatio illius ... sub ea ratione sub qua ...

Dei est formalis sanctitas: siquidem ratione participat Divinum amorem seu Charitatis perfectae, et originalis prima Divini amor, de qua agit in tractatione: in quoque amor participat Divinum sub ea ratione, qua sub qua ista formalis sanctitas est, quia est coniunctio cum Deo pro affectibus peccato repugnantibus, et afferentibus ad omne honestum amplectendum et ad fugiendum ab omni inhonesto, quae ratio formalis sanctitatis est ad conformationem per solutionem, et dignitatem.

48 Atque 4o. Personalitas Verbi Divini non habet omnibus perfectionibus, dignitatibus, et sanctitatibus potest includit ipsius nulla Dei; potest dicta virtus à nulla Dei non includit ipsius nulla Dei: quae dicta virtus à nulla Dei non habet infinitis perfectionibus, dignitatibus, et sanctitatibus: quae potest dicta à nulla Dei nequit humanitatem formaliter sanctificare, et dignificare. Probatur maior: quia personalitas Verbi Divini non eam infinitis perfectionibus quibus Deus est; sed quibus Deus est includit ipsius nulla quae demonstratur: secunda est personalitas Verbi Divini potest ab essentia Dei distincta, et relativa non communicat humanitati Christi Domini perfectionibus relativis; nequit ipsius refert ad Deum per relationes Verbi: quae ut dicat formaliter sanctitatem non communicabit humanitati sanctitatis.

49 Respondeo negando maiorem. Etenim Verbi Divini personalitas cum suis quidditatibus et specialissimis suis personalitatibus, sive ut virtus dicta ab omni ea, quae non est cum suis ipsis personalitas Divini ratione, in summam et perfectissimam identitatem realem, communicabilis cum Deitate, et cum summa perfectione, dignitate, et sanctitate [illegible] tis: unde infinita perfectio, dignitas, et sanctitas illi [illegible] affinitatio, et specialis suo ipsius. cuius ratio est: nulla cum omni excellentia bonitas, perfectio, dignitas et sanctitas provenit ex coniunctione cum Deo: nemo enim bonus, nemo sanctus nisi solus Deus: quam sit ista cum Deo propinquitas in entitate aliqua, eo ratione sua [illegible] li, maior sanctitas, dignitas, perfectio et bonitas talis sanctitatis erit. Dicitur autem, summa identitas realis esse propinquitas cum Deo, seu cum Deitate, quam personalitas Divini, ex sua specialitate ratione obtinet. Concedo minorem maioris secundo est maior: personalitas Verbi non habet eam infinitis perfectionibus, quibus Deus est personalitate Dei: quae [illegible]

essalit, aut rtr, no. Idest: n prisse qy D'e rtr, et essalit, sive put includes rtr essq, et nq Dq; d et qy summi, et prut dicta a na Da, et illy n includitur, e Di persona- lit, sive psonalitay Da. 151

Ad Sfraonq oceno antr, no coq: ro disparity dstat: 46
qa refert ad Pm n sveniet ne DG cui ipsi Di psonalitay identificat: multo go minus sveniet huic ne, cui Verbi persona- litay unit: utrinqz ro e: qa referri ad Pm n e verbz ne, d suppositi sive filii; sanctificari tn, prraty ne: referri quippe ad Pm principii illius, qd produxit generatt; sanctificari tn proprium e illius, cui identificatur, unit fraly sanctitay.

Cap. 3.

Argumenta contra 29 sclonq sdeurrit.

Adversarij 29 sclo- 47
ne arguit 1o. si Xpti Di huay sanctificaret fr Deitatq sancti- ficaret infite infite: neqzuy pot dici: go. Pbat Ant qd 1a. tem: qa Deitatq sanctitay e infita fra, seu sanctitq infita nequit pitare essy fity, cy debeat denore 89 oez suos gradus: sic eni sanctitay, sive gria intensy ut quatuor denotat subtq sanctz ut quatuor, et gria ut sex, sanctz ut sex: go sanctitay infita denotar n posset fite infite sanctz humanitq Xpti Di, si ipsa a Dritate sanctificaret. Qa 29 ptem pbat mir 1o: qa si huay Xpti Di sanctificaret infite a Deitate eet summe sancta, summe bona, et amabily, imo et eque sancta, bona, et amabily ac ipse Di, cy eet sancta infity, et summus Deitaty sanctitate qua Di summe sancty, bony et amabily e: go huay eet summy bony: id em, qd n e summy bony, nequit eetiam amabile ac Di ipse. 2o. qa subty essalit fity n e capax effy fraly infiti; d huay Xpti Di e subty essalit fity: go a nulla fra pot infite deno- ari. Mar pbat: qa nulli subto pot fram aliqm svenire fin- ty stradictoriy eiy, qd e ipsi essale.

Scdm argty int AA celeberrimy apud 48
me levissimy e: quaeyqz em sunt innata Da perfecta, qua huay Xpti

fr q sanctificet, sed idq argtũ formari: atq et in aliis dom
inibus, quas extra utrumq participat humanitas Xpti Dñi; haec siquidem
et deificata a Deitate, et suppletur p subsistentiã Verbi non
set neq vitè, neq infinite deificari, ut subsistere humana
increatam potest: ponet in argtõ factum. Resp. 2º probabilit aliqui
certum ex illo multi sanctificari infinite; quia sanctificat non
et identitate cum infinita Deitatis sanctitate, sed p unionem
cum illa; sanctificatio à infinita exigit specialis applicatis
tatis subito, ut illud infinite sanctum denotet. Alii probabilius sanc
tam infinite dicent quia non ita explicant sanctificatis infinita
genere sanctificatis non sit possibilis, aut excogitabilis alia maior
sit in hoc genere summa: ita exponunt, ut infinita sanc
catio sit ea, quae in suo genere careat fine, et infinite
cet subiectum ad merendum, eiusq supernales operationes in ordine
ut accideret in ipso habente gratiam habitualem infinite
tificaret infinite; nec tamen ita sanctificaret in genere
ficatis nulla alia maior possibilis, aut excogitabilis foret
49
Illi a DD mihi maxime displicent, et
t, qui totam argti vim, et abundantiam illatis deglutientes,
re animo, ne dicam obstinato, conantur, tum Salmanticenses,
defendere ita a Deitate sanctificari humanitatis Xpti Dñi, ut
esse sancta esse amabilis, et grata Deo, ac ipse Dñ.
impugnant, et temeritatis nota carpunt ex nris Suarez,
Aldrete, Arriaga, et alii. Ex quibus Dª citatos DD argum
1º. Qui habet pfectiorem Dei non participationem, habet pfectiorem
pfectiorem sanctificatis, et bonitis, nec charitatis ad amorem, quia Dñs
tas habet pfectiorem Dei non participatis, quam Xpti humanitas: cum haec eam habeat
per unionem et entitate suppositionis; illa autem p essentialis
Dñi sed Deitas pfectiorem sanctificatis obtinet, quam humanitas: quae haec non est
pfecte sancta, ac Deitas. Probat: id quod habet maiorem pfectionem in genere
re sanctitatis, quam habet humanitas, est magis pfecte sanctum, ac est humanitas
tas Dñi habet quarative ad humanitatis; habet enim sanctitatis p identitatem
essentiae: quae maior pfectio plane est in genere sanctitatis quam habere

ctitatem per unionem.

2º: sanctitas increata Verbi unita humanitati non reddit 90
hanc radicaliter impeccabilem, ut adversarii fatent; sicut nec Deitas humanitati unita reddit hanc indefectibilem, immortalem, et immensam; atqui Deitas est radicaliter impeccabilis: ergo perfectiori modo est sancta per essentiam, quam est humanitas per unionem ex sanctitate increata. 3º: subiectum indifferenter detrahens ad amorem sui non est aeque sanctum, et amabile, quam subiectum necessario intrinsece detrahens ad sui amorem ut constat; sed humanitas indifferenter, et non necessario detrahit Deum ad sui amorem, sed libere, et indifferenter, cum possit Deus illam deserere, et destruere, et Divinitas necessario intrinsece detrahit Deum ad sui amorem: ergo. Tandem: quia quidquid Deus non est, minus est Deo in omni genere perfectionis: ergo minus est Deo in genere sanctitatis, et amabilitatis; sed humanitas etiam ut unita Verbo non est Deus; ergo minus est in genere sanctitatis, et amabilitatis: sicut ergo unio non facit, quod humanitas sit Deus aut Divinitas, non etiam facit, quod sit tam sancta, et amabilis, quam Divinitas.

Dices: esse humanitatem tam sanctam, quam 91
Deitas est sancta, est esse sanctam per eamdem summam, et infinitam sanctitatem, qua Deus sanctus est; sed sic humanitas Christi Domini sanctificetur per increatam sanctitatem Deitatis est sancta per eamdem summam, et infinitam sanctitatem, qua Deus sanctus est: ergo tam sancta, quam Deitas. Confirmatur 1º. sanctitas Verbi Dei est summa, et infinita simpliciter in omni genere sanctitatis; sed humanitas Christi Domini sanctificatur sanctitate Verbi Dei: ergo per illam sanctificatur summe, et infinite simpliciter in omni genere sanctitatis. Confirmatur 2º. Id quod habet formam ut quo, tribuit subiecto ut quod; sed sanctitas increata Verbi est summa, et infinita simpliciter in omni genere sanctitatis: ergo tribuit ut quod humanitati Christi Domini esse summe, et infinite sanctam in omni genere sanctitatis: sicut et subsistit summe, et infinite, quia subsistit per summam, et infinitam subsistentiam Verbi.

Respondeo distinguendo maiorem: esse huma- 92
nitatem tam sanctam est esse sanctam per eamdem sanctitatem eodem modo habitam, concedo maiorem: diverso modo habitam, nego maiorem. Etenim diversus modus habendi sanctitatem maxime afficit ad perfectionem sanctitatis, et dignitatem moralem:

sic substantia creata na ei esset sua sancta, et impeccabilis ma[illegible]
perfecte sancta eet, qm substantia heis so per unionem [illegible]
hiualis: si a pterea fre, que speciales exigunt applicatas, [illegible]
ut speciales sui effectus frales, seu denoaces pitent, sic fatemur
adversariis; huius n reddit per sanctitatem increatam radicalit impec-
cabilis, nec essalit sancta ga denoaciones exigunt speciales ap-
plicatas per identitatem fre cum subto, aut quasi subto. Het g° perfect
sanctitas increata in oi genere simplicit, scilt radicali, et frali, e
ex oes sui perfects, et gradus, qa illi applicat per esse, et sum
identitatem, quo pacto humanitati nequit applicari.

93 Ad 18 sfraones, concess mari el
ri, nat coa: qa sanctificari summe et infite in oi genere
[illegible], n e ut eius sanctificari per sanctits summa et infita in oi ge-
nere sanctitatis, sed superaddit summa, et oes optimam tali summa
[illegible] applicatas: ita quippe denoao ne summe et infite sancte in oi ge-
nere sanctitatis dicit eam perfects hendi sanctitatem, et summits conjunctam
cum Deo summe bono ultimo [illegible], neque excogitabilis sit perfectior alius
hendi sanctits: cetri a hunc perfectiores oes pelis modos soli Deo [illegible]
pone, sit per esse, seu identitatem, et a se.

94 Ad 19 sfraones distinguo mare: id, q° het
ut quo ru cum subti, tribuit oi subto ut qd, omitto marem; qd het
quo rus specialis subti cui specialit applicat tribuit oi subto ut qd
Non q° het sanctitas increata ut quo ru humanitas illius reddere san
nessario radicalit et per esse; sed stingent, et so fr per unionem: unde
n tribuit ut qd ee summe sancta in oi genere sanctitatis [illegible]
in genere sanctitatis participati, et summe infra Dm, cum sum-
mo pelis infra identitatem illi communicet, slt per unionem hypostaticam, q[illegible]
dia qua subsistit cum na Da in unitate suppositi. Praeterea [illegible]
dme e. subsistere humanitas Xpi Di summe, et infite: qa [illegible]
per summa et infita Verbi subsistentia, per illius tn n. tam perfecte [illegible]
subst ac subsistit Vbus ex pte modi subsistendi: huius quippe [illegible]
subsistit stingent et in alio, media q[illegible] unione reali ab utroque
extremo dista; Verbus a nessario et per identitatem et in se subsistit

tale subsistentiae sibi inalis, et essalis.

Jam vero ad vicesimum argtum rendum nobis e cum P. Suarez hic disp. 22 sect. 1 post 2ᵃ conclusionem, humanitas Xpti Di. Lt non 55
sit tam sancta, et amabilis, quam ipsa Deitas, ee tn infinite sanctam per Deitatem ipsi unitam; quia, Lt non sit ita sancta, ac eet si per identitatem, et eius, heret infinitae Deitatis sanctitate intrinsece eo ipso, quod media unione phica ipsi communicat sanctitas infinita Deitatis tale ius ad bona seu dona supernalia fruendi, ut nulla sit finita Beatitudo, nullus finitus honor, amor, et cultus, quo maior, et maior sine termino non debeat humanitati Xpti Di propter eius phicam conexionem cum Deitate in unitate suppositi; ergo plane est infinite sanctificari a Deitate, et habere ius ad infinitum quoque honorem, cultum, et amorem. Hoc explicat assumpto exemplo; nam Lt na creata per gratiam habitualem ipsi communicatam per merum unionem non redderetur tam sancta, quam eet, si na sua sancta, et impeccabilis foret, adhuc si illi communicaret gratia infinite intensa, redderetur infinite sancta. Lt eet subjectum phicum; non tn summe sancta, neque na sua sancta: sicut dicimus de humanitate Xpti Di per infinitam Deitatis sanctitatem sanctificata; Lt sit subjectum finitum; quod non sanctificat infinite in omni genere, sed in aliquo genere, scilicet sanctitatis participatae. Unde ad argumentum patet solutio.

Arguitur 2º. sanctitas, seu gratia habitualis mediate tantum unita naturae alicui creatae eam non sanctificaret formaliter; ut si na hua hypostatice uniretur naturae Angelicae existenti in anima: ergo sanctitas increata Deitatis mediate unita humanitati Xpti Di, scilicet mediante personalitate Verbi, illam formaliter non sanctificat. Resp. concesso antecedenti, et omittendo suppositum communiter apud nos falsum, ut ex disputatione 3ᵃ constat, negando consequentiam. Ratio disparitatis perspicua est: quia personalitas Verbi non est entitas medians intrinsece et phice inter sanctitatem increatam Deitatis, et humanitatis; sed solum mediat virtualiter: non enim distinguitur Deitas a personalitate realiter, sed virtualiter: unde Unio Hypostatica simul immediate intrinsece, et phice terminatur ad Deitatem, qua unione intercedente Deitas cum humanitate Xpti phice coniungitur: in illo autem casu gratia habitualis Angeli nullo modo uniretur intrinsece et phice humanitati, et na Angeli eet entitas media intrinsece, et phice inter gratiam habitualem Angeli, et humanitatis; unde illam 56

nullo mo sanctificaret fr.

57 Arguit 3.o si hum. Xpti Di sanctificaret fr a Deitate, ut vtr dyta a tta a Pbr personalite, sanctificaret et fr a tota Trinitate; d hoc e fus: q.o Pbat mar: q.a qq.d ovenit Deitati, ut coi toti Trinitati ovenit toti Trinitati; d Deitas ut vtr dyta a personalitate Pbri e toti Trinitati coy: q.o Sed retorqueo argty. Hum. deificat fr a Deitate, qn deificet a tota Trinitate, ut definit e in 6 Synodo acte 11: d deificari fr, e fr sanctificari: q.o pot hum. sanctificari fr a Deitate, qn a tota Trinite sanctificet. Resp. ad argt.o huic eod. prorsy pacto, ac nos respondimus illi argt.o in disputatdy de immediatione uniony ne Ddt cy humanitate: et ethiq. q. Mystyc infirmabant. amplectant modo, pbant q.d: q.d in omi one ipraony vertendy e.

58 Diguenda igit e mar: si hum sanctificaret fr a Deitate Zy se et independent ab aliqua detrata pona, q.o ostituit sft pona Verbi, sanctificaret a tota Trinitate fr: si sanctificaret a Deitate dependent ab aliqua detrata pona qm ostituit, sive a Deitate, ut ostituente detratg pon. ng. Hoc e mo n ovenit Deitati, ut coi toti Trinitati sanctificare fr humanitate, sicut illi n ovenit ut coe toti Trinitati ostituere Xpty Dy, aut aliq Trinitaty pony; d illi ovenit ut detratg aliam pong exigenti, et ostituenti, sive ovenit Deitati humanitate sanctificare, qy subsistit cy humanitate in unitate pone detrati, sft Verbi Di: q.o Trinitati Personary n ovenit, neq ovenit Deitati rone aliary Divinary ponary

Cap. 3.m

An Xpti Di hum sanctificet fr, et ut q.o ab unione Hypostatica?

Cap. 1.m

Ativa nobis tng ab authoritate, et rone pbat.

59 Sanctificare fr ut quo e, ee mediy, seu viq ad sanctitate hendq, sive ee unions sre principaly in sua sanctificaly ...

subto: sicut dealbare fr ut quo e, ee unieng albedinj vi sua dealbantj fr ey subto. Sanctificare fr ut qd e, ee fram ni sua ex se, et rone sui sanctificante subtj, et n pcise qj sit mediy, aut via ad fry principals sanctificante communicandq subto; constat a int oey docentey Xpti Di humamits sanctificari fr

Jncreatq Vbi Di sanctitate, unione Hypostaticq sanctificare fr ut quo humamtate: sicut unio grie hitualy cy aia sanctificat fr ut quo ipsq aiq: qa utraq unio e mediy, et via ad fry sanctificants communicandq. Quent qo de vi sanctificativa ut quod an sit unio Hypostatica ex se et rone sui tanqm fra, et sanctitas creata sanctificet humamits Xpti Di cui unit, et in qua, ut in subto phico recipit.

60 Affrativq snq frequent docent RR nri, qm ex pmis tnj tuent Pr Bernal disp 29 sec 4, et Alarcete disp 95 sect 1; et in ea inclinat Pr Montoro disp 91 sect 3 n° 9: J eadq sna ab hj Atq adducunt Gabriel, et Occamy, Scotistae aliquot, et ex nrj Pr Leniy Lib 12 de Divinj pfectionby c 6. Ambiguimè tn in ptem suq trahere contendunt Doctores citati Suarez, cy expresse doceat Gerimiy Dr disp 14 sect 1 unionq Hypostaticq so sanctificare ut viq, seu mediy quo, sive inchoare illq sanctificatq, quq consummat p sanctitatq increatq Vbi. Natiuq snq subscribunt Thie oey apud Godoi dispe 11 § 3, et ex nrj Veritaty Suarry PP Vasquez dispe 41 c 4, Beccanus, Ragusa, Cumanus, Gaspar, et Pry Hurt. ille dispe 1a difficulte 2 hic disp 47 sect 3, Granado tt 7 dispe Arriaga disp 31 sect 3, Lugo dispe 16, Antoniy Perez tt 6 de pfectionby Xpti, pte 1a disp 1 ce 13, Esparza de Incarnate qe 29 et alij ab ipsj citati: qui oey ptem nostrq planerecedunt ab authorbs prioribus.

61 Jt rone ei pbat nobj celo. Ex nullo suo spali fram e unio Hypostatica vera et formali sanctitas humamtj Xpti Di: qo fr ob rone sui n sanctificat ut qd humamits. Siquis con, pbat anj: qa unio Hypostatica ex suo fralj, et adequato cptu solo e conunctio realy et

phica humanitatis cum persona Verbi, sive cum sanctitate increata: ex qua diunctione, sive nexu resultat unum Christi suppositum cum duplici natura Divina et hua; ergo ipsius diunctionis realis et physicae humanitatis cum persona Verbi seu sanctitate increata, non est ipsius vera et formalis sanctitatis humanitatis Christi Domini: igitur. Minor constat; probat minor: quia diunctio realis et physica humanitatis cum persona Verbi, seu sanctitate increata, eatenus esset vera et formalis sanctitas humanitatis, quatenus esset ultima, et formalis detractio, ut humanitati communicaret formaliter Divina sanctitas, quatenus esset ultima et formalis detractio, ut humanitati communicaret Divina natura; sed neutro ex capite est vera formalis sanctitas humanitatis: igitur etc.

62 Minor quoad primam sui partem constat et apud adversarios: etenim esse ultimam et formalem detractionem, ut alicui subiecto communicat sanctitas, non est, esse medium, et viam ad sanctitatem, non tamen est formalis sanctitas quod patet in unione media qua gratia habitualis unit animae iusti; quae licet formalis entitative sit, sit quae ratione sui ultima, et formalis detractio, ut animae iusti communicet sanctitas habitualis; ipsa tamen unio non est formalis, et vera sanctitas animae; sola enim gratia habitualis sanctificat animam ut quod, unio autem solum ut via, et ut medium applicans sanctitatem, et ultime formaliter detrahens ad illam habendam: ex quibus formatur iste discursus: esse viam, seu medium applicans sanctitatem Dei subiecto, non est ipsius vera et formalis sanctitatis, sive forma sanctificantis ut quod, sed esse ultimam, et formalem detractionem, ut humanitati communicet formaliter Divina sanctitas, est esse medium, seu via applicans Dei sanctitatem humanitati: igitur esse ultimam, et formalem detractionem, ut humanitati communicet formaliter Divina sanctitas non est ipsius vera, et formalis sanctitatis, sive forma sanctificantis ut quod.

63 Aggrediendum igitur est ad 2am minoris partem, cum maxime innitentes adversarii docent unionem hypostaticam esse formam sanctificantem, non minus ac est gratia habitualis, quia utraque est communicatio, et participatio naturae Dei. Probatur igitur illa 2a pars, et hoc effugium praecludit. Esse ultimam, et formalem detractionem, ut humanitati communicet natura Divina non est esse ratione sui naturam Dei, neque formam participantem, et imitantem naturam Dei; sed forma, quae ratione sui, neque est Divina, neque forma participans, et imitans naturam Dei non est vera, et formalis sanctitas humanitatis: igitur diunctio realis, et physica humanitatis cum persona Verbi

n e illius vera, et formalis sanctitas, quae e ultima, et formalis deificatio, ut hu-
manitati communicet na Da. Mar probat quod ad 29 p. (certus quippe e, quod ee
ultimus, et formalis deificationis, ut humanitati communicet na Da; n dicit fr,
ee rone sui ng ipsius Dg) ee ultimus, et formalis deificationis, ut humani-
tati communicet na Da, 10 dicit fr, ee id, quod communicat ut me-
dio, quo participat ut medio humanitati na Da, seu ee communicatus ut
quo, et participatus ut quo ne Dl; d tale ee communicatus, et participatus
ne Dl n e ed fr rone sui participantis et limitantis ng Dg: quod attam:

Quod ut capias, ad- 64
verte, gria habitualis fr et rone sui constituere subiectum participem ne Da,
quia ipsa gria e na Da per participationem, seu imitationem, aut expressionem;
propterea hominem reddit filium Dei, n proprium, et nalem, d adoptivum, et per
imitationem filiationis nalis; imo et reddit hominem, iuxta phraesim Scripturae Dominum
n proprie, d imitative; quia vi ne Dl participatae, fr per griam habitualem
redditur iustus, heres bonorum Dei Patris, admittitur a Deo in eius Paternitatem imi-
tabilem deinde, exprimitur gria habitualis Dis ng, quae in genere supernali pro ra-
dix totius honestae, et supernalis operationis, habitus supernalis, visionis beatae etc. Unio
a hypostatica, ut optime notat citatus Lugo n.o suo 30, licet sit via, et medi-
um ad deificandum humanitatem, quia illam coniungit cum Divinitate; ipsa tn fr
n deificat, quia nec vtr, nec participative, et imitative e na Da, d me-
ra coniunctio physica cum na Da: et licet sit maior coniunctio cum na Da,
quam e coniunctio per griam habitualem; n tn sanctificat, neque deificat fr ut quod:
quia ex eo quod sit coniunctio cum na Da, n infert ee ng Dg, neque vtr,
neque imitative; d ee merus communicatus, et participatus ut quo ne Dl
per meram connexionem cum na Da; n a per illius imitationem.

Hoc confirmat in actione pro- 65
ductiva Unionis Hypostaticae, quae e maior coniunctio Dlne cum humanitate,
quam e gria habitualis: connectit quippe metaphysice cum unione hypostatica, quae
e summa coniunctio realis ne Dl cum humanitate: unde coniungit media-
te, vtr, et efficienter humanitatem cum na Da; gria a habitualis n ita coniun-
git eam cum na Da: et tn actio productiva unionis hypostaticae n
sanctificat fr humanitatem, d e via, et medium ad sanctitatem fiendam: quod quod u-
nio hypostatica sit maior coniunctio realis et physica Dl ne cum humanitate.

n infert, ee fram sanctificante, d viq, et mediy ad inveatq sanctifi-
hendq.

66 Hanc nrq rone estimabant Suarez, et Lugo, dy delone ubq pbant ex
unione, qua gra habitualy unit aiē: quo unio ll secq p metphq one-
xione afferat sanctitate; n tn ut fra, d ut mediy, et via. Huc et
respicit, qd in pbati delonj nrq affert, et ingeniosè pseqr cohaly
Antoniuy Perez a nº suo 168: st unione hypostaticq pary, aut
nihil pficere rone suī humanits, et multo miny, qm habity fidei et
spei, qui ob suq exiguq pfects n pveniunt ad rone sanctitaty: e qui
pe unio rone sui modiy; modiy a debilissimq e entitaty, et pfecty; neg
em e reg d muy reī, et oplexio, ouontio qđ duory: neqđ e hens, neqđ fra
hita, d so here quoddq; vndeqđ n e estimabilq rone sui estimat è diver-
sa, ab estimate extremory: nq here aiq n estimat, nisi estimate ioniy
aiē. In idq et intendit Amaga dum supc citata nº suo 19 sic
philosophat: Unio hypostatica solū het nectere uny extremy alteri
st humanitati psonq, et sanctitaty V9: et qqđ aliud excogitet, st huiq
opty, e extra opty unionj, d nectere, sive unire subto sanctts, n e
fr sanctificare illud fr, et ut quod: gº unio hypostatica n het sancti-
ficare humanits fr ut qd.

67 Exponit et, et ofirmat delone, et doctrq nrq Pr Esparn
ça citaty, expendery muniy, et opty unionj, quq neqđ instituty a na,
neqđ cognity a Phis, ut tribuant p se ipsas subtoj effecty fraleg n-
nuoce sileg effectiby fraliby ultimy, quos ssitant frq, quary illl
unioneg ss modi; d so ut detent ultimo frag ad pitandy subto,
cui omunicant, eog effy, ad quos virty adequate sufficiens ex p te
ipsary frary pryponit: qua de ca unio pbedinq n e alia quedq
dbedo tribuery se ipsa ut qd subto effy frale alri: unio aiē cu
corpore n e alia quedq aiā pitany corpori effum frale anima-
li: gº eq unio hypostatica so sit entaq modalq detrany Vbq Di
ad sanctificandq fr humanits, nequit ipsa rone sui ee fra
sanctificany ut qd humanits.

Capp 2.

Reclamantiby satisfit.

Arguunt adversarij 1.° Unio Hypostatica ratione sui, et 2ª se sit considerata e perfectior participatio naturae Divinae, quam gratia habitualis; sed ista ideo e gratia sanctificans simpliciter, et ut quod, quia e naturae Divinae participatio quaedam: ergo Hypostatica Unio ratione sui, et 2ª se sit considerata e gratia simpliciter, et ut quod sanctificans humanitatis. Minor est evidens: maior constare videtur: quia unio Hypostatica ratione sui sit considerata e naturae Divinae vera et realis, et entitativa participatio in unitate suppositi; nihil gratia habitualis non e tanta participatio. Confirmatur 1.° eo perfectior, et maior e sanctitas, quo perfectior, et maior coniunctio e cum Deo; sed unio hypostatica e maior, et perfectior coniunctio cum Deo, quam gratia habitualis, et visio beata: ergo e maior, et perfectior sanctitas humanitatis. 2.° quod e excludit incompatibile cum peccato, e gratia sanctificans; sed unio Hypostatica excludit incompatibilis cum peccato et veniali, imo et cum peccabilitate: ergo. 3.° quia ratione unionis Hypostaticae debet humanitati carentia peccati, specialis amor Dei, atque propria rectitudo in ordine ad honestos actus, et supernaturales operationes: ergo est huius vera, et formalis sanctitas.

Resp. Concedo maiorem. Unio e perfectior participatio naturae Divinae, quam gratia habitualis in genere connexivo, et physice coniunctivo naturae et sanctitatis Divinae; nego maiorem: in genere imitativo, et expressivo naturae, et sanctitatis Divinae, nomine dicitur vera, et formalis sanctitas in participatione naturae Divinae quomodo sit considerata: si enim haec sit per puram connexionem, nihil participat sit, et ratione sui de Divina natura, et sanctitate; sed quippe ex hoc est habet via, et medium, quo natura, et sanctitas Divina communicat, et applicat humanitati, cui media copulat unione. Sed ergo e sanctitas vera, et formalis illa, quae ratione sui, et propter suos perfectus est ipsa natura et sanctitas Divina per identitatem, est natura et sanctitas Divina per imitationem, et expressionem: talis e gratia habitualis, quae propter suos perfectus ita imitat, et exprimit Divinam naturam, et sanctitatem, ut subiectum per illam dicatur Divinae participationis et imitative filius Dei, et heres, Deo charus, et eius imago, Deo referens mores et actus et ad recte, honeste, et supernaturaliter operandum disponens: hoc modo participare Divinam naturam, et sanctitatem e sanctificare sit, et ut quod; alio autem modo participare per puram scilicet connexionem, et coniunctionem physicam cum natura, et sanctitate Divina, sed e celebrationem, viam et medium, quo

69

na, et sanctitas sua humanitati communicent. Vide dicta n. 64.

70 Hinc ad Confirmationem pt. maior dist.^o: quo maior e, et perfectior coniunctio cum Deo per unionem, et expressionem naturae, et sanctitas Dei, cedo, per puram connexionem cum na, et sanctitas sua, nego. Ad 2um distinguo maiorem: id quod e exsultat impossibile cum peccato ratione suae bonitatis et perfectionis e forma sanctificans, cedo, ratione alterius impossibilis cum peccato cum quo habeat connexionem, nego. Actus fidei, quo q. crederet speciali Dei revelatione se n ee in peccato, esset intrinsece, et exsultat impossibilis cum peccato nec tamen esset forma sanctificans: quia id competeret illi actui ob connexionem cum ea revelatione, n a ratione suae bonitatis, et perfectionis; cum ille actus esset aequalis bonitati, et perfectioni alterius actus fidei, quo q. crederet sine tali revelatione. Similiter actio productiva gratiae habitualis, et eius unio cum anima impossibiles sunt cum peccato; nec tamen sanctificant formaliter, et ut quod. Requiritur igitur, quod forma sanctificans sit bonitas, et perfectio quaedam propter se ipsius excludens peccatum; n a propter connexionem cum alio; sicut excludit unio Hypostatica propter connexionem cum sancte incarnationem quam humanitati applicat, et communicat. Ad 3um nego consequentiam. Non enim debentur illa dona humanitati formaliter ratione perfectionis entitativae unionis Hypostaticae ratione personae Dei quam unit.

71 Argumentum 2°. Nequit n ee forma sanctificans id, quod ratione habet, ut ipsi, et propter ipsius debeat humanitati gratia habitualis, et omnes alii habitus virtutes in summa intensione; atqui talis e unio Hypostatica independenter a quolibet dono increato: ergo. Probatur maior: quia gratia sanctificans contineri n potest in forma n sanctificativa formaliter per se ipsius. Confirmatur 1°: humanitati Christi Dei debetur formaliter specialis cultus adorationis propter unionem Hypostaticam; atqui specialis cultus adorationis deberi nequit, nisi titulo specialis sanctitatis: ergo unio Hypostatica dicit formaliter, et ratione sui aliquam specialem sanctitatem. Confirmatur 2°. Sancti Patres passim appellant unionem Hypostaticam maximum Dei donum etiam pure creatum; atqui nihil n sanctificans formaliter, et ratione sui potest ee praestantius eo, quod sanctificat, scilicet gratia habituali: quod quia sanctitas e perfectio simpliciter simplex: ergo unio hypostatica e aliquid formaliter et ratione sui sanctificans.

72 Respondeo omnia maiori, nando minorem: n enim debentur gratia habitualis, et alia dona humanitati Christi formaliter propter unionem Hypostaticam

rone sue pfectionis, ď rone sanctitatis increatę; quę humanitati comunicat dignitatę, et ius ad ea oĩa dona. Ad 1ũ pfraong solũt dm̃ speciale, et excellentissimũ cultũ deberi humanitati Xpti Dñi rone Deitatis ipsi intimé iunctę, et unitę phice in unitate suppositi; n tñ rone unionis, media qua iungit, et unit phice. Ad 2ũ et dm̃, 1ũ 2do PP extollunt unionẽ Hypostaticã eqq gr̃ę hituali, ident pferre, n loquunt de pfectẽ unionis pcise rone sui, ď rone Deitatis, quę p ipsã unionẽ ut purã detraonẽ applicat, et iungit humanitati.

Hinc colligit 73

gr̃a hitualis rone sui multo pfectior ee entitative unione Hypostatica. Cum sit, cuius ro ẽ, qa unio Hypostatica n prius het, aut int in se, et in suo frali cplu eum bonitis, et pfectis gradus, qui mediante ipsa unione comunicat humanitati; ď e pura modificatio, et detrao, ut ille bonitatis et pfectus gradus humanitati comunicet mediante illa unione tanqm pura detraone, n vo tanqm subto, aut quasi subto prius hente, et recipiente in se eos pfectis, quę p ipsã tribuit humanitati. Gr̃a tñ hitualis vere et fri het in se p identitatẽ eos os pfectiones, quę p ipsã ut causa principalis comunicat humanitati.

Q.° 4.ª

An, et quanta gr̃a hitualis humanitas Xpti Dñi fr sanctificet?

Cap. V.

Respondet quęstioni.

Etsi de fide n sit, dari fr in aia Xpti Dñi gr̃ã hitualẽ accidentalẽ, ut post Vasquez dixi 74 et testimonia oĩa Sacrę scripturę optime exponentes docent cõt DD, imo nec temeritatis censuram mereat opposita, et nativa sna, cũ nullus sit adeo urgens p pte affirmative fundus neqq a rone, neqq ab authoritate Sacrę scripturę, cõciliorum, et Patrum, ut hanc in altiori certitudinis gradu constituat; adhuc tñ affirmativa pl pudentissime certa reddidit conseus Theologorum, qui in illã conspirant; Et ut verũ fatear, oẽs Sacrę Scripturę textus, et Patrum testimonia, quę cõt adducunt, rectissime exponi poss de sanctẽ increata, aut actuali. Deinde venit

admittendi in Xpto Dno gratiae habitualis accidentalis necessarijs potius, et consequentiis, quae gravibus suntis roborarunt huiusmodi thesim, ut ex earum rationibus videbis.

15 Imo etenim thomistarum quorundam ratio docentium, necessarium esse in Xpto Dno gratiam habitualem, quia absque illa Xpti Di opera meritoria esse non possent, merito constat rejicit; cum Xpti opera sufficientissime digni facta ad primum infinitum, et sint valoris simpliciter infiniti, eo precise, quod intelligant provenire a persona Dei infinite digna, seclusis quovis dono creato signante humanitatis Xpti Di, ut in 1ma disputatione probavimus. 2o aliarum thomistarum ratio gratiam habitualem probantium in Xpto, quia haec requiritur in anima Xpti, cum dispositio unionis Hypostaticae, et constat refellit; quia potentia passiva, seu receptiva doni supernalis non indiget ad illud recipiendum prævia alia dispositione supernali; alias daretur processus in infinitum. 3a ratio Scotistarum quorundam, et aliorum asserentium humanitatem Xpti absque gratia habituali sanctam non fore, rejecta est a nobis, et ab aliis docentibus sanctificari humanitatis Xpti Di per sanctitatem increatam.

16 4o non valde urget contra probabilitatem similis color alia nostri illius ratio, cui favet Div. Thom. hic quaest. 7a art. 1o conjiciens, scilicet: quod cum Xpti ad supernales actus connaturaliter exercendos habere debuerit habitus supernales ipsi intrinsecos, hi autem ut vocem naturalem gratiam habitualem expostulent, nempe sint ad hoc munus inhærendi gratiae. Sed, inquam, non haec urget. 1o quia a peccatore exercentur connaturaliter plures actus supernales absque gratia habituali; imo et absque aliis habitibus per auxilia extrinseca. 2o: quia et in peccatore dantur connaturalis habitus supernales, scilicet fidei, et spei, absque gratia habituali. 3o: quia humanitati debentur magis connaturalis, et potiori iure habitus supernales ad actus supernales ratione personae Dei sibi intrinsece unitae, quam ratione gratiae habitualis: quod ipsi dependent ab ista habere possunt, et habent habitus supernales connaturales similiter in humanitate Xpti Di, scilicet personam Verbi.

17 4o: quia si habitus supernales connaturaliter postulant gratiam habitualem, quia, ut loquuntur aliqui, cum ipsi habitus sint proprie Dei participative, exigunt adhaerere esse participanti naturam Dei, quod est gratia habitualis; plane persona Verbi unita humanitati perfectius participat naturam Dei: coeunt quod non videlicet, quod connaturaliter exigerent habitus.

i adhereant psonę Vbi, sive Xpto, seu humanitati unitę psonę 164
Vbi: et si n. adhęreant griæ, nec contineant griā.

Q° tandē, et principalius, q° 78
actus supnales ad summum exigunt priū sui elicitivū intrinsecū, et supnale: T. Dipsa Dnitas ea actus supnales e priū supnale elicitivū, et intrinsecū humanitati: q° ad eiusmodi actus supnales sufficiens priū e in humanitate Xpti Dñi Dipsa Dnitas illi intrinsece unita. Hęc ro me cogit, ut sine metu doceam, neq requiri nessario in humanitate Xpti Dñi hitus supnales infusos ad actus supnales simpliciter eliciendos: q a ipsa Dnitas ipsa humanitati intrinsece unita donum supnale e, et e eminentissime Charitas, spes, iustitia, misericordia, et alii hitus: unde Xpti huās p ipsos ipsi intrinsece unitos exercere simpliciter poterat oēs eiusmodi actus supnales.

Subscribimus q° libenter cō, et 79
attrahimus sine his rationibus duct. 1°: q a ad plenitudinē griæ Xpti Dñi, q m. depredicat sacra scriptura maxime conducit, q° eius aīa sancta, et grata Deo reddat oī genere sanctitatis, q d possit ipsi communicari; et griā hitualis reddi pot Xpti aīa sancta, et grata Deo diverso genere sanctitatis, ac reddit p griā increatā: q° p griā hitualē reddit eius aīa sancta, et grata Deo. Charitas scię Xpti Dñi hoc docet: Et eni eius aīa plura obta cognoscat p nobilissimā scię beatificę, eadē et cognoscat p scię supnalē infusā, imo et naturalē: q a sic magis ornat, et pficit in genere cognoscentis: q° ita in genere sancti n. so p nobilissimā sanctē increatā, et p griā creatā debet ornari, et perfici. 2°: q a ad pfectū, et supnalē ornatū, et pulchritudinē aīę Xpti Dñi maxime decet, q d hēat ea dona supnalia quę et conponunt cū statu beatifico, et viatori, et conceduntur aliis oībus iustis, quorū caput e; et tale donū e gria hitualis: q° eā debuit here aīa Xpti Dñi. 3a: q a commodius intelligetur Apostoli dogma quod de plenitudine eius oēs accepimus Xª intptatus Dñi Athanatius sect. 2 vª Arianos, ubi ait: Ipse quide dicit se ut hoc spiritu Sti griā accepisse, factus e, ut nos ipsius ex plenitudine dimanante acceperimus.

In 2ª difficultatis pte quærimus, num sic griā hitualis 80

fuerit de facto in Xpto Dº calice infsta? qui namq. posse infsita intensione qualitatis, ... calice docent ee Xpti grig habitualis ... qm plures ex nris, ex Thomistis et Scotistis. Sunt tn nanty ... cũ Patribus Suario, Jammero, Lugo, Scotistisq plurimis docent, qd si poss infsita intensio qualitatis, aut grie habitualis, ea de facto daret in Xpto alii tn cũ Patribus Alarcone disp. 51 sect. 5, et Gaspar Hurt. disp. ... difficultate 4 tenent, qd quamuis possis esset gra actu, et calice infsita ... sa, n est adhuc admittendus, extitisse in Xpto Dº sub infsita intensione. Nos tn, qui posse in Phia admittimus infsitam in intensione, ... sitate docemus extitisse in aia Xpti Di grig infsite calice intensã a ... fº sue sceptionis instanti. Ita PP Petrus Hurt. hic disp. 45 sect. 2. Arriaga disp. 32 sec. 3. Bern. disp. 30 sec. 3. Rip. to. ... disp. 129, et alii quos citat, et sapr ... Joannes de Cardenas in ... dito, pio, et ingenioso satis opusculo de gemino sydere Marianum diadematis disp. 1 c. 27

81 Probat nobis nra affirmativa. Hum. Xpti Di rone unionis ad Vbum reddita e dignissima, cui conferat de facto gra habitualis sub oi eo in cremento, qd et posse sit, et ad pfectũ aie Xpti Di ptineat, qd n heat unde limitet; atqui grie habitualis incrementus calice infsitus, et posse e, et ad pfectus aie Xpti Di ptinet, et n het unde limitet. ergo grie habitualis incrementus calice infsitus de facto collatus e humanitati Xpti Di. Maior constare debet quia dignitas, et excellentia humanitatis Xpti Di rone ... unione, cui unita e, e summa infra Dm: ergo dignissima Hum. ... incremento oi grie, nisi tale incrementum sit impossibile, impertinens sit, vel caput aliqd heat, unde limitet. Probat ergo min. et quoad eius 1as ptes suppomt ex Phia nobis certa ... posse intensionis infsitus qualitatis; quoad 2a dubitari nequit: cũ infsitus in aliqua linea pfectionis sponderet simitudini, ptineatq maxime

82 ad pfectũ, plenitudinis, decentiq ... subiecti, cui inest gra infsite intens. Probanda ergo 3a min. ps, qd sit incrementus grie habitualis n heat, unde limitet Xpto, quominus infsitus actu, et calice sit. Quia supposita possibile grie infsite intense, hec nequit in Xpto limitari, neq ex impora ... ... ctive, ut e certus, neq ex incapacitate, aut indignitate subti: cũ et Xpti

ria capax supponat recipiendi gratiam adaequabilem infinite intensam, et Christi dignitas infinita simpliciter sit, et longe superans cuiuscumque doni creati excellentiam: neque ex intrinseca voluntate Dei nolentis infinitam calicem gratiae animae Christi Domini infundere: quia Domini voluntas taxativa gratiae ad determinatum gradum minime dicitur; immo dicitat Deum velle Christum dignitatis proportione recipientis conferre dona: ergo voluerit conferre donum gratiae infinite intensae Christo Domino cuius dignitas erat simpliciter infinita, praesertim cum et in Christo summe complacuerit, et illum constituerit heredem universorum bonorum: o haec sunt capita, ex quibus infinita intensio gratiae Christi Domini limitari possit: ergo etc. 169

Alterum Divi Thomae in re hac mihi gratissimum est: ipse quippe quaestione 7ª art. 11 inquirit, utrum Christi gratia sit infinita, et in corpore ita respondet: Gratia habitualis in Christo potest dupliciter considerari: uno modo secundum quod est quoddam ens: et sic necesse est, quod sit ens finitum; alio modo secundum propriam rationem gratiae: et sic gratia Christi potest dici infinita eo quod non limitatur: et non datur Christo secundum certam aliquam mensuram, id quod ad rationem gratiae pertinet: est ergo Christus Divus Thomas Christi gratiam finitam in genere entis, sive perfectionis, cum sit ens creatum, et infinita in genere gratiae, seu qualitatis intensae. 83

Hic rogabis, num gratia Christi Domini non solum sit actu, et calice infinita, sed et summa possibilis animae intensio existat de facto in anima Christi Domini? ergo cum Patre Suarez, et aliis sub dispute, esse summam possibilem alteri infra Christum; non autem esse summam possibilem ipsi Christo. Secundum probatur: quia Christi Domini dignitas, et excellentia est omnium summa possibilis comparative ad alterum infra Christum, et Divinus amor collativus bonorum est omnium summus possibilis comparative ad alterum infra Christum: ergo eius gratia est summa possibilis comparative ad alterum infra Christum. Praeterea: omnis dignitas cuiuscumque alterius non valens infra Christum limitat gratiam habitualem; superior autem Christi Domini dignitas gratiam non limitat: ergo summa possibilis est in Christo comparative ad alterum infra Christum. Hoc intelligendum est de potentia, seu providentia ordinaria; nam de potentia, et providentia absoluta non iudico impossibile, quod pura aliqua creatura habeat maiorem intensionem gratiae habitualis, quam Christi anima; immo et quod Christi anima de potentia absoluta omni gradu gratiae habitualis careat. 84

Secundum quod diximus probatur: quia summa possibilis gratia ipsi Christo impossibilis est: ergo non est in Christo 85

gratia summa perfectionis respective ad ipsius Christi. Et contra: probat omnium quia summo perfectionis gratia ipsi Christo et ea intensio gratiae, qua maior Christo esse non ponit; quae intensio gratiae, qua maior alia in Christo esse non impossibilis est; semper enim quacumque assignet intensio perfectionis existens in augeri potest. Quia verior mihi ingenio in Philosophia propugnata, sit non potest etiam potentia sit, nec successive producere: ergo summa perfectionis gratia ipsi impossibilis est.

Cap. 2.

Adversus utramque conclusionem arguit, et respondet.

86 Pauca, et debilissima quae contra conclusiones solent obici. 1º quod necessaria non sit gratia habitualis in Christo, neque ut eius humanitatis sanctificet, neque ut eius opera supernaturalia dignificet ad primum; cum id praestantiori modo a personalitate Verbi praestet. 2º quod sequeretur gratiae habitualis constituere Christum filius Dei adoptivus ut hos, cum gratia sit filiatio adoptiva Dei, quod absurdum videtur. 3º quia superfluum videtur media ad aliquem finem habenti iam ipsum finem: quae gratia habitualis est medius ad Beatitudinem obtinendam, quam semper habuit Christus Dominus: superfluum videtur gratiam habitualem existere in Christo Domino.

87 Ad 1um dico, verum esse, quod ad ea maiore, necessaria non fuerit in Christo Domino gratia habitualis; quae ad decorem, perfectionem, et ornatum animae Christi Domini, qui caput est fons et de cuius plenitudine omnes accepimus; indeque dignissimus, quod omni genere sanctitatis perficeretur. Ad 2um respondeo vendet ex dictis de Christo Domino ut hoc primo non valet, cum illatio: quia gratia habitualis solum constituere potest filius adoptivus Dei, illud supponitur, quod fiat carentia filiationis naturalis et extraneitatis ratione adoptantis. Ad 3um dico illo argumento, non dari de facto in Beatis gratiae habitualis, neque alios habitus naturales, quia in viatore sunt medium ad Beatitudinem consequendam: ergo non differt ut purum medium ad Beatitudinem: sive non perit hec bonitate medii ad Beatitudinem, et habet suam aliam bonitatem ratione sui, sub cuius ratione, illud sanctus, gratusque Deo constituens.

88 Adversus 2a conclon. arguit 1°. infinita gra n. e. pporcionata nae humae Xpti Di, quae finita e: ergo n. datur infinita gra habitualis in Xpto Do. Probat 1°: infinita gra necessaria n. e. in Xpto ad pfectus, ornatus, et pulchritudinem aiae Xpti Di quia ad hoc satis e, quod sicut ipsa aia e pfectissima in ee nali, lt finita sit, ita et gra sit, lt finita; lt cum maxima, et pfectissima. 2°. quia indecens n. eet si gratia habitualis Xpti eet finita: ergo nulla e ro ad illam infinitam adstruendam. 3°. quia sola consequentia n. cogit ad admittendum in aia Xpti gram infinitam: pcertim cum ad actus finitae intensionis n. requirat gra infinita. Ita arguunt Vasquez, Gaspar Hurt. et Lorca. 170

89 Resp. dd. ans: infinita gra n. e. pporcionata nae humae Xpti Di 2m se, et specificative considerate, omitto ans; ut constituenti cum Deitate psonam Xpti Di, nego ans: n. ergo metienda e pporcio grae infinitae cum na humana Xpti Di 2m se, s. cum infinita psona Verbi, cui unitur, et cum qua Xptum constituit: rone cuius unionis infinita gra ipsi debita, et pporcionata e. Ad 1am pbaonem nego ans: n. enim quicumque ornatus, et pulchritudo quaevis sufficit ad pfectus aiae Xpti Di; s. infinitus in oi genere sanctitatis slm potestatem, et p signum superadditum, si talis infinitus ornatus possibilis sit: id exigente summa eius dignitate, et excellentia infra Dm. Aia Xpti in ee nali, et entitativo crescere in infinitum nequit: sicut in ee supnali p gram habitualem crescere pot: inde stat, quod aia Xpti in ee nali pfectissima sit, et si entitative finita sit; n. autem in ee supnali pfectissima, nisi infinita gra habituali Xo illius dignitatis ornet.

90 Ad 2am pbaonem nego ans: indecens quippe Xpto Do eet, quod eius aia so haberet gram finitam, si psus supponat infinita, indecentia sit phica, et contra ius et debitum conditionalis. Ad 3am dic, nos n. coaquatur consequentia. Lt hae sufficiens eet in genere de facto, s. a dignitate, et excellentia humanitatis fundante ius, et debitum conditionale rone unionis ad Verbum ad tendendum infinitum ornatus, et pulchritudinem grae, quo ad Beatitudinem infinitae intensivae admittat rone sanctitatis in oi genere infinitae. Aliqui infinitae intensivae admittunt.

in Xpto Dº Suarez plures cy Dº Suarez apud P. m. Rip. to 2º
129 sec 4. Et Si insite ee n posset intensi, nos infilo Xpti
tig Intualy n requirimus ad actus supernales; d ad conatus pulchri-
tudinis aie Xpti Dⁱ correspondentis dignitati, et excellentie hu-
manitatis Xpti Dⁱ rone unionis ad Verbum Dy, et coniunctionis cy ma-
Dª in ordine supernali, que plane apud me infinita dignitas e; sicut
et infinitg ee dignitate Matris Dei in genere mori egregie et
erudite pbat cy plurimis relatis Cardenas loco citato disp.

94

Arguit 2º.

Nec urgentius Pʳ Aldecrete. si Xpti Dⁱ gra habitual. esset infinite intensa
et intus, et actus supernales erunt infinite intensi; d hoc implicat: gº. Pbatur
2ª: n actus supnales aie Xpti Dⁱ erunt infinite intensi, aia Xpti Dⁱ impenderet
in illos infinitos conatus; d nequit impendere conatus infinitos, cy eius virtus fi-
nit, et exhauriat p conatus finitos: gº. Pbat: qe vires nales aie, et qe
runt ad effus supnales defatigant, et operant xa limites, seu finitudinis
seu pote naly: gº nequeunt elicere actus intensionis infinite. Hoc argtus mi-
me urget nos, qui n agnoscimus in gra habituali rone sui operativi,
sed tre decorantis, et dignificantis aiam illq qs reddentis gratam Deo et
amicitia Dª dignam: unde n seqr debere ee infinite intensos habitus
actus aie hentis aiam infinite intensam; d adhuc xª aliorum placita.

96

Hendus e argu-
mina mari, nanda mins. Ad pbats dicq mars: aia Xpti Dⁱ &c
et absqs elevat impenderet infinitos conatus in actus supnales infinite in-
tensos, no mars: sed elevata a hntu, aut gra supnali infinite inten-
sa, ocdo: etenim defectus virtutis, et conatus infinite ex pte virtutis naly aie
Xpti Dⁱ ad actus infinite intensos eliciendos suppleri pot a Xpto elevante
sicut virtus naly, so potens 24 se p conatus ut quatuor elevare pon-
dus ut quatuor adiuta tn a Xpro potente impendere conatus ut
sex elevare pot pondus ut sex. Cº maxime verum e in qd ad
actus vitales infinite intensos; cy eius intensio n sistet pondus,
gravibus dictis, aut diviris, d sistat in indivisibilitate actus gaude-
te mari, et mari pfecte in sua linea. Ad pbtans no ani
...rnoad f p.3: cy em vires nales aie, qdo occurrunt ad effus supna-

Les occurrant adiutae, et elevatae a Spiritu supernali supplente defectum naturalis, non operantur illae contra sua limites, et similitudines, quod ultra sua limites; aliter erravisset occurreret potentia naturalis elevata ad actus supernaturales si elevata occurreret contra limites suae naturae.

Arguit 3.º idem Author. In Christo 93
Domino non datur omnis gratia habitualis, seu summa possibilis: tum quia gratia habitualis, quae est in aliis iustis et fuit in damnatis in Christo non est: tum quia gratia, quae in Christo datur augeri potest; tum quia repugnat, quod humanitas sit per gratiam habitualem adeo sancta, ut suis bonis operibus nequeat fieri sanctior; quod si in humanitate poneret omnem gratiam possibilem posset suis bonis operibus fieri sanctior, ex gratia habituali augeri non posset: ergo neque datur infinita gratia in Christo Domino. Probat hic contra quae probat dari in Christo infinitam gratiam, probat et dari ex summa possibili intensione gratiae. Plura si quae venit Authoris mihi mea argumento hunc a nobis à facilitate dissolvit secundo anti, nando cum, quae nulla est, eiusque probatis. Quia quod omnis gratia habitualis possibilis existeret de facto in Christo, et impossibile esset, et si possibile foret, impertinens plane esset ad animae Christi Domini perfectionis.

Sic respondere debent Authores, qui Christi Domini gratiam 94
habitualem augeri posse docent cum Patre Suario, et Vasquio, et si infinita sit et quidem bene notanti Pater Antonio Perez nec verosimile, nec decens videtur negare gratiam habitualem Christi Domini virtutem augendi se per merita humanitatis, dignificando illa actus supernaturales ad tres novae gratiae, et si infinita existat in Christo: nam quo maior est gratia, eo est potentior ad acquirendam maiora incrementa gratiae: est quippe gratia ex sua natura, quasi semen crescens, et fructificans: sicut ergo falsum esset, et ineptum dicere de eo, qui haberet in istis frumentis carere semine ad novas segetes comparandas, eo quod habeat infinitas frumentis: ita falsum est dicere de Christo, qui habuit a primo instanti suae conceptionis infinitam gratiam sterilem fuisse ad comparandos novos fructus gratiae: praesertim quia omnimoda infinitas quod sit cum infinitis in numero, aut intensione potest esse maius alio: non enim ad infinitatem requiritur, quod maius illo esse non possit, seu quod non possit illi aliquid addi, quod solo quod fine careat, ita quod successive, et per partes finitas exhauriri non possit.

Arguunt 4.º ex Magistro 95
Alvarez: Magister Gerdon, et alii Theologi: Gratia habitualis est participatio naturae Dei;

) requirit produci infinita participatio ne Dei: g° requirit produci infinitam gratiam habitualem: g° humanitas Christi Domini n. sanctificat gratia habituali simpliciter infinita intensive. Probat minor: g° si infinita participatio ne Dei produceret, Deus n. esset ulterius participabilis;) requirit Deus ita participari, ut n. sit ulterius participabilis: g° infinita participatio ne Dei produci requirit. Solvendus e argumentum hoc Thomistis ipsis docentibus in Christo Domino inesse gratiam habitualem in summo gradu possibili, quo admisso infert plane gratiam habitualem existentem in Christo Domino esse tantam participationem Dei, ut Deus n. sit ulterius participabilis, cum n. esset possibilis alia major participatio Dei quam summa possibilis.

96 Ret g° Christus nostra pro secunda majori nando minorem: ad probationem majoris: in nostra quirere sua gratia habitualis infinite intensa n. e omnis gratia, et summa possibilis, conceditur quia n. e omnis, et summa participatio possibilis ne Dei. Undenda et intelligit optime, quod ab humanitate Christi Domini per infinitas gratias habituales participet infinite Deus, et quod adhuc sit ulterius participabilis per novum augmentum gratiae possibilis.

97 Arguunt ex Thomistis alii 9°. Si in humanitate Christi Domini daret infinita gratia habitualis et ponenda esset in eadem humanitate visio clara Dei infinite intensa sub infinito lumine gloriae;) repugnat in intellectu creato talis visio Dei infinite intensa: g° et repugnat in humanitate gratia infinite intensa. Supponit quia gratia siquidem habitualis e semen gloriae, est Christus gratiae mensura, et gradus dat Beato lumen gloriae, et visio clara Dei. Probat g° minor: g° visio clara Dei infinite intensa attingeret in Deo infinitas imo et omnes creaturas possibiles, ac Dei ipsius perfectiones: atque adeo intellectus creatus e deus Deum per ejus modum rationes comprehenderet Deum;) hoc in ultimatum, et absurdum e Christus omnis scholasticorum: g° etc.

98 Ret omittendo majorem Christus juxta dicta n° 91, et nando minorem: ad [illegible] hujus probationis nego majorem, quia e quibus ex habitibus illa e 1° enim ex eo quod sit visio clara Dei infinite intensa n. infert, debere attingere clare in Deo creaturas possibiles eminenter tantum contentas in Deo ipso;) eo confuse, et ut puros terminos [illegible] Dei producibiles clare cognitae: multo g° minus infert debere attingere infinitas creaturas possibiles. Deinde et si visio Dei infinite intensa deberet clare attingere infinitas creaturas possibiles, ex hoc n. infert debere attingere clare omnes possibiles, quippe infinitae creaturae videri in Deo, sine omnes possibiles videant; sicut ex [illegible] [illegible]

site q^n o^ey p^oley creaturæ existant. Jandq; q^a adhuc admisso, q^d huaj Xpti D^ni 172
o^y creaturaj p^oley, o^eyq^s D^z Ripoe fraltatej haret, et intuitivè videret; n. ideo p^e
ejusmodi visionem D^m comprehenderet, ut probavimus in ma de Visione Dei; q^a ad
hue ideoq visionem n. adequaret D^m Ripoa 24 modj sue cognoscibilitatj
passive, quem perfectio sue speciej, et identitatj applicatæ ornalit exigit, ut fusius
in cilata ma explicuimus.

Dispp^o 9^a

De Impeccabilit^e, et Libertate Xpti D^ni

Q^o 1^a

An ex Unione Hypostatica indubie eradit sit in human^e
Xpti D^ni peccatj tam actuale, tam habituale?

Cap. 1^y.

Monstrant quepiam ad disputem.

Xptum D^y 24 huma 1
nitatej subiacuisse plurimj tum corporij, tum aie defectibj, conveniontissimj fuis-
se docent ex D^o Tha hic Theoli o^ey ad Incarnatj fidej fortius stabiliendq,
ut sit ho. q oia nobj sibj appareret; propterea Xptuj D^y famem,
sitim, lassitudinem, dolores, aliasq^s huiusmodi corporij ærumnas sustinuit X^a
illud Isaie 53 vere languores nros ipse tulit, et dolores nros ipse portavit.
Aliisq^s et aie defectibj, seu passionibj, sit tristitie, et moerori, pavori, et te-
dio sine ullo tn excessu subiacebat, occasione data, X^a Evangeliq. Cum g^o
int hue ne defuj peccatj o^ey aliej superet gravitate, quærit specia-
lit a Doctoribj Scolasticij, num Sanctissima Xpti D^ni aia peccatj succum-
bere potuerit, s n. so a peccato, verj et a proxima peccandi poa im-
munij fuerit, et a qua fra eiusmodi immunitas, et impeccabilitas oriat.

Oia in dispp^e
hac certissima debent pe, et si apud Aut catholicos. 1^y: Xptj D^y ut
ho., sive humanitatj Xpti D^ni nunqm de facto peccasse. Constat hoc ex illj
D^i Pri c^e 1°: qui peccatj n. fecit, nec inventuj e dolij in ore eiuj: et
ex Evangelio Joannij 8, et c 14: quis ex vobj arguet me de peccato. 2^y:
Xptj D^y 24 humanitatj sive de facto impeccabilj sit ex na rei, aut
ex decreto extrinseco Dei, sive habuisse vim ex na rei aut ex decreto ex-
trinseco Dei reddentj subjtj in quo e, incapax o^ey culpæ, maculæ, et miseriæ

moralis: Fuit quippe Xpus Dns beatus a 1° sue conceptionis instanti: cum autem beatus reddit impeccabilis per Beatitudinem sltm ex natura rei, aut ex decreto extrinseco Dei; Et nec ipse peccabilis remaneat. Qui convenit e certum, Xptum Dnum ut hom, sive humanitatis Xpti Dni ee impeccabilem rone unionis hypostaticae, sltm mediate ex natura rei: quia rone Unionis hypostaticae humanitati debita fuit Beatitudo supernalis, quae immediate reddit beatum impeccabilem sltm ex natura rei.

3 Quaerit 2° an et qua rone Xpus Dns sit impeccabilis ... qua homo, seu an ... humanitas unita Vbo in unitate suppositi impeccabilitatem det rone Unionis Hypostaticae? dico rone unionis Hypostaticae; non quidem quia ipsa Hypostatica Unio, quae in ... neque ... sanctitas formalis non e humanitatis, reddat ... et rone sui intrinsece impeccabilem ipsius humanitatis; ... quatenus communicat, unitas humanitati Dei Vbum in unitate suppositi, a quo ... et rone sui impeccabilis reddat humanitatem; sicut ab ipso Vbo Dno sancta, et dignificata ... infinitum reddit. Dixi et rone unionis Hypostaticae: non rone Beatitudinis, seu visionis clarae Dei, amorisve Beatifici consequentis visionem, alibi de ... beatis impeccabilitate disputat: et nos quoque in ma de Beatitudine visione Dei nativa ... docuimus, peccatum, et proximam peccabilitatem posse componi de ... cum visione Beata, et cum amore visionem sequente, consequenter Beatos non reddi ab intrinseco impeccabiles rone Beatitudinis: modo 2° de Xpti impeccabilitate ex solo, et specialissimo ... unionis ad Vbum Dei disquirendum e.

4 Quaestio ... duplex ... potest, et debet: ... an Xpti humanitas ita ab intrinseco impeccabilis sit rone unionis Hypostaticae ... hac retenta peccare non possit ... unionis, et peccati ... 2um, an ita ab intrinseco impeccabilis sit rone unionis ad Vbum, ut ... peccatum unionem amittere non posset? hoc apposite explicat in gratia habituali Qa ... docentes ee incompossibilem cum peccato lethali: Et enim ... ... incompossibilitas essendi abstrahat, adhuc gratia habitualis peccabilitatem ... proximam non impedit imo optime compossibilis cum potentia proxima peccandi, ... per peccatum posset amittere gratiam: unde Et ... retenta gratia peccare ... possit ... gratiam cum peccato; ... abre, et proxime peccabilis ... sub gratia, quia gratiam amittere potest ponendo peccatum: aufert enim a pecc...

tore gratia ergo ponit peccatum, non auferenda ratione peccati poneret. In utroque ergo sensu agitanda nobis est altera de Christi impeccabilitate; et certe 1a nostra quaestio procedit, ut ex ipsius titulo facile colligitur.

In universum 5

sententia 1a in dicisse isto docet humanitatem Christi Domini non esse ex vi unionis Hypostaticae impeccabilem, ac proinde posse uniri, et peccatum in humanitate Christi Domini. Ita Durandus in 3° dist. 12 q. 2a. Scotus in 3° dist. 2a. q. 1a. et dist. 12 q. unica. ubi ait Christum fuisse impeccabilem quia Beatus, sive ratione Beatitudinis non tamen ratione unionis Hypostaticae; cum tamen ipse Scotus alibi doceat, Beatos non reddi intrinsece impeccabiles a Beatitudine, sed ab extrinseca Dei manutenentia impeccabiles esse asserat, humanitatis impeccabilitas sibi ab extrinseco esse tenet defendere: deinde cum ibidem doceat posse humanitatem Christi Domini privari Beatitudine tenet defendere posse humanitatem Christi Domini unione retenta permanere tam ab intrinseco quam ab extrinseco peccabilem. Scotum omnes eius Discipuli sequuntur, quos citat Felix de Incarnatione c. 20 difficultate 1a, et Pontius disp. 39 q. 11.

2a sententia affirmati- 6
va est, et communis Theologorum omnium cum S. to Thoma hic q. 15 art. 1. nostrisque omnibus cum P. P. Suario disp. 34 Vasquio disp. 61, Moratio disp. 35, Amico disp. 24 P. P. Hurt. disp. 99, Arriaga disp. 34, Lugo disp. 26, Bernal disp. 43, Aldrete disp. 69, Sparza q. 30, Centon disp. 64 apud quos censuris pluribus pungitur nativa sententia.

Cap. 2um.

Affirmantis sententiae Funda-(menta) Librantur

Fundamentum ab authoritate 7
maximus quidem est pro affirmativa sententia: in 6a quippe synodo Generali quae fuit 3a ex concilio Constantinopolitano referunt in re hanc Verba sancti Athanasii lib. de Incarnatione Christi adversus Apollinarem narrans fuisse in Christo animam rationalem, ne cogeret admittere fuisse peccati capacem: ait ergo sanctus Doctor, nec reticendum erat ne isto ineffabili modo in unitate personae a Verbo natura humana suscepta pro libero voluntatis peccare arbitrio: cum ipsa susceptio talis esset, ut natura huius a Deo suscepta nullum in se motum malae voluntatis admitteret. Ibidem vocat S. tus Athanasius Christum pro se sanctum, et dominum sanctificatum, naturam suam iustam, et immutabilem ad

malis. Inde et synodo refert Nazianz Theologus asserens voluntatem humanam Xpti Dei ita fuisse deificatam per unionem ad Verbum ut non posset Deo repugnare; subditque idem alias: humana Xpti voluntas deificata, exempta non est; salvataque magis est Theologus Greg dicente, quod illius velle non est contrarium Deo, quod est deificatum totum

8 Accedit elegans D. Aug textus in Enchiridio c. 40 ubi ait: hominem illum ab exordio suae naturae, quo esse coepit, Verbo Dei copulatum esse in tantam personae unitatem, ut idem ipse esset filius Dei qui filius hominis, et filius hominis, qui filius Dei: ac si in naturae humanae susceptione fieret quodammodo gratia illi naturalis, quae nullum peccatum posset admittere. Addendus D. Irenaeus Lib. 3° c. 5 ubi ait, Xptum non potuisse mentiri, quia erat ipsa veritas ex quo optime infert, nec potuisse peccare, quia esset ipsa sanctitas. Ergo ex testimoniis plane constat, Patres, et Theologos loqui de Xpti impeccabilitate per unionem ipsius, et assumptionem humanitatis ad Verbum; non autem de impeccabilitate orta ex Beatitudine ut solent interpretari scotistae. Ad rationes quod tunc veniamus.

9 Prima est Theologica, et ut dicitur dogmatica, qua ex S. Tho. cum Theologis, Suarius, Molina, Valentia, et alii frequentissime utuntur: Implicat Deum peccare si enim tribuis repugnantis Dei peccaris; sed si humanitas unita Verbo in sensu composito unionis peccaret, Deus peccaret, cum peccaret persona quae Deus est et Verbum: ergo. Sed hoc ratio Lipsius cum affirmantibus in praesenti aliis minus placet: quia probabilissime respondet Durandus, non implicare, quod Deus peccet per communicationem idiomatum, quia humanitas ipsi unita peccat: sicut non implicat, quod Deus moriatur, et patiatur, quia humanitas ipsi unita patitur, et moritur: sicut enim Deus est summa sanctitas est, ita est summa vita est, et sicut peccatum sanctitati opponitur, ita mors opponitur vitae: ergo quaeque Deus potest permittere peccatum humanitatis, ac eius mortem permisit, quia Deus, et immediate peccaret, peccante humanitate, sicut immediate, et Deus, non mortuus humanitate moriente.

10 Propterea ulterius ostendunt, Deum Deum, et immediate peccaturum, et non solum per communicationem idiomatum, si peccaret humanitas, argumentis ex ...

rio arg.to celebri de directe, et regimine humanit.s assumptae a Vbo. eo ipso, q.d hunc uniat hypostatice Vbo D.o, reddit peculiari titulo subdita directioni Vbi, tenet q Vbus illa ita regere, ut n peccet: subdit em Vbo hunc, sicut Sponsa Marito, sicut pupillus tutori, sicut appetitus sensitivus rati: g.o si Vbus D.s n impediret humanit.s peccatu cu posset, et teneret illud impedire, Vbus ip.s, et rone sui peccaret, et n p.ime p communicat.s idiomatis. Confirmat. hoc: q.o ideo P.r filij, maritus uxoris, Dominus servi, et Princeps peccata populi impedire tenent, q.a aliqua int eos stm moralis et politica coniunctio, et quo maior ista coniunctio e, maior e obligatio peccata alterius impediendi: g.o sicut isti p.one sui, et rone sui peccant, nisi impediant, q.ts pos., aliorum peccata, ita peccaret Vbus ip.s, si peccare p.mitteret humanit.s sibi intrinsece et p.hime copulatam. Ideo et actiones Corporis aiae tribuunt, q.a rone unionis cu corpore, cuius superior e tenet illius actiones regere, ne ultra ronis metas ferat.

Ro ista, q.m hic inde versant RR nri, et insufficiens mihi vita e, et debili fundato nexu: insufficiens quidem: q.a rone ista n obstante posset peccatum habitale subsistere cu unione hypostatica in humanit.e, quae ante unionem peccasset actualit.r: obligatio quippe regendi humanit.e assumpta n cogit ad gubernandam humanit.s ante assumpt.s ut e evens: g.o insufficiens e p adstruenda impeccabilitate unionis hypostaticae, et peccati. Debilis et ro ista e: q.a p.po illa, sc. Vbus D.s tenet humanit.s sibi unita ita regere, ut n peccet, gratis quidem assumit: neque em facile p.bari potest, q.d ex unione p.onis D.i cu humanitate acquirat D.s specialis p.testatis in actiones humanitatis p.t illa, q.m het D.s rone sui supremi dominij in oes creaturas, et ex qua p.testate oriat. specialis illa obligatio humanit.s ita regendi, ut eas peccare n p.mittat, o eius peccata impedire teneat cu possit. 11

Nec tam specialis obligat.s impediendi humanitatis sibi unitae peccata, eo q.d D.s eam sibi copulaverit, p.bant desumpta ex creatis exempla. Et em in humanis eo ipso q.d q.s sit filius adoptivus, aut servus alterius tenet P.r adoptans, et Dominus eius impedire peccata; hoc tn n infert 12

in Deo; D'em iustos, quos grig adoptat in filios n tenet a peccatis arcere, et si ponit: deinde, D' aiam in sponsg assumeteng grig, et spirituale matrimonij; nec tn aie sponse peccata tenet impedire. Et ponit Dtenia: hoc oes plurimi de titulis 11 Dei servi vero eius dominio subiecti; nec tn Ds illorum impediret peccata, quos in peccata incidere pmittit in horas. Tandem, D' princeps sui populi, et universarum gentium e, qn illis eum obligatio cogat. go exempla desumpta ab humanis ex Dc Domino, marito, et Principe minime probant obligatis impediendi humanitatis sibi diunde peccato et realibus admittendo e: qa vlt in Deo semp adest rigidissima ca n impediendo, et si ponit operationes creaturarum Liberarum, quas providentissime nititur; et reliquit in manu dictis sui. Alia exs de appetitu sensitivo, et corporis membris ad rem n e: qa in illis n dat dicta libertas a libertate aie, nec alia scia boni, et mali, qm scia aie; hus ad het diversg, et sibi ppriq libertatis, et scig dictg a libertate, et scia Dei: qd go mirum, qd eius actiones inordinate aie tribuant, n v. Deo humanitatis actiones.

13 Arguunt 2o PP Bernal, Sparza, et alij pro affirmativa ma: Unio Hypostatica fr, et rone sui slm phice ex na rei incompossibilis e cum peccato go negs de pua abra posset cum illo in humanitate poni. Probant ca qa ut ponant ea, que phice, et ex na rei pugnant, necessarij e, qd alterum illorum conservet actione speciali, redundanti, et indebita: go Ds conservans peccatis in humanit, psente unione, conservaret peccatis actione particularis: actio em specialis, et miraculosa peccatis conservans, contra exigentiam phicam unionis eet a Deo tanqm a ca particulari.

14 Hoc argtm imprimis specialis n e pro casu nro, o coe, et vulgatis ad probandam incompatibilitatis et de pua abra int grig, et peccatis lethale, cui saepe a nobis tradita e solutio, nando vult, qd ad conservandam grig, aut formam aliq creatis sanctificantis il cum peccato, necessaria sit specialis, et abre indebita conservatio peccati: n em e abre indebita conservatio peccati, n ponit condigna, et equalis satisfactio pro illo: petit quippe ius Dei, quod n remittat peccatis, qdo n ponit condigna pro illo satisfactio, cui

iuri cedit Ds, qdo infundit griam hoi peccatori, et peccatum condonat. Unde format hoc argtum: n condonatio peccati ad praesentiam griae e conservatio peccati ad praesentiam griae; c n condonatio peccati ad praesentiam griae n e abre indebita, cum gria n sit condigna satisfactio peccati: go conservatio peccati ad praesentiam griae n e abre indebita. Fateor, ea indebitum esse, qd, qa e ca exigentiam griae talem conservatio, neque quidem se gerit Ds ut ca privativa particularis; n a ut ca per se, et positiva: qa n influit Ds, nisi ut ca n condonans, qdo adest gria, sive fra creata exigens condonationem absque condigna satisfacte Dei iuri; peccator a n satisfaciens condigne influit per se, et positive in sui peccati conservationem: ee a Dm cum particularem pure privativam peccati, minime dedecet Dm, cum ad plura peccata, quae requirunt ex pte actus l. libert. proxime opris supernale, concurrat Ds ex pte actus l, ut ca particularis pure privativa.

Hec dbit, utilit dixerint 15

admissa incompossibilitate phica, et ex na rei int unionem hypostaticam commitle fr iet rone sui, et peccatum, ut a quo ventio, ingenue proferam, rudico, unionem hypostaticam ex cptu talem n pugnare cum peccato commite, et fr rone sui pugnare, seu opponi phice tali. Ro mihi metphae: qa nullus e praetus ositivus unionis hypostaticae, et peccati, ex quo phica ista oppositio oriri, aut in quo fundet: go talis oppositio n datur. Pbat ans: qa unio hypostatica ex cptu sui frali, et praetus ositivus so het phice, et itr unire, seu nectere humanitatem psonae De, et peccatum ea offensam fralis Dei; atqui necti, seu uniri phice, et itr psonae M, sive Deo, et offendere Dm n pugnant phice int se: go int utriusque extremi prata ositiva n dat fundus talis phisice oppositionis; sicut dat int griam habitualem, et peccatum lethale: gria quippe ex se e pulchritudo supna, animae illam gratam, et amicam Deo slm fundamentalit reddens; letha le a e deformitas, et fedissima macula aiae illam odibilem, ingratam, et inimicam Deo slm fundamentalit reddens: ex quo prio n capere moraliter, sed phicam griae et lethalis oppositum semper mihi pruarius habui; cum ex pratis utriusque intrinsecis, et ositivis oriat, uti orit oppositio phica frigoris, et caloris.

Pbo go mirs illam: qa offendere Dm, so e averti moralit, et af 16

fective a Deo; ꝙ averti moralit, et affective a Deo n opponit phi-
ce unioni reali cum Deo: g° offendere Deum, et uniri phice Deo, n pugn-
phice int se. Alir mihi ditat a grio: g° iungi moralit, et affective
cum Deo n opponit separationi phice, et reali a Deo: g° sicut pot ee
separata phice, ea quæ ss iuncta moralit, et affective, ita pot
ee phice unita ea quæ ss moralit, et affective separata: g° averti
seu separari moralit, et affective a Deo n opponit iunctioni, et u-
nioni phice cum Deo.

17 Pbat hoc: g° unio phica cum aliquo obto n impedit aversionis vitalis, et moralis odij ... g° fugiat vo[lunta]s affective a tali obto,
ut e evens, et a fortiori vincul in obto, et voate identificatus vtr:
nam qui se ipsum odit, sive aiam suam, a se ipso avertit vitalit, moralit
et affective actu odij, quo fugit vo[lunta]s affective ab obto secum vtr identificato
g° si identitas phica obti, et voatis n impedit aversionem vitalis, et mora-
lis seu affectivus, multo minus impediet unio phica: g° unio phica cum Deo, ea
obta pcise attenta n pugnat cum aversione morali, et affectiva a Deo.
Pbat itis: g° si humanitas Pri et Pli, ut pole, in unitate suppo-
ti unirent, plane citra dubium una vo[lunta]s poret ab altera moralit
affective averti ... verus offensus alteri illatus, cum utraq sua lib
retineat: g° uniri phice, et averti moralit et affective, n opponun
opponite phica.

18 3° Pr Pri Hurt. et plurium aliorum cum Godoi, Junty, ...
e: g° vel unio hypostatica secum affert ... nalis Dei ad Xhi ut ... implicat, g° filius Dei nalis sit in peccato: g° implicat peccatum ... cum unione hypostatica ... Pbat mit: g° aut daret in filio Dei nali sufficiens titulus
carendi ... eternitas hereditate Patris et titulus ad possidendam hereditatem, g° im-
care videt. Ille vo n e potior alijs: ex pcisa quippe vone filiatus nalis
mine implicat peccatum, et offensa fratris Patri: nec em implicat, g° ra-
lis titulus adeundi, et possidendi hereditatis Patris, qualis e filiatio nalis ...
ditus impedimenta ... eternitas durante: et g° tale impedimentum ...
vitus et peccatum, filij in Patre: etenim et in humanis, et filius ...
liationis nalis ... titulus positivus sufficiens ad adeundam et possidendam he-
reditatem Patris, exheredari iure pot a ..., et a principe, si ..., aut ...

gravit offendat: in quo casu adhuc permaneret radicalis titulus, impeditus tn̄ donet aut condonet offensa a Pr̄e aut a Filio condigna offensę satisfacto offerat Patri.

Cap. 3.

Validius ꝑ affirmativa sna funditus ꝓponit, et firmat.

Semper urgentius duxi 19

ꝑ affirmativa, magis com̄ sna argtm, qd desumit a Stē Dē, seu increata, que summo modo poli communicat humanitati Xpti media unione hypostatica, quo utit acutissimus Vasquez, et alij post ipsum apud Pm Carbonum supra citata. Advoco in rem istius patrocinium Divum Aug: Lib de Incarnat: Vbi ppe finem, qui, ut metaphq, essale o impoblts Dl santitatis, et peccati in humanitate Xpti Di ostendat, sic inquit; sicut vas ipsum, qd substia continet unguenti, nullum quis aliud recipere pot liquorem, ita aiā Xpti, l ut in quo inerat substia unguenti Di impleta fuit, ut contrarium reciperet odorem: constat aūt ex ā proxime sacre scripture, et Patrum nne unguenti, quo iuncta e huas Xpti Di intelligi sanctitatem Dei increatam, qua sanctificata e ut a fa intrinseca. Ex qqq colligit impoble cum unione ad Vbm rone sanctitatis Dl communicatę unionis hypostaticę in humanite ōe peccatum tm actuale, qm habituale tm veniale qm lethale consequent ꝙ Xptus Dz ut hoc ee in eo tempi impeccabilis vi unionis, ut retenta unione peccare n possit ita ꝓbo,

Solus e fa san — 20

ctificans creaturam ralem, que in Linea sanctitatis tm pfecta sit, ut heat oppositum n so morale, aut phicum, e et metphq, et essale cum oi peccato in subito, aut quasi subto, qd fr sanctificat; ꝺ sanctitas increata Di Verbi media unione hypostatica sanctificans fr humanitatem Xpti Di e oium frarum sanctificantium pfectissima in Linea sanctitatis: gō sanctitas increata Vbi Di media unione hypostatica sanctificans fr humanitatem Xpti Di het oppositum metphq, et essale cum oi peccato in humanite, qm fr sanctificat: gō retenta unione hypostatica impoble e peccatum ōe in humanite Xpti Di. Fluit clarissime: Cons legitime si: min indubitabilis: cum sanctitas increata Vbi Di sit summa, et p idem ꝑtatis pfectissima participatio ne Dl: sanctificare ā humanitatem Xpti Di

fr, ostat ex superiori ma. diff.e, et apud scholasticos omnes ig extra dispu-
21 e: yende ad maiorem probat. nobis e incumbendum.

Probat 9° mar. Polij e fra

sanctificans creaturam realis, qua in linea sanctitatis perfectior alia excogitabilis n
9° polij e fra sanctificans creaturam realis tam perfecta in linea sanctitatis
heat oppositis n. so moralis aut physica; d et metaphysica, et essalis cum oi peccato
in subto q° fr sanctificat. Ant. ostat: probat cons: q.a fra sanctificans
creaturam realis ita q.d heret opposit.s n. so moralis et physica, d et me-
cum oi peccato in creatura, qm sanctificat a perfectio excogitabilis in li-
nea sanctitatis qm quae so moralis aut physica oppositis heret, ut e
every; d e polij fra sanctificans humanitatis, qua in linea sancti-
perfectior alia excogitabilis n sit: 9° polij e fra sanctificans creaturam
tam perfecta in linea sanctitatis primis ut heat n so moralis et physica
d et metaphysica, et essalis oppositionem cum oi peccato.

22 Pbo 1°. declarando eodem ex c.° Quia

perfectio moralis et entitativa in linea sanctitatis odenda e defecto
sanctitati increatae Vbi Di sanctificanti fr per unionem humanitatis Xpi
d impossibilitas essalis, et metaphysica rone sui cum oi peccato in huma-
gm fr sanctificat e perfectio moralis, et entitativa in linea sancti-
tatis: 9° impossibilitas essalis, et metaphysica rone sui cum oi peccato in hu-
mitate gm fr sanctificat odenda e defecto sanctitati increatae
sanctificanti fr per unionem humanitatem Xpti Di. Mar ostat: cum
increatae summe et perfectissime sanctitati, qualis e sanctitas Vbi,
dum perfectio nec triplex odenda sit perfectum n sonat cum rone fr
sanctificantis participative, sive media unione: quo pacto nequit
ctitas radicalis humanitatis, d so formalis. Mir. navi nequit ...
em sanctitatis perfectio prima sit exclusio peccati a subto q.d
ctificat, quo mar fuerit peccati exclusio erit mar perfectio mo-
lis, et entitativa fre sanctificantis fr; d impossibilitas essalis et met.
fre fr sanctificantis rone sui cum oi peccato in subto, q.d sancti-
e mar exclusio peccati a subto q.d sanctificat: 9° n ... perfecti-
mar perfectio moralis, et entitativa e in linea sanctitatis mini-
denegando sanctitati increatae Vbi

23\. Ostendit haec ratio; quia sanctitas, sive forma sanctificans, est puritas, et libertas a peccato, et scelere, ut ex D. Dionysio explicant frequenter PP. et Theologi: quia summa et infinita sanctitas est summa, et infinita puritas, libertasque a peccato, et scelere; atqui sanctitas increata Verbi humanitatem formaliter sanctificans est summa, et infinita sanctitas: ergo est summa, et infinita puritas, libertasque a peccato, et scelere. Modo sic: atqui summa, et infinita puritas, et libertas a peccato, et scelere affert essentialem impossibilitatem metaphysicam cum omni peccato in subiecto, aut quasi subiecto, quod summe sanctificat saltem infra Deum, purificat quoque et liberat a peccato, ut est certum: cum summa, et infinita puritas, et libertas a peccato sit summa, et infinita remotio, et distantia a peccato, seu summa possibilis, et excogitabilis oppositio cum peccato: ergo sanctitas increata Verbi humanitatem Christi Domini formaliter sanctificans dicit essentialem impossibilitatem metaphysicam cum omni peccato in humanitate.

Ostendit 2°. quia effectus formalis, quem humanitati Christi Domini media unione hypostatica communicat increata Verbi Divini sanctitas est, illam reddere summe infra Deum sanctificatam, sive ita sanctificatam, ut solum differat a Deo, in eo quod Deus per essentiam et a se; humanitas autem solum per unionem, et per participationem habeat eiusmodi sanctitatem, consequenter quoque constat omnes effectus sanctitatis, quae Dei propriis rationes suae essentiae: ergo similem repugnantiam, quam habet Deus cum omni peccato ratione suae sanctitatis per essentiam, sive ratione sanctitatis suae per realem identitatem cum illa habet humanitas cum omni peccato ratione sanctitatis Dei per participationem; atqui repugnantia quam Deus habet cum omni peccato ratione suae divinae sanctitatis per essentiam est metaphysica impossibilitas cum omni peccato: ergo eamdem habet humanitas ratione divinae sanctitatis per participationem: quod est idem ac dicere, divinam sanctitatem communicatam per unionem, et entitatem superadditam humanitati impossibilem esse metaphysice ratione sui effectus cum omni peccato in humanitate quam formaliter sanctificat. 24

Cap. 4.

Nativae sententiae fundamentis occurritur.

Argues 1°. Non minus repugnat summae, et infinitae sapientiae error, quam summae, et infinitae sanctitati peccatum; atqui potuit coexistere cum summa, et infinita Verbi sapientia in anima Christi Domini error, ut plures cum P. Vasquio disp. 61 c. 9 docent: ergo et potuit cum summa, et infinita Verbi sanctitate coexistere in anima Christi Domini peccatum. 25

Omnis mari, et miri nat cva. Disparitas liquet in nris pr
et si summa, et infita Vbi sapientia uniat immte aiæ Xpti Di,
illi pstat suũ effum fralẽ, sive n reddit illã sapientẽ, et intellig
pr sapientiã, et intellectũ Dĩ: qa cũ sapere, et intelliger sit eff
liũ petit, ut intali modo cõmunicet subto: nullus á actus Dñs vitali
cõmunicat humanitati Xpti Di, cũ n sit ab illa intrince, sive ab intri
illius, et pr verũ immanentiã: summa á, et infita Vbi Di sanctitas
humanitati suũ effũ fralẽ s. p sui unionẽ, seu exhibitũ, cũ n sit eff
talis exigens ee ab intrinco subti, qd denoat, redditq aiã Xpti Di
gratã Deo summo modo sanctitatis pssis infra Dm: unde repugnat
phe, et essalit cũ oi peccato in aiã, qm ita sanctã denoat.

26 Idem rendys par
Aliis, quæ afferri posset de oppõnte immortalitas De cũ morte, qua
stante, humas Xpti Di mori pot cõponendo mortẽ cũ unione hypostat
int partes abras humanitatis: qo n obstante oppõnte De sanctitatis cũ p
stare pot in aiã Xpti Di peccatũ retenta unione. Rendus, inqu
p disparitate: immortalitas Dĩ n reddere nã huã immortalẽ, et imp
bilẽ: sicut nec realitas Da unita nã hominẽ, ut pate e, illã re
realem: Da á sanctitas reddit humanitatẽ sanctã fr. sanctitate su
ma infra Dm: unde qa illã suos effẽs fralẽs exercet, slt exclu
essalẽ oẽ oino peccati. Idem dm de aliis denoaonibus exigentibus
specialẽ mũ applicationis frc ad subtũ, aut specialẽ ex pte subti
citatẽ.

27 Argues 2o. Potuit assumi a Vbo Do hũs, quæ ante assumptũ peccasset
to actuali; ? in hoc casu cõponi posset cũ unione hypostatica slm peccatũ h
tuale in humanitate assumpta: qo slm cũ peccato hituali stare pot unio h
statica, et coent summa, et infita sanctitas Vbi in humanite. Pbat
qa in eo casu posita psse unione hypostatica, aut sanctite Da cõmuni
humanitati, n poneret destructivũ aliqo peccati hitualis ut talis: qo n pon
peccatũ hituale: qo hoc cõponeret cũ unione hypostatica. Pbat ans: qa u
hypostatica, sanctitasve Di Vbi cõmunicata humanitati, neq e cõdigna p
satisfactio, neq e divina idonatio peccati: qo illa posita n poneret destr
ens peccati hitualis.

28. Rco imprimis omittendo mare, de qua plures dubitant cum P. Suario disp 33, et nando mire. Ad probatis disquo ans; posita pcisse unione hypostatica, sive Da sancte comunicata humanitati, n poneret destructivum aliqd actuale, sive p m actus peccati hitualis, omitto ans; n poneret destructivum poale, sive p modus poe, et virtutis metphe conexus cum destructivo actuali, seu p modus actus, no. Destructivum actuale, sive p modus actus, e ipsa destructio peccati hitualis, l rone Di actus cdonantis peccatis pteritis, sive rone actus cdigne satisfacientis p peccato pterito: exa em peccati hitualis ut talis in natione utriusq actus copulative sumpta csistit, ut docuimus in ma de peccatis: destructivum a poale e illud, qd inducit, l phice, l metphe, sive p phicq, aut metphq conexionem, destructionem actualem peccati hitualis, slt Dq cdonatis peccati pteriti: tale destructivum, et inductivum, p metphq cnexionem, destructionis actualis, sive Dc cdonatis eet in eo casu Da sanctitas comunicata humanit: ut em ex Vasquio recte docent PP Gaspar Hurt disp 10 difficultate 7, et Theophilus Rainaudus lib 4 de Deo hoc sect 2 c 6 cpramat vox Da cferendi unionis hypostaticq, sive Di Vbi pronis, et sanctits humanit eet cdonatio peccati hitualis, casu quo ante assumptionem peccasset huas: unde ipsa Da sanctitas eet rone suq pfectionis destructivum metphy, seu metphy inductivum destructionis actualis peccati pteriti.

Deinde abre nari pot iure ans, qd distinximus: fra etenim metphe inductiva Dc cdonatis peccati pteriti e, rigorose loquendo, destructivum aliqd peccati hitualis ut talis: ad illiusq pbat em dm e, qd lt ipsa unio hypostatica, seu Da sanctitas comunicata humanit, n sit fr ipsa Da cdonatio, e tn metphe inductiva Dc cdonatis: qd sufficit, ut sit rone sui metphe inspdls cum peccato hituali, cum sit rone sui metphe inductiva destructionis actualis illius: sicut ea fra e phice inspdlis cum alia, quae rone sui e phice inductiva destructionis actualis illius, sive carentiq cervatis illius. 29

Arguet 3°. Carentia unionis hypostaticq pot ee poena peccati, sicut et carentia visionis beatq e poena peccati; sd si peccatum eet essalit, et metphe inspdle cum unione hypostatica huius carentia n posset ee poena peccati: ergo n e ita inspdle. Mir pbat: qa si peccatum eet essalit, et metphe inspdle cum unione hypostatica, peccatum cnecteret essalit cum carentia unionis hypostaticq 30

q si peccatum connecteret essentialiter cum carentia unionis hypostaticae, talis carentia non posset esse poena peccati: sicut nequit esse poena peccati ubicatio, duratio, actio vel productiva peccati; aut quaevis alia forma, cum qua connectat essentialiter peccatum: quod etiam. In hunc modum arguit m. Rip. to. 2; ut ex hoc c. denegat oppositionem physicam inter peccatum lethale, et gratiam habitualem, cuius carentia poena peccati lethalis e.

31 Resp. imprimis dd maior: carentia unionis hypostaticae, quae unio praesupponitur in humanitate ante peccatum potest esse poena peccati, non maior: quae unio non supponatur in humanitate ante peccatum concesso maior. Etenim ut quae sequenti dicemus, unio hypostatica praesupposita in humanitate admitti non potest per subsequens humanitatis peccatum: reddit quippe prime impeccabilis humanitatis: unde carentia unionis, quae unio ante peccatum supponebat, nequit esse poena peccati. Et carentia unionis subsequens peccatum, non praesupposita ante unione in humanitate potest esse peccati poena; et sic carentia unionis hypostaticae in humanitatibus peccato originali, aut actuali infectis potest aliquomodo dici poena peccati. Sed ad propositum argumenti inhaerentes accedentes, omissa maior, namus minor: ad probationem concessa maior distinguo minor: q si peccatum, qua formaliter peccatum e connecteret essentialiter cum carentia unionis hypostaticae, talis carentia non posset esse poena peccati, non minor: si peccatum propter titulus independentis a ratione formali peccati connecteret essentialiter carentia unionis hypostaticae, talis carentia non posset esse poena peccati do minor.

32 Illud malum, quod sequitur, et per metaphysicam connexionem, etiam actu peccaminoso, quatenus peccaminosum formaliter e, ita quod si formaliter peccaminosum non esset actus, tale malum non sequeretur ex actu, poena peccati vocatur, et dr: illud autem, quod sequitur et per metaphysicam connexionem ex actu formaliter peccaminoso ex alio titulo, ita quod et inferret ex actu si formaliter peccaminosum non esset, nequit esse poena peccati: et ratio e: quia illud malum, quod infert ex malitia morali actus, non inferendus, si actus malitia morali non inficeret, provenit formaliter ex realitate malitiae moralis actus; q malum quod provenit formaliter ex realitate malitiae moralis actus, poena peccati e: quod. Hinc patet disparitas exempla adducta; quia carentia unionis aut gratiae habitualis ita provenit ex actu peccaminoso formaliter tali, ut si formaliter peccaminosum non esset, talis carentia non proveniret ex actu; duratio autem, ubicatio, actioque productiva peccati connectunt cum peccato propter titulus independentis a ratione formali peccati: Et enim actus non esset for-

caminosus, adhuc ista sequerent peccatum; unde poena peccati n esset, si actus qua sunt peccaminosi, seu malitia morali infecti sequerent, et esset mala ratione peccantis.

Ad calcem quaestionis rogabis 1°: an in casu, quo humanitas assumpta ante assumptionem peccasset (ita tamen ut necessario per assumptionem tolleret omne peccatum) adhuc esset verum dicere, hic homo peccavit, Deus peccavit? Affirmat Pater Vasquez disputatione 61 n° 19, et cum Suario disputatione 33 sectione 1 nam dicimus: quia non est idem suppositum, quod peccavit, et illud, de quo post assumptionem affirmaret peccasse: in eo enim casu natura subsisteret in proprio supposito humano peccasset: esset quod peccatum non posset tribui supposito Divino, in quo post assumptionem subsisteret humana natura: e contra autem verum est dicere, hic homo creavit coelos, signando Christum: quia idem est suppositum, quod creavit coelos, et quod humanitatem assumpsit. 33

Rogabis 2°. An si humanitas retinens proprium subsistentiam assumeretur a Verbo, ut nobis possibile videtur, posset peccare componendo cum unione hypostatica peccatum? Respondetur negative: et ratio est perspicua: quia licet esset tunc duae personae, creata scilicet, et increata, adhuc humanitas assumpta sanctificaretur per summam, et infinitam sanctitatem Verbi repugnantem metaphysice cum omni peccato in humanitate, quam sanctificat: quia eodem pacto excluderet essentialiter omne peccatum ab humanitate, quo modo excludit persona, et sanctitas increata Verbi communicata humanitati in unitate suppositi. 34

Rogabis 3°: an si humanitas Christi Domini bilocaretur, et Hyerosolimis verbi gratia esset unita Verbo, et in Nazareth non esset unita Verbo posset in Nazareth peccare? negative respondetur et constat ad principia in Physica statuta de ente bilocato: quia adhuc verum est dicere, humanitas existens in Nazareth esse absolute, et simpliciter unita Verbo, et a Verbi sanctitate sanctificata; et in humanitate, quae sanctificatur a sanctitate increata Verbi est impossibile peccatum cum Divina sanctitate: quod erat ostendendum. 35

Quaestio 3°.

An vi Unionis Hypostaticae reddatur humanitas Christi Domini ita ab intrinseco proxime impeccabilis, ut nequeat per peccatum unionem amittere?

Cap. V.

Supponta et q̄ne q̄lucent ad resolut.

Hec e disp. p̄senti, p̄ximio et p̄ximina dictas: rogat quippe, num cu unione hypostatica n io impossibile sit in humanit.e Xpti Di peccatu; q̄d et impossibile sit impeccabilitas p̄xima, sive libera, et expedita ad peccandu; atq adeo illa impeccabili p̄xime reddat rone unionis hypostatice Xpti Di humas, q̄d q peccatu amitti nequeat unio hypostatica, cu hac posita excludat pota p̄xima peccandi.

37 Pro q̄s resolut.e sup-pono 1°: Longe diversu q̄d ee, cu unione hypostatica ee impossibile peccatu, ee cu illa impossibile p̄ximu peccabilitas: stare siquidem pot, q̄d si aliqua sit impossibile cu peccato, possibile tn cu p̄xima, et expedita potestate, libertate ad peccandu. hoc supra explicuimus ex° grie habitualis, que impossibilis e metphice in pluris sua cu lethali in eodm subto; e tn possibile cu p̄xima peccabilitate subti; atq adeo ho iustus peccabilis dicit e: q° ad sub gria qamdu retinet expeditu potestate ad bene, et male operandu moraliter, ac si griam n haberet: et em n heat potestate ad p̄ponendu lethale cu gria; illu tn het ad p̄ponendu peccatu cu carentia et amissione grie ant hite. Dixi, impossibile ee cu unione ad Vbu in eadem humanitate peccatu q̄dvis: inquiro modo, an cu unione ad Vbu impossibile sit in humanitate potestas p̄xima peccandi, aut potestas p̄ponendi peccatu cu carentia et amissione unionis ad Vbu ant hite?

38 Suppono 2°. q unionis hypostatice n auferri, nec posse auferri ab humanit.e Xpti Di remotu, et radicalem peccabilitatem et roe: q a talis peccabilitas radicalis e ipsa humanitas ens°, que q̄ ex se, et independent a dono supnali superaddito, capax e eliciendi actum liberu, quo a recta ronis dictamine, aut Di legis p̄scripto recedat. q° dubitat; an ablata, aut impedita sit in humanit.e vi unionis p̄xima peccandi facultas: qua vi unionis ad Vbu, seu Di p̄sone, et sanctitatis p̄municate humanitati, hec ita detrata p̄manserit ex p̄teacto ad amplexu oiu honesti p̄cepti, et ad fugu oiu inhonesti p̄hibiti, ut sic fuerit humanitati, actu aliquem p̄hibitu elicere, aut omissionem actus p̄ponere. Nec difficile debet videri satisfi, q̄d huas q̄ ex se radicaliter pecc

bilis reddat ab aliqua forma superaddita proxime impeccabilis: quod cum proxima peccabilitas includat essentialiter libertatis, et indifferentiam proximam ad utrumque extremum potest ista determinari per formam superadditam ad extremum honestum, et per consequens, ut tollat proximam indifferentiam ex parte actus primi; eveniet quod tollat proximam peccabilitatem. 180

Suppono 3.º 2.º scotistas; quod ut potentia sit hic et nunc proxime libera in ordine alicuius actus non sufficit illa indifferentia, quae vulgo bene dicitur nativa ratione cuius ipsa voluntas non est ex se determinata ex parte actus primi ad unum contradictorium extremum prae alio: sicut est determinata causa necessaria; sed est apta ex se ad eligendum in actu 2.º unum extremum prae alio: insuper enim requiritur, quod antequam ipsa se determinet, et eligat unum extremum prae alio non detur ex parte actus primi determinativum aliquid, vi cuius alliget unum extremo. Et ratio a priori est: quod exercitium liberum voluntatis ut tale non solum desumitur in esse liberi a indifferentia voluntatis radicalis, seu nativa, ratione cuius ipsa ex se non est determinata ad unum extremum prae alio; sed etiam a carentia omnis principii antecedentis mediati, et immediati determinantis, et alligantis ad unum extremum potentiam, quae ex se ad tale extremum alligata non erat, sed ad utrumque indifferens. Hinc est, quod si detur principium aliquid mediatum, aut immediatum determinans, et alligans ad non peccatum humanitatem, quae ex se alligata non erat ad non peccatum, sed indifferens ad peccatum, et non peccatum, tale principium tollet proximam voluntatis peccabilitatem, reddetque illam impeccabilem: et si tale principium intrinsecum humanitati sit, reddet illam ab intrinseco proxime impeccabilem. Quaerimus nunc unio hypostatica, etiam Verbi Dei persona intrinsece unita humanitati sit tale principium? 39

Suppono 4.º: quod ut aliqua forma reddat humanitatem Christi Dei ab intrinseco impeccabilem, ab illaque excludat proximam peccabilitatem, debet poni in humanitate ante ad exercitium liberum voluntatis, quod sit libera carentia peccati, ita quod non tribuat talis forma, quasi in primis liberem omissionem, seu carentiae peccati: si enim talis forma ante supponat exercitium liberum voluntatis, quod sit libera carentia peccati, in cuius primis, aut quasi primis ipsa forma conferat, procul dubio componitur cum proxima peccabilitate: id enim quod sequitur liberam determinationem voluntatis ad non peccandum, non tollit ex parte actus plenum voluntatis indifferentiam ad peccandum, et non peccandum; imo illam exigit, et supponit: quo quaecumque sit forma, si supponat ex parte humanitatis liberum exercitium, 40

q^d sit carentia peccati ad illius collat^em eius positio minime tollet pri-
mg humanitȝ peccabilitate. Propterea in ma de beatitudine in sili
supponimus q^em de impeccabilit^e beati ex vi visionis procedere de visione
existente in hoc ant ad oe exercitiȝ voatis, q^d sit libera carentia
peccanti: si em D' videris Prum libere detratis in hoc instanti
ad n peccandy infundat illi visions, illam n infusurus, si Prum
ad peccandy detratis videret, plane in eo casu ponerent sl in Pro n
sio, et poa libere proxime ad peccandy. Sed cea hoc suppositis, cui ma-
gna doctre nre p' nitet infra nulla inculcanda ii.

41 In qe 1a sna docet, hu-
manitȝ Xpti D' sub unione ad Vbȝ posse proxime peccare, ita ut per peccatum
amittat unio hypostatica; Et sl cum illa, sive retenta unione peccare
posse, utrumq^3 hrȝ coniungendo: sicut et iusti, Et sl cum gria nequeant
ponere peccatȝ lethale, poss tn proxime peccare amittendo griȝ. Ita PP.
Pry Hurt de Incarnat^e disp 60, et Arriaga disp 35 cum aliis, quos PP.
nulli secuti ii: in qm sng q^ad 19 sui p^tem cvent venient Durandus
Scotus, et Scotistae supra allegati. 2a sna reliquos oes errores cum PP. Suar.
et Vasquio locis supra citatis, Card de Lugo, Bernal, Albrote, et Anton
asserit, humanitȝ Xpti D' vi unionis hypostatice nec divinitis peccare posse
ita q^d p peccatȝ unions amittat.

Cap. 2.

Diversis conclonibus mentȝ nrȝ aperimus.

42 Dico 1°. Pole e, q^d unio
hypostatica conferat humanitati p posteriori ad exercitiȝ voatis, q^d sit libe-
ra carentia peccati. Pbo dictis: pot D' ita quidie decernere, confero
humaniti Pri in instanti A unions hypostaticȝ cum Vbo, si ipsa libere
n peccaverit in instanti A; d pot Pri humanitas libere n peccare
in instanti A: g^o prvia Pri humanit^e libere n peccante in instanti
A, D' conferet illi unions hypostaticȝ cum Vbo in eode instanti A. Mi-
sic: d in predicto casu talis decreti, et collationis unionis, hec conferet
humanitati p posteriori ad exercitiȝ voatis, q^d libera carentia pecca-
g^o pole e, q^d unio hypostatica conferat humanitati p posteriori ad
exercitiȝ voatis, q^d sit libera carentia peccati: atq ita collatio...

onis sit esse, aut quasi esse, primi, aut quasi primi libera carentia peccati. Et quidem in hoc discursu nihil, qd nos moveat.

Dico 2°. Unio hypostatica collata humanitati pro posteriori ad exercitium voluntatis, qd sit libera carentia peccati, ut prius probavimus, est opposita in eodem instanti reali in eadem humanitate cum peccabilitate proxima illius. Hoc dictum constat ex supposito 4°. et suppositis casus possibilitate e mihi evenit. Ita e: quo est componit cum exercitio libero voluntatis componit necessario cum actu primo proximo libero ad tale exercitium; constituit quippe exercitium liberum in esse liberi per actum 1m proxime liberum, sive per libertatem proximam ex parte actus 1i ad tale exercitium; sed unio hypostatica collata humanitati pro posteriori ad exercitium liberum, qd sit libera carentia peccati componit cum exercitio libero: qo componit cum actu 1° proximo libero ad tale exercitium. Modo sic: sed actus 1us proximus liber ad exercitium voluntatis, qd sit libera carentia peccati e proxima peccabilitas, sive proxima indifferentia ad peccatum, et non peccatum, ut c evenit: qo unio hypostatica collata humanitati pro posteriori ad exercitium voluntatis, qd sit libera carentia peccati componeret cum proxima peccabilitate, sive proxima voluntatis indifferentia ad peccatum, et non peccatum. Atqui in eodem instanti reali darent se in humanitate carentia libera peccati, et unio hypostatica collata pro posteriori ad tale carentiam liberam: qo in eodem instanti reali darent se in humanitate peccabilitas proxima et unio hypostatica. 43

Hoc constat primo apud omnes scholasticos certo; sit illa suppositio, que involvit usum libertatis non impedit, neque aufert, aut minuit libertatem, sed e cum illa composita; sed collatio unionis pro posteriori ad exercitium voluntatis, qd sit libera carentia peccati, e suppositio involvens usum libertatis ad peccandum, et non peccandum: qo non impedit, neque aufert, aut minuit libertatem ad peccandum, et non peccandum. Maior statis comperta e omnibus: minor nobis probat: qo collatio unionis pro posteriori ad exercitium voluntatis, qd sit libera carentia peccati supponit libertatem se detrasse libere ad non peccandum; sed qd supponit voluntatem se detrasse libere ad non peccandum involvit usum libertatis ad peccandum, et non peccandum: qo. Constat iterum: si per impossibile 44

volũs sua n peccando produceret libere in se unionẽ hypostaticã, ta-
lis unio n tolleret illius libertatẽ ad peccandũ, et carendũ unione:
sicut cũ volũs in se libere producit amorẽ Dei, talis amor n tollit
illius libertatẽ ad odiũ, et ad carendũ amore; ꝯ n alia de ca, nisi
q^a ex^a unionis supponit liberã voluntatẽ detractionẽ ad n peccandum,
cũ posset peccare, et carere unione: q^o dedo.

45 Nec int ea, quæ coĩt afferri
solent ex PPs Suario, et Vasquio ad probandũ in universũ repugnan-
tiã unionis hypostaticæ cũ peccabilite proxima humanitatis, aliquid
e q^d ꝯ^a dictũ nrũ urgeat. Asserit Vasquius, q^d unio hyposta-
tica nequit dependere, neq ut a ꝯdite ab exercitio libero, et
meritorio suæ volũtatis: sicut gr̃ia habitualis: q^a unio n pot intendi p a-
ctus supnales, sicut pot gr̃ia. Sed plane, ad mirio discrimine hoc certissi-
mo int utramq fram, n capio, unde inferat, q^d unio, sive fra incapax
intensionis subsequi n possit, et se heret p posteriori in sui ex^a ad
actum liberũ, sive ad exercitiũ liberũ volũtatis, q^d sit libera carentia
peccati.

46 Pr Suarez loco citato ita philosophat. Unio hypostatica necessario
antecedit oem oino operatẽ humanitatis: q^o tollit illius libertatẽ ad pecca-
dũ, sive proximã illius peccabilitẽ. Pbat ans. Unio hypostatica ꝯsti-
tuit suppositũ; ꝯ suppositũ ꝯstitutũ necessario antecedit oem oino ope-
rationẽ: operates em, sive actiones, cũ sint suppositorũ, ut docet
Phus, necessario supponunt suppositũ ꝯstitutũ: q^o. Sed discursus istius
ans facile nat. Ad pbatem duplicit reo: 1° dd mars: unio
hypostatica ꝯstituit suppositũ Dei, ꝯdo; suppositũ creatũ, no. Pro
priori ad exs suppositi Di uniti humanitati pot dari humanũ
suppositũ, cuius humanitati libere se exercenti p carentiã pecca-
ti ꝯferat Di unionẽ hypostaticã, media qua resultet suppositũ
Dei p posteriori ad tale exercitiũ liberũ.

47 Reo 2° ꝯcessa mari
nando mirũ: 1°: q^a q^d suppositũ ꝯstitutũ subsequat p posteriori ad
aliquã ne operatẽ, n e cur implicet de poa abra: tunc em adhuc ve
rificabit, q^d actes ꝯ suppositorũ: hoc e, q^d actes tribuant suppositis, et

denoent supposita operantia. 2º: qª qd supposity ostitutivy antecedat oem re operaty, io e ex exigentia onali re, et virtuty subsly operativ ré, qy supposity ostituit prium quod operany oplete tale: neqz em de poa impole iudico, qd humas oi oino careny suppositalitate operat es liberas eliciat: da ung ex ijty liberis operationibus ee exercitiy voaty, qd sit libera carentia pura, aut n pura peccati, prt qm Ds suppositalits Dj oferat humanitati sic se exercenti libere: tunc plane supposity ostitutivy n antecederet, d subsequeret operatis humanitaty. 182

Ubi nota, Dhy io dixisse, actiones ee singularis; qª rones coes in sua abstractionis statu minime operant: n em stant rones coy a pte rei: io em operant singularia, quae ut talia ppriè existunt a pte rei.

Dico 3º: Umio hypostatica collata humanitati ante ej exercitiy liberis voaty e metphe impoly cy pxima humanitatis peccabilitt. Ne videat odo ista superiori ad specis opposita, explico illg exº, qd apud oes debet ee certy: ostat quippe visiong clarg Dei in Patria antem actum amoris Dei beatifi-cy otty ex visione, ita nessitare voaty Beati ad amorg Dei, ut tollat ab illa pximg liberts ad amorg, et carentia amoris, odiumqz Dei: quo supposito, dixi in ma de Beatitudine pole ee, qd Ds decernat oferre, et oferat hoi in instanti A visiong clarg dependent ab actu libero, et supnali amoris Dei elicito in instanti B, tanqm a libe-ra hoy disposit ad recipiendy ut priy visiong Dei: in hoc a casu visio clara Dei n tollit pximg voaty libertatg ad amorg, et care-tia amoris Dei, cy subsequat libery exercitiy voaty, qd sit amor li-ber Dei, in cuiy priy visio oferi: stat gº, qd visio Dei collata hoi ante exercitiy voaty, qd sit amor Dei, sit metphe impoly cum pxima hoy libertate ad amorg Dei, et qd visio Dei collata hoy dependent ab amore libero Dei, sive p posteriori ad exercitiy voaty qd sit amor liber Dei oponat cy pxima hoy libertate ad amorg Dei. Silit gº dicimy, qd Unio hypostatica collata humanitati Xpti Ds ant ad exercitiy voaty, qd sit libera carentia peccati e impoly cy pxi-ma humanitaty libertt ad peccandy, Et collata p posteriori ad tale exer-citiy cum tali libertt ad peccandy optime oponat. 48

49 Pbo igit̃ cōclonẽ, quę in hac ꝑrov̄ ꝑcipua e. Unio hypostatica collata humanitati ante oē exercitiũ liberũ voltatis ꝯmunicat humanitati sanctitatẽ, quę reddit humanitatẽ impotentẽ impoa arti ad peccandũ: gº ita collata, e metaphie impediũ cũ ꝓxima voltatis peccabilitati. Liquet coa: gª gra, quę reddit humanitatẽ impotentẽ impoa arti peccare, aufert sine dubio illiũ libertatẽ ad peccandũ, cũ illi sit peccatũ impoßle, sive n peccatũ necessariũ necitate n coerti, et oba a libera detraone, ꝯ necitate arti oem usum libertatis. Pbo igit̃ ant. unio hypostatica ita collata ꝯmunicat humanitati arti ad oē illiũ exercitiũ liberũ sanctitatẽ in genere sanctitatis ꝑfectissimã, summã, et infinitã ꝯdei sanctitatẽ infinite, et summe intra Dm sanctificantẽ humanitatẽ; ꝯ ꝑdicta sanctitas ita humanitatẽ sanctificans ꝯmunicata humanitati arti ad oē illiũ exercitiũ liberũ reddit humanitatẽ impotentẽ impoa arti ad peccandũ: gº.

90 Mar. huiũ discursus certissima e, et in superioribus sæpe inculcata. Pbat mir. gº ꝑfectissima, infinita, et summa sanctitas infinite, et summe infra Dm sanctificans humanitatẽ sanctificat summo modo poßli infra Dm humanitatẽ: gº reddit illã n so liberã, et mundã ab oi peccato, excludendo ab illa peccatũ, ꝯ et impeccabilẽ, seu impotentẽ peccare excludendo ab illo ꝓximã peccabilitatẽ. Pbat hęc coa: gª sanctificare humanitatẽ summo modo poßli infra Dm e illã reddere summe distantẽ ab peccato, distiã summa poßli infra Dm; ꝯ reddere humanitatẽ summe distantẽ a peccato distiã summa poßli infra Dm, n so dicit reddere illã mundã et liberã a peccato, ꝯ et impotentẽ peccare: gº. Atqui hęc impoa e ante oē exercitiũ liberũ humanitatis: gº reddit humanitatẽ impotentẽ impoa arti ad peccandũ.

91 Ꝯfrat hęc vo 1º. oĩs ꝑfectio moralis in linea sanctitatis ꝯpdiũ cũ oĩtu sanctitatis participatę, et collatę independent ab usu libero voltatis ꝯmunicari debet humanitati Xpi Dñ rone summę et infinitę sanctitatis ꝯ illi ꝯmunicatę summo modo poßli infra Dm; ꝯ impeccabilitas ꝓxima e ꝑfectio moralis in linea sanctitatis ꝯpdiũ cũ ꝯptu sanctitatis participatę.

et collatæ, ut supponit, independenter ab usu libero voluntatis: ergo impeccabilitas proxima communicari debet humanitati Christi Domini ratione summæ et infinitæ sanctitatis Dei illi communicatæ summo modo possibili infra Deum.

2°. Posse, et maximè in linea sanctitatis illa forma, quæ non solum peccatum, verum et proximam peccandi potentiam excludit metaphysicè a subjecto, quod sanctificat; si aliunde ex modo quo confert subjecto, non supponat per prius proximam peccandi potentiam, quia dependeat in sui collatione a carentia libera peccati; sed Divina Verbi sanctitas communicata humanitati ante omne exercitium voluntatis est omnis possibilis formæ sanctificantis maxima, et aliunde ex modo, quo confert non supponit per prius proximam potentiam peccandi, ut liquet: ergo non solum peccatum, verum et proximam peccandi potentiam excludit metaphysicè ab humanitate, quam sanctificat.

3°. Increata sanctitas habet ergo talem hunc effectum formalem, ut illum a Deo non solum peccatum essentialiter excludat, verum et omnem potentiam peccandi per essentiam: ergo habet quoad humanitatem ut ab illa non solum peccatum expellat, verum et per participationem omnem peccandi potentiam, cujus exclusio non pugnet cum essentia humanitatis, nec cum modo illi conferendi sanctitatem increatam: atqui quod increata sanctitas humanitati communicata ante omne exercitium voluntatis ab illa excludat proximam peccabilitatem, neque pugnat cum modo illi conferendi predictam sanctitatem, ut liquet, cum talis modus non supponat per prius proximam humanitatis peccabilitatem, neque pugnat cum essentia humanitatis, sicut pugnaret cum illa exclusio potentiæ radicalis: ergo etc. Dixi, pugnare cum essentia humanitatis, quod increata sanctitas illi per unionem communicata ab illa excludat potentiam radicalem peccandi: cum hæc, ut supponimus non 3°, ut ipsa nuda humanitatis essentia, et substantia quæ quantum est ex se, et quia est creatura rationalis libera, ejusdemque speciei cum aliis humanitatibus potest per sui exercitium liberum peccare, si reliqua adsint requisita. Solum ergo excludit peccabilitatem radicalem a subjecto sancto per essentiam: quia cum tale subjectum sit essentialiter sanctum, incompossibilitas metaphysica sanctitatis cum peccato est incompossibilitas metaphysica subjecti cum peccato; sed incompossibilitas metaphysica subjecti cum peccato excludit essentialiter capacitatem, seu potentiam remotam subjecti ad peccatum: ergo et radicalem peccabilitatem.

93 Dico 4. Unio hypostatica collata fuit de facto humanitati Xpti Di p priori seu ant ad oe exercitiu liberu voatis illius. Hc scio, cu involvat questione de facto, n ronibus metaphysicis, d aut phicis, aut qruentijs, aut ex Doctoru sensu pbanda e, ut nos pitamus. 1°. q a Xa pria phica suppositu se het p priori ad os operats ne: ois quippe operatio naliter elicita supponit suu priu pfectu in linea prij; d xaltidq, nullum aliud suppositu traxit de facto hanc ng hug Xpti Di, q m Vbi Di suppositu, ng° Vbi Di suppositu se habuit de facto p priori ad oem operatis huius ne huq Xpti Di. g° et unio ostituens suppositu Vbi Di inee supposito Xpti Di, sive in ee actualiter trahens ng hug.

94 2°. q a absq pundo dici nequit, q aliqua actio libera humanitis Xpti Di de facto n fuerit dignificata a psona Vbi; d si unio hypostatica n fuisset de facto collata p priori, seu ant ad oe exercitiu liberu voatis illius, aliqua actio libera humanitis Xpti Di de facto dignificata n fuisset a psona Vbi, ut diximus otrov. 2a int agendu de ca meritoria Incarnatis. g° de facto p priori ad oe exercitiu liberu voatis collata fuit humanitati Xpti Di unio hypostatica.

99 3° hoc ipsu pbat Theologoru sensus: Oes siquidem uti certu supponentes collatas unionis hypostatice n fuisse in potestate humanitatis Xpti Di, seu fuisse independentr eius exq a libera detraone voatis huq Xpti Di, difficilius qem excitant, quomodo cu unioe stare potuerit eius libertas pxima ad moriendu supposito Patris pcepto de subeunda morte etenim si unio hypostatica in sui exa dependeret a libero humanitatis detraone nulla plane eet diffas in explicando, quomodo stare possit libertas pxima in subeunda morte cu unione hypostatica. facile enim dici posset, q d cu humaniti liberu eet here unionis, eadq libertate manere expeditu ad subeundq, aut n subeundq mortq, et urgente pcepto: si enim tota diffas e in otrariada unione cu libertie ad mortq, cu libera sit habitio unionis libera erit mors: sicut liberu e peccatu contra griq, q a libera illius e habitio grie. Praterea PP.es Suarez et Vasquius, qui id, ut fert quesierunt, an de poa absa possit qservari unio hypostatica in-

humanit^te^ dependent ab illius libero exercitio n peccaminoso na-
tive rent: g^o supponunt oes, saltg de facto unionē hypostaticam
n ꝯferri, nec ꝯservari dependent a libero humanit^is^ exercitio
ꝯ p priori ad illud se here.

Dico 9°, et potissime adversus All. H. me n°. 56
41 relatos. Unio hypostatica semel hita nequit nec de poa ab-
sa p peccatū amitti: unde nequit ꝯservari dependent a libe-
ro voats huc Xpti D^i exercitio, q^d sit libera carentia peccati. Explico.
Visio clara Dei semel hita nequit nec de poa abra amitti a Be-
ato p liberā carentiā amoris: g^a semel hita reddit, p oibus in-
stantibus tum n^e n^e, tum temporis subsequentibus ad ipsius ex^am^
liberam carentiā amoris impots Beato: unde nequit semel hita
ꝯservari dependent ab amore libero Beati g^a D^m, neq per caren-
tiā liberā amoris amitti. Sicut unio hypostatica semel hita, quomo-
docūq^e ... ^{to} allata fuerit, nequit nec de poa abra p peccatū amit-
ti, g^a semel hita reddit, p oibus instantibus tum n^e tum tem-
poris subsequentibus ad illius ex^9 impots humanitati Xpti D^i li-
berā carentiā peccati, coent ꝗ ꝯservari nequit dependent a ta-
li^o libera carentia.

Probat ꝯclo, quę ex superioribus liquido deducit. Ut 57
unio hypostatica semel hita ab humanit^te^ posset per peccatū a-
mitti, debet se here p priori ad exercitiū voatis pxime libere
ad peccatū, et n peccatū; ꝯ unio hypostatica semel hita ab hu-
manit^te^ nequit se hare p priori ad exercitiū voatis pxime libe-
re ad peccatū, et n peccatū: g^o unio hypostatica semel hita
ab humanit^te^ nequit p peccatū amitti. Discursus mar liquet:
n em pōt fra semel hita a subto amitti, seu excludi p ponit, seu in-
troductā novę fre ꝯtrarię, nisi fra hita se heat p priori ad introductionē no-
vę fre ꝯtrarię, sive libera, sive necessaria sit novę fre introductio: et
ideo fra, quę amittit, dr antiqua, et prior; et quę introducit, anti-
quamꝗ pellit, dr posterior, et nova; ꝯ peccatū p q^d amittenda erat
unio hypostatica semel hita, e exercitiū voatis pximé libere ad
peccatū, et n peccatū: g^o ut unio semel hita p peccatū amitti

proit debet se habere in humanitate pro priori ad exercitium voluntatis proxime liberum ad peccatum, et non peccatum.

98 Probatur ergo mira superiorum discursu. Unio Hypostatica se habens pro priori in humanitate reddit humanitatem impotentem exercitium subsequens voluntatis proxime liberum ad peccatum, et non peccatum: ergo nequit semel habita se habere pro priori ad exercitium voluntatis proxime liberum ad peccatum, et non peccatum. Liquet consequentia; antecedens probatur: quia unio Hypostatica se habens pro priori in humanitate excludit, seu destruit metaphysice proximam libertatem voluntatis ad peccatum et non peccatum, pro omni instanti sequenti naturae, et tempore exercitium unionis; ut probatum manet ex titulo summae, et increatae sanctitatis, quae collata humanitati per unionem pro priori ad exercitium liberum voluntatis est metaphysice incompossibilis cum potentia proxima voluntatis ad peccandum pro omni instanti sequenti; sed forma excludens, seu destruens metaphysice proximam libertatem voluntatis ad peccatum, et non peccatum pro omni instanti sequenti, nequit se habere pro priori ad exercitium voluntatis proxime liberum ad peccatum, et non peccatum, ut est evidens: ergo etiam.

99 Sed rogabis hic opportune: quonam pacto intelligendum sit quod unio hypostatica, seu increata sanctitas mediante unione communicata humanitati excludat, seu destruat metaphysice proximam voluntatis libertatem ad peccatum, et non peccatum pro instantibus sequentibus exercitium unionis? Respondeo id praestare, quia unio hypostatica ratione increatae sanctitatis sibi annexae connectitur metaphysice cum carentia alicuius constitutivi libertatis proxime ad peccandum pro posteriori ad eius exercitium; id autem quod metaphysice connectitur cum carentia alicuius constitutivi proxime libertatis ad actum, destruit metaphysice libertatem proximam potentiae ad actum: destructo quippe constitutivo destruitur constitutum. Connectitur autem metaphysice unio hypostatica pro priori se habens ratione increatae sanctitatis sibi annexae cum carentia cognitionis indifferentis, seu indifferenter proponentis objectum peccaminosum, quorumque ex conceptu peccaminosum sit, et cum carentia Dei concursus parati ex parte actus primi ad actum versantis circa objectum peccaminosum. Cognitio autem indifferens, et Dei concursus paratus sunt constitutiva libertatis proxime ad peccandum, ut nemo nescit: ergo unio pro priori se habens destruit libertatem proximam voluntatis,

quominus per actus subsequentes peccaminosos exercere esse valeat.

Cap. 3

Opposita fundamenta evertunt.

Libuit prius omnia Scotistarum arg^ta proponere, et solvere, ut facilius postmodum specialibus so-norum discurrendi modus occurrerit. Arguunt 1°. Huas Xpti Di sita e: ig° post peccare prime et post collatam ipsi unionem. Probat cons: q^a posset deficere a Di Legis prescripto, et rationis dictamine e proprietas consequens necessario nostra sita; ad posse deficere a Di Legis prescripto, et rationis dictamine, e posse peccare: q°. Probat: q^a solus Ds e intrinsece impeccabilis, q^a infinitus e: ig° huas Xpti Di n e impeccabilis intrinsece, et post unionem, cum post unionem sita permaneat. 60

Neo concesso anti, nando cons: ad probationem dd maiorem: posse deficere etc^o. e proprietas consequens necessario naturam sitam relictam in suis donis, aut perfectionibus nalibus, concedo; consequens nostram sitam ornatam infinito, supernali, et summo dono sanctitatis increatae ipsi summo modo posse infra Dm communicatae, nego. Ad probationem distinguo ant: solus Ds e essentialiter, et radicaliter intrinsece impeccabilis, q^a infinitus e, concedo: per suam quippe perfectionem infinitam sibi identificat per essentiam et impeccabilitatem remotam: solus Ds e intrinsece impeccabilis tam essentialiter, quam accidentaliter, tam radicaliter, quam prime, nego. Liquet distinctio: huas quippe Xpti Di per formam longe accidentalem, sive non sibi essentialem, intrinsecam tamen sibi per unionem, Di scilicet sanctitatem, prime et intrinsece impeccabilis reddita e., ut probatum manet. 61

Arguunt 2°. Illud praedicatum, quod subito alicui convenit essentialiter nequit amitti per formam aliquam superadditam; alit haec essentialiter volus posset per formam superadditam reddi irrationalis: verificarentur enim duo praedicata contradictoria; dee peccabilem e praedicatum essentiale nostrae huius: q° nequit illud amittere, reddique impeccabilis per formam aliquam superadditam, sit supernalis, et increata sit. Probat 1°. Per unionem hypostaticam n immutatur quoad sua intrinseca praedicata huas Xpti Di: q° assumpta a Vbo humanitate, quae prius in persona extitisset, si antea habebat potentiam peccandi, et postmodum eam retineret. 2°: na hua Xpti Di eiusdem speciei e cum nra; ad nra e ab intrinseco pec- 62

cabilis: 9° et na hua Xpti Di. 3°. N magis intrinca e unio hypostatica humanitati, qm voas: 9° hum n magis erit ab intrinco impeccabilis p unione hypostaticā, qm peccabilis ab intrinco p voats: 9° si alterus ee debet ex his, potius erit ab intrinco peccabilis p voats, cu magis intrinca sit humanitati voas, cu qua identificat, qm unio, a qua rtr distinguit. 4°. Unio hypostatica n auget, nec minuit vires humanitatis; ḋ si suis viribus relinquat, peccabilis e: 9° et cum unione.

63 Hec, et alia, que p Scoto afferunt, 9a Scotus pbant, neq p frm extrincā, Dis sit manutenentiā, posse reddi impeccabilē Xpti humanitē, neq Beatos in Patria: cu neq p frm extrincā possit amitti pratus, 9d essalit suenit subto. Deinde p nobis e argtus peipuus: sicut omo essalit raolis pot reddi p fram supadditā accidentalit pxime irralis, idest impotens pxime ratiocinari: et sicut ho essalit visivus pot reddi accidentalit pxime n visivus, sive cecus, et impotens pxime videre: et hoc quidē absq implicate, 9a impoa pxima ratiocinādi, et videndi n destruit poā radicalē ad ratiocinandū, et videndū: ita na essalit peccabilis pot absq implicate reddi pxime impeccabilis p frā supadditā. Neo 1am omissa mari dd mirē: ḋ ee radicalit peccabilem, e pratus essale ne hue, ḋdo mirē; ee pxime peccabilē, no. Peccabilitate quippe pxima ostituunt plura alia supaddita, et extrinca humaniti, que tolli possi indemnibus humanitis pratis essalibus.

64 Ad 1ā ītraonē omissio antdo, nanda e coa de poa pxima ad peccandū, que ante unionē in humanite potuit inveniri; ḋ denā ā de poa radicali; addendo q, humanitate nunqm habuisse poā et radicalē ad oponendū unionē hypostaticā cū peccabilite pxima p instantibus subsequentibus ex 9 unionē. Ad 2ā ocessa mari, disquo mirē; ḋ rra e ab intrinco remote, et radicalit peccabilis, ḋdo: pxime, subdisquo: si heat oīa requisita ex pte actus 1i, ḋdo; si aliquo illorū careat, no. Vel dicat Scotista, quare beatus n e peccabilis pxime peccato odii Dei, nisi 9a vone visionis summe bonitatis caret cognitione pponente malitiā in ḋto D°, que cognitio oino requi ex pte actus 1i ad odiū Dei. Deinde disquo āns: 9° na hua Xpti

Di e ab intrinco remote, et radicalit peccabilis, sdo; pxime, no: qa carct requisitis pluribus ex pte actus 1i, ut cognitione indifferenti, et concursu Dio parato:

Ad 3. cesso anti no cog: ro e pspicua: qa ut hum sit abre pxime 65
peccabilis, n sufficit, qd ex aliquo titulo, aut sprio sit peccabilis; d reqr, qd ita sit undequaqz, et ex omnibus titulis, et sprijs indiferens ad peccatum, et n peccatum, ut ex nullo cc, aut sprio impediat cca peccatum, et alliget ad n peccatum; ut a sit abre ab intrinco pxime impeccabilis, sufficit, qd rone alicuius tituli, aut sprij intrince impediat cca peccatum, et alliget ad n peccatum: coent qd n maneat undequaqz indeferens ad peccatum et n peccatum. Ad 4. 9 strans aliquo mars: unio hypostatica n auget nec minuit, neqz impedit vires humanitatis, no mars; n auget, nec minuit, d impedit, sdo mars. Vires quidem radicales, et intrince humanitatis ad peccandum impediunt impedimento destruente actum 1m, pximus ad peccandum, seu impedimento inexo cum carentia alicuius sprij requisiti ex pte actus 1i ad peccatum; Et nec augeant, nec minuant.

Arguunt 3o. Pecca- 66
bilitas pxima, sive pota expedita ad peccandum n e peccatum: qo summa, et infita Di Vbi sanctitas n excludit metphe pximam potm ad peccandum ab humanite Xpti Di. Ans e certum: pbat cna: qa summa et infita sanctitas so excludit id qd e peccatum. Cfrat: in humanite Xpti Di potuit exystere fomes peccati; d n alia de ca, nisi qa fomes peccati peccatum n e: go et potuit exystere in humanite Xpti Di pota pxima ad peccandum, cum hec peccatum n sit.

Neo admisso anti nando cog: ad hu- 67
ius pbats no ans; qa ut supra diximus, summa et infita Di Vbi sanctitas communicata humaniti cum sanctificet illam infite, et summe infra Dm, cstituit illam summe distantem a peccato dyto summa poli infra Dm: unde n so ab illa excludit peccatum; d et potm pximam peccandi: quo em mar, et pfectior sanctitas e in linea sanctitatis, eo magis distans a peccato reddit subtm qd sanctificat; ac pterea Da sanctitas n so a Deo excludit peccatum, verum et potm n modo pximam, d et radicalem peccandi. Ad strans no mars,

cum P.e Suario disp. 33 sect. 2: et ro e: q.a fomes peccati dr, n e appetitus sensitivus expeditus ad motus quosdam contra dbta roni dissona, quod motus ita roni adversant, ut voluntas absque peccato in illos consentire n potest: maxime quod inclinant ad peccandum; in aliorum sna fomes peccati ee ipsi motus roni dissoni, et ad consentiendum inclinantes: d cum sanctitate Xpti D.i, quae summa infra Dm e, n se pugnat peccatum; d qqd inordinatum in peccatum inclinat: g.o Et quidem ppt hanc rons, cum dicti hypostaticae unionis cum carentia cognitionis indifferentis, et allicientis ad dbtum peccaminosum supra doctrinam.

68

4.o arguit post P.a num 24 dicta. Si Unio hypostatica collata humanitati pro posteriori ad exercitium liberum voltatis, quod sit libera carentia peccati eet ipsius in eodem instanti reali cum proxima illius peccabilitate darent sl in eodem instanti reali in eadem humanitate peccabilitas proxima, et proxima impeccabilitas: cum unio hypostatica sit proxima humanitatis impeccabilitas, sive contra proximam potentiam ad peccandum metaphysice destruens: d implicat, quod in eodem instanti reali dent in eadem humanitate proxima peccabilitas, et impeccabilitas proxima: g.o

69

Trigueros resp.:

si unio etc.a darent sl peccabilitas proxima et proxima impeccabilitas circa eumdem actum exercita, aut exercenda, no: circa diversos actus exercita, aut exercenda, cdo. Peccabilitas proxima exerceret circa actum, quod exercitium liberum voltatis, quod eet libera carentia peccati, quod quod se heret pro priori ad ex.m unionis hypostaticae: impeccabilitas proxima exercenda erat circa actus subsequentes pro posteriori ad ex.m unionis hypostaticae pro quos peccare n poterat humas Xpti D.i: in quo nulla ee contradictio sic explico. si posito a. Pro libere in instanti A amore B, conferat illi D.s promotionem in eodem instanti A ad amorem C eliciendum, plane erit in eodem instanti libertas proxima ad amorem, et carentia proxime libertatis ad amorem; q.a tn libertas, et carentia libertatis n versant circa eumdem actum, n pugnat utriusque coex.a in eodem instanti reali.

70

Arguit 5. P. Arriaga ad verum 7 dicta. Liberum Deo e conservare, vel n conservare unionem hypostaticam in instanti B in humanitate habente illam pro instanti A: g.o liberum erit Deo illam conservare, vel n conservare in instanti B dependenter a tali, vel tali scientia. Tunc sic infertur: g.o et si humas antea habuerit unionem in instanti A post D.s etc.

dicere apud se, et statuere cum humanit.e: Liberum mihi erat, et sine ullo ca, & per meo mero libito tibi auferre in instanti B unionem hypostaticam; volo tn expectare, q.d tu facias: si peccaveris in instanti B, n. relinquam, seu n. servabo in te unionem; si n. peccaveris, relinquam, seu servabo. Ergo in hoc casu unio hypostatica hita ab humanit.e per instanti A posset amitti, et n. servari, si peccaret hum in instanti B: g.o unio hypostatica semel hita pot per peccatum amitti.

Sed vehement. miror discursum hunc subtilis ingenii viro in doctrina societatis eruditis placuisse: ipse quippe Arriaga merito deridendum putaret iudicem illum, qui cum libere posset delinquentis pedibus, funibus, caterisque ligati vincula dissolvere ita cum delinquente statueret: liberum mihi erat a te auferre vincula; volo tn expectare, q.d tu facias, si cucurreris in hora B n. relinquam seu n. servabo tibi vincula, si n. cucurreris, relinquam seu servabo; deridendus inquam esset: quia conditio nempe cursus talis e., ut ad ipsum n. habeat pot. proximam ho catenis, quibus est ligatus. Similit. in re, et doctrina promotionis indignum Deo putaret ipse Arriaga decretum, quo ita Ds statueret cum habente promotionem ad amorem Dei praeceptum: Liberum mihi erat, auferre a te promotionem hanc: volo tn expectare q.d facias, si peccaveris, n. me amando, n. servabo in te promotionem; si a n. peccaveris me amando, servabo. Rogo Arriagam, in his casibus stabitne in hoc sic ligato pot.a proxima ad currendum, ita ut per cursum possit amittere vincula, stabit ne in habente promot.e predicta pot.a proxima ad peccandum, ita q.d per peccatum possit amittere promotionem? 71

Respondeo igit. e. secundo arg.ti, distinguendo conseq.: q.o liberum Deo e. servare, l n. servare unionem in instanti B dependenter a tali ~~conditione~~ l tali conditione impossibili, nego: dependenter a tali, l tali conditione libera, aut contingenti, conc.do. Tam peccare, q.m n. peccare libera, e. conditio impossibilis humanitatis semel habenti unionem hypostaticam: cum unio se habens per priori prime impeccabilem reddat humanitatem; cuius oppositum n. probat ratiocinatio supra posita. unde nego, posse Dm apud se dicere, statuereque cum humanitate, sicut per decretum illud profert. 72

C.º 3.ª

Quo pacto eius impeccabilit. Christi D. ratione unionis hypostaticae

Disponenda sit adimpletio libera praeceptorum?

Cap. 17.

Pro rei difficultate aperienda multa praemittimus.

73 Quantis resolutioni statim huius expeditio annecti debuit: imminet quippe, urgetque maxime. Data statuta humanitatis Xpti Di impeccabilitate eiusdem humanitatis libertas proxima in adimplendis Dei praeceptis: si enim Xps Deus ut homo libere et meritorie adimplevit Dei praecepta: ergo potuit libere non adimplere; sed posse libere non adimplere Dei praecepta, est posse proxime, et absolute peccare: ergo Xps Deus ut homo, sive humanitas Xpti Di potuit proxime, et absolute peccare: ergo non est reddita absolute impeccabilis vi unionis hypostaticae.

74 Deinde Xpti Di impeccabilitas statuta eiusdem proxima libera, et meritoria adimpletionem praeceptorum, quam sacrae scripturae depredicant, videtur destruere: ergo impeccabilitas proxima humanitatis Xpti Di, orta ex unione est antecedenter ad omnem usum libertatis Xpti Di, quae aliquid proprium se habens, quod ponere non est in libera potestate voluntatis humanae Xpti Di, et quo posito infert infallibiliter, et metaphysice mendacii fugam, Dei amor, instante praecepto amoris, mortisque positio, urgente moriendi praecepto; sed antecedens inevitabile voluntati ita inferens metaphysice fugam mendacii, Dei amorem, et mortis positionem evertit libertatem proximam ad hos actus: ergo impeccabilitas proxima humanitatis evertit libertatem, ideoque meritum in fuga mendacii, in amore ergo Dei, et in mortis positione. Praeterea: id quod infert metaphysice ex inimpedibili, inimpedibile, et necessarium est; sed ex impeccabilitate humanitatis Xpti Di ab ipso inimpedibili inferuntur metaphysice fuga mendacii, amor Dei urgente amoris praecepto, et mortis positio, moriendi praecepto instante: ergo fuga mendacii, amor Dei, et mortis positio inimpedibilia, et necessaria sunt absolute, et simpliciter: ergo non libera, et meritoria in humanitate Xpti Di. Ecce quomodo, et impeccabilitas Xpti eius libertatem, et libertas eius oppugnat impeccabilitas.

75 Pro rei huius gravissima difficultate expedienda, [illegible] eximii navarunt operam nostri praesertim Ast, ut citra invidiam affirmare audeo, praemitto sic eius 1to fundamentum hic quaestione 20 art. 1. humanitas Xpti Di, eo ipso, quod creatura rationalis sit, Deoque inferior, esse capax praeceptorum, proindeque habere

speciasque subiectus Deo ut praecipienti; subiacuisseque non solum praeceptis naturalibus, et in-
dispensabilibus, v.g. non mentiendi, non peierandi, amandi Deum, et proximum etc.;
sed et positivis Dei, faciendi scilicet hoc, vel illud, quod alioqui citra praeceptum facere
non tenebatur. Quod insinuat Xpus Dominus de se inquiens Ioannis 10, hoc mandatum
accepi a Patre meo, et Ioannis 14 sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio.
Promitto 2°, Xpum vere obedivisse Deo omnibus praeceptis sibi impositis, et meruisse
per actus verae obedientiae. Constat illud Ap. ad Philipp. 2°. factus obediens usque
ad mortem, et ad Rom. 5 per unius obeditum, seu obedientiam, iusti constituentur
multi.
Promitto 3, Xpum Deum ut hominem vere habuisse libertatem proximam, cum ex fide vitae 16
eius meritum: constat autem, meritum absque proxima libertate stare non posse. Dein-
de certum est libertatem istam exercuisse in adimplendis sibi impositis: in morte
quippe, de qua subeunda rigorosum habuisse praeceptum infra dicemus, oblatus
est quia ipse voluit, ut clamat Isaias: propterea quod meritum in subeunda
morte a sacra Scriptura, et Patribus adeo commendatur.

Promitto 4, Libertas proxima ita definienda est 17
videlicet, vis cuius voluntas sub omnibus requisitis, et antecedentibus, quae ad operandum in-
struunt, potest se ab intrinseco realiter determinare ad operandum, et ad non operan-
dum: neque enim iudico sufficientem eos illam libertati proximae, seu esse proxime
liberae desonere, scilicet, quae positis omnibus requisitis ad operandum potest operari, et non
operari; quia voluntas Beati talis est, quae positis omnibus requisitis ad amandum
Deum potest amare, et non amare, et tamen in actu 1° non amat Deum libere,
sed necessario quoad substantiam dum de voluntate permota ad amorem Dei. Deinde hu-
ius supernalis ad actus liberos Charitatis scilicet cum voluntate concurrens sub omnibus requi-
sitis ad amorem potest amorem elicere, et non elicere, nec tamen est ea proxime
libera; quia nequit se ab intrinseco determinare realiter ad eliciendum amorem, et
ad non eliciendum, quorum unius extremum prae alio ex propria electione ponat. Impecca-
bilitatem proximam iam supra explicavimus, videlicet, esse impotentiam peccandi sub omnibus
antecedentibus exercitii voluntatis circa peccatum, et non peccatum, sive, contra ante exerci-
tium voluntatis alligans, et determinans voluntatem ad non peccandum, seu qua posita ex
parte actus 1i nequit non poni in actu 1° carentia peccati.

Promitto 5°, Xpo Domino ut homini ve- 18
rum, et rigorosum impositum fuisse a Deo moriendi praeceptum: id quippe non pauci

DD, qui ut conservent Xpti Dni libertatem in morte subeunda cum ejus impeccabilitate, docent, Xpum non habuisse verum, et rigorosum praeceptum obligans in scientia ad peccatum de morte subeunda, sed solum mandatum impositum et latum tale, quod signat ordinationem, et directionem superioris sub nullo, hec vero aliquo peccato pro illo obligantem, qualia in pluribus Religionibus sunt regulae, quas observando religiosi verum exercent obedientiam: quia per regulas vos superioris intimat cui obtemperantes subditi vere subjectis placeant: ita libertatem Xpti Dni in morte subeunda explicare agressus est Mag. Lorca hic disp. 33. Pro qua sententia plures antiquos quosdam scholasticos citat Plures PP. praesertim ex Graecis: eidem sententiae adheret P. Esparza hic q. 32. Hunc dicendi, et difficultatem ita temperandi modum non improbabilem reputant PP. Prius Hurt. Lugo Arriaga, Bernal, et Conton: pro quo et adducit P. Joannes Antonius de Velasquez in Epistolam ad Philip. c. 2. annot. 3.

79 Sed imprimis DD hi difficultatem penitus non effugiunt: nam eadem prorsus est theologica difficultas circa libertatem Xpti Dni in adimplendis praeceptis naturalibus, ut non mentiendi, non perjurandi, amandi Deum, et proximum etc. His autem teneri Xptum Dnum in scientia, citra dubium esse ait P. Suarez disp. 37 sect. 3, quod reluctatur citatus Esparza: quia rationalis creatura habere debet aliquam regulam morum per quam rationaliter dirigatur ad bene moraliter operandum: non enim est Deus suae substantiae regula morum, et haec nulla alia est, quam Dei Lex per lumen naturale, seu scientiae dictamen applicata: ergo haec regula, seu Lex Dei naturalis applicata erat humanitati Xpti Dni per scientiae dictamen. Atqui tale, et scientiae dictamen non solum directivum, sed et obligatorium in scientia est, et cui si dissonet actio humana peccatum est: intimat quippe malum quod ut tale proponit fugiendum, et bonum propositum eligendum: ergo praeceptis Legis naturalis prohibentis mendacium, et perjurium, et intimantis dilectionem Dei, et proximi, honoris quoque parentibus deferendum tenebatur Xpus: ergo difficultas componendi liberam horum praeceptorum impletionem cum impeccabilitate non solvitur, denegando verum, et rigorosum praeceptum mortis subeundae.

80 Praeterea ut bene notat hic Contonus disp. 55 sect. 3a n.o 120 5, et si admittat, non fuisse impositum Xpto Dno rigorosum moriendi praeceptum, sed quale est mandatum regulae non

obligantis religiosos sub peccato; nihilominus religiosus regulas advertenter transgrediens contrahit positivam imperfectionem moralem; atqui Christus Dominus fuit incapax omnis imperfectionis moralis positivae: ergo et si mortis praeceptum non esset obligans sub peccato, ex quo necessitatus esset Christus Dominus ad moriendum, et non posset non obedire propter imperfectionem moralem positivam, quam contraheret, si non obediret, et cuius incapax est: ergo ex quo necessitatus esset Christus ad mortem subeundam, sive praeceptum esset obligans ad peccatum, sive non: ergo non evacuat difficultatem explicandi Christi libertatem in morte subeunda per hoc, quod dicat non habuisse rigorosum moriendi praeceptum.

Probandum ergo nobis est nostrum, et hoc supponimus ex regula apud Catholicos generali: quod sacrae Scripturae verba usurpanda sunt in vera, et in proprio sua significatione, quando nullum infert incommodum, potius quam in sensu improprio, et analogico accipienda sint; quod in Sacra Scriptura expressissime sonant, et denotant verba praeceptum Christo impositum de morte subeunda: et de redemptione hominum per obedientiam mortis obtinenda, et nullum est incommodum usurpandi illa in proprio sensu: ergo de vero, et proprio praecepto intelligenda sunt; atqui verum, et proprium praeceptum apud Theologos omnes est, quod obligat in conscientia, et ad peccatum: ergo. Minor probatur: 81

nam praeter textus alios supra numero 79 propositos apprime in re nostra quadrat, qui habetur Joannis 14: cum ipse Christus eadem ipsa nocte, qua captus est, dum iam iam ad mortem duceret, dixit ad discipulos: sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio: surgite, eamus hinc, scilicet ad mortem: ergo de morte erat mandatum, cuius hic meminit Christus. Videantur plura alia testimonia apud Patrem Bernal disputatione 97.

Nec ergo sufficit Pater Esparça dum ait praeceptum afferre comminationem Legislativam, quae est vocans inferendi malum aliquod facienti rem prohibitam, aut omittenti praeceptum: quae quidem vocans deterret propter timorem talis mali a transgressione praecepti: malum autem inferendum propter peccatum est privatio Beatitudinis aeternae vel ad tempus, quod repugnat in Deo respectu Christi Domini talis comminatio Legislativa, seu vocans negandi Christo Beatitudinem vel in aeternum, vel ad tempus propter peccatum, stante impeccabilitate: ergo et repugnat praeceptum. Minor probatur: ergo cui repugnat timor mali culpae, et poenae nequit fieri comminatio talis mali; quod repugnat Christo Domino timor mali culpae, et poenae: ergo. 82

Non, inquam, hoc sufficit Esparça: Illa quippe assumpta maior: 83

stat enim vocatio praeceptiva, et Legislativa absque comminatione, seu voatione inferendi malum illi, cui imponitur lex, aut praeceptum: stat enim quod per praeceptum reddatur actio, vel omissio illicita, quod sufficit ad vocationem praeceptivae voatis, quae dicit contingentia transgressionis, quae contingentia requiritur ad comminationem: ergo stare vocatio praeceptiva absque comminatione. Eo a ipso, quod ratione praecepti actio, vel omissio sit illicita, reddit impossibilis Xpto Domino: ergo reddit impossibilis contingentia transgressionis: ergo et comminatio: non ergo ex repugnantia voatis comminativae infertur, repugnare verum praeceptum cum Xpti Domino.

Cap. 27.

Quidam opinandi modi proponuntur, et refutantur.

84 Ne aius, omnes omnino modos excogitatos pro conciliando libertate Xpti cum eius impeccabilitate percurreret enim et plurimis satis reddere diversorum, et absque doctrinae usura tentaret. Unde omittendi nobis sunt illi sententiae, quia a veris principiis libertatis longe positi dixerunt 1°, non tolli Xpti libertatem sub praecepto quia licet in sensu composito praecepti non posset rem praeceptam omittere, poterat tamen in sensu diviso praecepti: non a tollit libertas, quando voas in sensu composito praecepti non potest rem praeceptam omittere: ergo sensus compositus est necessitas ut quod, et ex suppositione.

85 Sed contra hanc libertatis explicationem plane caeci libere non vident, et Ligatus vinculis libere non sunt, et Beatus libere amat Deum; cum in sensu diviso visionis beatae, vinculorum, et caecitatis possent dari liberi currendi, videndi, et amandi Deum. Praeterea hinc inferret non esse possibile quod hua voas expoliari a Deo ponitur usu libertatis circa aliquem actum: cum in sensu diviso principii necessitantis posset oppositum ponere. Stet ergo ut certum, quod quando aliquod connexum cum actu ponitur ante omnino ad actum tollit libertatem per ad actum, sive proximum indifferens ad actum, et non actum: ergo si praeceptum connecta tur cum sui adimpletione, et ponitur omnino ante ad illam, tollet libertatem per illa suppositio non laedit libertatem, quae est consequens usum libertatis, sive quae est dependens ab usu libertatis; non a suppositio ante usum libertatis, et inferens vi sua actum.

86 Praetermittendi et ii, qui remanere dicunt libertatem ad actum, quotiescumque remanet iudicium indifferens circa actum a praecepto, ut quo acceptandi motum non sunt Xpto proposita, ut summum bonum, sed sub iudicio indifferenti: unde non obstante praecepto, liber manet ad actum. Sed contra quod si praeceptum impositum Xpto Domino, eiusque impeccabilitate

bus necessitent ante Xptus Dus ad actus præcepti, nihil obstat, quod actus præceptus ponatur sub iudicio indifferenti, quominus tollat prima libertas voluntatis ad actus propter vim principii antecedentis connexi cum actu. Deinde: quia nec iudicium indifferens ponens actus præcepti remanere potest in Xpto: nam actus oppositus ut præceptus requirit propositionem ut repudiabilis intellectui Xpti Di. Tandem: quia sub his modis tuendi Libertatem Xpti Di circa actus præceptos destruitur eius intrinseca impeccabilitas: non est evens: quia connaturale Xptus Dus non iudicii indifferentis prime liberum ad eliciendum et non eliciendum actus præcepti, præcepto supposito, est posse prime libere non ponere actus præcepti præcepto supposito; sed posse prime libere non ponere actus præcepti præcepto supposito, est posse peccare, ut est evens: ergo dicta libertas Xpti asserit eius impeccabilitatem destruit.

Alij ergo et alijs ominiis audiendus 87 inprimis est Caietanus, qui in 13 partem ad quaestionem 63, et art 9 docuit, Xptus Dus posito præcepto moriendi libere implevisse præceptum mortis, quia potuit mori, et non mori, non quidem ita quod poneret hanc positivam voluntatem non moriendi, seu non acceptandi mortem; sed per puram omissionem actus positivi acceptantis, et volentis mortem: hoc est, potuit acceptationem mortis pure omittere, non tamen illi repugnare per actum positivum. Quod si contra Caiet. inferas: ergo potuit Xpus peccare; negat consequentiam: quia ad peccatum requiritur, requiritur quod sit voluntarium et liberum, quod esse nequit absque actu positivo: pura enim omissio non est actio voluntaria, et libera; sed potius negatio actionis voluntariæ, et liberæ.

Sed inconsequens doctrinæ huius notarunt omnes, uno excepto Patre Hurt.º hic disp. 62. Sed plane aperta contradictio est docere Xptum Dum mortuum esse libere quia potuit mori, et non mori per puram mortis omissionem, et quod si non moriatur non peccat, quia non mori per puram omissionem, sive pura omissio mortis non est libera: arguitur quippe contra evens: quia si mors fuit illi libera, non mors per puram omissionem fuit et illi libera sed mors fuit per te Xpto libera: ergo et non mors per puram omissionem. Probatur minor: quia si mors fuit Xpto libera, vel fuit illi libera libertate contrarietatis, vel contradictionis; sed non libertate contrarietatis per te: ergo contradictionis. Atqui est Caietani doctrina: quia non potuit contra ipsius Xpi elicere actum positivum oppositum præcepto, qui esset positiva nolitio mortis: ergo libera fuit Xpto mors libertate contradictionis. Atqui libertas contradictionis ideo talis est, et dicitur, quia reddit liberum utrumque contradictorium, scilicet mortem, et non mortem. actum positivum moriendi,

et puræ carentiæ actus positivi moriendi; ergo non mors, seu pura omissio mortis et Libera fuit.

89 Præterea: libertas puræ contradictionis ad amorem mortis v.g., sive quæ non habeat adiunctam libertatem contrarietatis ad amorem, et odium mortis, nequit exerceri, nisi per actum amoris, et per puram omissionem amoris; sed ita quæ exercet libertas est extremum liberum: ergo si datur libertas contradictionis in Christo ad amorem mortis, pura omissio amoris mortis libera illi est: ergo implicat, quod Christus sit liber libertate puræ contradictionis ad amorem mortis, et quod non sit illi libera omissio pura talis amoris.

90 Tandem non vitat in hac sententia, quod Christus pure omittendo actum præcepti mortis peccaret: quia ut quis peccet, sufficit, quod non ponat actum præcepti, quem sibi liberum erat ponere; sed Christus pure omittendo actum, sive volitionem mortis præcepti, non poneret actum præceptum, quem sibi liberum erat ponere: ergo peccaret. Quod si dicas, peccatum debere esse quid voluntarium: contra 1º: quia Christus hæc Caietani præsentia peccatum non est dum esse quid voluntarium; sed esse non actum voluntarium, seu omissionem actus voluntarii, quem ponere hic et nunc liberum, et voluntarium erat agenti rationali. Contra 2º: quia quando voluntas est in causa, quominus actus positivus præceptus non sit, omissio actus positivi præcepti voluntaria est; sed quando non ponit voluntas actum positivum præceptum, quem sibi liberum erat ponere, voluntas est in causa, quominus actus positivus præceptus non sit: ergo quando voluntas non ponit actum positivum præceptum, quem sibi liberum erat ponere, omissio actus positivi præcepti voluntaria est. Maior probatur: quia quando voluntas est in causa, quominus actus positivus præceptus non sit, carentia actus positivi præcepti tribuitur voluntati, et dependet a voluntate expedita et plene libera ad ponendum actum positivum præceptum; sed quando carentia actus positivi præcepti tribuitur voluntati, et dependet a voluntate expedita, et plene libera ad ponendum actum positivum præceptum, carentia actus positivi præcepti voluntaria est: ergo etc.

91. Examinandæ deinde sunt rationes aliæ huius difficultatis concordiæ, quas proposuit Eximius Doctor Suarez hic disp. 37 sect. 3: qui 1º docuit, Christum libere esse mortuum, quia etsi posito præcepto non potuerit non mori, tamen ex vi unionis hypostaticæ exigebat auxilia per scientiam mediam prævisa congrua, efficacia quidem, sed ab intrinseco indifferentia, per quæ esset infallibiliter impleturus præceptum, ita quod ad illius impletionem non necessitaret: ergo prius immunis, et intrinsece

operis, ut autem, quo implebat praeceptum, erat indifferens ad actum, et eius carentiam: omnis alia determinatio est extrinseca, et consequenter non necessitans simpliciter. Id ita ma tamquam se ipsis implicans coit reducitur: quia scientia illa conditionata, qua providet acceptatio mortis praecepte sub auxilio ut intrinsece indifferentibus, affert ex parte conditionatis aliquid metaphysice inferens acceptationis: affert enim coniunctionis ex unione hypostatica et praecepto; sed quod ex parte conditionatis affert aliquid metaphysice inferens acceptationis, nec nequit esse libera, nec provideri per scientiam vere et proprie mediam, ut in omnibus nostris prius constat: quia. Confirmatur 2°: quia sic non evacuat difficultas, nec libertas in adimplemento praecepti salvatur: quia non implere praeceptum est peccare; sed Christus non potuit peccare: quia non potuit non implere praeceptum: quia erat necessitatus ad illius impletionem; sed haec necessitas provenit Christo ex aliquo causa: ut unione, et praecepto: quia non obstante quod praeceptum impleverit mediis auxiliis indifferentibus intrinsece, illud implevit necessitatus, et non liber, undecumque proveniant talis necessitas.

3°: quia ut in materia de praedeterminatione 92

docuimus, quodcumque ens, aut prius connexum metaphysice cum actu se habens ex parte actus 1° evertit libertatis actus; ut reliqua alia omnia sint intrinsece indifferentia ad actum, et non actum: et ratio a priori est quia indifferentia proprie libertatis dicit facultatis undequaque expeditas, excludit quodcumque quod vis determinativus ad unum extremum cum illo connexum; nequit enim stare plena indifferentia ad utrumque cum determinatione antecedenti ad unum: quia ut principia immediata ut auxilia, per quae implebat Christus praeceptum essent intrinsece indifferentia, adhuc tolleret libertas actus praecepti si daret ens connexum metaphysice cum actu praecepto. Sed dat, coniunctus ut ex unione, et praecepto, ut non refragatur Suarius: quia adhuc non salvaret libertas actus praecepti. Confirmatur hoc: quia omnis metaphysica determinatio, seu alligatio ens voluntatis ad unum extremum, est necessitas ens evertens libertatis, et indifferentia voluntatis ad utrumque extremum, undecumque talis determinatio, seu alligatio proveniat; sed et si actus praeceptus ponatur per principia immediata intrinsece indifferentia datur metaphysica determinatio, et alligatio voluntatis Christianus ad actum praeceptum, ut eius impeccabilitas, sive unio hypostatica, et praeceptum: quia et si actus praeceptus ponatur per principia immediata indifferentia datur necessitas ens evertens libertatis actus praecepti per quaecumque principia immediata ponatur.

93 Omittimus plura alia, quia nimis iterum discurrendi in re libertatis im-

pugnavimus in ma de pdeste, ubi docuimus decretus absolutus, et effax de operate liti a Deo ante scig medig [illegible] illus libertas, et n p
cultia intrinse indria, et n pdeterminantia sit execut mandarey. Mo-
do so addendus duri ex Cardinali de Lugo hic disp 26 sec 6, et ex Cont.
d 99 sect 11°. n posse in hoc casu oia pria immta ad actus pceptus ee intrin-
se indria. Pruy ex prisi immtis ad actus pceptus e Diy scursus paratus ex pte
actus 1i; d in nro casu nequit vox Xpti Di here scursus Diy indifferens seu indiffre-
nt paratus ad actus pceptus: g° nequeunt ee intrinse indria oia pria immta pqr
implendus e pceptus. Pbat min: g° si scursus Diy eet indifferent paratus ex
pte actus 1i ad actus pceptus, heret Ds hunc actus, volo scurrere cum hac hu-
manite, si ipsa se detraxerit ad ponendus actus pceptus, et volo n scurrere si
n se detraxerit; d hic actus e implus in Deo ru humanitatis Xpti Diy-
stitutus sub pcepto: g°. Pbat hec min: q° nec sditionate pot Ds velle ex g thy-
mere; d velle Dm n scurrere ad actus pceptus humanitatis Xpti, si hec n se
detraxerit ad illus e velle slm sditionate ex g Chymere: e em velle slm
pmittere simutis humanitatis Xpti cum carentia Libera actus pcepti, sive
cum peccato, que siunctio Chymera e; g° etc.

94 Hinc impugnatus manet Rr, quem dus viveret ma-
xime colui, et suspexi, et cuius foelicissimo ingenio semp nimiy defers.
Ptui in strovertiis de Incarnate, que sortatos Lug expectant, ita discur-
rit. Pus Libertis Xpti nequit nisi p priy immte scurrens cum vrate, et
effective illus detrarys, ita ut vrate secus rapiat ad operandus eo modo,
quo vox secus trahit, et detrat libus ad operandus. Ly priy slm sbti-
ve moveris ita q° eius motioni vox sit impotens resistere, qualit movet
Ds summus bonus ppositus p visione beatus ad sui amorem; d in Xpto Ds sb-
servante pceptus nullus e priy immtus operatus pcepte, q° effective detrat vo-
ate, et illus secus trahat ad operatis pceptis: nullus item priy sbtive mo-
veris, cui eius vox resistere n posset: g° abse et simplicit Libera ma-
net vox huo Xpti Di in adimplendis obus pceptis sibi impositis. Sed g° a-
doctris hanc specialit egimus in ma de pdeste ineluctabili
uro prio, q° slt eius quodvis se heris priori ad actus, sive sit extrinsecus,
sive intrinsecus pot, sive sit priy immtus, aut mediatus actus, sive scurrat
effective, aut sbtive, sive n, dummodo tale sit, q° ponat oino independent-

a voate, et inferat vi' sua metph. actus destruit actus Libertis, q ab a
te ans vi' sua detrat reliqua opria alioqui indria ad ponitos actus, ita
qd ponits actus suspendere hic, et nunc n possint; sicut decretus effox
hitus ante scie medie de actu Charitis detrat voats, et hitus alioqui in
differentes ad actus, itaqd voas et hitus suspendere hic, et nunc nequeant
actus Charitatis.

Primunt Pres Suarez vestigia accutissimus alter Rr. alios quos sup- 95
prio nre citat Cont. d. citata n° suo §. Asserit Rr. Xptus sub pcepto o-
perari libere, qa impeccabilitas, seu nesitas n peccandi orta ex unione
e nesitas mere coens aeqinde minime ledens pximus Libertis; quia licet
unio hypostatica exalit pnecesit, seu exalit dependet a scia media qua
Ds cognoscat pptuas Obedientias humanitis sitite sub pcepto, et aliorn
diferenti. Sed plane nescio, quomodo cus suis prijs eo impeccabilitis Xpti
Di, et eis oibus Soc. in re scie medie oponere ponit Rr hic cogitatis
istis. 96

Peccat imprimis aperte ea sua pria de impeccabilite Xpti ig° Xo.
ipsius, Xpi Dus e abre impeccabilis vi unionis: qd pbat ipse; qa alit
Ds poset peccare, et n minus peccaret psona Da Xpti humanite
peccante, qm peccat psona creata Pri, eius humanitate peccante;
d impeccabilitas mere coens n e abra impeccabilitas, imo e abra pec-
cabilitas: sicut nesitas mere coens n e abra nesitas, imo e abra
Libertas: g° hec impeccabilitas vi unionis n redderet Xptus abre im-
peccabilis, id peccabilis abre. Cfrat: nesitas mere coens n peccan-
di n aufert Libertis pximus ad peccandus; d impeccabilitas Xpti or-
ta ex unione e p te nesitas mere coens n peccandi: g° n au-
fert Xpto Libertis pximus ad peccandus: g° manet pxime pecca-
bilis: g° pperus excogitatus e mus iste qliandi Xpti Libertis inadimplendis pceptis
cus eius pxima impeccabilite, qdoquidem xa hunc mus opinandi n manet in Xpto
pxima, et abra impeccabilitas; d pxima, et abra Libertas ad peccandus cus nes-
sitate mere coenti ad n peccandus.

Peccat deinde dextra istius Rii cus certis quod nostra- 97
tes prijs de scia mia: qa ut operatio, quam pvidet libere futura in sta-
tu conditionato p scie mius evadat libera in statu absoluto, n debet

immutari statum conditionatum, hoc est, non debent immutari in statu absoluto conditionis et potentia, sub qua potentia est operatio futura libera in statu conditionato: si enim in statu absoluto superaddat principium aliquod intrinsece necessitans sub quo potentia non sit operatio in statu conditionato, plane non evadet libera operatio in statu absoluto, quia immutatus est status conditionatus per superveniens principium necessitans in statu absoluto: sic philosophantur mihi omnes DD. composito casu, quod sit Deus providens per scientiam mediam Petrum positurum liberè amorem in instanti A, si illi conferat auxilium B ex se indifferens, postmodum in statu absoluto conferat illi auxilium B, et promotionem ad eliciendum amorem in instanti A: tunc docent omnes, everti libertatem amoris quia immutat statum conditionatum, cum ponat in statu absoluto principium metaphysice inferens amorem et ad illum necessitans, scilicet promotio, sub qua non fuit potentia operatio conditionatè futura per scientiam mediam.

98 Modo sic. Sed et si potentia sit a Deo per scientiam mediam praevisa obedientia humanitatis constitutae sub praecepto, et auxilio indifferenti immutat statum conditionatum, cum in statu absoluto ponat coniunctum ex unione hypostatica, et praecepto, sive unio hypostatica sub praecepto, quae est metaphysice inferens obedientiam, et ad illam necessitans posito praecepto: ergo talis obedientia nequit evadere libera in statu absoluto. Explicatur, et probatur vero haec. Vel Deus per scientiam mediam cognovit praevisam obedientiam humanitatis constitutae sub unione, praecepto, et auxilio indifferenti, vel solum cognovit obedientiam humanitatis constitutae sub praecepto, et auxilio; si 1um: implicat, quod per scientiam mediam praevideret obedientiam liberam: quia non praevidet per scientiam mediam, sive non est illius obiectum, quod sub conditione metaphysice connexa cum conditionato praevidet futurum, ut constat apud omnes; atqui coniunctum ex unione, praecepto, et auxilio est conditio metaphysice connexa cum obedientia: ergo haec nequit a Deo praevideri futura per scientiam mediam. Si 2um: ergo in statu absoluto ponit obedientiam sub unione superaddito non praevisio in statu conditionato per scientiam mediam. Et contra ergo in statu absoluto ponit obedientiam humanitatis sub coniuncto ex unione, praecepto, et auxilio: ergo immutat statum conditionatum, ac proinde nihil obstat, quod obedientia in statu conditionato praevisa sit libera sub praecepto, et auxilio ad hoc ut in statu absoluto evadat necessaria, cum in statu absoluto ponat sub diversis principiis.

99 Neque patrocinium ambigua praebet cogitationi huic varietas decreti Dei absoluti, et effectus dependentis a scientia media consequentis liberum sub auxilio indifferenti: quia decretum illud solum ponit in re,

sive in statu absoluto, illa eadē pria, sub qqq pvīa e voaȷ ss nīura
ꝑ scīq mīq: unde minime immutat statū ɔditionalȷ; ꝑ voatȷ á, sive
decretū collativū unionȷ hypostaticæ ponit ipsa unio sub qua n c pvīa
obedientia libera humanitꝭ in statu ɔditionato: n 9° c ulla in remhanc
paritaȷ a Dº decreto abro, et effaci desumpta.

Dī illi, quorū meminit loco citato 100
Pʳ Conton, dicunt, potenā Xpti Dī libere ee motuū: 9º pceptū, inquiunt,
so c qᵈ coerȷ: vidit cn. Dⁱ ant ad pceptū quó se cet inclinatura voaȷ
Xpti Dⁱ, si imponeret illi pceptū mortȷ: ex qua pvīa pceptū illi imposuit
de susceptione mortȷ, qm pvīdit Dⁱ ꝑ scīq mīq Xptū suscepturū, si eī pcipēret. Sed sūt ubi impugnant: 9ª ꝑ pvīdit Dⁱ, qᵈ eet factura voaȷ
Xpti et sub posito pcepto, ꝑ n pvīdit? si 1ᵘ, qᵈ docere videntᵣ ijti AA: pla-
ne n potuit Dⁱ pvīdere ꝑ scīq mīq voatȷ Xpti ita amplectentȷ, et volentȷ mortȷ:
ut potuerit nole mortȝ, cū posset nole mortȝ, sub pcepto mortȷ sit posse pec-
care: sicut nole mortȝ pceptȝ, e peccare: 9º n potuit pvīderi a Deo ꝑ scīq
mīq acceptatio mortȷ libere ponenda a voate Xpti sub imposito mortȷ pcepto. si 2ᵘ: 9º n potuit pvīderi actū obedientiæ ut talȷ, ut ponendus
libere a voate Xpti: in hac aᵗ 9ᵉ agit de actu obedientiæ, ꝑ ut tali
quo implevit pceptū: qui actū ut talȷ pvīderi n potuit, nisi pvīdendo actū
ponendū fore sub ɔditᵉ pcepti: debuit 9º pvīderi actū obedientiæ ut ve
stitū oībuȷ suȷ circumstantiis, quarū pcipua e pceptū.

Cap. 3ᵘ

Aliæ pcurrunt opinandi semitæ.

Celebris in re hac opini- 101
nio acutissimi Vasquez hic disp 74, quem alij imitati ss DD, et inter
se divisi, vidlt Valentia, Alonsus, Lenius, Prus Hurt, Bernal, Cont., et
alij: docet 9º in universū sna hec, qᵈ lt Xpr stante pcepto, n potuerit
illud n observare, mortȝ vg n acceptando; adhuc tn libere, et merito
rīe acceptavit et pcesuȷ e mortȝ, 9º potuit hoc tempore, ꝑ alio ex
hoc motivo ꝑ alio, sub hac actū intensione ꝑ alia, mortȝ acceptare
Oborū AAᵘʳ alij requirunt ad libertȝ, et meritū Xpti Dⁱ, qᵈ potuerit eli-
gere int duos actus inæquales in motivo, ꝑ in intensione, quo adim-
plere posset pceptū, ponendo sit actū ferventiorȝ, aut ppt excellentiȝ motivū

cu posset actu minus intensu ponere, aut ex motivo minus nobili. Ita P. Ong. Hurt. et alij apud Oviedo tr de merito: alij vero docent sufficere ad meritu, quod eligere potuerint inter duos actus omnino equales: quia in eo casu adhuc verum e, quod Xpus ita elicuerit hunc actum A. ut potuerit illu non elicere: ergo libere, et meritorie illu elicit et quoad totu actus substg: ita P. Em. in 19 TC. et Henrie in 19 p. disp. 18.

102 Ut huius sententiae examen, et impugnatio brevi, et dilucide absolvamus, incipimus ab ultimo hoc Gran. et Henrie placito, quod Deo dante in materia de merito fusius explorimus. Ut dat meritum premij supernalis requiritur quod operans non solum ponat bonum actum, sed quod ita ponat, ut laudabilius se gerat per sua libertate, et determinatione illum ponendo, quam se gereret illud non ponendo; sed si Xpus constitutus sub necessitate physice ponendi unum e duobus actibus omnino equalibus unum prae alio eligeret, non se gereret laudabilius per sua libertate, et determinatione, quam se gereret illum actum non ponendo, ut constat: quia si non poneret actum, quem posuit, poneret necessario alium equalem, quam supponitur unius omissione posset alterum actum suspendere, ut supponimus: ergo in electione unius actus prae alio omnino equali sub necessitate ad unum ex illis nullum potest reperiri Xpti Domini meritum, nullave moralis laudabilitas.

103 Quoad sententiam docentem Xptum meruisse eligendo inter actus inequales acceptando valde motus adhuc intensiori, aut ex excellentiori motivo omittendo actum minus intensum, aut ex motivo minus nobili, quem elicere poterat, iudico 1º, in ea electione libere facta sufficientem reperiri libertatem ad meritum, ut in materia de praedestinatione insinuavimus. Verum e, 1º: quia qui diligit Deum amore intenso ut octo, cum posset Deum diligere amore ut uno, laudabilius, et obsequentius quoad Deum se gerit per sua libertate, et determinatione, quod si omisso amore ut octo poneret amorem ut unum ut e certum: ergo meritorie se gereret. 2º: quia ille bonitatis excessus a 1 usque ad octavum gradum e effectus tribuendus libere determinationi Xpti operantis, et necessitati supponitur obediendi; sed excessus bonitatis ita libere positus ex libera determinatione operantis, ut potuerit non poni laude dignus e, et premio: ergo ponit sub libertate sufficiente ad meritum.

104 Iudico 2º, contra hanc sententiam, Xpti Domini mortem non fuisse liberam, et meritoriam quoad substantiam mortis ut dicitur. Probatur 1º: quia libertas et meritum quoad substantiam mortis versari

debet int hec extrema ɔtradictoria mori n mori, l int ista ɔria velle mori, nole mori; ex voaty detraone; ɔ xa hanc sng Xpti voay n se exercebit Libere gad hec extrema: n em illi Libery fuit mori, ɔ mori ex hoc motivo excellentiori, aut velle mori p hunc acty intensiorg: go n fuit Xpto Libera, et meritoria mors gad subitig morty. Pbat 2o: Xa hanc sng n se gerit Xps Dus libere, et meritorie in moriendo, ɔ in eligendo motivy morty, l locy, aut tempus morty; ɔ qui n se gerit libere, et meritorie in moriendo, n pot libere, et meritorie morte gad subitig morty: go. Urget hoc: go xa hanc sntam Xps n meruit, ga simplicit mortuy fuit; ɔ ga tale sibi morty motivy, l acty pposuit, gd fuit Xpto libery: ɔ n meruisse, ga simplicit mortuy fuit, e morte gad subitig morty n fuisse illi meritoriq: go.

Hoc ɔfrat exo gratitudiny: ng si Pro debeas quatuor nummos, et tribuas octo, Pry n manet tibi obstrictg debito gratitudiny ppt octo, ɔ ppt quatuor tanty: go obligatio gratitudiny so cogit Prum ad remunerats sm excessy illy superants debity: go obligatio Do remunerandi morte Xpti Di so coget ad remunerandy excessy in quo superavit debity moriendi; ɔ hic excessy so fuit Xa hanc sng, in electe huiy motivi morty p alio; n a in morty debito solvendo. go so hic excessy meritoriy fuit; n a solutio debiti morty: go xa hanc sng Xps n meruit in solvendo debito morty, ɔ in excessu supra debity: go videt ɔa Scripturæ phrasim abre docenty, Xpty noby vity pmeruisse morte sua, sive ga mortuy e. ɔfrat et alio exo. ga ho ppt scelera sua a iudice damnaty ad patibuly, et in illo vity puniry, minime dicet abre libere mori, lt morty acceptet, et subeat ex nobilissimo Charitaty theolice motivo quem acty acceptationy, ex hoc motivo libere het, et meritorie elicit: go Xps Dus, qui posito pcepto moriendi necessitaty erat mori, n dicet abre libere mori, lt morte acceptaverit ex nobilissimo motivo libere sibi pposito, et electo. 104

Grandg audiendi si DD alij, qui ut 105

specialit ɔlient Xpti Di liberty gad subitig morty cy pcepto, et impeccabilite, triplicem vig invenerunt, g gm plures portmody ingresi s. 1o. discurrunt aliqui, quos segr, et citat Pr Bernal disp 52 sect 2, et 3

Xpus Dnus libere elegisse vitā passibilē, et mortalē, facta illi optione a Deo patre, ut videt insinuare illud D. Pli ad Hebreos 12 loquentis de Xpto, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem: ex q. mortis preceptū suppo-nat ex pte Xpti vitā mortalē, et passibilē libere electā. tota necessitas, quæ orit ex precepto e coeis, et ex suppone libera electiois facte a Xpto Dno: si enim Xpus Dns elegisset, ut potuit impassibilē, et immortalē vitā, nullus daret preceptū, necessitasve moriendi.

107 2° dicuntur alij, qq et idem Bernal subscribit, fuisse impositū Xpto preceptū moriendi presupposita ipsius volite et petitione libera, qua voluit, et petivit a Pre ut eiusmodi preceptū sibi imponeret: qd colligi videt ex illis Pli ad Hebreos 10 tunc dixi ecce venio: in capite libri scriptū e de me, ut faciam Ds voltē tuā: Ds meus volui, et legē tuā in medio cordis mei. 3° dicuntur alij, ex Pe Car. de Lugo hic d 26 s 4, Alárc: d 76 sect 9 Xptū Dnum libere mortē subijsse, implevisseq preceptū, q. liberū ipsi fuit petere, et obtinere dispensatiōē, aut mutatiōē precepti mortis, qd indicare videntur verba illa Xpti Dni apud Matt. 26, an putas, q. n possū rogare Patrē meū, et exhibebit mihi modo plusqm duodecim legiones Angelorum.

108 Oēs isti modi in eo inprimis de-ficiunt, qd eos doctrina accomodant pro salvanda Xpti libertate in adimpletione preceptorū natlis, quæ independent prorsus ab oī humanitatis Xpti Dni electe, peti-tione, acceptatiōē, aut servitiō, ipso nā lumine, et iure intimant, quæq indispen-sabilia sū; solumq deservire quodammodo possit ad exponendā Xpti libertatē in adimplendis preceptis Dni positivis dispensabilibus, et quæ dependere poss. a libera voltatis acceptatiōē. Deficiunt deinde in eo, q. immediatā Xpti Dni libertatē in mor-te subeunda ex obedientia n salvant: et ro e q. libertas exercita in ijs, quæ antecedunt actū fralē obedientiæ, n e immeta libertas in actu fralis o-bedientiæ, d so mediata: d xa hos modos so exercet Xpti Dni libertas, l in acceptatiōē, seu electiōē vitæ passibilis; l in petitiōē precepti, l in n petendo dispensatiōē precepti, quæ oīa antecedunt actū fralē obedientiæ: e n exercet immeta Xpti libertas in actu, quo mortē voluit, et subivit ex obedientia: qm immeta libertatis, et meritū Christianæ obedientiæ in morte subeunda ma-xime sacra scriptura commendat.

109 Specialiter 1° dicendum dicendi mihi occurrit: q° videat q. val-

de veritate libertatis in electione vitae passibilis, quominus implectio praecepti de 195
morte supponentis illa electio libera sit libera Xpto: quia non omnis ratio, quod sequitur
ad electionem liberam status aut vitae, libera est ratione electionis liberae status, aut
vitae: patet hoc in eligente libere statum, et vitam religiosam, in quo cuius non est animo
gratiosa et liberalis observatio praeceptorum, et votorum; sed obligatoria, et morali-
ter necessaria et si obligatio haec, et necessitas oriatur ex electione libera, sive
sit coeva liberae electionis vitae religiosae: neque enim quod impugne omitteret re-
ligionis praecepta; licet potuisset impugne non eligere vitam religiosam: quia licet necessitas
subeundi mortis praecepta sit coeva et ex suppositione electionis liberae vitae passibilis
factae a Xpto Domino, libertas electionis non infert libertatem immunitatis actus praecepti. Quod spa-
ri possit ex eo eligentis primum motum physicum ad eliciendum actum amoris per auxilio indifferen-
ti, et efficaci, tamen actus amoris plane non esset immune liber licet electio primi motivi
libero fuisset.

Contra hunc et 1am, et 2am modum occurrit: quod electio vitae passibilis, et 110
petitio praecepti non est formaliter actus obedientiae: ergo non est sufficiens, ut obedientia Xpti Domini
in morte subeunda sit ipsi libera. Patet consequentia: quia tota libertas contra hunc du-
plicem dicendi modum stat in libera illa electione, et libera illa petitione: ergo si
in his non datur formaliter actus obedientiae, non datur formaliter in illis libertas actus obedientiae.
Probatur antecedens: quia electio vitae religiosae, et petitio status religiosi, ut in illo quis possit
obedientiam humilitatemque exercere, non est formaliter actus actus obedientiae, et humilitatis;
sed volitio quasi reflexa actus obedientiae et humilitatis, tenens actus illos, et
illorum honestatem pro obiecto: patet hoc tum a priori, quia volitio illa non ponit
sub obligatione aliqua orta a praecepto; sed volitio quae non ponit sub obligatione
aliqua orta a praecepto non est formaliter et proprie actus obedientiae: actus enim obedien-
tiae formaliter et proprie talis dicitur, quod ponat actum, qui praeceptus est: ergo illa volitio formaliter
non est actus obedientiae. Tum ab exemplo quia vocatio tendendi, seu eliciendi amorem
Dei non est formaliter amor Dei; licet habeat ex affectu honestatis repertae in amore
Dei: non enim elicit illa vocatio propter honestatem, et bonitatem obiectivam, quam respicit
amor Dei; sed propter bonitatem, et honestatem formalem, quam habet ipsemet actus amoris
Dei: ergo propter eandem rationem vocatio vitae passibilis, et vocatio praecepti, ut quis obediat, non
est formaliter et proprie actus obedientiae.

Contra 3um modum specialiter sic arguo: Christus Dominus implevit 111
libere, et meritorie praeceptum mortis ante terminum; seu instantem, in quo obli-

bat, seu urgebat pceptu mortis, l in tempore, seu instti in quo urgebat? si 1a: impertinenter quidem recurrit ꝓ cōciliandā libertate cum pcepto mortis ad potestatem petendi, et obtinendi dispensatm: et ro e nota: qa si tunc qdo implevit pceptum mortis n obligat pceptum, poterat Xpus Dñus tunc absq dispensatione ulla liberrime, et absq peccati periculo mortem fugere, et recusare: go libertas mortis tunc ponitur erat omnino independens a potestate petendi, et obtinendi dispensatm, cum absq illa potestate stare posset libertas mortis, ut ponitur:

112 si 2a: infert, n implevisse libere, et meritorie pceptum mortis. Pbatur mihi efficaciter: qa in eo instanti l tempore, in quo obligabat, seu urgebat pceptum mortis, n poterat Xpus mortem recusare absq peccato, et si in illo posset dispensationem petere, et obtinere: go in eo instanti n implevit libere pceptum. Coa liquet, supposita Xpti impeccabilitate, sive carentia libertatis ad peccandum. Pbatur ans: qa pceptum rigorose tale n temperat sui vim et efficaciam obligantem sub peccato, ex eo qd posset illius dispensatio peti, et obtineri; sed ex eo qd dispensatio sit petita, et obtenta, ut e certum: go dum n intelligitur dispensatio petita, et obtenta stat vis, et efficacia pcepti obligantis sub peccato; sed in eo instanti, in quo urgebat pceptum et impletum e, n intelligitur dispensatio petita, et obtenta; alit simul intelligeretur obligatio, et deobligatio pcepti: go in eo instanti stetit integra vis, et efficacia pcepti obligantis; sed vis, et efficacia pcepti obligantis integra pcisteris, et adiuncta cum impeccabilitate Xpti Dñi, e incompossibilis cum recusatione mortis libera, sive cum n morte: go talis recusatio peccatum esset: go aufert libertatem in ponitione mortis pcepte: go potestas petendi, et obtinendi dispensatm minime temperat difficultatem conciliandi libertatem Xpti Dñi in ponitione mortis pcepte, l sltm ad illam exponendam in utilis e.

Cap. 4.

Prior nre sne pars. Cco libertatem et meritum Xpti Dñi in adimplendis pceptis nalibus.

113 Pcepta nalia et divinitus indispensabilia, et que independenter a libera acceptatione, aut oledientia obligatem in scientia imponunt, in duplici sunt dria: alia sunt nativa, ut n mentiendi, n peierandi, n furandi, que dicunt obligare semp

et p. semper, violant q. p. actu positivu oppositu, v.g. mentiendi, aut iurandi: alia sunt positiva, sive affirmativa, v.g. amandi, et colendi Dm., et parentes, amandi proximum etc. Hæc n. obligant semper, et p. semper, s. pro aliquo tempore, aut casu, et ex quadam ut dr latitudine, violant q. p. puram omissionem actus præcepti, l. p. omissionem mixtam actu positivo opposito, v.g. odii formalis Dei, aut proximi.

114 Dico 1º. Xps Dns n. fuit liber quoad substantiam inadimplendum præcepta nalia nativa. Pbat scdo: ut Xps Dns esset liber quoad substantiam inadimplendum præcepta ipsa, debebat esse liber active ad illa implenda, et ad illa n. implenda; s. Xps Dns n. fuit active liber ad illa n. implenda: mar constat, quia libertas quoad substantiam inadimplendum præcepta versatur inter hæc extrema implere, n. implere, l. inter ista nolle implere, velle implere, ut probatum a nobis est. min. pt: q. esse liberum ad n. implendum præcepta nativa, e esse liberum ad peccandum; s. Xps Dns n. fuit liber ad peccandum: q. Mar pbat: q. ex præcepta nativa semper, et p. semper urgeant, esse liberum ad illa implenda, e esse liberum ad n. implenda præcepta quando urgent; s. esse liberum ad n. implenda præcepta, quando urgent, e esse liberum ad peccandum, cum n. implere libere præceptum, quando urget, sit peccare: q.

Confirmat, et explicat hoc. Siquidem 115

impletio præcepti in instanti in quo urget, esset libera quoad substantiam, nisi et n. impletio illius sit in actu 1º libera p. illo eodem instanti; s. n. impletio præcepti p. instanti, in quo urget præceptum, n. fuit Xpo libera, cum n. fuerit Xpo liberum peccare: q. impletio præcepti in instanti, in quo urget, n. potuit esse libera quoad substantiam Xpo Dno. Modo sic: s. præcepta nalia nativa urgent p. omnibus instantibus: q. p. nullo instanti fuit Xpo libera quoad substantiam impletio horum præceptorum.

116 Dico 2º. Xps Dns libere implevit præcepta nalia nativa libertate sufficiente ad meritum supernale. Pbat scdo. Xps Dns implevit præcepta nalia nativa p. actus positivos supernales laudabiles in genere morum ad quos minime tenebat, aut necessitabat vi præceptorum, seu quos libere, et absque peccato poterat omittere: q. Xps Dns vere meruit in illorum impletione: q. illa implevit libertate sufficiente ad meritum. Siquent conseq. q. elicere actus positivos supernales p. implendum præcepta nativa, quos actus libere, et absque peccato poterat Xps omittere,

e laudabilius se gerere per sua libertate, et detractione, quam si illos omisisset: e quod obsequium supernale, et liberum Deo factum a persona infinitae dignitatis; prin de quod talium actuum positio est ejus ascribendus libere, detractioni Christi operanti, et non tribuendus necessitati aliquid operandi Christo imposita.

117 Antecedens probatur quoad 1am partem, quia in tempore quo sit Christus implevit praecepta naturalia per actus positivos supernales: ergo dignius, excellentius, et convenientius est personae Christi implere praecepta cum merito, quam sine merito; sed non implendo praecepta naturalia nativa per actus positivos supernales, poterat illa implere cum merito: ergo illa implevit per actus positivos supernales. Maior certa est; minor etiam constat: quia triplicit poterat Christus Dominus implere praeceptum non mentiendi v.g. 1 per puram omissionem mendacii, 2 per actum positivum naturalem, quo nollet mentiri ex motivo naturali, 3 per actum positivum supernalem, quo nollet mentiri ex motivo supernali; sed implendo praeceptum non mentiendi per puram omissionem mendacii, aut per actum positivum naturalem non poterat illud implere cum merito: ergo. Haec minor quoad 2am partem constat: cum ad meritum de quo hic agitur, requiratur supernalitas. Quoad 1am probatur: quia implere praeceptum non mentiendi per puram omissionem mendacii, non est quid laude dignum in genere moris in subiecto non potentis ponere, aut proferre mendacium; solum enim quod aestimabile est in genere moris, quod omittat mendacium, qui potest mendacium ponere: quomodo enim laudari dignus est eo quod non ponat mendacium, qui mendacium ponere non potest? sed Christus Dominus est subiectum non potens ponere, aut proferre mendacium, cum sit subiectum non potens peccare: ergo Christus Dominus implendo praeceptum non mentiendi per puram omissionem mendacii non impleret illud cum merito.

118 Probatur deinde 2a illud antecedens quoad 2am partem, quia tempore quo sit Christus minime tenebatur, aut necessitabatur vi talium praeceptorum ad illa implenda per actus positivos supernales, seu quod poterat illos actus libere et absque peccato omittere. 1o: quia poterat Christus Dominus sufficientissime satisfacere praeceptis nativis per puram actus prohibiti omissionem: ergo non tenebatur Christus vi talium praeceptorum illa implere per actus positivos supernales. Antecedens probatur: quia etiam pura omissio actus prohibiti possibilis erat Christo Domino, et non requiritur, quod impletio praecepti sit meritoria: ergo etiam si pura omissio mendacii v.g. non sit meritoria, dummodo Christo possibilis sit, ut supponitur poterat Christus Dominus per illam praecepto non mentiendi sufficienter satisfacere. 2o:

q^a potuit Xps D^s satisfacere p dictis pceptis p actus positivos nales. 3°: q^a lt Xps mentiri n potuit, potuit tn actu signati magis, l minus in tempo ex hoc, l illo nobiliori motivo positive nole mentiri, implendo pceptu: g° eliciens actum signalis intensiore, l ex nobiliori motivo, quo positive nolet mentiri, adimpleret pceptu p actu positivu ad quem n tenebat vi pcepti nativi n mentiendi, seu p actu, quem poterat libere, et absq peccato n ponere.

119 Dico 3. Xps D^s fuit liber q^ad substa inadimplendis pceptis nalibus affirativis. Pro ratione hac revoco in memoria nra pcepti affirativi, q^d ut plurimi n obligat p semper, d p aliquo insti, aut casu, et cu quadam temporis latitudine: q^d bene explicat in pceptis annuae comunionis, audiendi Sacrum, recitandi officium etc. pceptu em annuae comunionis obligat cu latitudine temporis paschalis ultra q^d differri absq peccato nequit: similit pceptu audiendi Sacri diebus festis obligat cum latitudine temporis antemeridiani, ultra q^d differri nequit s^e peccato auditio Sacri: si a qs pveniendo ultimu temporis paschalis diem, in quo urget pceptu, 1° die temporis paschalis euchariam sumat, ita sumit, ut posset libere, et absq peccato illa tunc n sumere, implet q^d libere, et meritorie pceptu: similit sig^s pveniendo meridie in quo urget pceptu, audiat Sacru hora 1^a diei, ita audit, ut posset libere, et absq peccato Sacrum tunc n audire, impletq libere q^ad substa, et meritorie pceptu. Hoc supposito.

120 Pbat ratio. Xps D^s fuit liber ad implenda, et ad n implenda pcepta nalia affirativa; d fuisse liberu adimplenda, et ad n implenda pcepta nalia affirativa, e fuisse liberu q^ad substa in adimplendis pceptis nalibus affirativis; g° fuit liber q^ad substa in illis adimplendis. liquet cons. Mir pbat ex supra dictis pcertim supra n° 114 ubi explicuimus, q^d sit libertas q^ad substa inadimplendis pceptis, et int que extrema versetur. Pbat g° mar in qua e diffas: pcepta nalia affirativa ut amandi, et colendi D^m n obligant, sive n urgent p oibus, et singulis vitae et temporis instantibus; d p aliquibus cum sua temporis latitudine ut dictu e: g° in instantibus, in quibus n obligant, sive n urgent pcepta ista poterat Xps D^s libere illa implere, et n implere. Pbat cons: q^a in illis instantibus neq pcepta, neq unio hypostatica, neq Xpti impec-

cabilitas cogerent Xptum Dum ad implenda tunc illa pcepta cum alias peccato posset tunc adimpletis pceptorum omittere: g° liberrime poterat in illis instantibus illa implere, et n implere.

121 Dices. ee liberus ad n implenda pcepta nalia affirmativa, e ee liberus ad peccandum; d Xpus Dus n fuit liber ad peccandum: g° neqs fuit liber ad n implenda pcepta nalia affirmativa. Distinguo maius: ee liberus ad n implenda pcepta nalia affirmativa in insti, in quo urgent, e ee liberus ad peccandum, cedo maius; ad n implenda in instantibus in qqq n urgent, nego maius. Pt: g° ee liberus ad peccandum cum pceptum, e posse libere deficere ab obligatione quam induxit pceptum; d is deficit ab obligatione quam induxit pceptum, qui n implet libere pceptum in instanti, in quo urget: g° alia.

122 Hinc colligit liquido, q Xpus Dus elicieus actus amoris Dei vg in instantibus in qqq n urgebat Xptum pceptum affirmativum nale amandi Dm, libere quoad substantiam implevit pceptum hoc, quia tunc ita implevit pceptum, ut posset illud n implere liberrime, et absq peccato.

123 Dico 4°. Xpus Dus n fuit liber quoad substantiam in adimplendis pceptis nalibus affirmativis in instanti, in quo urgebant. Constat dicto ex dictis n 114: g° in ipsis instantibus n fuit Xpus Dus liber ad implendum et ad n implenda ista pcepta: g° n fuit quoad substantiam liber in illis implendis. Cōa liquet; ans pbat: g° ee liberus ad n implenda pcepta in instantibus in qqq urgent e ee liberus ad peccandum, d Xpus Dus n fuit liber ad peccandum: g° neqs fuit liber ad n implenda pcepta nalia affirmativa in instantibus in qqq urgebant.

124 Dico 5. Et in instantibus in qqq urgebant pcepta nalia affirmativa fuit Xpus Dus liber in illis adimplendis libertate sufficiente ad meritum. Pt ex supra dictis a n° 116: g° adhuc in illis instantibus poterat Xpus ista pcepta implere per sua libera determinatione per actus supnales magis intensos, et ex nobiliori motivo elicitos, quos omne poterat omittere ponendo actus minus intensos, et ex motivo minus nobili: ergo adimplere pcepta per illos libere libertate sufficienti ad meritum.

Cap. 5.

Difficultates quaedam ctra dicta exponuntur, et opportune illatio libertatis in pcepto mortis ponitur.

125 1a diffes 3a quam dicty desumit ex eo q praecepta nalia obligabant Xptum dum ad impletionem meritoriam; vel per omissionem mendacij vg, aut per actum positivum nalem, quo Xus positive nolle mentiri ex motivo nali n implebat Xus praeceptum nativum n mentiendi impletione meritoria, ut nos fatemur: go tenebat hoc praeceptum implere per actum positivum supnalem, quo nollet mentiri ex motivo supnali: go n poterat absque peccato omittere actus positivos supnales; ergo praecepta nalia nativa implevit. Illud probat: quia praeceptum impositum Xpto Do de morte subeunda fuit praeceptum de morte meritoria fuit enim praeceptum de morte qua hoes redimeret; mors a qua hoes redimeret, debuit esse meritoria: go idem dicendum de impletione aliorum praeceptorum.

126 Reo inprimis negando mayorem: quia praecepta nalia solo obligant ad ponendum actum positivum praeceptum si affirmativa sint, vel ad ponendum actum positivum prohibitum si sint nativa; quomodocumque autem hoc fiat satisfit obligationi impositae per praecepta nalia ut constat; vel Xpti a n induxit specialem obligationem implendi illa cum merito: eo quod ipse dat specialem congruentia rone sanctitatis, et excellentiae suae, cui magis congruum e, illa implere cum merito, quam sine merito. Nec fit paritas a praecepto positivo Do ad praeceptum nale: nam illud ex voluntate speciali, et fine praecipientis potest obligare ad modum specialem implendi praeceptum, meritorie scilicet, praeceptum vero nale cum n dependeat ab speciali voluntate, aut fine praecipientis, ex fine praecepti se obligat ad impletionem, ut ita dicam substantiae praecepti, quae consistit in positione actus praecepti, et in non positione actus prohibiti.

127 Deinde admissa mayori, et minori argumenti distinguo consequens: go tenebat Xus implere praeceptum nativum n mentiendi per actum positivum supnalem determinatum sub determinata intensione, determinatoque motivo, nego consequens; per actum supnalem positivum indeterminatum liberum tamen libertate sufficiente ad meritum, concedo. Etenim adhuc admissa ista obligatione ad impletionem meritoriam, poterat Xus per actum positivum intensum ut duo et ut quatuor, et ut octo implere praeceptum et ex motivo omnium nobilissimo; electio a actus intensi ut octo, et ex motivo nobilissimo valde meritoria est ut dictum e, et ad quam praecepti n teneret Xus, cum per actum intensum ut quatuor, et ex motivo minus nobili satisfaceret praecepto obliganti ad meritoriam impletionem. De praecepto mortis, ut morte

nē; qd habuisse dr Xps infra dm. Eadz dissas, ormar poi oa mum
qum dictz, sibi qd solvenda erit.

128 1o dissas ?a 3um dictz e, qd impletio pcepti nalz affirmativi n videat fuisse Xpto libera qad substiq; ?o 1o qad circumstantias ro a e; qa tota libertas Xpti Di Xo nra doctrz in adimplete pcepti affirmativi consistit in pventione seu anticipate qua sit pveniendo instans in quo urget pceptz implevit pceptz libere, illud n impleturz libere, si tempus, aut instans urgentis obligatis expectasset; ? hoc ro e adimplere pceptz libere qad circumstantiq temporz n a libere qad substiq ad impletionz, seu actz ut dr: qo. Prat hec ro: qa Xps Ds ro erat liber ad n implendz pceptz affirmativz nale tunc temporz, qdo n urgebat pceptz: n a erat liber ad n inveniendz absolute tale pceptz; ? qui n e liber ad n implendz aliq pceptz n e liber qad substiq in illius adimpletione ? ro qad circumstantiq adimpletionz in illo tempore, aut instti: qo etc.

129 Ideo ... ipsa mari nalis mis; nq circumstantia temporz in quo implet pceptz sepe facit qd impletio sit libera qad substiq, si velit sit circumstantia temporz actualis, in quo n urget, et implet pceptz; Sit circumstantia temporz futuri, quo urgeat, et impleat pceptz faciat, qd impletio pcepti n sit tunc temporz libera qad substiq. Et ro a priori e: qa qd exercitiz actuale voluz sit qad totam substiq et spem actz liberz ro dependet, et desumit a circumstantia temporz pntz, in quo exercitiz ponit; n vo a circumstantia temporz futuri: ideo cm mihi de facto libera e positio actz, qa de facto cum oibz antibz meq operats poss illq ponere, et n ponere; Sit elapso tempore pnti in mea potestate n sit illq ponere: nq qd 3 tempore futuro necessaria futura sit mihi operatio n facit, qd modo n sit libera. Sibi ideo de facto sit in instti n urgentis pcepti, e Xpto Do absolute, actualit, et qad substiq libera impletio pcepti nalis affirmativi, qa de facto, sive in illo instanti cum oibz requisitibz impletionz pcepti poterat adimpletz ponere, et n ponere; Sit elapso tempore pnti, in quo pceptz n urget, et adveniente tempore futuro in quo urgeat in Xpti potestate n sit impletionz n ponere.

130 Prao vocale dividz asserit. Ne mar ... qa libertas ad n implendz pceptz nale affirmativz tunc temporz qdo n urget,

e abra, prima et actualis Libertas ad implendum, et non implendum praeceptum:
quia est libertas ad ponendum cum omnibus antibus tam adimpletis, quam non adimpletis:
ergo qui liber est tunc ad non implendum abre, actualiter, et prime libere ad
implendum. fateor, Xptus Dominus non fuisse liberum abre, et quoad substantiam ad non implen
dum praeceptum naturale affirmativum pro omnibus instantibus, tam scilicet pro iis in quibus urget,
quam pro iis, in quibus non urget: quoad hoc enim impedita, et ligata est Xpti Domini radi
calis libertas ratione unionis Xptum reddentis impeccabilem: quae libertas in aliis
puris hominibus impedita, aut ligata non est, pro inde quod tam in instanti urgentis, quam
in instanti non urgentis praecepti libera mihi quoad substantiam est impletio praecepti, con
trarium ad non implendum praeceptum affirmativum pro instantibus non urgentis praecepti tam
illigata, et expedita permanet abra, actualis, et prima in Xpto libertas,
quam in aliis puris hominibus permanet. Sic in materia de praedestinatione dixi, cum
decreto ante, absoluto, et efficaci, quo decernat Deus sub hoc divino, ordo quod
Petrus in instanti A eliciat actum fidei, vel spei, vel Charitatis, stare posse proxi
ma actualis, et abra libertas Petri ad eliciendum actum Charitatis in instanti A; licet
per illud decretum impedita, et ligata maneat radicalis potestas, quam habet Petrus ad
carendum triplici illo actu, et illorum quolibet in instanti A.

Ratione hunc modum exponendi libertatis Xpti 131

Domini, et prius mortis in adimplendis praeceptis naturalibus affirmativis, facilis est via ad expo
nendam libertatem quoad substantiam mortis in Xpto Domino cum eius impeccabilitate, et
praecepto Domino positivo docendo et supponendo, ut docent et supponunt plures Doctores
quos Pater Arriaga hic disputatione 42 sectione 2a subsectione 5, et 7 refert, et se
quitur, scilicet, praeceptum mortis ita impositum fuisse Xpto Domino ut non obligaret, seu
non urgeret pro certo aliquo determinato tempore, occasione, vel instanti: ita quod
liberum esset Xpto Domino ad plures annos mortem differre, Xptum tamen Dominum re
ipsa implevisse moriendi praeceptum, multo antequam urgeret praeceptum praevenien
do, et anticipando adimpletionem praecepti.

Contra ad haec asserit Arriaga numero suo 40, mortem 132
eodem omnino modo fuisse Xpto Domino liberam, et meritoriam, quo libera, et meritoria
dicitur fuisse omnibus omnino martyribus: quo enim, inquit, fundamento cogimur maiorem libertatem
tribuere Xpto Domino in ordine ad mortem, quam tribuimus quibusvis martyribus: certum
est à quod Xptus Dominus eandem necessitatem moriendi habuit vi praecepti, cui simpliciter non poterat
contradicere, quam Martyres habebant ad moriendum ex conditione ipsa humanae naturae:

n enim poterant in operibus vitae protrahere. Quod ut clarius percipiat, suppone, sic mihi a Deo revelatum esse: si martyrium non toleraveris in aetate hac quadraginta annorum, protrahes vitam in octoginta annos, et non amplius: tunc enim morte naturali vitam finies. Hoc in casu subitia mortis mihi non esset libera, quia non possum non abire mori statim post transactos quadraginta annos: demum quod, nunc mihi offerri occasionem martyrii; et quod illud libenter subeam, rogo, an non omnium iudicio dicar ego libere, et meritorie mortuus? non ne subitia mortis dicet mihi abire libera, et meritoria? et tamen non poteram vitam nisi quadraginta annis amplius servare: quod si Xpus Dominus mortuus esset quadraginta annis antequam vi praecepti cogeretur mori, sine dubio esset illi mors quoad subitiam libera, et meritoria uti mihi: non, ergo cur debeamus esse soliciti ad aistruendam libertatem quoad subitiam in morte Xpti; talit ut necessarium sit probare ipsum mori ita Xpto fuisse liberum, ut simpliciter, et absolute potuerit non mori tam hodie, quam cras, et in futurum.

133 Fateor probabilissimum, facillimumque esse modum istum, mihi quod prae omnibus placiturum, nisi rem altius expendenti tria occurrissent, quae plerumque sensum retardarent. Primum quod videat absque fundo dictum, praeceptum mortis impositum fuisse Xpto Domino cum tanta temporis latitudine et libertate protrahendi mortem, ita quod Pater non detraxerit Xpto Domino tempus, occasionem, et genus mortis: cum potius oppositum probari, et constare videat ex sacra scriptura, scilicet tempus, occasionem, et genus mortis in individuo imm[..] fuisse Xpto Domino ex speciali voluntate, et fine Dei percipientis: deducit hoc inprimis ex illo Joannis 14: sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio, surgite eamus hinc, scilicet ad illam non subeundam mortem, quam tunc temporis, et in illa occasione, et in illis individuis circumstantiis Iudaei Xpto machinabant: quod mandatum Paternum detracte ferebat in illam mortem talibus individualibus circumstantiis temporis, occasionis, et generis.

134 Deinde volente Petro Xpti mortem impedire illo eodem tempore, et occasione, qua capiebat a Iudaeis, ait illi Jesus calicem quem dedit mihi Pater non bibam illum? quod illa eadem mors, quam in illo tempore volebant Iudaei Xpto infringere, et quam tunc Petrus impedire volebat, fuit data Xpto a Patre ex praecepto. Tandem, et urgentius: quod si haec mors sub omnibus individuantibus circumstantiis temporis, generis etc. non esset Xpto detracte praecepto, frustra, et importune oraret Xpus ad Deum dicens; Pater si possibile transeat a me calix iste: non enim solum possibile, immo, et facillimum erat Xpto, in aliud tempus

calicē mortis transferret, si pceptū n eet de calice isto tunc bibendo: verba ā calix iste denotant mortē illā nº illis indibiduatā circunstantijs temporis, et generis, quam re ipsa Xpus subivit.

2º. qª ut apud Card. de Lugo notatum 135
reperi, pceptū mortis relinquens tantā temporis latitudinē, et libertē protrahendi mortē ad Xpti libitū, fere n e in morali estimatē verū et rigorosū mortis pceptū: pceptū quippe Xpto imponens moriendi qdo ipse vellet, et post plurimos annos n het rigorē pcepti, cū facile possit eludi: si rex ppt scelera sua capite damnaret, ita tn qd supplicium foret executioni mandandū, qdo reus vellet et post multos annos, et cū magna temporis latitudine, plane in estimatione morali iste ho n diceret damnatus ad mortē, d potius prudentes iudicarent sic elusam ee vim, et rigorem sne, roe cuius vita privandus erat ho ille. 3º. qª si fuerit mus obliandi libertē qad subitiā mortis positē a Xpto Dº in instanti, et tempore urgentis pcepti, et si pcepta sint, ut pceptas ee colligit ex S. Scriptura, circunstantiis temporis, loci, occasionis, et generis, tormentorū ult, et infamiæ quæ valde conducunt ad commendandum Xpti obedientiā, et meritū mortis, plane ille mus pferendus erit, uti conformior sensui S. Scripturæ, et doctrinæ patrum docentiū Xptum vere obedisse in illa morte, qm subijt, tot circunstantijs vestitam, ne eet Pri Deo pcipienti contrius.

Cap. 6.

Probabilior nobis snia eligit, et pbat.

In tanta sniarū vari- 136
etate illa, ut nuper notabam pferenda e, quæ conformius ad sacras litteras, PP qz maxime extollentes, liberā, et meritoriā Xpti Dⁱ obedientiam in morte subeunda, huiusmodi libertēm, et meritū concilet cū Xpti Dⁱ impeccabilitate, et pcepto mortis. Qd ut facilius aggrediar, suppono, Xptum Dum minime habuisse pceptū reale moriendi, et morte sua redimendi genus humanū, d solo habuisse merū pceptū Dus positivū. In contrarijs huius suppositi pendere videt Pr Suarez hîc d. 43 sect 3, cum alijs quos recenset PP Coninck disp 22 dubio 2. et Barradas in Evang. tomo. 4. lib. 4. cº. 6. ab Alderete citati.

Præcipua horū authorū roe: qº cum 137

Ds decrevisset n alig satisfactem acceptare, nisi Xpti satisfactem morte sua exhibita ex rigorosa iustitia p rimendo hoib, et Xpto fuisset revelatu, mortē sua ee mq oino nessariā ad redemptionē humani generis, tenebat Xps Lege, seu pcepto nali Caritatis sustinere passionē, et mortē ut nos redimeret: qa lex nalis Caritatis cogit ad ponendā vitam corporalē p salute spirituali pximi; multoqs magis obligaret Xptu ad ponendā vitā corporalē brevi t recuperandā p salute totius humani generis. Pbat hoc: qa lt corporalis Xpti vita ob excellentiā psone infinite videat ee maius bonu, pluriqs pstimandū, qm spiritualis vita reliquoru hoium; tamen qa ad mq redemptionē nessariū n erat, Xpto ppetuo amittere vitā corporalē, d so p exiguo tempore, n erat cur n teneret Xps pcepto nali Caritatis p brevi illo tempore vitā amittere, pcertim cu mortē subire, eet oino nessariū, ut hoes redimerent, et salvarent. Ca illud Isaie 53. si posuerit p peccato aiā sua, videbit semen longevum. Huic cogitationi n parū favet Pr Bernal disp 57 sect 3. dato casu, quo Ds decrevisset, n alio modo humanu gus redimeresm, q Xpti mortē: censet tn abre, caruisse Xptu Ds nali pcepto moriendi, quoniam p actu meritoriu vite impassibilis nos redimere poterat.

138 Doctores tn alij coit hic cum Pre Hurt, Vuadingo, Aldrete, Lugo, et Amic. iudicant, pceptum moriendi, et redimendi p mortē humanu gus minime fuisse nale: qd videt ex s. Scriptura colligi, in qua sepissime indicat potestas omnimode libera Xpti Di ad n moriendu, et omittendā hoiu redemptionē p mortē, sola qs insinuat nessitas ex mandato Patris, qd verū n eet, si moriendi pceptū eet nale: dr enī Ioannis 10. nemo tollit aiā meā a me, d ego pono eam a me ipso, et potestatē heo ponendi eā, et potestatē heo iterū sumendi eā: hoc mandatū accepit a Pre meo. Si d Xpi Dus vi pcepti nalis cogeret mori p hoiu redemptione, alia eet nessitas moriendi pt mandatū Patris: nec diceret Xps, plenā sibi ee potestatē n moriendi, nisi accepisset mandatū Patris, cu independent a Patris mandato heret nale pceptū moriendi; ppterea dicit Augs lib 4 de Trinite c 13. qui potuit n mori, si nollet, pculdubio qa voluit mortuus e. et in textu illo Isaie 53. oblatus e, qa ipse voluit, ait Dus Hieronimus, n nessitate, d voluntate crucē subijt, et Ds Cyprianus, voluntarie obedijt Patri, et n te, ut patereris coegit nessitas:

et D.us Greg. lib. 24. Moraliy c. 2o oi necessitate calcata, cy voluit, mortes sponte suscepit.

Deinde: constans n e apud oes D.D. de precepto nali Charity teneri quem vitā corporalē amittere, ut proximo in extremo suę æternę salutis periculo constituto succurrat, sive vitā ponere p salute spirituali proximi extreme tali auxilio indigentis: oriy em docet a pluribus Doctoribus, quos citat, et sequr Ioannes Sanchez in selectis dis. 10 apud Pm Tamburiny in precepta Decalogi Lib 5 c. 1. § 2. 139

et præterea ex doctra D.i Sa, Soto, et aliory docet, neminē cy proprię vitę periculo teneri infantes morientes baptizare, nec teneri foeminas gravidas extremo morbo laborantes sectionē pati, ut filius baptizet; solus q teneri p precepto nali Charitatis ad n inducendū proximū ad peccatū ob conservatis vitę nrę corporalis: n a ad abducendū proximū a peccato, ita qd teneat quis providere saluti spirituali proximi vitā corporalē amittendo, nisi intercedat professio, et pactū.

Gaudeas: qa ut quis teneat precepto nali Charitatis postponere propriā vitā corporalē saluti spirituali proximi debet, xa oiy inam, amissio vitę corporalis ita ee extreme necessaria ad salutē spiritualē proximi acquirendā, ut alia via n possit oiymodi saluti provideri; d Xps D.us poterat pluribus aliis viis hoes redimere, et saluti spirituali illory providere, et si p hoibus mortē n subiret, ut in hac eadē re expresse citatus Tamburiny no suo 9. expendens locū illud Ioannis c. 6: in hoc cognovimus charitatē Dei, qa ille aiā p nobis posuit, et nos debemus p fratribus aias ponere: quę verba exponit de consilio, n de precepto, nisi det extrema necessitas talis ponendi aiē p fratrum salute: go Xps D.nus n tenebat precepto nali Charitatis ad amittendā vitā p redemptione et spirituali salute hoy. Mir constat: qo quodvis aliud Xpti Di meritū erat condigna satisfactio p hoy peccatis, et superabundans p remissione peccati, et salute spirituali hoy obtinenda. 140

Præterea flumen e, et absq fundamento diceret Dm decrevisse, n aliā Xpti satisfactionē acceptare p hoy redemptione, nisi Xpti mortē: decrevisse, inquā, decreto anti voluntatē Xpti liberrime offerentis vitā suā p salute hoy, et detrahentis sibi hoc præmiū p suę passionis merito in actu 1o rependendū: qdvis em aliud Xpti meritū obligare poterat Dm ex rigore iustitię ad præmiū hoc, ut in 1o disp.e docuimus: qo minime poterat D.s id apud se decernere anti ad liberā oblationē Xpti— 141

de morte in redemptis hominum specialiter offerenda: quod quidem si noluisset Xpus, ut potuit mortis suæ in redemptis hominum offerre, (ablatus quippe est, quia ipse voluit) cum suum aliud meritum, et satisfactionem, teneret Deus ex iustitia illam acceptare.

141 Nec obstat Scripturæ locus, si posuerit pro peccato animam suam videbit semen longævum: nam ut bene exponit Bernal, conditio illa si posuerit non denotat, quod deficiente tali conditione, deficeret et non redemptio, et semen filiorum per adoptionem; cum se pronunciat, quod posita illa conditione mortis futurum erat, non vero quod id minime foret, conditione illa non posita: sic Divus Hieronimus exponens illud Matt. 1 de Maria, et Josepho antequam convenirent, ita ait; non sequitur, quod postea convenirent; cum Scriptura quod factum non sit, ostendit.

143 Suppono 2º præceptum mortis impositum Xpto Domino a Patre taliter fuisse, ut posset Xpus Dominus libere illud acceptare, et non acceptare. Ita sentiunt plures quos citat, et sequitur Pater Bernal disp. sua 92 sect. 3 docens, Xpum Dominum libere ex obedientia mortuum esse, quia moriendi præceptum libere habuit; libere autem potuit Xpus Dominus, ut idem author notat uno ex tribus modis habere præceptum mortis: 1º, id statim post electam vitam passibilem Deus Xpto præciperet mortem: 2º. id quemadmodum Xpto dederat Deus optionem vitæ passibilis, vel impassibilis ita optionem illi dederit habendi, seu acceptandi præceptum mortis, vel non habendi, seu non acceptandi. 3º. si Xpus peteret, ut sibi Deus præceptum illud imponeret. 3us quidem modus iste meus Doctori hunc magis arridet: et alios authores citatos supra impugnavimus eo quod ex hoc solo est. libere habitus præcepti ... libertas in actu formalis obedientiæ non salvet; tamen cum ipso convenimus, quatenus asserimus Xpum Dominum libere habuisse præceptum moriendi 2º illo modo indicato, sic quod Deus ita Xpto præceptum mortis imposuit, ut optionem illi daret acceptandi, sive admittendi præceptum: ita quod volente Xpto libere præceptum mortis acceptare, seu admittere cogeret præcepto, et nolente Xpto libere illud acceptare illo non cogeret. Insinuat et ex aliorum mente fuisse Xpto Domino liberam acceptationem præcepti mortis Arriaga disp. 42 sect. 2º. ubi est ...

144 Ita Xpto Domino impositum fuisse mortis præceptum ut libere illud acceptaverit, quin illud acceptare teneretur, probant insinuant sacræ litteræ, in quibus sæpissime indicatur, Xpus se ipsum voluntarie offerens Patri in holocaustum, et victima pro peccatis hominum, quæ per vetera sacrificia expiari non poterant. Sic Paulus ad Hebr. 10 dicens, quod vetera sacrificia non potuisse hominum culpas delere: impulsum enim ...

sanguine taurorum, aut hircorum deleri peccata, subdit immediate de Xpto: ideo ingrediens in mundum dixit hostiam, et oblationem noluisti, corpus autem aptasti mihi: corpus scilicet quod pro peccatis offerre, et immolare possem, cum hostiae, et oblationes antiquae non sufficerent tunc dixi ecce venio; quasi diceret Xpus: statim ac natum corpus aptum, ut me in holocaustum pro peccatis nostris offerre, sine mora dixi, ecce venio, ut immolarer libenter pro nostra redemptione. Cum ergo est sacra scriptura testetur praeceptum holocausti huius a Xpto offerendi, et oblationis Xphianae exponta- neitatis, et libertatis, consequentissime deducit praeceptum impositum esse dependenter a libe- ra, et voluntaria Xpti Dei illius acceptatione.

Constat et ex sacris litteris Xptum Deum ita posuisse animam 149
pro hominibus, ut nemo cogeret Xptum ad illam ponendam, ut nemo Xptum cogeret, ut se offerret in victimam pro nostris peccatis expiandis; iuxta illud Joannis, nemo tollit animam meam a me etc. et illud Isaiae, oblatus est quia ipse voluit; sed si praeceptum mortis Xpto impositum fuisset independenter a libera illius acceptatione, Deus cogeret Xptum ad animam ponendam, et non offerret, quia ipse voluit; sed quia independenter ab ipsius libera acceptatione Deus offerri voluit, et pro praecepto coegit: ergo cum aliunde constet de praecepto mortis, et hinc constet de ponte animae, et oblatione ad mortem, nemine cogente, recte deducit Xpum non cogi ad acceptandum praeceptum, sed esse illi impositum dependenter a libera illius acceptatione.

Congruens deinde erat excellentiae, et 146
dignitati Xpti Domini, cuius in manu voces Domini diriget, ut prophetavit Isaias 53, quod acceptatio praecepti in manu seu consilio, et arbitrio Xpti relinqueretur. 1.° quia dignitas infinita personae Xpti Dei postulabat, quod cum malit ipsi deberet immorta- lis vita, exemptioque ab omni malo poenae, sufficerentque alii ipsius actus meritorii ad homines condigne redimendos, non imponeret illi tantum laboriosissimae mortis et tormentorum pondus, nisi ipso libere volente et acceptante omnis mortis impo- sitionem pro praecepto. 2.° quia Xpus Deus, licet solverit pro hominibus ex praecepto Patris, solvit tamen ut homo fideiussor, sed congruum, et convenientissimum est, imo est convenientius, iuxta leges, quod fideiussor sciens, et volens libere acceptet obligationem satisfacien- di pro alieno debito: ergo convenientissimum fuit, ut Xpus libere acceptaret obliga- tionem moriendi, et solvendi morte sua pro hominibus impositum pro praeceptum.

3.° quia spiritu- 147
me superiores humani plenissima possidendi potestate, et suavitate gaudentes

ita imponunt precepta, ut nolint subditos illis ligare ante liberam illorum acceptationem, id sepe exigente rei iniunctae difficultate, seu ex speciali superiorum benignitate erga subditos, ut tradunt Suarius, et alii apud Dominum Sforza de legibus disp. 13, et apud ipsum disp. 17 et 20 plures iudicant, neque civiles, neque canonicas leges obligare ante acceptationem populi, et fidelium; ergo congruentissime ad Dei Patris benignitatem erga Christum filium, et ad rei precepti mortis difficultatem, iudicandum est, Deum non voluisse ligare Christum precepto mortis ante liberam talis precepti acceptationem.

148 His suppositis assero Christum Dominum libere, et meritorie quaedam subiectiva implevisse preceptum mortis per actum formalis obedientiae immutabilem et maxime liberum, quo scilicet, et indivisibiliter acceptavit preceptum, et voluit mortem propter honestatem repertam in executione rei a Deo imperatae, quia scilicet unico, et indivisibili illo actu immutabile acceptavit preceptum et mortem ex predicto motivo. Explico assertum. Considerandum est nobis Deum post peccatum Adami, et totius humani generis peccatum, et post decretum Incarnationis filii in carne passibili, quominus condignam satisfactionem pro culpa, et poena culpae offerre posset, complacere simpliciter in satisfactione exhibita per filii mortem ex obedientia positam tamquam in medio ad humani generis redemptionem aptissimo, et ex quo maiora certe bona conventura hominibus redemptis.

149 Hac simplici complacentia a Deo habita, cum non posset executioni mandari mors Christi ex obedientia absque imponente precepto, decrevit Deus Christo Domino imponere mortis preceptum; sed cum esset materia precipienda adeo difficilis, et alium de Christi dignitas exigeret immortalem vitam, liberam quoad ad ei malo poenae, tum ratione unionis ad Verbum, tum ratione Beatitudinis supernalis, ita vim precepti temperavit benignissimus erga filium Pater, ut nollet illum ad spiritum in cruce tradendum cogere illi ipso libere acceptante preceptum et subdente se ipsum, ut precepti vinculo ligaret. Hec Patris voluntas revelata est Christo Domino in ipso primo suae conceptionis instanti; et cum posset Christus libere preceptum crucis non acceptare, et vitam decursam libere, et sibi debito gaudio frui, sustinuit crucem ut loquitur Apostolus, sive sustinuit, et acceptavit libere crucis preceptum actu, quo scilicet fuit, et acceptatio precepti, et volitio mortis propter honestatem moralem repertam in executione rei a Deo precepte, et etiam propter motiva alia, que ab actu illo formalis obedientiae minime excludimus.

150 Hic actus immutabilis, et formaliter influxit in executionem mortis, uti actus internus

influit in externum: cum ergo actus ille fuerit Xpto Dño immite et prime liber, ut facile cernit insert, executus ipsius mortis fuisse Xpto Dño immite, et prime liberus; praesertim Xo. magis cos non agnoscentes distinctus libertas et meritus in actu externo a libertate, et merito actus interni imperantis, et detrahentis post executionis ad actus externus. Sna nra, ut ex solutione obiectionis, et aliarum impugnatione sufficienter probaret, et ex eo quod in ea videntur inmodo oia quae contra alias opinionem protulimus, et uniimus ut considerantis patebit;

191 Adhuc tn unica hac, et positiva rone eius veritas stabilienda e: qui implet praeceptum per actum supernale liberum fctum ex motivo frali obedientiae, cum simpliciter posset absque peccato illud non implere, neque per hunc, neque per alios actus, intra totius actus latitudinem, libere, et meritorie quod substantia implet praeceptum per actum frali obedientiae illesa oino impeccabilitate, si ea det in subiecto ita implente praeceptum; sed Xpus Dnus implens praeceptum mortis per actum, quo sibi, et indivisibiliter acceptat praeceptum, et vult mortem ex motivo frali obediendi Deo imperanti, implet praeceptum mortis per actum supernale liberum fctum ex motivo frali obedientiae, cum simpliciter posset absque peccato illud non implere, neque per hunc, neque per alios actus intra totius actus latitudinem: ergo Xpus Dnus implens praeceptum mortis per actum, quo sibi, et indivisibiliter acceptat praeceptum, et vult mortem ex praedicto motivo, implet praeceptum libere, et meritorie quod substantia per actum frali obedientiae illesa oino eius impeccabilitate: ergo hoc pacto recte componit libertas, et meritum Xpti Dni in actu frali obedientiae, quo mortis praeceptum implevit, cum eius impeccabilitate sub praecepto mortis. 191

Oes dixerunt istius contra considerationem potius, quam probatione 192
indigent, cum earum veritas ex nris suppositis, et ex dictis in tota hac disputatione patet sufficienter, proinde istius rationes istius, seu explicationes tantus addo. Neque impeccabilitas Xpti, neque praeceptum Xpto impositum dependent a libera illius acceptatione necessitat ullo modo Xpum Dnum ad ponendum actum illum, illumve alium per quem volit, et exequat ex obedientia mortem: ergo Xpus implens praeceptum mortis per actum illum liberrime illud implet, et nulla necessitate coactus; cum posset componere cum oibus antibus actum illum carentiam actus illius, et carentiam mortis ponitae ex obedientia. Deinde: actus ille est actus frali obedientiae, cum propter motivum frale obedientiae, sive propter honestatem exequendi rem

a Deo imperatus eliciat: ergo exequens Christus praeceptum mortis ex vi illius actus implet praeceptum libere omnino quoad substantiam mortis per actum formalis, et meritoriae obedientiae.

Cap. 7

Solutiones argumentorum confirmat amplius doctrinam praecedentem.

153 Arguitur 1º. Actus ille, qui solum erat acceptatio praecepti, et volitio mortis propter honestatem repertam in executione rei a Deo imperatae, non est proprie, et rigorose actus formalis obedientiae: ergo Christus Dominus implens per illum actum mortis praeceptum non implevit illud per actum formalis, et rigorosae obedientiae. Probatur antecedens: quia ille actus solum est affectus in honestatem obedientiae; sed actus qui solum est affectus in honestatem obedientiae non est proprie, et rigorose actus formalis obedientiae, ut nos supra diximus de affectu, seu volitione ingrediendi religionem, ut in ea quis possit obedientiam, et humilitatem exercere; qui affectus non est actus formalis obedientiae, aut humilitatis, sed solum affectus in honestatem obedientiae, et humilitatis: ergo. Confirmatur: quia, ut nos diximus numero 110, volitio quae non ponitur sub obligatione aliqua orta a praecepto non est proprie, et formaliter actus obedientiae: actus enim obedientiae formaliter ut talis dicit formaliter, quod ponatur actus, quia praeceptus est; sed volitio illa mortis, quae solum sit acceptatio libera praecepti, non ponitur a Christo Domino sub obligatione aliqua orta a praecepto; cum praeceptum importans dependenter a libera Christi acceptatione non obliget Christum ad illum actum, neque ad ullum alium, per quem ponat ex obedientia mortem: ergo volitio illa mortis, quae solum sit libera acceptatio praecepti non est proprie, et formaliter actus obedientiae: ergo vi illius non moreretur Christus formaliter ex obedientia.

154 Respondeo negando antecedens: ad probationem distinguo maiorem: ille actus solum est affectus in honestatem formalem obedientiae, nego maiorem: in honestatem activae obedientiae subdistinguo: est affectus per modum simplicis complacentiae, nego: est affectus efficax in executionem rei imperatae, quia imperata est, concedo. Explico distinctionem: affectus in honestatem formalis obedientiae, neque affectus in honestatem activae obedientiae per modum simplicis complacentiae, non est actus formalis obedientiae, quia non est actus influens in executionem rei praeceptae, quia praecepta est, neque est actus ipse praeceptus in re positus, quia praeceptus est: et sic neque votum ingrediendi religionem, ut in ea quis obedientiam exerceat. Et sit affectus in honestatem

fralem actus obedientiæ, l. in honestis oblig. q. m. het ma pcep- 204
ta, qa pcepta e; tn n e actus fralis obedientiæ, qa talis voas
negs influit in executem rei pceptæ, qa pcepta e, negs ipsa voas
in re ponit, qa pcepta e. Similit negs affectus, quo Actus
ex cplacentia simplici in castitatis mihi eam suadeat, e actus fra-
lis castitatis: qa n e affectus effax coercens inordinatos et sensibiles
pprii corporis motus ex motivo frali temperantiæ: volitio aut illa mortis, qua
Xps Dnus acceptat pceptus, et mortis ex pdicto motivo, vere e actus influ-
ens in executis rei pceptæ, sit mortis, qa pcepta e.

Ad ctraons diguo mars: vo- 155
litio, quæ n ponit sub obligate aliqua orta a pcepto, nec het p obto
effacit volito aligd imperatus, qa imperatus e, n e actus fralis obedien-
tiæ, odo mars: volitio, quæ n ponit sub obligate orta a pcepto; het
tn p obto effacit volito aligd imperatus, qa imperatus e, n e actus
fralis obedientiæ, no. In citato loco agebamus de electe, aut volite
vitæ religiosæ, quæ electio negs imperata erat, negs hebat p obto
effacit volito aligd imperatus; volitio aut Xpi, quæ sl eet acceptatio
libera pcepti, et mortis, qa imperatæ volitio, lt n poneret sub obliga-
te orta a pcepto, heret tn p obto effacit volito aligd imperatus, qa
imperatus, sit mortis executis. Da, actus externus ee imperatus, n aut
internus, ut frequentissime docent Ati, de pceptis pluribus Ecclesiasti-
cis: in quo casu volitio recitandi horas ppt honestatis repertas inre-
citate pposita, qa pcepta e n ponit sub obligate aliqua orta
a pcepto; e tn actus fralis obedientiæ, qa het p obto effacit voli-
to recitatis imperatas, qa imperata e, ut nemo dubitabit.

Argues 2o: Actus 156
ille, qui sl eet, et acceptatio libera pcepti, et volitio mortis n posset
eet actus, quo Xps Dnus vellet rem imperatas facere: qa actus ille
n pot ee actus pprie, et rigorosæ obedientiæ fralis pcepto. Pbat
ans: qa adhuc mors n e res imperata, qdo ponit ille actus, sive vo-
litio illa; lt em tunc sit pceptus; n tn actu obligabat pceptus
ante acceptatis, quæ fit p illus actus; proindeqs Xps Dnus n poterat
dicere p illus actus, volo exequi rem pceptas: qo etc.

197 Resp. nando ans, eiusque probatio; quia quando ponit ille actus, vere mors est res imperata per praeceptum, et sit res imperata per praeceptum dependenter a libera Christi acceptatione qua posita necessaria est Christo ipso mors necessitate coacti, ut postmodum dicemus, et obligat Christum praeceptum, deinde cum ipse actus sit acceptatio libera praecepti de morte volitio mortis per illum actum est volitio rei, quae a praecepto denominatur imperata, et adveniente acceptatione denominatur obligatoria: sicut et ipsum praeceptum adveniente acceptatione denominat obligans. Sit exemplum in vovente obedientiam praelato cuius praecepta voventi cognita sunt: plane vovens potest eodem actu, et vovere obedientiam praelato, et velle talem, vel tale rem quam cognoscit esse a praelato praeceptam, efficaciter exequi propter motivum talis obedientiae, sive quia praecepta est. Plane iste vovens vult rem imperatam facere: et tunc quando ponit ab ipso votum illud, et volitio, non obliget illum actum praeceptum; quia praeceptum impositum a praelato dependet quominus voventem obliget a libera positione voti illius, quod tunc emittit.

198 Argues 3.° Actus ille volitionis Christianae, ut fert ad subeundam mortem, supposita acceptatione praecepti, non fert ad aliquid Christo liberum; sed ad aliquid necessarium Christo: ergo nequit ratione sui habere rationem meriti obedientiae. Et ergo: quia meritum obedientiae nequit cadere in volitis exequendi rem exequenti necessariam. Ans. a probat: quia licet ille actus, qua parte respicit praeceptum liber sit; tamen qua parte respicit mortem supposito praecepto, respicit actus necessarium. Declarat hoc, et ~~explic~~ [illegible] strat: Actus respiciens mortem, supposito mortis praecepto, et acceptatione praecepti respicit actum necessarium subiecto impeccabili; sed volitio illa ut fert ad subeundam mortem est actus respiciens mortem, supposito mortis praecepto, et acceptatione praecepti: ergo volitio illa ut fert ad subeundam mortem, respicit actus necessarium subiecto impeccabili; sed volitio illa est volitio Christi subiecti impeccabilis: ergo etc.

199 Resp. 1.°, absolute nando ans, eiusque probationem quia actus ille voliti Christianae ut fert ad mortem non fert ad illam suppositam iam libera acceptatione praecepti facta per alium priorem, et distinctum actum: hoc enim pacto volitio illa mortis non esset immediate, et in se libera ut supra n. 108 arguebamus; sed immediate, ratione libere

acceptatus praecepti, quae acceptatio non est actus formalis obedientiae, et praecede-
ret, inferret quod necessario in Christo exercitus volitus, quod est volitio mortis,
et actus formalis obedientiae; fert autem ille actus Christianae volitus ad mor-
tem, supposita concomitanter acceptate libera praecepti facta per ipsius met a-
ctus, qui est volitio mortis: unde neque respicit, neque fert ad aliquid
quod factus sit necessarius Christo per alius actus anteriorem, et dictus; sed ad aliquid,
quod fit necessarius Christo per ipsummet actus liberus Christo. Sit actus internus
liber imperans efficacit actum externum non respicit, neque fert ad actus
necessarius, quae facta sit necessaria subito per aliquid anterius, et dictus ab ipso actu
imperante; sit ferat ad aliquem actus, quae fit necessario subito per ipsum
met actus liberus imperantis efficacit actus externus, et detrahentis sensio
pro executivus, quae fit, et inmixte libera non est, sed imperio voluntatis sub
iecta.

Hinc contrarius maior dicitur est. Actus respiciens mortis, supposito mor- 160
tis praecepto, et acceptate praecepti facta per alium actus; et dictum
actus, respicit actum necessariam subito impeccabili, concedo maiorem
supposito mortis praecepto, et acceptate praecepti facta per eumdem actus, nego.
Liquet ex dictis dicitur. Secundo vero post dictum 14 ary: actus ille Christianae voli-
tus etc. fert ad aliquid necessarius Christo ex suppositione talis volitus, quae sit
acceptatio libera praecepti, concedo; fert ad aliquid Christo necessarius antecedenter, et ante
suppositus talis volitus liberis, nego. Sic et actus liber effax imperans
actus externus fert ad aliquid necessarius subito ex suppositione talis actus
imperantis, et efficacis, quin hoc auferat libertas aliquo quo dictus illud
ponendus in re, quam habet subitus talis actus imperantis eliciens.

Urgues 4º. Gratis, et aliquid 161
fundo recurrimus ad identitatis actus acceptantis praecepti, et obedientis
mortis: ergo. Probat ary: quia etsi non ex solo affectu obediendi Christus Dominus
acceptaret praeceptum, quam per illius eumdem actus diceret, volo mori, sed hoc di-
ceret per alius actus necessarius, obtinuisset Christus, quod obtinuit per unus actus
respiciens sed, et indivisibilit praecepti et mortis. Et ergo est: quia ille 1us actus
acceptans mortis est actus obedientiae, et influeret monte in mortis: ergo
gratis recurrimus ad talis identitatis actus. Probat: quia videtur et a nobis
difficultatis solutis reduci ad punctus in Philosophia difficile, quod sit actus aliquis sit

supra se reflexus. nam illa volitio duo haec dicit Christum mori, nam, volo acceptare praeceptum, et eo acceptato volo exequi mortem quia praecepta est. ergo illa volitio reflectit supra acceptationem, qua posita vult exequi mortem praeceptam; sed ipsa volitio mortis est per nos acceptatio praecepti. ergo ipsa volitio mortis reflectit supra se ipsam.

162 Stet nando [illegible] non enim gratis, et absque fructu, recurrimus ad praedictam identitatem liberae acceptationis praecepti, et volitionis mortis, ergo ad conciliationem, et solutionem praesentium difficultatum, aliis tentatis remissis, in illa hac, quam olim semiapertam invenimus, firmius nobis pedem fixisse videatur. Sed probatur ratio: nam si ex solo affectu obediendi Christus Dominus acceptaret praeceptum, quin per eundem actum vellet mori, non vellet fieri aliquod imperatum, quia imperatum est: unde non esset actus formalis obedientiae; sed solum simplex complacentia in honestate obedientiae, ut diximus supra de volente religionem ingredi, ut in ea obedientiam exerceret; si autem Christus Dominus per alium actum necessarium efficeret, velle mori, non habuisset actum formalem obedientiae immediate liberum, et quidem subsistit ut saepe diximus, unde non obtinuisset Christus Dominus per utrumque illum actum hoc dictum, quod obtinet per nostrum sibi et indivisibiliter respicientem praeceptum et mortem, ut imperatum.

163 Ad contrarium namque, nostrum actum reflectere supra se ipsum et inadaequate, sed hoc idem non esse in Philosophia absurdum; illa quippe volitio mortis minime reflectit supra acceptationem, et supra praeceptum, quia non fert eo mortem, quia praecepta est per praeceptum acceptatum, sed quia praecepta est; hoc enim sufficit, ut habeat verum rationem formalis obedientiae cum habeat per motivo [illegible] honestatem illius actus, quam petit praeceptum Dei hanc mortem quia praecepta a Deo est, et facta obedientiae Deo [illegible].

164 Arguas 3. Negatur esse perfecte obedientiae actum, nisi qui ponit sub praecepto absolute, et determinate obligante vel ad actum ponendum, vel ad aliquod exequendum; sed actus ille volitus Christiane circa mortem non ponit sub praecepto absolute, et determinate obligante ad ipsum actum, vel ad aliquod exequendum ut nos fatemur cum non obliget Christum praeceptum mortis ante liberam eius acceptationem. ergo actus ille vo-

libtioris Xpitiane eet morte n fuit pfectus obedientie actus. Ferat ug° nullius utilitatis, aut efficacitatis e in morali estimate pceptu cuius obligatio declinari facile pot, et subito cui imponit, Q tale e pceptu impositu Xpto D°, si ei obligatio dependeat a libera Xpti accepte: g° nullius utilitatis, aut efficacitatis e tale pceptu ut a nobis pponit.

Rest del marq. 169

negui eto: nisi sub pcepto abre, et detrate obligante obligate anti ponitionis actus, no; obligante obligate sim comitante ipsis actus, sclo. Pceptum sub quo ponit ille actus Xpitiane volutis cam mort. gm obligat Xpm abre, et detrate ad morte subeunda; n tn obligate anti, e comitate ponit illius et efficacitatis. Et g° facile declinare poset Xpus obligats pcepti mortis illud n acceptando tn ipsi fuit p utile ad hoc ut in operibus, et actibus Xpti D' eet hoc specialem meritus stricte obedientie: efficax deinde fuit ex effectu adeo mirabile habuerit, sit Xpti mortis.

Et actus p quem pceptum ostitut in ee obligantis in actu 2° ad executus mortis. Ad ofrationes, no marq: alit nulla humana pcepta, quorum dispensatio obtineri facile pot nullius eent utilitatis, et efficacitatis eto.

Argues 6. Xpus Dus so impleret potuit libere libertate immunita pceptu mortis p actus illis, qui sibi et indubitabilit eet acceptatio libera pcepti, et volitia mortis ex motivo formali obediendi Deo mortis imperanti: g° Xpus Dus tenebat ad illis actus eliciendus p quem libere, et meritorie impleret pceptu mortis. Pbat cons. g° Xpto D° non so pcepta fuit mors, d mors ut fuit meritoria; fuitem pceptu de morte, p qm humani generis redemptis mereret, d so p illum actus poterat p nos ee Xpto D° fi libera, et meritoria g° tenebat Xpus ad illis actus: g° n poterat illum n ponere: g° sic liber et necessarius fuit actus ille Xpto D°.

Hoc argtus, q° celebre e, et hinc inde versat Aldrete p totus hanc ofrovs in mea sna facils het expeditus: si em Xpus Dus n tenebat acceptare pceptu, et simplicit velle mortis, ita nec tenebat velle morte ut fi meritoria. Unde gcesso anti de immunita libertate tam otrarietatis, qm otradictis, nocog. Ad pbats del marq: fuit Xpto pcepta mors ut fi meritoria pcepto dependenti a libera Xpti accepte volo; independenti, no. Acceptavit g° Xpus D' praeceptum libere, et libere implevit pceptu mortis ut fi

meritoria per suos actus praecepti, et mortis ut imperatus indubitate respicientes, ad quem actum minime Christus tenebatur supposita natura praecepti dependentis quoad totum suum obligationis actualis a libera Christi Domini acceptatione.

Adddo per nostrae suae mari Luce et Emendate, n. 10, Christo illa implere potuisse Christum Dominum omnino libere, et meritorie praeceptum mortis per actum illum, quo sc. et indubitate acceptavit praeceptum, et voluit mortem, quatenus imperatam; et per alios plures actus illum subsequentes; quibus poterat mortem quatenus imperatam velle libere omnimoda libertate sine distractione, et quibus illa volitio, quam ratione haberet ex illius obedientiae motivo. Et ratio est: quia licet post illum actum, quo libere acceptavit praeceptum, voluitque mortem quatenus imperatam non posset Christus Dominus habere actum quo diceret nolo mori; adhuc tamen poterat habere plures actus supernaturales, quibus diceret volo mori, quia mori imperatum mihi est, ad quos actus habendos minime urgebat Christum Dominum vi praecepti acceptati, neque vi actus, quo primo acceptavit, et voluit mortem, quatenus imperatam: cum ad executionem mortis unicus ille primus actus sufficeret; ergo tales actus erant omnino libere meritorii ex motivo formali obedientiae eliciti, et influere poterant in mortis executionem: quo certe maxime auget libertas, et meritum Christi Domini in morte subeunda.

169 Tandem faciendum est satis difficultati propositae n. 73, et 74 dicte primo antum: Christus Dominus implevit libera praecepta per exercitium voluntatis ad quod urgebant, seu obligabant praecepta, non; per exercitium ad quod non urgebant praecepta, concedo; distinguo similiter consequens: quia potuit libere illa non implere per carentiam exercitii voluntatis ad quod urgebant, nego; per carentiam exercitii, ad quod non urgebant, concedo; posse a praecepta non implere per carentiam exercitii ad quod non urgent, non est posse peccare. Quomodo et Christus Dominus mendacii fugam, amorem praeceptum et mortem posuerit libere, et meritorie non obstante eius impeccabilitate, huius quod illatum antea, et metaphora circa videlicet satis superque dictum est.

Disp. 6a

De Filiatione Xpti Dni.

Q. 1.

Num Xps Dnus inq[uantum] ho sit filius Dei nalis?

Cap. 1.

Expositio quaestionis, et &c.

Difficultatis hanc 1
celebris, et insignes reddidit int[er] Catholicos, Ast discordia q[uo]ad vos sensus, in quo capiendi si vacq; ut Xps ut ho, inq[uan]tum ho 2m q[uo]d ho e, e in Theolo dignissima disp[utati]o, de qua olim magna in Hisp[ani]s orta e controv[ersi]a adversus Elipandus quemdam in Toletana Eccl[esi]a Primatis, et Foelicis Eccl[esi]ae Orgelitanae apud Catalaunnos Psulem, quorum error damnatus fuit in Francfordiensi Concilio sub Adriano 1o coacto, q[ui] asserebant, Xptum Dnum n[on] ee filium Dei nalis, s[ed] pure adoptivus, q[uia] Verbum ppt unionis, consortiu, seu assumptus ne[c] factus fuerat Patri extraneus, et p carnis assumptionis adoptatus mansisse; q[uo]d heresim Nestorianam sapit.

Maneat g[o] statim ut firmus in hac controv[ersi]a, neq[ue] Concilium, 2
neq[ue] Adrianus in Ep[istol]a sua ad Episcopos Hispanos, neq[ue] Libri cui titulus e Sacrosyllabus, aliud aliq[uo]d [de] fide tenendu decrevisse, q[ua]m hoc illud, sive suppositus illud Di Vbi in na Dna, et hua sl subsistens ee vere filium Dei nalis, nec desiisse ee filius Dei nalis ppt unionis, et consortiu cu na hua; proindeq[ue] ita verus ee ppones istas, hic ho e filius nalis Dei, p communicatis sit idiomatis, ut heretica sit ista, hic ho n e filius nalis Dei; q[uoniam] qui abre enunciaret, plane incideret in heresim Nestorianam, cu negaret verus, et phicus unionis humanitatis cu Vbo, consortiu q[uo]d destrueret unitatem Di suppositi in Xpto. N g[o] egerunt Concilij PP. de Xpto ut hoc in sensu reduplicativo, in quo agunt Scolastici

Q[uo]d si aliq[uan]do loquunt de Xpto ut hoc, sensus e 3
reduplicativus, et quasi nalis supra suppositu, n supra na[m] hua: efficitq[ue] hunc sensus: Xps roe suppositi trantis na[m] hua e filius nalis Dei. in quo sensu verus, et catholicus e illud suppositu in na hua subsistens ee filium nalem Dei: st et verus e Xptum ut hoc facta reduplicat[ion]e supra suppositu ee Dm. q[uo]d optime explicant D. Thom. 3 p. q. 16 art 11 in corpore, ubi ait:

cum suppositu[m] n[on] hu[m]a[num] in Xpto sit p[er]sona filij Dei, cui p[er] se convenit ee D[eu]m, ve-
ru[m] e[st] q[uo]d Xps s[ecundu]m q[uo]d ho sit D[eu]s: Quo et in sensu D[ivu]s Pau[lus] ad Rom 9 dixit,
Xpm s[ecundu]m carne[m], sive s[ecundu]m humanit[ate]m ee D[eu]m: ex q[ui]b[us] Xps s[ecundu]m carne[m], qui e[st] sup[er]
o[mni]a D[eu]s benedictus in secula: quem locu[m], teste P[atre] Hugo disp. 31 sect 2.
adduxit Con[ci]lium Phrancfordiense, ut ostendat, Xpum, s[ecundu]m q[uo]d ho e[st], sive s[ecundu]m
carne[m] ee veru[m], et n[atur]alem Dei filium, et D[eu]m, reduplicando sic supra suppositu[m]
in na[tur]a hu[m]a[n]a subsistens: eo e[ni]m ipso, q[uo]d D[eu]s, et hu[m]a[n]a na[tur]a conveniant in uno, et
supposito, D[eu]s, et ho, filius Dei, et filius Virginis mutuo de se p[rae]dicant.

4 Sciendu[m] deinde, neq[ue] posse
ee controv[ersia]m int[er] scholasticos de veritate huius p[ro]p[ositio]nis Xps in q[uan]tu[m] ho e[st] filius
Dei n[atur]alis, sumpta particula in q[uan]tu[m] ho, sive s[ecundu]m humanit[ate]m, in sensu stricte
et f[orma]liter reduplicativo, q[uate]n[us] equivaleat p[ro]p[ositio]ni causali, in qua assignat[ur] r[ati]o f[orma]lis,
p[ro]pt[er] q[ua]m convenit subiecto p[rae]dicatu[m], q[uo]d de illo dicitur: nam X[contr]a hanc sensu[m] p[ro]p[ositi]o illa e[ss]e[t]
equivaleret huic: Xps, q[ui]a e[st] ho, e[st] filius Dei n[atur]alis, et hu[m]a[nitas] e[st] r[ati]o f[orma]lis p[ro]pt[er] q[ua]m
Xpto convenit ee filium n[atur]alem Dei; sive huic, Xps D[omi]nus r[ati]one n[atur]ae hu[m]a[n]ae tracta
a p[er]sonalit[at]e Verbi e[st] filius Dei n[atur]alis: quae utraq[ue] p[ro]p[ositi]o falsissima e[st]; alias
cuivis subiecto, cui conveniret ee ho[min]em, conveniret ee filium n[atur]alem Dei, si Xpto
q[ui]a ho e[st], id conveniret, et si hu[m]a[nit]as ee[t] r[ati]o f[orma]lis c[on]stitutiva filiationis n[atur]alis Dei.

5 Tenemus q[uo]d particula illius in
q[uan]tum ho sensu[m] debet ee f[orma]liter reduplicativus supra humanit[ate]m, n[on] quid[em] s[ecundu]m se
f[orma]liter attentam, s[ed] s[ecundu]m q[uo]d superaddit aliq[ua]m f[orma]m, sive subiectu[m] alicuius f[orma]e, r[ati]one
cuius ho ille, sive suppositu[m] resultans dicat[ur], et sit filius n[atur]alis Dei; ita q[uo]d sen-
sus p[ro]p[ositio]nis sit Xps p[ro]ut ho, sive r[ati]one humanitatis, ut unit[ae] Verbo e[st] filius na-
[tura]lis Dei. Qui sensus diversus ab eo, quem n. 4 indicavimus: in illo quip[p]e si-
gnabat, humanit[ate]m s[ecundu]m se f[orma]liter attentam ee c[aus]a[m], sive r[ati]o[ne]m f[orma]lem c[on]stitutivam Xpti
in ee filij Dei n[atur]alis in hoc v[ero] significat in humanitate dari f[orma]m aliq[ua]m
qua tanq[ua]m a r[ati]one f[orma]li ho ille Xps c[on]stituat[ur] in ee filij n[atur]alis Dei: ita q[uo]d
reduplicatio n[on] fiat supra s[ol]o suppositu[m] humanitatis ut fit in 1.o sensu indicato
n. 3. X[contr]a quem de fide e[st], Xpum r[ati]one D[ivi]ni suppositi t[ermina]ntis hu[m]a[nitate]m n[atur]a[m] ee fi-
lium Dei n[atur]alem; neq[ue] fiet reduplicatio supra s[o]la humanit[ate]m, ut fit in 2.o
sensu indicato n.o 4: X[contr]a quem evertit, et ita e[st] p[ro]p[ositi]o aff[irm]ativa; s[ed] fiat redupli-
catio supra humanit[ate]m ut tenditur Con[cilium] superadderit f[orma]m aliq[uam], r[ati]one cuius ille ho,
qui ab humanit[at]e c[on]stituit[ur] veru[m] ho c[on]stituat[ur] et filius n[atur]alis Dei ab huma-

mte ut. hente talem fram.

6 Arridet mihi pro meliori p̄senti difficultatis, et sensus genuini particulae illius expositione exm̄ quo aptissime usi sunt alii, proponit et in hac propone apud oēs Catholicos certa; Xps in quantum ho est filius nalis Virginis Mariae: quae propo in 1º sensu reduplicatis supra se suppositis trans nam huam falsissima est, et heretica; cum Xps non sit filius nalis Virginis roe Di suppositi trantis naq hus, qd esalit ingenerabile est a creatura aliqua: in 2º et sensu reduplicatis supra solq humanitatem sm se fralit attentq, fla est propo: flum quippe est qd Xps pcine et fr qa ho est sit filius nalis Virginis: est go vera, et Catholica illa propo in mo 3º sensus scam quem fiat reduplicatio supra humanitas ut hentis frq aligm roe cuius ho ille stituat inee filii nalis Virginis: habetquippe sive trat, aut recipit actq generativq vitalis, roe cuius ho, qui resultat, procedit a Virgine Maria, vivens a vivente tangm a prio iuncto in similitudinis nq. erit go nobis qo, an sit roe humanitatis ut hentis fram aligm pr qm refert ad virginis Xps filius nalis Virginis, ita roe humanitatis ut hentis fram aligm pr qm referat ad Dm et Xps filius nalis Dei?

7 Affirativq snq cum Do Tha hic qe 23 art 4 amplectunt The oes, lt diversimode illq explicent, ut viden' pot apud Illust. Godo 3 disp 54 pr totq, qui tamen 1º roludit doceres, Xptq in qtq hoc ee filium Dei nalq fr pr gratiq unionis, lt in quantum detrante in recto n naturq, d suppositq, ut in illa subsistens: innumeri eidē subscribunt nri oes PP. Dlum Re Suario disp 49, et Vasquio dispe 89, Lugo, Alarcte, et aliji. Nativa sna tribuit Scoto in 3º dyte 10, Durando in 3º dyte 4 qe 1º et antiquiori bus aliis, qq suffragant Scotistae oes cum Poncio, et Felise pt Fabr, et ex nris PPes Bernal disp 69, et Ptonus, aliisq Doct RR.

Cap. 2

Nativa nobis sna pfert, et pbat.

8 Etsi in universum loquendo sna affirativa nativq ab authoritate proponderet, tn duplex me ro cogit quasi invitq ad subscribendq snq nativq. 1a sit, qm ex vulgata filii nalis defone desumptq sic propono. Xps Deus ut ho est, sive sm humanitatq ut unitq Vbo n het fram aligm roe cuius dicat procedere pr vera generalis vivens a vi-

vente Deo tang.m a pro iuncto in similitudine, aut identitate nae: g.o Xpus Dnus
ut ho e, sive sm humanitate unita Verbo n evadit vi sue generatis filius nalis Dei.
Loa liquet: nisi liceat y libito vera definis invertere. Pbat ans: g.o Xpus
Dnus sm q.d ho e, sive sm humanitate ut unita Verbo n het communicatas sibi
na Dna a Deo Pe vi sue generatis: g.o n het p vera sui generatis fram aliquam,
roe cuius ut ho e, sive sm humanitate dicat Xpus pcedere vivens a vivente
Deo in similitudine, aut identitate nae. Ans patet: q.a Xpus Dnus vi sue produ-
ctionis sm q.d ho e, sive sm humanitate ut refert temporalit ad Dm producen-
tem n accipit a Deo producente na Dam, d so na humana, sm q.m n assim-
lat Deo similitudine sufficiente ad filiats nalis Dei, ut iust modus videbimus.
Pbat, et explica-
9 t hec ro 1.o Qui n het originis viventis a vivente Deo in similitudine, aut identi-
tate nae cu Deo n het fram roe cuius evadat filius nalis Dei; d Xpus Dnus ut
ho, sive sm humanitate ut unita Vbo n het originis viventis a vivente Deo,
in similitudine, aut identitate nae cum Deo: g.o n het fram, roe cuius evadat
filius nalis Dei. Mar patet: mi pbat: g.o vi originis, qua Xpus sm humanitate
ut unita Vbo pcedit a Deo n accipit Xpus na Dam; d so humana p tempora-
lis generats productus: deinde neque ipsa huas accipit vi sue originis, sive genera-
tionis sue na Dia; g.o n het originis a vivente Deo in similitudine nae cum
Deo. Pbat 2.o Xpus Dnus roe generatis temporalis, p q.m evadit ho, so accipit
a Deo humana nam; d Xpus so accipiens roe generatis temporalis a Deo
huius na, n evadit roe generat.is temporalis sibi in na Deo: g.o Xpus Dnus roe
generationis temporalis p q.m evadit ho, n evadit sibi in na Deo: g.o n evadit
filius nalis Dei roe generatis temporalis p q.m evadit ho: g.o in q.ty ho n p-
cedit a Deo, ut a Pe naliter Dei roe generatis temporalis p q.m Xpus e-
vadit ho n producat sibi silem in na.
10 Pbat 3.o, et efficacius. Xpus Dnus ut ho,
sive sm humanitate e.e.t filius nalis Dei, q.us vi actionis productive Xpi Dni ut
hois, personalitas trans nam huam, ipsa natura huana trahit actionis generativam
ppriis viventis pvenientis a Deo; d vi actionis productive Xpi Dni ut hois neque per-
sonalitas trans na hua, neque ipsa na hua trahit actionis generativa ppriis viventis
a Deo pvenientis: g.o Xpus ut ho, sive sm humanitate n evadit filius nalis Dei.
Mar patet: nisi quo tunc in Diviniis, tum in creatis dat generatio filii nalis:

in Diviny, quy psonalitas ibi trat actionē generativā spūs viventis a Pe Deo provenientis; in creatis qūs na producta trat talem actū. Illic qūd jam facit gbat: qa psonalitas trans nā huam n trat actionē generativā Xpi ut hoy, ita qd vi illius accipiat a Pe Deo nam Patris: n em accipit ut diximus nam Dei Patris, sicut illa accipit talis psonalitas vi generatis æternæ; d sō nā hūs, p qm evadit verus ho, et nalis Mariæ filius, a qua generatis accepit nā hūs illam ne Matris tanqm a prīo sciendo. Ratio ostat; qa ipsa na hūa n producit a Deo in similitudinē ne Dei producentis; st producta e a Me in similitudinē ne Mariæ generantis. Propterea Pp disquentes Xpti duplicē generatis frequentissime dicunt, æternā ee a Pe sine Me; temporalis vero ee a Me sine Pe: qo vi temporalis generatis, qua Xps evadit ho, Pem Dm n habuit.

jerȳ dices, ut dici solet filiatis nalis Xpti Dni ut 11
hoy n ee illa pprissima et rigorosissima, qm Phi explicant p illa defonē Origo viventis a vivente etc.; d ee aliā filiatē nalē inferioris ordinis, qua sit Xps Dnus ut ho, sive sm humanitatē. Et silis n sit in na Deo, tn roe unionis ad Vbū het sus nale ad hereditatē Dei, et ad bona Dei participanda.

Sed solutis ista int viros Phos sustineri n posset, iq ostendo. Etenim 12
filius nalis apud antiquos Ecclesiæ Pp. Phedies, et Phos semper sonuit idē qd genitus ex substa Patris: ppterea contra Arianos deducebant in Niceno Vbū ee Patri substantiale, qa e filius nalis Dei: qo in Dīvā hac, quæ mā gnā het cognatē cum veritatibus aliis qa Eutichen, et Nestorius ab Ecclesiā definitis, recedere n licet a commun usurpatē mō huius filius nalis: etenim ratiocinatio illa Patrum in Niceno ctiō contra Arianos, qua arguebant a filiatē Vbi ad substantialitē, et æqualitē cū Deo Pe, nil prius scluderet, si n requirat substantialitas, sive æqualitas, et similitudo omnimoda in na cum Deo Pe ad roné filii nalis Dei.

Deinde, n aliunde fortius ostē- 13
dit qa Nestorius, Xptū ee verum Dm, nisi qa Xps frequenter in sacra scriptura pdicat filius Dei; d si n requirat ad roné filii nalis Dei, qd het eandē oino naturā cum Deo Pe, sed sufficiat sus nale ad gliā, et Dei hereditatē; hæc rō n scluderet: cum posset contra adversarios ee filius nalis Dei, qn

eet D' sive qn heret ng Dam Patris: qo si n retineat nn filius nalis in
Cor' apud PP. rigorosaq sua usurpate n erunt firma Patruum adversus He-
reticos argta ad Xpti Dni divinitate pbandq. Adde, qd plures ex ystis authori-
bus, qui hec in ma pservit verit, agentes de substa creata supnali na suo
sancta, et cui cnalis sit visio Dei nant, et iure optimo nant talis creatu-
ra fore filium nalis Dei, et si heret ius nale ad hreditatis, et bonorq Dei
participatis; qa n pcederet a Deo in silitudine atomq, aut singularitatis ne
Dl: alit testimonia, qqq Xps filius Dei prat possent exponi de Xpto ut pura
creatura na sua sancta, et cui eet cnalis visio Dei: qo pcessio a Deo in silitu-
dine singularis ne Dl est ipse fr regr ad filiatis nalis Dei, nec sufficit titulus
alius iuris nalis ad hereditatis.

14 Urget hoc roe alia Theologica; qa xa pdicta fi-
lij nalis explicatis absurdu absurdissimum infert, sit Spiritus Stum ce filium nalem
Dei. Pbat: qo si Xps in qtum ho e filius nalis Dei, qa het ius nale ad visione
et alia Dei bona participanda, Spiritus Stus vi sue pcessionis a Deo het n so
nale, deteliale ius ad pdicta; et n so ius, verq et essale, et actuale omnium bonorq
Dei possessione: qo filius Dei nalis evadet, si semel deserat defo cos filii nalis:
Deinde: si Xps Dnus ut cum Vasquio docent plures, e filius nalis Dei, in
quantus homo, qa e sanctus p ng Dq pssioni iure Spiritus Stus erit filius na-
lis Dei cum sit sanctus p ipsiqmet ng Dq sibi essalit identificatq: et quacq
quecumq ro excogitet p filiate Xpti Dni ut hois, n reterita de rone cois
filii nalis, de Spiritu Sto longe meliori titulo verificanda e.

19 In hapc rone silitudinis, aut
identitatis cum Da na, que necessario regr ad filiatis nalis Dei et que de-
ficit Xpto Dno ut hoi in sensu reduplicationis pdato, collimat illioris dicaer-
ius, quem in nre ne favore sic pponunt. Xps ut ho, sive sm humani-
tatis ut unitq Vbo n evadit Deus; qo neq evadit filius nalis Dei. Cora pt:
qa filius nalis Dei e D', sit filius nalis hois e ho: alit ex rone filiationis
nalis Dei n deducerent SSti PP filium in Divinis ce Dm et unum, eum-
demq Dm cum Pe: unde n sufficit, ut voluit Pruy Alurt, silitudo generi-
ca in na ad filiatis nalis Dei, qualis dat int nas Dam, et hug d regr
identitas, et omnoda equalitas in eadem individua, et singulari na Do: ne
dicat invalidus Patrus argtus cas Arianos, ut sepe diximus. Pbat qo ans:

qa Xps nequit evadere Ds sm nq, sive rone ne create, et vtr distpa na Dea, d na sua ut unita Vbo e na creata, et vtr dista a Dna na: go Xps ut ho, sive sm humanitatp, aut rone illius ut unite Vbo nequit evadere Ds.

2a pra ro, que in ndiuq stem maxime impellit, hec e: qa Xps Dnus ut ho, sive sm humanits neq pot dici, et ee filius natus totius Trinitatis ut docent plus cum Pe Suario, Vasquio, Pro Hurt, et Arri, neq pot dici, et ee filius solius eterni Patris ut com docent Thg cum Joanne de sto Tha, et Godoi, et ex nris Card. de Lugo, Gran, Amicus, Ulua dingus, Aldrete, et alij: go. Pbat ans, qd 19 sui pts: qa sequeret Xptum ut hoem ee filius natis 2e, et 3e psone, qd 3a Ecclesie Pe e: audi Augn lib 4o de Trinite exponents Vba illa hic e filius meus dilectus etc. Cogimur, n mii Patris accipere psonq, ubi dr, hic e filius meus dilectus: neq Xm enim Jesus et Spiritus sti filius, aut suus, vius credi aut intelligi pot. 16

Elegant et in- 17

vern hanc logr idem Aug in Enquiridio c 40 ubi sic ait; modus iste quo natus e Xps de Spiritu sto, n st filius, et de Maria Virgine st filius insinuat nobis gratiq Dei, qua ho nullis precedentibus meritis in ipso exordio ne sue, quo ee cepit Verbo Dei copularet in tantq psone unitate. Clarissime et Alcuinus de Trinitate lib 3o c 3 ait: si Xps filius Spiritus sti diceret sm humanitatp, duo Pes ent in sancta Trinite, et Ds ho factus duos habuiset Pes, unus divinitatis, alterus humanitatis; qd qs dicere audebit.

Accedit ro: qa eatenus 18

xa adversarios, Xps ut ho ect filius natus Dei, qus Xps ut ho sive in recto, sive in obliquo dicit, l includit filiatp natis Dei, sive psonalitp Vbi ut trantp, sive ut afficientp media unione hypostatica nq sug, que psonalitas fundat relatp filiatis natis in Xpto ut ho e; d psonalitas Verbi so e relatio filiatis ad 1a psonq, et n ad totq Trinitatp: go Xps ut ho nequit ee filius natus totius Trinitatis.

Quad iam stem 14 illud ans pbat: qa nihil in Xpto Ds ut hoe dat vi sue pductionis, nisi go, si filius natus Dei sit, sit specialit filius natus solius eterni Patris: go n e. Pbat ans: qa in Xpto Dno ut hoe so dat, qd filiatio natis Dei, sive psonalitas Vbi, et et ipius na Dea comunicet humanitati media unione hypostatica, d filiatio natis Dei, sive psonalitas 19

et na Vbi non comunicat specialit a Patre humanitati media unione hypostatica, ideoque actio productiva humanitatis, quam actio comunicativa filiationis natis humanitati, quae est actio Incarnativa, seu productiva unionis hypostaticae sit indistinct a tota Trinitate et non a solo Patre; ergo vi suae productionis, ut Filius natis Dei procedit in quantum homo nihil dat speciale, propter quod specialit Filius natis potius illius personae procedat. Probat ergo humanitas Xpti Dni non producit ab aeterno Patre ut a principio magis conuncto, quam a Spiritu Sancto: nec in perfectione, nec similitudine, nec per distinctos actus: ergo Xpus ut homo, sive secundum humanitatem ut unita Verbo non evadit ex speciali titulo potius aeternae Patris, Filius natis ratione, suae generationis a Deo. Consequentia liquet: ant probat: quia neque persona Patris unit humanitatem sibi, nec Xpus secundum utramque persona magis sibi Patri, quam Spiritui Sancto. nec actio ad extra est, ad quam Spiritus Sanctus non concurrat: ergo etc.

Cap. 3.

20 Adversariis rationibus satisfit.

Argues 1°. si Pontifex Adrianus, et Concilium non definivissent, Xpm Dnum secundum quod est hujus naturae suppositus, esse filium Dei natis, ita quod idem sit Deus, atque hujus naturae suppositus, non damnassent heresim Nestorianorum; Elipandus autem et Felix non fuerunt Nestoriani: ergo definierunt, Xptus prout homo reduplicando supra humanitatem ut unita Verbo esse filium Dei natis: praesertim cum Concilium asserat expresse, Xptus non secundum divinitatem solum, et secundum humanitatem esse filium Dei natalem.

21 Respondet: Ideo non definivisse Concilium, damnasse quod duos illos Antistites tamquam Nestorianos, ut omnes fere DD contra Vasquez sentiunt; dicit enim in Epistola ad Episcopos hispaniae hoc suo articulo missa a Pontifice heresim illam eandem fuisse cum Nestorio damnatam, esse quod veternosam, et dudum penitus detruncatam. Cum autem Pontifex, et Concilium affirmant, Xptum et secundum humanitatem esse filium Dei natis nihil aliud intendunt, quam hoc suppositus non solum ut Deus est, et in natura Deus subsistit, sed et ut homo est, et subsistit in hua natura, esse filium Dei: quam per unionem ad humanitatem excideret a sua filii dignitate, quasi maneret purus homo, et a Deo extraneus, proinde addit Concilium, Xptus Dnus in utraque natura esse unigenitus, et primogenitus, et magnus Deus: sic specificative, quia ipse qui in utraque natura subsistit, sit magnus Deus filius Dei natis, creator Coelorum, et primum Spiritus Sancti.

22 Argues 2°. Xpus in quantum homo non est alia persona, quam persona Verbi increata; sed quia est persona Verbi increata, est filius

hus natus Virginis Xpi in quantum ho e filius natus Dei. Probat. filiatio proprie
convenit hypostasi, l. persone; n. nature; s. in Xpto ut hoc n. e alia hypostasis, l.
persona, quam increata Verbi, cui competit ee filium natus Dei: ergo Xpto convenit
hoi convenit ee filium natus Dei. Hec vero desumit ex D. Tha hic q. 23 art.
4.

Diguo maior: n. e alia persona, quam increata Verbi, nec trat aliquis natura quam 23
increata Verbi, no: et trat aliquis natura, quam increata Verbi; conc. Diguo et
minor; quia e persona Verbi increata trans nam increata, in quantum similat Deo,
e filius natus Dei, conc. minor; quia e persona trans nam creata, in quantum n.
assimilat Deo, e filius natus Dei, no minor: et no ergo in sensu supradicto
reduplicativo n. supra suppositum in se, s. supra suppositum ut trans nam hum.
cum enim Verbi hypostasis ut trans nam humanam n. procedat a Deo in similitu-
dine nature, neque evadat Verbi Dei, n. evadit filius natus Dei.

Ad confirmatione diguo maior: 24

filiatio proprie convenit hypostasi, l. persone; n. nature, denoative, conc; Verbi ratione
solius persone; n. a ratione nature, no. Videlicet: persona denoat filius; na vero
n. denoat filius; ceterum persona potest denoari filius Verbi ratione nature, et potest
n. denoari filius Verbi ratione nature, quia na sit ro formalis propter quam persona ut trans
talem nam n. sit, nec denoat Verbi filius. Xpi tamen ut ho e filius na-
tus Virginis Marie, suppositumque, sive persona Xpti denoat filius Virgi-
nis, hec a denoao convenit Verbi Xpto ut hoi ratione nature hue a Virgine
genite; n. a ratione personalitatis Verbi: ergo quamvis persone increate Xpti conveniat
ee filium natus Virginis, n. a conveniat nature hue ee filium naturalem Vir-
ginis, id potest denoative convenire persone, conveniente illi denoatione n.
ratione persone, s. ratione nature. Similiter ergo docemus, quod licet soli persone conveniat,
denoari filius, et n. nature; tamen persone Xpti ut trans nam humanam n.
convenit ee filium natem Dei, conveniente illi ista disconvenientie,
n. Verbi ratione persone, s. Verbi ratione nature hue, ratione cuius persona Xpti ut ho-
e, sive ut trat nam hum n. evadit, nec procedit a Deo similis in na Deo
producenti.

Argues 3º. Id convenit Xpto ut hoi per gratiam unionis formalis, quod per se, et 25
Verbi petit ab unione hypostatica humanitatis ad Verbum; s. per se, et Verbi pe-
tit ab hac unione Verbus ut e filius natus Dei: ergo Xpi tot ho e

filius natus Dei, sit per gratiam Unionis. Illius probat: quia unio haec humanitatis per se petit illam unire Verbo Dei ut subsistenti in natura Divina per generationem sibi communicata; sed Verbum ut sic subsistens est filius Dei natus formaliter: ergo unio humanitatis ad Verbum per se, et sic petit Verbum ut est filius natus Dei. Sic arguit Godoi ex Divo Thoma hic docente Christum per gratiam unionis esse natum filium Dei; sed Christus habet gratiam unionis ratione humanitatis ut unitae personae filii Dei: ergo ratione humanitatis ut unitae personae filii Dei est Christus filius Dei natus.

26 Inspiciamus non manet, quia ut certus relinquit impugnatus Godoi: nam Christo ut hoc reduplicative facto supra humanitatem ut unitam Verbo non competit esse Verbum Patris, nec procedere per intellectum imaginem naturalem et substantialem Patris, neque competit esse Deum per gratiam unionis sic ita ut ab unione per se, et sic petat Verbum et Deum tanquam terminus, sive extremum unionis; sed ergo verum est, quod Christo ut hoc reduplicative facta supra suppositum subsistens in natura humana veniat per gratiam unionis, sive per communicationem idiomatum id quod petit ab unione, scilicet esse Verbum, Deum, filium naturalem Dei, ~~[illegible]~~ principium Spiritus Sancti, et existens ubique: haec enim omnia vere dicuntur de Christo ut hoc facta reduplicative supra suppositum.

27 Sed quia author iste numero suo 126 aperte docet, se non loqui de Christo ut hoc, sed ut detrahente naturam humanam in recto, sed suppositum, non reduplicative, quia in humanitate subsistit, sed specificative: ideo dico esse manet: id convenit Christo ut hoc, per gratiam unionis, sed ut reduplicante supra suppositum, quod per gratiam unionis subsistit in humanitate, quod petit ab unione, concedo; sed ut reduplicante supra humanitatem ut unitam Verbo per gratiam unionis, nego. Petit quidem ab unione Verbum ut est filius natus Dei: nam per actum incarnationis non solum fuit per se intentum, quod Verbum esset homo filius Virginis, sed et quod hic homo esset Deus, et filius Dei; ceterum sicut ~~Verbum~~ est filius Virginis non ratione naturae Divinae ut unitae humanitati, ita hic homo est filius Dei non in ratione naturae humanae ut unitae Verbo: quod non tollit, quod per gratiam unionis sic dicatur de hoc homine quod sit filius natus Dei, sive quod suppositum in humana natura subsistens sit filius natus Dei; non quidem quasi unio sit forma huius filiationis, sed quia sicut per unionem hic Deus est homo, et filius Virginis, ita per unionem hic homo est Deus, et filius natus Dei. Et quidem vehementer suspicor in hac re Thomistas, et Scotistas in vocalit

dirimere.

28 Insistit Godoi. Xptum in quantum hoem esse filium nalis Dei, aliquid addi ad hoc quod est, Xptum hoem esse filium nalis Dei sine particula in quantum, et hec 2a propositio petit ad sui veritatis, Xptum hos esse filium nalis Dei sim in sensu mali, et identico; quia 1a propositio, quam plurium docet, ad sui veritatis requirit, quod Xpus sit filius Dei nalis in aliquo sensu frali. Ideo totus syllogismus; qui sensus fralis non est reduplicativus supra humanitatis ut unitus Vbo; ita quod hua ut unita Vbo sit ro fralis, aut fra filiatis nalis Xpti ut hoi de quo est questio; qui est sensus fralis supra suppositus ita quod verum sit quod suppositus Xpti Dei adhuc ut subsistens in na hua sit filius Dei nalis, capax quod subtus suscipiendi denoaons filii nalis; non quia subsistit media unione in na hua, qui quo tale est suppositus subsistens media unione in na hua, ut idemmet et subsistat in Deo per verus generatis ipsi, enumerata; coent quod sit in sensu frali verus est dicere, hic ho rone unionis ad Dm in identitate psone Dei est Deus, et creator oium, ita est verum dicere hic ho rone unionis ad filium Dei nalis in identitate psone est filius Dei nalis, non ita quod unio afferat per rone frali Deitatis, aut filiationis convenientis Xpto ut hoi; qui per sdi... ut verus sit affirmare de hoc, quod sit Deus, et filius nalis Dei.

29 Expono rem exemplo adducto a Po Suarez qu 24 hec propositio vera est in aliquo sensu frali, Prus in quantum capillatus est Crispus, sit quis rone capillorum est subtus capax recipiendi denoaons Crispi; non tn quis est capillatus sit ro fralis hendi denoaons Crispi, qui mera conditio; si em capillatus non esset crispus non esset: ... quo in aliquo sensu frali verus est: Xptum in quantum hos esse filius Dei nalis, sit quis rone unionis humanitatis ad filium Dei in unitate psone est ho subtus capax recipiendi denoaons filii nalis, non tn quis unio sit ro ralis hendi denoaons filii nalis, qui mera conditio: si em unio non intercederet, ho filius Dei nalis non esset.

30 Argues 1o. Huas ut unita Vbo het ius nale ad gliam, et cetera Dei bona: quo Xpus sm humanitatis ut unitus Vbo est heres Dei per ius nale: quo filius nalis Dei. Sic arguit Pr Suarez inde deducens, quod si daret substia creata ronalis na ... sancta, suppositus illius esset filius nalis Dei.

31 Negant nostri disjunctus ista placere, contra quem

egimus in ma de Sipon dum de iustitia creata originali disputaremus. Omisso arti 2do 1am cog. et no 2am; licet enim valeat, e filius: g° heres; n tn valet, e heres: g° filius: sicut em ius gratuity, q ex scite testamenti het Prus ad bona Pli n sstituit Prum filium adoptivum Pli; ita neq ius nale, q ex aliquo titulo spectat alicui psone ad bona Dei, sstituit illus filium nals Dei: n em e filius nalis qui het ius nale ad hereditats adeundas, s qui pcedit viveus a vivente, ut a prio iuncto p se sed vi sue actionis tendente ad comunicanda supposito genito sstitudine in na, qd Xpto ut hoi n spectit. Adde, q neq gria hitualis sstituit hoes filios adoptivos, q ut cumq dat illis ius ad gliq; q dat illud peculiarem mo, sd q e quedam participatio, seu sstitudo nc Dei, qm Di comunicat iustis p gratuitas assumptions illorum in curas paternas, et hereditats, sub quadam imitate filiationis nalis. Et neq filiatio nalis talis e, q dat utcumq ius nale ad hereditats obtinendas; alit spiritus Sctus ronem filii nalis Dei sortiret; s q illud dat p veris, et ppriam generats, qua suppositus pcedit viveus a vivente, ut a prio iuncto in sstitudinem nae.

32 Arguis 3° ex hisquis duplicet exponente, et pbante Xpti ut hois filiats nalem. 1°, inquit, citata disp. 89. c. 14. tripliciter pot aliquis ee filius alterius 1° p adoptionis: 2° p generats, qua filius de Patris substria nam ab ipso accipit. 3° p substlem unionis in eads psona. 1° mo iusti si Dei filii: 2° mo Verbum e filius Patris: 3° mo Xps in quantum ho e filius Dei. 1° filiatio e adoptiva, et impppria; 2°, et 3° e pprna, et nalis. 2° discurrit ita. Xps in qtum ho, sive Xpti huas, sanctificat p nam Dom; g° e illi nalis gria, seu sanctitas; g° et e filius nalis Dei.

33 Reo ad 1um ibi suppont ut certas utroq punctus: an sit unio subslis in eads psona cum Vbo et filio Dei nali sstituat Xptum ut hos filium Dei nals? deinde fere oes nant, Xptum ut hoem ee filium nals Verbi; et heat unionem substlem in eadem psona Vbi: et quids ego n capio, qua rone, aut quo iure, si hua na uniret subslit in unitate psonis Di Michaelis, ho ille qui resultaret, eet filius nalis Di Michaelis? deniq cum ad hanc filiationis nals requirat unio subslis in eads psona infert 2°, hisquium Xptus ut hoem n ee filium nals eterni Patris, nec Spiritus Sti: siquids n unit subslit Xpti huas cum psonis Patris, et Spiritus Sti.

34 Ad 2um concedo anti, no. coam de grio

seu sanctitas increata nec D.: sicut enim ipsa Deitas nequit esse natus humanitatis, ita neque sanctitas D. nec; admissa vero 1° consequentia de gratia creata, nego 2am; neque enim ex eo quod alicui supposito sit connaturalis gratia habitualis, infertur esse filium Dei naturalem, ut saepe diximus.

Argues 6°. Xps ut homo non solum includit naturam humanam, sed et suppositum, seu hypostasim, quae in Xpto est filiatio aeterna: ergo Xps ut homo includit filiationem naturalem: ergo ut homo est filius naturalis. sic discurrit Card. de Lugo. disp. 31 sect. 9: addit quod filium dupliciter accipi 1° in fieri: 2° in facto esse: filius in fieri, idem est, quod genitus; in in facto esse est habens terminum generationis, scilicet naturam sui genitoris: Xps ergo ut homo est filius naturalis Dei in fieri: ergo includit ratione personalitatis filiationem naturalem; quae est actio generativa, sive ipsummet fieri filii; ni..tur est ut homo filius naturalis in facto esse: ergo Xps ut homo non habet naturam Dei, in qua assimilatur Patri generanti. Rationem Patris Lugo ita confirmat [struck] nonnemo Xps ut homo non solum evadit in similitudinem naturae hujus Deiparae, ut sit filius naturalis illius; sed et in similitudinem naturae D. ut sit filius naturalis Dei: ergo sicut est filius naturalis Deiparae in quantum homo, ita in quantum homo est filius naturalis Dei. Antecedens probatur: ergo Xps in quantum homo non solum dicit naturam hujus; sed et personalitatem filii Dei, ratione cujus habet quod illi debeat natura D., ut sit filius naturalis Dei. 35

Adversus Patris Lugo discursus plura congerunt alii, a quibus nos abstinentes admisso antecedenti, et 1° consequentia, nego 2am, quia filius naturalis abstractus non est, qui includit filiationem naturalem, quae est actio generativa, sive fieri filii; sed qui vi actionis generativae habet sibi communicatam naturam genitoris, quam ipsemet Lugo vocat terminum generationis; atqui Xps ut homo vi hujus actus generativae, qua ut homo temporaliter generatur, non habet sibi communicatam naturam Dei, ut ipsemet Lugo fatetur: ergo. Deinde, quia filius in fieri potest denominari, qui solum dicit generationem, ut dicit Xps, dummodo non habeat naturam ipsius genitoris communicatam, sive terminum generationis, sicut neque Paries denominabitur albus, aut calidus in fieri, eo quod in ipso ponatur actio producens albedinem, aut calorem in Pariete: ergo quamvis Xps ut homo habeat actum generationis filii D. non ideo denominabitur filius Dei in fieri, nisi Xps ut homo includat terminum talis generationis, scilicet naturam Dei. 36

Ad confirmationem nego antecedens: Xps enim ut homo dicit formaliter, sive constituitur per naturam hujus sibi communicatam per veram generationem a Deipara; non autem dicit formaliter, neque constituitur per naturam Dei sibi communicatam per veram generationem ab aeterno. 37

R. Probat enim antis, resolo: aliud a'e, qd Xpus ut ho dicat personalitatem, cui debita e na Di; aliud e qd dicat fr, et estive ipsam nam Dj: sum verus es, 2um filium persona enim resultans ex personalite Verbi, et na hua qdam e concretus minime constitutus per nam Dam, ut proxime dicemus.

38 Arguens 7°. Pr Eternus producit suppositus vivens et loquendo de Xpto ut hoe, qa sufficit producere unam partem constitutivam viventis, quae importat in recto, et detrat ad vons tali supposito; atqui suppositus vivens dicit substia in recto: go qui producit substia Xpti ut hoes est Eternus Pr vere producere suppositus vivens, slt Xptum ut hoem. R a illa productio substie Vbi tendat ad communicandus Xpto ut hoi constitutivus in na Da, probat: ga filiatio e ipsa communicatio ne Dl cuicumque supposito, qd per ipsam filiatus constituat: go filiatio eterna passiva Vbi, et activa generatio Patris petunt per se Xpto ut hoi communicare nam Dam slm conditionate, hoc e casu quo filiatio includat in Xpto ut in hoe, sive constituat suppositus vivens, slt Xptum ut hos uti revera constituit.

39 Sic discurrit per longas ambages Pr Aldrete disp 85 sect 6, cuius ro probat. 1° Xpus Dnus ut ho vone filiationis Dl ut trantis nam huam e concretum ex humanitate, et filiate Da; e tale concretus dicit persona resultans e filius nalis Dei: go Xpus Dnus ut ho vone filiationis Dl ut trantis nam huam e filius nalis Dei. Probat mir: tale concretum, sive persona resultans refert ad Dm Pem relate filiationis nalis; o eo ipso e filius nalis Dei Patris: go Mar constat: ga filiatio Da inclusa in illo concreto refert necessario, et essenter ad Dm Patrem. Probat 2° filiatio Da e per se communicatio ne Dl ru persone constitute per ipsius filiatus; e concretus resultans ex humanite, et filiate Da e persona constituta per ipsius filiatus: go ru illius Da filiatio e per se communicatio ne Dl: go talis Da filiatio constituit persone resultante filium nalis Dei.

40 Hoc argtus probat quidem, Xptum ut hoem reduplicando supra subsistentias Vbi identificatus Vbi cum na Da ee filium Dei nalis, et Dm, qd extra praesentis controversias e; n tn probat, Xptum ut hos reduplicando supra humanitas ut unitas persone filii, aut supra persons filii ut trantem nas huam ee filium Dei nalis, qd ad praesens attinet institutus. Dico ergo concedendo totus syllogismus: vere enim pot dici Eternum Pem producere Xptum ut hos, qui producit subsistentias Vbi inclusas in Xpto ut hoe: distinguo a'e, an ea

productio sit vera generatio Xpti ut hominis, sive vera productio filij naturalis Xpti in-
quantum homo est, sive communicatio similitudinis in natura Divina Xpto ut homini: quod nos namus.
Distinguo quoque antecedens assumptum: filiatio est ipsa communicatio naturae Divinae circumquaque suppo-
sito, quod per ipsius filiationem, et naturam ipsam Divinam constituat, concedo antecedens; supposito, quod
per ipsius filiationem, non quod per ipsius Divinus non constituat, nego. Etenim concretum, seu per-
sona resultans ex filiatione Divina, sive personalitate Verbi, et humanitate, non constituit
Deus per naturam Divinam: Et constituat per filiationem Divinus, sive personalitatis Verbi: in illo quippe
concreto non includitur natura Divina: ut a Xpo ut homo, sive persona resultans
ex filiatione Divina, et natura humana sit filius naturalis Dei necessario requiritur, quod constituat per
naturam Divinam per quam evadit similis Deo Patri, ita quod constituat per ipsius naturam Divinus
communicatus vi actionis ipsius generationis filij. 41

Ad 1um confirmationis concessa majori, nego minorem: concretum
enim, aut persona non constituta per naturam Divinam nequit esse filius naturalis Dei: ad probationem di-
stinguo majorem: persona resultans refertur ad Deum Patrem relatione filiationis naturalis denoan-
tis in actu 2o personam resultantem similem in natura Deo Patri, nego; relatione filiationis
naturalis non denoantis in actu 2o personam resultantem similem in natura Deo Patri, concedo,
verum enim est, quod persona illa refertur ad Deum Patrem per personalitatem Verbi, quae est fi-
liatio naturalis Dei; caeterum illa persona non refertur ad Patrem relatione, quae in actu
2o denotet illam personam filium Dei Patris, quia illa persona ut talis non accipit
a Deo Patre vi illius relationis naturam Dei Patris.

Dices, Sol, et homo generat hominem: datur hominem genitum 42
per eamdem actionem referri ad Deum, ad solem, et ad hominem a quo producitur: tunc equidem
homo genitus referretur ad Deum, et ad Solem per relationem filiationis naturalis, sicut per actionem
quae est filiatio naturalis: non tamen talis actio, sive relatio filiationis naturalis denoabit hominem
filium naturalem Dei, aut Solis; quia per illam actionem non communicant Deus, et Sol
suam naturam homini genito. Solvitur 1o cum per relationem, per quam concretum illud, sive persona
resultans ex filiatione Divina, et natura humana non accipiat similitudinem in
natura Patris Dei talis relatio non denoat in actu 1o personam resultantem filium Dei
Patris, cum solum denotet filium eam personam, quae constituitur per eamdem quae similis
naturae Patris vi actionis generativae communicatus talis personae. Ad 2am confirmationem liquet
ex dictis ad primum argumentum.

Quaestio 1a

Utrum Xpus Dominus inquantum homo sit filius Dei proprius.

43 P. Aug. Bernal disp. 66 de Incarnat.e asserens nativo scholi-
a nobis q.a superior impugnata novaq. opinandi semita aperire ostendens docuit, Xpus
Dnus ut ho neq. ee filium Dei natem, neq. adoptivus; sed ee filium proprium,
quem et vocat filium assumptivus, q.uis n na, neq. adoptione; sed assumptione
sit proprius: indicat quippe author iste, n ee idem, ee filium proprius alicu-
ius, et ee filium natem illius; Et enim filius natis sit proprius; n tn semper fili-
us proprius e natis; explicansq. postmodus qua rone Xpus inquantu ho sit filius
Dei proprius asserit ee filium rone creationis, et proprium rone unionis hypo-
staticae; sicq. unde rationem filij, et rone proprij ee in Xpto ut hoe illas rones pro-
bas rr dixtas.

44 Probat insuper cogitat.em suam ex Plo ad Rom 8 dicente de Deo P.e,
qui proprio filio suo n pepercit; sed textus iste minime favere pot huic sni; q.a
Et in illo Xpus Dnus ut ho filius Dei proprius appellet, n tn in sensu huius Autho-
ris, quis filius proprius differt a filio natis; ut q.o probet, Xptum ut hoem ee fi-
lium Dei proprium, ut filius proprius differt a natis alius textus quaerendus e; nos
enim fatemur, Xptum ee filium Dei proprium rest Pem filio suo proprio n pe-
percisse, sed n ita proprium, ut natis n sit; Et X.a varias explicat.es reduplicat.es,
et sensus, diversimode intelligat, quomodo Xpus Dnus ut ho, filius natis, et p-
prius Dei vere dicat.

45 Adducit deinde testimonium aliud D. Pli ad Hebreos 1.o D. loquens olim
Patribus in Prophetis, novissime loquutus e nobis in filio quem constituit heredem
universorum, p quem fecit et saecula: loqui a. Dum Plum de Xpto ut hoe
constat: q.a Xpus ut D. n. e constitutus a Deo heres universorum; sed plane in hoc
textu Xptum appellari filium Dei, no; appellari a. filium proprium, n no.
Deinde in hoc textu loqui Ap. de Xpto adequate sumpto ut D. verus, et ve-
rus ho e: nam si dicit, Xptum ee constitutus a Deo heredes universorum, q.d competit Xpto
ut ho, sic et dicit ee factorem, sive creatorem seculorum. q.d competit Xpto ut Deo.
Ao q.o colligi ex hoc textu pot, Xptum ut hoem dici ab Apostolo filium
Dei natis, q.a dr absq. filius; ceterum X.a varias snas intelligi pot l de Xpto
ut hoe reduplicando supra humanitis ut unitq. Vbo; l supra suppositu specifi-
cative trans nam huam, ita q.d rone illius Xpus sit filius Dei natis, ut
nos opinamur.

46 Impugnat tn hec opinatio a priori: q.a si Xpus ut ho sit

filius Dei, implicat, qd sit filius nec natlis, nec adoptivus: go implicat ee filius proprium, et medium int nalem, et adoptivum p exclusione utriusq; Probat ans ga si Xpi ut ho sit filius Dei, illi convenit filiatio, vel nalis rone suae constitutionis nalis, l gratiose rone favoris specialis Dei: sive illi convenit filiatio p nam et originem, sive p gratiam, et favorem: si lum, e filiatio nalis; si 2m e adoptiva: go filius, nec nalis, nec adoptivus implicatoriaе. Pbat: ga Xps ut ho l e filius Dei n extraneus Deo, l e filius Dei extraneus Deo. filius Dei n extraneus Deo e filius Dei nalis; filius Dei extraneus Deo e filius Dei adoptivus: go invenire filium Dei medium, quia nec nalis nec adoptivus st e invenis Chymericus.

Impugno 2o. detegendo huius cogitatus fallaciam. Qui n e vere et proprie filius Dei, n e filius Dei proprius; d Xps Dnus ut ho Xa hunc Authorem n e vere, et proprie filius Dei: go n e filius Dei proprius. Mar ex tris stare videt: go qui n e vere, et pprie filius Dei, tantus p analogiam e filius Dei, ita qd n spetat illi ppria, d metaphorica filiatio: sicut qui n e vere et pprie ho e tantus p analogiam ho: ita quod illi n conveniat ppria, d impropria, et metaphorica hus, ubi petit picturae hoiс; d qui tantum p analogiam e filius Dei n e filius Dei proprius: st qui tantum p analogiam e ho n e ho proprius, nec ho albus, nec ho vivus: go etc. Minor go ll syllogismi pbat 1o. go Xa hunc Authorem Xps Dnus ut ho so e filius Dei rone creationis, et productionis; st si filius Dei rex Angli, et hoес rone creationis; d qui so e filius Dei rone creationis n e vere et pprie filius Dei; d tantus analogice uti si rone creationis hoес et Angli: go Xps ut ho n e vere et pprie filius Dei. 2o. go Xa hunc Authorem, Xps Dnus ut ho n e filius Dei nalis; d qui n e filius Dei nalis, n e vere et pprie filius Dei: so enim filius nalis e vere et pprie filius: go. 47

3o impugno, et fallaciam opinationis istius detexo; p quo suppono id, qd author ipse docet stt Xpum ut hoem ee filium Dei rone creationis, et ee pprius rone unionis, aeginde rones filius, et rones pprius ee duas rones vr diversas. Arguo igit: qui n e pprius ea rone qua e filius n e filius pprius; d Xps ut ho n e pprius Dei eo 48

rone, qua e filius Dei: g° Xps ut ho n e filius pprius Dei. Mr et co-
Ostant: g° e pprius rone unionis, ita qd pprietas appellet supra unio-
nem, et n supra filiatis, et creationis: et e filius rone creationis, ita q°
filiatio appellet supra creatis, et n supra pprietatis, et unionis. Mar g° pba-
t°: qui n e meus ea rone, qua e filius, n e meus filius; st sit meus et sit filius:
pterea n elucidat hic syllogismus: iste servus e meus; iste servus e filius: g° iste
servus e meus filius: hec quippe desum diversis appellationis, quem notant sumu-
lyte in vulgato illo: capra e mater, et e tua: g° capra e mater tua: g°
qui n e pprius ea rone, qua e filius, ita qd n appellet pprietas supra fi-
liationis n e filius pprius: st n e filius meus, qui n e meus ea rone, qua
e filius; ita qd n appellet pprietas qua meus e supra filiatis, qua filius:
eo qd diversa sit ro servitutis, ppt qm meus e, a rone filiationis, ppt qm
filius e.

89 Pterea: negat dici bonam ee istam argtem, Xps ut ho e filius Dei,
et e pprius, sive n extraneus Dei: g° e filius pprius Dei; st ppt diversam
rons sit filius, et sit pprius: st bona e ista argt°: Pruss e ho, et e albus:
g° e ho albus: st ppt diversam rons sit ho et sit albus: g° in ista
argte servat eadem appellatio: nam ro albi appellat supra rons hois:
in 1a a ro ppri n appellat, sive n cadit supra rons filii: g° pprietas
n appellat supra filiatis et albedo, sive ro albi p qm Prus e albus ap-
pellat supra humanitatis p qm Prus e ho: n em dr de creatione p qm
Xps ut e filius Dei, qd heat unionis, sive pprietatis cum Deo p qm Xps
e pprius Dei: st dr de humanitate p qm Prus e ho, qd heat albedinem,
p qm Prus e albus.

90 Tandem n ee bonam argtem illa sic pbo: st pictura hois sit
vere, et rlr, et ppne alba, negat dici qd illa pictura, sive illud ens sit
vere, et rlr ho albus; n alia de ca, nisi q° illud ens, qd n e vere et rlr
ho, st sit vera, et rlr album, negat dici vere et rlr ho albus: unde
n eet bona argt° hec: hoc ens, sit pictura hois, e ho; hoc ens e ve-
re, et rlr album: g° hoc ens e vere, et rlr ho albus; ō Xps Dnus ut ho n
e vere et rlr filius Dei rone creationis, cum rone creationis sit tantum
analogice filius Dei ut cstat ex n 47: g° st Xps Dnus ut ho sit vere
et rlr pprius Dei rone unionis vere et phice cum Deo negat dici ve-

ve et vtr filius proprius Dei; constat q nulla erit argto hec: Xpus ut ho
e filius Dei; et Xpus ut ho e proprius Dei: go Xpus ut ho e proprius filius Dei:
go fallatia patus qm veritatis affert cogitatio ista Patris Bernal.

Qo 3o

Utrum Xpus Dnus ut ho sit filius adoptivus Dei.

Cap. 1.

Affirmativam ipam diligimus, et pbamus.

Fide certum e Xptum 91
Dnus n posse dici filius Dei pure adoptivus; et certus fide e n posse dici purus hoem:
go constat, Xptus Dnus appquate sumptus ee verus et natis filius Dei, et verus filium, si
gnus, et constat ee suis si Dm et hoc ppter vinculis suae Dei; et hunc in identitate
psone ss. trinitatis in utraq na subsistentis etc. Sic go pot ee int catholicos
controva. num in aliquo sensu possit dici Xpus Dnus filius adoptivus Dei, et in
qtum ho, sumpta particula in qtum reduplicate, prout supra humanitatem
in im se considerat, q prout habet gram aliqm et gratiq habitualem unionis sup
veritatis ppe adultis totae etc. rone cuius Xpus in qtum ho dici possit filius
adoptivus Dei.

In universum, Xptum Dnus ut hoc n ee, nec posse ullo modo dici fi 92
lium Dei adoptivus docent oes illi Ad qui cum D. Tha, Suarez, et Vasquez stant
p filiate nati Xpti ut hos, quos q e 1a dedimus, imo et plures, qui negant filiatis
natis Dei Xpto ut hoi, negant et filiatis adoptivus, ut Pontius Scotista, nr
Bernal et nr Contonus locis supra allegatis; et quidem absq incorae; n enim
ex eo q Xpus Dnus ut ho n sit filius Dei natis, statim infert ee adop
tivus. Sed in affirmant Scotus, Durandus, et antiqui alii, quos citant, et se
quuntur ppe Frabum, et Pontius, Scotiste oes cum illum ppe Thcam Ce 19. de In
carnat.

Praemittenda, et explicanda inprimis e cois filiationis adoptivae defo, ut e 93
gratuita assumptio psone extraneae in alterius curam Paternam, et hereditatis
ad imitatis filiationis natis; qua ut ille qui in filium ab alio adoptat ex
favore et gria n sit illius natis, assumat in curam, et regimen Patris, ita
q tractet, et ab aliis heat, honoret q ac si eet natis filius, admittat q ad
dominii participatis, acquirat q ius ad hereditatis Patris suo tempore capien
dq. q quidq e quodammodo imitari filiatis natis, rone cuius simo naturali

nalit, et n gratuito. hec oiā sufficiunt: preterea apud iurisperitos X Imperatorum instituta de adoptionibus lib. 1. titulo 11. adoptio est, legitimus actus in solatium eorum qui liberos n hent, p quem fit qs filius, qui filius n e, generationem imitans. Unde constat filium adoptivum n ee vere et proprie filium adoptantis cum n sit genitus ex substantia Patris adoptantis, sive n heat naturam Patris a P. communicatam p veram generationem.

94 Sit nra selo. Xps Dnus ut ho e filius Dei adoptivus; que intelligenda e in sensu realis reduplicationis supra humanitatem, qa in illa datr sufficiens ratio filiationis adoptivae p qm Xps Dnus ut ho filius Dei adoptivus evadat. Huic selom favere at cumq videntur testimonia quaedam quorumdam Patrum, et praecipue illud D. Hilarii lib. 2 de Trinitate post medium ubi ait: potestatis dignitas n amittit, dum carnis humilitas adoptat. Sed unica nobis a ratione probatio potius suffragatur, qm ex supra posita defone sic instituo.

95 Filius adoptivus e psona extranea, sive n hens filiationem nalem ratione adoptantis, que gratuito assumit, sive admittit ab adoptante ad curam Paternam, et ad hereditatem illius adeundam; d Xps Dnus ut ho e psona extranea Deo, sive n hens filiationem nalem ratione Dei, que gratuito assumit, sive admittit a Deo ad curam Paternam et ad hereditatem Dei adeundam: ge Xps Dnus ut ho e filius adoptivus Dei. Mar otinet nam adoptionis p [illegible] defonem ab oibus cognitam: que p illam assumit psona, sive materialiter subiectiva nec realis ad curam, generationis ql alterius psone, que ser nalis illius n e, et hereditatis cuiusvis [illegible] imitando ea oia que intercedunt int. pem nalem, et nalem filium, iuxta quem communem iuris civilis peritorum sensum dr in glossa ad legem ~~[illegible]~~ filius familias titulo, de adoptionibus: adoptio e legis actio, qua qui mihi filius familias n e, d filio, ad filio dat in adoptionem, qui qs filius familias, sive nalis n e, et ideo sufficienter extraneus assumit in filium familias qe ~~assumit [illegible] familias p adoptis~~.

96 Probat 2o mir [illegible] q [illegible]. ga inprimis Xps Dnus ut ho et in sensu reduplicativo proposito sufficientis extraneitatis het rationem: e quippe p

sona, que ut ho n e filius natus Dei; persona enim sive terminus resultans ex persona litate Verbi et natura hua [?] unitis n e filius Dei natus, ut q° 1° stabilivimus; ... persona que n e filius Dei natus e sufficient extranea Deo: g° Xus ut ho e persona sufficient extranea Deo. Deinde: persona non extranea a na Dei e sufficient extranea Deo; ... Xus Dnus ut ho in sensu reduplicationis proposito e persona non extranea a na Dei: g° Xus Dnus ut ho e persona sufficient extranea Deo. 97

... ad ... tem

probat: qa Xus Dnus ut ho, sive sm humanitas eo modo assumit a Deo in communicatis bonorum, curæ et hereditatis Dei quo eius humanitati concessa sunt dona omnia supernalia, quæ gaudet; ... gratuito, et ex specialissimo Dei favore concessa sunt humanitati Xpti Dni dona omnia supernalia quæ gaudet: g° Xus Dnus ut ho, sive secundum humanitatem gratuito assumit, sive admittit a Deo in curæ Paternæ, communicatis bonorum Dei, et hereditatis. Maior constat: quo eo pacto se het Xus ut ho in ordine ad omnia hæc, quomodo se het ipsius humanitas, que in curæ Paternæ Dei, et hereditatis assumpta e. Minor vero constat: qa huius Xpti na sua eam curæ, hereditatis, et communicatis bonorum n exigebat, nec ius nale hebat ad illa; et specialiter unionis cum personalitate Verbi, a qua reliqua omnia bona humanitati provenerunt na sua exigere, nulla pura creatura potest: g° gratuito, et ex specialissimo Dei favore assumpsit Deus in curæ quasi Patris natus humanitatis Xpti, et ad summæ hereditatis Dei participatis infra Deum possit admittit: omnia g° que ad adoptivæ filiatis requirunt, reperiunt in Xpto Dno ut hoe, quo minus eis reduplicatæ supponitur filius Dei adoptivus ee et dici possit.

... rogabis: quenam sit gratia, que Xpus Dnus ut hoe constituit filius Dei adoptivus? ... ee eam illa gratia a qua Xpti Dni humanitas fuit sanctificat. Probat: q° eis illa gratia, que e passiva, et gratiosa acceptatio in curæ Paternæ et hereditatis Dei ... personæ, que n e filius Dei natus e gratia constituenda ... personæ filium adoptivum Dei; ... eis gratia habit. sanctificans Xpti Dni humanitatis e passiva, et gratiosa acceptatio in curæ paternæ et hereditatis Dei ... Xpti Dni ut hoe, qui n e filius Dei natus; g° eis gratia habit. sanctificans Xpti Dni humanitatis e gratia constituens Xpum ut hoem filium Dei adoptivum. Maior constat ex definitione filiationis adoptivæ. Minor probat: q° eis gratia habit. sanctificans Xpti Dni humanitatis tanti reddit Xpum Dnus ut hoem Dei amicum, et Divinæ na participem, ut ... illius ... humanitati cura Paterna et hereditas Dei, cum ratione ... sancti...

9°

cantis ipsi communicet na Dª cum iure ei coente ne Dis participat gratiosq. Probat: quia non alia est ea gratia habitualis dicitur, et est filiatio adoptiva Dei, nisi quatenus ex ratione forme sanctificantis habet ita reddere hominem Dine nature participes, ut ex hoc titulo in Dei curam, et familias, hereditatisque suo tempore adeundas assumat, sive admittat.

49 Ex his inferes, gratiam habitualem personalitatis Verbi et naturam ipsius Divinam esse formas adequatas adequate, sufficienter huius filiationis adoptivae, quia quelibet ratione sui ita sanctificat humanitatem, ut ratione illius reddat Divine nature particeps, et admissa sive passive acceptata in Dei amicitiam curam Paternam, et hereditatis: quia quelibet sufficiens est, ut Christus Dnus, qui in genere hominum filius naturalis non est, adoptivus Dei constituat. Neque obstat, quod filiatio, sive personalitas Verbi Dni sit exhalit filiatio naturalis, quo minus constituat Christus Dnus ut hominem filium adoptivum Dei, quia et gratia habitualis contra adversarios est exhalit filiatio adoptiva Dei, et in Christum ut hominem non constituat, contra eosdem, filium Dei adoptivum: deinde filiatio, sive personalitas Verbi Dni communicat Verbo visionem subiectis, et increatas Dei, et omnium perfectionum Dei possessionem actualem per identitatem; nec tamen Christo ut homini communicat visionem subiectis Dni, nec possessionem visionis Dei per identitatem, sed ius ad visionem: tandem, filiatio Divina constituit Verbum filium solius Patris; Christus quia ut hominem filium naturalem totius Trinitatis in sua plurium ex adversariis constituit: quia non obstat, quod filiatio Divina sistat diversus effectum formalem Christo ut homini, quod est ratione humanitatis, cui unitur, quasi subiectum alienum ab eo effectu, quem praestat Verbo, quod est ratione identitatis essentialis cum Divinitate per veram generationem communicata, quasi subiectus proprius.

Cap. 2.

Ulterior nostre Sententie probatio ex solutione argumentorum desumitur.

60 Argues 1º ab authoritate Felicianis in alio Francophordiensi col. 2. sic contra Hereticos asserentis: adoptivum Dnum et non proprium filium confitentur, quasi alienus a Patre aliquando fuerit, aut per carnis assumptionem ab eo factus esset extraneus. Deinde in sacrosyllabo ait, inquit illum: porro adoptivus dici non potest nisi is qui alienus est ab eo, a quo dicitur adoptatus; et in Epistola ad Episcopos Hispaniae col. 12: unitas personae, quae est in Dei filio et filio Virginis adoptionis tollit iniuriam. Ex quibus sic formatur ratio. Filius adoptivus est

extraneus, et alienus adoptanti; ↄ Xps Dnus ut ho n. e extraneus et alienus adoptanti Deo: g° n ē filius adoptivus Dei. Mar ↄstat ex na adoptionis: mir ex mysterio Incarnatis: nā Xps ut ho dicit nā huam phce et n Deo unitg: g° in gtum ho n e extraneus Deo.

ↄfrat 1°: q° in eods sacrosyllabo 61
col 7 dr: cȝ adoptio ex affectu ducit vocabuli sui originē: et in Ep° col 16 addit: qd e adoptio, nisi Charitatis copulatio, qua Pr sibi adoptione copulat filium, quem pprium n het: indeqs arguit: filius adoptivus solo affectu, sive amoris copulatē ↄiungit adoptanti; ↄ Xps Dnus ut ho n solo affectu, aut sola amoris copulatē ↄiungit Deo: g° n ē filius adoptivus Dei. 2° ↄfrat: q° in eods sacrosyllabo col 8 dr: adoptivus dici n pōt, nisi qui prius alienus e ab eo a quo adoptari desiderat: unde arguit: filius adoptivus antegm adoptet, aliqua priorite e alienus ab adoptante; ↄ Xps ut ho nulla priorite e alienus ab adoptante Deo: g° etc.

Hec ss pcipua, que ab authorite, et forte 62
et a rone ↄ° nrā sēloris obiiciunt; ↄ plane ↄlium ss in eo sensu nat Xpto Dno filiats adoptivā in quo periclitet unitas, et Divinitas psone Xpti Dni, et Xps maneat purus ho, et pure adoptivus, et nullo mo filius nalis Dei: unde dr in citata Ep°. q° unitas psone Xpti Dni adoptionis tollit iniuriā: iniuria em eet asserere, Xptum ee pure adoptivus, qui n hebat unitatem psone cum filio Dei, sive cum Vbo. Deinde in eo ss sensu intendit ↄlium Xptum n ee filium Dei adoptivus, in quo intendit ee filium Dei nalē; ↄ n intendit, Xpty in gtum hoe in sensu nre reduplicationis, ee filium Dei nalē: g° n intendit x° eumds sensus n ee adoptivus. Damnat g° ↄlium eos, qui adoptivus, et n pprius filium dicebat ee Xpty; nos a Lt ut hoem adoptivus ee dicamus pprius, et nalē ee Dei filium n namus; ↄ dicimus, eumdem Xpty sl nalē, et adoptivus sub diverso reduplicatis sensu filium Dei ee. Ad rones deducta ↄcessa mari, no minor: ad pbats ↄcesso anti, no ↄq: q° adhuc Xps ut ho rone nē phice, et n Deo unite sufficient extraneus Deo e, ut supra diximus, et infra ↄfirmabimus.

Ad 1a ↄfraons fateor, 63
adoptionis Dei ex affecte Dō ducere suā originē, et adoptis afferre Charitatis copulats; no tn oem adoptions abstrahendo a pura, et n pura dicere

re solq Charitatis copulatis; hoc enim proprium est filiationis adoptivae pure talis; et quae non iungit cum filiatione nati eiusdem suppositi. Ideo distinguo maiorem syllogismi subsumpti: filius adoptivus pure talis solo affectu iungit adoptanti, concedo maiorem; filius adoptivus non pure talis, nego. Christus Dominus licet in quantum homo sit filius Dei adoptivus; non tamen potest dici pure adoptivus; et licet sit homo ratione humanitatis, nequit dici purus homo propter unionem cum Deo, et filio Dei in unitate personae etc. Ad 2am dico, non non reducere partem ad prioritatem aliquam rationis, aut temporis alienatis illius, sive extraneitatis quae Dei, et ad naturarum distitudines, ratione cuius nequit de filius Dei natus in quantum homo. Illius a loquor de pure adoptivo hoc, qui ante adoptionem ab alio adoptari desiderat quae filiatio Christo ut homini non convenit. Addo namdo minorem syllogismi, Christus Dominus cum humanitatis sufficientis prioritatis habere per quam alienus ab adoptante Deo sit: quia prius natura producit humanitas Christi Dominum, quam uniat Deo. Neque enim actio generativa humanitatis attingit unionem hypostaticam: deinde prius natura unitur, quam accipiat gratiam habitualem per quam illi confert filiatio adoptiva, et ius ad bonis hereditatis: sicut Angelus in priori naturae ante infusionem gratiae habitualis censetur sufficienter alienus a Deo, quominus per gratiam adoptari possit.

64 Instas: si Christus Dominus ut homo esset filius Dei adoptivus posset dici absolute sine addito, et absque illa reduplicatione propositione haec, Christus est filius adoptivus Dei; sed haec absoluta nequit verificari: arguit quippe illiciturum contra Haereticos illos hoc pacto: Christus est filius Dei adoptivus ergo Beata Virgo non est Dei Mater: ergo neque potest verificari illa reduplicativa. Maior probatur: quia praedicata omnia, quae Christo ut homini, sive secundum humanitatis competunt, praedicantur absolute et sine addita de Christo Domino: et ita absolute praedicatur de Christo, quod sit Mariae filius, quod sit temporaliter natus, mortuus etc. eo quod secundum humanitatem habet maternam Virginis filiationem, temporaliter nascatur, et moriatur: ergo et absolute praedicaret de Christo esse filium Dei adoptivum.

65 Nego dicendum maiorem, posset dici absolute et sine addito, et reduplicatione rigorose, et scholastice coram theologis loquendo concedo maiorem; vulgariter, et coram imperitis loquendo, nego: scholastice loquendo tamen rigorosam veritatem habet ista propositio absoluta Christus est filius adoptivus Dei, quam aliae suprapositae: non enim per illam significat esse pure adoptivum, sed adhuc manet, quod sit et natus, et adoptivus: sicut per istam absolutam Christus est homo, non significat, quod sit

purus ho, aut pura creatura; d adhuc manet qd sit D' ho in unitate prone. fateor tn, qd caute nobis proferende si propones iste abs, Xps e filius Dei adoptivus, Xptus e creatura: qa imminet periculum conveniendi qa ad voces cum Hereticis filiatis nalis Xpti Dni, et unitatis prone DR nantibus unde melius, et cautius utemur reduplicate in qtum ho. Dicium recte procedit in argte illa loquendo de Xpto, ut filio pure adoptivo, qualem fingebant Heretici; Nos a' sl natem adoptivus Xptum Dnm confitemur: unde qd Xps in qtum ho sit filius adoptivus Dei n tollit, qd D' sit filius nalis Virginis, sive qd rone humanitatis genitus a Virgine, et unita prone DR in unitatem prone, totus resultans, qd plane D' e, denoet e' sit filius nalis Virginis.

Argues 2°. filiatio adoptiva e quedam participata similitudo filiationis nalis; d nequit dici, qd Xpto conveniat participative, qd p se competit: qo Xpto Dno, cui p se competit ee filium Dei nalem nequit dici, qd conveniat filiatio Dei participative talis, sive adoptiva. Hanc rone tangit Durandus q. 23 art 4, qui hoc syllogismo concludit: Xps ut ho e filius Dei p nam; d qui e filius per naturam nequit ee filius p similitudinem aut participative: qo Xps Dnus ut ho nequit ee filius Dei p similitudinem aut participative: qo neque filius adoptivus Dei, qui filius talis e p similitudinem, et participative. Distinguo mrem: nequit dici, qd conveniat Xpto participative qd p se competit, rone eiusdem nre, cedo mrem; roe diverse nre, nego mrem: quo pacto et dao e mir 2i syllogismi. 66

Etenim p se competit Deo cognosci 67
essentt p nam a se ipso, et competit participative cognosci ab filiis, et Beatis, hac e cognitione participata; qd qo distat, qd Xps Dnus qtumvis rone suppositi Dni sit p se et p nam filius Dei nalis, qd rone humanitatis hens sufficientem adoptionis, tam dicat filius adoptivus haest filiatē participata deiva. Xps Dnus e sl creator, et creatura: qo sl e ens p se sit p naturam, et ens p participatis: qo rone diverse nre post dici participative de Xpto id qd de Xpto dr p se. Preterea: Xps e Beatus p essentiam et Beatus sl p participatis, sit p Beatitudinis increatam, et creatam. Tandem e sl Dns, et servus Dei: qo includit nam increatam, et creatam qo sl post ee filius nalis et adoptivus Dei propt eamdem ronem.

68 Plane ultimo paritatis sibi proponunt adversarii, disparitatis assignant cum D. Tho. et Suario; quod sit servitus non se respiciat personam, sed et naturam; filiatio autem non respicit naturam, sed personam: sed plane sit voces istas audio, disparitatis rationis inter servum, et filium non capio: etenim sicut natura non dicitur filius, sed persona: ita natura non dicitur servus, sed persona, sive suppositum naturae: ergo quoad hoc equaliter se habet filius, et servus. Deinde: sicut servitus potest convenire supposito ratione naturae, et sic ratione naturae huius suppositus Dominus Christi est servus Dei, ita filiatio competere potest supposito ratione naturae, et sic, ratione naturae huius a Virgine genitae suppositum Domini Christi est filius naturalis Virginis: ergo et in hoc equaliter se habent. Praeterea: fateor, et absque dubio dicet, servitutis fundari in natura, non autem filiationis: ut istat in proposito exemplo filiationis naturalis Christi ex Virginis, quae filiatio fundatur in natura hua a Virgine genita.

69 Dices ex Suario: filiatio, quae Christo Domino ut homini competit, non potest habere proprietatis repugnantis dignitati filii Dei; cum illud maxime respiciat, et in illo proxime fundetur: ergo sicut servitus, quae in natura hua fundatur, competat Christo ut homini, non tamen filiatio adoptiva, quae repugnat dignitati filii. Sed iam dixi, me audire, sed non capere, cur potius esse servum quam esse filium debet fundari in natura: unde deduco, quod sicut servitus apud ipsos adversarios fundatur in natura, et denotat servus suppositus naturae, sicut Christum, ita filiatio adoptiva potest et debet in natura fundari, et denotare filium adoptivus suppositus naturae, sicut Christus Dominus. Praeterea esse servus, et esse mortuus est proprietas repugnans filio Dei secundum se, nec tamen id repugnat filio ut homini, ratione humanitatis assumptae, cui servitus, et mors non repugnant: ergo sicut esse filium adoptivus, sit proprietas repugnans filio Dei secundum se, non tamen id repugnabit filio ut homini, sive ratione humanitatis assumptae cui adoptio non repugnat.

70 Arguens 3° ex eodem P. Suario: Persona Christi Domini et ut homo est, non est persona extranea Deo, cum non sit alia persona a persona filii naturalis Dei; immo et si sumatur Christi ut est persona composita includit intrinsece filiatis naturalis Dei: ergo nequit ullo pacto intelligi, Christum Dominus ut homo esse persona extranea a filiatione naturali Dei: ergo neque intelligi potest esse filium Dei adoptivus. Probatur: hic homo Christus non acceptatur ut homo ad aeternam hereditatis acceptatione liberali, et mere extrinseca, sed acceptatione quasi naturali, et debita ratione unionis: ergo omnino ex capite est incapax filiationis adoptivae. Probat argumentum, Christum ut hominem non esse extraneus Deo ratione personalitatis, non vero persona Christi ut includentis naturam humanam non esse extraneus ratione humanitatis ex-

tranee Deo. Nos diximus, psonam extraneam ee Deo rone ne illam, quae rone ne n e filius nalis Dei, neqz ius ad hereditatem Dei hebt fundatum in generate ppria viventis; d id 9pctit Xpto ut hoi rone ne huae: gª Xps ut ho e psona extranea Deo. S dicat mihi aliqs, cur huas extranea Deo n 9stituat extraneum Deo suppositum qd 9stituit ut ho e: st huas creata 9stituit, et denoat creaturam suppositum Xpti ut ho e: et st huas 9salit Deo subiecta denoat servum Dei suppositum Xpti ut ho e: et st huas a Virgine genita denoat filium nalem Virginis suppositum Xpti ut ho e? no ego ans.

Ad 9fraons no ans: nam debitus rone unionis n tollit aceptatem abre liberalem Xpti ut hois in hereditatem Dei: et roe: gª ius ipsius, qd fundat unio, oino gratiose collatus fuit humanitati: cum gº huas 9nalit n heat unionem, et ius ortus ex unione n e ipsi 9nale; alit ius hois ad gliam ortus ex gria hituali eet hoi 9nale. 71

Arguens 4º ex Pe Vasquio. Nomen adoptio signare videt desiderium, quo qs vult alium in locum filii nalis recipere, et here: gº so signat 9iunctem p affectum, quo qs desiderat sibi 9iungere alium qui sm nam 9iunctus n e: gº so adoptat in filium, qui solo affectu 9iungit adoptanti; d huas Xpti Dni n solo affectu, d reipsa phice 9iuncta e Deo: gº n potuit adoptari a Deo. Tetigimus supra argtum hoc, et explicuimus, solumus qd de filio pure adoptivo. Nunc notare libuit, hoc argtº admisso, adhuc stare posse Xª Vasquii smam, qd Xps in qtum ho sit filius adoptivus 1e et 3e psone Trinitatis, cum neqz sm relativum neqz sm absolutum illis phice 9iuncta sit Xpti Dni huas; d potuit illis 9iungi p affectum: gº potuit ee illarum filius adoptivus. Cum eet in Xpto ut hoe gria hitualis sanctificans cum ratione unionis phice ad 1m et 3m psonam. Neqz obstat, qd adoptio sit opus totius Trinitatis: gª et incarnatio e opus totius Trinitatis, et n e incarnata tota Trinitas: gº stare posset qd adoptio sit opus totius Trinitatis, et qd n tota Trinitas Xpm adoptet; d so adoptent psone n 9iuncte phice Xpto ut hoi. 72

In fra, et ad sensum Vasquii adhuc reo 9cesso ante, dd evers: 73

gº so signat 9iunctem p affectum, quo qs desiderat sibi 9iungere in similitudine filiationis nalis alium, qui sm nam 9iunctus n e 9iuncte filiatis nalis, 9do cons; alium qui sm naturam 9iunctus n e 9iunctione unionis realis, no, et

no 2am. Cvam. Ro â c: qa n obstante phica et reali ȝiunctᵉ p unionᵉ humanitatis cum Deo, dat adhuc sufficiens fundus, et obiectus illius desiderii, qd Dᵒ Vasquium signat adoptio, quoniam Xps ut ho sit filius Dei adoptivus; qᵒ dummodo Xps ut ho n sit filius nalis Dei, ut in nra sna n e, pmanet obiectus huius actus desiderii, qd explicat his vocibus, utinam esses meus filius: volo te in locus filii nalis recipere, et here: qᵒ unio phica, et realis humanitatis cum Deo n impedit affectus seu desiderii ȝtivus adoptionis.

Disp.o 1.a
De Scientia, et pote aie Xpti Dmi.
Q.o 1.o
De Scientia Beata aie Xpti Dmi.

Scia Beata dr 1
clara, et intuitiva visio Dei, ut e in se; qm habuisse Xpti Dmi aiq a 1.o reali sue exe instanti, quo unita e Vbo, nullus e Theolory, qui in Strov̄ am scolasticis adducat. Binde statim oes hic disputant, num Xpti Dmi aia viderit, aut videre potuerit Dm p visione increatā Dei, a qua qe plane philosophica statim expedimur nos, qui tum in Libris de aia, tum in ma de visione Dei late ppugnavimus, id prius rugnare: qa cum intelligere sit, sit sr vivere in actu 2.o; implicat intellu sr intelligere, nisi p intellone vitalit immanent, et ab intrinco sui hitq. qd so fieri pot, l p intellone ab intrinco p identitate hitq, l p intellone ab intrinco p actem sr immanentē pductq. Binde ne rom eamdē sepius in scriptis nris absq dedicatura inculcemus, ad citata loca remittere cogimur Sti.

Q.ad obtq increatq huius Beatē scie, 2
qua gaudet aia Xpti Dmi certum inprimis e apud Theos oes, Xpti Dmi aiq videre p hanc sciq oes oino Dei pfectes nessarias tam absolutas, qm relativas. Et ro inprimis e: qa reliqui oes Beati ita vident Dm de facto ut de fide ee diximus in ma de Visione Dei. Pterea: qa aie Xpti Dmi rone sue dignitatis ex unione ad Vbum dli debet cognio Dei pfectissima oium, que dari possint; atqui pfectior e visio intuitiva oium oino pfectionum Dei, qm sr precisiva aliquarq. go illa visio dcenda e aie Xpti Dmi: qd ita tenendum de facto e, ut impotencion iudicem, qd de pote absa aia Xpti Dmi videat pfectes abras n vero sr relativas, et e contra, n obstante dignitate Xpti Dmi: ut aie pure creature id pote scemus in citata ma de visione Dei. 3

Q.ad obtq increatq Liberq, actus sit Dei liberos ut tratos ad obta creata, pbatissimus mihi e, oes oino actus Dei liberos fuisse obtq visionq Beatē aie Xpti Dmi: qa si ples Dei actus liberos cognoscunt de facto visione sua Beati plures, ut scom e Theolory sne in ma de visione, cur n cognoscet oes aia Xpti Dmi, pcertim cum id rugnare n videat. Pterea, p suam sciq Beatq videre Xpm in Vbo ola, que Dr videt scia visionq libera,

e confirmas Theolog nra cum S.to Tha hic q.o 10. art. 2. q.o et videri pot adhuc
oes Liberos Dei ad hec oia obta Libera creata tractos. Nec obstat, q.d Xpus Dnus
Marci 13 dixerit, se nescire Diem iudicij: unde infert, q.d neq cognoverit
intuitive decretu Dei Liberu de die iudicij: nam Xa coem int pbatis cum Aug.
et Chrysos, in eo sensu asseruit Xps, se diem iudicij nescire, in quo dr nesci-
ri, ut manifestet alijs res, quam revelare n licet, aut n placet, q.a sub se-
creto nota, l audita e: sic vere, et Licite qs dicit, se nescire ea, que in
confessione accepit: scire a Xptu Dnu iudicij diem ex eo cstat apud oes cum S.to Tho.
q.a Beatus quivis in Deo videt, que ad suu statu ptinent: cum q.o Xps sit
iudex oiu a Deo cstitutus, nihil e ad iudicij munus ptinens, q.d in Deo n videat.

4 Cuprit et ad Theolog.
q.ad obtu creatu, q.d videt p sciam Beatu aia Xpti in Deo nunc videre in Deo
sive in Verbo posit, et de facto videat oia oino polia clare et dste. affirative
res: q.a rone dignitatis aie Xpti Dni, cedenda illi e de facto q.a de poli Beatis
alijs cedit, cd pole e, q.d Beatus p visione beatu videat in Deo, sive in Verbo
oia oino polia clare, et dste ut docuimus in ma de visione, partim in
ma sna adstruente nexione metpham int eam pductivu, et effectum suorum
intrinsecu poltatis: q.o etc. Ex hac eads rone resoluta manet q.o alia de visione
in Deo oiu creaturaru p aliqua temporis dria existentiu, sive que s obtu scie vi-
sionis Dei de quo fusius egimus in citata ma de visione ubi difficultates in
oppositu diiecimus: de qqo oibus, et alijs, que specialr ad aiq et scie Beatae
Xpti Dni n expectant, cnsulto silendum ducimus ppt rones supra insinuatas.

Q.o 2.a

De scia tam supnali, q.m nali infusa aie Xpti Dni,
5 et ejus obto.

Sciam infusam
illa dicimus, que absqs cnrsu obtoru, et actus vevantis, ce.o illa donat aie a Deo
ad obta cognoscenda, et se het ex pte pp intellectivae l p modu speciei, l p modu hhtus
ad eliciendas cognitiones. Xptum Dnum gavisus fuisse a 1.o sceptionis instanti scia p se in-
fusa entitative supnali, fatent Theolog. oes cu D. Tha hic q. 11 art. 1.o: postulabat
quippe dignitas Xpti Dni, q.d illi infunderent spes pporcionate ad oia obta creata su-
pnalia, et mysteria grie cognoscenda: sicut infuse fuerunt Anglis ad obta nalia.
6 Ce.a nam huius

scie querit 1°: an sit habitus supernalis intellectualis distinctus a speciebus supernalibus intelligibilibus? resp. non esse, quod scientiam istam esse collectionem omnium specierum supernalium ad actus supernales eliciendos. Consonat resolutio ijs, quae in libris de anima diximus, scilicet scientias naturales non esse habitus distinctos ab speciebus naturalibus, quae vel per multiplicationem, vel per perfectionem cognitionis objecti acquiruntur: cum hae species ab actibus relictae, uti quae sunt quaedam objectorum imagines sufficienter adiuvant potentiam intellectivam ad cognitionem eliciendam. Nec est specialis ratio in scientia infusa supernali: quia ad actus supernales solum requiritur, quod reluceat ex parte principii proximi aliquid supernale, et intrinsecum, quod iuvet potentiam ad actus; sed tales species sunt aliquid supernale, et intrinsecum potentiae intellectivae, quam informant, et quam sufficienter adiuvant ad eliciendas cognitiones supernales: ergo superflueret alius habitus supernalis. Ex hoc deducitur resolutio alterius dubii: an scilicet scientia supernalis infusa animae Xpti Domini sit unus habitus tantum vel plures? non enim datur habitus ab speciebus distinctus, quae quidem species plane plures tantum sunt pro diversitate objectorum tum naturalium, tum supernalium, quae per illas cognosci possunt, ut postmodum dicemus.

Querit: an haec scientia supernalis infusa animae Xpti Domini sit distincta tantum ab habitu luminis gloriae? 7

P. Suarez hic disp. 29 sect. 4 in partem negantem videtur inclinare, sed communior est Theologis affirmativa sententia: tum quia lumen gloriae est per se peculiariter ordinatus ad cognitionem intuitivam Dei; haec vero scientia non est per se peculiariter ordinata ad cognitionem intuitivam Dei, sed ad summum ad abstractivam; econtra et lumen gloriae non est ordinatum per se ad cognitionem intuitivam objectorum creatorum; haec vero scientia est per se ordinata ad cognitionem intuitivam talium objectorum. Tum quia lumen gloriae et ista scientia infusa supernalis constituunt in Xpto diversos status: lumen enim gloriae constituit statum Beatificum Xpti Domini ut comprehensoris; haec vero scientia constituit inferiorem statum Xpti Domini ut viatoris: qui status diversi sunt, et ab re separabiles: ergo distincta tantum est scientia haec supernalis infusa Xpto ut viatori a lumine gloriae infuso Xpto ut comprehensori.

Querit 3°: quodnam sit objectum huius scientiae supernalis per se infusae? 8 nullus est, qui ambigat, objecta creata supernalia esse illius scientiae objecta: de objectis creatis naturalibus aliqui et affirmant. Dicimus: minimum certum est, posse de potentia absoluta scientiam intrinsece supernalem versari circa objecta naturalia immediate cognoscenda, quin debeat illa distincta sive excessus entitative intrinsece supernalis ratione objecti naturalis; adhuc tamen maius videtur, et quoad scientiam ordinariam dicimus, non posse; et ratio est: quia neque

mus cognoscendi ex p^te cognitionis, neq obiecta ipsius cognitis petunt p se concursus scie infusae supnalis ad cognoscendum clare, et intuitive obiecta mere nalia, q^d nalit loquendo concurrere n pot. Deinde nobis certus e, ad cognoscenda obta

9 Deinde nobis certus e ad cognoscenda obta nalia cognitione pfecte cphensiva (qualit Xpti Dmi aia pdicta obta cognoscit) p se concurrere scie infusae supnalis: unde obta mere nalia poss ee illius scie intrince supnalis obiectus ut cphensive cognitus. Pro e: q^a cognitio pfecte cphensiva obiecti debet cognoscere clare, et quidditative tros oes ad quos refert, aut cum qq connectit im sua entitatis intrinseca: ita q^d cognita cphensive pota obedialis Anli ad visione clara Dei, debeat cognosci clare, et qdditative visio Dei, et sic de aliis; d plus ex tris qq cum obta creata nalia connectunt, aut quos respiciunt, sunt entitative supnales, qui clare, et dicte nequeunt cognosci, nisi p cognitionis intrince supnalis: q^o cognitio pfecte cphensiva obiecti nalis debet ee intrince supnalis: q^o ad hanc scia infusa supnalis concurrere pot, et debet, si ea det, uti dat in aia Xpti Dmi. Explicat hoc: q^a entitas mere nalis q^ad intrinsecus sui elevari pot ad entitates supnales pducendas, et recipiendas: hec pota elevabilis, sive obedialis e entitative nalis; nequit tn pfecte cphendi, an cognoscat clare, et quidditative res intrince supnalis, l qm respicit, l cum qua connectit: n so q^ad an sit, d et q^ad q^d sit: ita q^d q^ad oia illius prata clare, et dicte, lt abstractive cognoscat: unde in nris priis ipsius e pfecta cphensio obti nalis p lumen pure nale intellus.

10 Hinc e, q^d scia ista infusa supnalis aie Xpti Dmi et attingat clare, et dicte Dm ut unus, et ut trinum, n intuitive, et in se, d abstractive, et in alio, sit in obtis creatis tam supnalibus, qm nalibus: n so in visione beatifica Di Pli, qm cognoscit Xpti aia, d et in entitate quavis creata, que p se et pr ad sui ex^a requirit Dm ut unus, et ut trinus, ut in ma de Dpoa docuimus. Deinde certus e, hac et scio infusa supnali cognovisse Xpti Dmi aia ex^am Dei, et oium pratorum illius in se qdditative, et clare, lt n intuitive; qualit p lumen supnale distinctum a lumine glie Anli Dm in 1° sui viatoris instanti cognoverunt x^a coem theologorum snam in ma de Anlis. Et ro e: q^a cum cognitio ista ppria sit status viatoris, et n cphensoris, p inde q intuitiva n sit, debuit ee pfectissima in Xpto Dno p statu viatoris: q^o debuit ee supnalis q^ddidati-

va, et clara cognitio Dei, et omium prātory illius. Pt coa: qª n debuit ee taly cognitio Xpti ut viatoris merē naly, et ɔfusia, qualem hoq et rudes here solent de Deo, cognoscentes Dm ee, et ee ens summe pfectum: nec debuit ee cognitio obscura fidei, et ppt dicentis Dei testimonium: cum longe pfectiorē statum viatoris obtinuerit Xpus, ac nos obtinemus: gº supnalis, clara, et quidditativa debuit ee illa cognitio existentię Dei, et prātory oīy illius.

Ceº sciam infusam nalē eerty et e, illam habuisse aīq Xpti Dni: tum qª illa gavisi si Anli ad cognoscendas res oes nales nalit cogcibiles, tam spirituales, qm males: imo et illam infundi aiabus separatis Beatorum, docent coit DD cum Dº Tha, et Pº Suario tomo de Anlis, et de Beatitudine; tum qª talis scia p se e pfectio quędā aīq decorans, et statis nalē aīe pficiens: gº illa infusas fuit aīe Xpti Dni, quę qªd suum statu nalē fuit omno pfecta, et ornamento oi nali decorata. Tum qª cum n oīa obta nalia possent ppt sui distiq immittere suas spēs aīę Xpti Dni; nec aīa Xpti Dni intra corpus posset eas nalit suscipere ministerio sensuy, vg spēs entis spiritualium, nesarium fuit, qd tales spēs heret a Deo infusas. 11

Qº 3º

De scia acquisita, et experimentali aīę Xpti Dni?

Scia acquisita dr illa, quę p proprium intellus laborē sparat, qus l eliciat actus mediis speciebus ab ipsis obtis immite acceptis, l cognoscat p discursus, dum ab una veritate cognita ad aliq pgressu intellectuali cognoscendā pvenit. Hanc extitisse in aīa Xpti Dni, ɔstans ē theologorum oīy sna cum Dº Tha hic qª ti et Pº Suarez disp 30. Ro omium e: gº scia hęc ornat aīam, et pficit intellum, nec affert aliqd, qd unionis hypostaticę dedeceat. Ptereo: ista scia sparat p discursus, quo una veritas, lt aliunde nota, ex alia deducit; ɔnale e aīę, imo et n̄ realis creatę pfectio, unam veritatē ex alia deducere: gº tandē: qª hęc scia manat regr operates, seu actus sensuum externorum. Etenim a poa visiva corporea oculis sit, ad Phantasiā, sive sensuum coem transmittit spēs, ibiqᵉ vi intellus agentis, ut dr, elaborat spēs intelligibilis, ut intellus pporcionate attingat p cognitionē spiritualē obtis p poq visiva corpoream pceptis; d Xpus Dnus habuit pfectos sensus externorum actus, sive operates; gº et 12

pluriu doctoru sciam acquisita habuit.

13 Dpt hanc ultima rone, dicenda et Xpto Dno e cum coi Theolory scia alia rerum experimentalis, quae ministerio sensuu externoru cparat; ad quam p se requirunt spes doctoru p spior sensuu hauste: cum enim Xpi Dnus decursu temporis, et vite plura docta sensibus pcepert, diversa loca pagraverit, pluraq videri, et audiverit, dum cum hoibus conversatus e, quae antea n viderat, nec audiverat, fit certus, experimentalis harum rerum scie et notitie habuisse: Dca qm sng apud Pem Suarez hic disp 30 sect 2 explicant PP, et interpretes illud Luce 2o de Xpto Dno, proficiebat etate, et sapientia, idest experimentali: q m a 1o sceptroni instanti here n poterat Xps: cum hec scia ex speciali sua rone dependeat a ministorio, seu exercitio sensuu, sive a rebus ipsis ut sensibus externis subiectis.

Q. 4a.

De Poa aie Xpti Dni.

14 Aie Xpti Dni poa dr facultas, seu virtus patrativa miraculoru, quae sepe in Sacra Scriptura commendat: nq Luce 6 dr virtus de illo exibat, et sanabat oes: et apud eumdem c 8 dicit Xps Dnus: tetigit me aliqs: qo ego novi, virtutem a me exiise: deinde Isaie 51 pdicat Xps brachium Dei, quasi p illud tangm p instrum opus miracula edaerit. Deinde et ipsius Xpti Dni corpori, sive carni sanctissime poa aliqm, sive virtutes patrative miraculoru communicata fuisse a Deo plures docent cum citato P Suario, et Vamnero hic disp 145: et quidem valde conformit admodus loquendi sacre Scripture, et Pbrorum: dr enim frequent apud Evangelistas, et solo contactu carnis Xpti Dni, imo et vestium, miracula plura patrata ee: et in 8lio Ephesino canone 11 dr, carnem Xpti Dni ppt unione ad Vbum fuisse vivificatricem, sive habuisse sibi communicata virtute aligm ad vitam tribuenda, sive restituenda, aliaq edenda miracula.

15 Dubitat tn int Theos, an talis poa sive virtus patrativa miraculoru sit phica, et phice inherens qualitas supnalis aie Xpti Dni, p qm phice influat in effus miraculoru: vel so virtus moralis, sive meritoria, ita qd aia Xpti n causaverit phice pdictos effus p virtutes ipsi phice inherentes, sed so moralit, qus intuitu meritoru ipsius, Ds ss illos phice causaverit. Neo cum P Suario hic disp 31 citante Dum Tham ee

virtutis physicam, et per illam physice inhaerentis animae Xpti Domini produxisse tanquam causam instrumentalis eiusmodi effectus miraculosos. Probatur imprimis est: quoniam perfectior est modus physice et moralis simul causandi, quam solo causandi moraliter productos effectus miraculosos: quoniam modus iste causandi per virtutis physice inhaerentis concedendus est de facto animae Xpti Domini: cum praesertim non videatur ulla ex parte repugnare: et cum probabilissime concedant plures DD. in materia de sacramentis physicum influxum in gratiae sanctificantis productione et per sacramentorum. Deinde: quoniam loca sacrae scripturae supra allegata videntur maxime denotare physicam istam virtutem, et influxum: virtus enim agentis solo cum proprietate dicitur exire in effectum producendum, quando physica et realis est virtus: et ideo communiter, et vere apud Phos dicitur de causa physica, sive proprie tali efficiente exire, producereque in effectus suorum productione, sive per actiones ab ipsa causa physice effluentis, seu excurrentis.

Disp.o 5.a

De merito Xpti Dni.

Q.o 1.a

Quid nobis, q.d sibi meruerit Xps Dnus.

1 De valore, et conditione meritorum Xpti Dni egimus in 1.o huius ttt. disp.e de ea item Incarnati meritoria agentes plura diximus, pcertim circa meritum unionis hypostaticæ: modo quærimus de aliis quæ tum sibi, tum Aliis, et hodiis mereri potuit Xps Dnus p actus suos supnales, et liberos ab humana eius voluntate elicitos: quos habuisse Xpm Dnum tum adimplendo pcepta, ut disp 3 pbavimus, tum exercendo actus alios sine pcepto, et cum eiusmodi libertate, certus apud oes e. Deinde constat, Xptus Dnus sibi ipsi plura meruisse dicente Apostolo ad Hebreos videmus Jesum ppter passionem mortis gloria, et honore coronatum, et ad Philipenses 2.o ppt q.d et D. exaltavit illum, et donavit illi nn, q.d e sup oe nn.

2 Ex qqq dico 1.o Xps Dnus sibi meruit gliam sui corporis, et sui nnis exaltationis: ita Att oes: q.d deducunt ex citatis Pli testimoniis, et ex lcbus illis Luce c.o ultimo, nne opportuit Xpm pati, et ita intrare in glia sua: et ex illis Apocalipsis 5 dignus e agnus, qui occisus e accipere virtutes, et Divinitatis et glia etc: ilt manifestatis Divinitatis, et nnis sui glia, ut ceis e interpretatio: neq obstat, q.d titulo unionis hypostaticæ deberent ista Xpto Dno: q.a nihil impedit, q.d duplici ex titulo obtineret Xps Dnus ista dona, seu pmia, ilt et debito quasi nali, et ex meritis. Neq ex hoc inferas, aias separatas Beatorum mereri de facto suorum corporis resurrexionis et glia: q.a aiæ separatæ n s in via: Xps a Dnus fuit vere viator, et cet. et cpmenhensor.

3 Dico 2.o Xps Dnus sibi vere meruit griam habitualem, habitus supnales infusos, lumen gliæ, et visionem beatam, n. so q.ad substantiam et augmentum; ð et q.ad 19 horum donorum ex q. Hoc dictum mihi pbatur ex Pe Suario hic disp.e 40 sect 1.o illud admittente q.ad pos absolutam: n. q.qq de poa absa here potuit Xps Dnus ex pprijs meritis (loquendo de ijs donis, quæ de facto habuit) dum e de facto illa ex meritis habuisse: q.a magis decorum et dignum excellenti morali sanctitati actualis Xpti Dni here dona supnalia ex meritis, qm sine meritis pcedentibus talis doni collationis;

ꝺ sufficit ad hendū ex meritis talia dona præcedentia meritorū, sive prioritas
ne, qua Xpti Dni aīa antc talium donorū collatis poterat sūalit elicere
actus supnales, et liberos hentes ꝯdignitatis rñe taliū donorū: cum vere
elicerent a psona infinitæ dignitatis rone unionis hypostaticæ, praepponte
ex pte actus lli: g° denegandus n e Xpto Dno ꝓmeruisse sibi de facto hec ora
dona supnatia. Et quidē oia oino creata dona, pter unionē hypostaticā
habuisse Xptus Dnus ex ꝓprijs meritis, omnia ꝓbabilissimus est ex pdicta rone.

Opponunt Pr Cor- 4
tonus. Ꝓpterea n meruit de facto Xps Dnus unionē hypostaticā, q° subsistentia de-
bet tanqm passionē, eo ꝑio g ea existat: g° cum unioni hypostaticæ debeant sna
lit tanqm passiones, gra habitualis, lntus alij. Lumen gliæ, et visio Beata n poss
dē facto cadere sub meritis Xpti Dni ꝺ semꝑ illis meritis debent antecedere. Rn
no ans: n em ꝑpri rone illæ rationes nos Xpto Dno meritis su unionis hypostati
cæ, ꝺ ppt donū subsistentiæ increatæ quæ erant annexa: ad g° neqꝫ de facto neqꝫ
de poss. pot hre ꝯdignitatis, neqꝫ ꝯgruitatis meritis, q° n sit ꝯdignificatus ab
ipsa increata psona Vbi. si em eo rugnaret meritis unionis ppt pdicta ro
nē facile rugnantia ista evinceremus ppt maris Xpti Dni excellentiæ exta-
li merito, si poss foret, oriunda.

Ca merita Xpti Dni, quo hoibus, et Anlis dona su- 9
pnalia ꝓmeruit, duplicem hoys, et temporis utriꝗ distinguunt AA: loquunt em di-
versimode de hoibus post Xptu natis, et existentibus, ac de primis nris parentibus, a
sijsꝗ antiquis Patribus, et Anlis. Nobis Authoris nris sequentibus dm e 1° loquē
do de hoibus post Xptu existentibus oia oino dona supnalia cuiuscumqꝫ ge-
neris sint illis collata fuisse ex meritis Xpti Dni. Hoc fide certus iure existi-
mat Xa illa Pli ad Ephesios 1° benedixit nos Pl oi benedictē spirituali in Coelestibus
in Xpto: et infra: in quo hemus redeptis p sanguinē ipsius, remissionē peccatorū sm
divitias griæ eius: et ex Epa Joannis cc 1° de plenitudine eius oes accepimus. Et quidē
q° ad nre iustificatis ordinē id videt cui fundo deptus sess c. Cc 9 his verbis: de-
clarat pterea ipsius iustificatis exordius in adultis a Dei p Xptu Jesu ꝓvenienti gra
sumendus ee. Pro a e; q° eius Xpti Dni merita sint valoris simpliciter infiti, nec
nos pfectissime valemns, nihil debuit ee in ordine griæ, et in serie nre iustificatis
et predestinatis, g° Xpti meritis n debeamus. De Xpto Dno ut ca meritoria pdesti-
natis nre suo loco locuti sumus.

6 Dm 2°, loquendo de antiquis PP.9 ex meritis Xpti collatam illis ee remissionem peccatorum, gratiaq. cem supnals. Pstat et apud eos dictis hoc: ng cis a Deo previderet Xpm Dnus eëe futurus ad peccatorum remissionem hoibus orbus obtinendã p. sõlionq, et meritorq satisfactis, ppt hec Xpti merita, et satisfacts ultg ipsi Deo postmodus exhibendq, quasi anticipata solut.e remissionis peccatorum et gra antiquis PP.9 Ds largiebat, ergo Xpti merita eent ipsis applicanda medijs quibusdã externis signis, qq veram Xpti fidem profitebant: sicut nobis post Xptum existentibus applicant ipsius merita medijs sacramentis nove legis, et nra cooperat.e

7 Dm 3. loquendo tam de primis nris parentibus, qm dé Angelis, illi gra n modo restituta post lapsum, ó et gra in statu innocentie collata et his tam gra, qm glia promeruit Xptus Dnus. Ita PP Suarius disp.e 42 sect.e 1° Valentia, Lumnenus, et alij: deido deducit facile ex nris pris: cum em Xpus Dnus veniret et hoc non peccante, det qd in nra sna decretus, vi cuius totum fieret ho independent a previsione peccati hois, fit planus q° ex meritis Xpti Dni eq decreti ut eet caput totius Ecclesie, ex cuius plenitudine oes acciperent, hererit tum Ps hoes, tum Angeli gratiam et gliq: cum unus ex motivis talis decreti fuerit excellentia mysterij: quominus o Xpto ut 1° genito, et principatus tenente oia gra in opibus Dei conservaret ut loqr alibi citatus Pius: g° Xa nra prio id tenendus e cogent: it coent oppositi DD docent, gra collata Adamo in statu innocentie n fuisse ex meritis Xpti; ó sc gra restituta: q° illa 1° gra fuit collata Adamo ante peccatus: g° ante previsione Xpti Dni decreti post previsionem peccati in eorum sna.

8 Ex his Pstat, Xptus Dnus n so ee caput hois, et Angelorum rone dignitatis, et pulchritudinis; ó et supreme q° in membra oia spiritualis corporis Ecclesie, gra, seu vita spiritualis influit p suo merita: et praeterea Apostolus ad Ephesios 1° ait, Xptus Dnus fuisse a Deo institutus supra oem potestatis et principatus: oia subiecit sub pedibus eius, et ipsum dedit caput supra oem Ecclesiq. Q° tempus meriti Xpti, Pstat, ipsius meruisse a 1° sue conceptionis instanti usq ad ultimus vite, et dum dormiret, eo cuius cor, sive aia tunc vigilaret. Post mortem nihil meruisse Xptus Dnus videt probari ex illis verbis, consummatus e: ex illis Joannis 4, me oportet operari, dum dies e, idest dum vita manet.

Q. 2°.

Quibus actibus meruerit Xpi Dnus premium supnale?

9 Non hic nobis discutiendus e. an Xpus Dnus et alius entitative et qad substantiam nales liberos, et honestos meruerit, aut mereri potuerit primis supnalis? nam qad puritatem hoc eadem e. diffas de Xpto Dno, ac de aliis iustis, num illi ex dignitate supnali psone operantis here possit operatio intrinsece nalis pporciones requisitas cum primo intrinsece supnalis. de quo dm in ma de merito Deo favente. Id q° ad locum istum expectat de actibus Xpti Dni meritorijs disputare, qui specialiter Xpti Dni si, et peculiares pinde ingerunt dubitandi rones.

E a° specialis diffas 10

in psenti solvenda, nunc sit Xpus Dnus meruerit, aut mereri potuerit p actus supnales amoris Dei? certus quippe e., p actus aliarum virtutum, et intercedente pcepto meruisse; cum actus vero amoris Dei ro dubitandi e., qa cum Xpus Dnus a 1° sue pceptionis instanti habuerit visionem claram et intuitivam Dei, ad qm necessario necesitate n so qad ssm, sed et qad exercitium sequi amor Dei, ut in ma de Beatitudine statuimus, videt ablatam fuisse Xpto Dno qad Dei amorem libertatem requisitam ad meritum. Quam ppt rones native rent questioni huic pres cum Pe Vasquio hic disp 74 c 3; hac tn rone n obstante affirmative rent plures alij cum Do Tha hic q. 19 art. 3. Pe Suaro disp 39 sect 2° Valentia, Lugo, Lortono, et alijs. Nobis coent ad pria ma. cca libertatis requisitam, et sufficientis ad meritum expedienda e. diffas psens. In qua

Dico 1° Xpus Dnus 11

n potuit mereri p actus amoris Dei qad substantiam, et speciem liberos. Pcedit solo Xo coem sensum, quo supponit, ante oem actum amoris Dei pcessisse in intellectu Xpti Dni visionem claram et intuitivam Dei: si em hec visio n psupponat ex pte intellus illum ad amorem illustrans, sed subsequat shm na ut primus amoris ex alijs prius dicti, debet pcederet resolutio ma, Xo ppe dicta in sile. Pbat vero facile pcio in pdicto sensu: qa tunc so pot dari actus amoris Dei meritorius qad substantiam, et speciem liber, qdo pot vous libere verian, et eligere int hec extrema amare, n amare, que e. libertas qad substantiam aut int ista amare odio here que e. libertas qad speciem, sed stante ex pte intellus Xpti Dni visione clara, et intuitiva Dei, nequit eius vous libere verian et eligere int hec extrema amare n amare et multo minus int ista amare, odio here: q° stante ex pte intellus Xpti Dni visione clara, et intuitiva Dei nequit in eius vte dari actus amoris Dei meritorius qad substantiam et speciem liber. Pronant eis sequitur pres est, qui

docuimus tum in hac ma, tum in ma de Beatitudine: proinde in re nobis certa, et ex certis prius deducta n amplius immorandus.

12 Dico 2°. stante et supposita ex pte intellus Xpti Dni visione clara Dei, et sc scia supnali infusa cca Dm potuit Xps Dnus elicere actus amoris Dei supnales sub libertate sufficiente ad meritus supnale. Supponit dictus utraq cognione Dei reabit distq, que dat in Xpto Dno, sl beatq, seu visionis, et infusiq, seu abstractivq, fundare posse ritr distos, et diversos actus amoris Dei, alterus nessarius ortus ex cognione intuitiva, alterus liberus ortus ex abstractiva cognione Dei, cus hec ad amors Dei n cogat. Quo supposito facily intellu, et probatu e sclo; qa Xpti Dni vours eliciens actus amoris Dei ortum ex cognione abstractiva, distus ab actu amoris ortus ex visione Dei ponit ex ppria detraone actus supnals amoris Dei, obsequius Deo exhibet, ad qd nullo ex ce nessitat: proindeq laudabilius se gerit in genere moris, qm si tals actus amoris ex ppria detraone omitteret; d vours ita eliciens actus amoris Dei illum elicit sub libertate sufficiente ad meritu, ut in nris prius ostat. go. Cfrat: qa et laudabilit, et meritorie se gerit ille, qui cu cogit ad amandu Dm, amat Dm intensius, qm cogit: ita se gerit ille, qui cum cogit amare Dm., amat Dm extensius, qm cogit, sive p plures actus amoris ad quos ocs n cogit, ut in casu nro sclonis accideret.

13 Dico 3°. stante, et supposita so ex pte intellus Xpti Dni visione clara, et intuitiva Dei, potuit Xps Dnus elicere actus amoris Dei supnales ortos ex visione sub liberte sufficiente ad meritu. Dupliciter defendi pot sclo hec: 1°, si dicamus, p visions beatq cognosci a Xpto Dno Dm, et in Deo creaturas: cu go lt Xps Dnus videns Dm nessitet ad illum amandus, n tn ad amandas creaturas ppt Dm nessitet, pot eode actu amoris amare Dm, et creaturas ppt Dm; quo in casu plus ageret, qm visionis nessitas impellit, cum ex vi visionis precise n teneat Xps Dnus ferri in creaturas p actus amoris ipsarus ppt Dm. Unde formatur iste discursus: laudabilius in genere moris se gerit, qui ex ppria detraone elicit actus amoris proximi ppt Dm, quem simpliciter poterat n ponere, qm si tals actus omitteret; d Xps Dnus eliciens ex vi visionis Dei actus amoris, quo sl Dm ppt se, et creaturas ppt Dm amet eliceret actus amoris proximi ppt Dm, quem simpliciter poterat n ponere: go laudabilius in genere moris se gereret, qm si tals actus omitteret: go meritorie: go p actus amoris Dei ortus ex visione mereri potuit Xps Dnus.

14 Pot 2° alio modo defendi sclo hec.

a nobis, si velit dicamus, Xptum Dnus manuisse quidē necitatis ex vi visionis ad amandu Dm; liberus tn ad actus amoris maioris, aut minoris intensionis eliciendos: unde Xpi Dnus libere eligens amore magis intensus, ad quem ex vi visionis n necitat, laudabilius q sua detraone se gereret, qm si minus intensus actus elicere: q° elicere posset actus amoris Dei ortus ex visione sub libertate sufficiente ad meritus.

Sed dices q° 1s modus, inde inferri, actus eundē ee sl necarius, et liberus q̃d rugnat: rugnat quippe, eundem actus ita elici, ut n sit in potestate voatis illum cohibere, in quo ita ro actus necarij, et ita elici, ut sit in potestate voatis illum cohibere in quo sita e ipsa actus liberi. Sequela a° pbat: q° ille actus, ut e amor Dei, pcedit a voate necarió; et ut e amor creaturarus ppt Dm, pcederet a voate libere: q° eet sl liber et necarius. Ret- nando sequelā: ille em indibiduus actus, qui sl eet amor Dei, et creaturarus ppt Dm eet simplicit liber, cu simplicit posset voas illus cohibere; Lt em det ex pte aie Xpti videntis Dm necitas ad amore q° ad specie, et subtis amoris; tn cu hac necitate stat, aliquem indibiduus actus amoris here simplicit liberus, ut cstat in pluribus alijs necitatibus q° aliq̃d qus, aut specie actus, cu qua libertas q° ad actus indibiduatis optime cponit: Pro necarió e alicubi existere, existere tn in indibiduo loco st liberus ee pot. 15

Q° 2us mum stare videt frequens Locutio Theologorus asserentius, visione beatifica tollere indifferentia ad amandus Dm, et amore beatificus somi ee necarius. Sed Theologi sō Locut° illa intendunt amore beatificus in eo sensu ee necarius, q° videns Dm n pot spius n amare, qui e necitas q° ad speciē, et exercitius, seu subtis amoris ut diximus n tn ita q̃d simplicit auferat indiria ad ponendus hunc n° actus amoris intensiore, potius qm alius minus intensus ex pluribus amoris indibiduis actibus videnti Dm pbilibus. 16

Disp. 9ª

De Idiomatum communicat. orta ex Incarnationis mysterio.

1 In universum Idiomatis communicatio ex mysterio Incarnationis orta e proprietatis naturae Dei de hoc, et proprietatis naturae huius de Deo mutua praedicatio, l. aptitudinalis, l. actualis: quae in his propositionibus signat.; Deus mortuus e, hic homo e Creator: fundat. ista Idiomatis, seu proprietatis communicatio in unione hypostatica media qua utraque natura in unitate Dei suppositi copulat.: unde oritur veritas illa Deus e homo, et homo e Deus, quae e veritatis aliarum fons. Eiusmodi communicatio ita ee talis, qua naturae Dei proprietas de hoc, et naturae huius proprietas dr de Deo, ut denotet, praedicationes semper fieri debere in concreto, seu de supposito, n autem in abstracto, seu de natura: et sic falsae eent. istae propones Deitas e humanitas, Deitas e mortua, humanitas e Creator etc. Ratio e ista: quia in hoc mysterio dat. unitas suppositi utriusque naturae terminativi, n autem dat. unitas, sed pluralitas realis naturarum, quae confundi n possunt. Advertendum e, propones illas, in quibus affert Idiomatis communicatio n debere accipi in sensu formali reduplicativo, sed specificativo: v.g. haec propo Deus e mortuus, quae in sensu specificativo vera e, falsa eet, si efficeret sensus formalis reduplicativus, v.g. Deus in quantum Deus e mortuus, et sic de aliis.

2 Excitarunt scholastici quaestiones plures circa propones diversas in hoc mysterio formari solitas. Rogabis 1º: an sicut vera e ista propo, quam frequenter proferunt Patres Deitas e Incarnata, ita sit vera ista Deitas facta e homo? Respondet negative: quia 1ª propo vera e, quia solus e illius sensus Divinitatis ee unitus humanitati: n tamen quod unita humanitati fit homo, loquendo in sensu formali; sed quod unitur per modum suppositi, quo pacto Divinitas n unit.

3 Rogabis 2º: An Idiomatis communicatio pervadat omnia omnino praedicata utriusque naturae, ita quod omnes proprietatis unius naturae tam essentiales, quam accidentales de altera concretive praedicari possint? Stant cont. MM apud Bernal, et Contensonius: quia valde de Deo verificat. ista propo, Deus factus e homo; n autem e contra verificat. ista, homo factus e Deus: quia haec supponit hominem praecessisse in ee hominis, antequam eet Deus: et Deus praecessit in ee Dei antequam fieret homo. Deinde de hoc Xpto verificat. ista: hic homo incepit ee; n autem e contra vera e ista, Deus incepit ee: quia n omnes unius naturae proprietatis, sive Idiomata possunt

in concreto de alia praedicari.

Ultimo in contrarium est opposita doctrina: quia communio, quod unum praedicatum naturale proprium dicatur de hoc Christo, et unum aliquod naturale huius dicatur cum veritate de Deo propter carnis unitionem, consequens omnia alia praedicari debent: et vere est nota: quia sicut unum praedicatum naturale competit supposito divino quod est homo, et proinde concretive praedicatur de illo, hoc ita competunt omnia, et proinde concretive praedicari debent. Addo, quod etiam praedicata propria naturae huius, quae Deo ut Deus est, repugnant, sicut mori, pati, lachrimari etc. dicuntur vere de Deo per communicationem idiomatum: ergo omnia omnino praedicata, sive idiomata communicantur in hoc mysterio. 4

Ad 1um in oppositum respondeo imprimis, rationem in illis propositionibus non dari veram communicationem idiomatum: quia neque illud praedicatum factus est homo est peculiaris homo ut homo est proprietas: neque illud praedicatum factus est Deus est proprietas Dei ut est certum: ergo sicut haec Deus factus est homo verificatur: et non ista homo factus est Deus non probat; aliquod praedicatum, seu proprietatis Dei non verificari in concreto de homine. Addo, quod sicut verificatur haec Deus factus est homo, et non ista, homo factus Deus homo, nihil probaret contra nos; quia non est idioma divinae naturae, sive Dei esse factum hominem, sive esse humanatum: quod esse aeternum, immensum, immortalem etc.: ergo sicut non verificatur de hoc Christo, quod factus sit homo, non ideo probatur proprietatis aliquam naturae divinae non praedicari in concreto de hoc Christo. 5

2o respondeo, illam propositionem, homo factus est Deus, habere quidem sensum illius vulgaris: quando enim dicitur de subiecto, factus fuisse tale, denotat vulgo, subiectum praecessisse sine esse, quod significat ex parte subiecti, antequam haberet illud esse, quod ex parte praedicati significatur; et sic dicitur de vase antiquo esse factum auratum, et de antiquo pariete esse factum album; ceterum propositio illa habet verum, et proprium sensum idest, hic homo Christus, quando factus est, factus est Deus: sive, factus fuit, ut hic homo esset Deus, quando hic homo factus fuit; sicut absque praecedentia Animi sub esse Animi ad esse sancti potest in sensu primo et vero dici, Animus factus est a Deo sanctus, si vellet causa actu, et Animi natura, et gratia sanctificans a Deo produceret. in quo sensu dicitur et Genesis 2o factus est homo in animam viventem, quin praecessisset homo ante animam. 6

Ad 2um in oppositum respondeo, negando, non esse veram in hoc mysterio propositionem illam, Deus incepit esse: si enim vere dicitur Deus desivit esse, quando mortuus est, et finivit mortalem vitam, cur non vere dicetur, incepisse esse, sive vivere 7

vitę mortalis. Urgent hoc: ergo si vere dicit, Deum esse natum in tempore: ergo dicendus esset incepisse esse in tempore. Quo in sensu in 6ª Synodo Generali actione 11 dr, Deus intemporaneus principium recipit temporale.

8 Rogabis 3º. Nunc vero sit hec propositio, Xpus Dominus est creatura? Resp. cum Sto Thoma 4º 3ª. Gentes illam non admittunt, nisi cum addito expresso rationem humanitatis, ne sententie quoad voces videant Hereticis Arianis, summa amentia dicentibus Verbum Deum esse creaturam. Ceterum absque scrupulo sustineri potest, et debet propositio illa, quam frequenter usurpant PP: unde Divus Leo ait ser 3 de Pentecoste: si homo ad imaginem Dei factus legem Dei servasset, creator creatura non fieret. Ro a priori est: quia creatura est ens productum ab alio distincte natura; sed Xpus Dominus est ens productum ab alio distincte natura, scilicet a Deo, et a B. Virgine: ergo est creatura. Deinde: produci in tempore per actionem physicam dependentem essaliter a supposito distincto natura est produci proprie creaturę: sed sic producitur Xpus Dominus: ergo. Preterea: Xpus Dominus est homo: ergo est id, quod essaliter includit hominem; sed esse hominem includit essaliter esse creaturam: ergo. Quod a paritate urgetur: quia ideo Xpus Dominus est creator, quia est Deus, cuius essale praedicatum est esse creatorem; sed esse creaturam est essale praedicatum hominis: ergo. Tandem a posteriori: Xpus Dominus est flagellatus, passus, et mortuus, quia humanitas patitur, flagellatur, et moritur: sed humanitas creatur: ergo ab humanitate creata debet dici, et esse Xpus Dominus creatura.

9 Dices: Xpus Dominus est Verbum Dominus: ergo si Xpus Dominus est creatura, Verbum Dominus est creatura. Nego consequentiam: quia mutatur suppositio: quando enim Xpus Dominus dicitur Verbum datur suppositio materialis pro supposito: quando vero dicitur creatura, datur suppositio formalis pro toto composito, et subintelligitur tacita reduplicatio supra naturam humanam: sicut neque Verbum Dominus est corpus completum, licet Xpus Dominus corpus completum sit, sive ens completum corporeum, appellando supra totum Xpsti compositum, quod dicit corpus, et completam humanitatem sanctissimam: in cuius honorem cedant quecumque vera diximus; que vero falsa irrepserint, humano captui de re Divinissima disserenti tribuantur. Cedant et in utilitatem vestram, AA, quorum non functionem, sed errorem nulli pro labore parcentes prosequimur. Valete: Corduve die 11 Februarii Anno ab Incarnato Deo 1679.

Index Disputationum, Quaestionum et Capitum,

Quae in Dominicae Incarnationis ma[teria]

continentur.